

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Těšínský kalendář : na obyčejný rok ...

Liczba stron oryginału

264

Liczba plików skanów

264

Liczba plików publikacji

267

Sygnatura/numer zespołu

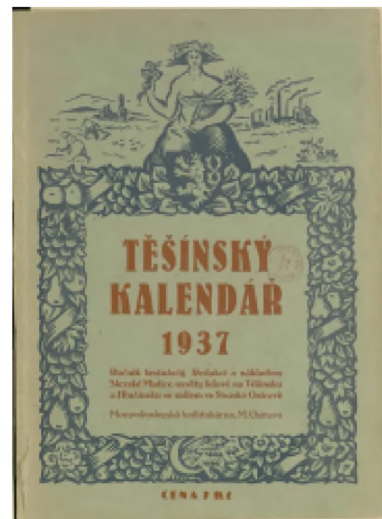
CZ II 00730

Data wydania oryginału

1937

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków PW Kultura+

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

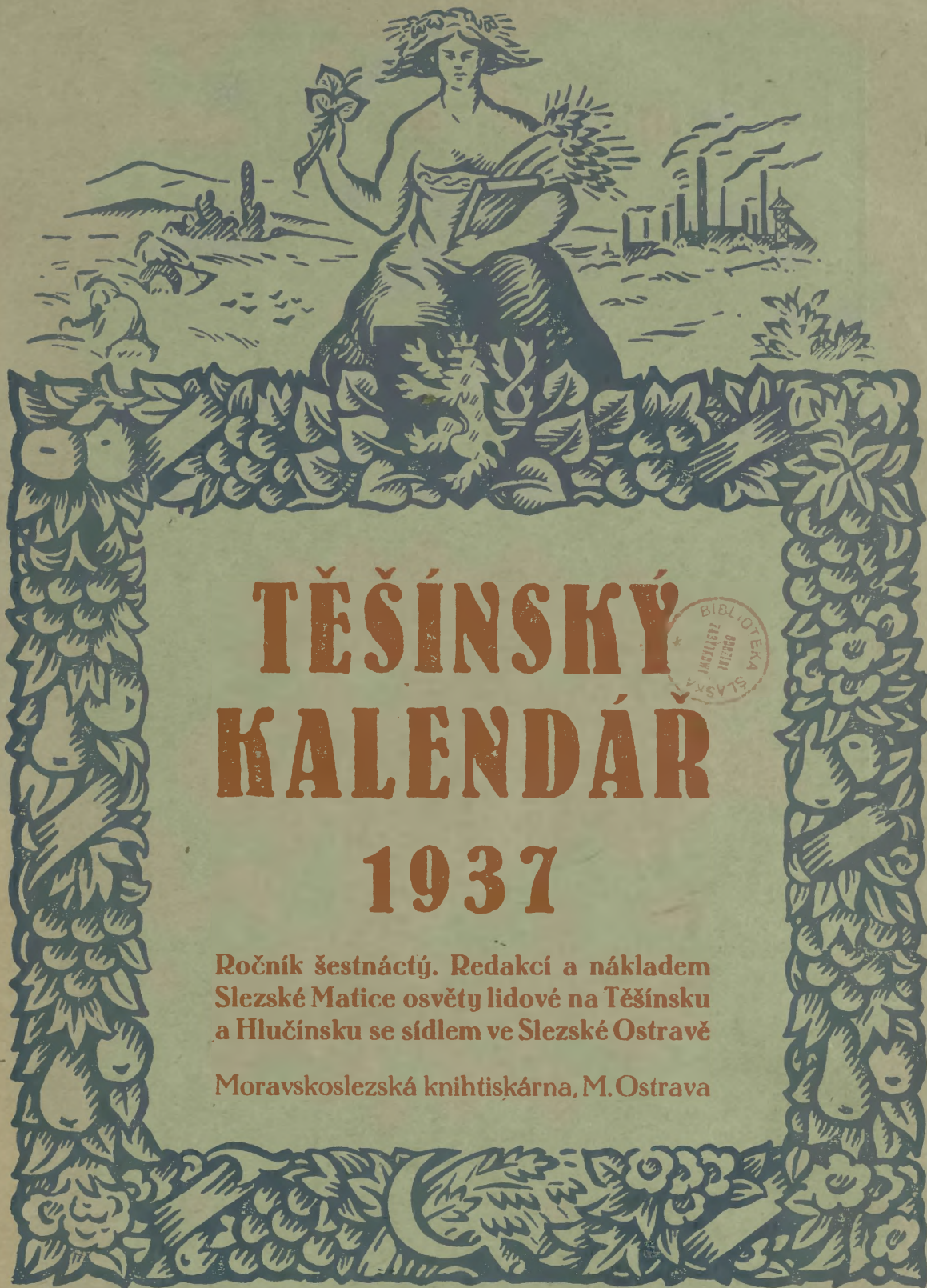

**NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY**

KULTURA+

Digitalizacja

TĚŠÍNSKÝ KALENDÁŘ 1937

**Ročník šestnáctý. Redakcí a nákladem
Slezské Matice osvěty lidové na Těšínsku
a Hlučínsku se sídlem ve Slezské Ostravě**

Moravskoslezská knihtiskárna, M. Ostrava

CENA 7 Kč

Lepší malé úspory než žádné!

Městská spořitelna
ve Slezské Ostravě

Váš byt zalíbí vám? **MODNÍ DŮM**

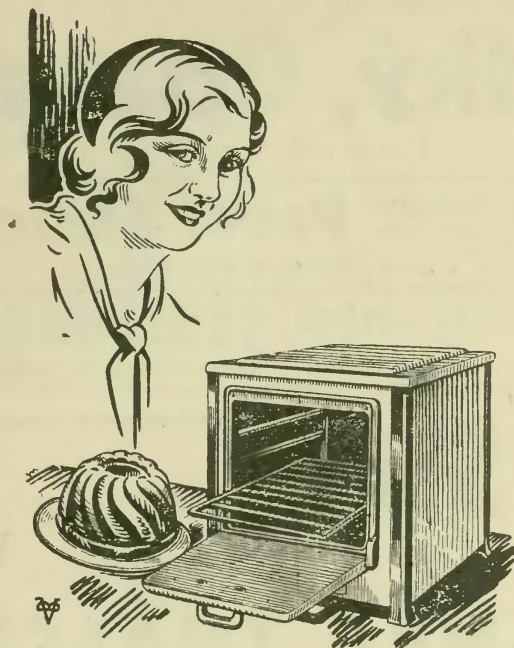
ALBÍN CHAMRAD v Orlové

Ve velké výšce a s krásnou a moderní

Dámské šaty a módní zboží kupujte u

ANT. SUCHARDA

v Českém Těšíně, Selská kupa

Vždycky chutné a
pěkné pečivo upečete
v elektrické troubě

Telefon 24.46

Přesvědčte se o tom.
Předvedeme Vám ji a
bezplatně zapůjčíme
na zkoušku.

Moravsko-slezské
elektrárny akc. spol.,
M. Ostrava, Opavská 87

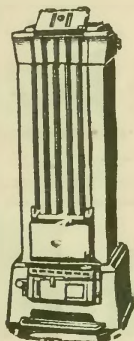
Josef Eisenberg a spol.

Č. Těšín, Nádražní třída 7
Telefon číslo 70

Dodává: úplná kuchyň-
ská zařízení, barvy, laky,
veškerý stavební mate-
riál, spec. zahradnická
náčiní, baterie • Jízdní
kola a součástky

Tovární sklad:
Stáložárná kamna
MUSGRAVES

Železný a mosazný
nábytek

Všechny tiskopisy pro
obchod, spolky, úřady

LIDOTISK

Mor. Ostrava,

Strassmannova ulice — Telefon č. 21.41

C.00233411

871016

Zboží módní, konfekční a koberce

Josef Sladký, Opava

Mezi trhy čís. 15 — Telefon čís. 589

HODINY, snubní prsteny, budíčky, zlaté a stříbrné zboží všeho druhu koupíte nejlevněji u firmy **Pavel Kantor**
Správky hodin rychle a levně **Třinec čis. 592**

L. KRISTIAN, jediný český obchod **JABLUNKOV**
zbožím smíš. a koloniálním **Masarykovo nám.**

KARVINSKÉ
PIVO ZNÁMKA ZNALCŮ

Norma

nezničitelné smaltované nádobí
R. POSTELBERG
Frýdlant nad Ostravicí

ORLOVSKÉ CIHELNY

Česká obchodní společnost — Telefon č. 107 — Vy-
rábějí ročně 14 mil. kusů různých cihlářských výrobků **V ORLOVÉ**

Nejlépe a nejvýhodněji uložíte své peníze u
Občanské záložny ve Slezské Ostravě

Úřadovna naproti mostu. Úřední hodiny od 8—12, 14—16, v sobotu 8—13. Telefon 21.87
12,500.000 Kč vkladů. 3,000.000 rezerv a záruk. Vklady úrokujeme nejvyšší zákonnou sazbou.

Ludvík Milička, Muglinov

Stavební kancelář — Telefon číslo 990.21

**KUPUJTE
domáci
výrobky!**

**Podporujte
naše
obchodníky
a
živnostníky!**

HAHN

OPAVA - Horní náměstí 49,
M. OSTRAVA - Ul. 28. října 28-30

Nejlepší
nákupní pramen

Levné české peří!

1 kilo šedé, dobré polo-
drané peří 12 Kč,
polobílé drané 15 Kč, bílé pra-
chovité drané peří 20, 25, 30, 40 Kč;
jemné poloprachové drané peří
50, 60 a 70 Kč. — Bílé, prachovité,
nedrané 18, 26, 36 Kč, 1 kg bílého
jemného prachu 85 Kč a 110 Kč.

Od 5 kg počínaje vyplacené.
Hořové plněné peřiny z husto-
tkané sytkoviny, dobré plnění,
60, 80, 100, 120, 160 a 190 Kč, **Pod-
hlavnice** 20, 26, 38, 48 a 60 Kč.
Zásilký na dobírku, výměna a
dovolená neb peníze zpět.
Obšírný ceník. Vzorový zdarma.

**S. Beniš, PRAHA - VINOHRADY
AMERICKÁ ULICE 339.**

Nádražní restaurace v Karvinné

Výborná domácí kuchyně. Karvinské
a plzeňské pivo. Tuzemská i cizí vína

Náj.: Štěpána Kubáska vdova

Největší záložna na Ostravsku a ve Slezsku

OBČANSKÁ ZÁLOŽNA V MOR. OSTRAVĚ

u nového kostela — Výhodné a naprosto bezpečné uložení vkladů
Záložna podléhá povinné revizi Jednoty záložen v Praze

JOSEF CHYTÍLEK

Mor. Ostrava, Dlouhá ul. 22. Telefon 22.65

Náhrobní věnce, stuhy, kytice pro nevěsty, věnečky
atd., výroba umělých květin a přípravy pro modistky

ODĚVY

pánské všeho
druhu v nejjem-
nějším provedení
za mírné ceny
zhotoví Vám

J. Lojda, Lazy 19

krejčovský závod — sklad látek

Zk. ZUBNÍ technik J. RYBENSKÝ

LAZY, Na Veverce

filiálka Prostr. Suchá

Pracuje smluvně pro „Nemoc. pokl. soukr. úředníků“, „První Pražskou“, „Okresní“ a „Léčebný fond“

Akciová společnost drobových lomů

GEISLER & SRNA

V MORAVSKÉ OSTRAVĚ — Telefon č. 23.02

Lomy modré droby: Hrabůvka a Milenov u Hranic, Výkleky u Lipníka n. B. Žulové lomy: Frýdberk a Kalfenstein ve Slezsku

Kámen dlažební, stavební, pomnikový, záhozový, štiřový atd. Štěrky všech druhů

Vyrábí: Šlechtěné omítky a um. kámen „Geislerolit“, vyráběné z la drobového písku nepřekonatelné jakosti

O t o m a n y

matrace, franc. postele, klubovky, rolety a jiné čalounické a dekorátérské práce provádí odborně a za mírné ceny

A. BRANNY

TŘINEC, Tržiště

ODĚVY

pánské všeho druhu zhotoví Vám v nejjemnějším provedení za mírné ceny

krejčovský závod

MATĚJ VELEK • TŘINEC

Provádíme všechny práce strojnické a slevárenské i opravy strojů dobře, rychle a levně

Strojírna a slevárna

J. Kroulík a spol.

Moravská Ostrava III - Mar. Hory

JOSEF ŽÁČEK, dentista, SLEZSKÁ OSTRAVA • Fil. PETŘVALD ve Slezsku (zkoušený zubní technik). Plomby a umělá náhrada zubů v každém moderním provedení

Občanská záložna v Lazech,

zapsané společenstvo s ručením omezeným, založena r. 1897, přijímá vklady a úrokuje tyto podle zákona. Poskytuje zápůjčky na směnky a hypotéky za výhodných podmínek. Půjčuje bezplatně střádanky. Zachovává přísné úřední tajemství a podléhá revizi prováděné Jednotou založen v Praze. Úroky připsují se pololetně. Úřaduje denně mimo neděle a svátky 8—12, 2—4, v soboty 8—13. Telefon č. 5 • Účet p. sp. Praha 18.100

Rich. Klimek

zednický a tesařský mistr, Jablunkov

projektuje a provádí veškeré stavby solidně a levně. Plány, rozpočty, odhady dodá na požádání za mírné ceny.

Prádlo

všeho druhu pere, mandluje, žehlí
BOHUSLAV HELVÍN V LAZÍCH
elektrická prádelna, žehlárna a mandlovna

Hotel AVION

JOSEF PLOTICA

Nový Bohumín

Masarykovo náměstí

Cizinecké pokoje

Telefon číslo 225

Městská lékárna

„U ANDĚLA“

v Jablunkově

Ph. Mr. J. Kučera

**Knihfiskárna
Knihkupectví
Papírnictví
Knihářství**

Veškeré druhy
tiskopisů za mírné ceny.

R. PLOSCHEK

Jablunkov, Těšínsko

ING. ALFRED JURNEČKA

úředně opr. civilní inženýr stavební a stavitel

• Projektuje a provádí veškeré práce inženýrské a stavební

MOR. OSTRAVA III. - MAR. HORY

Třída Přemyslovců 21. - Telefon 832-80

Doporučujeme restauraci **FR. CHÁŇA**

FRYŠTÁT, Radniční • Chvalně známá domácí kuchyně. Karvinské pivo. Teplá a studená jídla v každé době

Umělecké knihářství

JOSEF PLACHETKA, MOR. OSTRAVA

Havličkovo nábřeží 22 - Telefon 42.77

BANKA ČESKOSLOVENSKÝCH LEGIÍ

filialka v Moravské Ostravě. Provádí veškeré bankovní transakce

Vazby knih K. Sliz **TŘINEC, „U viaduktu“**
• Školní potřeby •

Kancelářské a školní potřeby, obchodní knihy,
knihářské plátno, lepenku, předsádkové a po-
tahové papíry, kapitálky, vše ve velkém výběru.
Veškerá literatura, učebnice pro čsl. divčí gym-
nasium a učitelský ústav ve Slezské Ostravě

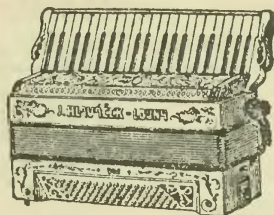
Knihkupectví a papírnictví • Telefon 32.97

Franí. Sklenář, Sl. Ostrava

Světově známé

harmoniky

heligonky
chromatické
i pianové
vyrábí

JOS. HLAVÁČEK

česká výroba harmonik

Louny, Čechy.

Ceny snižené!

Ceníky zdarma!

Nejstarší závod v Československu.

Kupujte přímo u výrobce!

Odborní čeští lékaři v Mor. Ostravě a okolí:

Emerit. primář

MUDr. BOHUMIL MALÝ odborný lékař
nemocí plicních
a tuberkulózy

Telefon 33.49

MOR. OSTRAVA, Nádražní 71, u jámy Jindřich

Ordinuje od 10 do 13 hodin dopoledne mimo neděle a svátky

Primář

MUDr. R. ŠRÁMEK odborný lékař nemocí vnitřních

Telefon 32.24

MORAVSKÁ OSTRAVA, Lutherova ulice číslo 6

Ordinuje denně mimo neděle a svátky od 2 do 4 hodin

Primář

MUDr. E. ŠŤASTNÍK odborný lékař očních chorob

Telefon 42.78

Přednosta očního oddělení městské veřejné nemocnice v Moravské Ostravě
MOR. OSTRAVA, Nám. Svobody č. 7 (vchod vedle kavárny „Fénix“
od nového kostela)

Ordinuje pouze ve všední dny od 11¹/₄—1 a 3—4 hod. odpo., v sobotu jen dopol.

Přednosta ušního, krčního a nosního oddělení městské veřejné nemocnice v Mor. Ostravě

MUDr. KAREL JEŽEK

Telefon 38.58
(Anglobanka)

Em. asistent kliniky otolaryng. prof. dr. Ningera

Ord. 10—11, 14—16

MOR. OSTRAVA, Nádražní 3, I. posch.

Odborný lékař

MUDr. FR. NAVRÁTIL operatér nemocí ušních,
nosních a krčních

Telefon 30.98

Emer. asistent české ušní kliniky v Praze. Ordinuje od 10—11 h., od 2—4 hod.

MOR. OSTRAVA, Reální ulice (v domě Občanské záložny)

Röntgenolog

MUDr. VÁCLAV ŠIMÍČEK

Telefon 35.61

MORAVSKÁ OSTRAVA, Chelčického ulice číslo 4

Ordinuje od 9—12 dopoledne a od 2—4 odpoledne

Odborný lékař pro choroby nervové a duševní

MUDr. VLASTIMIL HRUBÝ

Telefon 38.85

bývalý asistent neurologické kliniky v Brně.

Ord. ve všední dny od 8-11

MOR. OSTRAVA, Johannyho tř. 8

a 2-4 kromě soboty odpo.

Odborný lékař pro nemoci kožní, pohlavní a kosmetiku

MUDr. STANISLAV APETAUR

Telefon 23.99

MOR. OSTRAVA, Nádražní 42

Ordinuje 9—13, 16—18 hod.

Státní obvodní
lékař

MUDr. OLDŘICH CHROSTEK
PETŘVALD

Telefon 10

Ordinuje od 8—11 a od 14—15 hod. mimo neděle a svátky

MUDr. LUDV. MATUŠINSKÝ
PETŘVALD

Ordinuje od 8—11 a od 2—4 mimo neděle a svátky

MUDr. BŘETISLAV NOVOTNÝ
HRUŠOV

Telefon 990.28

Ordinuje od 8—11 hodin dopoledne a od 2—3 hodin odpoledne

Městský
pokladenský
lékař

MUDr. JAROSLAV KIKÁ
KARVINNÁ

Ordinuje od 8— $\frac{1}{2}$, 11, 2—3 • HORSKÉ SLUNCE

MUDr. EMIL DLUHOŠ
LAZY 737 u Orlové

Ordinuje od 8—11 hodin dopoledne a od 2—3 hodin odpoledne

Odborný zubní
lékař

MUDr. KAREL POLEDNÍK

Telefon 18

ORLOVÁ, Ostravská č. 912

Odborná zubní
lékařka

MUDr. MILADA JIRÁSKOVÁ
V TŘINCI

Ordinuje pro nemocenské pokladny a Léčebný fond ve všední dny od 8-12, 2-5

Nezapomínejte

hraničářů Těšínska a Hlučínska!

Obchod smíšeným,
lahůdkářským
a střízním zbožím

Martin Mička
Sl. Ostrava-Hranečník

Telefon č. 840.10

Naše nejlepší reklama: CENA, VÁHA, OBSLUHA

**Sklo, zrcadla,
rámování**

K. PODMULINA
Lazy č. 682 u Orlové

**stavební
sklenářství**

Doporučujeme

Hotel Bářský dům v Orlové

Cizinecké pokoje • Středisko české společnosti

Vše pro moderní kuchyň a domácnost

dodává
levně

J. GROSSMANN

velkoobchod sklem a porculánem

MOR. OSTRAVA, Masarykovo nám.

Krásné dárky • Půjčování nádobí k svatbám

Hlasovací lístek.

Nejvíce se mi líbil článek:

Nejméně se mi líbil článek:

V kalendáři na rok 1938 by mělo být:

V kalendáři na rok 1938 by nemělo být:

Poznámky k obrázkům:

Připomínky:

Čitelný podpis a přesná adresa:

Vyplňte, odstříhnete a zašlete na adresu: Redakční rada Těšínského kalendáře,
do rukou prof. Václava Plachta v Českém Těšíně.

Dr. EDUARD BENEŠ
PRESIDENT ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

TĚŠÍNSKÝ KALENDÁŘ

na obyčejný rok

1937

Redakcí a nákladem Slezské Matice osvěty
lidové na Těšínku a Hlučínsku sídlem ve
Slezské Ostravě. — Tiskla Moravskoslezská
knihtiskárna v Mor. Ostravě, Třída čsl. legií.

ROČNÍ KALENDÁŘ.

Vládcem roku 1937 jest Saturn (Hladolet).

Planeta Saturn, nejzajímavější člen soustavy sluneční, pohybuje se kolem Slunce v eliptické dráze málo odchylné od kruhu (výstřednost = 0.056). Rozměry této dráhy jsou přibližně $9\frac{1}{2}$ krát větší než rozměry dráhy zemské, takže k proběhnutí celé této dráhy potřebuje planeta $29\frac{1}{2}$ roku. V dalekohledu jeví se Saturn jako eliptický kotouč obehnaný jasným prstěncem a provázený deseti měsíčky, z nichž pouze Titan je viditelný také v menších dalekohledech. O nesmírné velikosti Saturna si uděláme jakousi představu, uvážíme-li, že z této planety by bylo možno udělati asi 745 planet tak velikých jako Země, z nichž každá by však vážila pouze jako $\frac{1}{8}$ Země. Z toho vychází hustota planety rovna asi 0.7 hustoty vody; planeta Saturn by plovla ve vo-

dě jako kousek měkkého dřeva. Saturn nemůže se tedy skládati z hustých látek. Na jeho povrchu jest mračnovitá atmosféra mocně odrážející sluneční paprsky. To, co na této planetě vidíme, jsou právě tato mračna, která se řadí do pruhů rovnoběžných s rovníkem planety.

Odstředivé síly u Saturna, vzniklé jeho rychlým otáčením se kolem osy (jednou kolem za $10\frac{1}{4}$ hodiny), způsobily, že jeho osový průměr jest asi o $\frac{1}{10}$ kratší než průměr rovníkový.

Podél rovníku planety Saturna vznášejí se několiknásobný tenký prstěnc, skládající se z nesmírného množství drobných tělísek, která krouží kolem planety samostatně jako družice.

Letopočet.

Rok 1937 jest rokem:

7445—7446 byzantské éry,
6650 juliánské periody,
5891 od stvoření světa podle Scaligera,
5697—5698 od stvoř. světa dle počtu židov.
2690 od založení Říma,
1982 od juliánské opravy kalendáře,
355 od opr. kalendáře Řehořem XIII.,
1355—1356 mohamedánské éry.

Církevní počty.

(Kalendář gregoriánský)

Zlaté číslo 19
Epakty XVII
Sluneční kruh 14
Nedělní písmeno C
Římský počet 5

(Kalendář pravoslavný)

Zlaté číslo 16
Epakty XXII
Sluneční kruh 25
Osnovanie 29
Klíč hraničný 29
Nedělní písmeno F
Vrúce léto 3 (úterý)

Pohyblivé svátky.

Neděle Devítník 24. ledna,
Masopustní neděle 7. února,
Popeleční středa 10. února,
Květná neděle 21. března,
Hod Boží velikonoční 28. března,
Nanebevstoupení Páně 6. května,
Hod Boží svatodušní 16. května,

Nejsvětější Trojice 23. května,
Boží tělo 27. května,
První neděle adventní 28. listopadu.

Čtvero suchých dnů.

I. dne 17., 19. a 20. února,
II. dne 19., 21. a 22. května,
III. dne 15., 17. a 18. září,
IV. dne 15., 17. a 18. prosince.

Zemští patronové v Československé republice.

Cyril a Methoděj 5. července,
Václav 28. září.

Masopust.

Masopust trvá od 7. ledna do 9. února, t. j. 34 dní. Po Zjevení Páně jen 2 neděle, po sv. Duchu jest 27 neděl.

Část hvězdářská.

Čtvero ročních období.

Jaro začíná se dne 21. března v 1 hod. 45 min., kdy střed Slunce prochází nebeským rovníkem. Jarní rovnodennost.

Léto začíná se dne 21. června v 21 hod. 12 min., kdy jest Slunce nejdále na sever od rovníku. Letní slunovrat. Nejdelší den.

Podzim začíná se dne 23. září ve 12 hod. 13 min., kdy střed Slunce prochází nebeským rovníkem. Podzimní rovnodennost.

Zima začíná se dne 22. prosince v 7 hod. 22 min., kdy jest Slunce nejdále na jih od rovníku. Zimní slunovrat. Nejdelší noc.

Oběžnice v roce 1937.

Merkur (♿) vstupuje letos ve spodní konj. se Sluncem ve dnech 14.-I., 11.-V., 14.-IX. a 30.-XII., při nichž se planeta nachází mezi Zemí a Sluncem, takže 11.-V. nastane dokonce přechod Merkura před Sluncem, což však obyvatelům severní polokoule zemské nebude možno pozorovati. Horní konj. se Sluncem, ve kterých se Slunce nachází mezi planetou a Zemí, budou letos ve dnech 25.-III., 8.-VII. a 29.-X. Nejlépe viditelným je Merkur vždy několik dní kolem elongace, neboť v ten čas se nachází na obloze dosti daleko od Slunce a není jeho jasem přezářován. Západní elongace (Merkur je na západ od Slunce a tudíž vychází ráno před východem Slunce a může být pozorován na východním nebi) budou 7.-II., 6.-V. a 30.-IX. Elongace východní, při nichž lze Merkura pozorovati krátce po západu Slunce na ještě jasném západním nebi, budou 20.-IV., 18.-VIII. a 12.-XII.

Venuše (♀) zapadá počátkem roku asi 4 hod. po západu Slunce a je tudíž »Večernicí«. V době kolem největší východní elongace (5.-II.) zapadá Venuše skoro 5 hod. po západu Slunce, při čemž její jasnosti přibývá až do 12.-III., kdy je nejjasnější. V dubnu se blíží po obloze velmi rychle ke Slunci, s nímž vstoupí 18.-IV. ve spodní konjunktci, od které doby lze ji pozorovati ráno před východem Slunce jako »Jitřenku« na východním nebi. 24.-V. nabývá Venuše opět největší jasnosti, 27.-VI. jest v největší západní elongaci, při které vychází asi 3 hod. před Sluncem, kterýžto rozdíl mezi východy obou těles se zmenší do konce roku na pouhou 1/2 hodinu.

Mars (♂) vychází počátkem roku ve 3 hod. ráno, začátkem března o půlnoci, v polovině května vychází při západu Slunce (19.-V. oposice se Sluncem) a zapadá při jeho východu, v polovině července svítí jen do půlnoci a v posledním čtvrtletí zapadá kolem 21 hod. Zdánlivý pohyb Martův děje se nejprve přímým směrem souhvězdím Panny, Vah a Štíra, zde se 14.-IV. Mars zastaví, pak se vrací do souhvězdí Vah, kde je 28.-V. nejbližší Zemí. 27.-VI. se opět zastaví, aby zvýšenou rychlostí vořed proběhl do konce roku souhvězdím Štíra, Hadonoše. Střelce (zde 29.-X. vstoupí v konj. s Jupiterem), Kozorožce a Vodnáře.

Jupiter (♃) vychází začátkem roku před východem Slunce, v polovině května o půlnoci, v červenci, t. j. za oposice se Sluncem (5.-VII.) svítí po celou noc, od poloviny září svítí jen před půlnocí a koncem roku zapadá o 18. hod. večer. Od začátku roku postupuje Jupiter přímým směrem souhvězdím Střelce až do 15.-V., kdy se zastaví

před hranicí souhvězdí Vodnáře, aby se vracel až do 14.-IX., kdy se opět počne pohybovati směrem přímým a to tak rychle, že již v polovině prosince vstoupí do souhvězdí Vodnáře.

Saturn (♄) zapadá na začátku roku ve 22 hod., ale blíží se zapadajícímu Slunci, v jehož paprscích zmizí v březnu, ježto 16.-III. vstoupí v konjunktci se Sluncem. V dubnu objeví se Saturn ráno před východem Slunce na východním nebi, vychází stále časněji, až v červenci svítí o půlnoci, koncem září (oposice se Sluncem 25.-IX.) po celou noc a koncem roku jen před půlnocí. V únoru přestoupí Saturn ze souhvězdí Vodnáře, kde byl od začátku roku, do souhvězdí Ryb, kde od 18.-VII. koná zpětný pohyb až do 2.-XII., kdy se rozběhne opět přímým směrem, aby v prvních měsících příštího roku dospěl v ta místa, kde byl dříve, než se začal vraceti.

Zatmění Slunce a Měsíce.

V roce 1937 jsou dvě zatmění Slunce a jedno zatmění Měsíce.

1. Úplné zatmění Slunce dne 8. června. Toto zatmění nelze v ČSR. pozorovati.
2. Částečné zatmění Měsíce dne 18. listopadu. Nelze v ČSR. pozorovati.
3. Prstěncové zatmění Slunce dne 2.—3. prosince. Nelze v ČSR. pozorovati.

Přechod Merkura před Sluncem.

Při spodní konjunktci Merkura se Sluncem dne 11. května bude možno pozorovati v některých částech jižní Asie, západní Austrálie, na Filipínách, v Indickém oceánu a ve střední a jižní Africe, jak černý terčík Merkura přechází před jasným kotoučem slunečním. V ČSR. nelze tento úkaz pozorovati.

Hvězdářská znamení.

♈ = Beran		♎ = Váhy	
♉ = Býk		♏ = Štír	
♊ = Blíženci		♐ = Střelec	
♋ = Rak		♑ = Kozoroh	
♌ = Lev		♒ = Vodnář	
♍ = Panna		♓ = Ryby	

Poznámka. Časové údaje kalendáře ve střeoevropském čase vztahují se na průsek 15° zeměp. délky vých. od Greenwiche s 50° sev. zeměp. šířky. — Doba východu a západu týká se horního okraje, běh Měsíce ve znamení platí pro půlnoc.

Polsky: Styczeń

Dni měs.	Dnové týdnl	Kalendář			Slunce		Měsíce	
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh v zn.	vých. h. m.
1	Pátek	Nový rok, obr. Páně	Nový rok	Nový rok Oldřich Zwingli * 1484	7 59 16 9			21 41 9 59
2	Sobota	Makaríá	Blahorád	Jan Lavater † 1801	7 59 16 10			22 49 10 18
C. Neděle po Obřezání Páně. Návrat Josefův z Egypta. Matouš 2, 19—23.								
3	Neděle	Jména Ježíš	Mečislav	A. Denis * 1849	7 59 16 11			23 56 10 36
4	Pondělí	Gordia	Blahoslávka	Čeští poslové v Basil. 1433	7 58 16 12			— 10 55
5	Úterý	Telesfora	Dalimil	Jiří Opočenský † 1842	7 58 16 13			1 2 11 15
6	Středa	Sv. 3 králů	3 králů	Jos. Dobrovský † 1829	7 58 16 14			2 8 11 39
7	Čtvrtek	Luciana	Božej	Zapálení Kutné Hory 1422	7 58 16 15			3 13 12 7
8	Pátek	Erharda †	Čestmír	Založení církve čl. 1920	7 57 16 16			4 15 12 41
9	Sobota	Basiliše	Vojslava	M. J. Chodek † 1422	7 57 16 18			5 15 13 24
C. První neděle po Zjevení Páně. Když bylo Ježíšovi 12 let. Lukáš 2, 42—52.								
10	Neděle	Svaté Rodiny	Břetislav	N. Brodu dobyto 1422	7 56 16 19			6 8 14 16
11	Pondělí	Hygina I.	Bohdan	Žižka pas. na ryt. 1422	7 56 16 20			6 54 15 16
12	Úterý	Proba	Pravoslav	J. J. Pestalozzi † 1746	7 55 16 22			7 32 16 24
13	Středa	Leontina	Jaruška	Jan Augusta † 1572	7 55 16 23			8 4 17 36
14	Čtvrtek	Hilaria	Radovan	Vjezd Žižkův do Prahy 1422	7 54 16 25			8 30 18 50
15	Pátek	Pavla p. †	Blahomil	Vyhl. kompaktát 1437	7 54 16 26			8 53 20 05
16	Sobota	Marcella I.	Ctirad	Poč. sedmileté v. 1756	7 53 16 28			9 14 21 22
C. Druhá neděle po Zjevení Páně. O svatbě v Káni Galilejské. Jan 2, 1—11.								
17	Neděle	Antonína p.	Drahoslav	Benj. Franklin * 1706	7 52 16 29			9 35 22 39
18	Pondělí	Petra v Ř.	Vladislav	Dekret kutnohor. 1409	7 51 16 31			9 57 23 57
19	Úterý	Kanuta	Doubravka	1. list Husův z věz. do Č. 1415	7 50 16 32			10 21 —
20	Středa	Fab. a Šeb.	Fab., Šeb.	Mandát Ferdin. I. 1548	7 49 16 34			10 51 1 16
21	Čtvrtek	Anežky p.	Anežka	Jiří Opočenský * 1781	7 48 16 35			11 26 2 35
22	Pátek	Vincence †	Slavomír	Jiří Strýc † 1599	7 47 16 37			12 13 3 49
23	Sobota	Zasn. P. M.	Drslov	Mat. z Kunvaldu † 1500	7 46 16 38			13 10 4 56
C. Neděle Septuagesima (Devětník). O dělnících na vinici Páně. Matouš 20, 1—16.								
24	Neděle	Timothea	Jan Kollár	Jan Kollár † 1852	7 45 16 40			14 18 5 52
25	Pondělí	Obr. Pavla	Milík	Vavřinec Krasonický † 1532	7 44 16 41			15 33 6 36
26	Úterý	Polykarpa	Vojslav	Jindř. Seuze † 1366	7 43 16 43			16 50 7 11
27	Středa	Jana Zlat.	Sáva srb.	Jan Zlatouštý † 407	7 42 16 45			18 6 7 39
28	Čtvrtek	Karla Vel.	Slavibor	Jindř. VIII. kr. angl. † 1547	7 40 16 47			19 19 8 1
29	Pátek	Frant. Sal. †	Zdislav	Disput. v Curychu 1523	7 39 16 48			20 30 8 22
30	Sobota	Martiny p.	Petr Chelč.	Petr Chelčický † 1460	7 37 16 50			21 39 8 41
C. Neděle Sexagesima. O rozsevači a semeni. Lukáš 8, 4—15.								
31	Neděle	Petra Nol.	Spytihněv	Zruš. otroc. v Sev. Am. 1864	7 36 16 52			22 46 8 59

V lednu t. r. přibude dne o 1 hod. 7 min.

Paměti dnová evang. a. v.

1. 1484 Narozen Oldřich Zwingli, reformátor švýcarský.
4. 1438 Čeští poslové v Basileji.
14. 1521 Luther dán do klatby.
15. 1437 Bylo vyhlášeno se svolením papeže, že český národ může přijímat podobojí.
18. 1409 Vydán dekret Kutnohorský.
19. 1415 Poslal mistr Jan Hus první list ze žaláře kostnického do Čech.
26. 1378 Jan Wicliff vystoupil proti papeži.
29. 1523 První disputace Zwingliova v Curychu.
30. 1460 Zemřel Petr Chelčický.
27. 1702 Narodil se v Dolní Suché Jiří Sargánek, znamenitý evang. učitel, kazatel a spisovatel.

Židovský kalendář.

Dne 13. ledna 1937 = 1. šebat 5697 (obyčejný rok o 354 dnech.)

Stoletý kalendář.

Od 1. do 8. mráz, od 9. do 12. zamračeno, snh,
od 13. do 16. mírná zima, od 17. do 20. obleva, od 21.
do 28. mrazy, od 29. do 31. vánice.

Rádce pro zahrádkáře.

Celoroční rozvrh prací zahradních měl by mít každý zahrádkář dobře promyšlený. Správně a v pravou dobu vykonaná práce v zahradě je zárukou úspěchu. Zanedbaná zahrada a zubožené stromy, keře a květiny v ní jsou svědectvím neznalosti neb nedbalosti zahrádkářovy. Naše zahrádka, tot' naše návštěvenka, podle níž mimojdoucí poznává naše srdce, náš smysl pro krásu, naši povahu a náš charakter.

Kratičké rady níže uvedené připomenou zahrádkáři, co v každém měsíci má konati, by svou zahrádku v krásném vzhledu udržel a z ní užitek měl.

*

Zahrádkář.

Leden.

Zahrádka odpočívá pod bílým rubášem. Zahrádkář neodpočívá — provádí pilně přípravé práce pro příští jaro. Za vhodného počasí čistí stromy, sbírá prsténky bource prstencitého, vyřezává suché a křížující se větve, natírá kmeny vápnem a bobulovité keře prořezává. Zhotovuje si dostatečné množství latic, tyček, malých tyček ku květinám, a znamenačků (etiket). Opravuje pařeníště, prohlíží, spravuje a doplňuje zahradnické náčiní a nářadí. Květiny na oknech čistí, občas stříká a mírně zalévá. Kaktý přezimuje suše. Pro zelinářské oddělení a jiné změny v zahradě nakreslí si přesný plánec a podle něho objedná potřebná semena, sazenice, keře a stromky. Měsíc leden je k objednávkám nejvhodnější.

A. SOJKA Hrušov n. Odrou

Smíš. zboží, lahůdky, likéry, víno, koňak, miner. vody. Vlastní pražírna kávy

Doporučujeme
řeznictví a uzenářství

Fr. Michalík vdova

(dříve Snatzke)

ORLOVÁ

(u Báň. domu).

»LUBO« Frant. LUKSZA

Bazarové zboží

Prodejny:

N. Bohumín, Čes. Těšín, Třinec, Žilina.

Navštivte obchodní dům

TEXTIL HUPPERT OPAVA

Poznámky:

ODĚVY

všeho druhu v nejjemnějším provedení
zhotoví Vám za mírné ceny

krejčovský atelier Orlová (naproti klášteru.)

Karel Vybíhal

Polsky: Lutý

Dni mē.	Dnové týdní	Kalendář			Slunce		Měsíce		
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh v zn.	vých. h. m.	záp. h. m.
1	Pondělí	Ignáce b.	Pelhřím	M. Václ. Koranda ml. * 1519	7 35	16 54		23 52	9 20
2	Úterý	Očišť. P. M.	Hromnice	Sjezd ev. stavů 1524	7 33	16 55		—	9 42
3	Středa	Blažeje b.	Blažej	Krist. David † 1751	7 32	16 57		0 58	10 8
4	Čtvrtek	Veroniky	Jarmila	Jan Eneáš † 1594	7 30	16 58		2 1	10 39
5	Pátek	Háty †	Dobromila	Jan Černý, b. Br. † 1565	7 29	17 0		3 2	11 18
6	Sobota	Doroty p.	Danuška	Táb. sjezd v Písku 1426	7 27	17 2		3 58	12 5

C. Neděle Quinquagesima. (Esto mihi.) Ježiš uzdravil slepého. Lukáš 18, 31—43.

7	Neděle	Romualda	Přibyslav	Petr z Mladenov. † 1451	7 26	17 4		4 46	13 1
8	Pondělí	Jana z M.	Milada	Mat. Konečný † 1622	7 24	17 5		5 27	14 6
9	Úterý	Apoleny	Zora	M. V. Kramerius * 1759	7 23	17 7		6 3	15 17
10	Středa	Popelec †	Mojmír	Edikt Dioklecianův 303	7 21	17 9		6 31	16 3
11	Čtvrtek	Evrosiny	Předislava	Jan Roh † 1547	7 19	17 11		6 56	17 47
12	Pátek	Eulalie †	Svatoslav	Im. Kant † 1804	7 17	17 13		7 19	19 5
13	Sobota	Řehoře II. p.	Štěpán Nem.	Samo Chalúpka * 1812	7 16	17 14		7 41	20 24

C. První neděle postní (Invocabit). Ježiš od ďábla pokoušen. Matouš 4, 1—11.

14	Neděle	Valentina	Soběslav kn.	J. Silvanus † 1572	7 14	17 16		8 3	21 43
15	Pondělí	Faustina a Iov.	Jiřinka	Jan z Žerotína † 1593	7 12	17 18		8 27	23 4
16	Úterý	Juliany	Zbyšek	Filip Melancton * 1497	7 10	17 20		8 55	—
17	Středa	Flaviana Sdp.	věkoslav	M. M. Bacháček † 1612	7 8	17 21		9 29	0 23
18	Čtvrtek	Simeona	Zdar	Dr. Mart. Luther † 1546	7 7	17 23		10 12	1 39
19	Pátek	Mansveta Sdp.	Zbyhněv	Mik. Koperník * 1473	7 5	17 24		11 5	2 47
20	Sobota	Hilaria Sdp.	Žitomír	Jan Blahoslav * 1523	7 3	17 26		12 7	3 46

C. Druhá neděle postní (Reminiscere). O proměnění Páně. Matouš 17, 1—9.

21	Neděle	Eleonory	Lenka	Založ. Táboru 1420	7 1	17 28		13 18	5 33
22	Pondělí	Petra stol.	J. Rokycana	Jan Rokycana † 1471	6 59	17 30		14 32	5 11
23	Úterý	Petra D.	Svatopluk	Tůma Přeloučský † 1517	6 57	17 31		15 47	5 41
24	Středa	Matěje ap.	Matyáš	Codicillus * 1533	6 55	17 33		17 0	6 5
25	Čtvrtek	Valburgy	Božetěch	Albr. z Valdšt. † 1634	6 53	17 35		18 11	6 26
26	Pátek	Markéty K. †	Lešek	Jan Guttenberg † 1468	6 51	17 37		19 20	6 45
27	Sobota	Leandra	Lumír	Mart. Bucer † 1551	6 49	17 38		20 29	7 5

C. Třetí neděle postní (Oculi). Ježiš vymítá ďábla. Lukáš 11, 14—28.

28	Neděle	Romana	Horymír	Hamilton Patrik † 1528	6 47	17 40		21 36	7 24
----	--------	--------	---------	------------------------	------	-------	--	-------	------

V únoru t. r. přibude dne o 1 hod. 37 min.

Pamětní dnové evang. a. v.

1. 1621 Počátek protireformace v Čechách.
1. 1867 Zakázáno bylo vyzvánění při evang. pohřbech v těšínské zemi.
2. 1854 Zřízena byla v Ilučíně evang. škola.
12. 1524 Sjezd evang. stavů.
12. 1588 Slibuje Mikuláš Cigán ze Slupska, pán Fryštátu, měšťanům, že je ponechá »při tej pravej evaangelickej křesťanské víře a religii podle konfese augspurské«.
16. 1477 Narodil Filip Melancthon.
18. 1546 Zemřel dr. M. Luther v Eislebenu.
19. 1928 Sjezd českých evangeliků z Těšínska, dožadujících se svých národnostních práv ve svých sborech za účasti dr. D. Fajnora, biskupa evang. a. v. církve na Slovensku.

Židovský kalendář.

Dne 12. února = 1. adar.
Dne 24. února = 13. adar, Esther (půst).
Dne 25. února = 14. adar, Purim.
Dne 26. února = 15. adar, Šušan-Purim.

Stoletý kalendář.

Od 1. do 4. mrazy, od 5. do 12. podmračno, od 13. do 16. vánice, od 17. do 19. deštivo, od 20. do 25. vítr, od 26. do 28. mírné počasí.

Zahrádkář.

Únor.

Příroda se pomalu probouzí ze zimního spánku. Zahrádkář dokončuje přípravné práce pro jaro. Řeže rouby a uschovává je ve sklepech v písku. Veškeré práce na ovocném stromoví a keřích hledí v tomto měsíci dokončiti. Provádí řez okrasných keřů a přichystá si z nich řízky k množení. Zakládá pařeniště a vysévá do něho semena květinová a zeleninová podle plánu svého potřebná. Nemá-li pařeniště, vysévá jemná semena květin (petunie, lobelka atd.) do truhlíčku doma na okně. Za bezmrazého a bezvětrného počasí stříká ovocné stromy 10% roztokem stromového karbolina. Za příznivé povětrnosti seje petržel, mrkev a špenát. Pokrývá na vinné révě uvolňuje, révu seřezává a opět přikryje.

Koncem února přibývá zahrádkáři práce a touhy po jaře.

Stavitel

FR. TRUBKA, přísežný soudní znalec
Orlová

provádí veškeré služby solidně - levně.

Fotodílna uměleckých obrazů

G. Preč

Petřvald, zast. „Hedvika“. Amatérské práce vyvolávám, kopíruji a zvětšuji
levně a rychle

Poznámky:

HOTEL »U JELENA«

Fryštát

Masarykovo
náměstí

Laciné cizín. pokoje. Výtečná dom. kuchyně. Obědy 6 Kč. Karvinské, plzeň. Prazdroj. Teplá a studená jídla v každé době.
Maj. : P. Kalaša.

BŘEZEN

Polsky: Marzec

Dni mēa.	Dnové týdní	Kalendář			Slunce		Měsíce		
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh v zn.	vých. h. m.	záp. h. m.
1	Pondělí	Albína b.	Bělík	Zal. Jednoty brat. 1457	6 45	1741	☾	2242	746
2	Úterý	Anežky Č.	Anežka Př.	Jiří Poděbr. král. 1458	6 43	1743	☾	2346	811
3	Středa	Kunhuty	Fr. L. Rieger	Václav Kleych † 1737	6 41	1745	☾	—	840
4	Čtvrtek	Kazimíra	Vladivoj	Jiří Wishart † 1546	6 39	1746	☾	048	915
5	Pátek	Fridolína ☾ †	Želimír	J. B. Elsner * 1717	6 36	1748	☾	146	958
6	Sobota	Bedřicha	Miroslav	Řehoř Hrubý z Jelení † 1514	6 34	1749	☾	237	1050

C. Čtvrtá neděle postní (Laetare). Ježíš nasytil 5000 lidí. Jan 6, 1—15.

7	Neděle	Tomáše Aq.	*T.G.M.Osvobodil	T. G. Masaryk pres. Osvob.* 1850	6 32	1751	☾	320	1149
8	Pondělí	Jana z B.	Blažena	Martin Abdon † 1561	6 30	1753	☾	358	1256
9	Úterý	Františky	Františka	Jan Želivský † 1422	6 28	1754	☾	429	14 8
10	Středa	40 muč.	Božislav	Hav. Žalanský † 1621	6 26	1756	☾	456	1523
11	Čtvrtek	Heraklia	Andělka	M. Flacius Illyr. † 1575	6 26	1757	☾	520	1640
12	Pátek	Řehoře I. † ☾	Al. Jirásek †	P. Gerhardt * 1607	6 22	1759	☾	543	1800
13	Sobota	Růženy	Vlasta	Mik. z Pelhřim. † 1459	6 20	18 1	☾	6 5	1921

C. Pátá neděle postní (Judica). Židé chtěli Ježíše kamenovati. Jan 8, 46—59.

14	Neděle	Matyldy	Vlastibor	Mat. Cyrus † 1618	6 18	18 2	☾	630	2043
15	Pondělí	Longina	Radislav	Jan Krása † 1420	6 15	18 4	☾	658	22 6
16	Úterý	Klementa	Klimeš	Hus kazatel v Betl. 1402	6 13	18 5	☾	730	2326
17	Středa	Patrika	Vlastimil	Mír Kutnohorský 1485	6 11	18 7	☾	811	—
18	Čtvrtek	Edvarda	Edvard	A. Krajč z Krajku † 1555	6 9	18 9	☾	902	038
19	Pátek	Josefa p. † ☾	Josef	Josef M. Hurban * 1817	6 7	1810	☾	1002	141
20	Sobota	Jáchyma	Olbram	Jeroným Pr. v Budíně 1410	6 4	1812	☾	1110	231

C. Neděle Květná (Palmarum). O slavném vjezdu Ježíšovu. Matouš 21, 1—9.

21	Neděle	Květná ned.	Blahoslav	Fr. hr. Lützow * 1849	6 2	1813	☾	1222	311
22	Pondělí	Oktaviána	Jiří Poděbr.	Jiří Poděbrad. † 1471	6 0	1815	☾	1335	343
23	Úterý	Viktorina	Vladko	M. Dvorský z Háj. † 1583	5 58	1817	☾	1447	4 8
24	Středa	Gabriela	Zbislav	Selské povst. v Č. 1775	5 56	1818	☾	1558	431
25	Čtvrtek	Zel. čtvrt.	Zvěst. P. M.	Žižka u Sudoměře 1420	5 53	1820	☾	17 7	451
26	Pátek	Velký pátek †	Hašek	Velký pátek Mich. M. Hodža † 1870	5 51	1821	☾	1815	510
27	Sobota	Bílá sob. ☾ †	Želimír	Jan Diaz † 1546	5 49	1823	☾	1922	529

C. Neděle velikonoční. Kristovo vzkříšení. Marek 16, 1—7.

28	Neděle	Hod Boží vel.	Hod Boží vel.	Hod Boží velikonoční	5 47	1825	☾	2028	550
29	Pondělí	Pond. vel.	Pond. velik.	E. Swedenborg † 1772	5 45	1826	☾	2133	614
30	Úterý	Kvirina	Lutobor	Andr. Sládkovič * 1820	5 42	1828	☾	2236	642
31	Středa	Kvidona	Myslana	Hus v Gottliebenu 1415	5 40	1829	☾	2336	714

V březnu přibude dne o 1 hod. 56 min.

Pamětní dnové evang. a. v.

1. 1457 Zal. Jednoty bratrské.
3. 1737 Zemřel Václav Kleych. exulant.
6. 1804 Založ. Biblické společnosti britské.
6. 1522 Dr. Luther vrací se z Vartburku.
11. 1666 Stal se evang. farářem v Těšíně Dr. Ott z Varšavy, který se přičinil o odstranění moravského zpěvu z evang. kostelů na Těšínsku.
14. 1402 Hus kazatelem v kapli Betlemské.
21. 1654 Zavřeny byly na Těšínsku evang. kostely v Těšíně, Horní Lešné, Vendryni, Nydku a Bystřici na rozkaz císařský.
22. 1471 Zemřel Jiří z Poděbrad v Praze.
23. 1654 Zavřeny další kostely evang. na Těšínsku v Ropici, v Třitěži, Hnojníku a Gutách.
26. 1870 Zemřel M. Hodža v Těšíně.
28. 1592 Narodil se Jan Amos Komenský v Uh. Brodě.

Židovský kalendář.

Dne 13. března = 1. nisan.

Dne 27. března = 15. nisan, začátek Passah, přísný svátek.

Dne 28. března = 16. nisan, druhý přísný svátek.

Stoletý kalendář.

Od 1. do 5. chladné počasí, větrno, od 6. do 12. teplo a pod mrakem, od 13. do 17. pěkné, od 18. do 24. ráno chladno, ve dne krásně, od 25. do 28. větry a chladno, od 29. do 31. deště a studeno.

Zahrádkář.

Březen.

Čím více se jaro blíží, tím více práce má zahrádkář. V březnu je nejvhodnější doba k jarnímu sázení a šlechtění stromů a keřů. Okrasné a bobulovité keře množíme řízký. Vyvazujeme prořezané tvarové stromky. Hnojíme ovocné stromy a keře podle rozvrhu na více let učiněného. Sbíráme hnízda housenek. V pařeništi pikujeme hustou setbu, mírně zaléváme, stínujeme a pak větráme. Přesazujeme a množíme dělením vytrvalé květiny. Přímou na záhonek sejeme letničky, které přesazování těžce snášejí (mák, ostrožky, měsíček atd.). Pokojové květiny hlásí se k životu a potřebují více světla a čerstvého vzduchu. Umístíme je na slunečných oknech.

Družstevní podnik

bytprům

Mor. Ostrava, Nám. republiky 2

Telefon čís. 20.45.

Malířství
Natěračství
Klempířství
Instalace plyno- a vodovodů
Kamnářství

Železo,

kování, stavební materiál

M. Kawanová

Hlučín, náměstí

FLUIDOSAN

SUMIVÁ JEHLIČITÁ KOUPEL

NEJLEPŠÍ PRO VÁS!

K dostání ve všech lékárnách, drogeriích a parfumeriích.
Výrobce H. Nickel & inž. Felix Gross, Mor. Ostrava-Přívov

Poznámky:

ODEVY

pánské, dámské a dětské též dle
míry koupíte nejvýhodněji přímo u výrobce.
Opravy všeho druhu

VYBÍHAL

NOVÝ BOHUMÍN - PROSTĚJOV
Ostravská ulice

DUBEN

Polsky: Kwiecień

Dní měs.	Dnové týdní	Kalendář			Slunce		Měsíce	
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh vzn.	vých. h. m.
1	Čtvrtek	Huga b.	Častolov	Petr Valdus † 1197	5 38	1831		—
2	Pátek	Frant. z P. †	Veleslav	Jan Jílek * 1709	5 36	1833		0 28
3	Sobota	Richarda b.	Miluška	Petr Turnov up. 1426	5 34	1834		1 14

C. První neděle po velikonocech (Bílá). Quasimodo geniti. Ježíš se zjevil učedníkům svým. Jan 20, 19—31.

4	Neděle	Isidora	Isidor	Jeróným Pr. přijel do Kostn. 1415	5 31	1836		1 53
5	Pondělí	Vincence F.	Miroslava	Bedř. Moudrý † 1525	5 29	1837		2 27
6	Úterý	Celestina	Bohuchval	Method arcib. * 885	5 27	1839		2 55
7	Středa	Heřmana	Křišťan	Založ. univ. praž. 1348	5 25	1840		3 19
8	Čtvrtek	Alberta	J. Strossmayer	Založ. Hus. ev fak. v Pr. 1919	5 23	1842		3 43
9	Pátek	Marie Kl. †	Dušan	Syn. sandoměřská 1570	5 21	1843		4 05
10	Sobota	Ezechiela	Radomil	W. Booth * 1829	5 19	1845		4 29

C. Druhá neděle po velikonocech (Misericordia Domini). Já jsem pastýř dobrý. Jan 10, 11—16.

11	Neděle	Lva I. p.	Lev	Dopis Palack. do Frankl. 1848	5 17	1846		4 56
12	Pondělí	Julia I. p.	Julius	Adam Simonides † 1729	5 15	1848		5 26
13	Úterý	Hermenegilda	Aleš	Edikt nantes. 1593	5 13	1849		6 5
14	Středa	Justina	Pravomil	J. Jaffet † 1614	5 10	1851		6 54
15	Čtvrtek	Anastazie	Stáza	Abr. Lincoln † 1865	5 8	1852		6 53
16	Pátek	Kalista †	Přech	Mach Sionský † 1551	5 6	1854		7 6
17	Sobota	Rudolfa	Štasta	Luther ve Wormsu 1521	5 4	1856		10 13

C. Třetí neděle po velikonocech (Jubilate). Maláčko, a užíté mne. Jan 16, 16—22.

18	Neděle	Eleuthera	Volnomil	Příjezd prv. jezuitů do Prahy 1556	5 2	1857		11 27
19	Pondělí	Krescence	Česta	Vilém z Pernštejna † 1521	5 0	1859		12 39
20	Úterý	Marcela	Živsa	Martin Lupáč † 1468	4 58	19 0		13 50
21	Středa	Anselma	Střezimír	Vavřinec Orlik † 1589	4 56	19 2		14 58
22	Čtvrtek	Sot. a Kaja	Spas	Ukonč. kostn. sn. 1418	4 54	19 4		16 6
23	Pátek	Vojtěcha †	Vojtěch	Jiří z Poděbrad * 1420	4 52	19 5		17 12
24	Sobota	Jiřího	Jiří	Bitva u Mühlberka 1547	4 51	19 7		18 18

C. Čtvrtá neděle po velikonocech (Cantate). Jdu k tomu, jenž mne poslal. Jan 16, 5—15.

25	Neděle	Marka ev.	Marek	Mor. sněm prohl. svob. víry 1550	4 49	19 8		19 23
26	Pondělí	Kleta a Marc.	Věroslav	Ol. Cromwell * 1599	4 47	19 10		20 27
27	Úterý	Jaroslava	Jaroslav	Jiří Poděbr. správcem Čech 1452	4 45	19 12		21 28
28	Středa	Vitališe	Vlastislav	Br. J. Táborský † 1495	4 43	19 13		22 22
29	Čtvrtek	Roberta	Kochan	Požár Lešna 1656	4 42	19 15		23 10
30	Pátek	Kateřiny S. †	Blahoslav	Jedn. o sjedn. Praž. a Táb. 1431	4 40	19 16		23 51

V dubnu t. r. přibude dne o 1 hod. 47 mín.

Pamětní dnové evang. a. v.

1. 1197 Narozen Petr Valdus, zakl. Valdenských ve Francii.
4. 1415 M. Jeronym přijel do Kostnice.
8. 1861 Prof. patent Frant. Josefa I., který teprve dal evangelikům úplnou rovnoprávnost.
9. 1933 Zemřel Dr. Dušan Fajnor, generální biskup evang. a. v. církve na Slovensku, znám Slezanům ze sjezdu čes. evang. v Č. Těšíně r. 1928.
17. 1531 Luther ve Wormsu před říšským sněmem.
19. 1660 Zemřel Filip Melančton.
19. 1858 Stal se ředitelem evang. gymnasia v Těšíně Jan Kalinčák, slovenský spisovatel.
21. 1647 Opustili Švédové Těšín.
23. 1588 Žaluje hloučinský farář Gallus Praetorius olomouckému biskupovi, že lid chodí k nekatolickým kněžím a že čte evang. knížky.

Židovský kalendář.

Dne 2. dubna = 21. nisan. (Sedmý přísný svátek.)
Dne 3. dubna = 22. nisan. (Osmý přísný svátek.)
Dne 12. dubna = 1. ijar.
Dne 29. dubna = 18. ijar, Lag-B'omer.

Stoletý kalendář.

Od 1. do 3. teplo, od 4. do 7. velmi chladno, od 8. do 15. deštivo, od 16. do 20. větry, od 21. do 26. teplé počasí, od 27. do 30. studeno.

Zahradkář.

Duben.

Jaro přejímá vládu po nevlídné zimě. Práce zahradní jsou v proudě. Zahradkář urychleně dokončuje veškeré práce, týkající se ovocných stromů a dosud neprovedené. Sází ovocná jádra, ořechy a kaštiny. V hubení housenek pokračuje. Zeleninářské oddělení vyžaduje v tomto měsíci nejvíce práce. Kypří půdu, uhrabuje a dělá záhonky. Otlučené sazenice salátu, zelí, kapusty, kedlubny atd. sází ve správných vzdálenostech na záhonky. Seje ředkvičku, špenát, fazole, hrách, červenou řepu atd. V pařeništi pikíruje květiny a otužuje je pro výsadbu. V druhé polovici dubna odkrývá, prořezuje, hnojí a okopává a nově vysazuje růže. Pnoucí růže po správném řezu uvazuje na treláže. Sází cibule a hlízy mečíků, sasanečků, montbreců a jirinek. Jahody čistí a okopává. I pokojové květiny přesazuje do přiměřeně větších květináčů.

TISKOPISY

pro každého, vždy pěkně
upravené a za přiměřené
ceny dodá knihtiskárna

SLEZSKÁ GRAFIA

filiálka v KARVINĚ
hlavní závod v OPAVĚ ●

Český akciový pivovar

v Moravské Ostravě

doporučuje své chvalné
známé pivo

10° světlé i tmavé

12° ležák světlý, tmavý

15° spec. Porter.

Sklady ve Slezsku:

Bartovice, Č. Těšín, Opava,
Orlová, Pustkovec, Skře-
čoň, Slatina, Štítina, Klim-
kovice, Raškovice, Frýdek.

Poznámky:

Výbavy pro novorozeňata **M. Chovancová**
a střížní zboží všeho druhu **Frýdek, Hluboká 19**

Polsky: Maj

Dn mĚ	Dnové týdnl	Kalendář			Slunce		Měsíce		
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	bĕh v zn.	vých. h. m.	záp. h. m.
1	Sobota	Filipa a Jak.	Svátek práce	D. Livingstone † 1873	4 38	1918		—	830
C. Pátá neděle po velikonocech (Rogate). Budete-li prositi. Jan 18, 23—30.									
2	Neděle	Zikmunda	Zikmund	Athanasius † 373	4 36	1919		026	935
3	Pondělí	Nal. sv. Kř.	Oluša	Matyáš kr. čes. 1469	4 34	1921		055	1043
4	Úterý	Moniky	Květoslav	M. R. Štěfánik † 1919	4 33	1922		120	1054
5	Středa	Pia V. pap.	Liboslav	Jednota br. do l. vyhn. 1548	4 31	1924		143	13 8
6	Čtvrtek	Nanvst. P.	Nanvst. P.	Poč. vel. revol. franc. 1789	4 29	1925		2 5	1424
7	Pátek	Stanislava †	Stanislav	Jiří z Poděbr. kor. 1458	4 27	1927		228	1543
8	Sobota	Zj. sv. Mich.	Ctibor	Jiří Radvanský † 1685	4 26	1928		253	17 4
C. Šestá neděle po velikonocech (Exaudi). Když přijde Utěšitel. Jan 15, 26, 27 a 18, 1—4.									
9	Neděle	Řehoře N.	Dobroslava	M. hr. z Zinzend. † 1760	4 24	1930		321	1828
10	Pondělí	Gordiana	Pobraslav	Obn. zřiz. zem. v Č. 1627	4 23	1931		356	1952
11	Úterý	Mamerta	Svatava	Seps. čes. konf. 1575	4 21	1933		440	21 8
12	Středa	Pankráce	Všebor	Bedř. Smetana † 1884	4 19	1934		535	2213
13	Čtvrtek	Serváce	Chranibor	Pavel J. Šafařík * 1795	4 18	1936		642	23 4
14	Pátek	Bonifáce †	Pravomila	Lael. Socinus † 1562	4 16	1937		756	2343
15	Sobota	Žofie †	Žofie	Augsb. interim. 1541	4 15	1938		913	—
C. Neděle svatodušní. Miluje-li kdo mne. Jan 14, 23—31.									
16	Neděle	Hod B. svatd.	Hod B. svatd.	V. Budovec z Bud. * 1551	4 13	1940		1028	015
17	Pondělí	Pond. svatd.	Pond. svatd.	Projev č. spisovatelů 1917	4 12	1941		1140	040
18	Úterý	Venance	Radoslava	Čes. konf. pod. cis. 1575	4 11	1942		1250	1 1
19	Středa	Petra C. Sdp.	Ivo	Konf. brat. pod. král 1535	4 9	1944		1357	122
20	Čtvrtek	Bernard.	Hvězdoslav	Křištof Kolumbus † 1506	4 8	1945		15 4	141
21	Pátek	Ubalda Sdp.	Hostimil	Aug. Cazalla upál. 1559	4 7	1946		1610	2 1
22	Sobota	Julie Sdp.	Emil	Samo Chalúpka † 1883	4 6	1947		1715	223
C. První neděle po sv. Duchu. Dána jest mi všeliká moc. Matouš 28, 18—20.									
23	Neděle	Nejsv. Trojice	Vladimír	Pražská defenestr. 1618	4 5	1949		1819	248
24	Pondělí	Jany	Johanka	Zal. kaple betlem. 1391	4 3	1950		1921	318
25	Úterý	Urbana	Živan	Dan. Jablonský † 1741	4 2	1952		2017	352
26	Středa	Filipa Ner.	Fr. Palacký †	Fr. Palacký † 1876	4 1	1953		2108	436
27	Čtvrtek	Božího těla	Svatobor	Jan Kalvín † 1564	4 0	1954		2151	527
28	Pátek	Viléma †	Braslav	Disp. o Viklefa v Praze 1403	3 59	1955		2228	623
29	Sobota	Maximina	Vraclav	J. Třanovský † 1637	3 59	1956		2258	726
C. Druhá neděle po sv. Duchu. O veliké večeri. Lukáš 14, 16—24.									
30	Neděle	Ferdinanda	Jeronym Pr.	Jeronym Praž. upál. 1416	3 58	1957		2324	833
31	Pondělí	Petronily	Petruška	Husité v Bavorsku 1428	3 57	1958		2347	942

V květnu t. r. přibude dne o 1 hod. 25 min.

Pamětní dnové evang. a. v.

1. 1782 Položen základní kámen evang. kostela, fary a školy v Kom. Lhotce. První farář Štěpán Nikolajdes.
4. 1529 Luther na Vartburku.
11. 1862 Položen základní kámen ke stavbě evang. kostela v Hlučíně.
15. 1541 Augsburg. interim, který povoloval pouze kněžské manželství a kalich.
19. 1535 Brat. konfese podána králi.
23. 1618 Pražská defenestrace.
27. 1564 Zemřel Jan Kalvin, reformátor švýcarský.
28. 1403 Disputace o Viklefa v Praze.
29. 1637 Zemřel Jiří Třanovský ve Sv. Mikuláši. Rodem z Těšína, evang. kazatel a český spisovatel, jehož kancionál Cithara Sanctorum dodnes se chová co drahá památka u lidu na Těšínsku a ze kterého zpíváno česky na Visle až do roku 1918.
30. 1416 Upálen Jeronym Pražský v Kostnici.

Židovský kalendář.

Dne 11. května = 1. sivan.

Dne 16. května = 6. sivan. (Týd. slavn., přís. svátek.)

Dne 17. května = 7. sivan. (Druhý přísny svátek.)

Stoletý kalendář.

Od 1. do 10. chladno, od 11. do 15. teplo, deště, od 16. do 21. sychravo a mlhavo, od 22. do 24. krásné počasí, od 25. do 30. teplo, 31. pod mrakem.

Zahrádkář.

Květen.

V květnu nabývá zahrádka milého vzhledu. Zahrádkář doplňuje a opravuje, aby celkový obraz zahrádky pro běžící rok byl úplný a krásný. Ovocné stromy kvetou. Tvarované stromy a révu vinnou uvazujeme do žádaných poloh. V druhé polovině května vysazuje choulostivější zeleninu: rajska jablíčka, celer, a okurky. Ostatní zeleninu okopává, pleje a za suchého počasí zalévá. Nezapomíná také jahody zalévati. Uprázdňená pařeniště připravuje k letnímu osázení. Květen patří květinám, s jichž sázením a dalším ošetřováním má zahrádkář hojně práce. Po zmrzlých bratrích osazuje okenní truhlíky pelargonie-mi, fuchsiami, petuniemi, lobelkami atd. Také kobercové květiny vysazuje. Prázdna místa v trávníku znova osévá. Měsícem květnem ukončuje větší zahradní práce.

FRANTIŠEK

KOCUR

řeznictví a uzenářství
L a z y

Navštivte obchodní dům

TEXTIL HUPPERT OPAVA

Doporučujeme: První odborný závod
umělo-kamenický a cementárnu fy
Rudolf Neborák v Rychvaldě
Těšínsko, tel. č. 3 - Veškeré hřbitovní
a stavební práce. Prvotřídně - levně

P o z n á m k y:

CUKROVÍ ZMRZLINA

všech druhů k svatbám,
křtinám, na výlety, do
bufetu koupíte výhodně
u fy

M. KOCUROVÁ

Petrvald, zastávka „Hedvika“

NELIBA

KNIHKUPECTVÍ
DOBRÉ SLUŽBY
ORLOVÁ

ČERVEN

Polsky : Czerwiec

Dni měs.	Dnové týdní	Kalendář			Slunce		Měsíce		
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh vzn.	vých. h. m.	záp. h. m.
1	Úterý	Fortunata	Všemil	I. B. Oberlin † 1826	3 56	19 59		—	10 53
2	Středa	Erazima	Milouš	Zem. desky shoř. 1541	3 55	20 0		0 9	12 6
3	Čtvrtek	Klotildy	Oliva	Zaháj. sněmu časl. 1421	3 55	20 1		0 30	13 21
4	Pátek	Srdce P. Jež. †	Dalibor	Kašpar Kaplíř ze Sul.* 1541	3 54	20 2		0 53	14 39
5	Sobota	Bonifáce	Dobroslav	Hus po první př. k. 1415	3 53	20 3		1 19	16 0
C. Třetí neděle po sv. Duchu. O ztracené ovci. Lukáš 15, 1—10.									
6	Neděle	Norberta	Norbert	Václ. Solín † 1566	3 53	20 4		1 49	17 22
7	Pondělí	Roberta	Slavoj	Hus o odpust. 1412	3 52	20 5		2 28	18 41
8	Úterý	Medarda	Pěvuška	Primož Trubar * 1508	3 52	20 5		3 17	19 52
9	Středa	Přima a Felic.	Stanislava	Leo Jud † 1542	3 51	20 6		4 18	20 51
10	Čtvrtek	Markéty kr.	Perluška	B. A. Tholuck † 1877	3 51	20 7		5 31	21 37
11	Pátek	Barnab. ap. †	Setěch	Kingsley * 1819	3 51	20 8		6 49	22 13
12	Sobota	Jana F.	Tonička	Svatod. bouře v Praze 1848	3 51	20 8		8 7	22 42
C. Čtvrtá neděle po sv. Duchu. O velikém zahrnutí ryb. Lukáš 5, 1—11.									
13	Neděle	Antonína P.	Antonín	Jiří Palkovič * 1850	3 50	20 9		9 23	23 5
14	Pondělí	Basilia V.	Vasil	Fr. Palacký * 1798	3 50	20 9		10 36	23 26
15	Úterý	Víta	Vít	V Kost. zavr. příj. pod oh. 1415	3 50	20 10		11 46	23 46
16	Středa	Benona	Zbyněk	Hus. vítěz. u Ústí 1426	3 50	20 10		12 54	—
17	Čtvrtek	Adolfa	Ofka	Konfesse helvet. 1556	3 50	20 11		14 0	0 6
18	Pátek	Marka a Marc. †	Milan	Bitva u Kolína 1757	3 50	20 11		15 6	0 27
19	Sobota	Gerváse a P.	Těšivoj	Blaise Pascal * 1623	3 50	20 12		16 10	0 52
C. Pátá neděle po sv. Duchu. O spravedlnosti farizejské. Matouš 5, 20—24.									
20	Neděle	Silvera	Květuše	Spolek čes. a mor. slávů 1609	3 50	20 12		17 12	1 20
21	Pondělí	Aloise z G.	27 popravených	Mučen. starom. 1621	3 50	20 12		18 12	1 52
22	Úterý	Paulina b.	Paula	Zboř. kaple betl. 1786	3 50	20 12		19 4	2 33
23	Středa	Agripiny	Zdeňka	Huber z Risenp. † 1613	3 51	20 13		19 50	3 21
24	Čtvrtek	Nar. Jana Křt.	Jan Křt.	Jan Mathesius * 1504	3 51	20 13		20 29	4 16
25	Pátek	Ivana †	Ivan	Konf. augsb. pod. 1530	3 51	20 13		21 2	5 18
26	Sobota	Jana a Pavla	P. J. Šafařík	Pav. Jos. Šafařík † 1861	3 52	20 13		21 29	6 25
C. Šestá neděle po sv. Duchu. Ježíš nasytil 4000 lidí. Marek 8, 1—9.									
27	Neděle	Ladislava	Ladislav	Disput. Luth. v Lip. 1519	3 52	20 13		21 53	7 33
28	Pondělí	Lva II. p.	Lubomír	Mír versailleský 1919	3 53	20 13		22 15	8 43
29	Úterý	Petra a Pavla	Petr, Pavel	Posl. dopis Husův 1415	3 53	20 13		22 36	9 55
30	Středa	Pavla pam.	Arnošt z Pard.	Arn. z Pardub. † 1364	3 54	20 13		22 57	11 08

V červnu přibude dne až do 19. t. m. o 22 min., pak trvá den 16 hod. 22 min. a od 25. t. m. až do konce měsíce ubude dne o 3 min.

Pamětní dnové evang. a. v.

1. 1648 Jesuité vypovězeni z Čech.
5. 1415 Hus po prvé před koncilem v Kostnici.
7. 1412 Hus vystoupil proti odpustkům.
11. 1599 Připomíná se Adam, fojt třanovský, dědeček J. Třanovského.
12. 1629 Vydala kněžna těšínská Alžběta Lukrecie privilegium Těšinu, které vylučovalo evang. mšeřany z veřejného života v Těšíně.
15. 1415 V Kostnici zavrženo přijímání podobojí.
17. 1556 Konfesse helvetská.
17. 1929 Ustavující valná hromada Evang. Matice Třanovského, sdružující české evangeliky na Těšínsku. Slavnostní kazatel farář I. Kolesár z Kochanovce na Slovensku.
21. 1621 Popraveno 27 evang. vůdů na Staroměstském náměstí v Praze na rozkaz Ferdinanda II. Habsburského.
22. 1786 Zbořena kaple Betlemská.
25. 1530 Podána konfese augsb. na sněmu v Augsburku.
25. 1609 Utvořena Unie českých i slezských stavů na obranu evang. víry.
27. 1519 Disputace Luthera s Eckem v Lipsku.
27. 1682 Narodil se Karel XII., král švédský, který dopomohl k evange. slezským k částečné svobodě náboženské.
29. 1415 Poslední dopis Husův z Kostnice.

Židovský kalendář.

Dne 10. června = 1. thamuz.

Dne 27. června = 13. thamuz. Dobyti Jerusalema (půst).

Stoletý kalendář.

Od 1. do 8. pěkné, suché počasí, od 9. do 12. déšť, od 13. do 16. horko, od 17. do 19. bouřky, od 20. do 24. stálé počasí, 25. bouřka, od 26. do 30. chladno a syčravo.

Zahrádkář.

Červen.

Měsíc růží. Překrásně kvetou, voní a těší. Odkvetlé růže odstraňujeme. Ničíme škůdce růží — hlavně mšice. Milovníci růží očkují šípky na živé očko. Odkvetlé cibule hyacinthů, tulipánů a krokusů vyjímáme ze země a uschováváme na stinném místě. Takto uprázdňovaná místa osázíme letničkami (astry, petunie, levkoje atd.). Pokojové květiny častěji stříkáme a pilně zaléváme. Dobře je, můžeme-li je umístiti v zahradě na polostinném místě. V pařeništi vyséváme semena dvouletých a vytrvalých květin. Také salát pro podzim vysejeme. Rajská jablíčka podle potřeby zaléváme, okopáváme, vysazujeme a mladé výhonky, z úžlabí listů vyrůstající, vylamujeme. Přihnojení draselnatou solí vývin rajských jablíček urychlí. Tvarované stromky prohlížíme a od škůdců očišťujeme. Výhonky na vedoucích ramenech pincírujeme (přistřihujeme za 6. listem). Réva vinná kvete a nechá se v klidu. Po odkvětu výhonky zkracujeme na 3—4 listy nad nejhořejším hrozdem. Trávníky žneme a cestičky udržujeme ve vzorné čistotě.

Přípravy

pro švadleny a modistky

ve velkém výběru a za zvláštní ceny
koupíte jen v odborném obchodě

ADOLF ČERVENÝ

Opava, Dolní náměstí.

Ladislav Kačor,

klempířský a instalatérský závod

ORLOVÁ.

Autogen. svařování a výroba karoserií

Poznámky:

TISKOPISY

v každém provedení,
jedno- i vícebarevné,
kapesní a stolní

KALENDÁŘE

dodává v čase nejkratším
menšinový podnik

SLEZSKÁ GRAFIA

V OPAVĚ. Filiálka v Karvině

Doporučujeme návštěvníkům Opavy prvotřídní **cukrářství a kavárnu**

B. JELÍNEK, OPAVA, Hrnčířská ul. 9

Polsky: Lipiec

Dni měs.	Dnové týdní	Kalendář			Slunce			Měsíce		
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh v zn.	vých. h. m.	záp. h. m.	
1	Čtvrtek	Nejdr. Krve P. ☿	Děpolt	G. Leibniz * 1646	3 55	2013		23 21	12 23	
2	Pátek	Navšt. P. M. †	Bislav	Vítězství legií u Zbor. 1917	3 55	2012		23 49	13 40	
3	Sobota	Heliodora	Radomír	J. J. Rousseau † 1778	3 56	2012		—	14 59	
C. Sedmá neděle po sv. Duchu. O falešných prorocích. Matouš 7, 15—21.										
4	Neděle	Prokopa	Prokop	Prohl. neody. Spoj. st. amer. 1776	3 56	2011		02 22	16 17	
5	Pondělí	Cyrila a Met.	Cyril, Metod.	Prohláš. kompakt. 1436	3 57	2011		1 5	17 31	
6	Úterý	Isaiáše	Památ. Jana Husi	M. Jan Hus upálen 1415	3 58	2010		1 58	18 35	
7	Štředa	Vilibalda	Hostivít	Příměří v Ulmu 1620	3 59	2010		3 5	19 27	
8	Čtvrtek	Kiliána	Bohuslávka	Vilém Oranie † 1584	3 59	20 9		4 20	20 8	
9	Pátek	Brikcí	† Česlav	Majest. Rudolf. 1609	4 0	20 9		5 39	20 41	
10	Sobota	7 bratří	Libuše	Jan Kalvín * 1509	4 1	20 8		6 58	21 7	
C. Osmá neděle po sv. Duchu. O nespravedlivém vladafi. Lukáš 16, 1—9.										
11	Neděle	Pia I. pap.	Olga kn. rus.	Stěti tři mlád. hus. 1412	4 2	20 7		8 15	21 30	
12	Pondělí	Jana Kvalb.	Boreš	Erasmus Roterd. † 1536	4 3	20 6		9 27	11 51	
13	Úterý	Markéty	Markéta	Cyril Lukaris † 1638	4 4	20 6		10 38	22 11	
14	Štředa	Bonaventury	Hroznata	Bitva na Vítk. hoře 1420	4 5	20 5		11 48	22 32	
15	Čtvrtek	Jindřicha	Domaslav	Jiří Israel † 1588	4 6	20 4		12 53	22 55	
16	Pátek	Marie Karm. †	Tóma ze Štít.	Tomáš ze Štít. † 1400	4 7	20 3		13 59	23 22	
17	Sobota	Alše	Lexa	Bohusl. z Mich. * 1612	4 8	20 2		15 2	23 53	
C. Devátá neděle po sv. Duchu. Ježíš pláče nad Jerusalemem. Lukáš 19, 41—47.										
18	Neděle	Kamila	Předbor	Prohl. neom. pap. 1870	4 10	20 1		16 3	—	
19	Pondělí	Vinc. z P.	Čeněk	Karel ze Žerotína, hejtm. 1608	4 11	20 0		16 58	0 30	
20	Úterý	Eliáše pr.	Ludislava	Zruš. řádu jesuit. 1773	4 12	19 59		17 46	1 16	
21	Štředa	Daniela pr.	Vítězslav	Aliance presbyt. zal. 1875	4 13	19 58		18 28	2 9	
22	Čtvrtek	Maří Magd.	Maří Magd.	Shrom. na Táboře 1419	4 15	19 57		19 5	3 8	
23	Pátek	Apolináře †	Libor	Pavel z Kravař † 1433	4 16	19 55		19 33	4 14	
24	Sobota	Kristiny	Krista	Tom. Kemp. † 1471	4 18	19 54		19 59	5 23	
C. Desátá neděle po sv. Duchu. O fariseovi a publikánu. Lukáš 18, 9—14.										
25	Neděle	Jakuba ap.	Jakub	Zaháj. sněmu svatojakub. 1508	4 19	19 53		20 21	6 33	
26	Pondělí	Anny	Anna	Začátek světové války 1914	4 20	19 52		20 43	7 45	
27	Úterý	Pantaleona	Zlatko	Muč. kutnohor. 1623	4 21	19 50		21 4	8 58	
28	Štředa	Inocence	Klimeš	Kristián Pešek † 1744	4 23	19 49		21 27	10 12	
29	Čtvrtek	Marty p.	K. Havlíček	K. Havlíček Bor. † 1856	4 24	19 47		21 53	11 28	
30	Pátek	Abd. a S. †	Bořivoj	Počátek válek hus. 1414	4 25	19 46		22 24	12 45	
31	Sobota	Ignáce z L.	Sudivoj	Mandát protiref. 1627	4 26	19 45		23 1	14 2	

V červenci t. r. ubude dne o 1 hod. 0 min.

Poznámky:

Pamětní dnové evang. a. v.

6. 1415 Upálen M. Jan Hus v Kostnici.
7. 1865 Usnesl se evang. sbor těšínský psáti matriky polsky.
9. 1609 Majestát (královský list) Rudolfa II., kterým se přiznává náboženská rovnoprávnost.
9. 1714 Byly spáleny na těšínském rynku bible a zpěvníky, které z Lipska dovezeny byly do Těšína.
10. 1509 Narodil se Jan Kalvín, reformátor švýcarský.
11. 1412 Stali tři mládenci v Praze, kteří vystoupili proti odpustkům.
18. 1870 Prohlášení neomylnosti papežské.
19. 1777 Povstání tajných evangel. na Valašsku.
21. 1773 Zrušení řádu jesuit.
22. 1444 Připomíná se první farář polskoostravský, evang. husitský kněz Augustinus.
30. 1414 Počátek válek českého národa za svobodu svědomí.
31. 1627 Vydán mandát proti evang. šlechtě.

Židovský kalendář.

Dne 9. července = 1. ab.

Dne 18. července = 10. ab. (Půst — spálení chrámu.)

Stoletý kalendář.

Od 1. do 3. teplé počasí, od 4. do 10. velká chladna, od 11. do 16. déšť, od 17. do 20. krásně, od 21. do 26. horko a bouřky, od 27. do 31. teplo.

Zahrádkář.

Červenec.

Tento měsíc je začátkem doby sklizně. Česeme třešně, višně, angrešt, rybíz a maliny. Zavařujeme, děláme marmelády, víno a j. z nich. Rané hrušky dozrávají. Révu vinnou okopáváme a zaléváme. Ničíme housenky, škvary, mravence, mšice, slimáky. U růží je druhé květenství. Ošetřujeme je jako v červnu. Sklízíme ranou zeleninu a uprázdňené záhonky oséváme fazolí, karotkou, ředkvičkou a j. Rajská jablíčka vyvazujeme a první jablíčka jsou nám odměnou. V pařeništi množíme řízky: pelargonie, fuchsie, hřebíčky, nízké phloxy a mnoho jiných vytrvalých a skalkovitých květin. Jířinky uvazujeme ke kolům, odkvetlé květy odstraňujeme a ničíme mšice a škvary na nich. Květiny v okenních truhlících zaléváme, přihnojujeme, zbavujeme odkvetlých květů a žlutých listů. V měsíci červenci zahrádkář pozoruje, co se mu v zahrádce líbí a co se mu nelíbí, aby to v příštím roce napravil.

Restaurace »U Krupů« v Mar. Horách, nám.
české ostravské — Plzeňský prazdroj

Polsky: Sierpień

Dni mĚs.	Dnové týdní	Kalendář			Slunce		Měsíce		
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh vzn.	vých. h. m.	záp. h. m.
C. Jedenáctá neděle po sv. Duchu. Ježíš uzdravil hluchoněmého. Marek 7, 31—37.									
1	Neděle	Petra v ok.	Věra	Milič z Kroměř. † 1374	4 28	1943		23 49	15 15
2	Pondělí	Alfonsa z Lig.	Vanda	Papež předv. Jiř. Poděbr. 1465	4 29	1942		—	16 21
3	Úterý	Nal. Štěpána	Miluše	Vítěz. Hus. u Tach. 1427	4 31	1940		0 48	17 17
4	Štředa	Dominika	Dominik	Vymř. Přemysl. 1306	4 32	1939		1 57	18 2
5	Čtvrtek	Marie P. Sn.	Milivoj	Ev. muč. solnohr. 1733	4 34	1937		3 14	18 38
6	Pátek	Prom. Páně †	Něhoslav	Zruš. majest. Rud. 1621	4 35	1935		4 33	19 7
7	Sobota	Kajetána	Lada	Řád. jes. znovuzř. 1814	4 37	1934		5 50	19 32
C. Dvanáctá neděle po sv. Duchu. O milosrdném samaritánu. Lukáš 10, 23—37.									
8	Neděle	Cyriaka a soudr.	Nezamysl	Jiř. Arnaud † 1671	4 38	1932		7 5	19 54
9	Pondělí	Romana	Ratibor	Jan Liberda † 1742	4 40	1930		8 18	20 15
10	Úterý	Vavřince	Vavřinec	Jakoubek ze Stř. † 1429	4 41	1928		9 29	20 36
11	Štředa	Filomeny	Ratislav	Hunyadi Jan † 1456	4 43	1926		10 37	20 59
12	Čtvrtek	Kláry	Řehoř	Br. Řehoř † 1474	4 44	1925		11 44	21 24
13	Pátek	Hypolita †	Alenka	Obn. Jedn. Bratr. 1727	4 46	1923		12 49	21 54
14	Sobota	Eusebia	Smil	Vítěz. u Domažlic 1431	4 47	1921		13 50	22 28
C. Třináctá neděle po sv. Duchu. Ježíš uzdravil 10 malomocných. Lukáš 17, 11—19.									
15	Neděle	Nanbvz. P. M.	Marie, m. P.	Založ. řádu jesuit. 1534	4 48	1919		14 48	23 10
16	Pondělí	Jáchyma	Jacek	Král Václav IV. † 1419	4 50	1917		15 39	—
17	Úterý	Hyacinta	Záviš	Karel Kuzmány † 1868	4 51	1916		16 24	0 0
18	Štředa	Heleny	Helena	Jos. Dobrovský * 1763	4 53	1914		17 2	0 56
19	Čtvrtek	Ludvíka T.	Boleslav	Biskup Štěpán up. 1467	4 54	1912		17 34	1 59
20	Pátek	Bernarda †	Pomněn	Krvavý sněm 1545	4 56	1910		18 1	3 7
21	Sobota	Jany Fr.	Střezislav	Martin Loquis up. 1421	4 57	19 8		18 26	4 18
C. Čtrnáctá neděle po sv. Duchu. Nikdo nemůže dvěma pánům sloužit. Matouš 6, 24—33.									
22	Neděle	Timothea	Svatoboj	Čes. deklarace 1867	4 59	19 6		18 48	5 31
23	Pondělí	Filipa B.	Slavata	Alois Jirásek * 1851	5 0	19 4		19 10	6 44
24	Úterý	Bartoloměje	Bartoloměj	Bartolom. noc 1572	5 2	19 2		19 33	8 0
25	Štředa	Př. sv. Vojt.	Radim	Sixt z Ottersdorfa † 1583	5 3	19 0		19 59	9 16
26	Čtvrtek	Ludvíka kr.	Luděk	Přemysl Ot. II. † 1278	5 5	18 58		20 28	10 34
27	Pátek	Josefa Kal. †	Otakar kr. č.	Vítěz. u Stříbra 1427	5 6	18 56		21 4	11 51
28	Sobota	Augustina	Augustin	Václ. Budovec z Bud. * 1551	5 8	18 54		21 47	13 5
C. Patnáctá neděle po sv. Duchu. O mládenci z Naimu. Lukáš 7, 11—16.									
29	Neděle	Jana stěti	Spytimír	Bitva u Moháče 1526	5 9	18 52		22 41	14 12
30	Pondělí	Růženy z L.	Alexander N.	Boos Martin † 1825	5 11	18 50		23 46	15 11
31	Úterý	Raimunda	Miloň	Jan Bunyan † 1688	5 12	18 48		—	15 58

V srpnu t. r. ubude dne o 1 hod. 43 min.

Pamětní dnové evang. a. v.

2. 1465 Král Jiří z Poděbrad vyzván před papežský soud.
6. 1621 Zrušení majestátu Rudolfa II.
7. 1814 Řád jezuitský znovuzřízen.
12. 1626 Přitřhl Maasfeld za 30leté války přes Fryštát do Těšína.
15. 1534 Založení řádu jezuitského.
15. 1817 Položen základní kámen ke stavbě kostela v Návsi u Jablunkova (starý kostel před tím vysvěcen 15.-8. 1791).
20. 1609 Vydán majestát, zaručující svobodu náboženskou ve Slezsku.
24. 1572 Noc Bartolomějská: vražda Hugenotů.

Židovský kalendář.

Dne 8. srpna = 1. elul.

Stoletý kalendář.

Od 1. do 8. horko s bouřkami, od 9. do 12. chladno, od 13. do 20. deštivo a teplo, od 21. do 24. krásně, od 25. do 27. bouřky, od 28. do 31. větry.

Zahrádkář.

Srpen.

Příjemná práce — česání ovoce — nastává. Rané ovoce česáme. Příliš zatížené větve ovocem podepřeme a pevně uvážeme. Letorosty tvarovaných stromků stále uvazujeme. Pincírujeme po druhé. Očkujeme na spící očko. Angrešt a rybíz hned po sklizni prořežeme a obryjeme. Šlahouny u jahod častěji odstraňujeme. Zeleninu okopáváme, plejeme, zaléváme a pochutnáváme si na ní. Housenky a vajíčka na zeleninách ničíme. V pařeništi množíme květiny jako v červenci. Ty, které jsou už zakořenělé, větráme. Počínáme sázeti cibulovité květiny venku. Živé ploty přistřihujeme. Trávníky udržujeme stále krátké a cestičky čisté. Prohazujeme kompost. Kopeme jámy pro podzimní sázení stromů a keřů.

L. ŠENOVSKÝ A SPOL.

chem. čistírna, barvírna a parní prádelna
MOR. OSTRAVA, ŠLIKOVA 17.
Telefon čís. 21.88.

Poznámky:

NELIBA

**KNIHKUPECTVÍ
DOBŘÉ SLUŽBY
O R L O V Á**

Polsky: Wrzesień

Dní měs.	Dnové týdňi	Kalendář			Slunce		Měsíce		
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh v zn.	vých. h. m.	záp. h. m.
1	Středa	Jiljí	Bolek	Tábor se vzdal Jiř. Poděbr. 1452	5 14	18 45	☼	0 58	16 37
2	Čtvrtek	Štěpána kr.	Adéla	Stíž. list čes. pánů 1415	5 15	18 43	☼	2 13	17 8
3	Pátek	Mansveta †	Bronislava	Oliver Cromwell † 1658	5 17	18 41	☼	3 29	17 34
4	Sobota	Rosalie ☾	Růžena	Franc. rep. prohl. 1870	5 18	18 39	☼	4 45	17 57
C. Šestnáctá neděle po sv. Duchu. Ježíš uzdravil vodnatelného. Lukáš 7, 11—16.									
5	Neděle	Viktorina	Boris	Křišť. z Prachat. † 1439	5 20	18 37	☼	5 58	18 18
6	Pondělí	Vavřince J.	Blahut	Dobytí Siona 1437	5 21	18 34	☼	7 9	18 40
7	Úterý	Reginy	Regina	Vítěz. u Breitenfeldu 1631	5 23	18 32	☼	8 19	19 2
8	Středa	Nar. P. M.	Nar. P. M.	Zruš. rob. v Rak. 1848	5 24	18 30	☼	9 27	19 27
9	Čtvrtek	Petra Klav.	Neklan	Jan Roháč † 1437	5 26	18 28	☼	10 33	19 55
10	Pátek	Mikuláše T. †	Krasava	Pavel Sperát † 1570	5 27	18 26	☼	11 36	20 27
11	Sobota	Prota a H.	Bolemil	Mat. Ulický popr. 1627	5 29	18 24	☼	12 36	21 6
C. Sedmnáctá neděle po sv. Duchu. O největším přikázání. Matouš 22, 34—46.									
12	Neděle	Jména P. M. ☾	Mladen	Porážka Turků u Vídně 1683	5 30	18 22	☼	13 30	21 52
13	Pondělí	Amáta	Soběhrd	Vil. Farel † 1565	5 32	18 20	☼	14 17	22 46
14	Úterý	Pov. sv. Kříže	Radomír	Smír Žižkův s Praž. 1424	5 33	18 18	☼	14 57	23 45
15	Středa	Sedmibol. P. M. Sdp.	Albin	Karel st. ze Žerot. * 1564	5 35	18 15	☼	15 31	—
16	Čtvrtek	Ludmily	Ludmila	Marta z Boskovic † 1507	5 36	18 13	☼	16 1	0 50
17	Pátek	Lamberta Sdp.	Bohunka	Jindř. Bullinger † 1575	5 38	18 10	☼	16 27	1 59
18	Sobota	Tomáše z Vil. Sdp.	Měšek	A. B. Spangenberg † 1791	5 39	18 8	☼	16 50	3 10
C. Osmnáctá neděle po sv. Duchu. Ježíš uzdravil šlakem poraženého. Matouš 9, 1—8.									
19	Neděle	Ianuaria	Jánuš	Kr. Ren. z Zinzend. * 1717	5 41	18 6	☼	17 13	4 24
20	Pondělí	Eustacha ☾	Stach	Konec stát. papež. 1870	5 42	18 4	☼	17 37	5 40
21	Úterý	Matouše ev.	Matouš	Jer. Savonarola * 1452	5 44	18 1	☼	18 2	6 57
22	Středa	Mořice	Jimram	Vítěz. u Nýrska 1467	5 45	17 59	☼	18 30	8 17
23	Čtvrtek	Tekly	Hostislava	5 mučedníků ženev. 1555	5 47	17 57	☼	19 4	9 36
24	Pátek	Ruperta	Jaromír	Bouře pražská 1483	5 48	17 55	☼	19 47	10 53
25	Sobota	Kleofáše	Zlatuška	Mír augsburský 1555	5 50	17 53	☼	20 39	12 4
C. Devatenáctá neděle po sv. Duchu. O rouše svatebním. Matouš 22, 1—14.									
26	Neděle	Cypriána	Budivoj	Pav. Raubaut † 1795	5 51	17 50	☼	21 40	13 6
27	Pondělí	Kosmy a D. ☾	Damián	Jiří Palkovič * 1769	5 53	17 48	☼	22 49	13 56
28	Úterý	Václava kn.	Václav	Kníže Václav † 929	5 54	17 46	☼	—	14 36
29	Středa	Michala arch.	Michal	List pod ob. do Čar. 1452	5 56	17 44	☼	0 3	15 10
30	Čtvrtek	Jeronyma	Jarolím	Shromáždění na Křížkách 1419	5 57	17 42	☼	1 17	15 37

V září t. r. ubude dne o 1 hod. 51 min.

Pamětní dnové evang. a. v.

2. 1415 Protest české šlechty proti upálení Husovu.
9. 1817 Začaly se zaváděti na Těšínsku polské katechismy a bible místo moravských při vyučování náboženství v evangelických školách.
13. 1565 Zemřel Vilém Farel, reformátor Švýcar.
13. 1628 Nařídil purkrabí H. Dohna uzavření všech evangelických kostelů na Těšínsku. Evang. kněží musili opustiti zemi.
20. 1870 Konec papežského státu.
14. 1671 Usadili se v Těšíně první jesuité, P. Pisek a Beránek, aby prováděli protireformaci.
31. 1452 Narodil se Jer. Savonarola.
21. 1688 Je v celé farnosti bludovské (Bludovice Dol., Hor., Stř. Zivotice, Šumbark) pouze 130 katolíků, ostatní jsou evangelici.
23. 1603 Nařídil Bartoloměj Bruntálský, aby evang. bruzovští chodili plyně na katolické bohoslužby pod pokutou 12 liber vosku aneb 2 měříc ova.
25. 1565 Uzavřen mír augsburský, kterým se povoluje protestantům náboženská svoboda.
30. 1747 Narodil se Jan Muthmann, pastor sboru těšínského. Pro pietismus musil opustiti zemi.

Židovský kalendář.

- Dne 6. září = 1. tišri Nový rok 5698. (Přestupný rok o 385 dnech — přísný svátek.)
Dne 7. září = 2. tišri. (Druhý přísný svátek.)
Dne 8. září = 3. tišri. (Gedajah — půst.)
Dne 15. září = 10. tišri. (Slavnost smíření — přísl. svát.)
Dne 20. září = 15. tišri. (Slavnost pod zelenou — přísný svátek.)
Dne 21. září = 16. tišri. (Druhý přísný svátek.)
Dne 26. září = 21. tišri. (Slavnost ratolesti.)
Dne 27. září = 22. tišri. (Konec slavnosti pod zelenou — přísný svátek.)
Dne 28. září = 23. tišri. (Radost ze zákona — přísný svátek.)

Stoletý kalendář.

Od 1. do 4. krásně, od 5. do 11. chladna, od 12. do 16. dešť, od 17. do 20. mlha, od 21. do 28. teplo a krásně, 29. dešť, 30. mlha.

Zahrádkář.

Září.

V zahradě není pilno. Sklízíme pomalu ovoce a zeleninu. Množíme řízky angrešt, rybíz a některé keře okrasné. Připevňujeme lepkavé pásy na kmeny stromů. Uprázdňené záhonky udržujeme čisté až do podzimního rytí. Dělením trsů rozmnožujeme a sázíme vytrvalé květiny: srdečka, pivonožky, kosatce, astilby atd. Vysazujeme cibulovité květiny. Na lilie nezapomeňme. Jiřiny vyvazujeme a zbavujeme uschých květů. Rajským jablíčkům ulomíme vršky, by ukončily vzrůst a více vyzrálo jablíček. Sbíráme semena květů. Pokojové květiny přes léto venku umístěné přenášíme do pokoje.

VEŠKERÉ KNIHY, KANCELÁŘSKÉ A ŠKOLNÍ POTŘEBY

ve filiálním
knihkupectví
Ú. D. K. N.

Ant. Svěcený, Mor. Ostrava,
Nádražní tř. 32. Telefon 40-96

RADIO-ELEKTRO

Ing. J. ŠRUBAŘ

Telefon 228 N. BOHUMÍN Tř. 28. října 254

Odborný závod pro radio-
a elektroinstalace.

České knihkupectví
LADISLAV TESAR
Opava, Mezi trhy čís. 3
a obchod školními a kancelářskými
potřebami.

Radio - Viteček

OPAVA

Horní náměstí číslo 23

Poznámky:

SKLO,
PORCULÁN

V. PROCHÁZKA
Mistek (u pošty)

ZRCADLA,
OBRAZY

Doporučujeme známou českou restauraci
JOSEF BARON

Studená a teplá
kuchyně v každé době

Fryštát
Starý pivovar

Polsky: Październik

Dni mės.	Dnové týdní	Kalendář			Slunce		Měsíce	
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh vzn.	vých. h. m.
1	Pátek	Remigia	† Remeš	Útok na Betl. kap. 1414	5 59	1739		231 16 0
2	Sobota	Andr. Str.	† Sřezivoj	Kr. Harant z Pol. * 1564	6 0	1737		343 1622
C. Dvacátá neděle po sv. Duchu. O uzdravení syna úředníka králova. Jan 4, 46—53.								
3	Neděle	Terezičky od J.	Bohumil	Jan Jílek † 1780	6 2	1735		454 1643
4	Ponděli	Frant. z As.	Frant. z Assisi	Th. Fliedner † 1864	6 4	1733		6 3 17 5
5	Úterý	Placida a s.	Eliška Př.	Mandáty Ferd. I. 1547	6 5	1731		712 1729
6	Středa	Brunona	Milena	Důtka cis. Jos. II. 1771	6 7	1729		818 1757
7	Čtvrtek	Slavn. růž.	Peluška	Jan Mathesius † 1565	6 8	1727		923 1827
8	Pátek	Brigity	† Věra	Justus Jonas † 1555	6 10	1725		1025 19 4
9	Sobota	Diviše	Karel Žerotín	Karel st. z Žerot. † 1636	6 12	1723		1120 1947
C. Dvacátá prvá neděle po sv. Duchu. O kladení účtů. Matouš 18, 23—35.								
10	Neděle	Frant. Borg.	Záboj	Mich. Blažek † 1827	6 13	1721		12 9 2038
11	Ponděli	Mateřství M. P.	Jan Žižka	Jan Žižka † 1424	6 15	1718		1252 2133
12	Úterý	Maxmiliána	Chotimír	Cis. Maxm. II. † 1576	6 16	1716		1329 2235
13	Středa	Eduarda V.	Bivoj	Toleranční patent 1781	6 18	1714		1359 2341
14	Čtvrtek	Kalista I.	Krasoslav	Osv. Myconius † 1552	6 20	1712		1426 —
15	Pátek	Terezie p. †	Terezie	Pozv. do Basileje 1431	6 21	1710		1450 049
16	Sobota	Havla op.	Havel	Lucas Cranach † 1553	6 23	17 8		1513 2 1
C. Dvacátá druhá neděle po sv. Duchu. Sluši-li daň dávati. Matouš 22, 15—21.								
17	Neděle	Markéty M. Alacoq.	Jadviga	Hus univ. rekt. 1409	6 24	17 6		1536 314
18	Ponděli	Lukáše ev.	Lukáš	Dan. Adam z Vel. † 1599	6 26	17 4		16 1 431
19	Úterý	Petra z Alk.	Pravon	Imrich Thurzo † 1621	6 28	17 2		1629 550
20	Středa	Jana Kent.	Křesimír	Filip de Novavilla † 1507	6 29	17 0		17 0 711
21	Čtvrtek	Voršily	Vlaslav	St. Leška * 1757	6 31	1658		1741 832
22	Pátek	Korduly †	Miroslava	Jan Efraim † 1600	6 32	1656		1831 948
23	Sobota	Severina	Boček	Jan Kapistrán † 1456	6 34	1654		1932 1055
C. Dvacátá třetí neděle po sv. Duchu. O uzdravení dcery knížete. Matouš 9, 18—26.								
24	Neděle	Rafaela	Přibek	Mír vestřál. 1648	6 36	1652		2040 1152
25	Ponděli	Kryšpina	Chrudoš	Husité dob. Vyšehradu 1419	6 37	1650		2154 1236
26	Úterý	Evarista	Milota	M. Petr Kodíčil. † 1589	6 39	1649		23 8 1312
27	Středa	Šabiny	Nestor rus.	Juan Valdez † 1541	6 40	1647		— 1341
28	Čtvrtek	Šimona a Judy	Prohl. čes. samost.	Prohlášení státní samostat. 1918	6 42	1645		022 14 5
29	Pátek	Narcise †	Božidar	Ludevít Štúr * 1815	6 44	1643		134 1427
30	Sobota	Marcela	Radko	Italie uznala stát čsl. 1918	6 45	1641		244 1449
C. Dvacátá čtvrtá neděle po sv. Duchu. O utišení bouře na moři. Matouš 8, 23—27.								
31	Neděle	Svátek Krista Krále	Vuk	Počátek reform. 1517	6 47	1640		353 1510

V říjnu t. r. ubude dne o 1 hod. 52 min.

Pamětní dnové evang. a. v.

1. 1414 Útok na kapli Betlemskou.
3.-4. 1931 Toleranční slavnost, pořádaná Ev. Maticí Třanovského, spojená s odhalením památníku na hoře Goduli, místě, kde se scházeli tajně evang. v době pronásledování.
11. 1424 Zemřel Jan Žižka z Trocnova u Přibyslavě.
11. 1531 Zemřel O. Zwingli v bitvě u Kapela.
13. 1781 Vyhlášení tolerančního patentu Josefova.
15. 1802 Vysvěcen evang. kostel v Orlové. Stál i s farou 16.644 zl. 65 kr.
17. 1409 Stal se M. Jan Hus rektorem pražské university.
24. 1648 Uzavřen mír westfálský, který potvrdil augsb. nábož. mír z r. 1555.
26. 1645 Obsadili Švédové za 30leté války Těšín.
29. 1929 Ondřej Paulini, pastor v Bystřici, stal se morav.-slezským superintendentem.
31. 1517 Počátek Lutherovy reformace. (L. přibíl na dveře chrámu ve Vittenberku 95 vět proti odpustkům.)

Židovský kalendář.

Dne 6. října = 1. marchešvan.

Stoletý kalendář.

Od 1. do 8. chladno, ale krásně, od 9. do 11. teplo a krásně, od 12. do 17. studené deště, od 18. do 31. jasné podzimní dny, chladné noci.

Zahrádkář.

Říjen.

Noční mrazíky jsou předzvěstí pomalu se blížící zimy. Ukončujeme sklizeň ovoce a zeleniny. Ovocné stromy a keře sázíme do dříve vykopaných jam. Starší stromy hnojíme a obryváme. Spadlé listí se stromů shrabujeme a užijeme je k pokrytí půdy u jemnějších rostlin. Také můžeme toto listí kompostovati aneb pro pařeníště použiti. Šlahouny vinné révy seřežeme a skloníme k zemi pro pozdější příkrytí. Možno také vinnou révu sázeti. K sázení růží je říjen dobou nejvhodnější. Připravujeme si příkryvku na zimu pro růže, ale ještě je nezakryjeme. Rostou a kvetou ještě. Vyprazdňujeme pařeníště a poškozené opravíme. Zeleninové oddělení a prázdné záhonky hnojíme podle rozvrhu a na zimu hluboko zryjeme. Vybíráme cibule a hlízy mečků, montbrecií, jiřinek, canu atd. Vytrvalé květiny, v pařeníšti namnožené, vysazujeme na záhonky. Trávník naposled sežneme.

Hračky

všeho druhu, proutěný nábytek,
houpací stolky

kuchyňské nádobí

všeho druhu, specialita: zdravotní ohnivzdorné nádobí, trakaře, káry a různé dřev. hosp. předměty dodává nejlépe

VIKTOR KURKA, N. Bohumín

Hlavní třída

Veškeré elektro-radio potřeby

koupíte dobře a levně u firmy

ELEKTRO-RADIO

Fr. Cihlář

Český Těšín, Goetheova 12

Navštivte obchodní dům

TEXTIL HUPPERT

OPAVA

Poznámky:

OPTIK

Dodávám pro :

V. BUŽGA, Frýdek

Léčebné fondy a veškeré nem. pokladny

Polsky: Listopad

Dni měs. Dni měs.	Dnové týdní	Kalendář			Slunce		Měsíce		
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh v zn.	vých. h. m.	záp. h. m.
1	Pondělí	Všech svat.	Všech svat.	Zrušení nevoln. 1781	6 48	1638		5 0	1533
2	Úterý	Dušíček	Dušíček	Mich. Polák umuč. 1480	6 50	1636		6 7	1535
3	Středa	Huberta	Sylvie	M. Jan Hus v Kostn. 1414	6 52	1634		7 12	1638
4	Čtvrtek	Karla Bor.	Karel Borom.	Bedř. Falc. král č. 1619	6 54	1633		8 14	17 2
5	Pátek	Sl. ostalků vš. sv. †	Vědunka	Jan Egede † 1758	6 55	1631		9 12	17 44
6	Sobota	Linharta	Linhart	P. Vok z Rožm. † 1611	6 57	1630		10 4	1832
C. Dvacátá pátá neděle po sv. Duchu. O koukolu v pšenici. Matouš 13, 24–30.									
7	Neděle	Engelberta	Drahoslava	J. Skarba Trenčanský † 1617	6 59	1628		10 48	19 26
8	Pondělí	Bohumíra	Bílá hora	Bitva na Bílé hoře 1620	7 1	1627		11 26	20 24
9	Úterý	Theodora	Slavomír	Jan Klenovský † 1498	7 2	1625		11 59	21 27
10	Středa	Přen. sv. Ludm.	Rusálka	Dr. Martin Luther * 1483	7 4	1624		12 27	22 33
11	Čtvrtek	Martina b. ☾	Martin	Mart. Bucer * 1491	7 5	1622		12 51	23 41
12	Pátek	Benedikta s br. †	Beneš	Král. Johanna † 1475	7 7	1621		13 14	—
13	Sobota	Stanisl. K.	Stanislav	Syn. v Dortrechtu 1618	7 8	1620		13 36	0 52
C. Dvacátá šestá neděle po sv. Duchu. O zru zru hořčičném. Matouš 13, 31–35.									
14	Neděle	Josafata	J. Jungmann	Josef Jungmann † 1847	7 10	1618		13 59	2 4
15	Pondělí	Leopolda	J. A. Komenský	J. A. Komenský † 1670	7 12	1617		14 25	3 20
16	Úterý	Otomara	Dovtip	K. Kruciger † 1548	7 13	1615		14 55	4 39
17	Středa	Řehoře d.	Evžen	Jakub Böhme † 1624	7 15	1614		15 30	6 1
18	Čtvrtek	Odon z Kl. ☾	Roman	Otevř. Nár. div. v Pr. 1883	7 17	1613		16 16	7 21
19	Pátek	Alžběty †	Bětuška	Jiří Melantrich † 1580	7 18	1612		17 13	8 35
20	Sobota	Felixe z V.	Čestmír	Lev Nik. Tolstoj † 1911	7 20	1611		18 21	9 39
C. Dvacátá sedmá (poslední) neděle po sv. Duchu. Ohavnost zpuštění. Matouš 24, 15–35.									
21	Neděle	Obět. P. M.	Směch	Fr. D. E. Schleiermacher * 1768	7 21	1610		19 36	10 30
22	Pondělí	Cecilie p.	Cecilie	J. Oekolampád † 1531	7 23	16 9		20 54	11 10
23	Úterý	Klim. I. p.	Kliment	Ladislav Pohr † 1457	7 24	16 8		22 10	11 33
24	Středa	Emilie	Jan Blahoslav	Jan Blahoslav † 1571	7 26	16 7		23 24	12 9
25	Čtvrtek	Kateřiny ☾	Katuše	Jan Knox † 1572	7 27	16 6		—	12 33
26	Pátek	Konráda b. †	Duchoň	K. Aug. Pácalt † 1818	7 29	16 5		0 35	12 54
27	Sobota	Virgila	Věnek	Jakub Bílek † 1581	7 30	16 4		1 44	13 15
C. První neděle adventní. Budou znamení. Lukáš 21, 25–33.									
28	Neděle	Rufa	Jan Kozina	Jan Kozina oběš. 1695	7 31	16 3		2 52	13 38
29	Pondělí	Saturnina	Karel IV.	Karel IV. † 1378	7 33	16 3		3 58	14 2
30	Úterý	Ondřeje ap.	Ondřej	Matěj z Janova † 1393	7 34	16 2		5 3	14 30

V listopadu t. r. ubude dne o 1 hod. 25 min.

Pamětní dnové evang. a. v.

1. 1653 Musil opustiti Těšín evang. kazatel Matyáš Ser-vitius.
8. 1620 Bitva na Bílé hoře. (Porážka českých evang.).
6. 1832 Založení Gustav-Adolf. Jednoty.
10. 1483 Narodil se dr. Martin Luther v Eislebenu.
14. 1853 Zřízena byla evangelická škola v Hnojniku a tím položen základ k popoštění farnosti hnoj-nické.
15. 1670 Zemřel Jan Amos Komenský v Amsterdamě.
16. 1632 Zvítězil v bitvě u Lützenu král švédský Gustav Adolf, ale sám padl.
18. 1794 Narodil se ve Vsetíně Jan Winkler, evange-lický pastor z Návsi u Jabl. od r. 1828, spolu-žák Šafaříkův, český spisovatel a buditel slez-ského lidu, o němž praví Jungmann: »O vzkři-šení národnosti v těch stranách velice zaslou-žilý«.

Židovský kalendář.

Dne 5. listopadu = 1. kislev.

Dne 29. listopadu = 25. kislev (svěcení chrámu).

Stoletý kalendář.

Od 1. do 6. zima a mlhy, od 7. do 10. déšť, od 11. do 14. ohladna, od 15. do 18. teplé počasí, od 19. do 24. plískanice, od 25. do 27. mrazy, od 28. do 30. sníh.

Zahrádkář.

Listopad.

Silnější mrazíky po Dušičkách nás pobí-zejí, bychom veškeré práce zahradní ukončili. Révu vinnou, v říjnu k zemi skloněnou, přiho-díme hlinou neb chvojím (slamou). Rovněž tak zazimujeme růže. Také několik větviček chvojí hodíme na choulostivé a skalkovité květiny. Po ukončení všech prací zahradních uložíme zahradní náčiní na suché místo. Ce-lou zahradu vyčistíme a dáme do pořádku. Sázíme cibule hyacintů, tulipánů, krokusů a j. do květináčů pro zimní květeny v pokoji. Kompost prohazujeme a proséváme. Provádi-me v létě dobře promyšlené změny v zahradě.

Obchod železem, barvami
a stavebními potřebami

Oldřich ŠINDLER, Frýdek
Prodej střelného prachu

Poznámky:

HODINY
KLENOTY

Těž na splátku

Jízdní kola a součástky

Veškeré odborné správký

Nákup starého zlata a stříbra

KAREL HERZ

ORLOVÁ (vedle Báňského domu)

PROSINEC

Polsky: Grudzień

Dni měs.	Dnové týdní	Kalendář			Slunce		Měsíce		
		katolický	český	evangelický a historický	vých. h. m.	záp. h. m.	běh vzn.	vých. h. m.	záp. h. m.
1	Středa	Eligia	Bolemil	Žižkův vjezd do Prahy 1421	7 36	16 2		6 6	15 2
2	Čtvrtek	Bibiány	Blanka	Václ. z Bítova † 1637	7 37	16 1		7 6	15 41
3	Pátek	Frant. Xav. †	Radmila	Spol. G. Ad. zal. 1832	7 38	16 1		8 0	16 27
4	Sobota	Barbory	Barunka	Br. Cyrus v Betl. 1609	7 40	16 0		8 46	17 20
C. Druhá neděle adventní. Jan ve vězení. Matouš 11, 2—10.									
5	Neděle	Jitky	Jitka	Faust. Socinus * 1539	7 41	16 0		9 26	18 17
6	Pondělí	Mikuláše b.	Mikuláš	Hus v Kost. uvěz. 1414	7 43	15 59		10 1	19 18
7	Úterý	Ambrože b.	Ambrož	Ambr. Blaurer † 1564	7 44	15 59		10 30	20 23
8	Středa	Nep. Počeli P. M.	K. Waldhauser	K. Waldhauser † 1369	7 45	15 59		10 55	21 29
9	Čtvrtek	Leokadie	Vratislav	Jan Milton * 1608	7 46	15 59		11 18	22 37
10	Pátek	Melchiada †	Julie	Luther spálil bullu 1520	7 47	15 58		11 39	23 46
11	Sobota	Damasa p. ☉	Bratr Lukáš	Lukáš Pražský † 1528	7 48	15 58		12 1	—
C. Třetí neděle adventní. Židé vyslali kněze a jáhny. Jan 1, 19—28.									
12	Neděle	Maxencia	Přibyslava	Jan Kálef 1588	7 49	15 58		12 24	0 58
13	Pondělí	Lucie p.	Světluška	M. J. Campanus † 1622	7 50	15 58		12 51	2 13
14	Úterý	Spiridiona	Duchoslav	Pres. Masaryk vzdal se úřadu 1935	7 51	15 58		13 22	3 30
15	Středa	Valerie Sdp.	Zdirad	Přemysl Otak. I. † 1230	7 51	15 59		14 1	4 50
16	Čtvrtek	Albíny	Běluše	Matěj Červenka † 1569	7 52	15 59		14 52	6 7
17	Pátek	Lazar Sdp. ☉	Lazar	J. E. Purkyně * 1787	7 53	15 59		15 54	7 16
18	Sobota	Graciána Sdp.	Miloslav	Dr. Beneš zvolen II. pres. ČSR. 1935	7 54	15 59		17 8	8 16
C. Čtvrtá neděle adventní. Léta 15. císařství Tiberiova. Lukáš 3, 1—6.									
19	Neděle	Nemesia	Mstivoj	Jan Jesenský * 1566	7 54	16 0		18 27	9 3
20	Pondělí	Kristiána	Dagmar	Jan z Příbramě † 1448	7 55	16 0		19 17	9 41
21	Úterý	Tomáše ap.	Tomáš	T. Masaryk se vrátil do vlasti 1918	7 55	16 1		21 6	10 11
22	Středa	Demetra	Božena	A. Bourg † 1559	7 56	16 1		22 21	10 36
23	Čtvrtek	Viktorie	Vlasta	Papež ses. Jiř. Pod. 1466	7 56	16 2		23 32	10 59
24	Pátek	Ad. a Evy † ☉	Štědrý den	Mikuláš z Husi † 1420	7 57	16 2		—	11 21
25	Sobota	Nar. Páně	Naroz. Páně	Hod Boží vánoční	7 57	16 3		0 41	11 43
C. Neděle vánoční. Narození Páně. Lukáš 2, 33—40.									
26	Neděle	Štěpána	Štěpána	Konr. z Vechty † 1451	7 58	16 3		1 49	12 7
27	Pondělí	Jana ev.	Jan ev.	Jan Kepler * 1571	7 58	16 4		2 55	12 34
28	Úterý	Mladátek	Mladátek	Pres. W. Wilson * 1856	7 58	16 5		3 59	13 5
29	Středa	Tomáše b.	Milada	Hádání na Žebr. 1427	7 58	16 6		5 0	13 40
30	Čtvrtek	Davida	Chval	Vojt Raňkův z Ježova † 1388	7 59	16 6		5 55	14 24
31	Pátek	Silvestra †	Naděje	J. Wikliff † 1384	7 59	16 7		6 44	15 14

V prosinci t. r. ubude dne do 18. t. m. o 23 min.,
v ten čas trvá den 8 hod., 5 min., a od 25. t. m. až do
konce roku přibude dne o 3 min.

Pamětní dnové evang. a. v.

- 6. 1414 Hus v Kostnici uvězněn.
- 10. 1520 Dr. M. Luther spálil bulu papežskou.
- 19. 1656 Císařské nařízení pro Slezsko, aby vyháněni
byli všichni kazatelé evangeličtí ze země.
- 24. 1653 Ustanovení náboženské protireformační komise
na Těšínsku.
- 24. 1847 Pohřben byl Jan Kubica z čísla 99 v Orlové,
jako první na novém evang. hřbitově v Orlové.
- 30. 1632 Zakazuje papež Řehoř XV. čísti bibli.
- 31. 1384 Zemřel Jan Wicliff, reformátor anglický.

Židovský kalendář.

Dne 5. prosince = 1. tebet.

Dne 14. prosince = 10. tebet. Obležení Jerusalema
(půst).

Stoletý kalendář.

Od 1. do 4. zima a sníh, od 5. do 9. mrazy, od 10.
do 13. obleva, od 14. do 19. sníh a mrazy, od 20. do
22. mlhavo, od 23. do 28. mrazy, od 29. do 31. velmi
silné mrazy a vánice.

Zahrádkář.

Prosinec.

Doba částečného odpočinku zahrádkáře. Jeho vynalézavost a snaha po zdokonalení své zahrádky mu však nedají odpočívat. Přemýšlí, osnuje nové plány, které na jaře v život uvede. Prohlíží zásoby zeleninové a ovocné ve sklepě. Nahnilé odstraňuje. V příznivém počasí prořezuje a čistí stromy a keře. Opravuje ploty, besídku, sedátka a vše, co potřebuje opravy. Květiny pokojové bedlivě prohlíží, by netrpěly vlhkem, a trochu je zalévá. V zahradě hledí i v zimě udržeti soulad, pořádek a odstraňuje vše, co pěknému vzhledu spící zahrady překáží.

Poznámky:

KNIHY - PAPÍR - NOVINY FR. CINNER
vše pro školu a kancelář **N. BOHUMÍN,**
roh Fryštátské a Celní ul.

P o z n á m k y

Handwriting practice lines consisting of horizontal dotted lines on a cream-colored background.

P o z n á m k . y

Handwriting practice lines consisting of 20 horizontal dotted lines.

P o z n á m k y

Poznámky o domácích zvířatech

Kalendář pro rok 1936

září — prosinec

ZÁŘÍ	ŘÍJEN	LISTOPAD	PROSINEC
1 Ú Jiljiho	1 Č Remigia	1 N Všeck sv.	1 Ú Eligia
2 S Štěpána kr.	2 P Leodegara	2 P Dušiček	2 S Bibiány
3 Č Mansveta	3 S Kandida	3 Ú Huberta	3 Č Frant. Xav.
4 P Rosalie †	4 N Frant. z As.	4 S Karla Bor.	4 P Barbory
5 S Viktorina	5 P Placida a s.	5 Č Emericha	5 S Jitky
6 N Vavřince J.	6 Ú Brunona	6 P Linharta	6 N Mikuláše b.
7 P Reginy	7 S Slavn. růž.	7 S Engelberta	7 P Ambrože b.
8 Ú N. P. M.	8 Č Brigity	8 N Bohumíra	8 Ú N. P. P. M.
9 S Petra Klav.	9 P Diviše	9 P Teodora	9 S Leokadie
10 Č Mikuláše T.	10 S Frant. Borg.	10 Ú Př. sv. Lud.	10 Č Melchiada
11 P Prota a H.	11 N Emiliána	11 S Martina b.	11 P Damasa p.
12 S Jména P. M.	12 P Maxmil.	12 Č Bened. s br.	12 S Maxencia
13 N Amáta	13 Ú Eduarda V.	13 P Stanisl. K.	13 N Lucie p.
14 P Pov. sv. Kř.	14 S Kalista I.	14 S Josafata	14 P Spiridiona
15 Ú Nikodema	15 Č Terezie	15 N Leopolda	15 Ú Valerie
16 S Ludm.	16 P Havla op.	16 P Otomara	16 S Albíny
17 Č Lamberta	17 S Hedviky	17 Ú Řehoře d.	17 Č Lazara
18 P Tomáše z V.	18 N Lukáše ev.	18 S Odon z Kl.	18 P Graciána
19 S Januaria	19 P Petra z A.	19 Č Alžběty vd.	19 S Nemesia
20 N Eustacha	20 Ú Jana Kent.	20 P Felixe z V.	20 N Kristiána
21 P Matouše ev.	21 S Voršily	21 S Obět. P. M.	21 P Tomáše ap.
22 Ú Mořice	22 Č Korduly	22 N Cecilie p.	22 Ú Demetra
23 S Tekly	23 P Severina	23 P Kliment I. p	23 S Viktorie
24 Č Ruperta	24 S Rafaela	24 Ú Emilie	24 Č Ad. a Evy
25 P Kleofáše	25 N Sv. Kr. Kr.	25 S Kateřiny	25 P Nar. Páně
26 S Cypriána	26 P Evarista	26 Č Konráda b.	26 S Štěpána
27 N Kosmy a D.	27 Ú Sabiny	27 P Virgila	27 N Jana ev.
28 P Václava kn.	28 S Šim. a Judy	28 S Rufa	28 P Mlad'átek
29 Ú Mich. arch.	29 Č Narcise	29 N Saturnina	29 Ú Tomáše b.
30 S Jeronyma	30 P Marcela	30 P Ondř. ap.	30 S Davida
	31 S Volkfanga		31 Č Silvetra

Celoroční zúčtování 1937

M ě s í c	Příjem		Vydání		Zůstatek		Poznámky
Leden							
Únor							
Březen							
Duben							
Květen							
Červen							
Červenec							
Srpen							
Září							
Říjen							
Listopad							
Prosinec							
S o u č e t							

Poznámky k zúčtování:

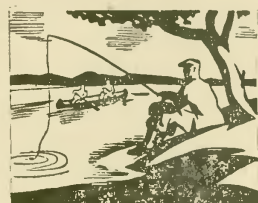
Záznamy o daních 1937

[illegible]

Poznámky:

Poznámky na rok 1938

ČÁST
ZÁBAVNÁ
A POUČNÁ

ŘÍDÍ REDAKČNÍ KRUH:

Předseda BOHUSLAV KLAC

ředitel městských úřadů v Českém Těšíně

Místopředseda PRAVOSLAV MACHARA

ředitel zemské odb. školy pro ženská povolání v Č. Těšíně

Jednatel VÁCLAV PLACHT

profesor gymnasia v Českém Těšíně

ZDENĚK DOLEŽIL

ředitel gymnasia v Novém Bohumíně

KAREL HRUŠKA

ředitel měšťanských škol v Kravařích

JAROSLAV ŠABATA

profesor gymnasia v Českém Těšíně

BEDŘICH ŠTĚTINA

ředitel měšťanských škol v Novém Bohumíně

VALENTIN VALEČEK

inspektor státních menšinových škol v Karvinně

JAROSLAV ZAHRADNÍK

šéfredaktor Moravskoslezského deníku v Moravské Ostravě

JAN ŽELEZNÝ

ředitel škol v Bystřici nad Olzou

Frant. Černý :

Hlučínská – národní.

*Lidé zde zvykli klidně žít a mřít
ve kraji smrti, nad nímž krouží supi . . .
Matka si děti dává odcizit,
otecovu bídu vlastní děti tupí.*

*Tak je tu smutno. Srdce zabolí,
když člověk vidí národ trpasličí
v života boji, v němž se zápolí,
v němž silný vládne, slabý nadeníčí.*

*Změní se všechno. Zde se bude žít,
budou zde klíčit tvrdé ideály.
Nutno je pevně jenom zasadit,
posázet jimi třeba suché skály.*

*Nutno je půdu rádem zorati,
řízeným pevnou, vytrvalou pěstí,
bouře pak zkropí hlinu souvrati —
kde jsou dnes blíny, růže budou kvéstí.*

*Slunce zas vyjde, jaro ozve se,
pradědů našich ideály, boly
bujará mládež v srdci ponese,
v Hlučínsko nesmí však německé školy !*

Hra osudu

Mila Pachnerová

Vítr zametal poslední listy se starých lip na nábreží a voda v řece byla zakalená deštěm. K páté hodině odpolední klesal soumrak rychleji než víčka ospalého novorozenátka a rackové s křikem se honili nízko nad starou dřevěnou lodicí, páchnoucí dehtem a chaluhami.

Robert smekl klobouk, když viděl úzká, křehce dívčí Mariina záda, v šedivém kostymku, s rozpustilým, červeně puntíčkovaným šátkem okolo krku, a tak, s kloboukem v ruce, skoro posvátně, přistoupil k ní zezadu a rázem vykročil podle její levé paže: »Hrozný den, vidíte? Přímou zoufalý!« — a blahopřál si k tak obratnému začátku.

Podívala se na něho udiveně a tehdy po prvé viděl její ostře vykrojený profil, s bradou, která běžela kapánek dopředu, ale zato měla milý dolíček zrovna uprostřed. Pak zahlédl také ještě mdlé, popelavé kadeře, tak dojemně dětsky hladké, jako by je právě matka rozčísila navlhčeným hřebenem — na mou věru! docela tak se dělily v jednotlivé pramenky, nesporná stopa hřebenu, skutečně!

Podívala se tedy na něho a řekla: »Proč zoufalý? Člověk nesmí hned zoufat!« — »Máte pravdu!« ochotně změnil názor, »a já mám nejméně práva zoufat, když... když jste přišla!«

»Chcete snad říci, že jste mne čekal?« obrátila k němu polodětský ještě obličej.

»Čekal?« hlas mu zvroucněl: »Zdá se mi, že jsem na vás čekal už celý život, od té doby, co jsem na světě!«

Zasmála se: »Jste vytrvalý! Doufám jen, že se vyskytly milosrdné duše, které vám, tu a tam, to čekání trochu osladily. Čekat dvacet nebo pětadvacet let...«

»Třicet!« opravil ji.

»Mne unavuje, když čekám třeba jen pět minut na stanici autobusu!« řekla.

»Doufám, že se vyskytly milosrdné duše, které...« opáčil.

»Ne, neseznamuji se na stanici autobusu...« řekla vážně.

»Jednáte správně!« řekl a oba zapomněli, že se právě seznámili, zcela nahodile, ne hůř a ne lépe, než někde na »ostrůvku« uprostřed ulice.

A přece přijala pozvání docela neznámého člověka, aby přišla v pět hodin na nábreží, pomyslel si. Proč se nezmiňuje

o mém dopise? Konec konců... odpověď děla na můj inserát!

»Směl bych... šla byste snad...?« začal koktal a pozval ji do kina.

Poděkovala mu. Nač do kina? Chtěl si přece pohovořit. Po prvé k němu obrátila naplno svůj obličej.

»Marie...« začal.

A tehdy řekla: »Nejsem Marie, nejsem vůbec Marie. Jmenuji se Božena.«

Užasl, na vteřinu, ale pak mu to bylo najednou lhostejno. Božena nebo Marie je to vlastně totéž, když přišla a jde tu podle něho.

»Marie se jmenuje moje sestra, moje s v o b o d n á sestra...« řekla Božena, »to s ní jste si dopisoval, to ona... Já jsem jen přišla...«

Jako by mu nůž zajel do srdce, právě do srdce, a zastavil jeho tlukot na zlomek věčnosti. Pak se mu srdce zase rozbušilo a krev se vrátila do tváří: »Vy jste...? A proč?« Konečně myslil, že pochopil. »Chtěla jste mne napřed vidět... výzvědy... rozumím... ženská lest...«

»Ach ne,« řekla Božena smutně, »to nebylo, ale... Vidíte,« hodila hlavou k Přístavní ulici, »Marie čeká tam, za nárožím, v kavárně... sama mne poslala... Vite, psal jste jí tak... tak zamilovaně... teprve včera mi ukázala ty dopisy...«

»Psal jsem jí...« zašeptal, »ale já pořád myslím a pořád věřím, že jsem psal vám, ano, teprve teď vidím, že takhle docela takhle jsem si vás představoval, Marie — ne, Boženo!«

»Běží o to,« řekla studeně, jako by ho neslyšela, »běží o to, že Marie... nevím teď věru, jak bych vám to řekla... Marie je velmi hodná dívka... myslím, že je do vás už docela poblázněná...«

»A vy, vy nejste svobodná?« vydechl.

Přidržela mu k očím ruku se zlatým kroužkem na prstě.

»A Marie,« zeptal se s mužskou přímostí, »je právě taková jako vy?«

»Jsme dvojčata,« řekla Božena pomalu, »jsme si podobny, k nerozeznání podobny, v obličeji. A Marie je mnohem hodnější nežli já...« dodala překotně.

»Proč tedy nepřišla sama? Proč jste měla odvahu přijít a ona ne?«

Ztišila hlas: »Marie... nesmíte být příliš znát, že to pozorujete... Marie je hrbatá!«

Vydechla úlevou, když to vyřkla. A pak dodala opatrně: »Není to tak hrozné... Je to dokonce mnohem méně ošklivé, než si asi teď představujete... Když má Marie dobře ušité šaty, není to ani tak příliš vidět... a když sedí... A pak, nevěřil byste ani, jak se něčemu takovému přivykne... My s maminkou to už ani...«

Teprve teď viděla, že ji neposlouchá. Neposlouchal patrně od té chvíle, co to po prvé vyřkla. Nač tedy ten příval slov? O čem ho chtěla přesvědčovat?

»To je hrozné...« zašeptal pro sebe. »Pravíte, že je tak krásná jako vy?«

»Ó, je mnohem, mnohem hezčí!« řekla Božena, ale neznělo to přesvědčivě, »víte, má krásné, plavé, vlnité vlasy... Někdy, doma, je nosí rozpleteny po zádech... Má to tu výhodu, že... že... rozumíte?«

»Hrozné...« opakoval.

»Marie tolik touží po lásce...« řekla Božena, »jen si představte, nepoznat něco takového, od dívčích let nepoznat... My všichni jsme měli své lásky, pravda? I vy jste měl, vidíte? A Marie... právě ona... Má takové vřelé, dobré srdce...«

»Ne, nehněvejte se,« řekl Robert, »ale myslím, že nepůjdu do té kavárny...«

»A Marie? Marie čeká... Marie věří, že vás přivedu...« odpověděla mu zklamane.

»Ale, jak jste, proboha, mohla na sebe vzít tenhle úkol?« vykřikl skorem drsně, »jsem zdravý člověk..., jak vás to jen mohlo napadnout... neštěstí vaší sestry je hrozné, ale chápejte mne přece... něco takového přece... promiňte to slovo: odpuzuje!«

»Ano,« přisvědčila, »toho právě se Marie bála, ale věřila tomu zde...« Podala mu z kabelky jeho vlastní dopis. Přelétl jeho čtyři stránky jediným pohledem. Pochopil. Tady to bylo, sám to napsal: »Neznám vás, ale kdybyste byla jakákoli, chudá, bohatá, krásná, ošklivá, dobrá či zlá, nemohu za to: mám vás rád!«

»V tohle Marie doufala... v to pevně věřila!« řekla Božena.

Potrásl hlavou, přejel si čelo. »Pojďte...« zaprosila Božena a vzala ho za ruku. Poslušně, jako dítě, dal se vést ke kavárně v Přístavní ulici.

*

Za Boženou se zavřely dveře kavárny a Robert s Marií osaměli u mramorového stolečku. Dívka míchala lžicí v šálku čaje

a Robert se zoufale snažil, aby za řeči nehlédl přímo na ni. Mlčeli více než mluvili a Robertova černá káva vychladla.

»Chtěla jsem,« řekla Marie (měly obě stejný hlas, všiml si) »chtěla jsem, aby vás Božena trochu připravila... ne, prosím vás, neříkejte, že byste nic nezpozoroval, víte, nás m r z á k y (vyřkla s drsným důrazem to slovo) nic více neuráží, než takováhle almužna falešného soucitu. A pak, to všechno...« zadívala se na protější stěnu, »to všechno dávno přebolo. Pro nás je škola života tvrdší — a je to tak lepší.«

»Marie, psala jste tak krásně...« řekl a snažil se mluvit vroucně.

»Psala, psala,« řekla bez přízvuku, »měla jsem svůj plán!«

Podíval se na ni udiveně: »Plán?«

»Ano, viděla jsem, že se do toho musím vložit sama. Moje sestra, viděl jste ji, je krásná, že ano?«

»Je vám podobná!« řekl teple. Myšlenka na Boženu mu projela srdcem.

»Ale je rovná!« opravila ho, »ano, jsme dvojčata, ale osud si vybral jenom mne. Božena má nejen krásnou duši, ale také krásné tělo. Je to lidská socha. Ale«, dodala spěšně, »nikdy jsem jí nezáviděla. Věřte, když ji matka oblékala do tanečních, nikdo jí to více nepřál, než já! Máme se hrozně rády... A sama jsem jí upevňovala myrtoový věneček do vlasů...«

»Proč mi to vyprávíte, Marie, smím vám tak říkat?«

»Ano, smíte mi říkat Marie — a vyprávím vám to proto, že Božena... Zkrátka, její muž je surový opilec, před kterým všechny tři žijeme v hrůze! Neměla jsem jinou možnost, nalézt někoho, kdo by nás chránil a kdo by... kdo by Boženu vysvobodil. Rozumíte mi přece...?«

»Boženu vysvobodil?« opakoval mrtvě.

»Snad jste nevěřil, že to já se chci snad vdávat, že mně se zachtělo lásky?« zvolala drsně, »ne, věděla jsem, že jakmile spatříte vedle mne Boženu... a každý muž by to učinil! Když jste vstoupili prve do kavárny, podívala jsem se na vás, na oba, dobře, poznala jsem, že jsem dobře počítala... A teď...« chytla ho za obě ruce, »chcete? Chcete to udělat? Chcete nás vysvobodit, nás a Boženu?«

Cítil její suché, horké dlaně, napadlo ho, že blouzní. Ale pak se jejích oči setkaly. Dívala se na něho jasně, skorem studeně, jako by pátrala v jeho nitru.

»Ale ona? Co ona tomu řekne?« zašeptal.

Marie se usmála: »Bláhový... Jak špatné máte oči: miluje vás, miluje vás od té chvíle, kdy jsem jí ukázala vaše dopisy!«

Zavrával: »A dnes? Jak se mnou mluvila?«

»Přetvářka!« vydechla Marie. To již oba stáli u dveří. Pomohl jí do pláště. Už se neohlížel na to, dotkne-li se jí nešetrným pohledem. A právě v tuto chvíli neviděl Marii, ani její vadu.

»Půjďte za ní? Učinite něco?« žádala Marie.

»Učiním všechno, co jen budu moci!« zvolal Robert.

Před kavárnou si podali ruce, stiskl její dlaň ve své a nemyslel už na ni, než na Boženku. Pak se dali každý jiným směrem. Spěchal domů a Marie se vracela k matce. Byla šťastná, že nikdo nebyl doma, když odemkla dveře přízemního bytu.

Vstoupila a pověsila plášť i klobouk u samých dveří. Pak si sedla na nejbližší židli jako člověk, unavený dlouhou chůzí. A vtom už jí klesla hlava do dlaní, připravených na hrubé desce kuchyňského stolu, jako dvě růžové nádoby na slzy, a její ubohá, churavá hrud' se otrásla prvními vzlyky — — —

Josef Kalus:

Tereza

Drda ptá se po Tereze:
vykosila mu kus meze,
vykosila, kravám dala,
k muzice šla, tancovala.

Pohněvaný na ni volá:
»Terezo, ven vyjdi z kola,
budem spolu účtovat,
potom můžeš tancovat.«

»Na zítra to nechte, strýku,
dnes mám mnoho tanečníků,
jeden pustí, druhý schvátí:
nevím, s kým dřív tancovat.«

»Moji mez jsi vykosila,
fůra sena by z ní byla,
týden moh jsem krmit vola:
zodpověz se, pojd' ven z kola!«

»Na zítra to nechte, strýku,
nedělejte tady křiku,
nedělejte tady vřavy,
pro trošičku hloupé trávy.«

»A radš pojd'te tancovat!«
Do náruče Drdu schvátí.
»Nech mne na pokoji, holka!«
»Strýku, tancujte, je polka.«

»Do tance mám křivé nohy.«
»Tancujete líp než mnohý.«
»Pust' mne, nedobříno, sloto!«
»Nepustím vás, strýčku: to, to!«

»Jako junák tancujete!
Na tu mez už nemyslete!«
Omamně tvář k němu kloní,
v náruč vine, v tanci honí.

»Vysíci mez nemáš práva!«
»Byla na ní pěkná tráva,
samá vůně, samé kvítí:
jak jí nejít vykositi?«

Upřela naň žhavé oči:
Drdovi se hlava točí,
bliž se vine ku Tereze,
zapomíná trávy, meze.

Vtom Terezka dotančila.
»Terezko má roztomilá,
ještě jediný jen kousek!«
výbojně si kroutí vousek.

»Vytančila jsem vás, strýku,
a mám jiných tanečníků!«
»Terezko, jen jednou kolem
zatancuju ještě spolem!«

»A co meze a co tráva?«
»At' z ní tuční tvoje kráva,
však naroste zase jiná:
vysíci mez — žádná vina.

Přijď zas: pomohu ti síci!«
Tereza se vine k strýci,
tancuje s ním znovu v kole:
»Zítra dojdí na mé pole.

Napas krávu, nažni pro ni!«
blážen k Terezce se kloní.
Do rána s ním tancovala,
srovnala vše, zúčtovala.

Nezdařený rybolov

Jan Petruš

Na dnešní rybolov vyšel si kdekdo. Celé městečko, mladý jako starý, zvaný i nezvaný. A nebylo divu. Vždyť minulý čtvrtek byla velká voda, šeredné počasí a přec ryby braly jako bláhové. Půl druhá tisíce prý jich tehdy rybáři za den natchytali! Což, toho dne se měli páni dobřel! Celá Gruň voněla tou vzácnou lahůdkou. Ký div, že pak laskominy zbrousily jazyky i ostatním lidem v našem krásném kraji?

A tak se stalo. Jak tučný Bětunák, policajt městečka, vykulil se ráno z věžaté radnice, jak zavířil buben, děcek všude plno! A jak začal hlásit svým basovým hlasem, že pan rada Buják, předseda rybářů, kázů poručení, a dávají vědět, že sa zítra ide k horním vlčským splavom krzevá ty ryby na třetí rybolov, aby přišli všeci, keří trochu možů — nečekala děcka dalších oznámení, ale hajdy domů k mamíčkám a tatčom, jestli také půjdou.

Krátké rozhodnutí: »Zítra sú už doma ječmeně, baj ovse, nemože sa v polu docela nic zkaziť, oranica počká, tož bude-li pěkně, može sa baj zaíť.« Tak rozhodli tatci a mamky příkývly: »Aspoň netřá vařit!«

Ogaři skákali, dcerky se líbaly radostí nad zítřkem. Shledávali plavky a staré škrbály, spravovali saky, čeřeně a sítě, pořád vyhlédali, jak zítra bude, zdali nespřehne.

Vskutku nezaprchlo. Bylo jako na jare. Nebe jasně modré, beze skvrn, bez mráček, tak jak v jižních krajích bývává prý denně, u nás na Valašsku jedenkrát za měsíc a to za uherský! Půda hřála a vzduch v jasné dáli tetelil se vedrem. Krásné tmavé hory jasně se značily v modrojasné klenbě oblohy. Vysoké topoly stály při silnici tiše bez šelestu. Šedokoré olše rozsochatých hlav shlížely se chutě v hladině horských vod. Staré, šedé vrby podle naší říčky schylovaly pruty k slabým bílým svlačcům s velikými květy a k ostrým úponkům divokého chmele jemně hořké vůně. Bělounké mydlíce, fialové, horské chrpy, žlutavé vrbice s uzounkými listy, chlupaté máty a drobounké kvítky skromné mateřinky dýchaly do vzduchu roztomilým dechem. Vody byly nízké, průhledné až ke dnu. Ticho všude kolem.

Ani list se nehnul. Naprosté bezvětrí. Och, to budou lovy!

S takovou nadějí kráčeli rybáři velcí i malí podél úzkých břehů povídavě říčky. Jejich panímámy byly ještě doma, že prý odpoledne je tam Myglanc sveze, až pojede s pivem. V rukou saky, sítě a velké čeřeně, na ramenou kyje a šli rybáři k splavu s veselou myslí. Slunce jim pářilo do širokých hřbetů, ale což je na plat? Donesou ryby.

»Peče«, ztvrdil Golán a kráčeli dále.

»Šak nás voda zchladí!« minil představený.

»Posledníkrát tata přiněs šlovů putnu plnú pěkných rybek!« pravil Jura Dobeš, ogar osmiletý, s důležitou tváří.

»Nelapotaj, Juro, máš širokou hubu«, vysmíval se menší Ondra od Grmelů.

»Ty sa nevyščěraj (nevysmívej), ved ničeho nevíš! Na mů dušu přiněs!« ujišťoval Jura.

»A přiněs baj ščuky?« vyptával se Francek horních Esteřáků.

»Dyby edem ščuky! — Přiněs! baj pstrůžky, baj pěkné úhoře!« samolibě Jura.

»Alebo hlaváče a chraplavé záby?« šklíbil sa zas Ondra.

»Ty, stakryš, zachraň sa! Bo řa tady tak zrubu tajak řbet cigánů!« rozkřikl se Jura, blýskaje očima. Než Ondra nečekal na slíbený výprask a vzal do zaječích. Za ním letěl Jura, Francek Esteřáků a kupá ogarů! Běželi jak řasi, až jim bosé paty do gatic pleskaly.

Dřív, než se nadáli, stanuli u splavu. Cesta pěkně ušla.

»A včil gatě důle!«, křikl představený. A už to létalo! Kabátce a gatě, košule i boty a v maličké chvíli stála tady řada osmahlých Adámků v zcela prostém šatě: v kratičké zástěrce nebo také bez ní, v klobouce širokém, roztrhaných botách s pytlí přes rameno a čeření v ruce.

Rozmotali sítě, prohlídli čeřeně, faječky do huby a kráčeli dále až k hořejším splavům, kdesi na Vlkovsku. U napiatých sítí v šíři celé řeky zůstali z rybářů prý nejšikovnější: starý radní Orság a tajemník Škrobák. Na hromadu hábů sedl si starý Špak, jednonohý žebrák, tak

napolo slepý, jinak dobrý hlídač, též s fajkou mezi zuby.

Ostatní rybáři i se svými učni došli do ráztoky polo upečení, červení jak raci.

»Tož do vody! Hbito!« volal rada Buják a zástup naháčů slezl do vln řeky a utvořil řady.

»Dyž se uhnúl sítí«. Omlouval se Do-beš, »tož nemožu za to«.

»Hore sítě! Dalej!« křikl starý Buják a zase šli dále.

»Hyb dolů! Zas ide!«

Opravdu šla zase. Pěkná, velká parma. Veslovala hbitě od čečeně k saku, pak se obrátila a jela dopředu.

Napoleonské hry ve Slavkově. Snímek z generální zkoušky k II. Napoleonským hrám, které byly provedeny u Slavkova, na místě bojů tří císařů. Na obrázku národní tance před Napoleonovými vojáky

»Tož, ogaři, pozor! Ať tu něco chyt-nem!« vybídl Grmela a řady se hnuly. Ogaři po stranách šfouchali do břehů, kyji pod kameny, jak se to kde dalo. Ry-báři uprostřed oči vyboulené, saky i čeče-ně v osmahlých svých rukou, zírali do vo-dy jako vyjevení.

»Pozóóó! Včilkaj ide! Pstrůžek jak chalupa, tož čečeně důle!« rozkazoval Buják.

»Francu, lap ho, lap hóó«, vykřikoval Goláš v divokém napětí své rybářské vášně.

»Trúbo! Už ti ušél! Nemáš dvihať saka!«, rozhněval se Kuráš, přezviskem Haluza.

»Dobrá. Ide dalej, ide pěkně hore. Hore sítě! Dalej!«

»Neščapený lumpe, ideš mi z tej vo-dy! Dyť ty ryby plašíš! Hnáty ti zpřelá-mu!«

Malý bělohávek, jemuž to patřilo, stáhl tvář k breku a bral se ke břehu.

»Tož neplač, synečku, vem kyj a pod honit«, tišil ho zas druhý. »A či si ty, či si?«

»Já su Francek Černý« — pobrekotal klouček.

»Zatracený ragan! Ogar jak vápeník a volá sa »Černý!« rozesmál se chutě od zvonečka Zvolský.

»Pozóóór! Včil ich ide dobre pėda-
dvacet. Tož, chlapi, do řady a čereňe dů-
le«, zas rada Buják.

»A co ty sa krútiš tajak hlúpy ba-
ran?« To strýček Juříček volal na Jánoše.
»A gde máš ten čereň?« rozkřikl se ostřeji,
vida, jak strýc Jánoš stojí jen o jedné ja-
ko čáp na střeše, patu druhé nohy zlostně
poškrabuje a čereň má hore, jak by ryby
měly padat z nebe.

»Eh, ztratil jsem škrbál, nájspěš hen-
kaj v jamně a tož včil mám nohu od ka-
méněi tvrdú, celú zkrvavěnú«, smutně na
to Jánoš.

»Včil nech nohu nohú a drž pěkně če-
řeň! Slyšíš, ryby táhnú! Noha neodpadne,
a ryby utečú, nechytneš-i sa ho«.

Napráhlí ramena a spustili síť. —
Trhli. Zalovili. Několik rybiček mihalo se
v síti. Pěkných, stříbrnatých. Párkrát vy-
skočily, mrskly sebou v síti, až tak za-
svítila ve sluneční záři stříbrem jejich bři-
cha. Tvrdé ruce mužů stiskly jejich těla,
dlouhé silné prsty zajely za škrele.

Už jim neutekou.

Ještě několikrát zapustili síť. Někdy
zalovili, jindy táhli marně a tak za hodinu
nadehnali ryby až ke hlavní síti.

Několik rybářů zachytilo kraje a na
levé straně odvázalo rahna. Pak zataho-
vali. Klidně, pomaloučku.

»Přistúpí! a dobře! přistúpí!«

»Sakryš, hen je důra. Na mů dušku,
že je větší mojei dlaně. Přistúpí! přistú-
pí!«, zakřičel Machýček, potahuje bradou
a starý Bětunák přistupoval k síti, až se
mu břicho třásl.

Síť je zatažena. Drobných ryb upro-
střed hemžilo se na sta, svalnatých rybářů
uvnitř dobře třicet. —

»Ogaři ze sítě! Hen za druhé kraje!«,
kázal starý Buják a kluci neradi, hněviví
nad touhle nespřejností starých, vylézali
na břeh.

»Dyž zme naháňali, to zme byli do-
brí!« nařikal si Jura, rypaje do břehů.

»Štakryš, ty mi ujeď, bo tě tu při-
plesknu, až překúsneš jazyk!« zakřikl
Grmla a očima blýskl, že se Jura zlekal
a uklidil na břeh tiše beze slova.

»Sem pojď, Juro, sem pojď, tady sa
ti tláča hlaváci jak ruky!«, volal na něj
Franeck dolních Esteráků. A Jura usmí-
řen zalezl si k síti, arci z druhé strany.

Rybáři chytali, až jim oči plály. No-
řili síť, zase je zvedali, vybírali ryby a
uklízeli je do velkých pytlů na obšírných

stehnech. Jiní zas házeli nachytané ryby
do velkých košů a nosili na břeh.

Malý Ferda Dobeš chytal též až
prskal. Ležel v řiční vodě, ruce pod kame-
ny, hlavu a nos hore, oči vyvalené a jeho
tatíček stejně proti němu. Chňápal rukou
v jámě kdesi pod kamenem po velké ry-
bě. Jak mohl, pomáhal synek tatíkoví.

»Táto, hen má žobák! Štakryše, ža-
chyť ju!«

Starý smíchem prsknul, až vystřikla
voda.

»Vidiš, včil ti prškla!« rozzlobil se
Ferda na svého tatíka. »Možeš ší ju chytať,
už je henkaj v dýmě! A měla tam žobák!«,
ujišťoval vážně.

Tak zároveň s časem přibývalo rybek.

Zatím už na břehu měli novou práci.
Nad hromadou rybek seděli v podřepu
»pan« tajemník Škrobák, staříček Grmla
a pan rada Orság. Zabíjeli ryby, tlukouce
kameny v jejich ploché hlavy. Potom je
třídili na menší a větší. Představený Hru-
boň už si odpočítal. Zapaloval dýmku.
Pozoroval pány, již třídili ryby. Najed-
nou se usmál. Křikl na Škrobáka.

»Franecku, nechaj toho, lebo v malej
chvilce budú samé velké a malúčké ni-
gde!«

»Či na břehu rostú?«, ptal se starý
Buják docela nevinně.

»V očách ceklitára!«, píchl zlostně
Kurán, s vršku od kapličky, který znal
Škrobáka jako mamonáře, člověka skou-
pého.

Škrobák trochu zrudl, očima zablys-
kal, ale spolkl špičku tiše bez poznámky.

Rachotily vozy. Přijížděly »baby« a
strýček Myglancův vezl z domů pivo. Též
několik děvčat sedělo na voze. Jely za mi-
lenci. Zpívaly, smály se, jakby byly hody.

»Ja, vám sa to smíje. Toto já rád vě-
řím!«, supěl zlostně Škrobák, popuzen z
dřívějšíka.

»Ony si tu zpívú, my umírem žízňú«
— dodal starý Dobeš, špule tvář bolestně,
až to bylo k smíchu. —

»Proste, dostanete. Tak jak stóí v
písmě. Napoím žízňú zmořené, baj na
krmím hladné, bo su dobrý křesťan!«,
vážně Myglanc. »Hnedkáj načepuju!«

Složil bečku dolů, vrazil do ní pípu.
pívečko vystřiklo daleko do řeky a strý-
ček Juříček zasažen byv proudem zrovna
v rudé tváře, leknutím se svalil, až to za-
stříkalo:

»Ty, stakryš, potforo, to ňa budeš čá chat!« křičel rozvztekle, zvedaje se z vody a širokým rukávem smočené košile otíral si tváře. •

»Co sa to tam blyšče?« a rozhrnul větve: »Na mů dušku, ryba! šunná, velká ščika! a gdo ju sem strčil?« Potěžkal ji v ruce: »Má dobře dvě kila!«, strčil ji za

Kousek přírody

»Měls nastavit hubu a ne zdvihať nohy«, odpovídal šenkýř a ženské se smály, až se prohýbaly.

»Nemel a dej napít!« zvolal představený skoro zrudlý smíchem. Pan šenkýř čepoval, kluci roznášeli upoceným mužům první občerstvení. Však ho zasloužili! Zatím si už robky posedaly k práci. — Rozpáraly ryby, vyvrhly vnitřnosti, řádně vyčistily. Ogaři s šenkýřem shledávali roští. Šenkýř došel k vrbě:

ňadra: »A co inší kříby?« kmitlo jeho mozkiem. Už nesbíral roští, obíral radš ryby. Bylo jich po křídlech, jakoby jich našel. Kromě oné štiky našel čtyři pstruhy jako malované, tři krásné úhoře, pět obrovských jelic, čtyři pěkné parmy a sedm okounů, všechno krásné ryby! Všecky šly za ňadra, hezky pod košili. Než minula chvíle, byl náš šenkýř Myglanc asi jak bečička, plněná rybami. Už se sotva hýbal. Tíží sklíčen vzdychal. Ještě jedna

vrba byla podezřelá. Šel a prohlédl ji. Věru ne nadarmo. V širokou puklinu shora mezi větve vložil kdosi míšek — v něm šest velkých ryb.

»Ale, stakryš, gdo to?« podivil se šenkýř a ukryt ve křoví, prohlížel si sáček. Měl ve vnitřku adresu na jméno Škrobák.

»A tož to »ceklitář«. Počkej, ceklitářku! Ty dnes zlostů pukneš jak chraplavá žába!« A bral se ke břehu, kde už mu ogaři připravili oheň. »Dnes si pomedíme!« usmíval se v duchu a z těch krásných rybek, co po vrbách našel, sekal velké díly. »Proč ne? Tolik masa! Lidé jsou hladoví, ať se mají dobře!«

Tou dobou rybáři ukončili práci. Již se oblékali každý do svých šatů. Pan tajemník Škrobák čítal všechny ryby a pan rada Orság zase čítal lidi, již se zúčastnili tohoto rybolovu.

»Bude toho málo pro tolik hrtánů!« — staříček Grmela.

»Těž sa mi pozdává!«, představený na to.

»Tož padesát dílů«. Ohlašoval Škrobák.

»Rovnú tři sta rybek«. Hlásil k tomu Orság.

»Padesát velikých a přes dvě stě malých«, doplnil Grmela.

»Tož každá rodina má mět jednu velkou a pět malých rybek«. Rozhodl starosta. Pan tajemník Škrobák vyvolával jména. Rybáři chodili, nastavili míšky, odnášeli ryby, jak jim je odčítal vážný rada Orság. Došlo na Myglance. Že poslední přišel, poslední byl volán. Zcela podle práva.

»Jakési sú malé!« ušklíbl se Myglanc, nesa si svůj dílek.

»Já ich neukúsil!« odsekl mu Škrobák jaksi rozhořčeně.

»No, díť já nepravím!« hned se hájil Myglanc a rozkládal klidně. — »Já edem co vidím. A sú přeckaj malé a baj ich je málo, na mú dušku málo!«

»Tož sém ich snáď ukrád!« zlostně zas tajemník.

»A či já to pravím? To sú edem řeči. A řeči se mluví a potoky tečú. — To je přeckaj známé. Usmíval se šenkýř zdlouha rozprávěje. »Ale nechme toho! Poďme radši jest!«

Posedali všichni v kruhu kolem ohně, velicí i malí, ženy, dívky, muži. Smáli, bavili se.

»Dobře mi je uškrač!« volal horní Kuráš v smíchu na šenkýře.

»Badam, budú dobře«. —

Dali mu za pravdu všichni jeho známí. Ryby se smažily jako na Hod boží. Libá vůně sádla táhla čistým vzduchem a lechtala jemně v hrdlech i po chřípí hladovíci muže. Vůně přibývalo, laskominy rostly. —

»A máš-i dost dílů?« otázal se Buják.

»Badam, až doboha!« usměvavě šenkýř a maličký Dobeš nelenil a povstal. Nahlédl v kastroly. »Stakryš, to sú díly!« Labužnický rty zamlaskl, olízl si palec a zamrkal mlsně: »Na mú dušku pěkné! Stakraholtsky pěkné!«

»Myglanc není skúpý, do pekla nesťúpí!« podotkl starosta, vyklepuje dýmku.

»Dyž je to z cizího, tož baj dobře dělí, mh, tož to baj přidá. Grejcara neztratí, tož baj práce přidá!« vysvětloval Škrobák jízlivě se šklíbě.

»Z práce sú mozole, z postáváňá břuch!« odsekl mu šenkýř skoro pohrdlivě měře jeho břicho.

Pan tajemník mlčel, jenom zlostně shlízel, jakby při nejmenším chtěl vypálit rybník. Zatím se setmělo. Rudý západ zbledl, nebe potmavělo. Vyplul bledý měsíc. Do kraje se nesla tichá, vlahá noc.

Strýc Miglanc byl hotov. Kolovaly mísy, kolovaly džbánky, koloval i chleba. A přátelé jedli, až jim rty naběhly. Chutě připíjeli. Všeho ubývalo — chleba, ryb i piva. Zdraví pochutnali!

»Stakryš, na mú dušku, takových ryb sem nejéd. co su tu v městečku, — a su starý rybák! Veď su tajak mandla«. Pochvaloval Buják olizuje si rty.

»Byl sém na premici Olšákova synka. ale takú ščuku sem tam přeckaj neměl, tajak toť ta tady«. Přikyvoval Goláš.

»To sú třesky plesky! Gde by sa tu vzala? Žádnej sme nechytli.« Odmítl Grmela, klopě níže hlavu.

»Urostla na vrbě!« řekl klidně šenkýř. Maličko se usmál. Staříček Grmela seděl jak na uhlí. Stále se jen vrtěl. Vše se kolem smálo, jen on nížil hlavu až kamsi do kolen!

»Ščuka jako ščuka, — ale toť je úhoř!« — vychloubal se Jánoš.

»Či šenkér čaruje? Či zná černá kůzla? Dělá z mrúzků ščuky a z jalců úhoře?« usmíval sa Orság.

»A proč bych čaroval? Mám očiska. hledím. Pod křibím učuju já baj velkú parmu, veď ju tam gdo sková!« šenkýř

rozpaků a docela klidně. A pan rada Orság kousal do své ryby, ani necekaje. »Má frgulu, šnupe, baj čerta vyšňupal!« zaryl pan tajemník, kousaje se do rtů, červenaje zlostí, tuše, že ve chvíli na něj také dojde. A taky že došlo!

»Což, vyšňupat čerta! To není tak těžké! Ten už z dálky páchne peklem, černou smolou, divnou čertovinou! Ale ryby v míšku v rozkotlanej vrbě, to je mockrát horší! A já je vyšňupal, pane ceklitáři! Přikaj ste je zedli (snědli), netřeba mi míšku! Nevím, komu patří!« a pohodil míšek do kruhu rybářů, sedících u ohně. Všichni ustrnuli. Hleděli na sebe skoro jako ve snu. Sáček zůstal ležet opodál bez pána. Nikdo se ho nedotkl. Všichni jen čekali, co se stane dále. I smíchy utichly, přestaly i řeči. Ticho jak před bouří. Druh druhu pohlížel úkosem do tváře se zřejmou nedůvěrou. Orság pokašlával, škrábalo ho v krku. — Grmela naříkal, že ho stiská límec, pan Škrobák jen zlostně kousal svou rybu. Bylo po náladě. Dojedli už ticho, zcela bez výkladu, složili nářadí a šli se domů, beze smíchu, žertů, jakoby šli s mrtvým a ne z rybolovu. I vozy již jevy. Panímámy na nich. Jenom pytlík zůstal u ohniska ležet jako zapomenut.

»A gde je náš Francek?« najednou Ešterák zakřičel do vozu na svou panímámu.

»No, tofkáj ho není. Ty ho nemáš sebů?« selka na to plačky v děsivé předtuše.

»No, tož hnedkaj nebeč, je trá v druhém voze«. Utěšoval sedlák lepší polovici, nadávaje v duchu na nezdárnou odnož poctivého kmene. Zastavili vozy, stanuli i chodci, hledali — a ogara nikde!

Neščený ragan! Zabiju ho, lotra!« soptil vztekem radní.

»No, dyť sa nezlobte, šak už henkaj letí!« Tišil ho tajemník. Opravdu, už letěl celý rudý v tváři: »Gdosi ztratil míšek«, křičel již zdaleka, co hrdlo stačilo, toče zrádným sáčkem vysoko nad hlavou.

»Sem ho daj! Nám patří!« — Ozeť sekretářů.

»Och, to by ich bralo! Taký pěkný míšek!« vysmíval se Francek.

»Musíš mi ho vrátit, bo to na fa řeknu!« vyhrožoval Ozeť.

»Nech ho! Nebud hlupý!«, okřikl pan Škrobák nejmladší svou větev.

»Dyž je náš, tož ho chcu! A sem ho daj! Viš!« kohoutil se malý tajemníkův synek: »Náš je od vydrovky! Má vnitřku adresu«, ukazoval otci, který studem, zlostí nevěděl, co s hlavou!

A kolem se smáli všichni do jednoho. Teď pochopovali, proč dnes zalovili jenom malé rybky a v tak skrovném počtu. A jak se to stalo, že ač nechytili, přece jenom jedlí úhoře i štiky!

Josef Kalus:

Svatá povinnost

Je tvou svatou povinností
hájit poděděných statků,
předků popele i kostí,
bratry, sestry, otce, matku,
rodný domek, rodná pole,
na zahrádce stromky, kvítí,
ba ni poděděné hole
nesmíš dát si nikým vzítí,
s chatky šindele ni hřebu
nesmíš sejmout cizí ruka,
zdroj ti kalit v horském žlebu,
v lese pokáceti buka,
nesmíš trpět samopaše:
na stráží stůj vždy a všude,
od věků co bylo naše,
naše musí být a bude!

Josef Kalus:

O lásce

Přikázání lásky nevžilo se dosud,
a závisí na něm náš i světa osud:
nenaplníme-li lásky zákona,
zchátráme a lidstvo v bahně dokoná.

Srdce potřebuje lásky každý den,
nejen za uherský měsíc jedenkráte:
růže rozkvetou i zvonky, hořec, rmen,
rosu mají-li a teplé slunko zlaté.

Zvuk nejsladší má slovo: »Láska!«
Tot' stříbrná je struna na vartě,
tot' v máji píseň sedmihlásky:
a byt' jsi otrlý byl, okouzlí tě!

Jak Mokroša zlý duch honil

E. Boček

Nářečím z okolí frýdeckého.

Mokroš hladko vyholeny
a svotečně vystrojeny
stoji s krovu u chalupy.
Borok už je celý hlupy.

Z jedne strany krova buči,
z druge mu zas roba huči,
že mu zaleho až ucho.
Ani robu něposlucho,
jak mu pořad přikazuje,
něch ve Frýdku nělabuje.

Mokroška už, tak ze zvyku,
furt mo cosi na jazyku
a dal Mokrošovi radi:
»Něhledej tam kamarady!
Jaksi už ju v městě předej,
ale pod tisíc ju nědej!
Potem něchod' mi kaj chlastat',
bo jo doma všecko zastat',
viš, že němožu tež sama!
Tuž se tumluj s pynizama!
Karty tež s pokojem něchej,
radši ku chalupě spēchej,
aby tě kaj něobrali!
Viš, že na světě čím dali
horši zlodějsky je pelech.
Ocyganiť tež se něněch!«

Mokroš, kery němo staňo,
už mo dost napominaňo.
Vi, že roba tak ze zbytku
něpusti ho hned do Frýdku.
Zastavuje robě mlynek:

»Přecaj viš, žech něni synek,
abych něvěděł jak předat'!
Praviš pod tisíc ju nedat'?
Jak dobytka budě malo,
tisíc by se urvat' dalo.«

»Tuž ti tam dej Panbůh štěstí!«

Mokroš drži provaz v pěsti
a št'astny se s robu luči.
A co krova smutně buči,
Mokroš pod fusem se směje:
»To se kdosi zas poměje!«

Aby co nějspiš byl v městě,
po lesní se pustil cestě.

V ranním větru sosny hrajú,
břizky se naň usmivajú.
Enem Mokroš sahnul ruku,
haluzku měl na klobuku.

Slunko na haluzku sviti,
že se rosa na ni tīpyti,
jak by postřibřeno byla.
Pěkně klobuk ozdobilá.

Když na věži sedm bilo,
Mokroš předovol až milo.
Krova, že je hrubě dojno,
při dojeňu je pokojno,
někope ani něbodě,
že ju předo k svoji škodě,
by ju někludil nazpatek,
baj za dvacet padesatek.

Kupci krovu šacovali,
vemeno pomacovali,
zahlidali ji do huby,
či má všecky zdrove zuby,
zdvihali ji ocas, nohy,
ohledli i oba rohy.
Jeden se pto veli doji,
druhy, co tu chvílu stoji,
se pto moc mo centu.
Zrovna tajak u asentu.

Jak ju dobře zmustrovali,
Mokrošovi podovali
jak se komu právě zdalo.

Mokroš křiči, že to malo.
Od tisica že se něhně,
bo zacenil krovu pevně.
Kupci mu zas, že je hlupi,
kdo tak drahu krovu kupi?
Šli zas smluvat' kusek dale.

A tu přišel něnadale kupec,
kery krovu zhaňo
a ten z kapsy bez smluvaňo,
Mokrošovi, ludě zlati,
rovných deset stuvek plati.

Ledva stuvky zašustěly,
Mokroš cely zbrunatněly
ani němo staňo venku,
enem, aby už byl v šenku.

A tam ludi k zadušeňu.
Na šklenkoch se borty pěňu.
By měl k pit'u větši kuraš,
poručil se velky gulaš,
aby na dobry podkladek,
moh pit' pivo jako sladek.

A že společnost tam byla,
mluvilo se o robotě,
o krovach i o drahotě,
o zlodějach, o pynizach,
o sudach i sporných mezach,
o robach i o děuchach
a na koněc o zlych duchach.

Mokroš, ten se ušklebuje,
po šenku se rozkřikuje,
že z marovně o půlnoci,
mrtvého by bez pomoci,
sam a sam do šenku přiněs
a zas zpatky v noci vyněs.

«Dybys se tež ruhat' přestol,
aby Panbuh tě neztrestol!«
napominaju ho hlasy.
«S duchym nějsu žodne špasy!«

Mokroš duchum furt se směje,
zloty mok do břucha leje,
něboji se ani hřichu.
Štrašidla? Ty su mu k smichu.

Jak je utulno hospoda,
utěče čas jako voda
u plneho žbanku piva.
Zapoměli, že se stmiva.

Mokroš z cele padesatky
malo teho dostol zpatky.
Nohy těžke, hlava plno,
k temu venku t'ma uplno.
Zle se jidě střízlivemu,
ně tak eště popitemu.
Už se těši jak se lehně,
enem lesym domu sběhně.
Vi, že roba budě kazat',
baj i punclokami hazat'
za to, že tam pulirovol.
Pujdě radši spat' na povol.
Roba može v jizbě brnět',
ale Mokroš budě chrnět'.
A jak rano z hury sejdě,
zlost' už robu davno přejdě.
Provda. Trochu tež přehlupil,
že ji vitoka někupil.

Co tak hlava přemýšlala,
cesta krokum utékala,
a něž zpoměl vela něse,
už se ztratil v stichlym lese.

Sosny ani nēdychaly,
břizky ztichly jak by spaly,
enem sova s kedsi zdala
strašidelně zahukala.

A zas v lese všecko stichlo.

Mokroša u srdca pichlo,
bo se zpoměl na šenkovňu,
na mrtvého, na marovňu
a na ruhavě ty slova.

Sova zahukala znova.

Mokroša až zamrazilo,
v břuchu strachym zamořilo,
bo se dobře pamatuje
sova že smrt ohlašuje.

Radši do klusu se pusti.
A tu slyši, cosi šusti,
jak po suchym list'u kroky.
Staně. Ticho. Hledí v boky.
I na zadek se obróti.
Strachym až dech se mu krotí,
bo něvidí nic něž stromy.
»To ty moje uši, hromy,
cosi slyšo,« Mokroš kleje.
V kolenoch se přecaj chvěje.

Zrobi krok. Zas šustot slyši.
Či to v list'u polní myši?
Stojí chvílu, všudě ticho.
Jidě dale. Jak pospicho,
už zas cosi šusti za ním.
»Kdo to jidě za mnu, pravím?«

Misto odpovědi znova
zahukala bliže sova
strašidelnym uhu! uhu!
Bože, neopušt'aj sluhu,
v děsu Mokroš vzyvo Boha.
A strnulo strachym noha,
jak by do ni pichla jehla,
lesem trckym se rozběhla,
aby ušla zlemu duchu.

Ale Mokrošovi v uchu
šusti dale bez ustaňo.
A čím honemši uhaňo,
podle krokuv tež to šusti.

Či ho zly duch neopustí?

»Panno Mario frydecka,
dyt' jsme všecy tvoje děcka,
vim, že velko moja vina,
pros za mně u Boha Syna,
by hřišnika něhodneho
zbavil ducha pekelného!«

Mokroš hlasno vykřikuje,
pravu ruku se křižuje.

Tu, slyš. Už zas sova huka.
A hřišniku kol klobuka
jako d'abli z pekla viři,
čtyři černí nětopyři.

To Mokroša dorazilo.
Vi, že čarodějske dilo
ve spolku je s nětopyrem,
s černym kocurem a vyrem.
Po čele se pot mu leje.
Ač se celý strachym chvěje,
koleno se podlamuje,
přece Mokroš upaluje,
aby už byl z lesa venku.
Čert ho navad'al do šenku.

Vyběh z lesa. Něni spasy!
Hruzu ježo se mu vlasy,
bo na mezi v polni tiši
zas ten šustot kroku slyši,
kery, esli jidě krokym
šusti, i když leti skokym.

Mokroš steno: »Jo ubohy,
zachranit' mě musi nohy!«

A ty jak by pochopily,
naply zbyvajicí sily
tak, že Mokroš jak to srní,
přes zahony, meze, trni,
zrovna ku chalupě ženě,
až ho zly duch nědoženě.

Ale ten, jakoby ruku,
už mu sahol po klobuku,
v patach je mu bez ustaňo,
esli kluše, či uhaňo.

Može jak chce se ohlídat',
přecaj žadneho nevidat'.
Naopravdy byt' to musi
zly duch, kery ludi dusi.

I dyž robu mo kus metra,
něchce vidět' v nebi Petra.
Volo hlasno v tiche noci
dobrych ludi ku pomoci:
»Retujtě mě, dobre děti,
zly duch z lesa za mnu leti!«

V oknach světla rozžihaju,
z chalup ludě vybihaju,
včesy křičo: »Co se děje?
Či kaj hore? Či zloděje?«
Všecko dědinu se hnalo.
Každy se pto, co se stalo?
Že až z hřmotu z blizka z dali
všeci psi se rozštěkali.

A tu, jak dyž bičym švihně,
Mokroš se jim cestu mihně,
ale u chalupy razem
bez sebe se svalil na zem,

Jak ho trochu zпамatali,
všeci se ho vyptávali
něch jim povi, co to bylo?

Ež jak se mu ulevilo,
Mokroš přetřel dlaňu oči,
bo se celý svět s nim toči.

Je mu jak by spadnul s neba,
ale přece povědět je třeba,
co se mu to přitrefilo.

O tym jak se v šenku pilo,
Mokroš něrek ani slova,
ale jak hukala sova
a jak viděl litat' čtyry
kolem sebe nětopyry,
jak byl honěny zlym duchem,
co mu furt šustěl za uchem,
to mu tak jechalo z huby,
že až drkotaly zuby
tym, co řeč tu posluchali
a tu kolem něho stali.

Jak Mokroška branku vrzla,
už řeč Mokrošovi mrzla,
ale přece dopověděl.

K robě ulekaně hleděl,
co tež ona na to řekně.
Ale roba, jak dyž sekně:
»Kaj moš pynize, ti pravim?
Ostatni se stebu spravim
až mi vlezeš do chalupy.
Taki stary blozen hlupy.
Napřed v šenku krygle doji
a potom se duchuv boji.«
Pto se dale: »Kaj moš klobuk?«

Mokroš na to ani němuk,
enem zdvihnul k hlavě ruku
jak by sahol po klobuku,
ale klobuka tam němo.

»Co tu sedíš jak tvař němo!
Mluv přec, kajs ten klobuk ztratil?«

Mokroš hlavu k lesu zvrátil,
ukazol tam ruku pravu
a už smutně věšo hlavu.

Od chalupy krokuv kopu,
jak přeskočil přes příkopu,
v porosene travě svěží,
tam Mokrošuv klobuk leží.

Mokroška jak klobuk zdvihla,
haluzka na větru švihla,
až to zašustělo hlasno,

Mokrošce už bylo jasno,
to chlopa vystrašilo.
že před chalupu bylo
starych, mladých kupy,
chlopa do chalupy.

am ramus, ludě zloti,
ak dyž v jednorko se mloti.

ž v dědině zhasly světla,
Mokroščina staro metla,
o na potinku stala,
ny život dokonala.

cová:

Domov

stínu stromů staletých
jako klicka se skrývá,
mětník časů dobrých i zlých,
malými okénky do vsi se dívá.

starý rodný je můj dům
d břehem Moravice —
kdyby podobal se jiným stům —
nových v světě není více!

om domě — pro mne nejdrazším —
nehraději dívám . . .
když se večer z města navracím,
píseň veselou si zpívám.

Najmanová:

Vyznání

ž ses na mne, moje milá,
laskou tiše zahleděla,
věz, tím pohledem milým
slov cos mi říci chtěla?

milý, mlčím a tolik chci říci,
ys mi věřil vždy a při mně stál;
sem ženou slabou, věrnou, chybující
citím, že tebe sám Bůh mi dal,

ys mne chránil, životu dal smysl,
sluncem mojím, pýchou, radostí,
ou touhou věčnou, přítelem a rádcem
pevnou rukou ved mne ku štěstí.

buji mlčky pohledem tím prostým
a tobě že chci srdce navždy dát,
prosím jen, buď čestný vždy a přímý,
ch stále mohla ctít tě, milovat!

Mar. Najmanová:

Na Nerudův motiv

„Můj Bože, žena, jaký divný sklad,
co při ní krásy a co divných vad!“

Dnes smělá, odváží, jak rejtarem by byla,
a zítra jako plachá laň, jež pohledu se bojí,
tu moudrá Sybilla — v budoucno jasně vidí —
a naráz house bezradné — na jedné noze stojí.

Dnes předstihnout chce muže ve světa dobý-
[vání
a zítra plna soucitu nad mrtvou myškou pláče;
dnes sfinga záhadná, jež bez slov na svět
[hledí
a zítra zpívá, trilkuje jak na jabloni ptáče.

Tak! To je žena! Každá!
Ať dozná to či zapírá,
v nitru vždy brečtanem chce býti,
jež k stálosti se připíná.

Je drahokamem bez tvaru.
A na muži jen záleží,
zda hmotou hrubou zůstane,
či vzácnou krásou zazáří.

Co dělat s děckem svéhlavým?
Je nelze přece trestati!
Pošeptám radu do ucha:
Být přísným sic, však hladit stále,
hýčkat, hladit a laskati!

Jaroslav Šulc:

Bouřlivý večer

(Památce Karla Hynka Máchy při
100. výročí jeho úmrtí.)*

Děšť prudce tloukl do oken
a stromy větrem kvilely,
jak do nich drsně narážel
a plnil všechno hlomozem.

Psi spali, schouleni v svých snech,
a prázdno bylo v celé krajině,
jen poutník jeden šel a šel,
jak srdce by mu spáti nedalo.

Jde kolem oken vyhaslých,
jde krokem mdlým a truchlivým
a jak ta noční krajina
tak jeho srdce pusté je . . .

* K. H. Mácha (* 1810 — † 1836) byl první moderní český básník. Protrpěl se k dokonalému výrazu slova. Lyricko-epická báseň »Máj« a román »Cikán« proslavily jeho jméno. V jubilejním roce 1936 celé Československo uctilo jeho památku.

Slezské dračky

Ludmila

»Terezko, Terezko, vyskuč na hůru, viší tam sypek s peřím, uvázaný na »hambalku«, přineš mi to do kuchyně, slyšíš?»

»Slyším!« — ozvalo se kdesik z komůrky, kde tam před malým zrcátkem, visícím na stěně, tvořila si švarná Terezka rovnou pěšinku ve svých na metr dlouhých vlasech. Když se přesvědčila, že »rynka« je rovná jako bič, upletla si dva »horcopy«, do každého vpletla červenou »harašanku«, posliněnou dlaní vlasy k hlavě »přilízla« a rychle spěchala vyplnit matčin rozkaz. »A, Terezko«, dodávala matka, kutíc něco v síni při kotle, »do tětky Verunky doněs latku kyšky. Stojí tam už na okně, a řekni jim, aby přišli dřív«. Terezce to zasvitlo v očku, ústa se jí roztáhla »od ucha k uchu«, a už si vyndávala z almarky teplé růžové punčochy »s přikopytím«, na ně nastrčila těžké »dřevjaky«, popadla latku s kyškum a hajdy do tětky Veruny. Venku se sypal první sníh a bylo ho už hodně po »kústky«. Sotva byla Terezka v půli cestě, měla ho už na každém »krepcu« půl centa, jak se lepil, když vtom šlápla nožkum trošku na křivo a bác! Krepce odlétly každý na jinou stranu, »latka« ležela rozbitá na pět kusů a kyška — nu, ta běžela »rynštokem«.

»Terezko — ty dřevjancu!« Zubil se na ňu Francek ve dvorku a už jí pomáhal na nohy a oklepával jí sníh z krepcův, které celou tu nehodu zavinily.

»Co věil?« Stála Terezka bezmocná a trošku před Francem zahanbená. »Ešče mi matička nařnu« a hodila při tom ucho od rozbitého hrnce, které dosud v ruce držela, na zem. »Ale kaj tam, nařnu! za taku hlupotu«, těšil ji Francek a zubil se ešče na celé kolo.

*

»Tětko Veruno, bajajče!«

»Na dyť ešče ani pořadně nėsedím! To se rači popředy zazpívajče, enem pozur na peř!«

»Ale keru?« vykřikly čtyry švarné dračky, jako jedněmi ústy.

»Prvšo jakú svatú!« vybízí tětka Veruna a svatým stařeckým, lahodným hlasem začíná: »Tisíckráte pozdravujem tebe...«

»Nale, tětko Veruno! Na tětko Veruno! Dyť bysmy nic něodřely, ta idě hru-

bě pomaly, to jaku hvitšu,« doriží ni se všech stran, a modrooká Mladá sestra Franckova, už notuje cosik a ní za ní:

»Dyby já věděla, kaj budu nevěst [:zamětala bych já přede dvorkem c Zamětala bych já, aby byla hladká, [:aby něupadla ženichova matka:].

»To při takovej nutě se to přece dře,« pochvalovala Verunka sobě, Tišickráte, kaj též to tam, to je pro roby, jak idu do Hrabyně,« mínila u ně.

»Držíš papulu! Až budeš stará, sobě nábožnu písničku zazpíváš« zbožná matka.

Jen tětku Verunu to pranic něm Oni si rádi poslechli i »světsku«, jen se dovedla držet nuta.

»A keru ešče, keru?«

»Byl ráz řemenář a ten měl syna ten se namluval ceru ze mlýna. předzpívala sousedova Maryška.

»No, to bysmy temu dali, »přid do půlnoci jednu písničku, to jich z čas zazpívám »tužín«, durdila se Terezčina mladší sestra.

»No, dy si taká přemudřená, tě činaj...« kárala ji opět matka.

»Má milá matičko, strašlivá mě v ne choďu za mnum, choďu, sousedovi jednak na mě volaju...

Vyspat se mi nējaju...« — »Ale je to d

»Má milá ceřičko, zabránimy temu, dámy naše lůžka jedno ke druhému. A ty budeš dobře spať, němušíš se zlého bať...« donutoval ostatní

»A Barborka něumí nic? Začínaj borko, začínaj!«

»Za horama svítá, svítá, brzo bude děn, děn.

brzo bude děn.

A za pecem hrnec, hrnec, plno buch v něm, v něm, v něm, v něm, plno buch v něm.

Hanýsek tam poskakuje, všecke bu vy

z teho hrnca ven, ven, ven, z teho hrnca ven.«

»A kerý Hanýsek to byl?« smí dračky.

»Kerý rád buchty,« mínila Vefka.

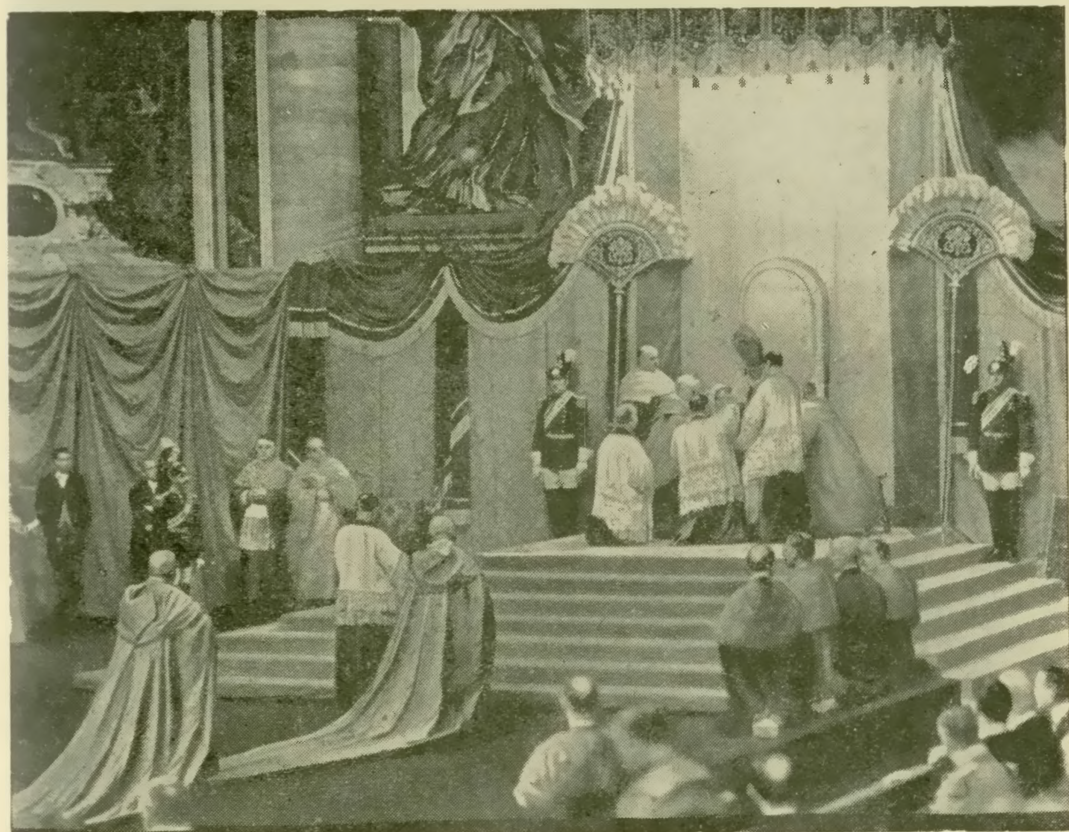
»A to sem rád, že sem Francek,« zahrmotil přichozí zdravým smíchem, opatrně zavíraje za sebou dveře.

»Na věku věkův amen,« vítaly ho dračky žertovně i kousavě, kde že něchal pozdrav.

»Umím! —

Šel chlop z Hraca,
smyčí psa, Ignaca,
smyčil ho po desce,
mám ti bajaf ešte?«

»Alebo: Bajam, bajam, bajku...«

Slavná pontifikální mše v chrámě sv. Petra v Římě v den papežových 79. narozenin

»Vítám tě do nás! Vítám tě, Francku, vítám tě do roboty!«

A Francek něvěděl, kemu napřed děkovat.

»Tak se přecej šedni, abys nám spaní něvyněs,« pobízely dračky se smíchem, vědouce, že už i ten nejmenší kousek místečka je obsazen.

»Ale enem kaj?« myslil si Francek, ale chytrá Vefka už radila: »Na pjašč, na pjašč.« — »Vefko, že tě plasknul« kárala ji opět matka a vytáhla Franckovi ze zapolice třínohý »švecký« stolec.

»Tu máš a sedni si, a poviz, co tam kaj nového!«

»Francek, umíš bajaf?«

»Četko Veruno, bajajtě nám vy!« zadonila Terezka, »O moře!«.

»Ni, o hasrmaně! Ale rači o strážiskoch!«

»O Ondrášu a Jurášu, chcetě?«

»Chceme, chceme!«

»Byla tu raz na šenku muzika. Tancovalo se a pilo, a krčmárka něstačila pikovat peníze do kapes. Tancovali mladí, staří, zatím co šenkýřka křtila pivo a víno i gořalku. Nu, byl to její kšeft. Tu náraz přišli do krčmy čtyře chlopi, začli tancovat a častovat a peníz měli jak železa. Ten jeden, co byl najšumnější, enem ze šenkyrkum tancoval. Pěkné slova jí do ucha šeptal a sladku kořalečku jí naléval.

To ona ale neviděla, že sám nic nepil, neměl dobrý pozor dávat, kaj peníze odnáša, keré za truňk vytržila. Byla to »huncvut« bába. Povědali o ni, že by košulu s člověka vyslekla. Ten její tanečník to dobře viděl a pravjel sobě: »Dočkaj, mrcho! Šak já tě neskaj vyšplachám!« A vyšplachal ju pořádně. Jak bylo kole půlnoci, chytil ju za ruku, vodil se s ňum po šenku a zpíval:

Křemárečko tlustá,
tvoje kapsa pustá,
to se ty nakukáš,
co ti vyved Lukáš.

Ale šenkyrka už měla trochu v čepání a ani jí pomýšlení nepřišlo, co by to mělo znamenat. A za chvíli už zas tanečník zanutoval:

Kamarádi moji,
na koně šedajtě,
a teho mojego
též mi osedlajtě. —

A zas se žádný nespoadal, co by to mělo být. Ale ty čtyři dobře tomu rozuměli. To bylo znamení pro ně, aby poskákali na koníčky vrané, které měli v maštáli, a dali se do »utěcky«. A tak se též stalo. Níž by člověk narachoval »pět«, už byli všeci, i s Ondrášem, šenkýřčím tanečníkem, a s ním i všechny peníze ze šenkýřčinej kapsy pryč. Děprem potym věděla, co Ondráš tym myslel, jak zpíval:

»Křemárečko tlustá, tvoja kapsa pustá...« —

»Jejej, to bylo pěkné! Ale je to pravda, že ho potym oběšili?«

»Pravdačik, ale choděj, já vím dobře, že mu Pán Bůh odpustil. Byl zbujník, ale jeden z tych dobrých, co trestal nem spravedlnost světsku.«

»To, co sem vám povědala, nění žádná bajka, ale pravda pravdovská, šak něbožka moji matička též při tej muzice byli.«

»Pochválen buď Ježíš Kristus! Na robo! Hodinu už stojím v šini, ale žádného něslychať, nem tebe!« Švandruju stryk Hanys, chlop tětky Veruny, a stavjaju se ku kachlovému pecu.

»Kaj su lude, tam je řeč,« praví tětka Veruna. »Už tě zas bylo doma teskno?«

»Ale kaj, byl sem u fojta, mám prý jeť zítra pro cosik do Hlučína.«

»Mariječkopano! Proco též?« hledí tětka Veruna.

»Isto mě chcu zrobit fojtem!« pravju šibal, stryk Hanys.

»No, viš, starý! dyby to mělo být dozopravdy, to ti ale povědám, že já v klobuku chodit nebudu!« řekli tětka Veruna beze smíchu a opravdovsky se na svého chlopa dívaju. Smály se děvušky, smál se Francek, jen tětka Veruna dosud nechápali, že stryk Hanys »praší«.

»Terezko, přiněs parku peček, přiněs, su v komoře na slamince, a rozdej, až matě na poslinku,« vybídla dceru matka. A Terezka už tu byla zpět a dělila každému do klína. Pod stolem hrála se malá Zeflička z »lalkum« a nahlas si odříkávala známou říkanku:

»Perky pro cerky,
spynky pro synky,
darebákům niel!«

»Slyšel si to, Francku?« opáčil stryk Hanys na mladého šohaja, jehož dobrácké oči jen na Terezku koukaly.

»A ty, ty, slyšel si?« houkli tětka Veruna na svého chlapa.

»Šak sem se už nadřel došť,« míní tento.

»Ale peří! — Ba, i peřin!«

»Tu, tu, tu, tu...«

»Nale, ludě! To už deset?« divili se všichni. »Na mej kušu,« řekl Francek, kterému ten večer byl hodně krátký. Děvčata střepovala spyní z klína a obě dcery s matkou je srdečně zvaly, by zítra přišly zas.

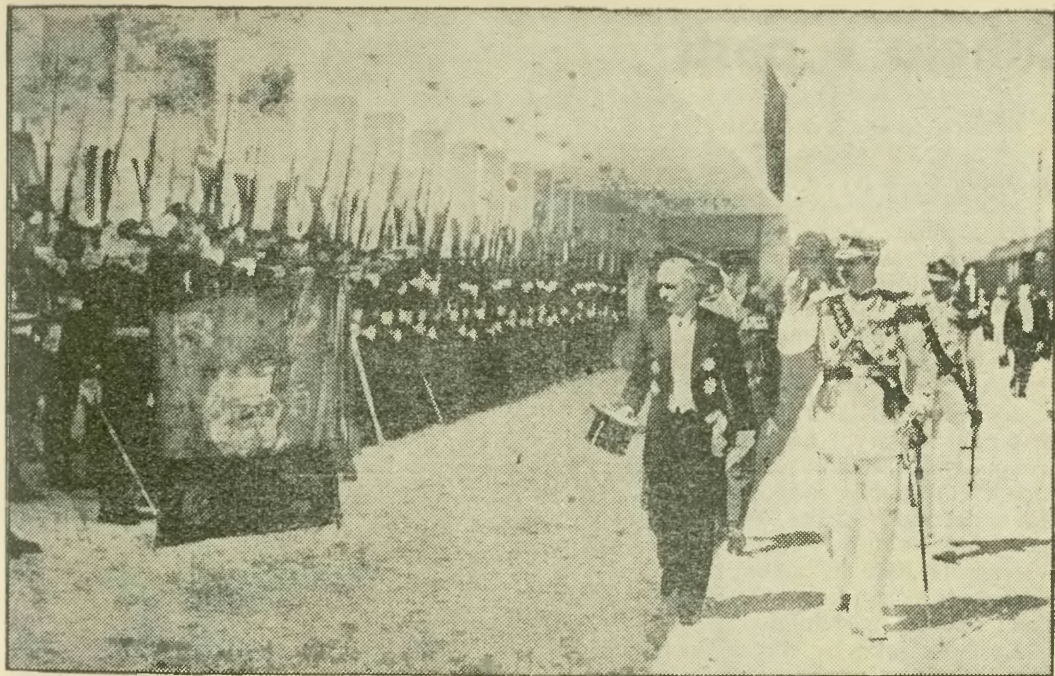
*

Podávám tu malou ukázkou našich draček, na pohled tak malichernou, bezcennou a všední, ale přece s jádrem zdravým, neboť jazykem se nesešlo tenkrát ještě jako za času našich, kdy tak mnohý jazyk je britší meče a naseká tolik ran, že ani ten nejlepší ranhojič — čas — jich zhojiti nedovede.

Obrazy, rámce, zrcadla koupíte nejlevněji ve velkém výběru u fy

J. Krejčířík, M. Ostrava, Nádražní 34

Lidový dům, telefon 37.62 **Kostelní figurální okna** podle každého nákresu a veškeré opravy se promptně a levně vyřídí

Z návštěvy pana presidenta republiky v Bukurešti. Přehlídka čestné rotý presidentem Benešem a králem Carolem na nádraží v Mořošoaia

Z moravské cesty pana presidenta republiky. Pan president dr. E. Beneš s chotí na terase nového Spol. domu v Batově v doprovodu p. J. A. Bati a starosty města Zlína p. D. Čipery

Othelo v pasti

J. O. Bor

»Sakra, to bych se podíval!«

»Už je to takové. Tvá žena tě klame. Viděl jsem ji...«

»Kde? S kým?« vyhrkl ze sebe aktuár Brčko, zrudnův v tváři hněvem jako pivoňka. Ve vypoulených jeho očích bylo možno čísti hrozný úmysl. Jistě toho bidníka, co svádí jeho ženu, zabije!

Účetní Beránek nespěchal s odpovědí. Zřejmě se pásl na kolegově žárlivosti. »Pohleď, Karle, stromy již pučí,« ukáza! do korun kaštanů u silnice, kde jarní život nanášel první nádech jemné zeleně z rozpuklých pupenů.

»Stromy pučí,« zaúpěl pan aktuár. »Já čekám na odpověď, na níž visí mé štěstí a celý můj život, a on mi vypráví o pučení stromů!« Jistě by zalomil rukama nad nešetrností svého kolegy, kdyby se nenacházel na veřejné silnici.

Beránek jako by nic. »Pamatuješ se, Karle, jak jsme oněhdy s tvou paní ohlíželi jarní dámský plášť ve výkladě Družstva?«

»Co mi po něm? Proč neodpovídáš na mé otázky?«

»Vždyť odpovídám. Onen plášť...«

»Čert aby jej vzal! Vždyť si jej koupila! Raději mi pověz, s kým ona... má žena... a... a... a vůbec!«

Vyslovil-li někdy aktuár Brčko slova »a vůbec«, to znamenalo, že je v nejvyšším stupni rozčilení. V kanceláři byl schoopen straně převrátit stůl na kuří oko. A že zde na silnici stolu nebylo, zaskřípal aspoň zuby, třeše očima na všechny strany.

Beránek věděl, že žárlivostí raněný Othelo hledá nějaký předmět, jímž by svého soka donutil k povolnosti. »Marně se, panáčku, namáháš — asfaltovaná silnice je hladká jako smuteční stuha a každá hrouda v poli zarostlá zelení!«

»Pomalu, příteli, nerozčiluj se. Mohlo by ti to škodit,« konejšil svého kolegu s notnou dávkou ironie. »Kdyby tě ranila mrtvice, kdo by pak těšil tvou mladou paní?«

»Tu zmijí?«

»Pardon, Karle! Neurážej svou ženu. Ona je počestná...«

Brčko vrhl stranou jedovatý pohled na svého společníka. »Ještě se jí zastáváš? Naposled i ty... mluv, nebo tě!«

Hrozebný tón aktuárových slov vzpřimil silnou postavu účetního ještě o coul.

Hodně s vysoka pohlédl na žárlivce. Ano, »sekaného« by nadělal z toho cvrčka — Brčka! Však kdyby nebyl tak zakrslý, ani by jeho žena neobdivovala sílu jiných mužů a on by nemusel žárlit.

»Řekni si třebaš, že mne zabiješ,« ušklibl se Beránek. »Já z tebe strachu nemám!«

»Nezapomeň, že David skolil Goliáše!« vytasil se Brčko větou ze Starého zákona.

»K tomu bys musel mít prak a oblázky. Do Olzy pro ně nepůjdeš! Ostatně — pohleď před sebe a mírni se, aby hněv tvůj spravedlivý nesmazal dvojku z chování mimo službu s tvé kvalifikační listiny,« teatrálně přednášel klidný pan účetní, upřeně pohlížeje do jednoho bodu na silnici.

»S kým mne má žena klame?«

»To nemohu říci.«

»Proč?«

»Protože nic takového nevím. Kdo ti nasadil brouka do hlavy?«

»Ty přece!«

»Já?«

»Ovšem!«

»Nemohl bys mi říci, kdy?«

»Na počátku našeho sporu.«

»Tedy opakuji má slova.«

»Velice rád. Řekl jsi: tvá žena tě klame. Viděl jsem ji... To přece každému paroháči stačí k podezření z nevěrnosti manželky.«

»Chachachacha!« pan účetní se rozřehotal na celé kolo.

»Ještě se směj!« Brček nad škodolibostí svého kolegy div se nerozplakal.

»Kdyby tak tvá žena...«

Nyní už měl Beránek toho také dost. Pokračoval v nakousnuté větě: »... tě klamala předstíráním, že si na jarní plášť našetřila a nebyla to pravda?«

»Cože?«

»Plášť tvé ženě koupila její matka, aby za ušetřené peníze mohla tvá hodná, věrná manželka koupit dárek k tvým narozeninám. Ano, tobě, žárlivý Othelo, aby ti učinila radost!«

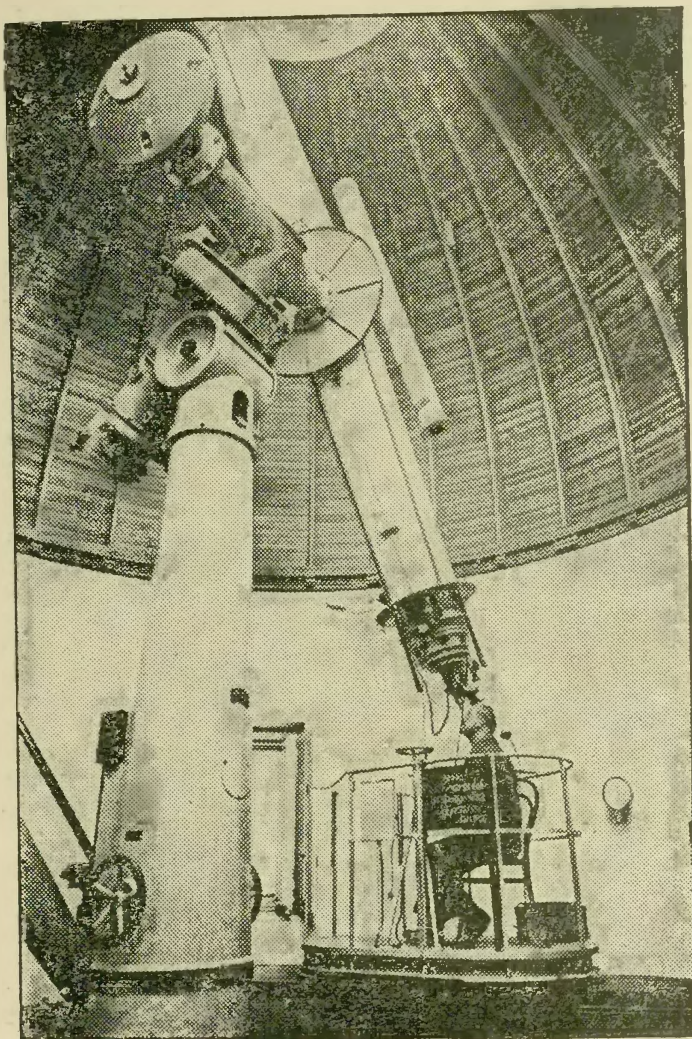
»Ale vždyť jsi ji viděl...«

»Měls mne nechat domluvit. Chtěl jsem ti původně říci, že jsem ji viděl státi s matkou a vyposlouchal jsem je, co a jak.«

Tvář páně aktuárova se rozjasnila ja-
měsíc v úplňku. Tedy mu za jeho Ka-
rolinkou nikdo nechodí? Zlaté srdíčko —
on jí tolik křivdil!

»Ano. Beztoho jsme zašli dosti da-
leko.«

Obrátili se. V údolí pod nimi laško-
valo kouzlo večera s přicházejícím jarem.

Papežova hvězdárna v Castelgandolfo. Pohled na obrovský teleskop,
kterým svatý Otec sleduje hvězdnou oblohu

»Děkuji ti, příteli,« téměř nesměle za-
septal.

A když mu účetní slíbil, že nikomu
dnešní příhodu neprozradí, cítil se v sed-
ném nebi.

Stanuli u švédské kapličky na mostec-
kém kopci.

»Vrátíme se,« navrhl Beránek.

Domy obou slovanských Těšinů vystupo-
valy z tajemných par jako mlžné obrazy
z věštby Libušiny. A ospalé Bezkydy
v pozadí zdály se šeptati: dobrou noc.

Za povznešené nálady sliboval si
aktuár Brček, že již nikdy svou hodnou
Karolinku z nečestných skutků podezří-
vati nebude.

Zázraky Matěje Vokůrčičky

Jan Kolář

Když na dveře pracovny bylo zaklepáno ostře a jaksi velice radikálně, zvedl pan šéfredaktor »Nebeské hvězdy« velice překvapen hlavu od své vážné práce. Bylo to něco velmi, opravdu velmi nezvyklého! Předně nebyla hodina návštěv, za druhé klepání ozvalo se s jiné strany, tož na jiné dveře, než kterými bylo zvykem vpouštět do svatyně šéfovy návštěvy. Tedy jasno bylo dvoji: sluha Kašpar Vopršálek zase už nebyl na svém místě v předsíni, ale patrně opět v jakési pivovarské oficíně, přicházející muž či žena byli v redakci cizinci, ovšem ne úplnými, nebo ne neobratnými, když dovedli zjistit, kde se nalézá svatyně šéfa celé redakce a když našli právě ty dveře k němu, jimiž se k němu nechodí obvykle, ale docela výjimečně jimi vcházejí jen lidé, panem šéfredaktorem Mačenkou zvláště favorisovaní.

Pan šéfredaktor »Nebeské hvězdy«, Mačenka, se nad tím velice vážně pozastavil. Jediné zaklepání a tolik rázem otázek! Všechny proběhly hlavou páně šéfredaktorovu s náležitou myšlenkovou hbitostí, jen jedna se vrazila do jeho vědomí tak, jako hřebík do zdi, a ne a ne ven: pustit či nepustit? Hrozné dilemma! Bylo by lépe nepustit, ať si ten člověk jde, kudy se patří! Ovšem, to by bylo nejlépe, kdyby — kdyby to byl nějaký obyčejný smrtelník, jednoduchý prosebník! Ale — to jistě není! Kdyby to takový byl, nezaklepal by tak radikálně! Jestliže ale již radikálně zaklepal, pak je to někdo jiný. Kdo? — Jak to zjistit? Zavolat na sluhu! Ale to nejde! Předně tu sluhu není, za druhé i kdyby tu byl, nelze naň volat! Kdybych zavolał, uslyší onen, který tam čeká, a potom nelze vzkázat, že tady právě šéfredaktor není!

Panu šéfredaktoru Mačenkovi rázem bylo všechno k zlosti. Ano, nezbyvá, než člověka pustit! Tedy šel a pustil.

Příchozí byl maličký, čiperný človíček, jiskřivých očí, plný poklon. Vysypaly se z něho, jako hrách z dřeváka pytle, když

se pytel nadzvedne. Zkrátka, človíček jako gumový. Div, že se ještě neskloupl a panu šéfredaktorovi nepozulíbal okraje ruce!

Pan šéfredaktor Mačenka podíval na něho zoztra a zpytatelsky svými skřípavými pohledy. Poznal okamžitě: Prosebník. Je možná býti přísný. Byl takový tedy: — Co přejeme, muži?

»Muž« se poznovu ukláněl a pozorně hledal páně šéfredaktorovu pravici.

— Slyšel jsem, slyšel, prosím, račte odpustit, že tento, abych byl stručný.

— To je potřebí!

— Že by taky, jako, abych řekl, »Nebeské hvězdy« bylo nového redaktora potřebí...

— Kdo vám to řekl?

— S panem farářem, abych tento, tak to to řekl, jsme to četli... no, jo... četli a když jsme to přečetli, pan farář povídá: Poslouchej, tento, Vojto — račte vědět, on mi tyká, protože mu jako vedu kostelní nictví, povídá, to by byl úřad pro relikvie jako stvořený! No a já, víte, jako že jsou na poslušnost dobře zvyklý, povídám, jako, jestli myslí... A on, že nic nemyslí, že on to ví a že jako tuhle s panem šéfredaktorem jako velmi dobře známý a že on to tedy pro dobro vlasti a národa učiní, neboť ví, že redaktor, totiž každý pan redaktor, má být pán velmi charakteru a nebojácný a tyhle vlastnosti že jsou mu jen ke cti....

— A jak se pan farář jmenuje?

— Páter Cyprián Salesius Mokrá!

— Cyprián Salesius Mokrá! Ach, bože, že milý, ach bože milý, ale ovšem, ovšem staří kamarádi! Ano, tak co Cypriane — my jsme si, odpusťte, kdysi tak říkali — copak, je on zdravý?

— Jak rybička prosím, jak rybička řeče, jako ptáček v poli!

— A pořád se modlí, jak jsme se modlili: tělocvik ďábla přemáhá, hyhyhyhyhy?

— No toť, že se modlí!

NÁBYTEK

všeho druhu koupíte
nejvýhodněji u známé
50 let trávající firmy

JOS. VIDLAŘ

Místek - Frýdlantsko

— Tak věčně veselý?
 — Nu, věčně veselý!
 — Nu, jsem rád velice, že jsme se poznali!
 — Tedy redaktorství?
 — No, a máte školy?
 — Život jest má škola největší, nejlepší!

— Nu ano, rozumím, ostatně mohou říci, máte i kus pravdy. Ten, kdo žít dovede, zví veliké pravdy! A vy — nu, je vidět: jste človíček živý, čiperný, veselý, tedy je též jisto, že jste se naučil mnoho v živobytí...

— Arci... ovšem... tedy...

— Tedy rozumějme: — Tu pan šéfredaktor vytáhl výborné, tož vonné doutníky a nabídl hosti i sám si zapálil. — Tedy rozumějme, ne, že bych snad vás chtěl nějak urazit, ale u nás nutno, abych to tak řekl, kráčet od piky. Náš starý dobrý list, tož »Nebeská hvězda«, má již svou tradici, má kádr čtenářstva, snad po celé říši, dokonce nejvyšší! Oči Mačenkovy při tom vzácným ohněm hrdostí zaplály a na rtech se mu zjevil smích samolibý, ježto jeho ruka jistě list vyšvihla právě na tu výši. — A čím to? Nu, pane, velmi jednoduché máme my tajemství: to, co si lid přeje, je mu dozajista nutno předkládati a v míře nejvyšší a kromě toho též nejpříjemnější! To je umění! A co si lid přeje: pěkné inseráty, hm, takové, jež nepostrádají jisté mírné dávky jemné pikantnosti, nu, pikanterie... jak? To, že nemožno, aby inserátky... ó, toto je omyl a omyl veliký! — právě inseráty! — Potom soudní síně — snad moralistní, nu a kdesi cosi: nutno, aby byly pěkné a abych řekl, takřka vábívé, tak jako romány nebo detektivky! — Sem tam možno

dát také povídky. Ale ty čtou jenom báby a babičky, tak ty mohou být o něco klidnější, aby panímámám a našim pantátům nehybaly žlučí! Mohou mít pointu poněkud tendenční — nu, však rozumíte, co si člověk myslí...

Vzácný nový adept mohl si ukývat krk svými náznaky, jak s panem Mačenkou velice souhlasí. A ten pokračoval: — Korunou všeho však jsou pro list lokálky. Ty čtou všechny vrstvy a proto lokálky musí být, abych řekl, zrovna ideální. V nich musí být pestrost, vždy něco, co chytí, ale co se nedá, nedá jen tak lehce naznačiti, anebo přímo vysloviti! Takové lokálky, prosím, sestavovat je vrchol umění — nu, a proto prosím, to u nás dělají z pánů redaktorů ti nejdovednější a ze všech lokálek nejchoulostivější jdou, prosím, na můj stůl a já, prosím, tady, já si s nimi hraji! Ano, ale ony potom, prosím, vypadají! Tak jak je to, vašnosti!

Při tom šéfredaktor pozvedl prst a jeho tlusté rty přešly v úsměv nekonečné hrdosti nad tou ušlechtilou a výbornou prací.

— Nuže, ano, tedy... ale, ale... nevím.

— Matěj Vokurčička... Vokurčička, prosím...

— Pane Vokurčičko, nesmíte se divit, že začíná u nás každý z redaktorů docela od piky: napřed musí dělat to, co nikdo nečte: tedy politiku, prosím, zahraniční... potom přejde dále a vezme rubriku národní hospodář, potom politiku naši, tedy vnitřní, pak přijde feuilleton, soudní síň, inseráty a potom teprve ty nejlepší věci, tedy naše místní, nu, tedy lokální... Tedy, když pan farář... inu, tak to víte, staré kamarádství někdy dělá divy! tak vás

Nosiče, šrouby, drát a drátěnký, moderní garnýže „Cerko“, klišy, překližky dodá levně

VELKOOBCHOD ŽELEZEM

Výhradní prodej stáložárných kamen „Musgraves originál“. Kamna a sporáky „Meteor“ a „Mora“
 Stříelný prach a lovecké náboje

Železo • Nástroje • Kování
CERMAN & KOŠTÁL
Mor. Ostrava, Nádražní třída 3

tedy přijmu, ale počít nutno je u nás od píky! Vezmete si tedy předně to poslední: tedy politiku, prosím, zahraniční...

— Všecko, jak je libo, všecko... ale, prosím, jak tohle... já nevím... já, prosím, nedělal, abych tak řekl, nikdy do té politiky cizí... zahraniční...

— To, muži, nevadí! Řekl jsem vám přece, že to nikdo nechte... ani my! — a-ni my! —

— Ale... co napíší?

— Co? Hm, prosím, toť docela jedno: to, co píší jiní!

— A co píší jiní? Ano, co ti píší a jak to dělají?

— Tak! Vezme se pero: — a při tom starý pán vzal nůžky do ruky — vezmou se noviny, tož ne naše, cizí, čte se: tohle tady... no, to by šlo přece! Ták! To se vystříhne! Ták! A tohle taky a tohle od tud a tohle se vezme zase, prosím, tady! Ták. — Jsou tu výstřížky: Ty se teď seřaď a — prosím, příteli, úvodník hotový! Rozumíte tedy?

— Ano, ano... prosím... ale, co stříhati?

— To, co se vám líbí!

— Ach ták!

— Přijímáte?

— Ovšem... ano... tedy!

— A jestli, příteli, toho docílíte, aby naši lidé úvodníky četli, hehe, to vám,

prosím, hnedle zvýším gáží! Hyhy, hyhyhyhy... protože, protože... to mi dokážete, že jste muž zázračný! Ták! A přijďte brzy.

Matěj Vokůrčička šel velice hrdě domů prvý úspěch ženě zvěstovati. Také poděkoval velice dojemně i panu faráři — a od toho dne měl v »Nebeské hvězdě« sám svůj pokojíček a psal úvodníky, které nikdo nechte: o té politice cizí zahraniční!

V pěti dnech se zvýšil vážně odběr »Nebeské hvězdy« — a — a šestého dne v dvou ranních hodinách byl list vyprodán! Tehdy šéfredaktor udiven se prošel napřed po náměstí a potom prolezl i všechny kavárny!

A bylo to pravda! Ba, »Nebeskou hvězdu« četli — i svět vážný! A, pane, co četli, to, co předtím nikdy! Četli úvodníček: věci zahraniční. Redaktor Mačenka přečetl ho taky. Byl opravdu krásný! Zvláště jeho konec byl vskutku nevšední, dojista velice umně vystříhaný: — Od hlasováním nedůvěry vládě řecké přirozeně nastává krise kabinetu, jejíž úžasně následky dovede odstraniti dle obecním zastupitelstvem schválených plánů — jen — reklamní prodej těžkých koberců!

Matěj Vokůrčička získal povýšení — vždyť dělal zázraky!

J. Šulcová:

Letní den

Zadýchal srpen smutnou vůní lilí,
jež těžkým steskem srdce zalíjí.

Na květech včely fádni písně zpívaly
a stvolý větrem sebou kývaly,

jako by stále dlouhý vedly rozhovor,
zatím co slunce výše plulo nad obzor.

Byl letní den to dusný, lehce vzduch se chvěl
a z dáli hukot mlýna monotonně zněl.

Rozvážně, klidně plynul nenávratný čas
a v prudkém slunci praskal zralý klas.

A rány, jež už dávno zahojeny jsou,
v tom klidném zraní znovu obživnou.

A smutné vůně z bílých, štíhlých lilí
zas těžkým steskem srdce zalíjí...

J. Šulcová:

Podzim ve Slezsku

Tvých dešťů ostrý bič
nás bije do tváří —:
co špatné je, to zničí!
pak slunce opět zazáří.

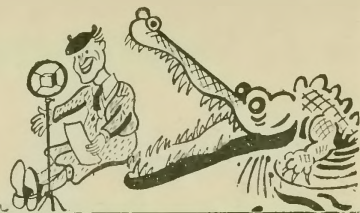
Zazáří naposled
nad tichou krajinou,
barvami hýří svět,
oblaka nebem jdou...

To slezský podzim jde
s posledním úsměvem:
zasvítí v kráse své
a zhasne pod sněhem...

Středoevropská nejvyšší silnice v Alpách. Snímek s nádherné silnice, jež vede přes Velký Glockner v Rakousku. Silnice je nejvyšší a jednou z nejkrásnějších alpských cest ve střední Evropě

PRO ZASMÁNÍ

Pepičku, buď ticho, ať tatíček může cvičit.

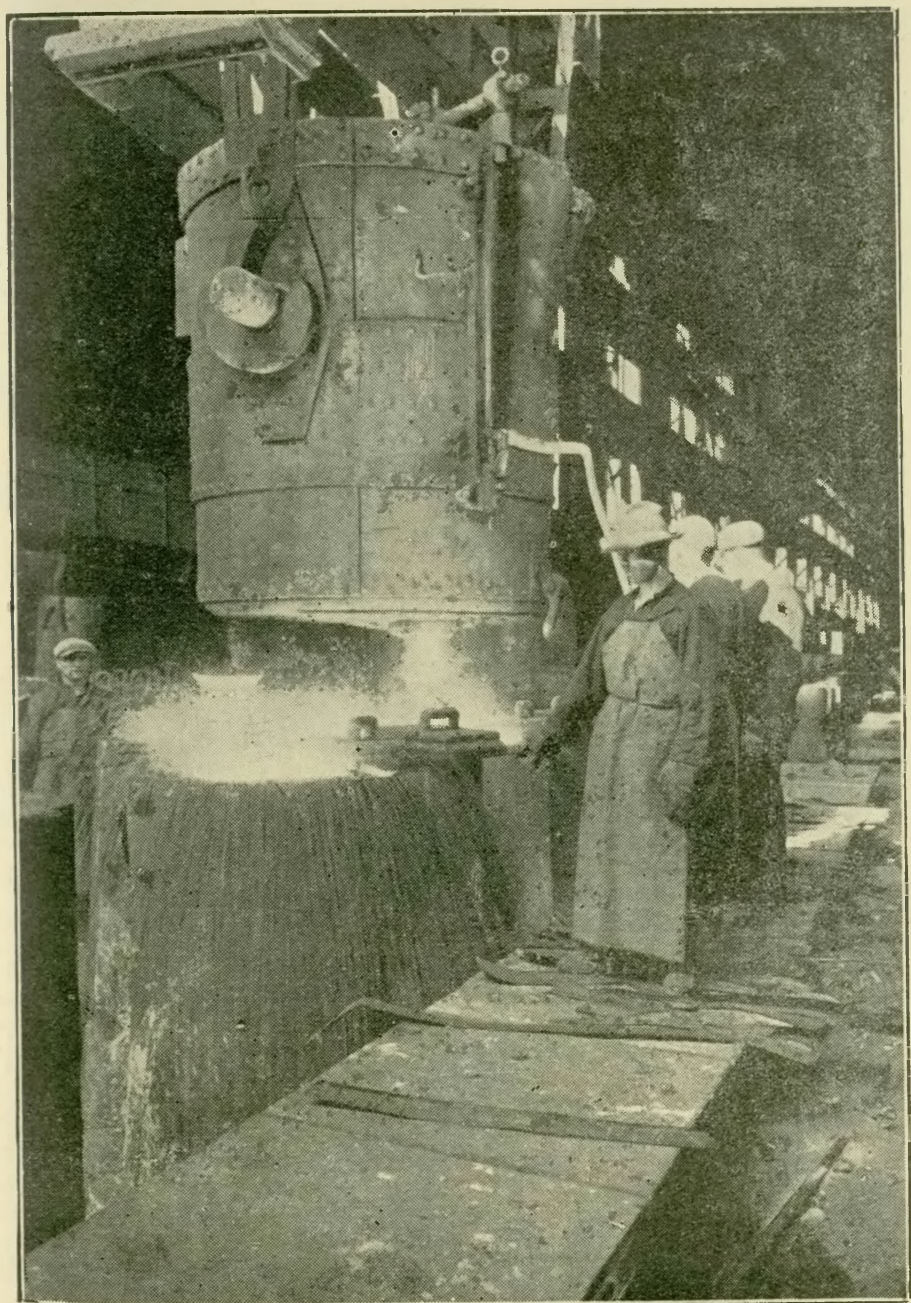
O n: »Neříkej mi stále cukroušku; víš, že jsem diabetik a to slovo mi stále připomíná mou nemoc.«

Síla zvyku.
Lyžař-skokan v létě v horách.

Reportáž ze zoologické zahrady.
Když je rozhlasový reportér roztržitý.

Železářny v Třinci: Lití ingotů

Rybičky

J. P. O.

1.

— Ej, je to dobře, že jsou ještě na světě lidé dobří!

— Ba, dobře!

Marfa Andrejevna se usmála přerokošně na svého drobného a uštěpačného mužička při tom přitakání.

On — Nikolaj Osipovič Osolev — potáhl knírky, potom zamrkal a očka protáhl v úzounké šterbinky a zas pochválil: »A na člověka že tak pamatují!«

— Však bychom bez nich věru brzo zašli při tvojí práci a ubohé gáži!

— Ej, co je naplat! I jiní už zašli!

— Ha, a kdože jsou to dnes ti lidé dobří? — Marfa Andrejevna podepřela boky. — No! Jsou tchán a tchyně, na které vy, muži, nastrčili byste vždy jenom psí hlavy!

— Ej, nastrčili či nenastrčili! Co na tom záleží? Hlavní věc: vzpomněli a dobře vzpomněli, rodičové dobří!

— Však málem bychom dnes měli na večeri jen hrnek od zeli!

— Hoho! A budem mít stoleček bohatý!

— Jako v té pohádce: stolečku, stolečku, stolůvkou se pokryj! A on se pokryje a je najedenkrát dost jídla a pití.

A Nikolaj Osipovič Osolev zase potáhl knírky, zase zamrkal očima, jen co je pravda znaménko již mlsněji, než mrkal před chvílí a v úzkých šterbinách jeho ostrých očí bylo dobře vidět, jak mu v širých ústech jako na kolečkách jezdí laskominy.

— No jo! A kolik jsme toho už pojedli!

— Tři krabičky sýrců a čtyři krabičky rybiček v oleji, kaviárek chutný!

— Hm. Tak otevři pátou!

— Ale už poslední!

— Už?

— No, vždyť jíme ty dni tak jehusari!

— Jsme vyhladovělí!

— To ne — ale mlsní!

A zase jedli, ale ku podivu tentokrát přestali a už nedojedli.

— Jakbych byl olejem už zrovna prsáklý!

— Nu, tak schováme si to zase jindy.

— Jenom ať se rybky na vzduchu zkaží!

— A co by se zkažily?

— Inu, ony rybky někdy také rídí!

— Ale jsou v oleji!

— I to nic nevadí. To víš, vše se ka i olej se kaží!

— Ale nekazí se rybičky v oleji!

— Jestliže se snědí, ale když je se vás a když dlouho leží...

— Pak?

— No, pak se kaží!

— I mlč! Jsem z hospody! A člově hospody leccemus rozumí!

— No, jen když rozumí...

— My jsme prodávali rybičky v o měsíc otevřené a taky dva někdy!

— Jóóó? Ubozí hosti! No, ti se mčili!

— Dobře se poměli!

— No, toť se rozumí! Jakby nepot li, to přece každý vidí a každý pot kdo ví, že rybičky, které jsou v ole neuzavřeny a na vzduchu volny...

— Nikdy se nekazí a taky nezka

Marfa Andrejevna zamrkala na prudce víčky očí a v jejích panenkách ráz se zablesklo, jak když na obloze v ráz zkříží blesky...

— No, tak se nekazí, ale žluk přeci!

— Aby ti nežlukly!

— A uvnitř prohnijí!

— Aby neprohnily!

— A pak jsou takové, jakoby se z na z gryšponu vytáhly!

MUDr. ANTONÍN SVOBODA

Ordinuje od 8 — 12 hod. dopoledne

praktický lékař, Petřkovice

— Inu, že tě dneska už huba nebolí!
 — Při pravdě nebolí!
 — I nedrť si zuby! Jsi již namazaný!
 — Toť se ví, půllitrem!
 — A tou vodkou taky! A schovám,
 a schovám a to zas uhlídáš, že se to ne-
 zkazí!

— Když je zítra sníme, no, tak se ne-
 zkazí!

— A nesíme zítra!
 — A no, tak pozitří!
 — Ne. Za ty dva měsíce!
 — Já nechci, můžeš ty!
 — No, to se rozumí!

A malé rybičky byly schovány dale-
 ko za hrnci a za skleničkami, v neveliké
 špiži v tom odděleníčku, kam se nejmiň
 chodí, aby tam zůstaly spíš zapomenuty
 a déle držely!

A též vydržely! V úkrytu zůstaly ne-
 jen dva měsíce, než i měsíc třetí! Teprve
 při úklidu čtvrtletním se našly!

— No vida! Vy jste tu! I kdožpak
 pomyslí!

Marfa Andrejevna se s nimi skuteč-
 ně nejinak než matka s děckem svým
 mazlí!

A jak byly pěkné ty její rybičky!
 Vskutku pěkné, světlé, lesklé, zelenavé,
 jako by se na ni — Marfu Andrejevnu
 zrovna teskně smály a vyčítaly jí, že jich
 zapomněla... Jen lesk jejich zdál se o
 něco matnější.

— A to mu ukážu! A to se podiví!
 A to on se staví tak na zadní nohy!

No jo! Muži! Muži! Vzácnější, jiskr-
 né a plné rozumu, čacké pokolení!

Kdežpak my! Ženy! Ono — dlouhé
 vlasy!... No, to se rozumí! Ale jsem zvě-
 dává, co, až to uvidí! Co na tohle povi!

Marfa Andrejevna, pokyvujíc hlavou,
 chodila v napětí čekání na něho hbitě po
 kuchyni! Dočkala se stěží!

A Nikolaj přišel! Zrovna jako jindy:
 zpola nabručený, půl umorovaný a přec
 se snažící býti doopravdy a dobře čiperný.

— No, že jsi tady!
 — Jsem. A máš večeri?
 — Mám! Koukej! Rybičky!

— Rybičky? Rybičky?
 — No ano! V oleji!
 — V oleji? Pro Krista... Svatý Mi-
 kuláš!... snad ne ty od tehdy?...

— Ty! No jo! Právě ty!
 — O ne! Ty já nechci!
 — Próóóó?
 — Protože smrdí!
 — A kdež by smrděly!
 — Grynšpón na nich roste!
 — Kdež! To jsou pohádky!
 — Jen, aby nebyly. Hleď, jak stříb-
 rem svítí!

— Lepší by svítily už někde na hnoji!
 A Nikolaj Osipovič už potřásal hla-
 vou zřejmě v rozladění.

— I jen až je zkusíš!
 Marfě zasvítily tím jasněji oči!

— A nic! Ani vidět!
 — Ale proč, můj milý?
 — Protože, má milá, za těch okolno-
 stí je mi suchý chléb tisíckrát milejší!

— No, to jsou nápady!
 — Lepší, nežli něčí!
 — A potom prý kdosi z nás dvou ne-
 ní mlsný!

— Já ne! To snad spíš ty!
 — Já nechci rybičky? Inu, koukejme
 se!

— No, než teď pryč s žerty! Proč jich
 nebudeš jíst?

— Proč? Protože žlukly!
 — To by se neleskly!
 — Ale ve vnitřku hnijí!
 — Tyhle? Och, miláčku, jen čichni,
 jak voní! Cítíš to, že hnijí?

— Měj rozum! Nech toho! Jestli as-
 poň trochu je ti život milý...

Nikolaj Osipovič docela rozvážně
 mluvil ke své paní, Marně.

— Nóóó? Měl odpovědi.
 — Varuj se otravy! To ty ještě nevíš,
 jaké při otravě vznikají bolesti!

— To žaludek bolí?
 — No, toť se rozumí. A pane, jak bo-
 lí! A střeva též bolí!

— Střeva?
 — No! Člověk je zrovna jako rozpá-
 raný!

KRAJINSKÁ LÉKÁRNA „U sv. Jana Křtitele“

vydává léky n a r e c e p t y všech nemocenských pojišťoven a léčebných fondů

Ph. Mr. JOSEF VEČEŘA, PETŘKOVICE

— Ale nepovídej!
 — Jed v krvi působí! Zažehuje ti ji..
 — Jdi! Myslíš to vskutku?
 — Určitě a jsou s tím ukrutné bolesti. To si ani dobře nelze představit.
 — Neměla bych to jíst?
 — Jistě ne! Pravím ti! — Také při otravě silně hlava bolí!
 — Tááák?
 — A praskají nervy!
 — Ale tož s rybka co mám učiniti?
 — Vyhodit!
 — Nemluv mi! Budem vyhazovat sardinky v oleji!
 — No, tak jen si je přeješ, když se chceš se světem dneska rozloučiti!
 — Ty si vezmi taky!
 — Ani mi nenapadá. Mám rád žítobyť! Nejez je! Pravím ti!
 — Ale naši hosté se neotrávili a dost jich pojedli!
 — Inu, ti už mají jistě naučené mamutí žaludky!
 — Tak já je sním taky!
 — Ale pak mi neskuč na posteli v noci! Já jdu do koupelny!

2.

A milý Nikolaj, syt již suchým chlebem a kouskem slaniny, zašel do koupelny, aby se opláchl, nežli bůžek spánek mu urovná nervy.

Dost brzy byl hotov a za nedlouhou chvíli se on pokoušelo sladké bezvědomí. Vtom: — Och! Nikolaji! Och! Osipoviči!

A bylo v těch slovech silné rozčilení a provázelo je snad ještě silnější kratičké trhnutí jeho pevnou paží.

Nikolaj Osipovič se naráz protrhl a hleděl kol sebe všecek rozespálý: — Nu?

— Niko.. Nikolaji!

— Co je?

— Rozsvěť přeci!

— Nu, a co se děje?

— Oh, rozsvěť proboha... já... mi... na mou duši... já...

Něco slabě cvaklo a lampička svítí. Nad hlavou však jeho, totiž Nikola je, září více než lampa očí jeho ženy!

— Nu?

— Ach, je to pravda?

— Co?

— O té otravě?

— No, to se rozumí!

— Spát! Povídal jsem ti...

— Ano, ale muži, mužičku můj zlatý, mne hlava tak pálí...

— Jóó? Povídal jsem ti: nejez ty rybičky! — a zavírá oči...

— Krev mám jako z olova...

— Ale kakraholte...

— V krku mne to škrtí...

— A žaludek bolí?

— Och, hochu, jak bolí. Jakby mi v něm jezdil někdo snad břitvami...

— A střeva?

— Ta mám rozbitá na cucky...

— Hm! Příznaky otravy...

— No a co mám dělat? mladá paní v pláči.

— No, napij se vody, viš, teplejší vody a...

— A...

— Lehtej se v krku a všecko...

— ...všecko?...

— Vyvrhni!

— Uh! Uh! Bolí, bolí!

Panička poslechla. Za nedlouhou chvíli vrátila se zpátky zelená, třesouc se.

— Niko... Nikolaji! Och, Osipoviči!

Nikolaj je tichý... Marfa Andrejevna uděšeně hledí: »Svatý Nikolaji... On spí! Dočista spí! Niko! Nikolaji... Och! Osipoviči...

— Mno. Je dobře tedy?

— Ne.

— Ještě to bolí?

— Och, jak! Nikolaji, och, Osipoviči, jestli já se dočkám poslední hodinky!...

— Však jsem ti povídal: nejez ty rybičky!

— Niko... Nikolaji!

— Co?

DROGIERIE

Oldřich Kaděra, Frenštát p. Radhoštěm

FOTOPOTŘEBY ● PARFUMERIE

- Bože, pomoz mi!
 — A jak já, můj Bože! Přece já nemo-
 dokonce za tebe své břicho vypráz-
 d-
 — Ale jsi ty hrubec! Jako všichni
 užil!
 — I to se rozumí! Však jsem ti povi-
 nejz ty rybičky!
 — Ježíš Maria! To se mi snad střeva
 čista trhají!
 — A bude to horší!
- Ta už je v kuchyni!
 — Marfo Andrejevno!
 — Copak je?
 — Jsi zdravá?
 — Jo.
 — A živá taky?
 — Ale ovšem... taky!
 — Nuže, je to pravda anebo snad
 není?
 — Co?
 — Žes jedla rybičky a měla bolesti?

od Henleyovy královské regaty v Londýně, která je největší anglickou veslařskou událostí

- Prosím tě, spi radši!
 — I to se rozumí!
 — Nic mi nepomůžeš...
 — Povídám, napij se!
 — Ach, já ubohá... mužíčku, mu-
 žku...
 — No?
 — Musím umřítí?
 — Hm. To se rozumí!
 — Hned?
 — No, jestli budou chtít ty tvoje ry-
 bičky ti krev otrávití...
 — Nemluv! Jsi surový!
- Je.
 — A to jsi živá?
 — Nebo tě to mrzí?
 — Ne.
 — Ale byls hrubý!
 — Snad jen dohněvaný, žes ty nepo-
 slechla mé...
 — ...tvé pitomé rady!
 — Ne. Mé dobré rady a jedla ry-
 bičky!
 — Jež mne nasytily a ne otrávilý! Vi-
 díš, žes neměl pravdu!
 — No, to se rozumí: jako vždy a všu-
 dy! A zase si brzy uschovej rybičky!
 — No to! Tobě k vůli!

3.

Manželé nespali do bílého rána, až už
 pod okny budili kohouti...
 Usnuli až k ránu...
 Ráno: — Pane bože, blázní ty hodiny?
 — Ne.
 — A copak paní? — najednou mladý
 muž jako v uleknutí.

A jen co je pravda: víckrát už rybičky
 v špižce mladé paní nebyly schovány,
 arci ne snad proto, že jsouce v rozkladu,
 mohou otrávití, ale jenom proto, že neby-
 lo možno dbát mužovy rady...

Inu, ženy! Ženy!

Padesát let Dr. Vojtěcha Martínka

Jaroslav Š

Praha měla na konci minulého století svého velkého literárního a kritického vůdce. Byl to F. X. Šalda. Čím je pro uměleckou Prahu F. X. Šalda, tím je pro Ostravsko **dr. Vojtěch Martínek**. Snad ještě mnohem více, neboť opožděné, násil-

uměleckou. Jeho dílo je službou v nešším smyslu slova.

Vojtěch Martínek se narodil 11. na 1887 v **Brušperku** na Moravě. Na Bezkydy svým krásným panoramatsváděly ke snění, zatím co na severu

Nejznámější ostravský spisovatel Dr. Vojtěch Martínek, autor románové trilogie »Černá země«, dožívá se letos 50 let

ně odnárodňované Ostravsko, potřebovalo více obětavé a vytrvalé práce a odvahy než Praha. A V. Martínek pochopil, čeho je tu třeba; dovedl spojití všechny činnosti, jichž bylo třeba: byl profesorem, redaktorem, kritikem, řečníkem, vlídným a nabádavým rádcem. Při tom mu ještě vždy zbylo času na vlastní tvůrčí činnost

chala Ostrava svým těžkým a omamným dechem lidského mraveniště. A tak vždy v díle i v životě Martínkově stál výkyv mezi černou Ostravou a klidným rodným krajem na úpatí Bezkyd.

Již za středoškolských studií projeval se u mladého studenta živý zájem o literaturu. Proto také zvolil si na univer-

losofickou fakultu, aby mu umožnila do-
nalé vzdělání v oboru, jenž byl jeho
skou, životním programem a osudem.
o vykonaných studiích vrací se Vojtěch
Martínek na Ostravsko, kde působí jako
gymnasijský profesor a redaktor.

Jeho činnost je velmi rozsáhlá a mno-
stranná. Jako tvůrčí umělec začíná
tímto procítěnou lyrikou, již později,
z r. 1929, vydává v přísném výběru pod
obecným názvem »Básně«.

Jako prosaík píše řadu povídek, *Pluh*
ivota, *Než se kořeny uchytlí* a j., ale jeho
reholným dílem románovým je ostravská
rilegie »Černá země«, za niž byl v roce
1936 poctěn státní cenou. Tyto tři romá-
ny (*Jakub Oberva*, *Plameny*, *Země duní*),
výtvarný mohutný a pečlivě skloubený obraz
rodovědné a válečné Ostravy, její peri-
erie, kde nastává těžký a nemilosrdný zá-
pas mezi venkovským a průmyslovým pro-
těstím, tento barevný a životem nabitý
omán hynoucího venkova a rostoucího
něsta, patří k nejlepším výtvorům naší
literatury.

K prosaickým pracím řadí se kratší,
tupé a křehké povídky, zejména *Ostrav-*
ské píseň, *Romance o Ondrášovi* a j. I je-
ho pohádky »*Duhový pták*« mají kouzlo
čistoty a bohaté fantazie.

I četné kritické knihy doplňují umě-
lecký profil Vojtěcha Martínka. Jeho kri-
tické studie o P. Bezručovi, J. S. Macha-
rově, V. K. Jeřábkově, Fr. Slámovi, J. Hu-
bovi, J. Kalusovi a mnoha jiných, kromě
některých řady novinářských recenzí, kri-
tik, výročních essayí a nekrologů, patří
k nejlepším kritickým a literárně histo-
rickým dílům našeho kraje.

Ale tím není jeho činnost vyčerpána.
Pokusil se se zdarem i o drama, přeložil
významné dílo Lenauovo; v poslední době
sleduje v řadě kratších povídek, předná-
šených v *rozhlase*, nejen historicky vý-
znamné chvíle národa, ale i typické po-
stavy našich dějin.

Ze svých cest vytěžil zajímavou kni-
hu: *Z Litvy a o Litvě* (1926), kromě řady
zajímavých a dokumentárních fejetonů
s různými náměty.

A ještě zbývá namáhavá práce dra-
maturga Národního divadla moravskoslez-
ského, četné přednášky a proslovy, stálá
rubrika kritická, divadelní a literární
v Moravskoslezském deníku, jež vyžadují
mnoho pozorné a trpělivé práce.

Jako profesor ostravského gymnasia
a jako redaktor *Besed Moravskoslezského*
deníku (kromě jiných revuí a sborníků)
seskupil kolem sebe celou generaci mla-
dých literátů k poctivé a plodné práci na
kulturním poli Ostravska i celého národa.
Literární historie nalezne jednou mnoho
skrytých a povrchnímu zření neviditel-
ných pout a vztahů, jimiž je umělecká
tvorba řady našich literátů poutána k přá-
telsky přísnému, pozornému a mládí vždy
nakloněnému profesoru Martínkovi z Hra-
bůvky na periferii Ostravy, jenž z oken
své vily hledí nejen k černé Ostravě
i k zeleným lánům a modrým horám na
obzoru, ale i hluboko do lidských srdcí
a do vývoje celého kraje.

Dr. Vojtěch Martínek je a zůstane
sloupem kulturní Ostravy. Svědčí o tom
vykonané dílo, jež je výrazem nadšeného
umělce, jenž s bystrou pozorností a s cí-
levědomou průbojností spojuje trpělivou,
oddanou pracovitost a jemný, vytříbený
vkus.

Zastoupení továrny na automobily

AUTO • TOMANEK

Český Těšín, Viaduktová ulice 2

Telefony: obchod 152, dílna 180, byt 225

PRO ZASMÁNÍ

U lékaře.

»A co pijete?«

»Budete-li, pane doktore, tak laskav, pak prosím skleničku slivovičky.«

Číšník: »Máme čerstvé hlemýždě.«

Host: »Vím, včera mě právě jeden sluhoval.«

Chlapec: »Pane učiteli, omluvte mého syna, že dnes nepřijde do školy.«

Hlas v telefonu: »Kdo volá?«

Chlapec: »Můj tatínek!«

»Proč koupete to dítě v tak horké vodě, která má 40 stupňů?«

»Ale, copak to dítě ví něco o stupních?«

Na hranicích Německa, Holandska a Belgie rozrostlo se v posledních letech pašeráctví do netušených rozměrů. Podlounníci utvořili pevnou organizaci, která zejména Německu působí veliké škody. Na tomto snímku vidíme pronásledování pašeráků pohraniční stráží na německo-holandské hranici

„Stanice v nebi“, tak se říká německo-rakouské hranici na Zugspitze, která leží ve výši 2965 metrů a je jedním z nejvyšších a nejnebezpečnějších hřebenů. Na našem obrázku vidíme dva uniformované pohraniční strážníky, kteří se dělají »neviditelnými« pomocí bílých pláštů. Na svých lyžích jsou největšími nepřáteli podlounníků, jimž nepřekáží neschůdnost hor, aby zde neprovozovali svoje řemeslo

Eva na Bezkydách

Lída Těšínská

Eva se narodila v Polské Ostravě. Když jí byly tři roky, odstěhovala se s rodiči do Čech a tak si o svém rodišti mnoho nepamatovala. Zato jí o něm vypravoval tatínek, povídala maminka, která tam ztrávila svá nejkrásnější mladá léta, která tu černou Ostravu měla tolik ráda a tak těžko se loučila s blízkými krásnými horami Bezkydami. Však Eva ani nedutala, když slyšela vypravovat o černých havířích, kteří se spouštějí se svými blikavými lampičkami do dolů, aby tam těžce dobývali černých démantů — uhlí.

Nejraději byla, když se povídalo o Bezkydách. To si ty hory ve své dětské dušičce představovala jako zkamenělé obry, kteří se v noci probouzejí a rozmlouvají spolu, ale jak zbledne první hvězdička a na východě se rozjasní, upadají opět do svého věčného zakletí.

A tyto, pro Evičku kouzelné, pohádkové hory, znala maminka v každé roční době, za každého počasí. Vyprávěla o nich, jaké jsou na jaře, kdy na jejich vrcholech taje zažloutlý sníh a po dlouhých úbočích stékají praménky rozmarně zurčící jak šťastný dětský smích, kdy jarní vánek rozhoupá první žluté kališky starých petrklíčů ve strání, rozčechrá modré hlavičky podléšek a rozevlaje zlaté třepevní jehněd, až všechno kolem zezlátne pod vrstvou jemného pylu.

A jak prý tam bývá krásně v létě! To voní lesy a na pasekách mateřídouška i zralé jahody i světlé šípkové keře. A podél potůčku, tam, kde se v jeho neklidné hladině odráží jen tmavá klenba lesa, rozkvétají prý zadumané hořce s květy modrými jak to letní nebe.

»Ale na podzim a v zimě jsou škaredé, že?« — »Ba ne, Evičko, jsou stejně krásné, když přechází léto v barvitý podzim s kouzelnými rozhledy i dlouhými závoji mlh, i když prudký vítr přejede několikrát hřebeny hor, zatančí si se zežloutlý-

mi listy a svištivým hlasem oznamuje, že už zima není od hor daleko.

To potom hory zapadnou hluboko do sněhu a stanou se oblíbenou hračkou tajemné vládkyně Zimy. Tato neviditelná královna vyzdobí si je přes noc. Zahalí se do jemného závoje sněhových vloček, nabere do klína ledových krystalů a spustí se na hory. Pak přejde neslyšným krokem horské hřbety. Stromy ověsí průsvitnými křišťály ledu, doliny vysype sněhem, skály obalí jíním a opět neslyšně zmizí. Ale ráno již s prvními paprsky slunečními je tu zas a zkouší na posněžených horách barevné efekty. Ještě před východem slunce zbarví se celé hory růžově. Růžově svítí hvězdičky sněhu, růžově svítí ledové krystaly i jíní na skalách. Pak rozhodí ještě několik barevných odstínů po sněhu a musí ustoupit mocnějšímu vládci dne, slunci, jež se zatím vyhoupllo nad obzor. Až večer zase přichází v podobě modrých táhlých stínů do kraje, aby v noci opravila, co ve dne teplé slunko poškodilo.

Když maminka dovýkládala, byl již obyčejný čas na spaní. Eva poděkovala za vypravování, zhasla a zabořila kudrnatou hlavičku do vysoké podušky. Ale neusínala. Do pokoje matně vnikalo neklidné světlo pouliční lampy a vrhalo nejasné stíny po stěnách. A Eva snila. Snila o Bezkydách. V duchu se spouštěla ve sněhovém závoji s bílou vládkyní Zimou na hřebeny těch podivných hor.

*

Uplynulo několik let. Eva vychodila druhou třídu gymnasia. Bylo léto, suché a fádňí. Vyprahlé město volalo po vodě, ulice se leskly rozpáleným asfaltem a v parcích žloutly stromy suchem. Obvyvatelé se rozprchli do všech možných letovisk, do hor a do lesů, k řekám a k rybníkům. Také Eva odjíždí. Její sny se vyplnily, jede do Bezkyd.

Fr. Vysloužilová,
knihkupectví • papírnictví

Český Těšín
v domě Obč. záložny

Velký výběr • Solidní ceny

Je krásný letní večer, když vystupuje s rodiči na frenštátském nádraží. Hory jsou v mlhách. Jen Radhošť smeká šedivou čepičku jako na přivítanou. Příštího dne, brzy ráno, vyrazili všichni na turu. Cílem je Radhošť.

Z nádraží jeli autobusem až do Ráztoky, na úpatí hory. Tu vystoupili v nádhorném vzduchu a dali se na pochod.

Jak se ta krásná, stinná cesta Evě líbila! Veselý bublavý potůček zpíval a hlomenné smrky šuměly tajemnou písní o odvážných kouscích radhošťských zbojníků, Ondráše a Juráše, kteří tu, podobně jako Jánošík na Slovensku, hospodařili. Kdo ví, který z těch starých omšelých smrků pamatuje jejich ohně, bujné zpěvy, tajné porady a skrýše lupů! Tak ty nové stromy jenom vzpomínají, šumí a po jejich vrásčitých kmenech stékají zlaté slzy pryskyřice.

K pozorování bylo toho pořád dost. Hned letěla kovová vázka, hned lesklý motýl, tam se v kapradí slunily ještěrky a na vlhkém mechu u potůčka trnula strakatá ropucha.

Asi v polovině cesty se zastavili před obrázkem sv. Václava. Maminka se usmála a pravila Evičce: »Tak tady po každé odpočívaly naše výpravy a nejveselejší člen jejich, pan učitel Sch., zanotoval chodit Svatý Václave... Cítívala jsem, že není velebnějšího chrámu pro tuto starou píseň. Ty věkovité smrky se zdály být nekonečnou galerií štihlých chrámových sloupů, jejich koruny kraikovými hlavicemi, sluneční paprsky tkaly nám před očima zlaté vzory, stále nové a nové, a nad námi se klenulo modré nebe, nezměrně daleké, tajemné a přece blízké svým radostným blankytem, nadýchanými mráčky a zlatým slunečním jasem.«

Maminčiny oči se usmívaly a hleděly kamsi daleko přes koruny smrků, do dávných vzpomínek. Bývalo to krásné...

Evino švitoření přerušilo jemnou nit vzpomínek. Maminka potom pokračuje ve vyprávění: »To zastavení tady nám bý-

valo milé v parném létě a ještě milejší v zimě, když jsme někdy vysoko zasněžnou pěšinu prošlapávali a lyže, své sladké bříme, táhli za sebou nebo nesli na ramenou.

Neřekl by člověk, jak se změnil krajina, zapadlá sněhem. Pamatuji se, že jsme kdysi ani s havířským kahanem nemohli najít vstup na serpentiny, a to s námi šel nejlepší vůdce našich lyžařských výprav, zemřelý p. W. Říkalo se mu »Mutter der Kompagnie«, staral se o nás opravdu mateřsky. V jeho batohu bylo všecko: nouzové motouzy pro přivázání spadlých lyží, všechny instrumenty pro správkou bot, šatů i lyží, potřebný vosk, kahany, ohříváč, léky proti únavě. Jeho lyže, vlastně jeho dlouhé nohy s lyžemi, pohybovaly se zázračně po sněhu i náledí a byly ochotny projet nám stopu nejhorším terénem.

Jednou jsme jeli tamhle po úbočí Kněhyně ve sněhové bouři a přijeli na Smrk. Neviděli jsme pro sníh na cestu, únava byla veliká. Náš vůdce spěchal milovými smykami — tak mi to aspoň připadalo — na svých prkýnkách před námi. Protože na Smrku není útulny, vyhledal krásný úkryt pod hustými haluzemi smrků, kde ve sněhu зробil jakousi jeskyni, a než jsme se my po jeho stopách za ním pomalu dostali, voněla nám už v ústřety z vařiče káva a vítal jeho věčný humor. Na upěchovaný sníh jsme složili batohy a jako těch dvanáct měsíčků z pohádky posedali jsme kol vatry. Jak bývaly takové chvíle milé, nedá se ani povědět.«

Cesta uběhla za toho pěkného povídání s dvojnásobnou rychlostí. Poslední zatáčka vyúsťuje zároveň s širokou knížecí cestou na Pustevnách.

Pustevny byly pro Evičku překvapením. Velká louka, zalitá sluncem, vroubená tmavou krajkou smrkového lesa, a v dálce hory, jedno pásmo za druhým, až k modrošedým štítům Tater. A na kraji té krásné paseky vábila rozkošná skupinka pestrých valašských chat s velkým ho-

Česká průmyslová banka •
Přijímá vklady • Poskytuje úvěry
• obstarává veškeré peněžní transakce
filiálka v Českém Těšíně

telem Tanečnicí. Jsou to turistické útulny, jistá zastávka všech radhoštských výletníků.

Tak se tu i Eva občerstvila na další cestu k temeni Radhoště. Byla to pro ni zase cesta plná zajímavostí. Na louce chytala mrštné kobylinky a na cestičce, vroubené borovou klečí, brodila bosé nožky v jemném bílém písku.

Letos byl podniknut dlouho připravovaný polský let do stratosféry, kterého se zúčastnili známý polský balonový pilot setník Burzyński v doprovodu mladého učenice profesora fyziky na varšavské universitě dr. Jodko-Narkiewiczze. K tomuto letu bylo použito polského volného balonu »Warszawa II«, který se při loňských balonových závodech skvěle osvědčil a je nejlépe způsobilý pro výškové lety

V poledne stanuli pocestní před mohutnou sochou pohanského boha Radigosta. Zatím se sálavé slunce skrylo v mracích, které se na jihu kupily v olověnou hradbu. Horký vzduch voněl ne-

zvykle silně pryskyřicí, ovečky ze sala se zastavovaly v pastvě a ptáci zpívali nejistými, zneklidněnými hláskami. Schylovalo se rychle k bouři. Krajina ve zvláštním žlutavém přísvisu jako by zkameněla. Nad lesem temně zadunělo a v temných mračcích šlehly první žlutéblesky. Eva běžela s tatínkem a s maminkou k blízké salaši, kde už bylo ukryto několik výletníků. Nebe úplně ztemnělo a na samém vrchole Radhoště se rozpoutala bouře. Fialovéblesky ozářily sochu starého boha. Zdálo se, že kamenná tvář s rachotem hromu stáhla v úšklebek. S hrobovým klidem zírá k nebesům, s posadnou pýchou vládce rozpoutaných živin. Podvědomá hrůza ze starého pohanského boha naplňuje lidskou duši. —

Prudká letní bouře se přehnala. Na cestě stékají žluté stružky a zablácejí ovečky vyhlízejí ustrašeně z ohrady. Nebi plují rozervaná mračna a za nimi směje zlaté slunko. Paprsky ozářily skvělý Radhošť a pozlatily zamračenou tvář Radigosta. A kamenný bůh hledí zpět k modrému nebi s tímž mračným klidem jako v bouři. Střízlivé slunko bere kousek kouzla. Jen z lidské duše je nevezme.

Zase už ptáci zpívají, zase se pasou ovečky na osvěžené louce.

Eva se za bouře seznámila v salaši s třemi zajímavými pocestnými. Říkali »stařeček«, »učený Anton«, a »kantorek Grunč«. Ti pak s Evou slezli poslední kopce a navštívili kapli. Eva musila vidět Liebscherův obraz Narození Páně, vylezla na věž, koupila si památkový lístek a šla na hůl a pomýšlí na zpáteční cestu.

S vrcholu je krásný rozhled. Večer červenky padají v růžovém přísvisu z temnělých lesů a údolí. A dole v lučinách se vine v jejich odlesku Bečva jako narůžovělá stuha. »Stařeček« tu stojí mlčky s láskou objímá očima ten kraj a každé místo, na které se ptáme, nám vlídně ukazuje a všechno o něm ví, jako by zrovna odtamtud byl přišel.

Se soumrakem pak všichni společně se vydali na cestu s kopce dolů a v nejlepší náladě dorazili do útulny v Ráztoce.

To byla první Evina tura a dodnes si ji ráda vzpomíná.

A hory táhnou. Eva navštěvuje své milé Bezkydy každé prázdniny. Přešla Ondřejníky, Stolovou i Kněhyni, vystoupila na Smrk, Gruň i Travný, a stanula u temeni královské hory — Lysé.

Obraz populárního českého krajináře, malíře Aloise Kalvody, žáka geniálního krajináře prof. Julia Mařáka

Kravařští hauzírníci

Frant. Čern

I.

Kravaře jest veliká obec na Hlučínsku a u ní leží ještě Kouty. Od několika desítek let žíví se tu valná část obyvatelů hauzírnictvím (podomním obchodem) a mularkou (zedničinou). S pytlí různých látek, suken, pláten a galantního zboží chodí hauzírníci i hauzírnice po Německu i po ČSR., nejvíce po Hlučínsku.

Zdá se, že stálé cesty a nákupy hauzírníků v Německu měly velký vliv na povahu Kravařských. Ne všech, ale tak mnohých. Mnozí z nich vyznamenávají se německopruskou štiplavostí, ostrostí, klackovitostí a hrubstvím, ač »naoko« zdají se ti býti nejroztomilejší lidé. Povídá se: Když kravařští a kutští »Němci« pro nedávno dostavěný kostel v Koutech sochu Krista Pána u řezbáře objednávali, prý si vymínili, aby jim byl dodán Spasitel živý, neboť oni si ho se známou pruskou řízností sami nejlépe ukřižují...

Dva starší horníci z Petřkovic odpovídali v parnu minulého léta na břehu řeky Opavy mezi Kravařemi a Dvořiskem. Boty zezuté, na nohou kuří oka po dlouhé cestě z Petřkovic až sem. Čekali na vlak u vody, nohy ve vodě ovlažující. Rádi by si byli zakouřili své faječky, ale kdesi vytrosili sirky (zápalky). Vtom jde kolem nich statný hauzírník, na zádech nabitý ranec. Havíří se ho táží:

»Ujec, budče tak dobrý, němače u sebe kolečky (zápalky)?«

»I mám, mám,« odvětil ihned tuze laskavý hauzírník, vytáhl fajku, nato hned krabičku zápalek, ochotně jednu vyndal, zakouřil si svou již naopanou fajku, pak sirku zhasil, odhodil a překvapeným chlopkům z Petřkovic řekl:

»Každý pořádný kuřák má sirky u sebe...« a odcházel — — —

Po nějakém čase hauzíroval dotýčný hauzírník po Petřkovicích od chalupy k chalupě. Hned v jedné z prvních chalup bydlí oba naši známí havíří. I nabízel jim

kravařský hauzírník své zboží a oni i ostatním známým nato řekli:

»Každý pořádný hauzírník má své zboží enem pro sebe a něnoši ho ež z Petřkovic. Sbohem!«

Toho dne ani jindy neměl onen hauzírník z Kravař v Petřkovicích štěstí.

II.

V Kravařích a Koutech mají monopol mularský a hauzírnický. Mulař-zedník hauzírník-podomní obchodník z těchto obcí se většinou zdržují část roku v Německu (odedávna), Československo ještě nepoznal a tudíž je nezná, a kde můž rád mu »zaškvaří«. Kravaře a Kouty jsou svou falešnou »německostí« známy zrovna tak dobře jako falešná koruna mezi němi dobrými.

Někde na svých cestách v Německu zaslechl hauzírník Vilém, že chystá se jít kási výprava na »Nordpól« a že s ním půjde jakýsi Čech, co poradí (umí) dobře »po našemu«. Jenom to ujec Vilém uslyšeli, a zaraz, hajdy, nakupili velikánský koš tovaru (zboží) a šli se hlásit »do generála pana Nobileho, jestli by jich jako nevzali na ten nordpól s sebou (ale ni na ten u Viačky nad jámou Oskar v Petřkovicích).

Generál Nobile obrátí se na jednoho mladšího pana ve »fyracím« (leteckém obleku, táže se ho: »Co vy tomu říkáte pane kolego dr. Běhounku? Máme ho vzít s sebou?«

»Nejdříve musíme přece vědět, kde to je a odkud jest,« říká dr. Běhounek.

»Proším pěkně, jách je »treudeutsche« Hlučíňák, spreche »po našemu«, fühl deutsch, a zpívu Deutschland über alles,« povídá kravařský hauzírník.

»Tož my smy su jako Němec, co?« nato dr. Běhounek.

»Jawohl, tak jest,« děl hauzírník.

»Já jsem Čech, dr. Běhounek z Prahy. Znáám Hlučínsko a jeho lid. Myslí

Kavárna

Veškeré nápoje a pokrmy chlazený jsou „Frigidairem“ elektroautomaticky

G. BÖHM

KARVINNA, telefon čís. 72

Restaurace

Chvalně známá chyně Karvinské pivo
Plzeňský prázdný
Dobrá vína

sem, že mám před sebou krajana, a zatím jsem se omet...»

»Vrcajhunk, pane dochtur, dy jach též hr... (chtěl říci »hromský«, ale včas se vzpamatoval) Čech ni enem Němec...« volá radostně hauzírník Vilém, vytahuje kalhot objemný balíček a z něho furu legitimaci, jež strká dr. Běhounkovi pod nos: »Oto legitimacija od »Heimatliebender« z Ratibořa, oto ze strany p. Stříbrného, oto od lidovců, oto ze strany republikánské, oto dajčchristlich, oto čechisch deutsch soc-dem. atd. Mám teho jako smetá, ani jaky sekretář, ale dy člověk něčí, keho, gdy a kaj může baj zavdy potřebovač! Tuž sem dobře zaopatřený na všecke strany. Moji lancmani dostali od Čechů hr..., baj juterko, dvě, tři, a já nic, dy já tu něbyl. Možná, že na tym norpóle dalo by se jaké juterko trnuč...?«

»No, dobře, ujcu,« praví dr. Běhounek, »zdá se, že jste dobrý »kšeftsman«, tož se za vás u generála Nobileho přimluví, aby vás vzal s námi, jenom je otázka, jestli nedostanete do hlavy »švindl« čili zavrať, vždyť »Nordpól« se na místě koldokola točí...«

»To žádná starost, žádný strach, pane dochtur, bo my hauzírníci z Kravař, my su na ledajaký švindl zvykli. Já mám věč už ene strach a vrdacht (podezření), aby ež my tam příděm, něbyl už tam kery hauzírník lebo kerá hauzírnica z Kravař či z Kút, o kšeft mi idě, více, pane dochtur? Nacia, racia, religia, regia a regierung je vedlejše, ale kšeft je kšeft...«

Divný mají charakter a názor na život hauzírníci z Kravař a z Kút, a to vše vlivem německé »kultury«...

Kdy bylo zemětřesení na Opavsku a Hlučínsku

O jednom zemětřesení na Hlučínsku můžeme čísti rukopisný záznam kněze, matrikáře v jedné matrice na faře, dnes německé obce Sudic na Hlučínsku (jedné ze dvou pouze německých obcí hlučínských: 36 jest jich českých, 2 německé). V uvedené matrice čteme ještě český zápis z 5. září 1749. Dne 27. února 1786 už čteme zápis latinský o zemětřesení: »27. února 1786 k páté hodině byl pocítěn otřes země 1 minutu trvající ve střední Evropě. Lidé měli strach.«

Dosti záznamů o zemětřesení ve Slezsku a Opavě zvlášť nalézáme v kronice města Opavy, u Paprockého a jinde.

Tak Opavská kronika praví: R. 1258 bylo v Opavě a v celém Slezsku vůbec silné zemětřesení. — V Paprockého Zrcadle slavného markrabství moravského z r. 1593 čteme: »R. 1443 bylo v Opavě tak silné zemětřesení, že domy se kymácely a zvony na věžích samy od sebe zvoniti počaly.«

V jedné kronice gymnasiálního musea opavského (německého) čteme: »15. ledna roku 1858 bylo v Opavě a v celém Slezsku zemětřesení, trvající 2 až 3 vteřiny, od ji-

hovýchodu k severu se táhnoucí. Lidé měli všeobecně velký strach, jelikož nábytek v pokojích se hýbal, sklenice, nádoby a hodiny řinčely, podlahy a půda se chvěly. Petrolej z lamp vytékal, lidem bylo nevolno, ptáci v klecích a hlavně psi jevíli velký nepokoj. Na nádraží (nedávno v Opavě tenkrát zřízeném) slyšeti bylo zvuk vzdáleného hromu.«

Tak hrozné, jak to bylo kdysi pro města Pompeje a Herkulanum nebo v jižní Itálii, to asi u nás nebylo nikdy. Pokud se my pamatujeme, můžeme prozraditi, že měli jsme tak »trochu hodně« strachu před lety o prázdninách jako malí študenti, když přišli jsme po prvé na Štramberk, resp. když jsme se loudali unaveni na Kotouč, o kterém jsme se dočetli či učili, že je to vlastně jediný u nás a snad ve střední Evropě vůbec vyhaslý kužel sopečný, z Opavska, Ostravska i z Bezkyd za pěkného počasí dobře viditelný.

A ten náš Kotouč spí snad už spánkem spravedlivým, zatím co italský Vesuv a jiné podobné potvůrky dělají pouze, jako by spaly.

Frant. Černý.

Kupujte kožišiny u spolehlivé firmy:

LEOPOLD VESELÝ

M. Ostrava, Masarykovo nám. 31, telefon 41.21

O beznosé paní Maryši Tvorkovské z Kravař

V »Kronyce hlučinské« zapsán jest podle Praska úřední protokol z roku 1727 od purkmistra a pánů radních o paní Margaretě, lidem Maruši či Maryši zvané, Tvorkovské z Kravař, paní na Hlučíně, jejíž jméno utkvělo v paměti lidu po celá staletí, jelikož ona pohřbena byvši, opět z mrtvých vstala. Událost tato přihodila se asi r. 1595, neboť paní tato žila ještě asi do r. 1620.

Slyšme však, co dí o tom úřední zápis v »Kronyce hlučinské«, v majetku města Hlučína:

Jak jednou kněz při oltáři Panny Marie Růženské, při kterém vchod do gruffy (hrobky) jen dřevěnými tehdaž přikryt byl dveřmi, mši sv. sloužil, že ministranti v tom sklepe několikrát bouření slyšeli a že od strachu utekli a kněze samotného zanechali. Potom musil kostelník aneb zvoník, který též to bouchání slyšel, do skončení mše svatě kněze obsloužiti. Po skončení mše svaté ten kněz šel do zámku panu hraběti ten příběh oznámiti, který hned s knězem a jinými sloužícími do kostela šel a dveře do toho sklepu vyzdvihnouti nechali. Jak do sklepa vkročili, již ta paní v truhle seděla, a jak ji uzbírali, od strachu chtěli zpátkem vyjít, ale ona zvolala: »Nebojte se mne, neb jsem skutečně živá, a dejte mi pít, mám velkou žízeň!«

Jak jí pít dali, tož ji do zámku vedli...

Matěj Václavík (jméno podnes hojně se tu vyskytující), panský dráb, vypráví r. 1675 panu Rudolfovi hraběti z Jašina: »Milostivý pane, já tu paní Maryši tak dobře znal, jako Vaši Milost, neb můj otec nebožtík byl Její Milosti dvorským kovářem, a když jedenkrát mor v městě (Hlučíně) hubil, tak ta paní ze zámku do zámečku v oboře (u Darkoviček asi?!) se vystěhovala a můj otec musil tam jít koně okovat, já ale, chlapec 10letý, musil jsem s ním jít a mouchy od koní odháňet. A v tu dobu ta paní vyhlédla oknem a jak jsem ji uzbíral, řekl jsem otci: »Jaká jest to strašlivá paní, ona nosa nemá!«

Nato mně otec odpověděl: »Mlč, ty lehkomyšlný, to jest naše milostivá paní!«

Jdouce zpátkem domů, vypravoval mně otec a řekl: »Slyš, Matěji, a pamatuj si to, jak někdy starým budeš, abys též jiným mohl povídat. Tato paní ležela již 11 dní v hrobě, až jí nos uhnul. A byla zas od chudobných lidí, kterým mnoho dobrého v čas drahoty a hladu činila a almužnami fedrovala, od Boha na svět vyprošena.«

Jak ze zápisu viděti lze, byly již i před staletími, za krutých dob poddanství, též dobří majitelé panství. V tom případě byla to žena, o jejíž dobrotě udržela se báchorovitá zvěst až na naše časy.

Frant. Černý

Po pohřbu . . .

Měli jsme tuhle něco k vyřízení ve vesnici K. Když jsme přicházeli k dědině, slyšíme odněkud z obce »řnuť muziku o stošest...« Takový divoký pochod, že to až nohama trhalo.

Na k:....ských polích, ač to bylo dopoledne a pěkně bylo, nebylo lze spatřiti človíčka. V dědině potkáváme lidi »po

svátečnu«. Či tu je dnes nějaké veliké ve-sele (svatba), nebo nějaká zvláštní slavnost, dnes ve všední den?!

Jdeme okolo jedné hospody, ticho — tichoucí. Oknem uvnitř nevidět človíčka. Přicházíme k hospodě druhé a vidíme na schodkách u ní plno děcek. Bude tu přece jen asi veselí, myslíme, a ze zvědavosti

Vazby knih
časopisů
památníků

I. Hrušovské knihařství

NIESSNER

H R U Š O V N A D O D R O U

FOTOALBA,
obch. knihy

Levně a vkusně

Prneme se dovnitř. Dveře všech místností jsou otevřeny dokořán, vidět i do sálu.

Sál je plný lidu obojího pohlaví, mužské pokolení vesměs »po černu«. Lidé křičí, baví se živě, smějí, chechtají. Muzika spouští polku, leč k tanci, k našemu údivu, nevstává nikdo. Nikdo ze sálu nevychází, nikdo si nás nevšímá. Hudba dohrála, lidé bavi se živě dále, ale nikdo netančí... Muzika začíná znova. Tentokrát hraje valčík »Růže z jihu«. Vtom přece vstává od stolu v sále jeden černě oděný pán, vychází ven, vítá nás, poznáváme, že je to hospodský, a táže se, čím nám může pomoci.

Odcházíme s ním do výčepu a »u pudle« mu již pravíme: »To máte u vás takési divné vesele, vždyť nikdo netančí!«

»Ale, kaj též tam, vesele! Dy my před chvílím pravje přišli z krchova z pohřbova...« směje se hostinský.

Díváme se jako s nebe spadlí z výčepu do sálu na lidi, a teď teprve si všimá-

me, že mají všichni bílé »vorhemetle« a černé »šlajfky«, jak se tu říká náprsenkám a kravatám.

Tož nikoliv svatba, ale pohřeb! Ale...! Přece jen »vesele«, když se všichni veselí... Hostinský nám zatím vysvětluje, že je to na Hlučinsku všeobecným zvykem, »po každém pohřbu robít hostinu a baj muziku v hospodě«.

Dopijíme ve výčepu pivo, ale je nám nějak smutno, pivo nechutná, hořkne v ústech, čím dále tím více, jako bychom právě my přišli ze hřbitova, z pohřbu... Na sále křik, čím dále, tím větší, vidět i slyšet, že někteří jsou tam již »popití« (opilí), kdosi za křiku a v hlomozu drží nějakou řeč...

Na poli a v dílnách plno práce, robota čeká, jakýsi »borák« (chudák) zemřel a nad jeho hrobem, otevřeným ještě, veselí se »borasci«, co na tom smutném světě zůstali...!

Frant. Černý

Něvyryvaj

Hanys: »Hadať, Karlík, co je to: Má to dlouhý dubák, dvě červené, dlouhé nohy, fyrá to v luftě a ščeká to?«

Karlík: »Dyby to neščekalo, muh by to byt bocaň (čáp).«

Hanys: »Je to — bocaň.«

Karlík: »Bocaň ale neščeká!«

Hanys: »Viš, já ene chtěl, abys to zaraz nězhádal.«

Karlík: »To já ti dám co lepšeho, že nězhádáš?! Co je to: Fyrá to a má to štyry nohy?«

Hanys: »To němožlivé!«

Karlík: »Kerak by ni! To su dva vřable (vřabci).«

Hanys: »A co to! Fyrá to a má to šest nuh?«

Karlík: »Dopad jsi se! Myslíš, že jsem tak hlupý? To su tře vřable!«

Hanys: »Chyba! Zle! Mucha je to!«

Karlík: »Nale, Hanys, že to něviš? Viš to na štěně, je to bílé a možeš se na tym ruky utřet.«

Hanys: »Pohlupavcu, pohlupavý! Ručník je to.«

Karlík: »Nění, bo to harynek.«

Hanys: »Jaký harynek? Harynek přeciž nění bílý?!«

Karlík: »Ale jak chceš, tuž možeš ho na bílo naštrajchovat.«

Hanys: »Ty, dy herynek něviš? nihdí na štěně.«

Karlík: »Nale, dy ho tam možeš pověšit!«

Hanys: »Dy se do něho němožu přeciž ruky utřet?«

Karlík: »Tyš je ale trůba! Dy jak něchceš, tuž němušiš.«

Frant. Černý

HODINY

klenoty
optika

JULIUS HÖGER
Místek, Ostravská

Hrudy a hrudečky, na Hlučínsku nasbírané

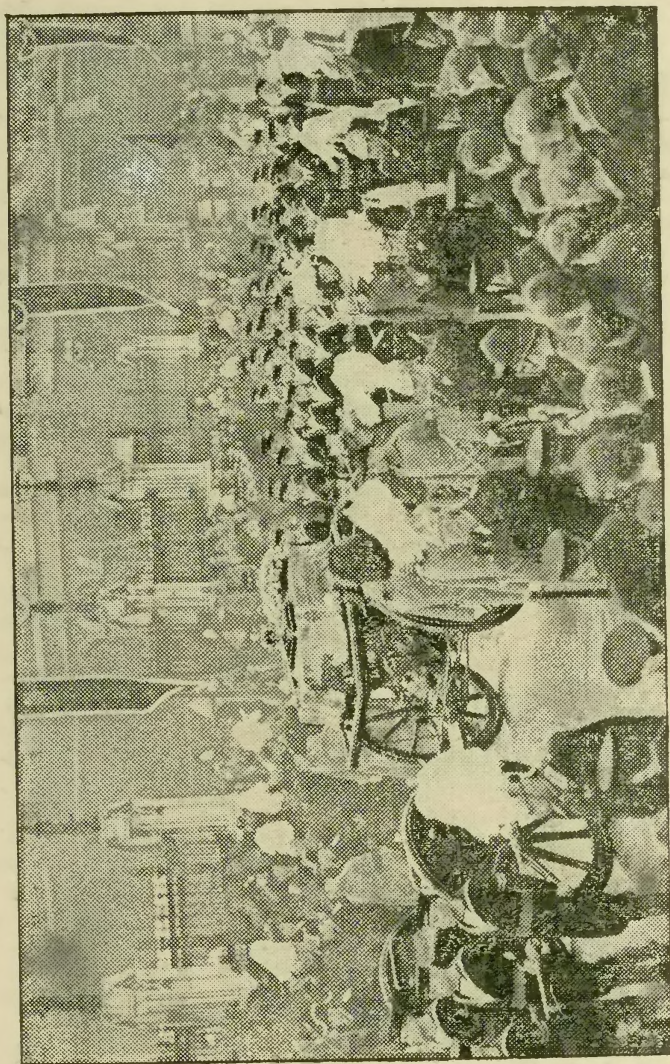
Hlučínsko je český obraz s německým nápisem. — Hlučínáci si stěžují, že jim ČSR. nerozumí, zatím však Hlučínsko nechce rozumět ČSR. — Na Hlučínsku táže se lid sebe ze 75 procent: Jsem Moravec či Němec? Kaj mi věc z toho přide? — Hlučínsko bojovalo za Německa léta letoucí za pravdu, svobodu a právo a — dnes, dosáhnuvši všeho, nechce ničeho z toho užívat. — Na Hlučínsku je více německých spolků, nežli všech Němců dohromady. — Hlučínsko je jako stín; když za ním běžíme, utíká od nás, kdybychom od něho utíkali, poběhne za námi. — Kdyby šlo na Hlučínsku skutečně toliko o řeč, tož nebylo by tu vůbec snad sporů jazykových! — S tak mnohým našincem na Hlučínsku lépe je být nepřitelem nežli přítelem. — Hlučínsko nám stále ukazuje, jak by se chovati nemělo. — Nejhloupěji počítá ten Hlučínák, který prodal svou řeč či vlastně myšlení za několik německých cigaret či za pár feníků. — Kdo je to? Je členem několika českých spolků na Hlučínsku, do žádných českých schůzí, přednášek a zábav nechodí, neodbírání ani nečte žádných českých časopisů, zato kupuje a čte »Hultschiner Zeitung«? To je náš průměrný Hlučínák! — Hlučínákům celý svět křivdí a je okrádá!! — »Treudeutsch« Hlučínák si představuje svět takto: 1. Berlín. - 2. Ratibor. - 3. Hlučínsko. — Před 200 lety být Čechem na Hlučínsku bylo přirozeno, dnes je to zaslouhou a někdy a někde též hanbou. — S parcelací na Hlučínsku to dopadlo podle hesla: Ber, co ti dávají, jinak nedostaneš nic! — Tak mnohý náš člověk volá na Hlučínáky důtky a zatím by jich zasloužil v první řadě a důkladně sám. — Čím více ohledů máš k lidem na Hlučínsku, tím méně mají ho oni k tobě. — Přímými otázkami od žádného Hlučínáka ničeho se nedovíš. — Programem tak mnohých našinců na Hlučínsku jest: Až budu mít to či

ono zajištěno, tož z a r a z praštím tím svým češtvím! — Být pobožným je na Hlučínsku lacinější nežli být dobrým. — O t r o c i Německa na Hlučínsku jsou největšími nepřáteli české svobody. — Když chceš, aby si tě Hlučínáci vážili, tož musíš být Němcem, nebo aspoň ve fraku aneb v uniformě, nebo — v livreji...! — Kolik Hlučínáků myslí, že tak a tak to musí být, a zatím t o c h c e s á m. — Málo vydalo Hlučínsko od r. 1920 lidí znamenitých, zato hodně p o v ě s t n ý c h. — Kdybychom nebyli pojmenovali kus českého Slezska, nacházejícího se na čas při Prusku, Hlučínskem, nebylo by dnes ani Hlučínka, ani Hlučínáka, byli by to opět naši vrátivší se Slezané, bývalí příslušníci Opavska. — Hlučínáci znají nás lépe než my je. — Kdyby tak mnohý Hlučínák měl přesvědčení, myslíte, že by je mohl tak snadno a tak často měnit?! — Od roku 1920 platí na Hlučínsku zákon: Nikdo není povinen učit se německy — a kolik hlučínských Moravců žádá pro své děti německé školy aneb aspoň »privatunterricht«. — Kolik Hlučínáků zachovává příkazy církevní, ale přestupuje desatero božích! — Kdo na Hlučínsku nemá nepřátel či odpůrců, ten obyčejně nestojí za moc. — Jsem z á s a d n ě proti ČSR., ale tak mnohý Hlučínák, ale jinak s ní souhlasím. (?) — Kdyby naše vláda uvalila na »luxusní« německví hlučínských Moravců »luxusní« daň, bože, šlo by to peněz do státní pokladny. — Kdyby Hlučínáci věděli, proč tak Německo milují, přestali by jistě mít je rádi. — Po celých 16 let ukazuje nám Hlučínsko, jak jednati by nemělo. — Hlučínáky nepoznáme, když k nám přijdou, nvbrž my se musíme modivati k nim. — Kolik dní do roka je Hlučínák v ČSR. nespokojen? 365 dní. — Kolik »Němců« na Hlučínsku by aspoň obstojně obstálo ve zkoušce z němčiny?!

Frant. Černý

NÁRODNÍ ZÁLOŽNA MÍSTECKÁ

provádí veškeré peněžní obchody
Největší záložna kraje - Zákonná revisce

Z pohřbu J. V. anglického krále Jiřího V. Pohřební průvod s rakví, zdobenou královským věncem, panovníkům železnou a korunou na dělové láfetě, tažené námořníky, ubírá se kolem parlamentu

PRO ZASMÁNÍ

Nemá nouzi o výmluvu. »Marie, proč jste vyčistila okna jen uvnitř a ne také zevnitř?« — »Abyste se, milostpaní, mohla dívat ven a aby se lidé nemohli dívat dovnitř.«

Z lékařovy ordinace. Dr. Nebešťan, když byl pečlivě prohlédl pacienta, trpícího silnou nervosou, udílí mu několik rad. — »Drahý pane,« praví s postřehem psychologa churavému, »zdá se, že se příliš zaměstnáváte obchodními starostmi. Prosím, abyste vše pro příště posuzoval lehce — prostě, hleďte se přes to »přenéstí«... Podívejte se, před časem jsem ošetřoval pacienta, který byl právě tak nervosní jako vy, a který trpěl nespavostí. A víte, co toho bylo příčinou? — Několik starých účtů, které dluhoval svému krejčímu! Poradil jsem mu, aby se pro takové hlouposti netrápil, a od té doby tento muž je ve dne zcela klidný, a v noci spí jako novorozené! — Prostě, toliko mou radou se stal zcela jiným člověkem!« — »Nu, to není, pane doktore, od vás právě hezké,« odtuší smutný pacient s resignací, »poněvadž já jsem oním krejčím, kterému je dlužen!«

Podřekl se. Žena: »V kolik jsi přišel dnes v noci z hospody?« — Muž: »V půl dvanácté.« — Žena: »Tak pozdě?« — Muž: »Pozdě, pozdě — v půl dvanácté není ještě tak pozdě, aby se o tom musilo mluvit. Ostatně tvůj bratr přišel až ve čtyři ráno.« — Žena: »Prosím tě, jak to můžeš vědět?« — Muž: »Docela dobře, vždyť jsem ho doprovázel k domu.«

Vydatný rybolov. »Nu, chlapče, kolik pak už jsi chytil ryb?« — »Jestli se mi chytí ta, co mi teď bere, a pak ještě dvě, budu mít tři!«

Těžké počátky: »Tak co, kamaráde, jak jde prakse?« — Mladý advokát: »Ještě to ujde, ale prozatím žiji jen od facek!«

Dobrá logika. Nájemník ke správci domu: »Ale, pane Pelíšku, pročpak nerozsvítíte na schodech, vždyť už je teď brzy tma!« Správce domu: »Jó, pročpak bych svítil? Když jdou partaje domů po tmě, tak jdou opatrně, a když chodí opatrně, tak se přece nikomu nic nestane!«

Není nad chytrost. V Užhorodě trh. Na tržišti stojí Onufrij a nabízí ke koupení ovčí kožišiny. Má jich asi půl tuctu přehozených přes rameno. Těsně za ním stojí Ivan, ale bez kožišin. Ivan vytáhne z kapsy klubko rezných nití a jehlu. A v tlačenici přišel konec Onufrijových kožišin na svůj vlastní kabát. A když se klubko lidí dalo v pohyb, přehodil si obratně kožišiny na svoje rameno. Onufrij zpozoroval ztrátu a dal se do velké nářku. Ivan mu pravil otcovským hlasem: »Mně se takového něco nemůže státi. Já kožišiny vždycky přišiju na kabát.«

Henry Ford navštívil jednou obchodníka psy, který mu vychvaloval velkou dogu. Řeknu-li tomuto psovi, aby přeskočil široký příkop, uposlechně, i kdyby desetkrát do něho spadl, až se mu to podaří. Poručím-li mu, aby snědl kokosový ořech — nic tak nerad — snědne jej. A kdybych mu před nos položil tučetní terníček a zakázal mu dotknouti se jeho, nedotkne se, i kdyby měl velký hlad.« — »Je to možné?« otázal se Ford. — »Mohu ti ukázat o tom přesvědčiti,« řekl obchodník. — »Nemá třeba, věřím vám. To by mne mohlo vyléčit ze záliby pro psy, kdybych se přesvědčil, že jsou mezi nimi takoví idioti jako mezi lidmi.«

Jemný rozdíl mezi »můj« a »tvůj«. Pan prokurista Jalowetz přijde večer domů z kanceláře. Sotva odloží kabát, klobouk, uvítá ho manželka slovy: »Tvůj syn...« — »Ach, dej mi teď svatý pokoj, chci se v klidu navečeřet.« — »Ale dovol, Edele, vždyť ani nevíš, co ti chci říci!« — »Oh, má milá, vím velmi dobře, co přijde...« odpověděl pan Jalowetz. »Když ty začneš »Tvůj syn...«, pak jistě ten holomek zase už neprovedl. Neboť když chceš o klukovi vypovídat něco hezkého, neopomíneš nikdy říci můj Ervínek!«

Aby se pojistil. Kapitán: »Proč oblékáte v noci ženskou noční košili?« — Těsně za ním: »Poněvadž při každé námořní katastrofě se nejdříve zachraňují ženy a děti.«

Lehká rada: »Tak nevím, mám si koupit peníze, které jsem zdědil, koupit dům anebo auto.« — »To máš lehké, kup si dům, dej na něj hypotéku a za tu si kup auto a budeš mít obě.«

Vojtěch Martínek

Ostravský večer

A řekly komíny a černých pecí kruh:
Je všecko naše, naše, celá zem i vzduch!
Kam naše noha v zem se vyrývá,
tam pečet naší moci tmí se dunivá,
kam zaútočí naše ramena,
tvrdá a vůdcovská a ohněm pokřtěná,
tam síla rozpráhne se rozmachem.
Je všechno naše, naše, nebesa i zem!

A rudé komíny vráz rostly víc a víc,
dech všecek nasbíraly z tvrdých plic
a k jasné obloze svůj vychrlily dým
znovu a znovu útočením urputným,
a všecky sirény ted' mocně volaly
taková slova v širé úvaly:
Ó, hřmíte, sluhové, a slyšte rozkazy,
má vůle, moje moc sny vaše provází,
provází vaši práci, poklid váš i sen.
Jen já, pán slavný, budiž pozdraven
pozdravem pokorným, až k zemi úklonem.
Neb moje všecko jest, i nebesa i zem!

Však dým, ten těžký mrak, zpět k zemi pad!
Jak roztrhaný cár se na komíny klad'
a večer tichým krokem přišel po špičkách,
kamarád soucitný, a zvolna ruku vztáh',
zahrady zavoněly, zatopené v stín,
vše v modrý bylo ponořeno klín..

a mocná obloha se klene nad hlavou
zas očištěna, vítězná, a laskavou
ted' řečí k tobě mluví.

Vím, to dobře vím:
i pozdrav komínům ted' šeptá mlčícím.

Návštěvou v cikánské osadě

Václav Švec

Předesílám několik suchých dat o cikánech.

Pravlastí cikánů je Indie. Soudí se tak podle toho, že jádro všech cikánských nářečí souvisí s nářečími při dolním Indu. Proč a kdy svou původní vlast opustili, není známo. Když přišli do Evropy (někdy ve 13. století po Kristu), bájilo se o nich, že vyšli z Egypta a že z trestu za to, že nepřijali Ježíška, když prchal před ukrutným Herodesem, byli vypuzeni z vlasti a marně si hledají nový domov. Cikáni tuto bajku sami šířili a kořistili z ní. Když pak byli poznáni jako zloději, lháři a šejdiři, byli v různých státech pronásledováni. Časem byli dělány pokusy usadit je a přimět k civilisaci. Tyto pokusy se však nezdařily a cikáni zůstali cikány dodnes.

V Čechách se o cikánech činí první určitá zmínka až v roce 1416. Ale ví se, že již předtím přišli do Čech jako tatarští vyzvědači. Za dob husitských nepokojů šířili se po Čechách volně. Hlavně se zdržovali v Pošumaví. Za pronásledování cikánů v západní Evropě nahnulo se jich do Čech již přespříliš. Společovali se však v 16. století s Turky, kterým konali paličské a vyzvědačské služby. Nepomohly pak proti nim ani ostré dekrety a cikáni se přímo hrnuli do Čech se všech stran a stali se hroznou metlou českého a moravského venkova, až byli reskriptem císaře Leopolda I. roku 1697 prohlášeni za psance. Nastala pak hrozná štvanice na cikány, ale přes toto kruté pronásledování hrnuli se tito z Uher přes Moravu a Slezsko neustále. Byli stíháni, věšeni, mrzačeni, ale nepomáhalo to, až konečně byli vojenským zakročením vyhnáni ze země. Císař Josef II. snažil se cikány přimět k usedlému životu a dal pro ně v Uhrách a Sedmihradsku vystavět obydlí, které oni opustili a toulali se nadále, majíce zálibu v kejklřství, kotlářství, koňařství, medvědářství, hadačství, žebrotě, krádežích a loupežích.

Dnešní cikáni hovoří asi patnácti nářečími. Každé nářečí má však v sobě kromě indického jádra hojnost prvků řeckých, slovanských a rumunských. Cikáni jsou rození hudebníci, cikánky proslulé tanečnice. Jsou přecitlivělí, v štěstí jásají, v neštěstí si zoufají. Usedlým životem opovrhují a žijí pouze dneškem. Věří v různá kouzla a čary, ale zevně přiznávají víru svého kraje. Nemravností, nečistotou,

zlodějstvím a nepočetností jsou nechvalně známi. Jsou štíhlého vzrůstu, temné pleti, jiskrných očí a zdravých zubů. Práce se štítí.

*

Úřady čsl. republiky netrpí cikánům jejich kočovný život a proto máme na Slovensku a Podkarpatské Rusi nyní již cikány usedlé, žijící nepřetržitě ve svých osadách. Tyto kraje našeho státu jsou vlastně jejich dávným domovem. Je jich tu hodně, narážíte na ně takřka všude. Žijí ve svých osadách život celkem bídny, ale oni si toho snad ani nejsou vědomi a nemají nároků na zlepšení svého smutného údělu. Pro okolní obecnost jsou tito cikánští usedlíci nutným zlem; obtěžují žebrotou a stálým nabízením svých služeb, které vykonávají sice levně, ale lajdácky a nespolehlivě.

A do jedné takové cikánské osady na východním Slovensku chci tě, milý čtenáři Těšínského kalendáře, zavést. Ale jenom v duchu. Vždyť vím, že bys z ní utíkal hned s kraje a hodně rychle, pokud by ti dech stačil. Ale stejně by tě to před dotěrnou, žebrající cikánskou mládeží nezachránilo: ta by běžela s vítězným rykem před tebou, za tebou a po obou stranách až k tvému domovu.

Nedaleko města Humenného, asi tak čtvrt hodiny po zablácené nebo zaprášené silnici, nalézá se v pěkném romantickém údolí výletní místo a letovisko, zvané Podskalka. Tam rozhodně zamíří v létě každý Humenčan, aby shlédl nějaký ten zábavný nebo i kulturní podnik, tam uspořádaný. Posedí při dobrém víně a okukuje přítomné a příchozí.

Vyjdeme tam z města po mostě přes řeku Laborec a hned máme město za zády. Blížíme se pak k rozkošnému údolí, sevřenému příkrými, skalnatými svahy, kde spatřujeme letovisko Podskalku. Ale nežli do letoviska dojdeme, pozorujeme, jak odbočuje v pravém úhlu polní cesta do jakési podivné dědiny, která se dosud na pozadí straně ztrácela. To je také Podskalka, ale ta cikánská.

Neodoláme a vypravíme se tam, nehlédě na to, že nás varují zkušení přátelé.

Ostatně, vždyť je tam nyní i škola. Dochází tam denně z Humenného učitel, ba někdy i učitelka, a proto jdeme. V jedné ruce pořádnou hůl na dotěrná cikánata, v druhé fotografický aparát, a již se blížíme k osadě. Pozorujeme, jak tam začíná pozdvižení a netrvá dlouho, jsme obklopeni málo nadějnou cikánskou mládeží. Je studený podzim, ale děti jsou polonahé, nebo i nahé. Krok není možno udělat, všechny ruce jsou nataženy a jeden přes

druhého brebentí. Vyjednáváme s žebrající mládeží: ať nám dá pokoj a až si prohlédneme jejich sídlo, dáme jí všechny drobné peníze, které jsme jí i ukázali. Mělo to úspěch, ale ne zcela. Najednou, jako by zapomněla, začala znovu škemrat a bylo nutné stále obnovovat vyjednávání.

Tak jsme se dostali do osady. Ale hned u první, krajní barabizny stojí zá-

stup cikánů, zvědavých a chtivých. A nyní ze zástupu k nám přichází muž, který se svým slušným zevnějškem odlišuje od ostatních. Hlásí se jako rychtář. Vysvětlujeme mu účel své návštěvy, načež nám milý rychtář oznamuje, že jsme pod jeho ochranou a že on je člověk scestovalý (a který cikán není?), že byl též v Americe, tam že si zarobil peníze a že tento nejvýstavnější domek (ukazuje na školu) je jeho majetkem, on že je z nich nejbohatší atd., vždyť každý cikán se velmi rád chlubí. Skutečně se mu podařilo rozehnat všechnu cikánskou obec, aby nás neobtěžovala, ale to jenom ty dospělé. Na mládež jeho autorita asi nestačila. Jednou stranou ji prohnal, ale již se v plném počtu ukazovala na straně druhé.

Provází nás úzkými uličkami. Chaty jsou skoro vesměs zrobeny z dřevěné kostry, omazané hlinou. Některé s dřevěným komínem, jiné bez komínu. Okénka maličká, namnoze ucpaná hadry, protože již začínají chladna. Střechy většinou slá-

tané z kusů plechu, prken, eternitu a z čeho se dalo. Některé chaty střechy nemají. Uličky jsou současně záchodem i smetištěm a proto vás všude provází zlověstný pach.

Osadou protéká potok, ale jeho čistá voda neodnáší z této Podskalky žádnou

nečistotu s sebou. Pod rychtářovou ochranou nahlížíme do některých chyší, ale uvidíme uvnitř o málo více, než zevně. Trochu hadrů, nějaký bídny kus nábytku, pec, spleaná z hlíny a cihel, a tato, pokud nemá spojení s komínem, zaplňuje dýmem místnost a proto tolik cikánů trpí očními chorobami.

Tato Podskalka má přes 500 obyvatel. V osadě je škola a v ní učí učitel, který tam dochází z Humenného a jehož práce vychovatelská je nesmírně těžká a časem beznadějná. Je těžko přesvědčovat cikánata o potřebě a nutnosti vzdělání, když rodina hned v zápětí přesvědčuje cikáně o úplném opaku. Nicméně ale pokrok jistý v mládeži se jeví, avšak tato generace to ještě nebude, aby těžila z nabytých vědomostí školních.

Čím se živí podskalští cikáni? Těžko říci, čím. Půl Podskalky se povaluje po humenském tržišti a nabízí své služby všeho možného druhu. Malá část zámožnějších se uplatňuje v povoznictví, někteří jako levnější nádenické síly pracují při stavbách a určitá část se jich zabývá čištěním

záchodů, na což mají koncese a tuto práci konají v noci. Přemnoho z nich, zvláště ženských a dětí, obtěžuje žebrotou. Jakousi elitu mezi těmito cikány představují hudebníci, ale jejich sláva mizí a mizí, poněvadž všeobecná krise hospodářská tlačí i je a občanské vrstvy, které se nemohly obejít bez cikánské hudby při jakékoli příležitosti, řídnou a řídnou. A tak vám skýtá velmi podivný pohled tato cikánská hudba, když doprovází k věčnému odpočinku svého některého soukmenovce. Máte dojem, jako by naříkala za svou bývalou slávou a nad svým vlastním úpadkem.

*

Tento svůj článek doprovázím několika fotografickými snímky. Ta zvonička je hodně zajímavá, ale slyšel jsem, že si ji postavili jen tak, aby se neřeklo. Jsou cikáni ve věcech náboženských velcí šibaldové a chtějí mít vždycky z vnějších náboženských úkonů nějaký hmotný prospěch.

Děkujeme chlubbému rychtáři za ochranu a užíváme malé lsti vůči cikánatům. Hodili jsme mezi ně hrst drobných peněz jako výkupné a odcházíme rychle, zatím co tato svádí mezi sebou boj o ko-

řist. Ohlédlí jsme se na Podskalku z uctivé vzdálenosti a s ulehčením vydechli z plných plic.

Na svých potulkách za světové vojny viděl jsem mnoho a mnoho špíny a bídy, ale horší to nikde nebylo. Ale jeden velmi vzácný poznatek by sis, milý čtenáři, z Podskalky určitě odnesl. Poznal bys totiž, jak vzácný dar pro lidstvo je kultura, která člověku vtiskla smysl pro povinnost, pro pořádek a touhu po vzdělání. Tam by sis uvědomil přesně a jasně, jak stojíš kulturně vysoko, aniž bys o tom sám věděl.

PRO ZASMÁNÍ

Útěcha. »Pane doktore, prosím vás, řekněte mi zcela upřímně, jak to vypadá s mými ledvinami?« — »No, za mnoho to nestojí, ale do smrti vám vydrží.«

Filosof. Pan farář potkal opilého osadníka. Spráskl ruce a povídá: »Ach, Bože, včera jsem byl št'asten, když jsem vás viděl střízlivého. Ale dnes jsem zase hluboce zarmoucen, když vás vidím v tomto stavu.« — »Ale, pane faráři, včera jste byl št'asten vy, dnes jsem tedy na radě zase já.«

Rychlá obsluha. Instalatér zvoní u bytu paní Kuklichové: »Jdu opravit tu sprchu v koupelně.« — Paní Kuklichová se naň dívá s podivem. — »Ale já vás přece neobjednala.« — Instalatér: »Objednala mne paní Precličková a musil jsem jí slíbit, že přijdu brzo.« — Paní Kuklichová: »To je tedy možné, ale paní Precličková zde již půl roku nebydlí.« — Instalatér rozzlobeně: »Tak se podívejme, jak lidi dnes sekýrují, nejdřív na mne pospíchá a pak se vystěhuje před nosem!«

Z nákupů. Přišel pán do obchodu a povídá prodavači: »Potřeboval bych látku na domácí oblek!« — »Kolik, prosím, si rače přáti?« — »Nu, řekněme tak 1 metr 20.« — »Promiňte, vašnosti, ale na oblek to bude málo.« — »Říkám přece, že nechci žádný oblek!« — Usměje se vlídně prodavač: »Proč, ale metr dvacet je i na domácí oblek málo.« — »Málo?« rozkřikne se pán, »člověče, vy nemáte vůbec ponětí, jak já jsem doma takhle maličký!«

V lázních. »Á, nový pacient! Také se léčíte na ischias?« — »Ne, já se léčím na nemocenskou pokladnu.«

Lékárnická. Přišel starý Bořivoj do lékárny: »Jsou tak dobře, pane lékárníku, mám doma nemocnou kočku, nemohli by mi něco dát, aby se uzdravila?« — »Já nejsem žádný zvěrolékař,« odtuší lékárník, »to musíte o dům dále.« — »Ale podívej se, pane lékárníku, snad by mi mohli přece něco dát.« — »Nu budiž, tedy,« přikývne lékárník, »pojďte si sem za pult a něco si vyberte!« — Tu starý Bořivoj se ulekne a ptá se: »Jo, pane lékárníku, ale co si mám vzít?« — Lékárník nato: »Co chcete, ono je to beztak všechno pro kočku!«

Zednická. Potkali se dva zedníci, kteří se již delší dobu neviděli. Povídá ten první: »Nazdar, ty ale špatně vypadáš!« — »Zdar — ale to je hloupá řeč! Vypadával jsem také lepší, ale když musím každý den nosit do třetího poschodí cihly, tak člověk nemůže dobře vypadat!« — »A, jak už je dlouho nosíš?« — »Zítra začínám!« odplivne si druhý zedník zlostně.

Materialista na kvadrát. »Já se neožením dřív, dokud nenaleznu ženu se třemi vynikajícími vlastnostmi!« povídal tuhle Sláva. — »A jaké to jsou vlastnosti?« — »Musí být zámožná — musí mít jmění — a kromě toho musí být bohatá!«

Při čtení novin. »Tohle Dánsko je z nejčistších zemí na světě! Tuhle zrovna čtu, že spotřebuje ročně 8 kg mýdla na hlavu!« — »Můj ty, svatý Antoničku!« — diví se paní Cypriánová. To jen na hlavu? A teď co teprve na ruce!«

Chytré dítě. Tetička: »Chtěla bych ti koupit panenku. Jakoupak chceš?« — »Dítě: »Dvojčátka, tetičko.«

HODINY,

klenoty, zlaté a stříbrné zboží
všeho druhu koupíte nejlépe
a lacino jen u české firmy

J. DUDA OPAVA

Masarykova 25

Návštěvníkům OPAVY
doporučujeme známou
nejstarší českou

restauraci Maticní dům v Opavě

Veselé vzpomínání

M. Najmanov

Při zájezdu »Sedlišťanů« na Hospodářskou výstavu do Prahy prováděla jsem jednu skupinu. Nebylo tenkrát ještě dnešních cizineckých autobusů s jejich programy, a tak účastníci byli rozděleni na jednotlivé skupiny, aby v Praze shlédli to, co je nejvíce zajímavé. Mladí musea a galerie, hospodáři stroje na výstavě a dobytek, robky kostely, výkladní skříně a drůbež. Účastníci byli z nejrůznějších míst Těšínska a ze všech vrstev; jejich úsudky vypadaly podle toho. Starý sedlák Čvanda tvrdil, že největší pozoruhodnost Prahy je stará pivnice u Fleků; fojt Koběluš zpoza Kozubové, který byl nejdál v Jablunkově, se dušoval, že ani v nebi nemůže býti tak krásně, jako v baru, kam ho rozveselení Pražané zavedli; tančily tam vily a byly k němu tak vlídné, jak jeho panímáma ani prý týden po svatbě nebyla; za celý život neutratil tolik, jako za ty dvě hodiny — a to ho všichni retovali — ale ještě dnes si říká furiantsky »Ať!« Paní fojtko to arci slyšet nesmí.

My, mladí, zatím chodili od jedné stavitelské památky ke druhé, obdivovali se parkům, sochám, poloze, starobylosti — až jsme přišli na Václavské náměstí, k pomníku světce Václava. »Koukejte se, hoši, není to radost, toho koně pozorovati? Mně se zdá, že už pohne hlavou a rozběhne se doopravdy.« — »Ja, ja...« procedil moudře přes zuby Vojta, selský synek zpod Bezkyd. Miloval své koně snad víc, než vyvolenou děvuchu, a bruna populárního světce rázem se mu zalíbila. A obdivně dodal, nespouštěje s pomníku oči: »Ale, sáfra, to je štajerok« (těžký, štyrský kůň). »Račte se mýlit,« ozval se

zdvořile mimojdoucí Pražan, »to není žádný štajerok, to je svatý Václav«.

*

Posledním majitelem frýdeckého panství byl »markýz Géro«, syn arcivévody Albrechta. Tento byl jednoho dne vyzván, aby naznačil bývalému ministru, po něm maršálkovi, baronu Kuhnovi, aby zařádoval do pense. Pro svou přímou povahu nebyl u dvora oblíben a od roku 1866, z války s Pruskem, byl stále osočován a zase bránil na milost, až to dohněvalo obě strany. Arcivévoda Albrecht proto při vhodné příležitosti ve větší společnosti u dvora přistoupil ke Kuhnovi, poklepal mu velkomyšlně na rameno a řekl: »Stárneme, markýzu Kuhně, stárneme!« Načež maršálek odpověděl: »A hloupneme, Vaše Výsost!«

*

Stalo se na Těšínsku, při oslavě 28. října, v prvních letech po převratu. Nacše řečník, státní úřada, ještě ze starého režimu, oslavoval republiku a chválil živou v ní, jako by oplýval medem a srdím. Končil citátem Komenského o vládě věci v poslední ještě chvíli vzpomněl si na přelom roční kněžny Libuše, že »její drahý národ neskoná, on všechny bída slavně překoná. Ten konec si zřejmě přidal v řečnickém nadšení a pak v rozpacích skončil, jako když usekne: »Nech žije naše drahá republika, vážené obecenstvo, a oslavu jejího výročí ukončíme zazpíváním hymny. A hlasem mohutným spustil na překvapený sál, který ustrnul: »Zachovej náš Hospodine...«

**KNIHY
HUDEBNINY
PAPÍR**
kupujte u fy

Vojta **Uličný**
knihkupectví, ORLOVÁ

Janiček s ovečkami

Josef Kalus

(Vánoční pohádka.)

»Janičku, kam běžíš s takým chvatem?
Do Rožnova k bratru ženáci?
Nu, kam? Neskryješ to pod kabátem —
Či snad na návštěvu ke Káči?!«
»Neshádáte, teka!« — »To jsem hloupá!«
V očích úsměv Janíček vpřed stoupá.

V ruce hůl, ovečky po svém boku.
Tetka zvolá: »K řezníkovi jdeš
prodat ovce!« Janek dí, zář v oku:
»K jesličkám jdu!« — »Hloupneš nebo lžeš!«
»Nikdy nelžu: běžím k Ježíškovi.«
»Neznáš cesty!« — »Hvězdičky mi poví.«

»Tyť dnes nadobro jsi pomatený!«
»Spíš vy, tetka, rozum pletete.
Víte, Radhošť jak je ozářený:
Jas z božského line Dítěte,
v chrám se boží rodinka tam skryla —
Připojte se ke mně, tetka milá!«

»To tak! s tebou v zimní chumelici
budu hledat marnou vidinu?!
Radím, Janku, vrať se ku vesnici,
sice zhyneš!« — »Ne, ne nezhynu:
ochrání mne Ježíšek můj zlatý!«
»Chyba, že už nemáš mámy, táty!«

»Máma s tátou dojdou k jeslím taky!«
a odchází, spěšně kráčeje,
s úsměvem a blouznivými zraky.
Kolem sněhy, ledy závěje,
v duši čarovný sen o Děťátku
jde vpřed přitulený ku jehňátku.

Kolem něho sněžná bouř se zvedá,
Janek nezaleknut kráčí vpřed,
zrakem kapli na Radhošti hledá,
vichr s hlavy klobouček mu smet,
nedbá toho, jak mu teplo v huňce,
jak by nad ním plápolalo slunce.

Závějemi brodí se až k pasu,
cítí, dlouho nevydrží však:
»Pomoz, Ježíšku, v tom nepočasu,
zapud' s cesty mojí bouřný mrak,
sic se dneska nedostanu k tobě —
Pomoz, Ježíšku, Ježíšku, mé zlaté robě!

Pomoz! Pod jedličku chvilku sedá:
vyčká, bouř až trochu ustane,
ke kapličce prosebný zrak zvedá:
cos jak růží dech jej ovane —
nesedí víc v zasněženém lese:
anděl v náručí jej dále nese.

V mžik je na Radhošti u jesliček,
kleče vítá boží rodinu,
do kola kol samý andělíček,
otce objímá, šij matčinu,
zde zůstane, nevrátí se více . . .
Smrt mu dychla na blouznivé líce.

Sníh jej zasypal i s ovečkami,
ani stopy po nich nezbylo —
Až skřivánek zapěl nad horami,
až slunečko ledy stavilo:
našli Janka s rozesenou hlavou
k ovčím stuleného pod doubravou.

Vilém Rajnoch:

Slunci blíž

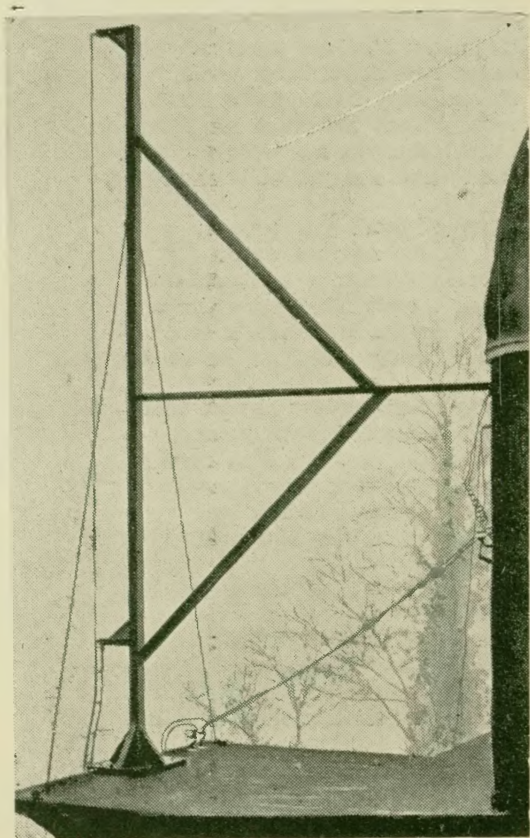
Slunce, Ty pohádko mého žití,
jak mám Tě rád . . . ach, tolik rád . . .
Chtěl bych Tě obejmout, blíže Tě mítí,
chtěl bych Tě zlíbat a s Tebou si hrát.
Chtěl bych se odpoutat od této země,
vzlétnout v ty výšiny neznámých světů,
vznést se nad nejvyšších pohoří téměř
a přissát se k Tvému žhavému retu . . .
Chtěl bych se rozplynout, roztavit,
nechat se prostoupit žárem v Tvém ohnisku,
roztavit tělo své, bolesti zastavit
a pouze duší svou býti Ti nablízku.

Josef Kalus:

Bezruč

Bezruč milý podivín je taký,
plachý holub s přivřenými zraky,
ruky ani nejbělejší nelíbá,
veličinám, slovutnostem
zdaleka se vyhýbá,
prchá do samot a polí,
do hor, do lesa,
rád, nad hlavou nekonečná
má-li nebesa,
pod nohama slezskou půdu
okoralou, tvrdou:
básník duše nesmlouvavé,
ale s myslí hrdou.

Televise • vidění do dálky

Televizní antena, která se podstatně liší od anteny rozhlasové

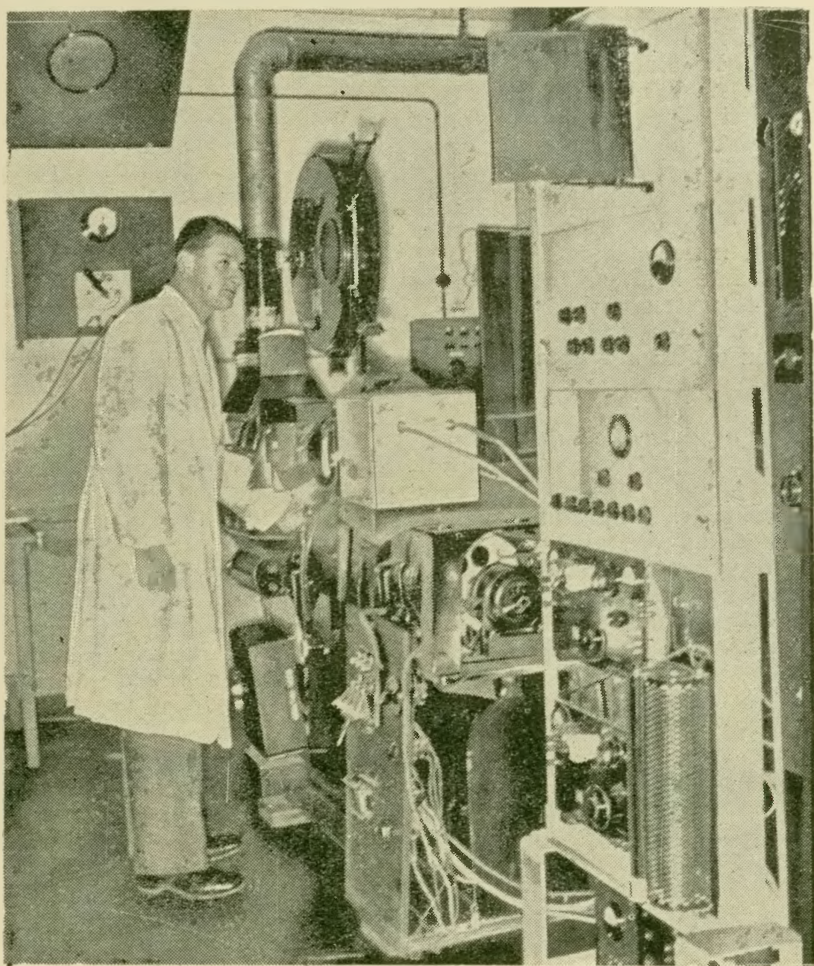
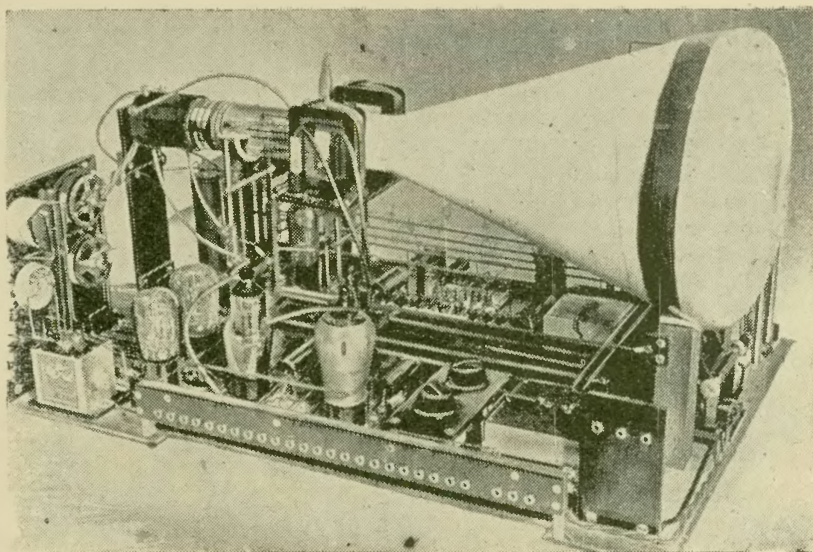
Dávný sen se stal skutečností

Televizní přijímač s regulačním zařízením v kontrolní síni televizní vysílací stanice v Berlíně

Televizí přenesený obraz, jak se zračí v přijímači

moderní přijímací při-
Braunovoulampou

led na hlavní apar-
vysílací televizní
ce berlínské

Nejstarší slezský spisovatel

Dr. Vojtěch Martin

Opusťme na několik okamžiků dnešní dobu se všemi jejími zájmy, bouřemi i hořkostmi a přenesme se do minulosti, přeleťme mezeru více než tři sta let, abychom aspoň chvilkovou vzpomínkou uctili prvního spisovatele, jenž psal česky na půdě slezské. Víme ovšem dobře, že jeho jméno je pro největší část čtenářů prázdným zvukem a že i směr činnosti, kterým se bral náš první slezský spisovatel, jest hodně vzdálen duchu dnešní doby; přesto však zaslouží si tento muž, abychom aspoň letmo vzpomněli jeho zásluh.

Kolébka jeho nestála na slezské půdě, ale v Čechách; přece však muž ten patří Slezsku horlivým působením. Ovšem Slezsku podle pozdějších hranic, neboť Opava, kde spisovatel působil, byla vlastně v té době ještě na půdě moravské, tak jak za tři sta let později, po velké světové vichřici a po národním osvobození, byla zase spojena se svou půdou mateřskou.

Vedu vás tedy do Opavy, ovšem do Opavy ke sklonku šestnáctého století. Město tehdy bylo zachváčeno velkou vlnou náboženskou a z největší části se přiklonilo k luterskému náboženství, a to jak obyvatelstvo české, tak i německé. Neboť Čechové tvořili odedávna v Opavě silnou složku a v době, o níž si vypravujeme, jejich počet se mohl odhadnout snad na polovici. Zesnulý slezský dějepisec prof. Josef Z u k a l shrnul ve svých »Pamětech opavských« poučené doklady, jak čeština v té době byla živá, jak byli i cechmistři, páni radní a purkmistři, kteří německého úředního jazyka neovládali, takže přísední formule musela býti pro ně skládána česky. U kostela sv. Jiří byla t. zv. »moravská« fara a škola, městští písaři až do nových převratů po třicetileté válce ovládali češtinu, ba, dokonce obecní správa sama připomíná r. 1566 faráři Sibenlotovi, aby nezapomněl na českého kazatele ke kostelu sv. Jiří, ježto prý »obec česká je snad větší než obec německá«. A onen český kazatel u sv. Jiří stává se pak jaksí představitelem a duševním vůdcem českého živlu opavského.

Od polovice 16. stol. vede v Opavě nově vnikající luterství tuhý zápas s katolictvím, zápas pro luterskou reformaci čím dál vítěznější, zvláště, když za vlády

Maxmiliána I. (1564—1576) půda pro boženské převraty byla velmi vhodná. Evangeličtí kazatelé byli uvedeni do Opavy, šiny opavských kostelů a klášterů, obecní správa se dostala do rukou přesvědčených a nebojácných evangelíků a počet evangelických přívrženců rostl v úchvatném tempu. Trvalo až na začátek století 17. až do doby, kdy mladý, energický a výbojný kardinál František Dietrichstein, biskup olomoucký, začal promyšlenou činností, aby ztracené posice byly zpět vybojovány.

Za tohoto náboženského vření a něho vzrůstu evangelického náboženství přichází r. 1584 do Opavy jako český kazatel u kostela sv. Jiří Martin Philadelphus Z á m r s k ý, náš první slezský spisovatel.

Osudy jeho do té doby, než se stal »kazatel slova božího česky v městě Opavě«, jak se sám ve své knize popisoval, jsou dosti pestré a proměnlivé. Už jméno naznačuje, pocházel ze Zámruče (u Vysokého Mýta), ale činnost jeho začíná v Opavě, kde se rozprostírá na Moravu. Setkal se s ním ve Velké Bystřici u Olomouce, kde byl školním správcem, potom, když byl ustanoven knězem, působil v Novém Jičíně, Hranicích a patrně na širším území. Do Opavy přichází v nejkrásnějším mužném věku, ve 34 letech.

Philadelphus Zámorský dobře popsal, že v tomto velikém zápase světových názorů zbraní nad jiné účinnější je kniha a že slovo tištěné působí často trvaleji, než slovo mluvené. Tam, kam nedolehne slovo mluvené, dojde slovo psané. A tak se stalo, že i v době, kdy se boj za reformaci vedl, kniha se stala obecně rozšířenou — ta mluvila řečí neobyčejně silnou, posilovala věrné a vábila nové. Ale vedle toho, aby svému znání získal nové přívržence, jistě silně popudem pro Zámorského bylo i vědomí, jak je mravní stav pokleslý ve všech vrstvách, že třeba hluboké nápravy, nemluvě o všední náboženské hesla jenom naprást, ale i vyvolat, že duchovní vůdce má povinnost vést k čistšímu, jasnějšímu náboženství. Z takového snažení vyrostlo jeho velké dílo, obsáhlý foliant o více než 1200 stránkách s názvem »Postilla evangelistská aneb vejkřesťanská evangelia nedělní sváteční«.

Dílo bylo sepsáno jistě po několikale-
tém námaze a našlo také znamenitého o-
chrance; byl jím zemský hejtman morav-
ský Hynek starší Bruntálský, horlivý
podporovatel protestantismu. Ten patrně
nebyl také nemalý náklad na vydání obrov-
ské knihy a bylo zcela správné, když je-
mu kniha byla také věnována. Zámorský,
jenž sam se nazývá »nejzadnějším kopa-
čem na vinici Páně«, přepisuje »Postillu«
panu Hynkovi Bruntálskému nejen jmé-
nem svým, ale za všechny evangelické kně-
ze, jež moravský zemský hejtman dařil
svou přízní.

Porěvadž vrchní dozor nad všemi
knihami měl v kraji opavském biskup olo-
močský a poněvadž císařský zákaz nedo-
voloval vydávat knihy necensurované,
musela se »Postilla« tisknouti tajně. Dě-
lo se tak přenosnou tiskárnou v Bruntále
a v Jezdkovicích u Opavy, ale biskup olo-
močský, horlivý Stanislav Pavlovský, do-
věřel se o podniku a energicky zakročil
proti tiskařům. I když se tisk přestěhoval
z Jezdkovic do Loděnice, neustal Pavlov-
ský a tak dílo bylo skončeno po velikých
potížích a v počtu výtisků mnohem men-
ším, než bylo původně zamýšleno. Kromě
toho jistě i nějaký počet propadl biskup-
ské konfiskaci, takže toto vydání jest vel-
mi řídké a vzácné. Dříve však než byl svi-
zeňský tisk dokončen, zemřel Zámorský ve
svých 42 letech, 9. března 1592. Za 10 let
po jeho smrti byla »Postilla« vytištěna
znovu v Drážďanech a Lipsku a je to vy-
dání opravdu krásné, pečlivé, opatřené
vkusným dřevorytem; plným právem na
výslavném papíru v Drážďanech r. 1927 byl
vydavován také výtisk této Postilly jako
ukázka dokonalého umění tiskařského z
té doby.. Ale ani toto nové vydání ne-
obešlo se bez pronásledování; oba jeho
tiskaři, Sedlčanský a Dačický, kteří Pos-
tillu za hranicemi tiskli, byli pro rozšiřo-
vání nekatolických knih zatčeni a uvěz-
něni.

Vydání to jest opatřeno také podo-
biznou Zámorského. Dívá se na nás po-
dlouhlá, skoro hubená tvář, s hladce přiče-
sanými a prostě přistřiženými vlasy, s ří-
kým plnovousem, ztrácejícím se v oby-
čejném, prolamovaném límci podle teh-
dejší módy. Kazatel jest oblečen v kožich
a v rukou drží knihu.

V knize té zračí se jako ve vypouklém
zrcadle celá tato neklidná, rozvířená a ú-
točná doba, zmatek náboženského zápasu
i čisté úsilí o mravní a náboženskou ob-
rodu. Osobnost Zámorského, jak na nás
vyzírá z vážných, výmluvných, ale leckdy
i rozvláčných vět, jest nanejvýš sympa-
tická a čestná. Promlouvá k nám oprav-
dový horlitel, jenž teskni nad nevázaností
mravů a zesvětštěním křesťanství, jenž
nejraději by všechny přivedl ke Kristu ja-
ko k jediné spáse a živnému prameni. Je
sice luterán, opravdový a přesvědčený, ale
bez fanatické zaujatosti a nenávisti, ač
neopomíná sebemenší příležitosti, aby do-
kázal oprávněnost svého náboženství.
Špatní kněží a kazatelé, nevědomí mniši,
roztříštěné sekty — toť podle jeho názoru
důvod, proč se právě a niterné nábožen-
ství stalo formou, od níž se svět s pohrdá-
ním obrací. Zvláště Zámorský vystupuje
velmi prudce proti pověrčivosti, již se v
té době dařilo velmi značně. Jak je to
všecko vzdáleno skutečné víry a oprav-
dové lásky k bližnímu! A z pera Zámorské-
ho se vydere těžká žaloba: »Ach, jakých
nástrojů válečných, ručnic, mečů, tulichů
etc. (kdož je může vyčísti!) již nevymys-
lili k samé zkáze a záhubě svých bližních!
A to jen pro dosáhnutí neb zdržení tě-
lesného jmění!«

Není divu, když zachmuřený zrak ka-
zatelův přehlíží tolik nepravostí a klamně-
ho náboženství, že se mu bezděky vkrádá
víra v brzký konec světa. Pozoruje za-
krvácený měsíc a rozmanitá znamení, kte-
rá viděla na nebi příliš roznicená fanta-
sie, to jest kopí, meče, lvy i celá vojska, a

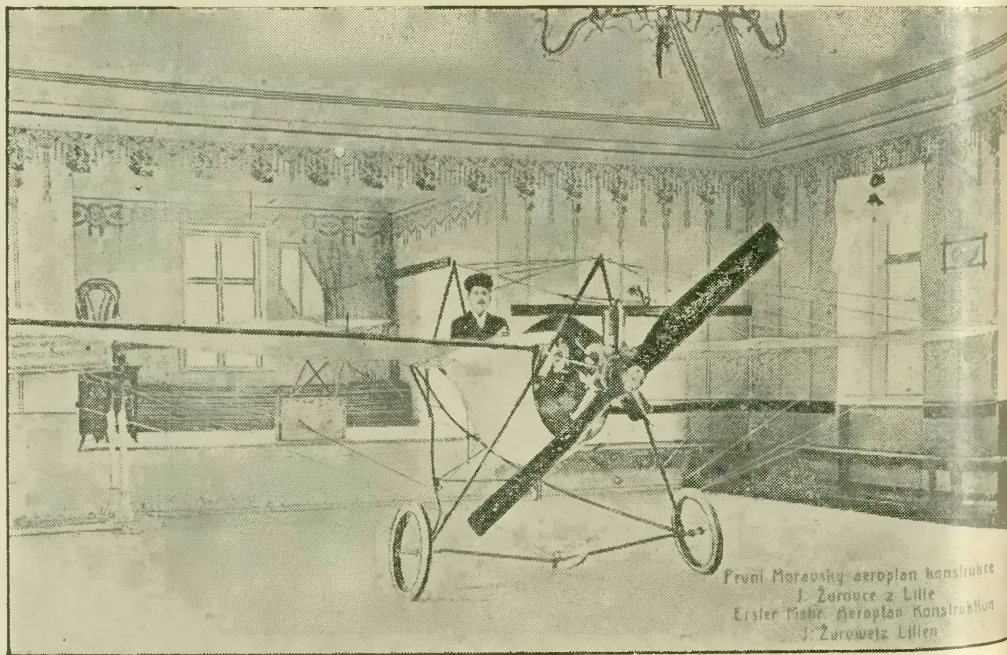
KABELKY cestovní kufříky, toboľky Aní. Málek
a jiné kožené výrobky všeho druhu
koupíte nejvýhodněji jedině u výrobce
Veškeré opravy rychle a levně OPAVA, Horní náměstí

Vinárna PRAHA - JOSEF FRYŠČÁK, Moravská Ostrava, Zámecká ulice
Doporučuje se a jest spolehlivý pramen k nákupu přírodního vína Posnídávky, obědy, večeře

zdá se mu, že to všechno jest nepochybné proroctví nastávajícího konce. V jeho řádcích zřejmě probleskuje víra, že není už daleký den, kdy přijde Pán se vši velebností a hrůzou, aby soudil a odsoudil zpronevěřilý svět.

Poněvadž Zámorský věrně a někdy až s neomalenou otevřeností popisuje mravy své doby, podává tím velmi cenný pra-

jazyka, tu jeho řeč se stává vroucnější, ještě důraznější, takže cítíte, že to mluví z opravdového přesvědčení. Poslechněte si tedy v závěru aspoň kus jeho kázání, kde mluví o rodné řeči: »Proti přirozenému světu tehdy činí zvědinosové, kteří naučili se (mnohý sotva velikým nákladem svých rodičů) kolikasi slovům cizí, vlaské a zvláště německé řeči, hned nechť ve všem

První moravský aeroplán konstrukce J. Žurovce

men k poznání tehdejšího života a také novodobí badatelé, kteří vyličovali život našich předků, všimali si jeho postilly. Když líčí poměry biblické, jistě to zachycuje obraz svého okolí. Když na př. popisuje hýření marnotratného syna, je to jistě obraz nějakého rozmařilého mladého rytíře, neboli »paňátka«, jak praví Zámorský:

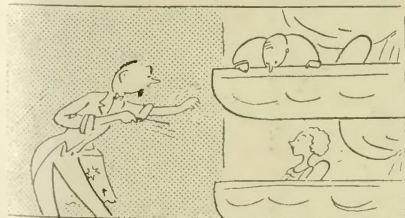
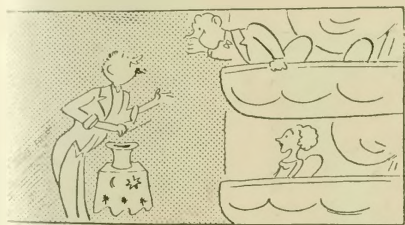
Kam, kdy, jak chtěl, se probíhal
a vesele se obíral
s koňmi, s chrty, s ručníčkami,
s věnci, tanci, s kartičkami.

Zámorský jest uvědomělý, přesvědčený Čech. Jeho řeč jest — když si odmyslíme zvláštnosti tehdejší doby, odchylky jazykové a ovšem kazatelský způsob jeho výkladu — živá, výrazná a poměrně čistá. Když promlouvá na obranu mateřského

než s Vlasy, s Němci držeti a je chváliti, svého pak národu, rodičův a řečí, v níž jest naroz, nestydí se haněti, tu máni, a z toho se ke svému otcům, matkám neznati. Jakož pak žádný národ není, aby svůj jazyk přirozený tak zapíral a za nic nepokládaje, řečí, krojem, jídlem, nápojem i obcováním čímsi jiným, čímž není, se dělal, jako náš český národ, ježto ve všem světě, krom hebrejské, řecké a latinské řeči pěknější a summovnější žádný národ nad Čechy nemá...«

A pro tu horoucnost vlasteneckou pro mravní ušlechtilost, pro přísné hnutí, pro vzácného a zaníceného ducha, který slouží si jistě opavský kazatel Martin Pádelphus Zámorský naší vděčné vzpomínky.

PRO ZASMÁNÍ

Nenalétl. Muž, který si rád vypůjčuje: »Tak jsem onehdy žádal kteréhosi barona o zapůjčení Kč 1000.—. Odmtl. Totéž učinil kterýsi nadporučík. Jsou to špinaví lidé...« Muž, který byl vyhlédnut: »Z toho si nic nedělejte, já jsem také takový špinavec.«

Nebohý. »Milostpane, podarujte mně korunku, abych se mohl dostat k své ženě.« — »A kdepak je vaše manželka?« — »V biografu.«

Není nad poctivost. »Dnes již není poctivost nikde. — Má služebná mi utekla a ukradla mi tři z mých nejkrásnějších obleků.« — »Které, prosím tě?« — »Ty, které jsem propašovala posledně, když jsem přijela z Paříže.«

Zná svého muže. Pan manžel čte noviny. Ženuška se k němu přituli, něco povídá a pak už se doopravdy zlobí: »Ale, Jindřichu, vždyť ty mě vůbec neposloucháš!« — On: »A jak to víš?« — Ona: »Říkám ti, že budu potřebovat tisíc korun na ošacení, a ty k tomu jen kýváš!«

Ten si pochodí. (Po amputaci.) »A co mám učinit s vaší urřiznutou nohou?« — »Dejte ji prvnímu jednohému, který půjde kolem!«

Ošklivý nápadník. »Moje matka, slečno, byla neobyčejně krásná.« — »Tak tedy se podobáte asi svému otci.«

Odstíny... Paní Poláčková jede do »Špindlu« a pan Poláček ji vyprovází na nádraží. Na nástupišti, třicet vteřin před odjezdem vlaku, výměna polibků na rozloučenou. — »A prosím,« ukončuje obřad loučení pan Poláček, »nezapomeň mi podati zprávu, jakou jsi měla cestu.« — »Ovšem, milánku, budu ti psát...« usmívá se paní Poláčková. — »A také mi dej vědět, zdali jsi nic nezapomněla!« »Budu ti telegrafovat.« — »A budeš-li potřebovat peníze...« — »Pak ti zatelefonuji!«

Potřebuje poučení. »Kdybych se osmělil a políbil vás, slečno, křičela byste?« »Hm... přijde na to. Kdybyste mne hodně stiskl a obratně držel, ani bych křičet nemohla.«

Vysvětlení. »Dříve jsi si, muži, bral vždy menší kus masa a dával jsi mně větší. Nyní je to naopak. Ty mne již nemiluješ?« »To není pravda, ženuško! To je proto, že jsi proti dřívějšíku učinila ve vaření velké pokroky!«

Podle lékařské rady. »Ale Alois, Alois, pamatuj se! Lékař přece řekl, že nesmíš při jídle pít žádné pivo. A teď sedíš a piješ.« »Dobrá, odnes tedy to jídlo.«

Světově známý zdravotník, medový

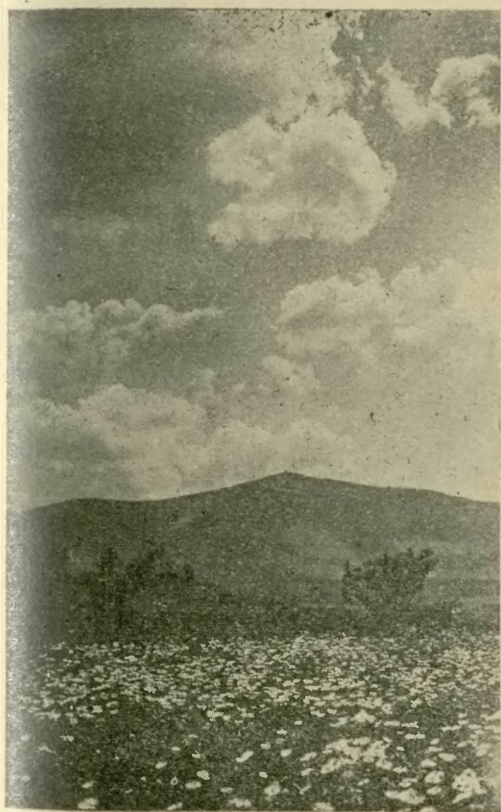
PERNÍK a spec. perníkové bomby vyrábí

AUG. HESSEK, FRÝDEK

Deska na pomníku valašského básníka JOSEFA
KALUSA na frenštátském hřbitově

(Dílo akademického sochaře J a n a K n e b l a)

Radhošť v Bezkydách

Pohled s Lysé hory k Frenštátu

Jaroslav Šulc

Na frenštátském hřbitově

(Památce básníka Josefa Kalusa.)

S Horeček vlídný vítr vane —
hle, Radhošť laskavě se do údolí dívá,
na tichých hrobech sedmikrásky kvetou,
nad polem skrivan píseň svou si zpívá.

S Horeček vlídný vítr vane —
a jeho nápoem zašumí větve thuji,
volají hory, teskně šumí lesy . . .
od Rožnova sem bílé mraky plují . . .

S Horeček vlídný vítr vane —
na náspu trati kopretiny září,
kukačka z dále zavolá svůj nárek:
že tady schází úsměv Vašich tváří!

S Horeček vlídný vítr vane —
Do srdce padá hrozná tíseň . . .
Všechno je stejné, všechno přec je jiné:
kam odletěla Vaše čistá píseň?

S Horeček vlídný vítr vane —
Kde nadšené jsou Vaše věrné oči?
Uvadlé věnce, chladný, těžký kámen . . .
A člověk marně po Vás oči točí!

Vzpomínky z cest po Jugoslavii

Odborný učitel Josef Dostál

Oplena c. Kolébkou nejzdatnějších synů Jugoslaviie, nejstatečnějších nositelů »osvety« Kosova, je úrodná Šumadie, kraj již od Beogradu mezi řekami Kolubarou a Moravou. Krajina mírně kopcovitá s malými lesíky po stráních, potůčky, připomínající nám kraj kolem Myjavy na Slovensku.

V Šumadii vdechovali do sebe Srbové posilu a naději v osvobození, v Šumadii v Topole zahřímelo dělo Karadžordžovo jako signál k povstání proti Turkům. A když bylo Kosovo pomstěno, do lůna Šumadie na Oplenac vrací se opět genius po ukončení díla sjednocovacího v srdci krále Alexandra Sjednotitele.

V červnu v roce 1935 uspořádaly Československo-jihoslovanské ligy z Československa zájezd na Oplenac, aby se poklonily u hrobu krále Alexandra Sjednotitele a vzdaly hold památce mrtvého národního hrdiny jihoslovanského a přítele našeho národa.

Na památný Vidov dan, kdy veškerý národ si připomíná smutnou událost na Kosovu, počátek poroby turecké, vystupovali jsme v Mladenovci, malém městečku na hlavní trati Beograd—Niš. Zde vyúsťuje také úzkokolejná trať Sarajevo—Valjevo. Odtud se nejpohodlněji dostaneme na Oplenac.

Mladenovac je malé městečko. Celkem až donedávna neznámé. Leží po obou stranách silnice. Trhy zde bývají obyčejně v neděli. Prodává se hlavně zelenina a drůbež. Pro pohodlí cizinců je v městě několik typických hotelů. Největší je hotel London. Nejsou to však hotely našich představ. Obyčejné přízemní restaurace, kde mají sotva 2—3 pokoje pro nocležníky. Na jednom jsem viděl velice zajímavou spolkovou desku. Byla na ní lebka s dvěma skříženými hnáty. Pod obrazem nápis, že je zde sídlo organizace četníků (komitů). Na náměstíčku je krásný pomník padlých junáků z Mladenovce. Nepřehlédlný sloupec jmen na pomníku svědčí, že válka si brala oběti plnými rukama a že Mladenovac ztratil skoro $\frac{3}{4}$ svých mužů. Z Mladenovce je na Oplenac dobrých 25 km. Ujíždíme ve velkém moderním autobusu zaprášenou silnicí. Podél cesty jsou jen kukuřičná pole, tu a tam jen nízká

chudobná stavení. Kolem nich akátové háječky. Potkáváme jednoduché vozy s patriarchálním spřežením volů. Postroje nezměnily se jistě od dob Dušanových. Hospodáři dosud v krojích, opásání širokou stuhou, opánky na nohou se zahnutými špicemi, kráčeji vedle vozu a pohánějí potah prutem. Opánky prý vyhrály ve válce proti Rakousku. Šumadijské bláto je totiž velice lepkavé. V širokých opánkách prý se však dá přejít. Rakouská vojenská bagančata zůstávala trčeti v bahně a nebylo prý je možno vytáhnouti. Muži nosí v létě i v zimě na hlavě vysokou černou beranici. Za turecké poroby se nosily fezy. Ženský kroj je jednoduchý, podobá se hodně modernímu nošení. Převládá barva černá.

Jedeme silnicí, jež poseta byla květy a mechem, když po ní vezli v říjnu 1934 rakev s ostatky krále Alexandra na Oplenac. Podél silnice z Mladenovce až na Oplenac stály tehdy zástupy plačícího lidu.

Konečně v dálce zaběhaly se stěny bílého Oplence. Vjíždíme do dědiny Topoly. Hned na počátku vesnice je škola. Na některých staveních vlají dosud černé prapory. Autobus zastavuje pod vrcholkem oplenským u státního hotelu. Nahoru se nesmí. Jeť Oplenac místem posvátným. Malebné návrší, odkud je krásný pohled do kraje. Věru lepšího místa nemohl si vyhlédnouti král Petr Osvoboditel pro odpočinek svých kostí.

Zaduší oplenské založil král Petr v roce 1904. Chrám je postaven ve slohu starých srbských chrámů. Zdi jsou obloženy deskami mramorovými. Náklad prý obnášel 60 mil. dinarů. Před vstupem do chrámu třeba odložit vše, co v rukou neseš. Především fotografické aparáty. Neboť až sem šla zloba »Ustašaků« (macedonský revoluční spolek proti Jugoslavii), kteří zavraždili krále Alexandra. I svatyni na Oplenci pokoušeli se vyhoditi do povětří. Musíme odpustiti ostatně velmi sympatickým dvorním strážárům (četníkům), když upozorňují, že vše třeba odložit u dveří chrámových. Však své věci odložené každý opět najde.

Vstupujeme do chrámu. Není rozsáhlý. Zvláštní šero nás obejme. Vlastní

loď chrámová je oddělena ikonastasem od oltáře. Tam mohou jen muži. Ikonastas je vzácná řezbářská práce. Je zhotoven podle ikonastasu »Sveti spas« ve Skoplji na přání krále Petra. Skopljský patří mezi nejkrásnější v Jugoslavii. V levé boční lodi odpočívá pod mohutným mramorovým hránolem tělo krále Petra Osvoboditele, v pravé lodi ostatky Karadžordžovy. Kopuli chrámovou nesou čtyři mohutné mramorové pilíře, ozdobené starými srbskými vojenskými prapory. Z mnohého jsou už

když uvidíte prosté lidi, jak se po kolenou plazí s kyticemi polních květů pokloniti se památce toho, jenž jim byl vším. Bol nám všem svíral hrud, když o životě a lásce našeho národa promlouval vůdce výpravy. Král Alexandr byl nadějí jižních Slovanů, byl pravým bojovníkem za mír, byl oporou svého státu i oporou naší. Oddaný přítel presidenta Masaryka i presidenta Beneše. Čest budiž jeho památce!

Klademe věnec na jeho hrob, do svých srdcí pak pevně předsevzetí, že budeme

O p l e n a c

dnes jen cáry, mnohý je ozdoben několika řády. Byly sem přineseny 6. září 1930 za velikých vojenských slavností a plukům v náhradu věnovány nové prapory jihoslovanské. Uvidíte zde také 3, které pamatují boje s Turky. Najdete zde svědky slavných bitev u Kumanova, Kolubary i na Kajmakčalanu. A v jejich stínu odpočívají Karadžordževiči.

Vlevo od hlavních dveří sestupujeme do krypty pod chrámem, kde odpočívají všichni členové královského rodu Karadžordževićova. V prosté kapli na konci chodby je hrobka krále Alexandra Sjednotitele. 4 svíce od královny a dětí svítí do šera krypty trhavým svitem. Temně září veliká stříbrná urna s prstí ze všech krajů Jugoslaviie na mramorové desce, která kryje ostatky velkého Jihoslavana a bojovníka za mír. Neubráníte se slzám,

čuvati to, co on celý život budoval a zač také zemřel.

Stále přicházejí noví a noví návštěvníci, invalidé, prosté vesničanky s dětmi, bývalí vojáci krále, každý s nějakou obětinou. Obyčejně koláčem medovým, kyticí, Oplenac se stal novým poutním místem Jugoslaviie. Zde obnovují se předsevzetí a přísahy, zde uvědomuje si každý své povinnosti k vlasti. Oči všech jsou smutné, zvláště žen.

Stěny krypty jsou ozdobeny národními ornamenty. V ostatních částech krypty odpočívají ostatky členů královského rodu. Kázal je sem snést král Petr.

Na stěnách chrámu jsou krásné mozaikové obrazy. Představují krále Petra, jak přináší oplencé záduší bohu otci, který je z jeho rukou přijímá. Podél stěn jsou zlaté a stříbrné věnce a dary snad

z celého světa. Uvidíte také několik z Československa. U východu je velká pamětní kniha se jmény skoro všech států zeměkoule.

Neradi opouštíme chrám a sestupujeme po schodech k stanovišti autobusů, kde stojí státní hotel. Cestou potkáváme

Oplenac: Kralj Petar obětuje Bohu Otcu
oplenacké záduší

nové návštěvníky, většinou v národních krojích. Převládají útlobočí švižní Šumadijci.

V hotelu nalévají výtečné víno z královského vinohradu. Setkávají se staří známí, hovor plyne v rychlém tempu. Vzpomíná se na zašlé časy. Skromně chodí kolem stolů Rista Bogdanovič z Kolašina, Zetská bánovina (stará Černá Hora), 67 roků starý. Přišel sem pěšky přes hory za 28 dní. Ukazuje o tom úředně ověřený dokument. Přišel, aby viděl hrob bývalého »vrhnog komendira«. A tam je opět Adamovič Gvozden ze sela Duršič, srez Kolubar. Měl blížce. Bývalý bojovník Ale-

xandrův. Jeho prsa jsou ozdobena řadou vyznamenání. Narukoval před válkou s dvěma bratřími. Každý sloužil u jiné divise. Gvozden byl u moravské divise. Za balkanskog rata (balkánské války) 1912 sloužil jako kanonýr a s kamarády u Kumanova na hřebtech vynesl dělo na kopeček v dešti střel, odkud pak zle zatápěli Turkům. Za to má vyznamenání na modročervené stužce. Zelené má za ústup Albanií, červené za Kajmakčalan u Bitolje v roce 1918. 7 let byl ve zbraní, ve třech válkách bojoval a nebyl nikdy ranen. A dále nechťel Gvozden povídati. Je skromný. Oči jeho jsou tak divně smutné, neboť vrchní velitel je mrtev. Rád by šel za ním k velké armádě a za svými bratry. Rukou zakrývá řád Miloše Obiliče, zvlášť čestné vyznamenání.

Sestupujeme do Topoly. Hned u cesty je stará zděná crkva. Skoro polovice je v zemi. Za turecké vlády nesměly mít kostely věže a musely býti budovány hodně pod zemí, aby nedráždily Turků. V koutě na zadní stěně ukazují obraz Jiřího Karadžordže. V tomto chrámě byl pokřtěn, sem chodil do školy, zde byl také pochován. Ostatky přeneseny byly na Oplenac v roce 1930. Byl »vodža«, byl volený vůdce proti Turkům svobodnou volbou. On nebyl knězem. Důrazně mi to připomíná sympatický starý sedlák z okolí Topoly. Hned za crkví je kuča Karadžordževićova. Podlouhlá, kamenná. Vlastní obydlí se podobá pevné věži. Zdi jsou skoro 2 metry silné a mají střílny. Rod K. nepochází však z Topoly, nýbrž z vesničky Bunije, asi 15 km jižněji od Topoly. Sem do Topoly se K. přestěhovali. Širé prostranství před crkví dal král Alexandr ohraditi, stavení upravit na sokolovnu, kterou věnoval místní sokolské jednotě. Na prostranství byla zřízena také kašna, kde se občerstvují ti, kdož navštívili Oplenac. V sokolovně nám ochotně ukazuje starešina fakuli, která byla na Oplenac donesena štafetou sokolskou ze Sarajeva za 17 hodin.

Karadžordže byl povahy neobyčejně prudké a nezkrotné. V bráně ukazují místo, kde prý usmrtil vlastního bratra, který se mu chlubil, že navštíví jeho milenkou. Mají tedy K. cosi smutného zapsáno ve svém osudu...

Obědváme v hotelu Moskva. Úplně po srbsku. Nejprve chutný domácí sýr »kajmak«, potom kuřecí hustou polévku a nakonec pečené sele. Zapíjíme výteč-

ným topolským. Možno si však také pochutnat na dobré kyselé minerálce nebo dokonce chutném pivě, »krýgl« 7 D.

Po obědě nasedáme do autobusů a odjíždíme do malých, ale velmi krásných lázní Arangjelovac. Cesty jsou už méně pěkné, kraj chudší. Lázně překvapí každého návštěvníka svou výstavností a čistotou. Hlavně však znamenitou chutnou kyselou vodou. Čím více se jí člověk napije, tím více pak pije. Po vodě prý chutná znamenitě jídlo. Lázně postavila kterási srbská královna v letech 60. minulého století. Městečko Arangjelovac je okresním městem, sídlem soudu a nižšího gymnasia. Má také nádraží úzkokolejné dráhy do Sarajeva. Odtud se také chodí na Oplenac. Blízko je uhelný důl. O lázních říkají, že prý jsou to jihoslovanské Mariánské Lázně.

Večer jsme už opět seděli v Mladenci a čekali na rychlík k Niši.

Sv. Naum na Ochridě. Probudilo nás ve Skoplji protivné krákaní kaček. Těch je snad ve Skoplji více než pověstných komárů skupiny anopheles, kteří mohou každému dát na pamětnou do krve trochu malarie. Ale »pijte ve Skoplji pivo, a nic se vám nestane«! Tak nám radili v hotelu. Rada příjemná, neboť tam na jihu při horku lépe chutná pivo než víno. Ulice byly tiché, jakoby bez života, když jsme v červencovém jitra chvátali k nádraží. Na jihu se pozdě vstává. Čas nejsou zde peníze. Brzy jsme na nádražíčku Gornje Skoplje. Pojmenování »Gornje« je na rozdíl od hlavního nádraží »Skoplje«. Přivítala nás malá koťata. Měla v uších červené střípečky a neustále mňoukala, asi hladem. Kočičí rodiny jsou ve Skoplji velmi početné a o kočku zakopnete na každém kroku. Zatím sestavují malý vláček. Hodil by se spíše za hračku dětem než jako dopravní prostředek. Vagonky byly tři. První měl dokonce i II. třídu. Sedí se v nich podél stěny a jsou bez oken. Vozy jsou jako malé, podlouhlé, nevzhledné truhlíky.

Dráha byla postavena Němci za války na dopravu válečného materiálu až k Ochridu. Nemá tunelů. Je dlouhá 350 km, kteroužto trať vykoná vláček za 16 hodin. Vychutnává totiž každé i sebemenší stoupání nekonečně dlouhými serpentinami. A tímto vláčkem projeli jsme dvěma úrodnými kotlinami, Tetovsko-gostivarskou a Kičevskou. Překročili jsme dva

horské hřebety až do výše 1600 m. Večer za úplné tmy vysedali jsme na malém nádražíčku v Ochridě na stejnojmenném jezeře.

Temnými ulicemi vedou nás nosiči na náměstí. Hned asi věděl staroslavný Ochrid, jací hosté přijeli, neboť z hotelu

Sv. Naum

»Kod srbskog kralja« nás uvítala: »Nikdy se nevrátí, pohádka mládí...«

Hotel leží těsně u jezera. V dálce se blýskají světýlka Sv. Nauma, albánského Pogradce a několika rybářských vesniček na břehu jezera. Po dlouhé cestě usínáme brzy únavou. Ranní hluk u jezera nás probudil. U mola na jezeru se houpal pyšný parníček »Korsika«. Obstarává dopravu mezi Ochridem a Sv. Naumem. Měli jsme štěstí, neboť toho dne byla u Sv. Nauma pouť. Tož rychle pro lístky a hajdy k lodi. Na molu zevlují kluci a prosí o dinar. Dávají si jej házet do jezera a skáčí

pak pro něj střemhlav do vody. Samo sebou se rozumí, že brzy je hotová rvačka o dinarec pod vodou i nad vodou. Pomalu se scházejí poutníci, ženy s dětmi, muži, plavčíci. U mola stojí také šedovlasý starý pop. Na hlavě má vysokou čepici jako cylindr, bez stříšky. Bílé kristusovské vousy splývají volně pod bradu po černé sutaně. V rukou má hrubou hůl — pravý poutník. Pod sutanou v bílém pytlíku si nese životyti. Začínáme se bavit. Avšak těžko si spolu rozumíme. Jde do Valjeva. Prožil tam válku, na kterou smutně vzpo-

Cesta lodičkou, čamarem, trvá přes dvě hodiny. Možno také jeti k Sv. Naumu výbornou silnicí podél jezera autem. Zajímavější je ovšem cesta suchozemská. Vede kolem starých monastýrů, spomeniků, rozvalin, neboť jezero bylo známé i starým Římanům. Míjíme kasárny námořníků. Hlídadí blížkou neklidnou hranici albánskou. 3 monitory. Na břehu ukazují osadu Pešťanu, Trpejice, Lubanište. Konečně zastavuje loď u zdi starobylého kláštera sv. Nauma. V přístavě i na cestě ke klášteru plno poutníků. Krámy prodá-

Sv. Naum

míná. Jede na pouť k Sv. Naumu. Má radost z Čechoslováků. Však prý by se měli všichni Slované spojit v jednu říši, v jednu slavenskou državu (stát). Pozorujeme chvíli jezero. Snad oba přemýšlíme o mluveném. Tam na jihu má většina inteligence toto přesvědčení. Po chvíli mi pop ukazuje na východ pod blízkou horu. Matně se tam rýsuje malý pomník. Leží tam kosti 400 chlapců. V nešťastném roce 1915 ustupovali ze Šumadie také mladí hoši. Nestačili vojsku. U Ochridu je Bulhaři pochytali a ubili u vesnice Ramlje. V roce 1925 byly kosti přeneseny do Ochridu. Hoši byli ze Šumadie, popovi krajané. Želi jejich smrti. Nešťastný Balkán!

Kolem 8. hodiny přišel starý, vousatý kapitán, nasedlo se, pak se ještě chvilku čekalo na nějakého »činovníka« (úředníka) a jelo se. Jezero je říční. Vtéká a vytéká Černý Drim.

vačů všemožného zboží, pouťových tretek, šatů, botů — i Baťa tam byl — lemuji cestu ke kostelu. Ovšem mezi stánky i pojízdné hostince s vínem, komovicí, rozmanitými šťavami, doplňovaly pestrou směsici. Za stánky tábořili cikáni a rozmanitá verbež z blízké Albanie, neboť sv. Naum je jaksi všeobecně uznávaným patronem celého jižního Srbska. Vše se zde sešlo pod staletými platany a topoly k uctění památky tohoto důležitého slovanského svatého.

Klášteří budovy jsou postaveny po požáru r. 1806. Uprostřed nádvoří je malý kostelíček sv. Nauma ve stínu starých smokvoní. Půdorysem kostela je stejnoramenný východní kříž. Kostelík je jako k zemi přimáčknutý se svými baňatými věžičkami. Možno pozorovati, že kostelík jsou vlastně dvě svatyně z různých dob. Starší je kamenná, novější cihlová.

Kostel založil druh sv. Klimenta, sv. Naum. Když zemřel, byl v kostele pochován. Vcházíme dovnitř. Před hlavním vchodem je podloubí, kde přijímají a zapisují obětiny od poutníků. Peníze, skvošty, šperky, drahokamy a j. Ovšem, že i svíčky se zde prodávají. V kostelích pravoslavných dbají, aby hořelo hodně svíček. Před ikonostasem se rozžijí na železném svícnu dole za pokoj zemřelých, nahore za blaho duší živých.

Temné šero nás obejmě. Kráčíme po místech prastaré slovanské kultury. Sv. Naum i sv. Kliment byli žáky sv. Cyrila a Metoděje. Na stěnách jsou prastaré obrazy. Malými okénky vnika do kostelíka jen spoře světlo. Ikonostas, lavice, rámy obrazů, vše vzácně řezbářské práce minulých století. Návštěvníci mlčky zbožně rozsvěcují svíčky. Vše se tlačí do starší části chrámové, kde je hrob sv. Nauma. Každý se snaží dotknouti se studeného kamene hrobu světcova. Hrob je doslova obležen. Kdo se nemůže dotknouti hrobu, dotýká se šťastnějšího, který tělem nebo chorým údem se opírá o hrobku, takže se zdá, že je hrob přikryt těly lidskými. Na stěně v této části je obraz pohřbu sv. Nauma ze století 11. až 12. Pravoslavný lid pevně věří v přímluvu sv. Nauma, proto pouť naumská patří mezi nejslavnější na celém jihu. Sem přicházejí karavany poutnické až od bulharských hranic.

Celé nádvoří je lemováno budovami pro poutníky. Však je také hluku kolem, až se hlava točí. Přímě nad přístavem vévodí klášteru veliká věž nad kaplí s letopočtem 1015—1925. Dal ji postavit král Alexandr. Pod věží je kaple sv. Jovana Vladimíra s obrazy ruského malíře Kolesnikova. S věže je pěkný pohled po jezeře a na ruch pod klášterem.

O poutníky je tam velmi dobře postaráno. Z přinesených obětín vaří se pro každého návštěvníka polévka. Úplně zdarma se rozdává, kdo si přeje. A obětín v obilí, drubeži, ovčích, selatech bývá asi hodně. Právě zaznívá hlas zvonku. Kostelník chodí kolem kostelíčka a zvoní. Za ním kráčí sedlák, který chová v náručí statného berana. Obcházejí kostel. Zvonek upozorňuje na obět. Možná, že »čiča« činí pokání. Blíží se poledne. Vše spěchá k přístavu k boudám na občerstvení. Tam nabízejí čevapči i razniči, tam se peče celý beran na rožni, jinde opět rybář nabízí ochridské jegulje, pastrmke i šarana. Vůně všech odstínů mísí se zde v pestrý nesnesitelný záпах.

Hlavní poutní den je 3. července. Sv. Nauma uctívají i mohamedáni. Nad klášterem vlaje státní vlajka jihoslovanská, ale nápis na hlavní bráně je i škipetarský (albánský). Klášter býval silnou pevností. Je obehnán širokými, pevnými hradbami. Za války byl v moci Francouzů. Však hned pod klášterem na pláži jezerní se povalují zbytky francouzského děla.

K albánské hranici vás nepustí. Je síce vzdálena jen asi 500 m, avšak přísně vojensky střežena. Každých 500 m je vysoká dřevěná věž, odkud pozoruje voják. Zda někdo nepřekročuje hranici. A vojáci jsou nesmlouvaví. Tam prý se na hranici hned střelí, kdo se na první zavolání nezastaví.

Pod topoly zaznívá jednotvárný zvuk bubnu. Staří i mladí se řadí k tanci. Tančí se srbské kolo. Monotonní zvuky píšťaly mísí se do úderů na buben. Tanečníci poskakují, držíce se za ruce. Divočeji a divočeji zaznívají melodie, divočeji a divočeji kmitají se nohy v bojovném tom tanci, který co do stárí může jistě patřiti v

Leschnitzerův krém a mýdlo proti pihám a kožní vyrážce

Suchý krém pro denní a tučný pro potřebu na noc. K obdržení v každé lékárně a drogerii. Suchý krém 8 Kč, tučný krém 9 Kč, mýdlo 7 Kč. Účinek zaručen. Neobdržíte-li v místě, proti dobírce zasílá

Drogerie M. Moser, Mor. Ostrava-Vítkovice

šerý zlatý věk lidstva. Oči divoce září. Prach víří kolem v kotoučích, toho však nikdo nedbá. Stále noví přicházejí, aby svou sílu vybili divokým tancem. Chybí jen handžari. Tak tančí Srbové, Arnauti, cikáni.

Kláster sv. Nauma patří mezi nejpatnáčtější místa v Jugoslavii. Když totiž od nás vypudil divoký Svatopluk slovanské mnichy, utekli z nich dva, Kliment a Naum, až sem k jezeru Ochridskému. Sv. Kliment odpočívá v Ochridu na severu jezera, sv. Naum v kostele na jihu. Zde za svého života v čarovném zákoutí pěstoval

sv. Naum símě sv. Metoděje, zde také položil spolu se sv. Klimentem základy k slovanskému písemnictví. Cyrilem vypěstovaný jazyk oba zdokonalili a rozšířili.

Do tohoto našeho rozjímání zazní zvonek Korsiky. Třeba ještě rychle pojísti několik čevapčí a zapítí rudým ochridským.

A za chvíli už zase brázdí naše Korsika tiché vody Ochridu. Ještě dlouho do jezera zaznívají zvuky bubnů k bojovnému kolu.

Sv. Naum vyryje v duších hodně hlubokou brázdou dojmů.

V. Martínek:

Zimní obraz

Pohádka bílá... Hle, do šíře, do dále
leh' sobě sníh, sníh, sníh —

Chalupy tiše se z hladiny vzeptaly,
drobnými okny se nesměle dívaly,
jak zlaté jehlice tančí a svítí
po polích —

Ochablá stromů žalují ramena,
žena to poklesla napolo vztyčená,
sněhová náruč měkce ji chytí,
přijme ji,

jako když matka si nemluvně uspává,
taková píseň táhlá a dumavá
zvolna se vlní a ztrácí
v závěji —

Pohádka bílá... A Javorník, Stolová,
Radhošť, Smrk, Ondřejník oblohu z olova
tisknou si do čela —

Od města rolničky zazvoní zvesela,
sanice jede — Slečinko růžová,
cože to perlí se znovu a poznova:
rolniček cinkot či drobný váš smích?

Ale jak s Bezkyd tma pomalu padala,
Bída jde do chalup — chladná a pomalá
krade se zákeřně sněhovém po moři,
směje se jízlivě, tlumeně hovoří,
kostnatým prstem si zatluče do oken:
Chystejte místo!

Hle, nádherný sen
na hory dých' —

Pohádka bílá — A do šíře, do dále
sníh, čistý sníh —

Jaroslav Šulc:

Domov a svět

(Ph. Dr. Vojtěchu Martínkovi.)

Od rodných hor laskavý vítr vlá,
tam skryt snad čeká štěstí dar,
však na obzoru svítí Ostrava,
zde láká muže smyslu svár.

Do vírů města volá píseň hor,
a v rodných horách vzrůstá nový sen —
tot' duše, smyslu věčně krutý spor,
jež černé město bere v plen.

Tam láká poklid jasných dobrých dní,
tam v lesích bloudí plachá laň,
zde těžká píseň práce věčně zní,
zde člověk platí žití daň.

Frant. Černý:

„Němci“ a „komunisté“ na Hlučinsku

Srovnáváš-li na Hlučinsku
»Němce« tak a »komunisty«,
že jsou oba bratři rodní,
máš po ruce důkaz jistý.
Zrůdná zrodila je doba,
diktát konečným jich cílem,
teror z Moskvy, z Ratiboře,
společným jest jejich dílem.
Obé zmizí jistě během doby
jako každé dílo lidské zloby.

PRO ZASMÁNÍ

Muž nechť mlčí v manželství. Jak se vycvičil Demosthenes v řečnění? — Tim, že se neoženil!«

Nejotužilejší zvíře. Učitel: »Které zvířátko je nejotužilejší proti počasí, Vykotlane?« — Žáček: »Mol, pane učiteli.« — Učitel: »Mol? Ale jak jsi na to přišel?« — Žáček: »V létě sedí v kožiše a v zimě v koupacím triku. Povídala to maminka.«

Úslužný. Host si pověsil v kavárně svůj kabát na věšák a připíchl naň cedulku s nápisem: »Pozor, trpím nakažlivou nemocí.« — Když chtěl odejít a hledal svůj převlečník, našel jen svůj lístek a na něm bylo připsáno: »Odnesl jsem ho k desinfekci.«

Z doby dovolených. Potkali se dva přátelé a ptá se jeden druhého: »Co to? Vy zde? Myslí jsem, že jste odjeli do Tater na zotavenou?« — »Máte pravdu, příteli, je tomu skorem tak, moje žena odjela do Tater a já se zotavuji.«

Na pravou adresu. Pavlíček měl před narozeninami. Matka mu řekla, že se musí hezky modlit a prosit pánbička o dárky, kterých si k narozeninám přeje. — Pavlíček se tedy večer modlí a svá přání hodně křičí a opakuje: »Přeji si k narozeninám houpačího koně — hou-pa-cí-ho ko-ně — a ma-lý šlapací automobil — ma-lý šla-pa-cí au-to-mo-bil...« — Matka: »Ale, Pavlíčku, to musíš tak křičet, copak myslíš, že je Pán Bůh hluchý?« — Pavlíček: »Ten ne, maminko, ale babička špatně slyší a má zavřené dveře.«

Vyplýtvaný útok. (Z manévru.) »To byla zbytečnost, že nás starej hnal obsazovat tuhle ves.« — »Proč? Poskytuje kryt s boku, výhodně leží.« — »Ale, pils tu břechu v tamní hospodě?«

Mezi rybáři. »Zdá se mi, že si půjdu raději zahrát maryláš — při rybolovu je člověk příliš odkázán na štěstí.«

Přijde na to. »Jak dlouho to trvá, než se člověk po takové operaci opět vzpamatuje?« — »Myslíte tělesně, nebo finančně?«

Zbožná přání. »Sklenka likéru po obědě je jako tečka za větou.« — »Myslím, že na konci věty by se měla dělat dvojtečka.«

V hotelu. Portýr k vrchnímu: »Prosím tě, co říkal ten Francouz, když uviděl účet?« »Říci ještě nemohl nic... hledá teprve ve slovníku!«

— Ted' počkám, až maminka se vrátí z bridge, a pak teprve začnu křičet...

Vše pro kancelář a školy dodá firma
Jindřiška Krůtová
Karvinná, telefon č. 79
Papír, knihy, hudebniny, psací stroje

Česká beseda v zemi pruského krále

Milan Rusínský

Pozdě odpoledne — bylo to koncem ledna roku 1864 — zaklepal na dveře bytu profesora Antonína Vaška v Ostrožné ulici v Opavě vysoký, kostnatý, osmahlý venkovan. Byl to hospodský Moric z Velkých Hoštic, z dědiny na pruské straně Slezska.

— »Vítejte, vítejte... Tak, co mi nesete, milý příteli...«, volal hlasně profesor Vašek, který hostu přišel otevřít a vedl ho do světnice.

— »A... oznameni vám něsu, pane profesore, do tych našich novin..., do Besedníka, že u nas v dědině hrajeme divadlo..., že pořadame besedu. Kdybyste byl tak dobrý a otisknul to... Už jsem s tym byl u vas popolednu, ale nĕzastihnul jsem vas doma«.

— »Ale rád, příteli, rád vám pomohu a otisknu vše, jak si budete přát...« pravil Vašek trochu rozpačitému hranáči. To už byli ve vytopené jizbě u stolu, na němž leželo plno papírů, rukopisů, knih i kartáčových otisků, jež čekaly na opravení.

— »Tak jste se přece odvážili na besedu... Už mi něco vyprávěl pan farář Lelek, však mi zde i psal o vaší horlivé práci. Ani jsem nechtěl věřit, že vy na pruské straně byste se pustili do díla tak odvážného. No — tak ukažte, jak to o-znááme...«

Profesor Vašek usedl ke stolu, odsunul několik listů a knihu a rychle psal. Pero skřípalo a zatrchovalo s tenkým pras kotem na špatném papíru. A na šedavé ploše letěly řádky: V Pruském Slezsku a sice ve Velkých Hošticích v hospodě pana Morice bude 1. února slovanská zábava se zpěvem, divadlem a tancem... Pohled Vaškův se svezl po drobné kartečce, na níž neumělým švabachem byl napsán program besedy, a už zase psal... »Tak, teď pořad přepíši..., no..., tak... a teď ještě několik slov«.

Za malou chvíli byla zpráva pro Besedník napsána, profesor Vašek chvatným pohledem proletěl řádky, které napsal, a zvedl se od stolu.

— »Hned s tím zajdeme do tiskárny. Besedník se už sází, pozítří má vyjít«. S věšáků u dveří sňal těžký zimní havělok, ještě několik papírů vzal ze stolu, zastrčil do vnitřní kapsy širokého pláště a

vyšli ze světnice. Studený průvan letěl temnou chodbou. Mrazivé šero leželo v ulici. Oba muži kráčeli chvíli mlčky, až Vašek přerval ticho. »Ale poslechněte, příteli, odvážili jste se přece jenom příliš vysoko. Beseda se zpěvem a hudbou, to se dá ještě uspořádat při skromných našich možnostech a slabých silách. Ale divadlo... Jenom považte, že se toho v našich dědinách dosud nikdo neodvážil. Že to vlastně bude první české divadlo ve Slezsku... Nechci snad kalit radost pochýbováním, věřte, že se nesmírně raduji z vašeho nadšení, ale na mnoho jste se odvážili a mnoho myslí vás sleduje. A dívat se budou vaši přátelé i nepřítelové vás bude provázet...«

Ramenatý hostinský se jenom usmíval širokým, důvěřivým úsměvem, jehož přesvědčení nezviklá nic na světě. A jako prve ve ztemnělé chodbě domu i v jizbě profesora Vaška hovořil trochu rozpačité, nejistě, stísněně, zde v prostranství ulice promluvil pevně a radostně.

— »No, dočkajtě enem, pane profesore, dočkajtě... Však to jakešik bude«. A s tím se oba rozešli před Pavličkovou tiskárnou. Profesor Vašek zmizel v temném průjezdu starého měšťanského domu, hospodský Moric se vracel k Ostrožné ulici a k hospodě U jelenka, kde ho čekal pacholek se saněmi. Temné nebe se rozsypávalo do ulic hrubými vločkami sněhu.

Do prvního února byl jenom skok. V celém okolí se hovořilo o tom, co se v Hošticích chystá. Besedník to pověděl všem, kteří nechtěli věřit. Považte: Beseda! — A s divadlem k tomu! Švabachové litery rostly v očích čtenářů, kteří slabikovali zprávy opavských novin, ve zvěst velikou a neuvěřitelnou. A zvědavost rostla.

Co se ti Prajzaci enem trufaju?

A byla v tom údivu chvála odvahy i spokojenost radosti. Ale bylo v kraji i mnoho závidi. I posměváčci se našli, kteří všude škodolibě říkali: Dočkajtě ene, jak se ti přičískalove zrobju ostudu. Ale většina přála Hoštičským mnoho zdaru. A nejvíce v Kateřinkách, dědině u Opavy — vždyť kolik jich bude v Hošticích účinko-

vat, zpívat a hrát. A potom — Kateřinští byli tak trochu hrdí na to, že jsou vlastně učitelé těch »Prajzakův na modrej«, vždyť kolik synků z Hoštic zpívalo v Kateřin-kách v pěveckém kroužku, který vedl a cvičil opavský profesor Pečenka, nadšený člověk a věrný druh profesora Vaška. Ale že se v Hošticích odváží hned na divadlo, to je ani ve snu nenapadlo...

První únor. Mrazivé slunné dopoledne. K poledni se nebe zatáhlo a z olova mraků začalo hustě sněžit. To však nevadí, aby v Hošticích nebylo plno cizích hostů. Kdekerý starý příbuzenský svazek najednou omládl. A okolo Moricovy hospody se scházeli zvědavci, aby jen trochu nahlédli v hostinskou jizbu, kterou děvuchy zdobily chvojím, ještě ojiněným. A v teple velké pekařské peci, která rozložila svůj široký hřbet v koutě proti šenkýši, věnce z chvojí, do nichž děvčata vpletla krvavé papírové růže a bílé květy, odnávaly a zaplavily svou pryskyřičnou vůní celou hospodu. — Po šesté hodině už nikdo zvědavce nezadržel a nepříliš prostorná jizba se začala plnit hosty. Místěčko za místěčkem se obsazovalo. Okolo peci stálo natlačeno zvědavců, div stěnu neprobořili, a na peci děcek celý chumel, natlačen a napěchován, ale to nic, ještě stále se sem někdo škrábal, a nenechal se odbýt. A všichni zvědavě okukovali podium, zastřené příkrývkami a vlnáky. I opona byla sešita ze dvou pestrých vídeňských šátků a kterýsi synek na pekařské peci se pyšnil, že to su stařenčine arbajtky.

S jeviště občas někdo vyhlédl úzkou skulinou, očima přeletěl šumící dav, tu a tam postál chvíli pohledem a zase zmizel. Horko zalehlo jizbu, že okna otevřeli na chvilku a studený zimní vzduch proletěl dusnem. Už zde bylo nabito diváky, ale ještě se nezačínalo. Ještě zde byly dvě řady židlí a lavic. To pro honoraci, kterou čekali.

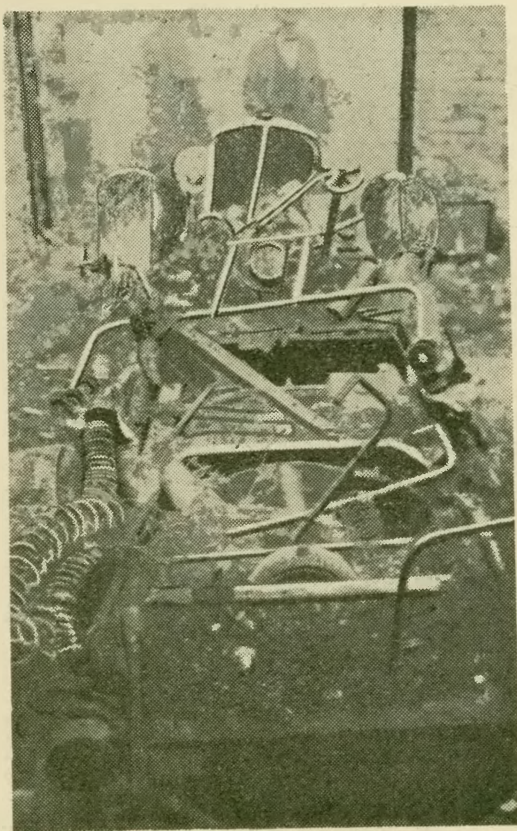
Hospodský Moric se kmitl v zástupu, zčervenálý, trochu znervosnělý. Protlačil se k podiu, cestou křikl na děti, které na pekařské peci už příliš hlasitě dováděly. Pak se s někým vítal a tu přiběhl synek z dědiny. »Už idu«.

Jako zázrakem se uvolnila v natlačené jizbě uzká ulička, co člověk právě projde. A jizbou jdou: pruský pán, hrabě Sprinzenstein s paní a s dvěma dětmi, hoštický pan farář, farář Lelek z Vodky přicházel a vedl se pod paži se stěborským knězem Ochranou. Pak profesor

K politickému žhářství na Hlučínsku

Vypálená hospodářská budova české školy v Koutech

Zničená nová motorová stříkačka českých hasičů v Kravařích

Vašek přišel s profesorem Pečenkou, předpadlým ještě po nemoci, která jej zle uchala celý podzim. A za nimi šel děkan Kinner, něco hovořil k obtloustlému správci panství. A nakonec rehtur Votke, utřesený stařeček, krátkozraký a nedoslýchavý, plaše se rozhlížel a hupkavými krůčky se natřásal.

Hoštičtí muzikanti spustili tuš, jen to řinčelo a hoštický učitel Ludvík, který řídil hudbu, usmíval se na všechny a nejvíc na muzikanty, kteří se v dusnu již notně potili. Tuš dohřměl a šumot hlasů tichl, tichl, až docela ustal. To se už panstvo usadilo. Pan farář vystoupil a promluvil. Temný barytonový jeho hlas se tady nerozezněl tak slavně jako v kostele, kde velká prostora chrámu odrážela zvuk slov v hlasném echu. Příliš těsnou byla tato místnost a příliš přeplněna. Ale slova zněla tak srdečně, jakési bližší to bylo všechno.

Pan farář hovořil zvolna a důrazně: »Snad se mnohý domnívá, že se nesluší pro duchovního, aby na tomto místě co řečník vystoupil. Ale ne místo znectí lidí, nýbrž lidé znectí místa. Kde se ctihodná společnost sejde, jak to o tomto shromáždění platí, tam zajisté není neslušno pro kněze mluvit. A k jakému účelu jsme se zde sešli? Chceme se ovšem baviti a rozveseliti, ale způsobem šlechetným, Bohu a lidem milým: chceme zde těm, kterým se zdá, že zábava pozůstává jen v křiku, opilství a rozpustilosti, dokázati, že se může každý člověk baviti slušně a víc duševně než tělesně... A naše zábava má vzbuzovati city slušnosti a krásy...«

Pan farář rozmlouval. To nebylo kázání, ale přátelské besedování. A když domluvil, lidé chvíli mlčeli. Tvrdé ticho. Ale pak si někdo dodal odvahy, tam vzadu

mezi zástupem, tísnicím se pod pekařskou pecí, tleskl hlučně a už všechny ruce se zvedly k potlesku. Potom kvartet zahrál valčík. Hned nato zpěváci zazpívali sbor Naprej. Bylo těch zpívajících víc z Kateřinek než z Hoštic, profesor Pečenka, blbdý, snad mu bylo v tom horku i trochu nevolno, maličko se usmíval, očima dodával odvahy zpěvákům na podiu, těm zpěvákům, jež byl sám cvičival.

Beseda už byla v proudu. Švarná selská děvucha Františka Bezuchová zadeklamovala veselé povídání o kávě. Hlas se jí trochu třásl, když začínala, ale to jenom na chvíli, a posluchači nešetřili potleskem, když se šumná hlavička uklonila po deklamaci. A pak ještě jiná deklamovánka. To z Kateřinek Jarošek, řemeslnický synek, přednášel rozmarné povídání o tom, či se ženit nebo neženit. A lidé se smáli, smáli, až je ladění nástrojů umlčelo.

Po koncertním čísle vystoupil znovu sbor a zpíval »Kde domov můj...« Bylo to zvláštní, když zde na půdě pruského krále zpívalo šestnáct mladých hrdel »země česká, domov můj«. Jak to krásně znělo. Když píseň teskným echem doznívala, farář Ochraňa se podíval po profesoru Vaškovi, ale ten naslouchal s hluboce skloněnou hlavou. A vedle Vaška seděl zamyšlen profesor Pečenka, za ním kateřinský dvořák Filípek. A v hlubokém rozjímání ponořen seděl zde zamračen stryk Rybař, opavský kostelník, co po pruských dědinách roznáší české knížky.

Píseň tiše dozněla, i v zamyšlených hlavách dozněla její ozvěna. To již zpíval jiný sbor, Šablenska brušená, to je moje žena... Farářem Lelkem to trochu trhlo; zlobil se, že zpívají »to je moje žena...«, tak lehkovážně světsky, místo »to je má

Ať si kdo chce, co chce říká,
ten, kdo u LISZTWANA nakupuje,
ten si nikdy nenařiká!

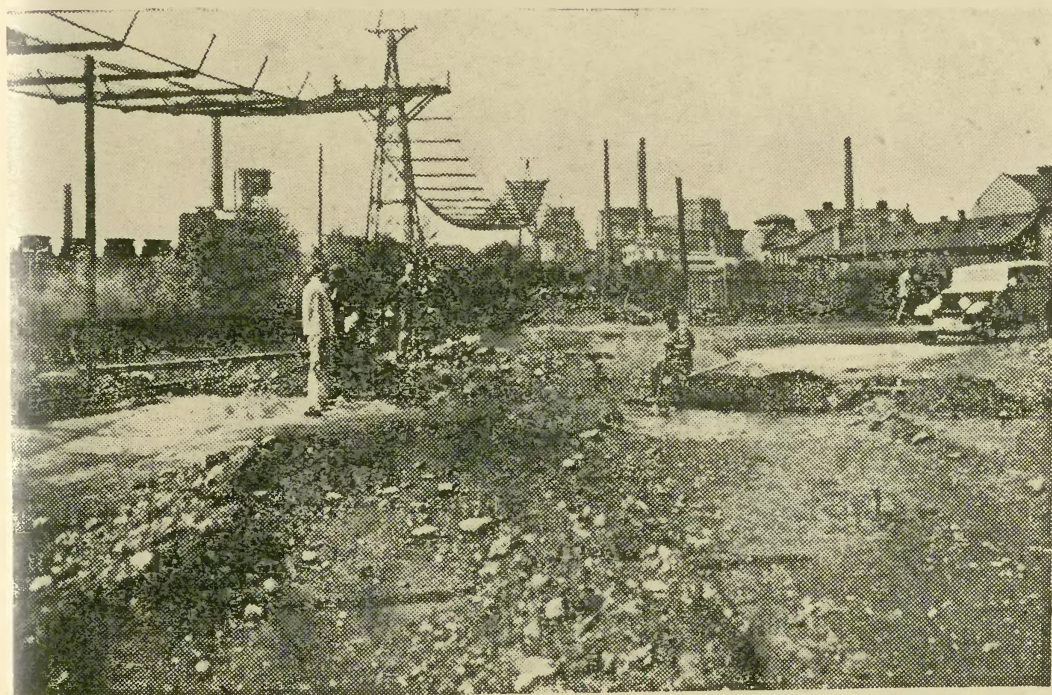
A. LISZT WAN prvotřídni
krejčovský závod
pro pány i dámy
J A B L U N K O V , n ě m ě s t ě

obrana«, jak opravil tuto píseň pro školní děti, v horlivé své snaze vymýtít všechno nevážené a lehkomyšlné. To i profesor Vašek pozvedl hlavu a střetl se pohledem s Lelekem. Úsměv zahrál Vaškovi na rtech, protože dobře vycítil, co důstojného pána zamrzelo, a jistě si vzpomněl, jak Lelek kdysi ostře vystoupil proti milostné básničce v Opavském Besedníku, a byla to jenom nápodoba národní písně. Hudba

Ryba roznáší po dědinách, není tolik krásy. Zvuk řeči opíjí krásou, o níž se ani nezdálo...

Však v přestávce se naklonil děkan Kinner k hraběti, stírajícímu pot s oroseného čela, a pochválil herce.

»Hrají tak přirozeně, nenuceně, lehce. Považte jen, že nikdo z těch venkovánů neviděl skutečné hry, herce z povolání...«

Halda se odváží. Haldy za budovou Národního divadla moravskoslezského o obsahu 700.000 kubických metrů se odváží na stavbu trati Hranice—Vsetín. Odvoz haldy potrvá přes půldruhého roku. Za tu dobu bude vypraveno z Mor. Ostravy asi 50.000 nákladních vlaků, jichž vozy budou naplněny haldou

zahrála potom pruskou hymnu. Opona drobné scény se rozvlnila a jevištěm přechází kníže Oldřich — hospodský Moric jej hrál — a naříkal, že zbloudil v lese a ztratil svou knížecí družinu. Diváci se zatajeným dechem horlivě naslouchali; napětí, které leželo v nízké hospodské jizbě, chvílemi se projevilo přerývaným výdechem. Stísněné hrudi občas zhluboka nabraly vzduchu, těžkého a horkého. Žilo se tím dějem na potměném jevišti. Ticho, Ticho, jen řeč herců padala do dusna. A v lidech rostl údiv. Kaj se to enem v tych luďach vzalo, že tak šumně povědaju... Tak šumně, že ani v knížkách, co stryk

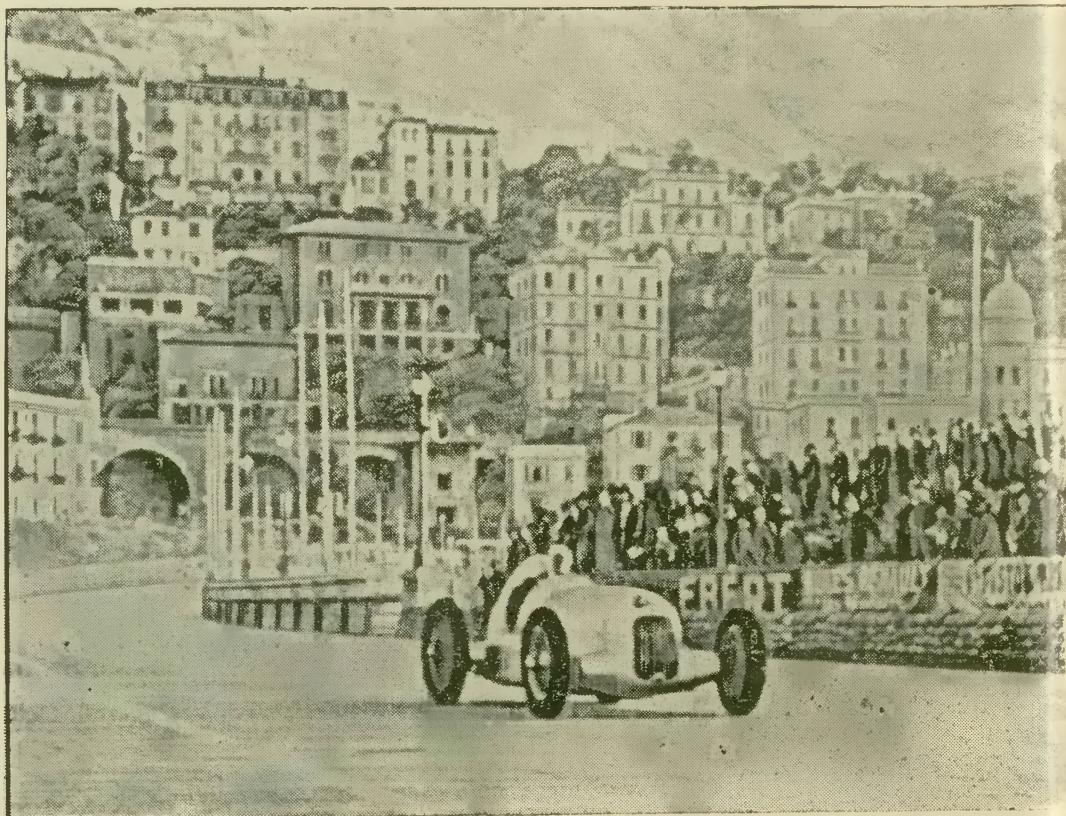
A hrabě Sprinzenstein se dobrácky usmívá, otírá zarudlé tváře, zpocený zátylek a odpovídá děkanovi německy.

»To ten hospodský všechno nacvičil. Je prý to, důstojnosti, velký Slovan, trochu buňič... no, je-li kdo čím nadšen, dovede dělat divy.« A pak se pan hrabě obrátil k faráři Lelkovi a pravil mu česky — tou řečí, které se naučil od čeledě na svém statku v moravské dědině Hošticích: »Tak, co prajiče, velebný pane temu tejatru, to mače radošč, co? No, ja, je... Vy tu stě všeci taci švermři a tak se mi zda, že nakoněc ešče aji s polama se vykludžiče do Rakuska nazpadek... No,

ja, ja. Beztak už se včil jezdiče radit, kerak bystě to zrobit měli...« A pohlédł při tom po profesorů Vaškovi. Usmíval se. Ostatně i pan hrabě Sprinzenstein se usmíval; nemyslil to tak zle, pruský šlechtic, hrabě Sprinzenstein — sám prodal dům v Ratiboři a zakoupil se v Opavě.

Na dvoře zapřáhali koně do saní a kárniků, hospodský Moric sem přiběhl.

»Tak, co prajitě, pane profesore?« volal na profesora Vaška, který tady stál v tlumu svých známých. A Vašek jěn pokročil k rozradostněnému hospodáři, po-

Autozávod v ulicích Monte Carla. Na snímku italský závodník Fağiolì během závodu

Divadlo rychle pokračovalo. Naposled spadla opona, sešitá ze dvou přehozů, a skončil příběh o českém knížeti Oldřichovi a jeho selské ženě Boženě. Diváci tleskali, tleskali, radostně hovořili, oči všem vesele svítily, dusná jízba byla nabita nadšením. Oknem, na němž se srážela pára v bílé ornamenty, dral se ledový vzduch a zarudlý měsíc hleděl do nízké místnosti, proměněné v hučící ul. Přísný pohled pana faráře sehnal děti s pekařské peci, panstvo odcházelo, ale muzikanti ladili své nástroje a synci honem odtahovali židle a lavice ke stěně. Co by bylo za besedu, aby se nakonec netančilo!

dal mu ruku, srdečně stiskl dlaň a řekl vážně:

»Příteli — šťastně jste započali svou práci a dokázali jste, že jí rozumíte. Tak teď jenom neskládat ruce v klín...«

Stáli tady oba, ozáření měsícem, ležícím nízko na nebi. Ruce si tiskli a mlčení vyslovilo všechnu tu radost, pro niž nebylo slov. Ale už se někdo ptal po Vaškovi. Sání předjížděly a přespolní hosté se rozházeli. Bič třeskl a rolničky začly chřestily.

A z hospody, to už zněla veselá píseň a jasná melodie šotyše...

Staré noviny vypravují o Hlučínsku

Milan Rusinský

Staré noviny... hromada nažloutlého a zatuchlého papíru, švabachové litery, ohlodané okraje listů... Hle, představa, která vyvolává vzpomínku na minulé doby. Jedni je chválí, druzí o nich nechťejí slyšet. Ale konec konců, vždy se musí zpět k zaniklým událostem a z nich pak můžeme zjišťovati vnitřní souvislost věcí a rozumět vývoji. A tak, podívejme se trochu zpět. Na starou historii a její odlesk v soudobém tisku. Není těch zpráv mnoho, ale jsou tím radostnější, uvážíme-li všechny okolnosti hospodářské, politické a kulturní oné doby, kdy byly psány.

Nejprve tedy je zde starý časopis, Opavský Besedník, vydávaný s takovou motnou nesnází. Listujeme-li pěti svazky tohoto prvního českého časopisu ve Slezsku — to nepřihlížím k staršímu pokusu o časopis ve 40. letech, kdy v Prusku začal vydávat buditel Lelek svůj lidový měsíčník Holubici, zaniklý hned prvním číslem — tak tedy jsme překvapeni tím, jak brzy se přihlásilo k slovu Hlučínsko — pruská strana našeho kraje, obývaného Moravci. Hned v 2. čísle Opavského Besedníku v »Rozmanitostech« čteme statistický přehled o národnostních poměrech ve Slezsku a zde je zdůrazněna početnost Moravců v Pruském Slezsku, kterých bylo tehdy 50.000. Jistě že tím zpravidlem byl Cyprián Lelek, častý dopisovatel, věrný Opavskému Besedníku do konce jeho vycházení, věrný i druhým českým novinám ve Slezsku, »Opavskému Týdenníku«.

Nejprve se setkáváme s drobnými zprávami, jež bychom dnes nazvali denními. Tak se zde dovidáme o sbírkách na klášter, o misiích, významných národně proto, že kazatelé přicházeli z Moravy a kázali jen a jen česky. Zprávy ty nejsou podepsané, ale Lelkovo autorství lze vytknouti z jedné zprávy, kde píše o protialkoholním boji a připomíná zápasy s kořálčím morem v 40. letech, kdy sám a neohroženě je formulován požadavek rovnoprávnosti české a polské řeči v Prusku.

v mnoha hlučínských dědinách a docílil, že obyvatelstvo slavným slibem zřeklo se pálení i pití kořalky. Lelek svým příkladem přiměl k dopisování do Opavského Besedníku o událostech z pruských dědin moravských i několik svých duchovních druhů. Z Benešova se přihlásil na př. farář Josef Kopecký, který sděluje rozhodnutí svých farníků, přistavěti ke kostelu novou věž, zpravuje nás o sbírkách na stavbu, i o jejím výsledku. Později pak píše o slavném svěcení věže, jehož se účastnilo mnoho lidí a kněží z Rakouského Slezska a velké kázání zde proslovil velkopolský kněz, buditel a oblíbený řečník, farář Kazimír Tomášek.

O věcech hospodářského pokroku nás neustále zpravuje někdo neznámý, tušíme opět v něm — a nemýlíme se, faráře Lelka, který zejména upozorňuje na pokusy s hedvábnictvím. Pak čteme zde potěšitelnou zprávu o vyučování češtině na hlučíckém gymnasiu, jehož se ujal nadšený a spravedlivý německý profesor Stefan. Pro informaci čtenářům dodávám, že z hlučíckého gymnasia vycházelo nejvíce intelligence, která se vracela zpět na Hlučínsko — byli to většinou kněží, kteří znali nejen jazyk lidu, ale byli do značné míry i národně uvědomělí. Národní sebevědomí jejich utužilo se zvlášť s národním uvědoměním Poláků po nezdaru revoluce roku 1863.

V dopisech »Z Pruského Slezska« se dovidáme o pilném spisovateli, knězi Janu Jarošovi, pruském Moravci, v jehož pozůstalosti se našlo mnoho svazků rukopisů náboženských poučení. A zase jsou zde časté zprávy o různých denních událostech, příhodách i nehodách. Velmi obsáhlá je pak zpráva o volbách do berlinského sněmu. Volby byly zvlášť významné pro zastoupení národních menšin Pruska, které měly své mluvčí ve straně konservativní. Zde po prvé, jasně a neohroženě je formulován požadavek rovnoprávnosti české a polské řeči v Prusku.

Cukrárna „U KLORŮ“ ve Frenštátě p. R.
má nejjemnější cukroví

Musíme si být neustále vědomi, že stav národnosti v 60. letech byl pro slovanské národnosti velmi přízniv, teprve vlna úporné germanisace, která nasadila chvatné tempo v letech 70., odnárodnila polovinu počtu slovanského lidu, znajícího se v 60. letech k své národnosti.

Můžeme směle říci, že ty drobné zprávy z Pruského Slezska měly velký význam a velký dosah. Švabachem tištěný Opavský Besedník se šířil po celém Hlučínsku a po moravských dědinách Hlubčicka, nabádal k národní práci především kněžstvo. A vidíme, jak se od roku 1860 do roku 1865 národní ruch na Hlučínsku stupňuje. Se zánikem Opavského Besedníku opadáva i zájem o kulturní drobnou práci na moravském venkově Pruského Slezska.

Dokladem stupňování národního zájmu dosud zhlouštěných Moravců nám mohou být zprávy o významných kulturních událostech. Tak prvou delší a významnou zprávou a zároveň i dokladem našeho tvrzení o intenzitě národní práce na Hlučínsku a Hlubčicku je dopis z Vodky u Násilé — působil tam kněz Lelek — v němž jsme informováni o oslavě pruského státního jubilea, která zásluhou svého pořadatele, Cypriána Lelka, byla spíše národní slavností českou, než školskou patriotickou pruskou oslavou. Čtíme jen o průběhu této školské slavnosti, které se účastnila celá dědina: »Školní síň byla přeplněna i na chodbě a schodech lidmi ucpána. Moravskou modlitbou zahájena rektorem Jurečkem slavnost. Potom se zazpívala píseň »Kde domov můj?«, potom se příběhy oněch vojen (pro jejichž připomínku se oslava konala) četly. Po udání bitvy u Prahy se zpívalo »Jede mladík na svém koni«, při vzpomínce jiné bitvy se zpívalo »Šablenka brušena«. Na vzpomínku toho, když Rusové Francouze z říše své vyháněli, se zpívalo »Slovan jsem a Slovan budu...«. Zkrátka, celá ta

zpráva působí na nás po 70 letech velmi potěšitelným dojmem a dovedeme si vážit té práce, kterou pro udržení národního vědomí dovedli vykonati všichni ti dávno již zesnuli.

A kulturních událostí, národně uvědomělých, přibývalo. Tak se setkáváme se zprávou o první besedě na Hlučínsku ve Velkých Hošticích, při níž se hrálo i první české divadlo ve Slezsku. To bylo v únoru 1864 a rok poté nová obšírná zpráva o druhé besedě, rovněž ve Velkých Hošticích. A těch drobných zpráv o hlučínských přibězích je v Opavském Besedníku velká řada. Jím se neustále dokumentuje vědomí vnitřní sounáležitosti s národem, od kterého hlučínský lid dělí páska pohraniční řeky. Pokles národní práce je možno znamenati se zánikem opavských novin. Olomoucké Noviny a Moravan, které rovněž přinášely články z Pruského Slezska — od týchž dopisovatelů jako Opavský Besedník — stále řidčeji nás poučují o událostech, které se sběhly na této naší půdě.

Rok 1869, rok Ostré Hůrky, opět se vyznačuje zvýšením zájmu o národní věci. Ale pak přicházejí těžké roky let 70. Doba kulturního boje, v níž zápas náboženský je v dojemné shodě se zápasem národním. V Opavě žijí nové české noviny. Opavský Týdenník informuje nás neustále o průběhu těžkého zápolení moravských kněží hlučínských s bojovným a železným úředním aparátem bismarkovského Německa. Až se vytýkalo redaktoru Opavského Týdenníku, že věnuje tolik místa zprávám o moravských dědinách v Pruském Slezsku, kraji, pro nás »prý beztrakt ztraceném«, a že je třeba obrátit zřetel k věcem bližším a naléhavějším. S touto výtkou se pojila také výtky klerikalismu — a tak v Opavském Týdenníku ubývá oněch zpráv, spojujících nás neustále s osudem pruských Moravců, a na pruské straně se volalo po vlastním čar-

Lahůdkářství, uzeniny
Vinárna a jídelna

Jan Karliček, Karvinná

Hospodářské stroje Josef Siolař, Místek
strojírna Masarykova

sopise, věnovaném národním a náboženským zájmům. Tyto hlasy, žádající vlastní list, ozývají se od 70. let čas od času, znovu a znovu a stále naléhavěji, ale k založení českých novin v Pruském Slezsku dochází teprve roku 1893 a sice vzácnou a obětavou prací dvanácti kněží, zakláda-

jících »Katolické noviny«. Časopis, v němž však národní zřetel byl hodně zatlačován zájmy církevními. Až nakonec, snad i pod tlakem doby, úřadů — bylo to za války — našla se zde i slova nenávislná, svědčící o naprostém zmatku a nedostatku rozhledu, ano i o osobním zaujetí.

Pro zasmání

Skladatel Dvořák dokončil jednou krátce před vánočními několik krátkých skladeb, které nazval »Maličkosti«. Před odesláním této práce do Německa, kde Dvořákova díla vydával nakladatel Simrok, radil se s manželkou: »Co myslíš, nebude to mnoho žádat za práci 2000?« — Paní Dvořáková, která právě myslela na drahé vánoce, řekla: »Jen si napiš o tři tisíce.« — Mistr uposlechl, ale ve spěchu napsal o nulu více. Za několik dní dostal odpověď. Simrok psal, že se mu zdá být 30.000 příliš mnoho, ale že by byl ochoten, bude-li Dvořák souhlasit, dát mu 10.000. — Tak dostal mistr neočekávaně pěkný vánoční dárek. Často na to vzpomínal.

Ve velkoměstě. »Jaký je to tamhle sběh lidí?« — »Ale to nic, to jen jedno auto chtělo zajet do postranní uličky.« — »A proto se tak sbíhají lidé?« — »No, ona tam totiž žádná postranní ulička není.«

To sotva. »Slečně Věře ukradne kdosi hubičku.« Slečna Věra rozhořčeně: »Jak se můžete opovážit! Tatínek řekl, že přerazí prvního, kdo by mne políbil!« — »No, slečno Věro — a dostal v slovu?«

Mateřská moudrost. První matka: »Já se držím zásady, má drahá, že každá z mých dcer do dvaceti se musí dostat pod čepec!« — Druhá matka: »A když se nenajde vhodný ženich?« — První matka: »Tak na těch dvaceti letech sedí tak dlouho, až se najde!«

Žebrácká sleva! »Dejte mi korunku, paničko zlatá! Jsem bezruký!« — »Ale vždyť máte jednu ruku, ve které držíte kloubek?« — »No, tak mi tedy dejte jen padesát haléřů.«

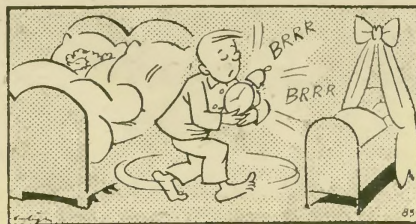
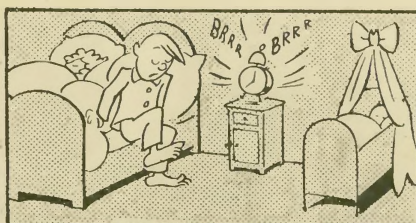
Dovede se přizpůsobiti. »Pane velkostatkáři, mohl byste mi půjčiti dvacet korun?« — »Za prvé, mladíku, nejsem velkostatkářem, nýbrž jen statkářem!« — »... je-li tomu tak, tedy bych se spokojil s desíti korunami.«

Splnil, co slíboval. »Můj snoubenec mi přislíbil k jmeninám hory a doly...« — »A co ti daroval?« — »Globus.«

Dobrá pověst. »Pane starosto, jaké pověsti požívá u vás obžalovaný?« — »Inu, slavný soude, dobrý — chodí z kriminálu do kriminálu a všude se slušně chová.«

Už ne. »Jsou Míla a Karel ještě pořád tak nerozlučitelní, jako bývali?« — »Už ne, už jsou manžely!«

Optimista a pesimista. »Tati, jaký je rozdíl mezi optimistou a pesimistou?« — »To ti mohu snadno vysvětlit, můj synu. Představ si kus ementálského sýra. Optimista vidí na něm jen ten sýr, pesimista jen ty díry.«

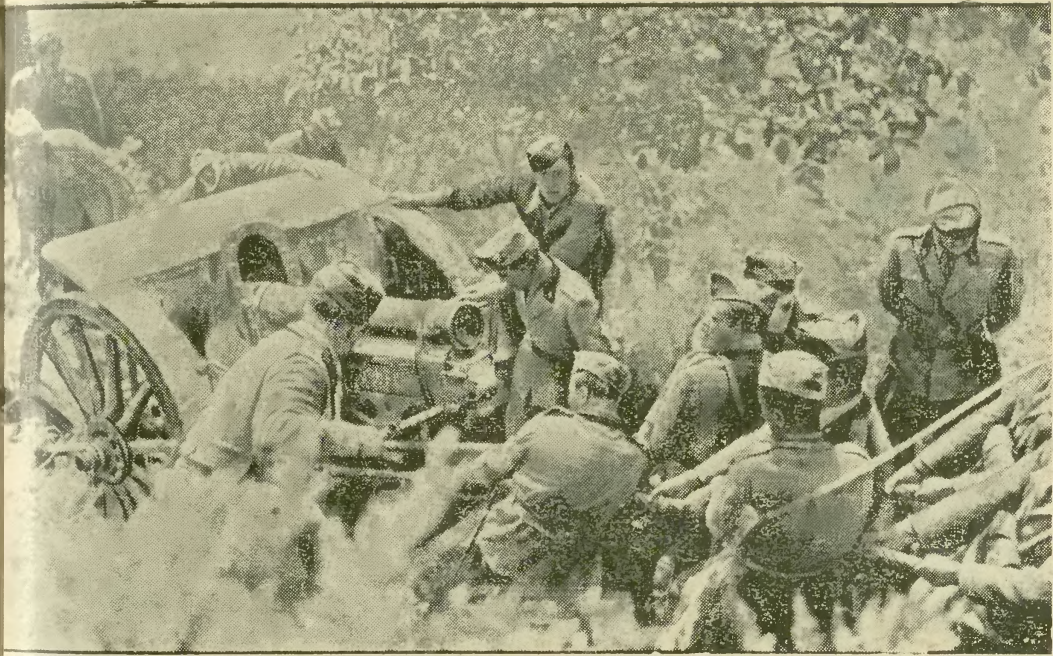
V á l k a v H a b e š i

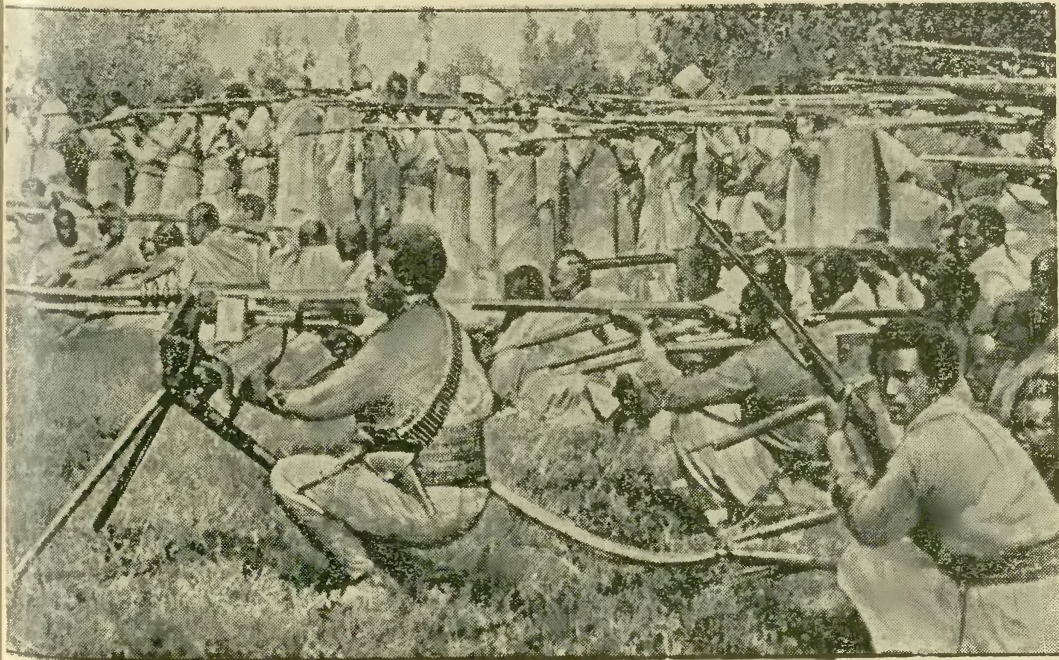
Dva úhlavní nepřátelé. Pamětný obrázek ze setkání italského krále Viktora Emanuela s císařem Haile Selassie v Římě před deseti roky

Stavba silnic, nejhorší stránka italsko-habešské války

Italské dělostřelectvo na postupu

Habešané s moderní výzbrojí

PRO ZASMÁNÍ

Válka a mír.

Chceme potopit zase jednu starou, nepotřebnou kocábku a oni si myslí, že odzbrojujeme.

Negalanční. »Slečno, máte dvě chybné věci, které vám vadí, aby z vás byla dobrá tanečnice.« — »Které věci miníte?« — »Vaše nohy...«

Odzbrojovací konference bojí se svých stínů.

Dětské přání. »Tati, já bych chtěla sestřičku. Nezapomeň, kdybys potkal nějakého obchodníka s děvčaty.«

Mezinámořníky. »Člověče, já mám smůlu!« — »Proč?« — »Dal jsem se k námořníkům, abych viděl kus světa, a byl jsem přidělen na ponorku.«

Postup. »To bys neřekl, jak rostu denně ode dne v očích své ženy.« — »Ale jdi?« — »Jo, po svatbě mi říkala holoubku, za rok mi říkala koni a teď mi říká — slone!«

Těžká věc. »Já se ti dovím, jaké uličníky si to vybíráš za kamarády. Proč se nepřátelíš s pořádnými hochy?« — »Maminky jim to zakázaly!«

Šalomounská odpověď slavného ruského basisty Fedora Šaljapina. Když slavený basista hostoval v Nizze, byl pozván ředitelem Gunsbourgenem k večeři. Při cerclu ptá se ředitel Gunsbourgen: »Maestro, kterápak je z vašich parádních rolí vám ta nejmilejší?« Šaljapin se usmál, očistil foukl kotouč dýmu cigarety ke stropu a řekl: »Moje žena má pět dětí, zeptejte se jí, které z nich má nejradši, co vám odpoví?« — Ředitel: »Chápu, maestro, úplně!«

Kromě rychlých italských letadel jsou muly nejbezpečnější a nikdy neselhávající dopravní prostředek

Přesuny italské motorisované kolony v habešské poušti Oġadenu

Okolo Lysé hory

Jaroslav Šulc

Boj o Lysou horu.

Němci obsadili již před 40 lety vrchol Lysé hory. V r. 1895 otevřel německý Beskidenverein útulnu na vrcholu Lysé a stále ji rozšiřoval. Nedávno ještě přistavěli si novou budovu, takže stále počítají s tím, že Lysá hora je jejich horou.

Nebyl snadný boj o Lysou. Do r. 1918 nebylo prostředků a ani možností pomýšlet na tento podnik. Čeští turisté sice chodili na Lysou, ale musili se spokojit chatou Beskidenvereinu. Němci si později ještě vystavěli novou chatu nad Butořinkou, aby zachytili i proud těch, kteří se nedostanou až k vrcholu hory, nebo pro ty, kteří zde odpočívají cestou.

Z nesmělých počátků počala se usku-tečňovat stavba české útulny na vrcholu Lysé hory. Řada přípravných článků, řečí, programů, plánů, řada schůzí, konečně odhodlání ke stavbě po všem váhání a rozhodování, stavba a ukončení stavby na podzim v roce 1934. Česká chata na Lysé hoře je hotova, čtyřicet let zpoždění za Němci mohou čeští lidé s uspokojením říci: Dočkali jsme se toho, v co jsme dlouho nevěřili a na co jsme dlouho čekali!

Chata na Lysé hoře je hotova. záslužná a vytrvalá práce Stavební komise Lysé, odboru KČST. Mor. Ostrava, i všech činitelů ostatních je skončena. Ale tím není boj vybojován. Je na československé turistické veřejnosti, aby chatu na Lysé podporovala a udržela.

Trochu historie.

Ačkoliv je Lysá hora nejvyšší horou ve skupině Moravskoslezských Bezkyd, přece její známost bývala zatlačována nižším, ale přístupnějším Radhoštěm, jenž přitahoval svým cyrillo-metodějským kultem. Snad i příkrost a nepřístupnost této hory zabraňovala její popularitě.

Již ve XIII. stol. roku 1261 vyskytuje se jméno Lysé hory, v názvu Lissa huer a. Ve XIV. století ustanovení jsou Valaši hlídali hranic moravských proti

Uhrám. Pod Lysou na Ostravici vznikala Šance, jež brání přístupu Kuruce z Uher.

Teprve v XVII. století začíná sláva Lysé hory. Je to Ondráš Šebesta z Janovic, syn fojtův, z č. 8, jenž pokřtěn 13. listopadu 1680 v Dobré, proslul jako první a největší bezkydský zbojník, jehož hlavním a bezpečným sídlem byla Lysá hora. Zde podle pověsti dala mu čarodějnice Hana obušek, jenž ho činil nezranitelným, zde měl tajné skrýše a sem za ním chodili jeho bratři-zbojníci, aby je vedl. Zde nad Satinou je Ondrášova skála, kde sedával, Lysá hora byla jeho nejoblíbenějším místem, takže Fr. Sláma a právem napsal knihu o něm: Páma Lysé hory. Teprve r. 1715 končí sláva Ondrášova, když přítel Juráš zrazuje svého kamaráda ve Sviadnově u Frýdku v hospodě.

Z okolí Lysé je památný kostelík sv. Ignáce na Borové z r. 1773, jenž se jeden z mála, nejdéle bránil germanisaci v době předválečné. — Pak ještě v r. 1846 slyšíme o Šancích na Ostravici, jež se opevňují proti Uhrům. Jinak je historie dosti skoupá, neboť chudý horský kraj nelákal k obsazování. Vidíme to i z toho, že v horské oblasti Moravskoslezských Bezkyd nemáme ani jednoho hradu. Teprve v podhůří vznikají hrady i města. Ale hory samy dlouho a dlouho uchovávají si svou divokou romantickou krásu.

Lysá hora zblízka.

Lysá hora jako celá skupina Moravskoslezských Bezkyd patří svým původem do mladšího útvaru — do křídové doby. Proto její svahy jsou příkré, ještě toliká nepoškozené a nenivelisované denudací a erosi jako třeba prahorní masivy Jeseníků. Tím se nám zdá Lysá při svých 1325 m absolutní výšky mnohem vyšší a příkrější, nejsou zastíněna sousedním předhořím, naopak její výška roste zdánlivě příkrou strmou Gigulí.

Masiv Lysé hory i s jejím bočním vrcholem, Malchorem (1217 m) měří přibližně

Navštívte cukrárnu Josefa Baróně ve Frýdku

Vždy čerstvé pečivo. — Káva — čokoláda — zmrzlina

Masarykovo náměstí

plízně 11 km od severu k jihu a 7 km od severu k západu. Hlavní vrchol se rozvětkuje v několik táhlých hřbetů, mezi nimiž vznikají krátká údolí, umožňující přístup k vrcholu. Se všech stran je Lysá hora oddělena od ostatních hor, jen k Bílému kříži vede značně nízký spojovací hřeben.

Podhůří Lysé hory je zemědělské, celá hora je porostlá lesy, většinou jehličnatými. V nižších polohách jsou menší gruně a několik drobných chalup. Vrchol Lysé je holý, trochu klesá a tvrdé trávy bojuje zde o existenci s nepohodou. Deště jsou zde časté, vydatné, mraky rády zahalují vrchol Lysé. Sníh zde vydrží dlouho do dubna, někdy i do května, ovšem ne všude. Nejpříjemnější tu bývá k podzimu.

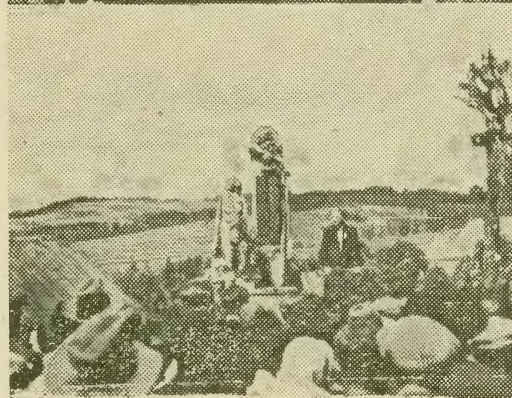
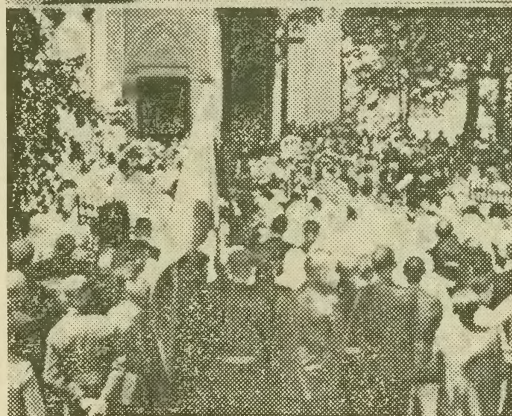
Turista na Lysé.

Se všech stran je pohled na Lysou horu krásný a úchvatný. S Jeseníků, s Oderských vrchů, z Hlučínska, se slezských kopců, z Moravy od Hranic a od Suchdolu, od Štramberku i od Frenštátu, od Ostravy i od Těšína, ze Zadních hor i ze Slovenska, každý rád vyhledává v panoramě Bezkyd její charakteristický a jedinečný vrchol. A s jejích úbočí při výstupu i při sestupu naskytá se turistovi řada výhledů a rozhledů, jimiž se nikdy nepřesytí. A což teprve s vrcholu, jenž prost stromů a nezastíněn žádnou vyšší horou, umožňuje jeden z nejširších a nejpečnějších rozhledů v naší vlasti.

Hleďme jen na ty blízké vrcholky hor, na údolí bezkydských řek a bystrin, na četné vsi a města v Podbezkydí! Co nádherných pohledů na vlny hor směrem k Slovensku! Od hory k hoře bloudí náš zrak, nemoha se nasytit.

A pohlédneme-li dál k obzoru, pak za jasného počasí shlédneme polské Bezkydy s Babia górą (1725 m), Malou Fatru s příkrými vrcholky, Liptovské hole, ano i obrysy Tater. Podíváme se daleko k Moravě, přes Ondřejník, a nad Frýdkem hledíme k Oderským horám, k Pradědu, ke Králickému Sněžníku, k Ostravě i k rovinám Německa, k polským hranicím. Oči bloudí s hory na horu, z údolí do údolí, na vsi a města, do dále i do blíзка. Tolik nezapomenutelných dojmů!

Přístup na Lysou horu je pohodlný, třeba trochu příkrý a dlouhý. Cesty jsou dobře upraveny, pečlivě značeny a vždy vedeny tak, aby skýtaly co nejvíce výhledů. Neméně než 7 hlavních cest vede se

Den československé vzájemnosti v Čierném u Čadee
1. Děti z Čierného tančí šátečkovou. 2. — O polní mši svaté. 3. U pomníku padlých

všech stran na Lysou horu. A ty se ještě dají různě kombinovat. Nenajdeme zajímavější a bohatší hory po této stránce v Bezkydách.

V létě můžeme nahoru kteroukoliv cestou, nejlépe od Ostravice, jež je

sice příkrou, ale nejbližší a nejjistější, po něvadž cestou mineme Ostravskou chatu. V zimě jede na Lysou jen otužilý a zkušený lyžař. Příkré sjezdy vyžadují velké obratnosti. Lysá hora nikdy nebude cílem pohodlných turistů. Její výška a příkrost vždy budou odrazovat ty pohodlné a neotužilé. Ale bude radostným cílem těm, kdo pro krásu hor nelitují trochu námahy a nepohodlí výstupu.

Komunikace.

Na Lysou horu nejčastěji vystupujeme ze stanic Frýdlantu nad Ostr., z Ostravice, ze Šanců-Rečic na dráze Frýdlant—Bílá, jež v délce 23 km vede daleko do nitra Bezkyd. Nejbliže je na Lysou ze stanice Ostravice. Z Frýdlantu se cesta zkrátí, až pojedou autobus do Malenovic. Kromě toho se často vystupuje z Mohelnice, to se musí z Frýdku na Pražmu, případně až na Mohelnici jet autobusem. S druhé strany se vystupuje na Lysou od Bílého kříže a z údolí Řečice obvykle jen při delších turách, jinak se obvykle volí tyto jihovýchodní svahy k sestupu.

Pod Lysou horu se dostaneme velmi snadno. Všechny vlaky mívají dobré spojení k nim, v nedělích bývá spojení autobusové. Samotný výstup na vrchol hory trvá 3—4 hodiny.

Ondřejníky a Javorníky s Lysé hory.

Snad všechny hory v Bezkydách moravskoslezských mají typickou vlastnost, že se zdají jako vysunuty k jedné straně, že nám připadají jako by se přikrčovaly k útoku. Zejména dobře to pozorujeme u těch hor, jež jsou posunuty k moravským rovinám. Nejlépe zpozorujeme tuto vlastnost při pohledu s Lysé hory na Javorníky a na Ondřejníky, při čemž nás zaujme i nápadná podobnost těchto masivů, ale v obráceném poměru.

Díváme-li se s Lysé, uvidíme obrysy Javorníků od nejmenší Kyčery k Malému Javorníku a k Vel. Javorníku. Proti nim zase vystupuje Skalka, pak nižší hřbet nad Pstružím a konečně nejnižší Ondřejník nad Frýdlantem. Tak se tyto dvě horské skupiny proti sobě zdvihají jako dvě zvířata, připravená k zápasu.

Robert Burns: Mé srdce je v horách...

Hory vždy vzněcovaly umělce k uměleckým činům. Romantická jejich stránka

vždy má v sobě něco, co vzbuzuje touhy po krásnějším, lepším, nevšedním. Proto bychom našli celou literaturu, inspirovanou horami, tisíce obrazů hor, mnoho motivů ve všech uměních z prostředí hor.

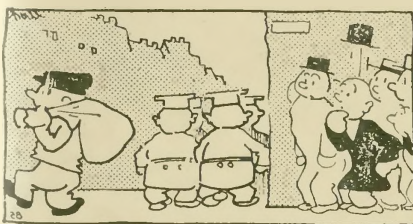
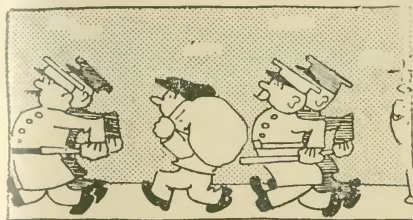
A Bezkydy zvlášť jsou pro svou krásu vyhledávány umělci. Snad nikdo, kdo prošel těmito horami, neodcházel bez krásných dojmů. Čteme-li »Vzpomínky« čeladenského básníka, nedávno zesnulého Josefa Kalusa, poznáme, jak Bezkydy přiváděly do nadšení Růž. Svobodovou, Jul. Zeyera, Z. Winttra, St. Vráze, K. Legera a mn. j., kteří přicházeli na návštěvu do Čeladné. A byla by velká řada těch, kteří umělecky vytěžili mnoho krásného z bezkydských hor. Řada básní, povídek, románů, divadler, obrazů, soch a j. výtvořů vznikla z námětů bezkydských.

Kdybychom chtěli vystopovat jen ta díla, jež se vztahují k Lysé hoře, musili bychom napsat celou knihu, abychom žádné dílo nevynechali. Je to zejména kult Ondrášů v Lysé hory, jež se často vyskytuje nejen v české literatuře a v umění výtvarném, ale také i v umění Poláků a Němců. J. L. Mikoláš ve svém článku ve Věstníku Matice opavské připomíná více než 50 děl, vztahujících se k Ondrášově postavě. Vzpomeneme-li jen Mikoláše Aleše, Petra Bezruče, J. Bartoše, Fr. Slámu, V. Martínka, Č. Ostravického, je to jen proto, že bude jindy důkladněji vzpomenu těch, kteří umělecky tvořili z námětů Lysé hory. Tato krásná hora se svým mytlem o hrdinovi Ondrášovi vždy bude podněcovati umělecké tvoření svým májivým a čistým kouzlem.

Perspektivy.

Krasavice Lysá, hora nejnádhernejších rozhledů a nejmájivějších půvabů, nejvyšší hora oblasti Bezkyd moravskoslezských, přejala poslední, ale nejdůležitější stráž na svém vrcholu. Česká chata na nejvyšší hoře našich Bezkyd je znamením dobré cesty, kterou jdeme. Dobyti Lysé hory je nám mezníkem a ukazatelem, že jsme dobře pracovali, ale bude nám i pobízejícím mementem do příštích let. Hora Ondrášova, hora Bezručova nechť je vždy horou našich nejkrásnějších a nejradostnějších chvílí v laskavé náručí Přírody!

PRO ZASMÁNÍ

Mudrosloví. Žena: »Koukej, mužičku, zlí jazykové tvrdí, že je vždy lépe milovati malé ženy než velké.« — Mužiček: »To máš, Mařko, tak; vždycky je voliti mezi dvěma zly — to menší.«

Opatrný. Ženuška: »Tak, co tomu říkáš, mužičku, jak mi sluší ten nový jarní klobouček?« — Mužiček: »Báječně, kdybych tě neznal, hned bych si tě vzal.«

Ženatý a svobodný. »Vy svobodní se přece máte hůř než my. Vidiš, teď po práci já jdu domů a ty musíš do hospody.« — »Ba ne, naopak. Já si jdu do hospody a ty musíš domů.«

Špatný odbyt. »Moje dcera maluje, hraje na piano, zpívá, hraje divadlo, chodí do rytmiky, spisuje, pracuje v politice, v sociální otázce, v ženské otázce...« — »Dobrá. A má také nějaké dobré vlastnosti?«

Těžký výběr. Aristokrátka, dobře známá pro svou lakotu, dostala návštěvu. Přišla k ní její přítelkyně, která prodávala vstupenky k dobročinnému koncertu. Nabídla jí je. — »Bohužel, nemohu přijít na koncert, poněvadž jsem tou dobou zadána jinam. Ale, moje drahá, budu dlíti s vámi duchem.« — »Prosím tedy, které místo máme pro vašeho ducha zajistit?« Za deset nebo za dvacet korun?«

Jak to je? Pán: »Ted' opravdu nevím — jsi osel ty nebo já?« — Sluha: »Prosím, to je opravdu těžko věřit, že byste si byl vzal osla za sluhu!«

Schopen oběti. Baron Satko si stěžuje sluhovi: »Tohle víno je tak dobré Jeane, že se jím asi upiji k smrti.« — Jean předstoupí před svého pána s pevnou rozhodností: »Pak dovolte, pane barone, abych mohl zemřít za vás.«

Roztržitý muž.

— K čertu! Kam jsem jen zastrčil ten lístek, na kterém jsem si poznamenal místo, kam ukládám svůj notes, v kterém mám napsány věci, na něž nesmím zapomenout?

Ze staré jablunkovské kroniky

Josef Hubeňák

Po sklářském mistru Josefu Hrdinovi z Jablunkova zůstala kronika, která jest nyní majetkem farního úřadu v Jablunkově. Hrdina zapisoval do kroniky v letech 1806—1834. Jsou v ní mnohé zajímavé záznamy o událostech v této době nebo i před ní. Pisatel si všímá válek napoleonských a všeho, co s nimi souviselo, drahoty, pohrom živelných a zejména ovšem událostí v Jablunkově. Kronika jest psána jazykem českým neobratným slohem, leckde se vyskytují výrazy polské. V úvodě pisatel píše: Kronika ta jest fundována roku 1806 dne 1. januari. Zfundoval ji Josef Hrdina, sklářski majstr z Jablunkova, a to z té příčiny, že za jeho živobytí byly roky dobré, po nich však nastaly časy tak zlé, že o nich staří lidé ani neslyšeli. Proto jsem si umínil — píše Hrdina — zfundovat tuto knihu a zapisovat do ní, cokoliv se ve světě stane. Hrdina si přeje, aby ve vedení kroniky pokračoval i jeho syn. To se však nestalo. Uvádíme některé ze zaznamenaných událostí z dob starších, potom ty, které se sběhly za jeho života.

R. 1823 byl v celém Slezsku takový mor, že ze sta lidí zůstal sotva jeden. Město Těšín bylo postiženo morem v letech 1570, 1580 a 1599. R. 1741 dne 8. februari přitáhl do Jablunkova král brandeburský a na druhý den přinutil jablunkovské obyvatele, aby maširovali v čele jeho vojska na jablunkovské šance u Mostů na hranicích uhersko-slezských, a tak se šanců bez boje zmocnil. R. 1759 dne 4. novembris přišlo do Jablunkova brandeburské vojsko a loupilo po městě, které musilo složit výkupné 300 zlatých. R. 1764 dne 4. aprilis na svátek Vzkříšení Páně napadlo v Jablunkově tolik sněhu, že se lidé nemohli ani dostat do kostela. R. 1766 dne 13. juli přijel do Jablunkova nejjasnější císař Josef se 4 generály, usadil se na faře a zůstal tu dva dni. R. 1706 vyhořel Jablunkov po prvé a 1759 po druhé.

V r. 1758 byla velká drahoty. Čtvrtně kaše byla za 8 zlatých, pšenice za 6, rži za 5 zlatých, naproti tomu r. 1777, kdy byly v Těšíně zavedeny dva trhy čtyři neděle trvající, bylo vše velmi laciné, na př. čtvrtně pšenice byla za 2 zlaté, rži za 1 zl. 42 krejcary, kaše 3 zlaté, funt cukru 20 krejcarů, hovězího masa 4 krejcary, slaniny 9 krejcarů. Tyto laciné doby trvaly 20 let. R. 1779 začala vojna s Pruskem. V Jablunkově bylo mnoho vojáků Charvátů, vojenské nemocnice, v nichž pomřelo mnoho vojska. Od vojáků se nakazili a hojně umírali i občané jablunkovští. R. 1786 dne 27. februari v masopustní neděli bylo ve Slezsku, ale i na Moravě a v Uhřích silné zemětřesení, od něhož se zbořilo mnoho domů, a lidé se zachraňovali útekem do polí. R. 1787 začala vojna s Turekem. Císař Josef, generál Laudon i Moskálí táhli na Turka, dobyli Bělehradu a od Konstantinopole byli vzdálení už jen 4 míle. Když však císař Josef byl raněn, uzavřeli mír a vrátili Turkům dobyté země r. 1789. Následujícího roku dne 20. februari zemřel císař Josef ve Vídni a pochován byl v kostele sv. Štěpána. R. 1789 dne 30. juli a také v r. 1808 byla v Jablunkově taková povodeň, že na dolním předměstí voda se valila okny do budov a porabala stodoly, chlévy, dobytek a s polí odnesla všecku úrodu. R. 1796 oběsili v Kamenici 21 zbojníků i s jejich kapitánem, Fiedorem a 43 jiných poslali na Špilberk. R. 1796 dne 4. augusti udeřil blesk do věže jablunkovského kostela, na ciferníku smazal čísla I a X a zabil ženu Josefa Sikory.

Velmi podrobně popisuje Hrdina války napoleonské, zmiňuje se o vítězství Napoleona u Slavkova, zaznamenává skon francouzského krále Ludvíka XVI. i jeho manželky »Mariany Antoníny«, jimž francouzská rada dala stíti hlavu pod taranem. O velikosti Paříže činí si Hrdina představu z toho, že Paříž má 17 bran, 25 ryneků, 270 ulic, 50.000 domů, 100 klášterů.

**Moderní
nábytek**

všeho druhu vgrábí a
starý za
výhodných podmínek
modernisuje

Ed. Novák
Hrušov nad Odrou

opatství, 44 farních kostelů, přes 100.000 lidí a z toho 10.000 vojáků. Vzdálenost Paříže od Prahy udává na 160 mil.

Dále líčí Hrdina, jak za napoleonských válek zasahoval válečný ruch i do našich krajů, časté procházení vojsk různých národů, odvody, povinná vojenská cvičení civilních obyvatel, při nichž každý

tý. Dále popisuje výpravu Bonaparta do Ruska se 600.000 vojáky, jeho tragický návrat jen s 80.000 vojáky a konečně též jeho pád a smrt, návrat lepších časů po uzavření míru a s tím související zlacnění životních potřeb, rozšíření úplavice r. 1817, kdy v Jablunkově umíralo denně 10 lidí a byli pochováváni bez rakví, neoby-

Národní kroje v Čierném u Čadee

ovičil v tom obleku, jaký měl, když neměl obuvi, tedy i bos, píše, že r. 1809 dne 12. června navštívil Jablunkov nejjasnější císař František, zmiňuje se o zavedení bankovet 1, 2, 10, 25, 50, 100, 500 a 1000zlatových, popisuje častá vítězství vojsk francouzských, odvádění kostelních zlatých monstrancí, stříbrných svícenů a jiných kostelních věcí na vedení války, popisuje zetrubně veliký státní bankrot rakouský roku 1811, kdy lidé musili odvésti peníze a dostali za ně jenom jednu pětinu v papírových šajnech, líčí velkou drahotu v tomto roce, kdy 1 čtvrtně pšenice byla za 20 zlatých, rži za 100, funt masa za 1 zla-

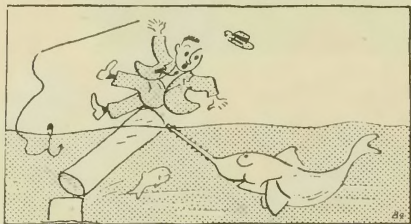
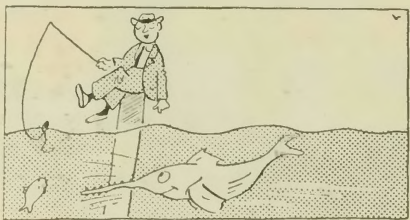
čejně mírnou zimu v témž roce, která byla bez sněhu až do 8. dubna, kdy teprve sníh začal padat, padal až do 24. dubna a zůstal ležeti až do svatodušních svátků, takže lidé ani orat nemohli a dobytek od hladu hynul, zaznamenává stavbu evangelického kostela v Návsí u Jablunkova v r. 1818 a 1819, do něhož dodával okna, opět zavedení stříbrných mincí v r. 1819, kdy »císařští služebníci fasovali již stříbrné peníze« a lidé musili platiti některé dávky stříbrnými penězi, též zaznamenává zřízení nynějšího hřbitova v Jablunkově v r. 1821 na kvítkovském poli, popisuje rebelii v Italii v r. 1821, kdy král neapol-

ský s celým svým dvorem musil utéci »k nejjasnějšímu císaři« Františkovi do Vídně, jenž se ho ujal a na potlačení vzpoury vyslal do Itálie na 200.000 vojáků, kteří v Itálii zjednali pořádek, dále popisuje velký mor v Haliči v r. 1831, kdy celé Polsko bylo uzavřeno vojskem tak, že každých 100 kroků stál voják s nabitou puškou a nikdo z Polska nebyl puštěn přes hranice. To trvalo od sv. Jana do sv. Michala. Téhož roku v Uhrách zhoubně řádila cholera, na niž zemřela velká část obyvatelstva v mnohých obcích uherských a která byla zavlečena i přes hranice do Jablunkova i přes to, že šance jablunkov-

ské byly obsazeny vojskem, které nikomu z Uher nedovolovalo přechod hranic. I v Jablunkově padlo tehdy choleře za oběť mnoho lidí. — Události, zapsané v kronice v dalších letech, jsou méně významné.

Uvážíme-li, že prostý jablunkovský občan, žijící více než před 100 lety, kdy málokomu bylo dopřáno řádného školního vzdělání, dovedl skoro po celých 30 let vytrvale při své denní lopotě a těžkém tehdejší životě zaznamenávat do kroniky události, které tehdy hýbaly celým světem, musíme uznati, že vykonal práci velikou. (Předneseno v rozhlase.)

Pro zasmání

Kdyby přišlo jen na svědky! Soudce: »Priznejte se jenom klidně, obžalovaný, máme 20 svědků na to, kteří vás viděli, když jste tu věc ukradl.« — Obžalovaný: »Kdyby přišlo na svědky, to já zase mohu přivést 200 svědků, kteří to neviděli!«

Rozhovor s namoženým. »Hola, pane, nejste vy opilý?« — »A — ano, jsem — jsssem o-opilý. To přejde — ale vy, vy jste pi-pitomý a to nepřejde.«

Jak se poznají vážné úmysly mužovy? »Proč myslíš, Boženko, že pan Ouhrada pomýšlí vážně na sňatek s tebou?« »Od nějaké doby, maminko, shledává, že jsem v lacinějších šatech roztomilejší a že mně lépe padnou než drahé.«

Edisonovská. »Tati, Edison udělal první mluvící stroj, že?« — »Ba ne, mé dítě. První stroj na mluvení udělal sám Bůh. Edison teprve vynalezl takový stroj, který se da zastavit.«

Herečka. Setkal jsem se na ulici se známou herečkou. Vypadala nějak podivně. Rozradostněná, ale s červenýma očima. Na můj podiv podala toto vysvětlení: »Byla jsem na berní úřadě. Odplakala jsem si tam několik set korun daní.«

Dětské nápady. Malá Květuška byla zavolána k matce, když se jí narodila dvojčata. — »Mami,« ptá se s údivem, »to je přinesl čáp na výběr?«

Ale...! Jeník: »Jdu vám říci, pane Mrkvičko, že maminka by ráda zaplatila dluh...« — Hokynář: »No, to je hezké. Ty máš bonbon!« — Jeník: »... ale, že nemůžu. Maucta!«

Nespokojená! »Tady ti přináším kornout pralinek k Ježíšku, milá Eulalie; viš, malé dárky udržují přátelství.« — »Velké taky!«

Mezi přítelkyněmi. »Harry je dobrý hoch, ale musí se mu rozumět.« — »Nemám ráda lidi, ke kterým bych potřebovala návod k používání.«

Z dějin dřevěného kostelíčka v Nýdku

Val. Krpec

Vesnice Nýdek byla nejprve panstvím knížat z rodu Piastovců. Od roku 1456, kdy kníže Přemysl II. povolil prodat Nýdek, přecházel velmi rychle z jednoho panství do druhého. Slezská šlechta se v Nýdku často střídala. Zmínky zasluhuje Jan Čech, Jan Czelo z Čechovic a baron Gotschalkowski, od kterého panství koupil kníže sasko-těšínský Albert. Tak od r. 1792 Nýdek byl přivtělen do těšínské komory. Zajímavé je, že v Nýdku od roku 1568 mohl vařit pivo Ach. Czelo, který k tomu dostal povolení od knížete Václava.

Nýdek patřil k farnosti vendryňské. Z Nýdku chodili lidé do kostela do Vendryně a ve Vendryni pochovávali také své mrtvé. Jelikož do kostela bylo daleko, vystavěli si r. 1576 malý, dřevěný kostelík, ve kterém se občas konaly bohoslužby. Kostelík měl uvnitř strop pobit deskami, zevnitř byl celý pokryt šindelem. Věž byla nízká. Roku 1581 byl v ní zavěšen dvoucentový zvon, na němž je leto-počet a nápis: »Jezus Nazarenus rex Judeorum«.

O založení kostela je dochován velmi cenný dokument. Je to lipová deska v rozměrech 35×50 cm, bíle natřená, na které mimo latinských textů z Písma svatého je napsáno:

Letta panie tiszeczyho pietisteho Sedmadesateho ssesteho poczytagicz Tento chram Swaty gest zbudowan a wysta-wen ku czti a chwale gmena pana Boha wssemohuczyho nakladem sauseduw a lidi tegto diediny za czasu ffojta gmenem Walka Rykaly, který negprzedsz puwod byl k staveni tohoto chramu Swatego s Tomassem bratrem swym, którzy na ten czas spolu toto ffogstwi držely.

Na konci je podpis: Martinus Waligora ex Skoczowia, quondam pastor ecclesiac Christe*), quae est in pago Wendrina.

Kostel založili evangelíci, poněvadž tehdy bylo celé Slezsko evangelické. Také Walek Rykala a jeho bratr Tomáš byli evangelíci, poněvadž kostel vystavěli »ku czti a chwale gmena pana Boha«. Kato-

líci by kostel zasvětili ke cti a chvále ně- kterého svatého, jak později bylo učině- no. Jelikož Martin Waligora byl toho ča- su ve Vendryni pastorem, zdá se, že i za jeho pomoci byl kostel vystavěn.

Dřevěný kostelíček v Nýdku

Kostel zabrali katolíci 21. března 1654. Kostel nebyl řádně uspořádán, což se do- vídáme ze zápisků arciděkana opolského, který v roce 1679 visitoval nýdecký ko- stel a vzpomíná na různý brak uvnitř. V kostele zůstal po protestantech oltář, na který byl přidělán obraz sv. Mikuláše, pa- trona kostela. Při druhé visitaci našel vše zařízeno, pouze vytýká, že klíče od skří- ně, v které byly kalichy, má mít pouze vendryňský farář a ne obyvatelé v Nýd- ku. Poněvadž bylo mnoho evangelíků, byla obava, aby kalichy nepůjčili pasto- rům, kteří tajně přicházeli k Večeři Páně.

Oltář, o kterém byla zmínka, byl pouze prozatímní. Teprve r. 1746 byl kou- pen jiný oltář od jesuity Rollera ze Sko- czova za 15 zl. Na oltář byl přidělán starý

Poznámka: *) má býti správně Christl.

obraz sv. Mikuláše z prozatímního oltáře. Na oltáři byla po pravé straně postava sv. Františka Xavera, po levé straně postava sv. Dominika se psem držícím v hubě pochodeň. Nad sv. Dominikem byla postava sv. Pavla, na druhé straně postava sv. Petra. Z vendryňského kostela bylo dáno 6 dřevěných svícňů, které stály před oltářem. Křtitelnice nebylo. V roce 1752 byly koupeny za 20 zl. varhany. Byly přeneseny z Vendryně a v r. 1903 byly dány do musea v Cieszyńie. Roku 1757 koupen nový obraz sv. Mikuláše.

V roce 1798 provedena byla důkladná oprava. Kostel byl podezděn a řádně opraven. V roce 1801 bylo zakoupeno 6 nových cínových svícňů, které dodal Zannotto z Cieszyńa za 23 zl. 42 ct. Staré ornáty a bohoslužebné šaty byly v roce 1839 opraveny za 200 zl. Monstrance, která byla zakoupena r. 1746, byla dána postříbřit.

Kostel byl v ten čas každým rokem opravován, ale opravy málo pomáhaly. Do kostela zatékala voda a tak potřeboval stále více a více oprav. R. 1894 bylo započato s důkladnou opravou kostela. Obnovením kostela byl pověřen těšínský stavitel Kamec. Trámy byly vyměněny, stěny obity deskami místo šindelem. Kostel byl obnoven tak, že uvnitř se velmi málo lišil od starého. Obnovení bylo za 711 zl. 53 ct. Roku 1898 místo kamenné podezdívky byla dána betonová za 413 zl. Roku 1910 byla střecha pokryta eternitem. Kromě toho v roce 1902 byly zakoupeny dva ornáty. Třetí ornát (fialový) daroval kněz Antonín Waschitz z Jablunkova. V roce 1903 místo varhan pořídil farář Herrmann nové harmonium za 440 K.

Bohoslužby byly konány v Nýdku každou čtvrtou neděli, na sv. Mikuláše, 28. prosince, na třetí den velikonoční a v krmáš. Za to dostal farář 2 džbány piva a jeden chléb, nebo 3 zl. 44 ct. Mimo to dostával vendryňský farář 300 tolarů.

Kostelní peníze byly půjčovány lidem a intabulovány na jejich chalupách buď v

gruntovní knize na zámku v Cieszyńie nebo v místních gruntovních knihách a p.

V roce 1750 bylo 9 dlužníků nýdeckého kostela, kteří platili 6%. Když dlužníků ubývalo, byly kupovány cenné papíry. První obligace byla koupena v roce 1780 a vynášela 3½%. V roce 1798 měl kostel 17 cenných papírů, což činilo 3.975 zl. 48 ct. jmenovité hodnoty. Z těchto peněz bylo dáno v r. 1792 na stavbu kat. školy ve Vendryni 123 zl. 45 ct., na vyzdění ve věž vendryňského kostela v r. 1802 659 zl. 34 ct. a ještě na jiné potřeby.

V r. 1910 povolil generální vikariát z kostelních nýdeckých peněz zakoupit chaloupku pod vendryňským kostelem. Majetkem kostela byly také dvě zahrádky, zapsané v gruntovní knize pod č. 46 a 48. Od roku 1745 užíval jich kostelník místo platu za vykonávání služeb v kostele v Nýdku. Kolem roku 1820 placeno bylo kostelníkovi 2 zl. 24 ct.; zahrádky byly pronajaty Jiřímu Widenkovi, který byl evangelík. Zahrádky si chtěl přivlastnit a proto byl o ně veden spor, který se vlekl hodně dlouho. Roku 1827 rozhodli v těšínském úřadě, že zahrádky patří nýdeckému kostelu, ale později bylo rozhodnuto, že kostelu nenáleží a v r. 1888 byly obě připsány těšínské komoře.

Kostelu náležel hřbitov, založený roku 1550. Po odevzdání kostela katolíkům v r. 1654 pohřbívali na hřbitově katolíky i evangelíky bez rozdělení na dvě části podle vyznání. Kříž na hřbitově byl postaven r. 1827 za faráře Olszaka při obnovení kostela.

Podle smlouvy byla obec povinná starati se o opravu hřbitova. R. 1834 byla úřady rozhodnuto, že opravu má prováděti ten, kdo bere poplatky z hrobů. Poplatky bral vendryňský farář. Dne 27.5. 1850 rekurovali obyvatelé Nýdku, evangelíci, proti pobírání těch poplatků a uváděli, že farář tyto poplatky neprávem pobírá, poněvadž hřbitov je obecní a že obec jej udržuje v pořádku. Konečně, že

„MLHOSMRT“

Poštovní zásilky vyřizuje

Drogerie M. Moser, Mor. Ostrava - Vítkovice

ničí veškerý hmyz se zárodkem.
Žádejte výhradně jen původní balení
Plechovka 1/8 l Kč 8—, 1/4 l Kč 14—, 1/2 l Kč 25—

jest evangelický, protože celá obec je evangelická.

Odpověď na tento rekurs zněla v tom smyslu, že hřbitov není obecní, i když jej obec udržovala v pořádku. Hřbitov byl ze skutečnosti založen evangeliky na pokrmku starosty Rykaly. V odpovědi byly jiné důvody.

Pod hrozbou pokuty byli nuceni evangelíci zaplatiti zastavené poplatky z hrobů vendryňskému faráři. Proto evangelíci si chtěli r. 1851 založiti vlastní hřbitov. Odvolávali se na to, že hřbitov je malý a přeplněný. Prosbě vyhověno nebylo, protože bylo prokázáno, že hřbitov má 279 m² a také proto, že jest na 10 let

dostačující. V roce 1862 byla zaslána po druhé prosba o povolení založiti si evangelický hřbitov. Tentokrát bylo evangelíkům vyhověno přípisem ze dne 7. ledna 1863. Hřbitov byl založen v roce 1863 na parcele l. 1339. Roku 1898 byl starý plot kolem katol. hřbitova zbořen a zhotoven byl nový plot.

Poslední oprava kostela byla provedena v roce 1934. Kostel byl obit deskami a podezdívka byla obnovena. Rámy oken a dveří byly nevkusně natřeny hnědou barvou, takže celkový dojem stavby zvenci nemá ráz příznivý a stavba je oloupena o lidový ráz, který dřevěné stavby činí krásnými.

Pro zasmání

Ty děti! Pan Bartůnek je po prvé na večeri v rodině své vyvolené. Chce se zalichotit nastávající tchyni a proto chválí: »Báječně, opravdu skvělé! Takové večeri se musí ověk poklonit. Tak dobře, jako dnes, jsem ještě nikdy nejedl!« — Malému Karlíčkovi to nedá a vyhrkne: »Však my také ne!«

Dva hosté. Pan Kondelka si objednal řečeného kapra. Když si pochutnal, volá na pikolika: »Hola, pikolo, honem jednu vyvrdou« — kapr má žízeň!« — Druhý host, pan Bumbříček, si dal beafsteak a když ho pojedl, volá podle něho: »Hej, pikolíku, voleček chce pít.«

Zákazníci mají vždy pravdu. Správce velkého obchodního podniku pozoroval, že se hádá jedna z prodavaček s paní, která si vybírala některé věci. Přispěchal a pravil k prodavačce: »Slečno, pamatujte si na svou povinnost! Zákazníci mají pravdu vždycky.« — Prodavačka: »Tato paní povídala, že jsme švindléri a zloději.«

Vzorná hospodyně. A: »Slyšel jsem, že prý je tvoje nevěsta velmi dobrá hospodyně!« — B: »To také je, představ si, že zatím, co jsem jí vyznával lásku, přišla mi snoflík u vesty!«

Proč se lidé žení? »Pane Patočko, tím ženěním je to takhle: Mladí se žení nerozumu, a staří — protože se zbláznili.«

Ůvahy. »Stejně přší na poctivého, jako na zloděje.« — »Ano, jenže zloděj má často šestník poctivého.«

Slavnostní řečník. Poláček slaví pětadvacáté výročí svého sňatku. K slavnostní večeri jsou pozváni všichni jeho přátelé. Při zákuscích Moláček, jeho nejlepší přítel, povstane, aby pronesl přípitek, který počne následovně: »Poláček je vydrídouch. Poláček je podvodník, Poláček je starý lump, Poláček je krátce vše, na co si vzpomenete...« — Udiveně dívají se všichni na řečníka, který hluboce si povzdychnuv, pokračuje ve své řeči: »... hle, co říkají nepřátelé o našem hostiteli! Avšak my, my všichni víme, že jsou to toliko pouhé pomluvy a utrhačné řeči.«

Příčiny a následky. Dva muži s hlavami i končetinami zavázanými leží v nemocnici vedle sebe. Vyhlížejí jako mumie. Nicméně jeden z nich se pohnul a povídá sousedovi: »Zdá se mi, že jste pořádně pohmožděn?« — »Ano, pořádně.« — »Nehoda?« — »Ano.« — »Bezpochyby auto?« — »Zajisté.« — »Srážka?« — »Nikoli, převrhnutí do příkopu. Svolil jsem, aby moje paní řídila.« — »Hm, velká neopatrnost!« Chvilí nastalo v nemocničním sále ticho. Pak zase druhý začal: »Ale vy také, zdá se mi, že jste hezky pošramocen. Nehoda?« — »Ano, chcete-li.« »Auto?« — »Tak jest.« — »Srážka? Smyk?« »Nikoli, moje žena...! Odmítl jsem pustit ji k volantu!«

Ach tak! »Ona hodila na mne květiny!« — »Ona vás má tak ráda?« — »Ne, ony byly ve váze!«

Rozhovor. »Pomíňte, slečno, mám čest mluvit s vámi, nebo s vaší mladší sestrou?« »S mou mladší sestrou.«

Ze Slovenska

Jaroslav Šabala

Košice

Dovolte, abych vás uvedl do tohoto východiska turistiky po východním Slovensku a kulturního i společenského střediska celého kraje. Úsedlo si v nížině, která se rozběhla z Maďarska, je obklopeno se tří stran lesnatými kopci a tím se mu dostává záviděníhodné polohy. Ať vystoupíte na kteroukoliv stranu od něho, na Bankov, na severozápadě nebo na Vyšnie Opátske na jihovýchodním okraji a podíváte se dolů, odevšad je spatříte jako na dlani.

Ráz vnitřního města určují paláce v okolí katedrály — dědictví z doby předválečné — dnes přeměněné na úřední a bankovní budovy, vojáci, mnoho vojáků všech možných šarží a výložků vysvětluje, proč se tam žije vesele, a židovky na korse maďarským hovorem udržují maďarský náter.

Ano, jako v německém pohraničí uvidíte česko-německé nápisy a na Těšínsku trojjazyčné rebusy (Restauration-cja a j.), tak v Košicích se hned první den seznámíte se základy maďarštiny a můžete slabikovat na firmách Fekete Ferenc, mészáros és hentes, másiar i udenár, jinde mají naponta friss kenyér és sütemény, což znamená denně čerstvý chléb a pečivo, a tak můžete pokračovati, dokud do vás někdo nevráží a nepřipomene vám, abyste nerušili pasáž.

Chcete vědět něco o významných budovách, čtvrtích, ulicích? Hned to bude, prosím.

Snad začínám dobře, uvedu-li především gotickou katedrálu s množstvím obrazů, nápisů a hrobek, divadlo a opodál něho museum, na něž může být město hrdo. Milovník starého nábytku tam nalezne nejstarší truhly ze Spiše z 13. a 14. stol. i novější, lovec vzácné zbraně a obdivovatel umění obrazy, sochy, lidové umělecké práce, keramiku, knihy a ještě mnoho jiných pozoruhodných věcí. Spousta moderních veřejných a úředních budov a škol zmodernisovala město. Kavárny, kina a cukrárny, to vše je ve stínu katedrály. Tam hraje jazz, když zaplanou světla, cikáni rozhňují obecenstvo stejně jako slovenské víno a krásné dámy tvoří dekoraci.

Čtvrť chudých se roztáhla ostýchavě daleko odtud u cihelny. Tam můžete spatřit v okolí Turecké ulice úzké uličky s domky cikánů, před nimi černá kudrna, tá děvčata, některá neobyčejně hezká, napudrovaná, s nabarvenými rty a ve vkusných šatech i starší cikánky.

K večeru se táhnou proudy obyvatelstva této čtvrti ke kinu Radio na Legionářském náměstí, cikánky nezřídka ve večerních toaletách, ne z přepychu, ale protože jim je někdo daroval, aby shlédly dobrodružný film s Harry Píelem.

Na náměstí je místo vyhrazené tržím a jarmarkům. I tam uvidíte mnoho zajímavého, ženy i muže v krojích z daleka široka a na vetešnickém oddělení tržnice docela na konci, se přesvědčíte o obchodní zdatnosti prodávačů i prodavaček.

Potřebujete-li matičku, šroub k autu nebo ke kolu, jděte na tento trh nebo k vetešníkovu do krámků a dostanete jej za 20 proc. Chcete-li starou lampu, boty bez podrážek, vyřazené školní knihy i odložené sešity Delibabu (maďarského rozhlasového zpravodaje), zmuchlané tkanice, jen přijďte, všechno si zde můžete vybrat, ba, daleko víc, než si sami myslíte.

Jsou-li ve čtvrti chudých stísněné poměry, jsou ještě ubožejší v »kolonii« u letiště, kde v barácích, krytých lepenkou, žije vlastním životem několik set lidí. Jak se zdá, nesčíslné množství dětí. Nikde jich nevidíte tolik, jako zde. Před baráky, v barácích, za baráky, na hřišti, podětrati, za letištěm i před letištěm, u kuželníku, na silnici, jak pokřikují na vojáky a házejí kamením. Tam bydlí chudí zaměstnanci i nezaměstnanci, kteří práci hledají, a jiní, kteří ji tak houževnatě nehledají. Zde v sousedství kukuřičného pole si švadlena vynesla stroj ven a šije v záři slunce. Je to přece příjemnější než dusno vzduch baráku.

Dvaadvacetiletá frizérka pospíchá denně do města, aby se vracela večer za 250 Kč měsíční mzdy. Něco sežene mimo domů od dám v soukromí, ale to je třeba začít ráno v pět, někdy (před svátky) i ve tři. Nohy jsou večer oteklé a na prstech mizí zoly jako kámen.

Celou kolonii se nese těžký vzduch vychází záclonkami z oken, a uvidíte otevřenými dveřmi ozdůbky uvnitř ba-

tráků, svědčí to jen o neúporné životní energii žen.

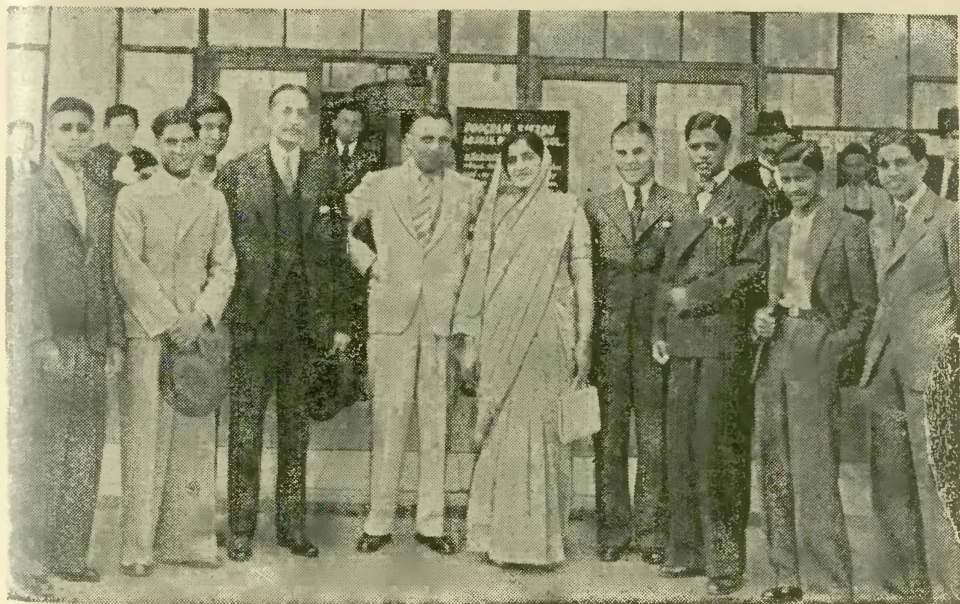
Město rychle vzrůstá počtem obyvatel i budov, a mělo-li před válkou 40.000 obyvatel, dnes se počet zdvojnásobil. Stinnou stránkou jsou drahé byty, ale to je společná vlastnost všech rychle vzrůstajících měst.

Letiště

V létě je to krásná louka, posetá květy a velitel si libuje: Tohle patří k přednostem mého povolání. Dvakrát, někdy i

zený třímotorový Fokker vykládá a přibírá cestující.

Dostat se do vojenských objektů není právě snadné. Hned u brány stojí strážný a tomu je nutno odevzdati lístek se jménem a oznámením účelu návštěvy. Jestliže velitel uzná účel za tak závažný, aby návštěvníka přijal, může se hnout od brány směrem k úřední budově, ovšem v doprovodu strážného. Ani krok neudělá sám. Také každý pokus o fotografování v okolí letiště se s díky odmítá, a dojde-li přece k němu, vyvolá se film hned na mí-

Exotická návštěva ve Zlíně. Na obrázku zástupce blopského novaba, colonel Amira Ahmed s chotí a po bocích Indové zlínské kolonie

trikrát však s těžkým srdcem vyzývá rolníky, jimž je pronajata úroda na rozsáhlé ploše, aby pokosili tu nádheru, a na letišti se rozhostí idyla. Řady sekáčů plánovitě postupují, tak, aby zbyla dost velká část pro start a přistávání letadel, a zanedlouho je vidět na okraji kupy sena a odpočívající pracovníky. Někdy se ovšem na jaře louka promění v jezero a málo chybí, že voda nevnikne do přilehlých objektů.

U silnice stojí správní budova státní aerolinky, k níž přijíždějí auta s pasažéry nebo je odvázejí do města. Poblíž ní dvakrát denně krásný, pohodlně uvnitř zaří-

stě, což je daleko příjemnější, než kdyby se nechal zčernat na světle.

Správná budova státní aerolinky je ovšem otevřena cestujícím a stůl i stěny předsíně jsou pokryty propagačními brožurkami a obrazy ve všech světových řečech, příručkami a jízdními řády.

Stejně je pečováno i o bezpečnost při letu. Vlastní letiště je vpředu i vzadu ohraničeno řadou červenobílých stříšek na znamení, že před touto čarou je hrbolatá zem, která se nehodí k přistávání. Velký nápis z bílých kamenů »Košice« se odráží od zelené trávy a je zřetelný se značné výše. Kovový model aeroplánu, vespod červený a navenek bílý, upevněný na otá-

čivé ose, se točí ve směru větru, opodál dlouhý úzký sak na stožáru se nadouvá tímž směrem, takže pilot i ve značné výši je informován.

V plechové schránce s věžičkou jsou umístěny přesné meteorologické přístroje. Na věži úřední budovy je stožár, kde se objeví naše vlajka o návštěvách letců

tru v různých výškách a zakreslovat ji do diagramu, čili »dělat pilota«. Podivili byste se, jak klikatá je někdy dráha větru ve výši, zatím co dole vane jedním směrem.

Život na letišti začíná již časně ráno budíčkem, dopoledne se konají lety, stroje se připravují ke startu, mechanikové

V Rumunsku strhl se při volbách mezi dvěma stranami úporný volební boj v ulicích bukureštských, kde musela policie zasáhnouti a použití stříkaček, aby ledovou vodou zchladila horké hlavy voličů.

ze spřátelených států, k ní se přidruží i barvy hostů a obě vlajky zůstanou na stožáru tak dlouho, dokud návštěva neodletí. Kromě toho je tam teodolit a přístroje na zkoumání síly větru, sluneční dráhy a j.

Mýlil by se totiž každý, kdo by myslil, že stačí naslinit prst a dát ruku do výše, aby se přesvědčil, kam vane vítr. Ten je ve skutečnosti velmi složitá věc, protože při zemi může vanout k jihu a ve výši zcela opačným směrem, nebo vymění všechny světové strany. Proto je nezbytno třikrát denně, podle potřeby i vícekrát, vypouštět balonek, měřit směr a sílu vě-

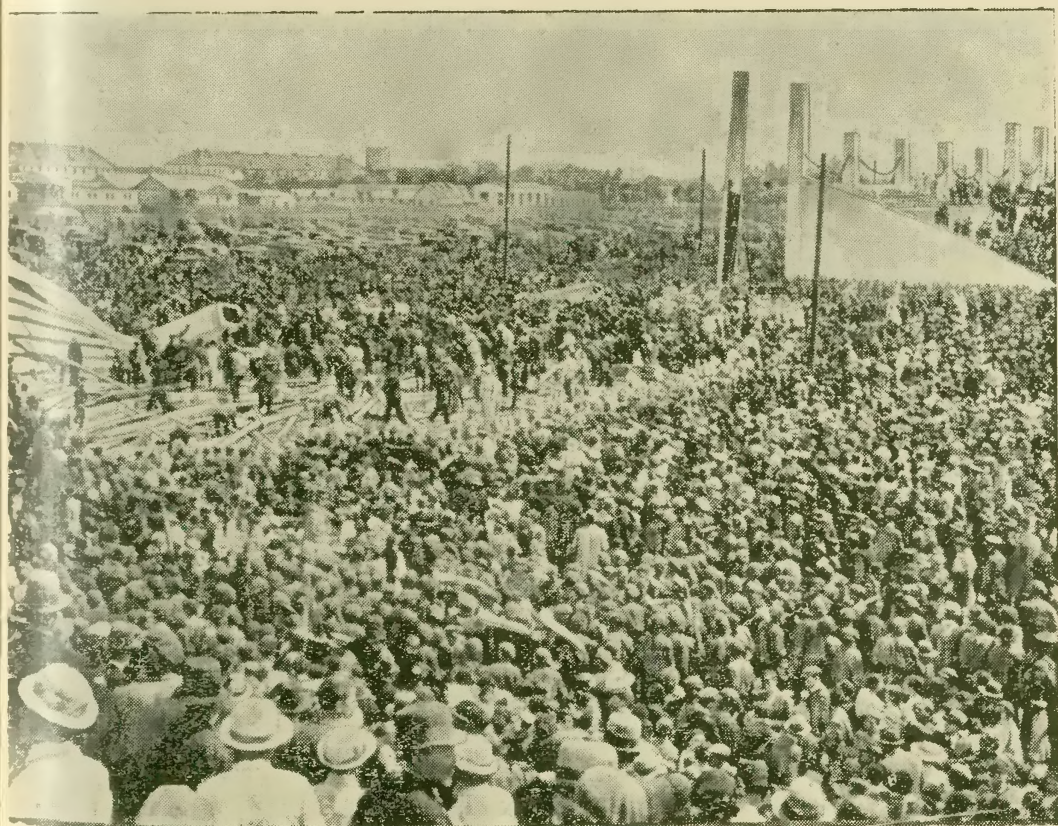
zkušejí motory, startér s bílým praporem, profatým červeným křížem, se postaví k místu startu, letadla se rozjíždějí po zemi, pak se odlepují proti směru větru od země a vrčí ve výši jednotvárnou a přece příjemnou melodii. Uslyšíte ji na všech stranách od města, nikde nejste daleka sami, ani na pustých březích Hornadu mezi bodláčím, volavky a čápy. A jako se vznesla do výše, tak po delší neb kratší chvíli zakrouží nad letištěm a snesou se k zemi.

Odpoledne se pokračuje v cvičení, k večeru nastává klid, a když se ozvou táhlé

zvuky večerky, jdou vojáci spát. Jen strážní mužstvo u brány bdí a hlídač s několika psy, uvázanými na řemeni, prochází kolem hangárů. Stráž obchází letiště, aby se nikdo nepovolaný nevloudil do jeho okruhu.

Setmí se, a je-li jasná noc, lze spatřit v záři měsíce za plochou letiště horský

»Chválabohu«. Po obou stranách cesty jsou pole a listnaté lesíky. Ještě jedna serpentina a již je viděti daleko až k Prešovu. Krajina je úrodná, v údolí je vidět kukuřici, obilí, fazole, na vyvýšeninách lesy. Vesnice a vesničky pozbývají výstavnosti tou měrou, jak se vzdalujeme od Košic.

Při slavnosti mládeže v Bukurešti zřítla se tribuna. Na obrázku je vidět trosky zřícené tribuny a vedle stojící tribunu, která neštěstím nebyla postižena

hřbet Urasagi, zdvihadící se u maďarských hranic.

Na Tatry

Počasí je neurčité jako ospalý člověk. Je sedm hodin ráno, usedáme do auta a uvažujeme. Snad bude krásně, snad ty mraky, které plují nad Košicemi, se později rozptýlí? Hlavní je dobrá nálada a o tu není nouze.

Jedeme směrem severovýchodním po pěkné silnici, středem vlek na konci města, stoupáme k vojenské střelnici na

V 8 hodin zastavujeme v Prešově. Leží v rovině a nevyniká výstavností. Muži nosí kroj, těsné kalhoty s černým vyšíváním, ženy skládané sukně pestrých barev a kordulky.

Zahybáme na západ. Vpravo za městem stojí dobře zachovaný hrad Sariš. Stoupáme lesnatými kopci až k Branisku, které má jméno od Husitů a dosvědčuje jejich strategické umění. Odtud bylo možno ovládat celou kotlinu k Levoči i k Prešovu a z údolí nebylo lze se ho zmocnit.

Slunce pálí, na pasece se červenají jahody, motor potřebuje odpočinku. Roz-

hled je překrásný. Západním směrem je viděti Spišské Podhradí a Spišskou Kapitulu a opodál ní největší slovenský hrad, pěkně zachovaný.

Sjíždíme po nesnadných ostrých serpentínách a naše Tatra podstupuje těžkou zkoušku. Překonává ji bezvadně.

Projíždíme Spišským Podhradím ke Kapitulě, která je dosud ohrazena hradbami. Lidé jdou z chrámu, muži mají modré kabáty, na nich velké lesklé kovové knoflíky, a černé vesty.

Nejbližší zastávka je v Levoči. Je to výstavné město s památkami, na jejichž prohlídku nestačí krátká doba. V chrámě sv. Jakuba oddělují sloupy hlavní loď od ostatního prostoru a o ně jsou opřeny skládané oltáře, vzácné umělecké práce, většinou skládací, gotické, plné zlata a soch. Je prý jich devadesát. Varhany na kůru mají zvláštní zvuk, ve výškách řezavý jako jazz. Dávají tušit, že i v tom případě jde o zvláštnost.

Cesta mírně stoupá k západu, až zahýbáme k jihozápadu do Spišského Štvrtka a odtud k severozápadu do Popradu.

Vrcholy Tater nevěstí nejlepší počasí. Skrývají se v mracích. Poprad je čisté výstavné město v rovině pod Tatrami. Za ním na lesnatém pahorku odpočíváme a pozorujeme horské velikány. Vpravo je Lomnický štít, a když poněkud zmizí mraky, je viděti jeho cípatý vrchol. Vlevo od něho usedl Slavkovský štít, dále Bradovica jako několik srostlých bradavic. V jejím sousedství je nejvyšší vrchol Gerlachovka (2663 m), homolovitá, s kráterovitou prohlubní na jihozápadě a nejdále vlevo Velká Vysoká. Krásné jsou naše velehory a pohled na ně působí mohutně. Po krátkém odpočinku projíždíme Velkou. Velký Slavkov a vjíždíme do Starého Smokovce.

Paláce hotelů a sanatorií nás vítají zdaleka i krásně upravené cesty. vroubené květinami, mimo autostrádu. Velkolepý Grandhotel má jako pozadí Slavkovský štít.

Míjíme Tatranskou Polianku se sanatoriem pro plicní choroby, kde se léčil básník Jiří Wolker, a Vyšní Hágy. Cesta ke Štrbskému plesu je vzorná a po dvaceti minutách jízdy autem nás vítá pohled na jezero, asi ve 13 hodin. Také zde jsou na břehu restaurační a lázeňské budovy a na sever, na opačné straně horší velikáni Patria, Satan, Klikaté Rysy a nejdále vlevo Kriváň. V lese za jezerem vyčnívá nad

Razítka

40.58

Telefon

vyrábí rychle, levně

Fr. Genža

Mor. Ostrava, Českobratrská 7

vrcholky stromů lyžařský můstek Jarošův.

Voda v plesu je průzračná jako ve studánce, na pokraji jezera je vidět na dně ponořené stromy, plovoucí ryby, za nimiž marně bloudí oči rybářů. Vůkol je konejšící ticho.

V turistické jídelně lze jíst i pít daleko levněji než v některých méně známých místech (černá káva Kč 2.20, oběd Kč 10.—).

Na břehu rádí fotoamatéři. Jeden z nich fotografuje děvče na kameni v jezeře, jiní berou hory. Profesionál fotograf láká skupinu turistů a snaží se ji sestavit co nejpůsobivěji.

Kdo chce vidět zřetelně hory, může se na ně podívat od jezera dalekohledem. Jsou u něho nakresleny obrysy vrcholů, podle nichž lze snadno poznati, na kterou horu se kdo dívá.

V 15 hodin se vracíme zpět, ale ve Spišském Štvrtku odbočujeme na Spišskou Novou Ves. Před ní se staví u cihelného letiště. Chrám a reduta s divadlem jsou jediné výstavnější budovy. Další cesta, nepohodlná a s četnými zatačkami, nás vede na Odorín a Spišské Vlasy. Směrem jihovýchodním dojíždíme do Krompachů se železnými hutěmi údolím Hornadu s krásnými lesy, dále do Margecan, do Velkého Folkmaru, pověstnými serpentínami a konečně Košickými Hamry a Košickou Belou, bojištěm to 30. pluku, se blížíme ke Košicím, kam jsme dorazili o půl 20. hodině. Projeli jsme celkem 320 km.

Cikánská moudrost

Černovlasý Istvan s bílými zuby je znám daleko široko jako primáš. Hudba patří nezbytně k nedělnímu odpolední, a tak černý cikán s houslemi pod paží táhne s kamarády do hospody na kraji vesnice Opátské. Bydlí totiž s rodinou na opačné straně v cikánské čtvrti. Jeho žena bývala ještě před několika lety hezká, dvě děti jsou snědé a třetí bílé. Nikdo z cikánů pořádně nezná jeho původu a tvrdí se, že si

je přivezl Istvan z Prešova jako výslužku z muziky. Chalupa bez štítu střechy na břehu Hornadu přikrývá toto lidské hnízdo a Istvan chodívá kolem vody a žádá náhodné chodce, aby mu dali za pětikorunu drobné. Zdá se, že nemají důvěry k jeho mincím, aspoň většina ho obchází v oblouku a volá, že nemá.

Je odpoledne a Istvan se vypravil k Hornadu, ale dál, až za most směrem ke Košicím. Na břehu je listnatý háj, nepříliš husté stromy propouštějí sluneční paprsky, u břehu si usedlo několik bílých kavalírů, většinou ve vojenských uniformách, a hledí na udice.

Po cestě od Košic přichází hezké cikánské děvče, ani se nezastavuje, nedbá pohledu cizích mužů. Istvan je tam! S přítelem, stejně černým a rozčuchaným. Snad čeká na ni?

Za chvíli usedají všichni na zemi a Istvan obejme Ildikó.

Byla to předtucha, vnuknutá žárlivostí, nebo zrádný jazyk prozradil Istvanově ženě Elleně, že v bukovém háji je sokyně v lásce? Žena se krade krok za krokem, strom od stromu. Zde jsou!

Než se mohou zdvihnout, těžký kyj dopadne na paži Ildikó, ale svezí se po napjaté ruce, která se zbarví krví. Kyj se zdvihá znova, ale druhá rána již nedopadne, protože Istvan jej vyrve z ženiných rukou a napráhne jej na ni.

Kde jste, filmoví operatéri Paramountu, abyste natočili hysterickou scénu žárlivosti? Nemyslete si, že jen dámy hořejších desíti tisíc, filmové jepičky a vládkyně Kateřiny umějí sehrát takové divadlo. Zde opálená dcera přírody vrhá hněvivá slova za odcházející Ildikó, která ani příliš nespěchá, klidně si nejdříve umývá krvácející ruku a jako by přemýšlela, zda má odejít či zůstat, vždy po několika krocích se zastavuje a obrací.

Ale nepřátelský, ječivý hlas za ní volá: »Nech ide do Košic!« A s neúprosnou cikánskou moudrostí doplňuje: »Do Košic chodí kradnuť, nech ide do Košic milovat!«

Pánové na břehu se usmívají a Ildikó odchází.

Avšak to není konec! Nemysli Istvane, neznáš vlastní ženu! Ta kleká na kolena, léhá na zemi a skučivě pláče, rve si vlasy, zmítá sebou a žaluje celému světu, že Istvan s ní má tři děti (opravdu všechny s ní?), a teď by chodil za jinou. Ale zabije ji, jestli nezůstane v Košicích a přijde ještě jednou.

»Já tebe zabiju,« volá Istvan, a to rozdráždí ženu k nepřičetnosti. »Idu pre šandárov,« volá, »a udám ji, že chodí za tebou, i tebe, ty vrahu!«

»No, počkej, Istvane, zavrou tě, jestli ji zabiješ!« varují cikána pánové na břehu.

»Eh, čo, snad na dva mäsiace,« odpovídá ledabyle. Ale přece jen pokukuje směrem ke Košicím. Kdo přijde? Ellena nebo četník?

Přišla sama, a jako by se nebylo nic mezi nimi stalo, vzala Istvana za ruku. Objal ji kolem pasu a dali se na cestu domů jako dva milenci.

Cikánský žár právě tak rychle vychladne, jako se vznítí.

Zde se bojovalo

U stanice Kysak - Obyšovce, první rychlíkové stanice směrem od Košic k Bohumínu, ležící v překrásné hornaté krajině, je nejbližší místo bojů, které sváděl pěší pluk 30. v r. 1919. Byly to boje na život a na smrt, protože nikdo se nechtěl dát zajmout. Svědčí o tom 67 mrtvých, 200 raněných, 138 vyznamenaných československým váleč. křížem a mnoho pochval od nadřízených velitelů. Za odměnu bylo pluku ponecháno jeho číslo při organizaci československé armády a jeho prapor byl v r. 1924 dekorován československým válečným křížem. Doplnoval se ze severovýchodních Čech a bojoval na Slovensku, tam, kde v XV. století se bily roty Jiskrovy a Aksamitovy, což vyličil skvěle A. Jirásek v románu Bratrstvo, a proto byl roku 1929 k 10. výročí slovenských bojů pojmenován plukem Aloise Jiráska.

KNIHY,
hudebniny,
ČASOPISY,
kalendáře

M. BAYEROVÁ

knihkupectví — papírnickví

PLNICÍ PERA **Fryštát, Nádražní** vazby knih

ŠKOLNÍ A KANC.
POTŘEBY, pomůcky
pro mateřské školy,
RAZÍTKA,

O nádraží Kysak-Obyšovce se bojovalo. Před ním leží obec Kysak a dále na jihozápad jsou výšiny, kde byly umístěny československé kulomety. Směrem k východu od nádraží teče řeka Hornad a jsou tu dva mosty. Tudy prchalo v nepořádku maďarské vojsko před náporem třicátníků. PPLK. VZÚ. RNDr. Ubald Kolařík líčí boj takto: Kysaku dosáhli třicátníci bez výstřelu, nepřítel neměl o nich ani potuchy. Ve vsi zazněl krátký povel Honův a ruční granáty a bodáky začaly své zákazonosné dílo. Po smluveném vypálení bílé rakety se rozezpívaly i kulomety s výšín jihozápadně od Kysaku. Boj o osadu byl krátký. Jen málo Maďarů se vzchopilo k marnému odporu, za chvíli byl kostel plný zajatců, část nepřátel prchala ve zmatku, beze zbraní a jen ve spodním prádle k mostům přes Hornád k Obyšovcům. Ty však byly již pod palbou kulometů palebné základny praporu, takže prchající se vrhali do řeky ve snaze přelout na druhý břeh, což se však zdařilo jen nemnohým, neboť kulomety šířily tam velkou zhoubu. Zatím padlo i nádraží do rukou 7./30. roty. (Košickem po stopách pluku Aloise Jiráska.)

Ale štěstí se obrátilo, drtivá převaha maďarská a naprostý nedostatek střeliva pro kulomety donutil naše vojsko k ústupu.

Velitel 6. roty, dvaadvacetiletý por. v záloze, Rostislav Štěpánek, dal rotě rozkaz k ústupu, sám se zabarikádoval těžce raněn v domku, kde je dnes četnická stanice v Kysaku. Na výzvu Maďarů, aby se vzdal, odpovídala jen jeho puška. Poslední ranou ukončil sám život. Odpočívá na malém hřbitově s desátníkem Konečným a devíti jinými třicátníky. Mají na hro-

bech kříže a kromě toho společnou mohyly, kterou jim postavil vlastní prapor. Pod jmény padlých je nápis: »Za svobodu Vaši a Vašich dětí obětovali jsme s láskou život svůj. Bratři Slováci, chráňte si ji a milujte svou krásnou československou vlast tak, jako jsme my ji milovali a žijte za ni dále.«

Hlavní bojiště třicátníků je nedaleko odtud směrem jihozápadním u obce Staré Hamry. Cesta od nádraží vede tři kilometry do obce. Bojů tam nebylo. U silnice ke Košické Belé je malý zámeček, kde bylo po dobu bojů sídlo plukovního velitelství. Na tamním hřbitůvku odpočívají tři příslušníci 30. pluku.

Asi za půl hodiny jsme v Košické Belé. Vpravo od ní se vypíná Železný vrch, na druhé straně silnice lesnatý vrchol Pokrivi. Kraj je zalesněný, kopcovitý a prozrazuje, jak těžce se tam bojovalo. Ve společném hrobě na hřbitově u kostela odpočívá 21 vojinů 30. pluku s desátníkem Romanem Semerádem. Původně byli pohřbeni na různých místech bojiště, hlavně na Železném vrchu, ale r. 1922 byli exhumováni a slavnostně pochováni společně.

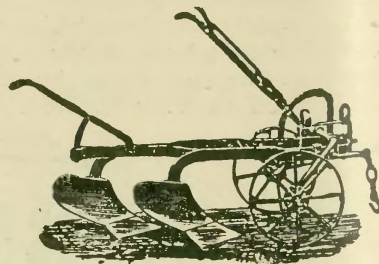
Výstup na Železný vrch je obtížný, ale místní obyvatelstvo, které rádo dosud vzpomíná na třicátníky a udržuje jejich hrob, ukáže ochotně cestu. Kdo vystoupí až nahoru, shledá tam ještě zbytky zákopů a uprostřed temene vrchu pomník se jmény padlých a s tímto nápisem: »Všichni, kdož přijdete z Čech, zvěstujte krajanům, že my zde mrtvi ležíme, jak zákony kázaly nám. My, kteří živi zůstali. Vám na věčnou upomínku postavili tento pomník. Důstojníci a mužstvo I. praporu 30. p. pluku.«

AGROFERRA, akc. spol.

strojírna • slevárny • smaltovna

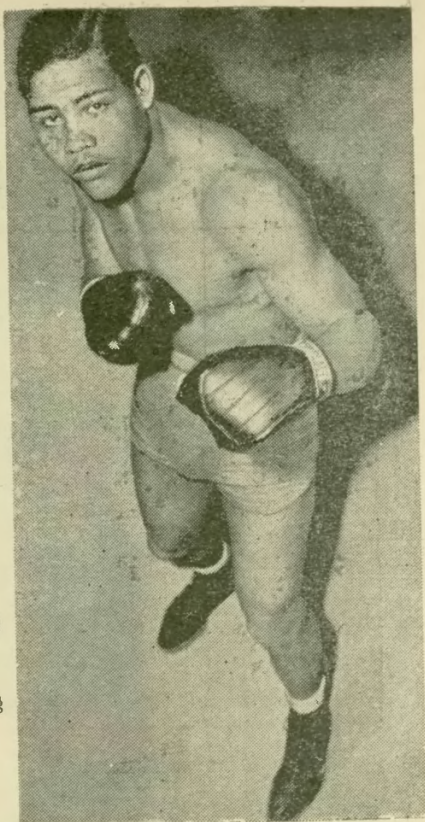
KUNČICE N./OSTRAVICÍ U MOR. OSTRAVY

Jednotlivá oddělení vyrábějí: Strojírna: Orné nářadí všeho druhu. Kovárna: Veškeré drobné kolejivo pro státní dráhy, výkovky v záпустkách a pod. Slevárny: Železniční kola ze skořepové litiny, důlní soukolí, brzdící špalíky a veškeré druhy odlitků z litiny šedé, tvrzené a temperované; speciální oddělení pro tenkostěnnou litinu, (výlevky, pramníky a pod.). Smaltovna: Smaltování a majolikování litiny a plechů.

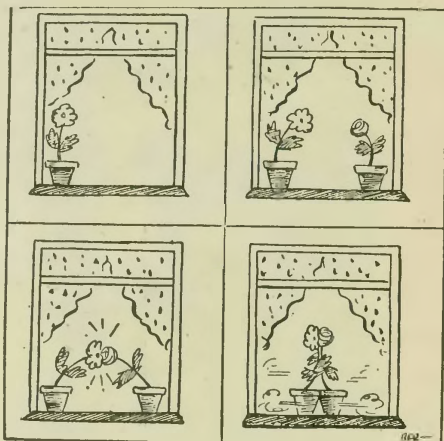
Boj o mistrovství
světa v boxu

Vlevo: Max Schmeling
Vpravo: Joe Louis
Dole: Max Schmeling
prohlášen vítězem
zápasu

PRO ZASMÁNÍ

Jaro za oknem.

Šťastné stáří. Dánský malíř — velmi proslavený ve své vlasti — slavil své devadesáté narozeniny a přijímal četné delegace svých krajanů, kteří mu přicházeli blahopřáti k dokonalému zdraví a svěžesti, již přes své vysoké stáří si dovedl uchovati. Místní pastor rovněž navštívil kmeta a když byl vyslovil své přání, dodal důstojným tónem: »Dnes při sloužení služeb božích pomodlím se za vás, aby nebe vám doprálo dožítí se ve zdraví sto let!« »Promiňte, promiňte,« zvolal stařec, »jenom prosím vás nesmíme jednatí lehkomylně. K čemu také bychom měli omezovati milého Pána Boha?«

U obchodníka rybami. »Ta ryba se mi nechce líbit.« — Obchodník: »Prosím milostivá, když si přejete líbivou, mohu vám nabídnouti zlatou.«

První myšlenka. Nájemníkovi se narodil syn. — Přišel se podívat také pan domácí, pochválil kloučka, gratuloval rodičům a pak poklepal otcí na rameno: »Hezký kluk, ale začněte ho hned dobře vychovávat, ať se mi neklouže po chodbách, nesjíždí po zábradlí a nemaluje po zdi.«

Útěcha. »Chtěl bych ti představití svou manželku.« — »Proč?« — »Abych ti dokázal, že se mýlí, když mi ustavičně vyčítá, že jsem nejošklivější člověk na světě.«

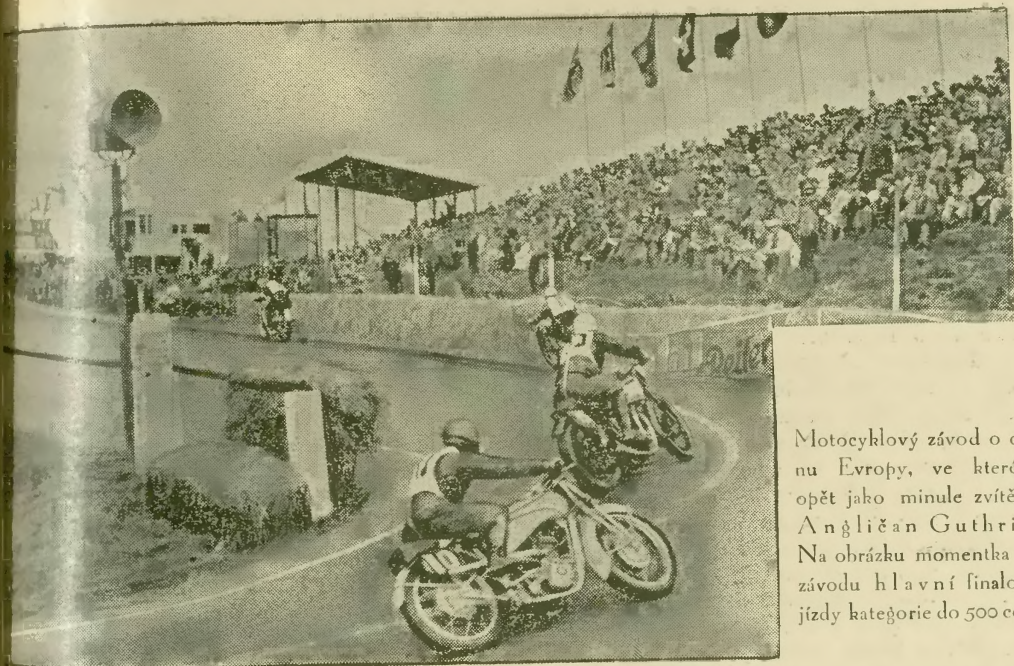
U lékaře. Lékař: »Jak dlouho denně spíte?« — »Pacient: »Hodinu, pane doktore.« Lékař: »A to vám postačí, to je přece málo.« Pacient: »A proč by nestačilo, pane doktore, vždyť spím v noci devět hodin.«

Silná strana. — Když byl Jonathan Swift děkanem v St. Patricku, otázal se ho jeden advokát štiplavě: »Jak by to asi dopadlo, kdyby mělo duchovenstvo nějakou při s ďáblem? Kdo by z nich vyhrál?« — »To je jisté, že ďábel, poněvadž má všechny advokáty na své straně.«

Myslivecká latina. A: »Můj honič pes je nejchytřejší zvíře na světě. Hodím-li do rybníka desetikorunu, skočí za ní, potopí se a za chvíli ji přinese zpět.« — B: »Ale jdi! To je opravdu chytré zvíře! Ale moje fenka je přece jen chytřejší. Když jí hodím do rybníka desetikorunu, potopí se a za chvíli se vrací a nese mi půlkilového kapra a 4.50 Kč zpátky.«

— Cože, ty si dovoluješ běhat za jinými? Nestačím ti snad?

Motorcyklový závod o cenu Evropy, ve kterém opět jako minule zvítězil Angličan Guthrie. Na obrázku momentka ze závodu hlavní finálové jízdy kategorie do 500 ccm

Při překážkovém dostihu v Sandown Parku došlo na jedné z překážek k hromadnému pádu, který jest jedinečným v historii jezdeckého sportu. Jeden kůň na překážce upadl a strhl s sebou šest dalších koní

Umění vyprávět anekdoty

Mila Pachnerová

Začít s vyprávěním anekdot v pravou chvíli je věc nadmíru nesnadná, pokud vůbec tuto činnost považujeme za tak dalece užitečnou, že k ní hodláme podat zvláštní návod.

Nejeden člověk chybuje tím, že se svou anekdotou vytasí nedočkávě hned, jakmile byla dopita černá káva a rozdány doutníky a cigarety, tedy ve chvíli, kdy v blahé předtuše nerušeného zažívání lidé mají ještě řadu jiných, nevyčerpaných námětů k hovoru. Nechme nejprve společnost, aby se dohodla o hospodářské situaci, o ženevské konferenci, o zkažených šatech paní radové a o nynějších kuchářkách, které »opravdu nejsou k ničemu«. A když se pak všichni, jako smluvení, odmlčeli, napneme je ještě tak trochu na skřípec, než se vytasíme s anekdotou, která budiž právě jen natolik jímavá a pikantní, aby ji páni s napětím vyslechli až do konce a dámy aby se při tom přece jen nemusely rdít víc, než povinně. Úkol zajisté choulostivý, když uvážíme, jak málo anekdot je právě takových! Mnohý vypravěč žertovného příběhu chybuje také tím, že své posluchače do nekonečna napíná rozvlácným líčením vedlejších okolností, které s britkým průběhem děje nemají nic anebo jen málo společného. — Domnívá se bláhově, že účinek bude pak tím mocnější. Je třeba říci mu zde otevřeně, že od určitého okamžiku sebe silnější napětí skoro nepozorovaně přejde v srdečnou nudu a mohlo by se docela dobře stát, že při takové anekdotě na dlouhé lokte posluchač by upadl ve zdravý spánek. Vystihnout okamžik, až kam smíme hnáti a stupňovat zvědavost posluchačů, zejména, když jich je víc a různého temperamentu — to je právě umění dobrého vypravěče. Právě opačně chyby dopouštějí se lidé, kteří málokdy anekdoty vypravují a při sebe zajímavějším a sebe lépe vyhoceném příběhu jsou od první věty mučeni obavami, že se jim nepodaří posluchače náležitě pobavit, tím méně ro-

zěsmát, zkrátka, že za své trpělivé a slouchání posluchač nebude jak se patří odměněn. Tito lidé pospíchají plnou parou, nemohou se dočkat, až řeknou »pointu« a tím zpravidla polovičku důležitých bodů anekdoty zapomenou a z roztržitosti raději vypustí. Ti první myslí příliš sami na sebe, druzí pak jediné na posluchače: obojí je v tomto případě záවා.

Nejlépe vypravuje anekdoty člověk od přírody vtipný, který v okamžiku vyprávění je v dobré náladě a dovede navořit klidně a plynule, jako by tu seděl sám. Smích posluchačů je mu sice mile odměnou, ale on nedává toho znát, nadržuje se u své podařené »pointy«, nerozebírá ji do nekonečna, nýbrž přejde rázem buď k anekdotě nové — jsou takoví, kteří pohotově třebas hodinu sypou jednu anekdotu za druhou z rukávu, všechny podařené — anebo vůbec k jinému tématu rozmluvy. Vypravěč, který sám směje své anekdotě a dokonce už napřed, nebo snad takový, který ji při smích nemůže ani dopovědět, je docela nemožný, pokud to není naivní žabec, který se prominou i jiné hříšky, než tento. Vypravěč anekdoty budiž vždycky spíše nad situací, nechť mluví jako vzdělaný a nestranný pozorovatel, raději chladně, než příliš vřele, raději bez pathosu, než příliš dramaticky — pak dojde k úspěchu.

A nyní: jaké anekdoty mají být vyprávěny, jaké mohou být vyprávěny a jaké nesmějí být vyprávěny pod trestem smrti?

Je známo, že jistý druh anekdot vyprávějí ve společnosti jen dámy dámám, zase páni toliko pánům, někdy opravdové potají, jindy dosti nápadně, aby se pozornost druhých spíše upoutala, než odvrátila. Při těchto choulostivých anekdotách, které mají obyčejně děj i »pointu« ze sféry důvěrného života, je otázkou vkusu, kdy, kde a komu je bude — a bude-li.

Vlajky • prapory • standardy

Leopold Veselý, M. Ostrava, Masarykovo nám., tel. 41.21

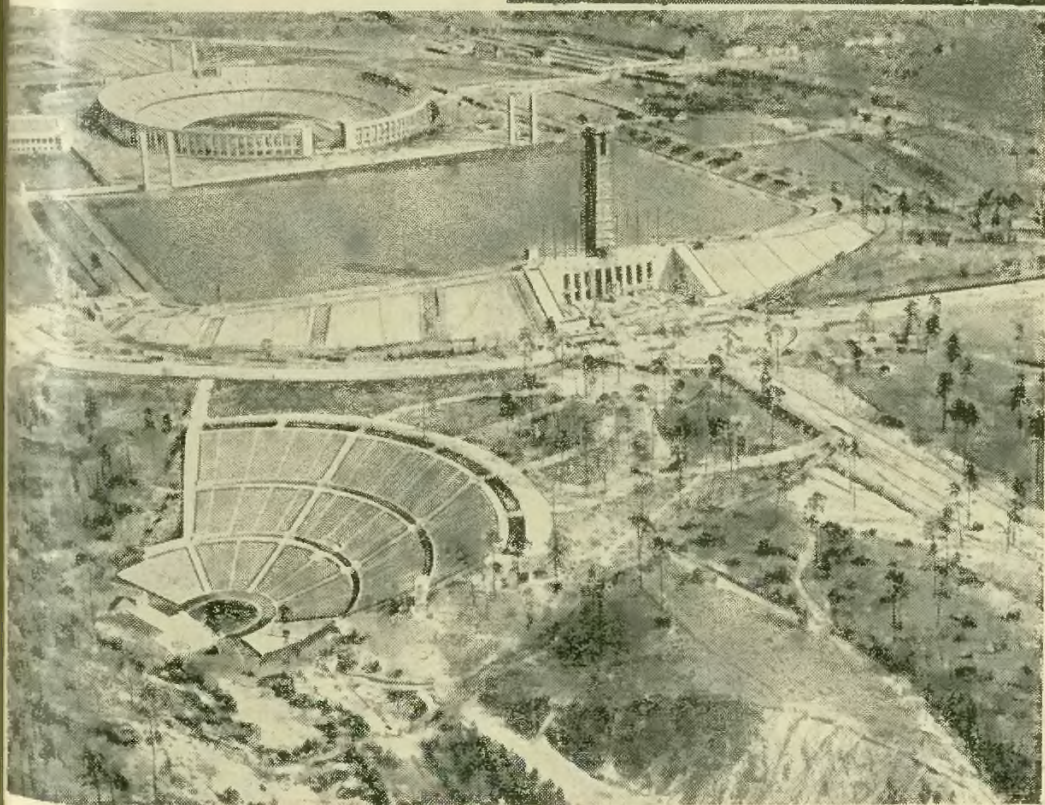
v úředně stanovených rozměrech. Zaručeně stálobarevné

Olympijské hry

zahájení olympijských hlavních her v srpnu byl pořádán, jak známo, obrovský pochodňový běh Řecká do Berlína. První pochodeň byla zapálena „Svatého ohně“ v olympijském stadionu Athénách. Náš obrázek ukazuje několik účastníků běhu při zkušebním zapalování pochodně

Pohled na prostranství, kde se odehrávaly napínavé zápasy olympijských borečů. V popředí olympijské hřiště, za ním nástupiště s mohutnou zvonici a olympijský stadion

vůbec vypravěč předkládat. Jiný druh jsou anekdoty choulivé potud, že se v nich hovoří otevřeně o potížích ze špatného zažívání nebo o následcích nemírného požití alkoholu. V dobré společnosti se má za to, že takové anekdoty nemají být vyprávěny dámám, ale tu už, v dnešní době bez předsudků, podaří se obratnému vypravěči opsat vybranějšími výrazy to, co přímo říci nelze a když je jen trochu vtipný, dobrá anekdota tím půvabu (?) nepozbude. Naopak, lze často pozorovat, že hrubá nebo dokonce sprostá slova činí anekdotu snad surovější, ale nikdy vtipnější. Dobrý vypravěč musí si dále uvědomit: jestli vůbec jeho anekdota je dost ostře vyhrocena, to jest, vyvází-li »pointa« dlouhé vyprávění, dále musí postřehnout, není-li ve společnosti někdo, kdo při troše nedůtklivosti mohl by se buď ztotožňovat s některou směšnou osobou anekdoty nebo jinak být dotčen a pohoršen — tím ovšem nemyslíme mimosy, které urazí vždycky všechno a které samolibě také všechno vztahují na sebe. Že za žádných okolností nekomportujeme anekdoty, které zesměšňují nějakou tělesnou vadu, že také velmi opatrně vyprávíme anekdoty, které se týkají osobností politických (pokud to nejsou dobromyslné klípky, jaké otiskují i denní listy), že nezesměšňujeme náboženství a jeho úkony, ani umírání a co s tím souvisí, je samozřejmé a dovoláváme se jen taktu jednotlivcova v každém z těchto případů.

Nejtrapnější však ze všeho je, poslouchat člověka, který má v zásobě jen tak zvané »fousaté« vtipy, to jest anekdoty dvacet let staré, které čerpá ze starých kalendářů a vypravuje je při každé příležitosti, jak jen nalezne posluchače. Žel,

takové »fousaté« vtipy čítáme i v našich novinách, kde redaktor zapomíná, že při dnešním tempu života je mnohá anekdota zastaralá a fádni třeba už týden po svém vzniku. Ale je standardní typ k pláči, který s nepatrnými obměnami straší v každém humoristickém časopise. —

Jednou z těchto postav je zlomyslná přítelkyně. To je přežitek dob před nějakými třiceti lety, kdy je bujel typ nejvěrnějších družek mezi kamarádkami a paními a kdy z dlouhé chvíle, přerušované žádnými z těch zájmů, které dnes zaměstnávají kdekoho, takové kamarádky se vzájemně pošťuchovaly a škádlily. Žádná chytrá přítelkyně neprozradí dnes svou kousavost, že té druhé závidí ženicha nebo manžela. Pravý opak odpovídá skutečnosti i lidské povaze. Když anekdota à la: Karel dnes požádal mou ruku — načež družka opáčí: však cikánka prorokovala, že ho letos padne velké neštěstí — je nejen nemožná a vkusná, ale docela nepravděpodobná, kdežto první požadavek dobré anekdoty je, aby byla pravděpodobná, baže toto zdání je někdy do absurdna přehnáno.

Druhou trpitelnou postavou nemáme, ku podivu dosud rozšiřované anekdoty, je stará tetička, kterou kdina hodlá podědit, ale které malý František prozradí nevolky skutečný stav věci. Řekněme: tetičko, kde máš tu škatulici? Tatínek povídal: zase tu budeme mít starou škatuli!

Na takové anekdoty by měl být určen trest pokuty, ne-li vězení.

Jinou postavou je tchyně. Na pán, který tluče svého psa, protože

**Koherce, záclony,
linolea, hedvábí,
láiky, bílé zboží**

Telefon č. 62

koupíte nejlevněji v obchodním domě

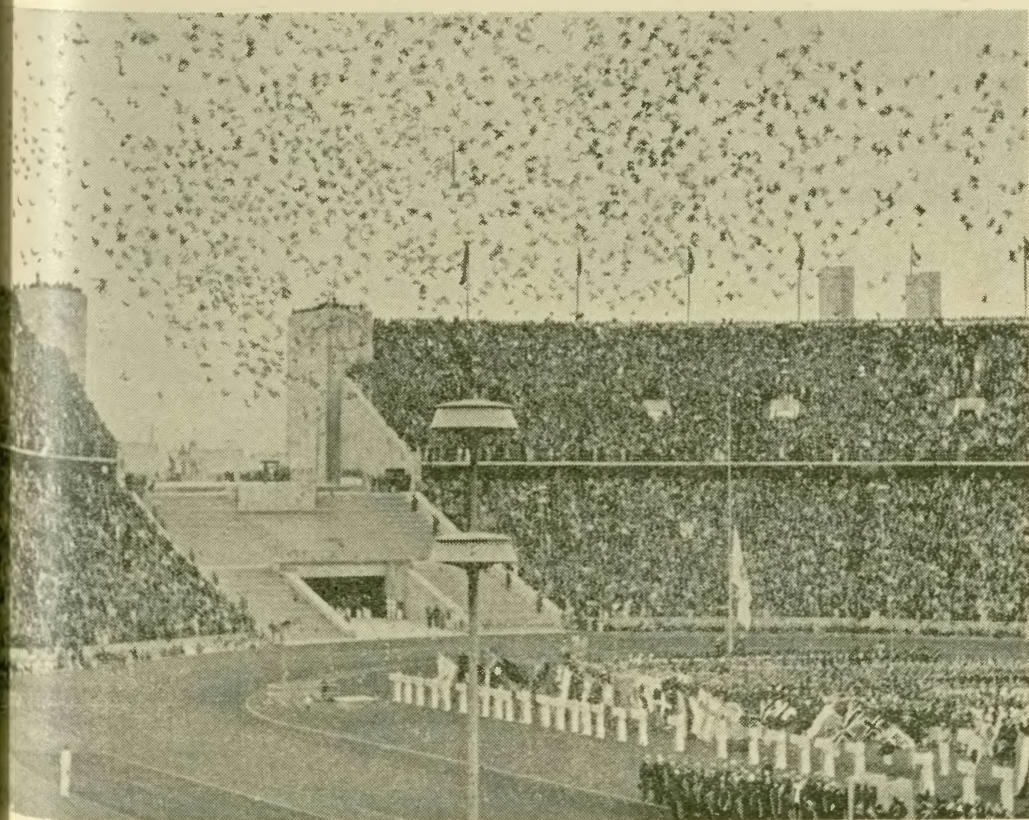
Richard Kapek v Mísíku

**Zvláštní výhody pro překupníky
Veškeré přípravy pro krejčí a švadleny.**

**Pobočky:
Frýdek, Paskov**

Pro oficiální hosty XI. olympijských her provedena v antickém museu »Taneční suita« od Händla

poštovních holubů vzlétá v olympijském stadionu, aby zvěštovalo světu zahájení XI. olympijských her

nechce žrát trávu, vysvětluje »vtipně«: chci, aby žral trávu, protože pak bude aspoň zítra pršet; mně totiž přijede tchyně! —

Nachmelený manžel, který se vrací k ránu do špičkách z hospody, je rovněž takovou podařenou (?) osobou z anekdoty. Stejně pán, který utíká před svým krejčím.

Anebo manžel, který líbá kuchařku.

Všechny tyto postavy, které žel, stále ještě nalézají nové a nové autory, trpí jednou společnou chorobou: jsou zvětšelé stářím. Neboť: místo starých tetinek s dědictvím dávno zaujaly svěží a podnikavé padesátnice, které docela dobře užijí svých pár grošů v lázních při dobrém jazzu se švižným žigolou a dovedou se bavit často lépe, než jejich sotva zletilé neteře. Závistivá přítelkyně už rozhodně neukáže poštilé své karty, nýbrž raději obratným manévrem snaží se kamarádce muže či ženicha odloudit, ačli není dokonce tak chytrá, že vůbec o vdavky nestojí a jezdí na sobotu a neděli do chaty se svým »přítelem«.

Tchyně za posledních dvacet roků tak neuvěřitelně zmoudřely, že se staly často nejlepšími spojenci svých zefů, proti vlastním dcerám, a svých snach, proti vlastním synům. Tak dlouho slyšely klábby, svolávané na své hlavy, že přišly do cela k rozumu a žádný pes už k vůli nim trávu žrát nemusí.

Manželé se sice dosud vracívají — někteří totiž — nachmelení k ránu domů, ale tak se zdá, že všechny komické nebo tragikomické situace, které by z toho mohly vyplynout, byly už v anekdotách tak důkladně probrány, že jsou na dlouho vyčerpány.

A manželé, kteří potají štípají kačyňské vily do tváří anebo po nich louží hubičky, existovali vždycky vlastně více v anekdotách než ve skutečnosti, proti anekdotě a la »Alois, tys líbal naši Mařku!« načež Alois: »Jéjka, ona se jmenuje Mařka? já myslel, že Júli?« mohou být vypravovány jen mírně slabomyslným a ještě je pochybné, že je to rozesměje.

Sumou, vypravujte anekdoty, ale vypravujte jen dobré a dobré!

L. K. Karvinský:

Jaroslav Šulc:

Měsíčná noc v Gorici

Už je půlnoc. Měsíc svítí,
čistý jako rybí oko.
Na terase venku sedím,
hledím k hvězdám převysoko.

Tolik dojmů padlo v hlavu!
Jak je všecky roztržiti,
abych mohl přesně říci:
Co je člověk? — Jeho žití?

Tolik dojmů padlo v hlavu!
Nehledám tu definici!
Stačí mi, když moh' jsem zříti
stopy války po Gorici,

nad kterou teď měsíc svítí
jako tehdy, když krev tekla.
Když se nebe rdělo ohněm.
Kdy zem byla jícnem pekla. —

Prýč je půlnoc. Měsíc schází
za terasu. Co mu říci?
Že mi padlo v duši mnoho
v poslední noc na Gorici.

Lysá hora

Na Lysé stromy mocně šumí
a voní,
na Lysé hoře vítr zpívá
tak krásně:
o radosti a štěstí,
velikém lidském štěstí —
písnička věčně nová . . .

Na Lysé dívčí úsměv svítí
a zvoní,
na Lysé hoře dívka zpívá
tak jarně:
o radosti a štěstí,
nestálém lidském štěstí —
oblaka plují nebem . . .

Na Lysou z Moravy se dívám
a mlčím,
na Lysé lesy věčně šumí
tak smutně:
o radosti a štěstí,
ubohém lidském štěstí —
písnička věčně stará.

Alois Kopel:

Kříž

Uprostřed hřbitova
kamenný kříž
volal mne soucitně:
»Pojď ke mně blíž!

Poklekni přede mnou,
pomodli se,
srdce-li Tě bolí,
zahojí se.

Opět v něm zavládne
vznešený klid,
opětne zatouží
pro bližní žít.

Proto jen poklekni,
skoň svoji šíj,
mysl svou pozvedni,
v prsa se bij!»

A tak jsem přistoupil
ke kříži blíž,
vzhůru jsem pohlédl
a řekl: »Slyš!

Kříž nesu životem
již těžký dost,
denně se lopotím,
nemám mít zlost?

Z bolesti utkány
dnové moji,
srdce mé svádějí
k nepokoji.

Rád bych už setřásl
všecku tu tíž,
a z ní hned postavil
nový tu kříž.»

Soucitně v oči mé
kříž pohleděl,
po chvílce mlčení
tajně mi děl:

»Bolest je na světě
přetěžký kříž,
kdo však jej unese,
k štěstí je blíž.

V bolestech rodí se
nový však svět,
zdravější, silnější,
krásný jak květ.

Proto jen vytrvej,
dál nes svůj kříž,
v srdci svém víru měj,
a zvítězíš!»

Zticha jsem vyslechl,
co pravil kříž,
a pak jsem zašeptal:
»Pravdu mi diš.»

Kříž svůj jsem pozvedl
a dále nes',
tak št'asten nebyl jsem
nikdy, jak dnes!

Hold pochodňových bžců pnu prezidentu republiky blže Sezimova Ústí. Pan prezident s chotí při proslovu ředitele pochodňové štafety inž. Fikla

Bžci se znaky jednotlivých zemí československé republiky stojí čestnou stráž před olympijským oltářem v Praze na Staroměstském náměstí, za nimi ministr zahraničních věcí dr. K. Krofta

Olympijské hry: Poslední
čsl. závodník předává po-
chodeň prvnímu německé-
mu běžci. Dole: Pohled
na německý Hellendorf,
kde odevzdal poslední náš
závodník olympijskou po-
chodeň prvnímu říšskoně-
meckému běžci

Ze života starých učitelů v 18. století v Bolaticích na Hlučínsku

Adolf E. Vašek

Podle starých zápisů

Počátky povolání učitelského v Bolaticích jako jinde souvisely se službou varhanickou. Pro varhaníka při kostele bolatickém postavila duchovní vrchnost, t. j. řád cisterciácký z Velehradu, kam Bolatice dlouho náležely, dřevěnou chatrč — bylo to v dobách, kdy Bolatičtí, jako nevolníci svou osobou, polem i obydlím, byli nezcizitelnou součástí panství bolatického — glebae adscripti, k hroudě připsáni, jak se tomu říkalo ještě podle starého práva římského. Když panství prodávalo na př. pole, prodalo je i s tolika a tolika »člověky«, kteří, ač lidé živí a k obrazu božímu stvoření, byli k poli jako přídatek nutný, fundus instructus, přidávání. Kupovat pozemky jako právní osoby směli bolatičtí poddaní teprve od roku 1786. Když roku 1784 odkoupil od řádu panství bolatické, podle paměti starých, jak je zapsáno v kronice školy bolatické z let šedesátých, baron z Henneberku, postavil pro učitele Valentu nové dřevěné obydlí, kde jeho světnice obytná byla i učírnou. R. 1818 postavena opět nová škola, tentokrát masivnější a slamou krytá. Ale ani ta asi nestála za mnoho, když r. 1837 byla stržena a postavena nová, opět daleko prý masivnějších základů i s masivním už krytem. Po každé, r. 1818 i r. 1837, panství přispělo dvěma třetinami nákladu a obec jednou třetinou a k tomu, jak bývalo i jinde zvykem, potahy a pracemi ručními.

Jména bolatických učitelů podle tamní školní kroniky známe teprve od r. 1750. Tehdy byl učitelem i varhaníkem David Koehler, po něm Jiří Valenta, ustanovený r. 1771. Jemu každou středu a sobotu každé dítě, které učil, přinášelo v náručí dříví pro otop. Těch dětí nebylo na př. r. 1701 mnoho: 15—30 a chodily k tomu nepravidelně do školy. To byl také jeden jeho sobotále. Ale vedle toho měl jako varhaník i za zastávání kostelnické služby pole 17 měřic, 95 prutů pruské míry a pak štolovou accidenci od pohřbů a svateb, která se ovšem podle jich množství měnila každý rok.

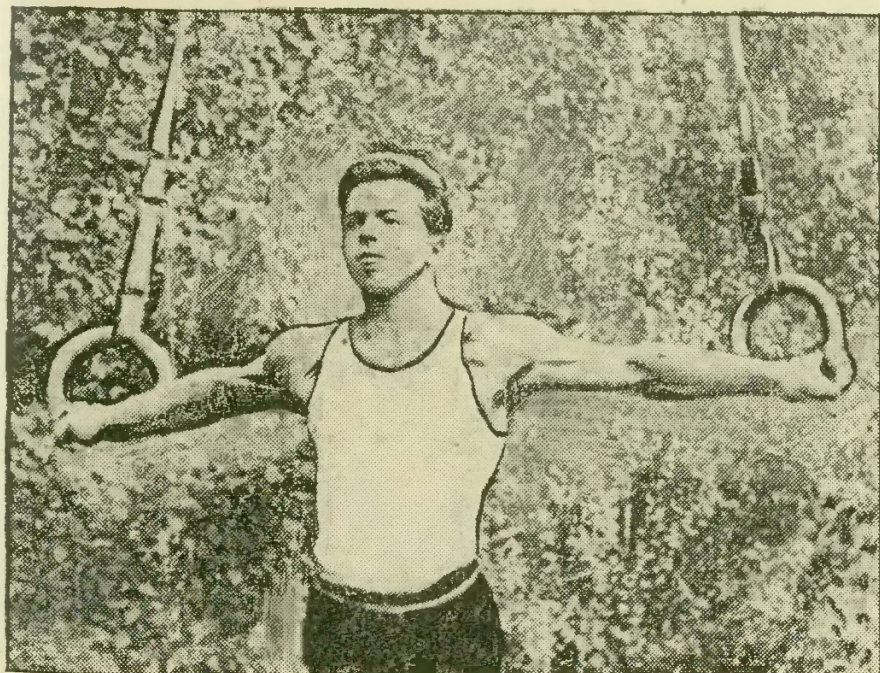
Jeho nástupce, r. 1782 jmenovaný Josef Kahler, dostával už pevný plat ve výši 30 rýnských tolarů a 20 stříbrných grošů. Když r. 1788 ve vzdálenosti jedné osminy míle byla založena osada Henneberky, dávali učiteli ještě 2 tolary, 20 stříbrných grošů.

Ale to byl plat od obce. Také panství ho odměňovalo, neboť ve výčtu jeho učitelských odměn čteme o 2 čtvrtkách či větech žita velké míry, o volné pastvě a píce pro dva kusy rohatého dobytka v letních měsících. Za službu varhanickou dostával od panství 2 tuny (Tonnen) piva a varhanické pole v rozměru 17 měřic, 95 prutů pruské míry. Také dostával a po dobně i dva jeho nástupci, J. Kahler a A. Braschke (patrně Brášek) od barona ročně 10 dubových štuků. — Pak přišla ještě třetí kategorie příjmů: za zvonění proti mrakům dávali mu sedláci 50 snopů žita, jako koledu dostával jako organista od každého sedláka po půl druhém stříbrném groši, od zahradníka po groši, od domkářů a hoferů po 6 fenicích. Z kostelní pokladny dostával za odzpívání ružence rýnský tolar a za pečení hostií ročně 2 rýnské tolary. To byly v těch dobách jaksi vrcholné příjmy, později — kdy, není uvedeno — bylo učiteli, případně prvnímu učiteli, odňato štukové dubové dříví, pivo i letní píce, volná pastva, ba i oněch 50 snopů žita za zvonění proti mrakům. Že byla mezi jednotlivými kraji tehdejšími fluktuace možná, vidno z toho, že nástupce Valentův Josef Kahler, roku 1782 ustanovený, po 10 letech odchází do Liptyně, do kraje hlubčického. Zajímavé je také, že čtvrtý v pořadí, hlavní učitel Antonín Braschke (patrně Brášek), učitelující v letech 1782 až 1837 v Bolaticích, byv pensionován, učil dále do r. 1842 jako adjutant, kdežto na jeho místo následoval jeho syn Jan, který až dosud byl adjutantem, který ale nebyl už ustanoven smluvně, nýbrž reglementárně.

Za tohoto Jana Braschkeho byly platby také jinak už upraveny. Hned od počátku dostával 52 rýnské tolary ročně z čehož platil 1 tolar krajskému bernímu výběřčímu a 1 tolar pro krajského in-

První zlatou medaili získali Zd. Škrdlant a V. Mottl v závodě kanoí

Třetí zlatou medaili získal Alois Hudec, člen olympijského družstva ČOS, za cvičení na kruzích

spektora, který si však peníz ten vybíral z krajské berní pokladny. K tomu domini-
nium připlácelo 17 rýnských tolarů a 10
stříbrných grošů, obec bolatická 29 rýn-
ských tolarů, 10 stříbrných grošů a kolo-
nie henneberská 5 tol., 10 stříbrných gr.,
což dohromady činilo 52 rýnské tol. De-
putátního dřeva dostával učitel tehdy 7
sáhů měkkého šajtového první třídy (od
panství 2 sáhy, 40 šajtů, od obce 4 sáhy,
36 šajtů, od kolonie Henneberků 44 šaj-
tů), pšenice 2 šeflů, 7 měřic pruské míry
(od panství 5 šeflů, 3 měřice, od obce Bo-
latic 13 šeflů, 15 měřic, od kolonie 1 šefl,
5 měřic), ječmene 4 šefle, 1½ měřice pr.
míry (od panství 1 šefl, půl měřice, od
obce Bolatic 2 šefle, 13 měřic, od Henne-
berků 4 měřice). Pole mohl užívat 15 mě-
řic pruské míry. Za koledu dostával jako

varhaník za obchůzku od každého sedlá-
ka 1 stříbrný groš a 6 feniků, od zahra-
níka 1 stř. groš, od domkáře a hofera po
stříbrném groši. Z akcidenčí z kostelní
pokladny dostával za pohřeb třetinu to-
ho, co dostával farář za každý křest, 1
stříbrný groš, za velikonoční vajíčka ro-
vněž třetinu toho, co dostával farář. Z fun-
dací dostával podle toho, jak rostly. Zvo-
nit však učitel musil zadarmo. Dříví na
drobno musili sekati učitel i hofeři, později
musili náhradou za to platiti učitel čtvrt-
letně po 15 fenicích. Na otápění dvoji
učebny dostával 14 tun uhlí a 4 kopy vá-
zaných otýpek k zažihání ohně, později
na zatápění ve 3 učebnách 21 tun kousko-
vého uhlí a 4 kopy vázaných otýpek (od
panství 1/3, od obce 2/3).

Pro zasmání

Uražená ješitnost. Turista k sed-
lákovi, jemuž vůl, zapražžený ve voze, nechce
jít: »Což, pantáto, zdá se, že ten vůl vám ne-
chce tahat, jak vidím —«. Sedlák: »Eh, to
vždycky, když zde máme ten safraportský cir-
kus... On je ten můj vůl dopálenej, že na ci-
zí zvířata se vybírá vstupný a na něho ne!«

Troubení z aut. Mladý muž zachytil
autem starou ženu. Upadla, ale nic se jí ji-
nak nestalo. Strážník: »Pán povídá, že trou-
bil. Což jste neslyšela?« — Stařenka: »Nesly-
šela, ale viděla. »Troubil« na támhleto sle-
činku v modrém...«

Chytrák. V restauraci si dávají há-
danky. Je to »U modré koruny«. Také vrchní
číšník se účastnil. Tázal se: »Co to je? Je to
syn mého otce, ale přece to není můj bratr!«
— Nikdo to neuhádl a vrchní číšník praví ze-
jména panu Mládkovi, známému »chytráko-
vi«: »Ale, pane Mládku, to jsem přece já
sám!« — »Mládkovi se to zalíbilo a v kavárně
dal hádanku k lepšímu. Tam to také nikdo
neuhádl a Mládek řekl: »Vy jste hloupí! To je
vrchní číšník od »Modré koruny!«

Zrakový postřeh. »Kde měla ta
Růža oči, že si bere toho starého Janderku?«
— »Kde je měla? V jeho záloženských kníž-
kách! Říkala mi to!«

Pes není straka. »Pane, pes, které-
ho jste mně prodal, krade!« — »Ták? Ale do-
jista jen věci k jídlu — v peněžních věcech je
úplně pociť!«

Pravý důvod. »Byl jste v létě na zo-
tavené?« — »Ne, nemohl jsem vzhledem k
svému obchodu odejeti!« — »Měl jste tolik
práce?« — »Ne! Tak málo!«

Roztomilosti mezi přítelky-
němi. »Kdybych se znova narodila, chtěla
bych býti opicí«. »Proč chceš býti znova to-
téz?«

Prostředek proti bolestem.
Klučina: »Prosím, pane drogistu, máte náke-
j prostředek proti bolestem?« — »Ale to se ví,
chlapečku, copak tě bolí?« — »Dnes ještě nic,
ale zejtra dostaneme ve škole vysvědčení...«

Užitečné hněvání. Pán a paní po
domácí hádce se hněvají. Konečně však, po
čtrnácti dnech se usmířili. Paní: »A skuteč-
ně se na mne už nehněváš, že jsem byla na
tebe tak zlá?« Pán: »Ale kdež, moje milá, na-
opak... považ si, po tu dobu, co jsme se
hněvali, ušetřila jsi mi asi tisíc korun!«

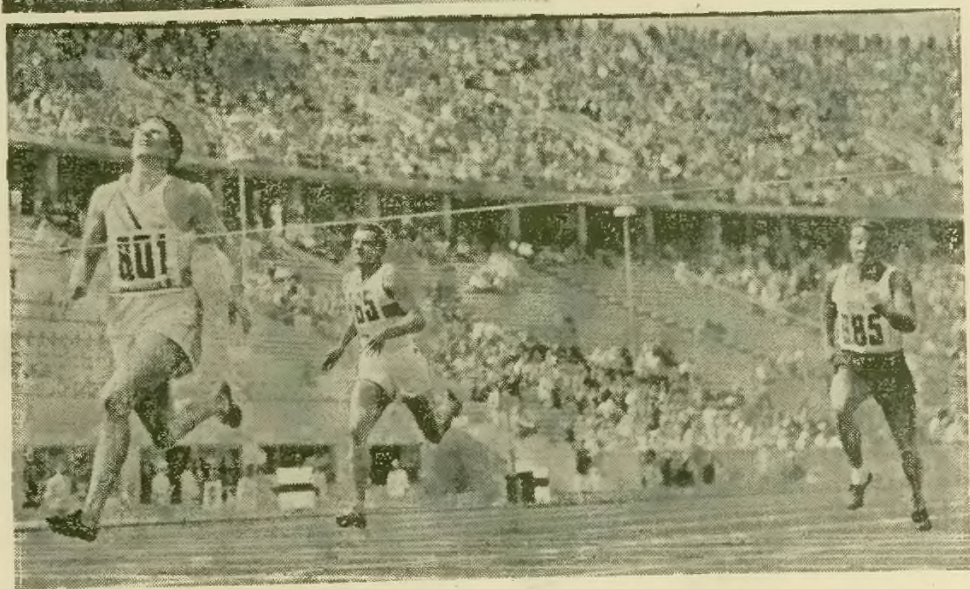
Pozdě, pozdě! »Kdy jste poznala pa-
na kontrolora, svého manžela, paní Haber-
šperková?« — »Až po svatbě, bohužel, až po
svatbě«.

Důvěra jenom nestačí. »Pane
Kopřivo, máte ke mně dost důvěry, abyste mi
půjčil do prvního sto korun?« — »Důvěru
mám, jistě důvěru ano — ale těch sto korun
ne!«

Nakladatel: »Článek není špatný,
ale musíte psát tak, aby tomu rozuměl i hlu-
pák«. — Autor: »Co vám není jasné, prosím?«

Fenomenální černoch OWENS při skoku do dálky. Vytvořil olympijský rekord 8.06 m. Dole: Američan Morris při vítězství na 100 m v moderním desetiboji

PRO ZASMÁNÍ

Zahradníková směla.

— Saframentská směla. Právě včera jsem si koupil hadici na kropení.

Dlužníci. »Vidíte tamhle na druhém chodníku toho tlustého dědu? Nuže, ten mi už přes rok dluhuje 20 korun!« — »Pročpak je od něho nežádáte?« — »Hm, víte... to je tak... já, abych vám upřímně řekl, já mu dluhuji tisíc korun«.

Lidé v autu. »V tomhle městečku musíme zastavit; mám v průvodci poznámku, že je tam zajímavá budova z patnáctého století«. — »Hm... já bych dal raději přednost restauraci z dvacátého století!«

Vzájemně se podporující: Kohn skoupil velké množství ovoce a potřeboval je otrhat. Sháněl česače, přihlásil se také chudý souvěrec Popper. »Kolik dostanu?« byla první starost. — »Křest'anům dávám denně 10 kaček. Tobě, že jsi našinec, dám dvanáct«. — Nač ten řeč? Dej mi ty dvě koruny a za deset si najmi goima. Vyjde ti to na jedno«.

Pozor na slova! »Musím se dát se svou ženou rozvést! Ta bídnice mne podvádí kde s kým«. — Přítel: »Ubohý hochu, mohu tě ubezpečit svou účastí«.

Vyučování. »Kdybch odtud se propokopal na druhý konec zeměkoule, kde bych potom vyšel?« — »Z té díry, pane učiteli!«

Mezi automobilisty. »Proč tak zarmoucen, milý kamaráde?« — Ale včera jsem ztratil vládu nad vozem«. — »Ah, naboural jsi se?« — »Ne, to ne, ale nezaplatil jsem několik splátek a tak mi jej továrna vzala«.

Lachnerova chvála. Hans von Büllow stal se r. 1866 nástupcem Franze Lachnera, dvorního kapelníka v Mnichově a měl při prvním symfonickém koncertě velký úspěch. Záře hrdosti, přistoupil mladý kapelník k svému předchůdci — starému Lachnerovi se slovy: »Nuže, pane generální dirigente, co račte říkat mému úspěchu?« — Tázaný odpověděl zcela vážně: »Když jsem se třicet let s tím orchestrem děl, abych z něho něco udělal, bylo by smutné, kdybyste byl vy s to prvním dirigováním ho zkazit. — Ten orchestr něco vydrží«.

Přepych u lékaře. »Máte také čekárnu?« — Lékař: »Dokonce dvě. Jednu pro pacienty a druhou, kde čekám na pacienty já«.

Fešácký kriminál.

— Co, vy jste ještě zde? Cožpak jste nepozoroval, že v chlebu byl zapečený pilník?

— Proboha, teď už vím, proč mám ty strašné křeče...

První československý mrakodrap se staví právě ve Zlíně a budou v něm soustředěna veškerá administrativní oddělení Baťových závodů. Mrakodrap bude mít 15 poschodí a při své výšce 64 metrů nad zemí bude nejvyšší budovou v republice. Má zde býti zvláštní poštovní systém pro mechanické rozesílání zpráv, rozsáhlé výtahy, v nichž budou umístěny pojezdové pracovní ředitelské, systém t. zv. umělého počasí, spočívající v regulaci teploty a vlhkosti vzduchu a j.

PRO ZASMÁNÍ

Prohnaná slepice. »Nevím, co s touhle slepicí mám dělat. Vejce nesnáší, k uvaření je příliš tuhá a je příliš prohnaná, aby se nechala přejet autem!«

Také odvolání. »Rád bych odvolal, že jsem vás před nedávnem nazval slonem«. — »To mne těší«. — »Četl jsem totiž, že slon má velikou cenu!«

Domácí universita. »Moricku, když koupí obchodník za sto a prodá za sto deset, jaký je to zisk?« — »Normální, křesťanský zisk«. — »A když prodá za stopadesát?« — »Je to zloděj«. — »A když prodá za tisíc?« — »Obchodní fenomen«.

Nemá takového tatíka. Šofér: »Tak málo zpropitného, jen korunu? Od vašeho syna dostanu vždycky víc«. — Pasažér: »Já ale nemám tak bohatého otce jako on«.

I ženy myslílogicky. Manžel: »Zakazuji ti důrazně, aby sis dala ostříhat vlasy bez mého svolení«. — Žena: »A říkals mi ty o svolení, smíš-li mítí pleš?«

Úzkost. Na četnickou stanici přiběhl pan Maleček: »Nechte si mne tady, nechte si mne tady, pane strážmistře, hodil jsem po ženě žehličkou —« — »A je vážně poraněna?«, ptá se strážmistr. — »To není, ale za chvíli sem za mnou přiběhne«.

Z vojny (při menáži): »Co si tak prohlížíte to maso?« — »Poslušně hlásím, že jsou to samé kosti!« — »Tak, viděl jste už někdy vola bez kostí?« — »Poslušně hlásím, že jsem taky dosud neviděl vola bez masa!«

Lékař: »Chcete-li si zachovat zdraví, ale trvale, musíte nechat pítí, kouření a hraní v karty; zejména toto rozčiluje a musíte chodit časně spát«. — Pacient: »Prosím vás, nebyla u vás moje žena?«

Naděje lenocha. Otec: »Františku, neseď stále tak nečinně, s rukama složenýma v klín. Věz, že jsme na zemi, abychom pracovali!« — Frantík: »A to já tedy se dám na moře... k námořníkům!«

Nedorozumění. Profesor v hostinci: »Pane vrchní, budiž mně zatím přinesena jedna sklenka piva — očekávám k obědu příchod dámy«. — Vrchní: »Světlé, prosím, nebo černé?« — Profesor: »No dovolte, co je vám do toho?«

Výmluvné obchodní papíry. »Náš odborný list doporučuje obchodnímu světu živější obchodní dopisní papíry: nejen výraznější nápisy firem, ale také všelike důmyslné obrázky na těchto papírech. Na př. pro krejčovské firmy vyobrazení kytice pomněnek s nápisem »nezapomeň!« a budovy místního okresního soudu«.

Moderní pohádka. V jedné přádelně předlo kdysi mnoho lidí. — Později tam předlo několik strojů. — Ted' tam předou pavouci.

Dobrá firma. K panu Drahému, majiteli obchodu, přišel distingovaný pán a nabídl se mu jako společník. Jelikož disponoval značným kapitálem a zdál se býti v látkách odborníkem, řekl majitel: »Budu o vašem návrhu uvažovati, pane, ale zapomněl jsem vaše ctěné jméno!« — »Jmenuji se Špatný«. — »Lituji upřímně, že vaši nabídku nemohu přijmouti. Jenom si představte, že by naše firma zněla: Drahý a Špatný!«

Poctivost. »Viš, synu, jen vždycky poctivě, to je to hlavní. Vidíš, mně se stalo nedávno, že jeden zákazník, který nám byl dlužen tisíc kaček, přišel, spletl se, a zaplatil dva tisíce. A co jsem učinil? Dal jsem svému společníkovi pět stovek«.

SUKNA

veškeré
přípravy
pro krejčí

Místek, náměstí • Telefon č. 116

FR. NOHEL

Bratr Václav Štancl

Adolf Pokorný

Šuměly lesy u Záblati...
Teplý dech větěrku v kučery vál,
luny svit hladinu potoka zlatí,
omamnou vůni svobody ssál,
jenž na stráži stál
a vzpomínal
na vše, co bylo. Na kruté boje
pro drahou naši vlast a na heroje,
na domobranu v Italii,
a na svobodu, jak vítali ji,
na návrat do vlasti.
Jak tiše stojí,
vzpomínky četné hlavou se rojí...
Se zbrání v ruce, na demarkaci
střeží svou zemi před škůdci, zrádci.
Jedno má přání, jediný sen,
jha navždy zbaven, být svoboden!
Půlnoc když minula, šedivá mraků tíž
clonila luny svit, stoupala k hvězdám výš.
Zákeřný výstřel pad! — Nikdo se nenadál,
nevinný k zemi kles', život zvad', opadal,
předčasně ukončen zákeřným vrahem...
Čest světlé památce po bratru drahém!

Dráša Gotwald,

30./7. 1919.

Na bohumínském hřbitově, na pohraničí, tam, kde nedaleko jsou hranice polské a německé, spí věčný sen bratr Václav Štancl, střelec 22. praporu čsl. domobran z Italie. Spí společně s přáteli i nepřáteli pod jedním trávíčkem a jedině jeho jméno na konci dlouhé řady jmen mohutného pomníku naznačuje, kde dokončil svou životní pout. Nikde se nedočtete o jeho životních osudech, jeho službě vlasti i svědomitěm plnění všech jeho povinností a přece stojí za to, aby byly zaznamenány: na doklad díků a pro poučení a povzbuzení těch, kdož nastoupí na jeho místo, aby chránili naši vlast.

Už v zajateckém táboře v Bustu Arsiziu vyznamenával se bratr Štancl opravdovým bratrstvím a ještě dnes vyprávějí bratři, jak pod celtovými stany jim ochotně pomáhal, když zlá nemoc a slabost je trápily, donášel jídlo a vodu, upravoval jim pohodlné lože, pokud to bylo jen možno. Tento modrooký, skromný hoch z chudého rodinného prostředí, jež ho nutilo těžce se probíjet životem, chápal lépe než kdo jiný těžkosti svých bližních a podle svých sil vždy byl ochoten přispěti nejen radou, ale i činem. Ty, kteří útrapami klesali již na mysl, povzbuzoval, poukazuje jim na

brzký návrat do osvobozené vlasti, která je přijme do teplé náruče a zahojí všechny bolesti a zjitřené rány. Sám při tom těšil se myšlenkou na domov, přestože jej nečekal blahobyt a bezstarostný život, nýbrž každodenní boj o skývu chleba.

Mezi své nejkrásnější okamžiky života čítal onen den, kdy jako dobrovolce byl přijat do československé armády, do čsl. domobran v Italii, která jako nástupkyně našich italských legií převzala mnohé jejich povinnosti a úkoly. Jednotná mysl a pravé bratrství v domobraně odpovídaly nejlépe jeho smýšlení i celé povaze, takže tu cítil se mezi svými. Všichni milovali bratra Štancla pro jeho krásnou, otevřenou duši, prostou všech záłudností a falše, a pro jeho národní uvědomení. Pobyt na italské vesnici mezi Čechy a Slováky rozvinul v něm všechny skvělé vlastnosti jeho povahy. Jak se těšil na den, kdy spatří opět hranice své vlasti, i když si byl vědom, že ho tam snad čeká ne jeden těžký boj na její obranu. Byl hotov obětovati jí vše, nehlučně a oddaně, bez odměny slávou či titulem, jen z lásky k své rodné zemi, rodné řeči. Byls, bratře Štancl, jedním z těch, na nichž závisí osud celého národa, jeho přítomnost i šťastná bu-

doucnost. Dals život, to nejdražší, nežádaje nikdy nic pro sebe. Mohl bys učit nové generace, aby jako Ty, dovedly úspěšně pracovat a se obětovat k zachování a upevnění své domoviny.

Konečně přiblížil se den, kdy i jeho prapor nastoupil cestu do vlasti. Místo radostného pobytu doma čekala ho těžká a nebezpečná služba na těšínském pohraničí, bohužel, proti slovanskému bratru. Staletá kletba slovanské nesvornosti zlobně se projevila na Těšínském Slezsku a hrabivá ruka polská sahala chtivě na Benjamínka koruny svatováclavské, chtějíc uchvátit zemi, která od staletí i se svým českým lidem patřila nám. Ve dne i v noci, jak služba kázala, stál bratr Václav Štancl se zbraní v ruce na hranici a chránil to, co bylo naše. Dne 30./7. 1919 naplnil se jeho osud. Leč poslyšte, co o tom píše očitý svědek, bratr četař Jan Smítko:

»Jsem domobranec četař a konal jsem službu jako podvelitel stráže na demarkační čáře ve Skřečoni u I. roty 22. praporu. Tam konali jsme službu strážní s láskou a nadšením, že konáme vše pro naši drahou vlast a demokratickou republiku. Šlapali jsme důkladně také na paty polským pašerákům, takže se nám na sto honů vyhýbali. Naše stráže měly službu po 2 hodinách, ve dne i v noci, k tomu ještě chodívaly v noci mezi strážemi spojující hlídky. Osudné noci měl jsem službu odpoledne až do příštího dne. Na br. Štancla připadla služba u druhé stráže v pravo směrem k potoku u Záblatí, asi 20 minut od městečka Skřečoně. Bratr desátník Opočenský mně hlásil správné postavení stráží.

Byl krásný, teplý večer. Seděl jsem s br. desátníkem Semínkem na lavičce před strážnicí v družném rozhovoru. Později se k nám přidružili někteří bratři střelci a po chvíli zazněla česká píseň večerním tichem. Obyvatelstvo městečka Skřečoně nezájímka naslouchalo dlouho do noci našemu zpěvu a hojný potlesk svědčil o tom, že naše písně našly ohlas v jejich srdcích. Rázem o půlnoci vše utichlo a bratři ulehli ke spánku. Sedíme s br. desátníkem ještě chvíli a tu vpravo vyšla tlumená rána, jako z revolveru. Časté přestřelky se strany polské však zde nebyly vzácností. Po chvíli přiběhla spojka a hlásí, že na stráž br. Štancla vyšla rána, aby s ním br. desátník tam šel. Vše bylo bles-

kurychle vykonáno, aniž jsem se nadál, oba zmizeli ve tmě. Běžím na strážnici a vzbudím mužstvo, které se ozbrojilo puškami a ručními granáty, a jdeme po ráně.

Sotva jsme došli na konec ulice, potkáváme smutný průvod. Br. desátník Opočenský nesl již umírajícího br. Václava Štancla na zádech, při čemž mu br. Procházka a Kříž pomáhali. Sotva jsme ho na strážnici — v hostinci pod konsem — položili na slamník, naposled zachroptěl a skonl. Bratři se rozběhli na všechny strany hledat vraha, ale marně. Hned telefonováno do Bohumína na velitelství praporu pro lékaře. Netrvalo ani 10 minut a již zde byl lékař br. kapitán Janda, francouzský legionář, v průvodu dvou tajných policistů, velitelů čet a rot. Byl sepsán protokol. Rána šla do prsou a vyšla zády ven, nebylo tudíž žádné pomoci. Byl 22 let star... Stáli jsme v nočním šeru, zamklí, při svitu petrolejové lampy, nad mrtvým tělem nám všem milého, postavou malého br. Václava Štancla. Pohřeb konal se s veškerými vojenskými poctami za obrovské účasti místního obyvatelstva, které přineslo mnoho květinových darů se stuhami. Na stuze, darované městem, byl nápis: »Věrnému ochránci rodné půdy slezské«. Až půjdete, bratři, prvního listopadu do Bohumína, věnujte mu u jeho hrobu tichou vzpomínku a můj bratrský pozdrav...«

Nebyl to tedy boj v poli, otevřený a přímý, ale zákeřná kulka skrytého nepřítele ukončila život bratra Štancla. V zemi, kde bojoval, leží pochován bratr Štancl. Dvě slova na pomníku a skrytý rov — toť vše. Ale bratr Štancl žije dále, žije po celé šíři vlasti československé v myslích a duších bratří domobranců, kteří nezapomínají a nezapomenou... A je jim vzpruhou i posilou v těžkých životních zápasech. Také oni ničeho nezískali za obětavé služby vlasti a jen hrdé vědomí vykonané povinnosti je jejich útěchou a odměnou.

Bratře Václave Štancl, odpočivej klidně ve svém hrobě tam na pohraničí. Jako kdysi před 17 lety, tak i nyní československá domobrana z Itálie bude znovu se zbraní v ruce hájit Tvou krví posvěcená místa proti útoku s kterékoli strany a bude-li třeba, položí své životy za svou vlast. Bys nám velkým příkladem a vzorem. náš nezapomenutelný bratře, a zůstaneš jim navždy!

OPL (obrana proti letadlům)

— a.

Válka náleží k nejbrutálnějším, nejnísilnějším a nejbezohlednějším činům a sledujeme-li dnešní přípravy k válce, nelze očekávat, že budou příští války, vedené třeba kulturními národy, projevem lásky nebo ohledu. Jejich průběh bude záviset na přípravě, síle a množství ničivých prostředků i odvaze.

Na válku musíme myslet, abychom nebyli překvapeni, a počítat s nejmodernějšími zbraněmi, letectvem a plyny. Letecká a plynová válka byla vedena již ve světové válce. Jsou tedy nějaké zkušenosti, ale jsou nepatrné při pokroku letectva a chemie za poslední léta.

Plynová válka byla vedena již ve válce peloponeské (431—404 př. Kristem). Sparfané při obléhání Plataj pálii smolu a síru, aby vypudili nepřítele. V pravém slova smyslu plynová válka byla vedena po prvé ve světové válce u Yprů. Když byli Němci zadrženi na Marně, chtěli vypuditi nepřítele z betonových zákopů a použili proto zbraně, účinkující přes zákopy, písek a beton. Jako ve středověku nepřítel zbavoval obyvatele města jídla a vody, nyní je stíhá horším nedostatkem — vzduchu. Podrobnosti z boje u Yprů je poskrovnu, neboť účastníci jsou mrtví. Odpočívají na flanderských bojištích. Plyn se valil jako žlutý mrak, proto vyskákali ze zákopů, utíkali, neúprosně pronásledováni plynem, kašlající a marně s námahou dýchající. Jejich tváře příšerně zrudly. Z 20.000 vojáků 5000 bylo ihned mrtvo, 15.000 bylo umírajících.

Obě války, jak letecká, tak plynová, nejsou tedy novinkou, ale stálý pokrok jak letectva, tak chemie budí v nás oprávněné obavy o příští osud kultury, civilisace a lidstva. Válka bude vedena i proti ženám. Kdo vyhubí nepříteli ženy, vyhubí i národ.

Kdo zvítězí v příští válce? Ten, kdo bude řádně připraven a nedá se překvapit. V letecké i plynové válce rozhoduje klid a rozvaha. Proto je nutno již v míru připravit se na všechny případy. Nechceme se dát překvapit jako Francouzi u Yprů nebo v Paříži při německých náletech a jako Angličané v Londýně německými Zeppeliny.

LETECTVO.

Vzducholodi jsou nebezpečnou zbraní, ale jsou pro svou velikost snáze zranitelné a spíše ohroženy přírodními živly. Někdy stačí i přeslechnutí rozkazu (Akron) nebo jiskra (R 101), aby nastala katastrofa.

Upoutaných balonů se užívá k pozorování. Nesou též lana, spuštěná k zemi, která vytvářejí bariéru proti nepřátelským letadlům.

Motorová letadla. Pozorovací a výzvědná letadla mají 2 místa pro letce a pozorovatele, foto a radio. (Mimoto jsou zvláštní letadla pro fotografování, opatřená temnou komorou, takže se snímky mohou okamžitě zpracováti.) Jejich úkolem je vyzvěděti polohu a pohyby nepřítele. Spolupracují s dělostřelectvem na krytí cíle a určování zásahů. Střílejí z kulometů na nepřátelská letadla i na pozemní cíle.

Stíhací letadla jsou k obraně bombardovacích letadel a stíhání nepřátelských letounů. Provádějí akrobacii, aby snáze dostihla nepřítele nebo mu unikla. Střílejí z kulometů přes vrtuli, tak, aby nezasáhla její listy (synchronisace).

Bombardovací letadla jsou lehká (denní) a těžká (noční). Denní lehká útočí ve skupinách spolu se stíhačkami. Jejich rychlost je 250—300 km za hodinu a mají menší akční radius (kratší dráhu letu). Nesou pohonné látky a střelivo. Posádka tvoří pilot, pozorovatel, radiotelegrafista, střelec bomb a z kulometu, který je umístěn nad palubou nebo pod palubou.

Těžké bombardovací letectvo. Útočí pouze jedno letadlo, provázené stíhačkami. Rychlost je menší, ale větší akční radius a větší únosnost (několik tisíc kg). Pro noc má rakety a radio mu umožňuje dorozumění. Nosí těžké bomby, může transportovati vojsko i do zad nepřítele a spustiti je padáky k zemi. Ruská letadla typu Maxim Gorkij unesou 40—60 lidí. Je možno takto přenášeti i tanky.

Konají se pokusy s **letadly řízenými radiem bez pilota**. Jsou to vlastně vzdušná torpeda s nákladem bomb, která se v čas potřeby zřítí k zemi.

Nebezpečnou zbraní budou **bezmotorová letadla**, poněvadž jejich let je bez

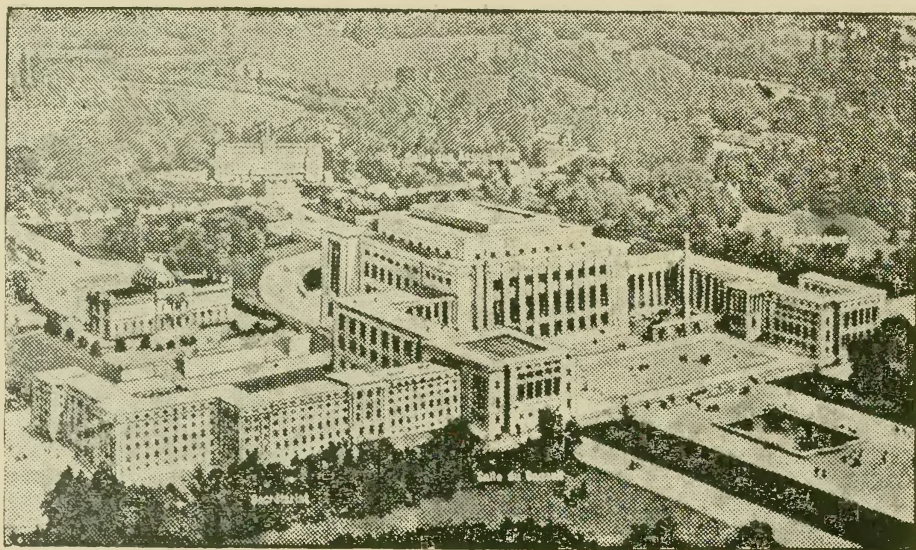
hluku. Jsou sestavovány do vlaků, těžkých motorovým letadlem, a mohou dopravovati letáky, střelivo i zásoby obleženým.

Bomby. Skládají se z těla, naplněného třaskavinou nebo plynem, a z křidélek (stabilizačních ploch). Jsou umístěny na křídlech, na trupu nebo v trupu. Střelba se děje buď náletem nebo dostřelem. Bomby jsou výbušné, zápalné, plynové a kombinované.

Výbušné bomby jsou lehčí nárazové (vybuchnou hned), nebo těžší se zpoždě-

ky 9 m, hloubka trychtýře je 18 m. Do železobetonu pronikne puma o váze pod 500 kg až do hloubky 1 m, pod 1000 kg do hloubky 1.20 m. Výbuchem prolomí však puma o váze 500 kg železobetonovou desku až 2 m silnou, puma o váze 1000 kg až 3 m silnou. Proti pumě o váze 500 kg skýtá bezpečí jen kryt pod vrstvou země 13 m nebo pod vrstvou betonu 3.50 m, proti pumě o váze 1000 kg vrstva 24 m země nebo 4 m betonu.

Přesnost bombardování. Počítá se, že s výše 5000 m dopadají pumy s přesností

Nový palác Společnosti národů

ním čili retardací (vybuchnou za určitý čas). Užívá se jich na boření městských bloků, továren všeho druhu a komunikačních staveb (nádraží, mostů, silnic, železnic).

Puma o váze 1000 kg obsahuje asi 680 kg výbušniny a je s to srovnati se zemí veškeré stavby v okruhu 100 m od místa dopadu.

Proti důležitým městským a státním podnikům, jako jsou plynárny, elektrárny a pod. lze ovšem používat menších pum o váze od 50 do 500 kg.

Pumy mají značnou průbojnost. Puma o váze 300 kg proniká do hloubky 4 m, hloubka trychtýře je 4 m, puma pod 500 kg do hloubky 6 m, hloubka trychtýře je 11 m, puma o váze pod 1000 kg do hloub-

až 200 m daleko od cíle. Vypustí-li letec pumu o vteřinu později, dopadne při rychlosti letadla 250 km za hod. až 60 m za cílem. Při špatném odhadu síly a směru větru může se letec zmýlit i o několik metrů v síle větru a poněvadž puma letí asi 30 vteřin, dopadla by třeba o 150 m (5×30) mimo cíl. Jsou proto všechna místa v okruhu 300 m kolem vojenského cíle stejně ohrožena pumami.

Zápalné pumy. Jsou lehké a váží 20 dkg až několik kg. Obsahují hořlaviny (hořčík, fosfor, termit, elektron) a hoří při teplotě 2000—3000° C. Lze je uhasiti pouze suchým pískem, nikoliv vodou. Hoří asi 5—10 min. Jsou nejhroznější ze všech ničivých prostředků. Ojedinelé se jich používalo v r. 1917 a 1918 při bombardování

Remeše na francouzské frontě a nadělaly větší škody než výbušné granáty po celou dobu války. V září 1918 zamýšlelo Německo bombardovat Londýn a Paříž zápalnými pumami v ohromném množství. Byly to elektronové pumy o váze 1 kg, určené výhradně k bombardování velkých měst. Avšak německé velení zakázalo tento útok, poněvadž postavení Německa bylo v té době již beznadějně a bylo se obávat odpłaty spojenců. Jak strašně by tento útok vypadal, lze si vypočísti z toho, že eskadra 36 letounů by byla založila asi 2200 požárních ohnisek skoro současně, počítáme-li, že Londýn má 30 proc. zastavěné plochy. Zápalných pum bude používáno proti administrativním místům a skladištím, mlýnům a pod. třebas v hlubokém týlu a proto odstraňujeme již nyní s půd a volných míst všechny snadno hořlavé látky a staré haraburdí (papír, staré čatstvo, rozlámány nábytek). Je nutno vybudovat silné hasičské sbory, dosavadní by nestačily ve válce.

Plynové bomby. Vydávají dutou ránu a jsou nejobávanější. Plynová bomba obsahuje všeobecně 50—60 proc. plynu. U tunové pumy to činí asi 500—600 kg. V příští válce se však nebude patrně užívat velkých pum nad 1000 kg, nýbrž malých pum yperitových pro soustavnou náказu a neutralisaci celých územních pásem. Při malých pumách odpadá přesnost zaměřování a stačí uvolňovat pumy v pravidelných časových mezerách nad územím. Američané upustili zcela od velkých bomb a zavádějí jen 12—130 kg těžké.

Kombinované pumy jsou výbušné a plynové zároveň.

Plyny jsou leptavé, dusivé, kouřové, dráždivé a otravné. Účinek je namířen zvlášť proti lidem, ale zasahuje i zvířata.

Mohou býti vrhány z letadel v pumách nebo dopadají z nádrží jako déšť nebo umělá mlha. To však vyžaduje letu ve velmi malých výškách. Letectvo útočí plyny též tak, že vytvoří mlhovinu nebo kouř, který je naplněn jedovatým plynem. Tento mrak vypouští letoun v dostatečné výši a mlhovina padá pomalu k zemi. Letoun může za minutu vytvořit mrakovou clonu o výšce 180 m a délce 1600 m. Tento způsob jest vhodný pro zamořování údolí a hlavních tříd ve velikých městech.

Pozemní plynová válka. Plyny se mohou na zemi vypouštět z lahví nebo jsou šířeny plynometry, děly, vrhači min, auty, tanky, puškovými granáty i ručními přístroji.

Leptavé plyny (značka žlutý kříž) jsou yperit a lewisit (luisit). Jsou nejnebezpečnější. Yperit je olejovitá nažloutlá kapalina, pomalu se vypařující. V terénu působí až 8 dní (za zvlášť příznivých podmínek i 3 týdny). Působí na celé tělo, oči i dychadla. Způsobuje pálení, červené skvrny, spáleniny, puchýře. Zasažne-li plíce, nastává smrt. Rány na těle hnisají 2—3 měsíce a potom se hojí. Proniká rychle oděvem, obuví za 10 minut, silnou kůží za 30 min., gumou (pneumatikou) za 6 hod. Vdechnutí 12 miligramů způsobuje za minutu smrt.

Lewisit je nestálý a rozkládá se. Obsahuje arsen a otravuje rány. Leptá jako yperit, pálení nastává ihned a rány se hojí 3—4 neděle.

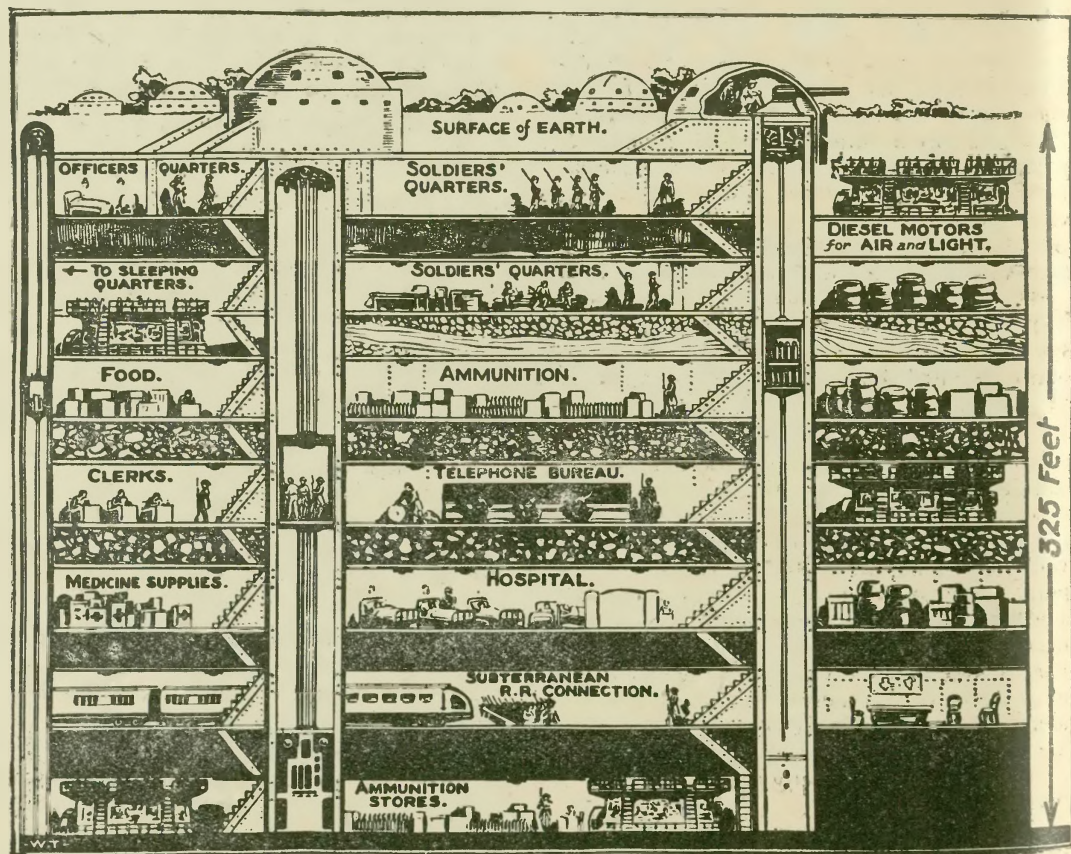
Ochrana: maska, impregnovaný oblek, voda, chlorové vápno tekuté nebo v prášku, čistá vaselina, borová voda na oči. Nesmí se spát, aby postižený neoslepl. Klid. Těmito plyny jsou plněny zejména menší bomby americké.

Noste oděvy
od firmy JAN STACH
Telefon číslo 110
Jsou pěkné, trvanlivé a hlavně levné!
v Orlové

Dusivé plyny (zelený kříž). Jsou to chlor a jeho sloučeniny fosgen, difosgen, chlorpikrin a pikrin. Fosgen dusí, dráždí ke kašli, zapáchá po shnilých bramborech. Jest prudce jedovatý, 3,5 mg způsobuje za minutu smrt, při menší koncentraci za 5 hod. Jest zákeřný, protože dráždí ne-

ných. Tisíce kusů dobytka a drůbeže byly otráveny cestou, kudy táhl mrak tohoto plynu. Dokonce po dvou dnech odpařování ve vzdálenosti 18 km od místa nehody otrávil plyn skupinu turistů.

Ze 24 mužů baterie, kteří byli ostřelováni tímto plynem, zahynulo 23, kteří byli

Průřez podzemní pevnosti. Takové pevnosti jsou doslova podzemními městy, jdoucí do hloubky několika pater. Kolmé spojení mezi jednotlivými patry obstarává řada výtahů. Podzemí má vlastní elektrárnu pro osvětlení, otop a větrání. Pevnost jde do hloubky 100 metrů

patrně. Podle plukovníka Blocha způsobilo by množství fosgenu, obsažené v tunové pumě (500–600 kg), tak silně, že i při zředění v poměru 1:1000 by mělo strašné smrtící účinky. R. 1928 v květnu při neštěstí v chemické továrně v Hamburku uniklo větší množství fosgenu z nádrží a mrak tohoto plynu se hnál k moři. Zasáhl 5 osob, lovcích na pobřeží, dále ostrůvek, kde se právě konala slavnost a způsobil strašnou paniku. Výsledek byl 11 mrtvých okamžitě a 180 vážně otráve-

bez masky. Jeden měl masku a ten byl zachráněn.

Pikrin se vyznačuje štiplavým zápachem. Množství 25 mg na m³ vzduchu způsobuje za několik minut smrt.

Chloru se užívá tam, kde jde též o znehodnocení železných a ocelových předmětů a zbraní, ježto tento plyn vyvolává rychle rezavění. Obrana: maska, naprostý klid v teple. Posilovat srdce.

Kouřové, defensivní, plyny (modrý kříž) vypařují se těžce v podobě mlhy ne-

bo dýmu, zejména v údolích, a znemožňují útok, protože zakrývají cíl.

Dráždivé, slzotvorné plyny dráždí ke kašli, ke kýchání, k slzám. Plyn adamsit má mnohostranný fyziologický účinek. Způsobuje kýchání, bolest v krku, čelisti a hlavy, tlak v uších, celkovou fyzickou i duševní depresi, a to již při množství 0.002 mg. Obrana: zduřelou sliznici potříť borovou vodou.

Otravné plyny: kysličník uhelnatý a kyanovodík. Způsobují otravu tím, že krev ztratí schopnost přijímat kyslík.

Podle účinku dělíme plyny na prchavé, které působí jen na dostřel, a trvalé, které působí delší dobu (yperit).

Bakteriologická válka. Poněvadž pocit humanity dosud nezabránil používání jakýchkoli válečných prostředků, musíme počítati s tím, že v příští válce bude hojně použito i tohoto prostředku. Německý specialista dr. Krohne považuje tento prostředek za velmi nejistý. Naopak francouzský odborník dr. Georges jest toho názoru, že blechami, krysy, vodou i vzduchem lze šířiti mor, cholera, tyfus, různé druhy chřipky, spalničky, neštovice, dysenterii a malarii a domnívá se, že i prašivinu a ozhrivku lze uměle vypěstovati a šířiti na nepřátelském území. Na zvířata lze též přenášeti slintavku, kulhavku, hovězí neštovice, tyfus, zánět plic, záněty mozkomíšových blan. Všechny tyto nemoci lze přenášeti vzduchem. Celkem možno říci, že bakteriologické nebezpečí zde jest a nutno se na ně připravit. Nejlepší obranou budou silné lékařské a samaritánské sbory.

Cíle leteckých útoků. Nepřátelské letectvo se bude snažit ochromit celý národ a stát, aby nemohl použiti všech sil na obranu a stal se tak kořistí útočníka.

Na počátku války lze očekávati útoky na naše letectvo na zemi nebo v hangárech, aby nepřítel získal převahu ve vzduchu, na sídla vlády a administrativní střediska, na velitelství mobilisovaných sil.

Nepřítel se bude snažit rušiti cirkulaci na důležitých komunikačních tepnách, rušiti průběh mobilisace a koncentraci vojsk, bude ohrožovati mosty, nádraží, skladiště, tábory, kasárny, silnice, železnice. Veškeré úsilí musí tudíž směřovati k tomu, aby byl zabezpečen normální chod dopravních prostředků, poněvadž každý den opožděného nástupu armády znamenal by pro stát nenahraditelnou škodu.

mohou si často popřáti dobré bílé kávy. Kravička nebo koza dá výživné mléko a kávu uvaří hospodyně z Peroly a Franckovky. Z nich je káva chutná a skutečně levná, poněvadž je **Perola i Franckovka** tak vydatná. Nepatříte-li snad dosud k těm šetrným lidem, kteří používají žitné kávy Peroly a Franckovy cikorky, tak nezapomeňte na Perolu a Franckovku, jakmile půjdete ke kupci. Z nich uvaříte hodně kávy, která také nasytí.

Jakmile bude proveden nástup armád, nepřátelské letectvo bude směřovati proti zdrojům, jež zásobují armádu, jako jsou továrny, elektrárny, uhelné doly, komunikační uzly. Proto musí býti státní území roztrženo podle důležitosti a zranitelnosti.

Význam leteckého útoku na průmysl si představíme z toho, že od 10. září 1916 do 6. listopadu byl vyhlášen v sárském území devěťadvacetkrát letecký poplach, což znamenalo ztrátu 42 pracovních hodin pro 5000 dělníků, t. j. 210.000 pracovních hodin. Dnešní letectvo proti letectvu z r. 1916 má mnohem větší účinnost a může tyto útoky opakovati mnohem častěji. Tam, kde bude řádně postaráno o aktivní i pasivní obranu, nebude možno takto ohrožovati pravidelný chod života.

Obrana proti leteckým útokům. Příroda sama skýtá ochranu. Děšť, vítr, nepohoda, mlha, znemožňují orientaci letectva. Na to však se nemůžeme spoléhati, nýbrž musíme se postarati o obranu, která by se uplatnila tehdy, kdy jí bude třeba.

Hlásná služba. Podkladem dobré obrany státu jak aktivní, tak pasivní, jest dobře fungující hlásná služba. Jsou to malé hlídky, rozestavené podél hranic státu nebo podél fronty i v zázemí. Jsou spojeny telefonicky s poplachovými stanicemi a ústřednami hlásné služby. Jejich hlášení mají přednost před každým jiným hovorem, takže podle praktických zkušeností lze za tři minuty po hlášení nepřátelského náletu vyhlásiti v ohroženém území letecký poplach (sirénami, zvony a p.) a uvést v činnost všechna protiletadlová opatření. Řádná hlásná služba ovšem předpokládá hustou telefonní síť a telefon i v nejmenší obci.

Aktivní protiletadlová obrana. Patří k ní maskování, zamlžení se země nebo letounem, zatemnění světla v noci. Podle zkušenosti však nejlepší obranou proti letectvu je zase letectvo. Proto musíme míti nejmodernější, nejlepší a co možná četné letectvo, dostatek rezervních strojů i vzorně vycvičených pilotů. O jejich výcvik se stará stát i spolky Masarykova letecká liga a Aeroklub. Dosáhli jsme pozoruhodných výsledků, které naplnily obdivem celý svět. Naši piloti dobyli mnoha vítězství za hranicemi. K nim se řadí nové na olympiádě v Berlíně, kde dobyli nových vavřínů ve hvězdicovém letu kpt. Fuksa, inž. Havránek a nadporučík Polma, v akrobacii prap. Široký a poručík Novák.

Dobrou pomůckou jsou **naslouchací přístroje**, které zachytí hukot motoru na velikou vzdálenost.

Velmi účinným obranným prostředkem jsou **protiletadlová děla**. Naše jsou jedna z nejlepších a dosahují značného počtu zásahů. Protiletadlové dělostřelectvo nutí nepřítele konati nálety ve velikých výškách a tím znemožňuje přesné míření. Zabraňuje též konati hromadné nálety, protože skupina letadel by skýtala větší cíl. Děla jsou opatřena přesnými zaměřovacími přístroji.

Nevýhodou protiletadlového dělostřelectva je, že nemůže ostřelovati letouny, které letí příliš nízko. Působí s úspěchem na letouny, letící ve výši nad 800 m. Proto je třeba doplniti palbu dělostřelectva ještě palbou protiletadlových kulometů. Jsou lehké, běžné v každé armádě, ovšem upravené na podstavcích, aby se usnadnilo míření. Jsou opatřeny jako děla zaměřovacími přístroji. Kromě nich jsou kulomety velkorážové, které jsou poválečnou novinkou a které budou letectvu velmi nepříjemné. Střela je konstruována jako malý granát o velmi citlivém zapalovači, aby i zásah do potahového plátna způsobil explozi.

V noci se používá **světlometů a raket**, aby se nalezl letoun na obloze.

Pasivní obrana obyvatelstva. Pro obce a města skýtají ochranu stromy, kopce, lesy, voda. Před náletem se obyvatelstvo pokud možno odstraní (evakuuje) nebo se uchýlí do krytů. Ve velkoměstech jsou nejlepšími kryty podzemní dráhy.

Pokyny pro každý dům. Udati signál poplachu (jak a kým bude dán), kdo má požární stráž v domě, kde je nejbližší policejní strážní hlídka, nejbližší lékař, nejbližší hasičská stanice.

Připravte se již teď! Ve sklepě připravte podpěry (dřevěné sloupky, klíny, kladivo, kleště, pilku, sekeru), nářadí pro úklid trosek, lopaty, motyky, pro utěsnění silné látky a pytle s pískem, domácí lékárníčku, obvazy, náplasti, chlorové vápno v prášku, kapesní elektrické lampičky, pro děti ohřívač na vodu a mléko, lavice.

Na půdě připravte suchý písek nebo suchou hlínu, lopatu, vodu v nádržích (vědra), lékárníčku a hlavně odklidte všechno haraburdí.

Po vyhlášení mobilisace ihned podepřete stropy ve sklepě (úkryt), utěsněte průduchy, vybudujte druhý vchod do skle-

pa, obložte sklepní okénka a zčásti i vchody pytlí s pískem (hlinou) a vyklidte úplně půdy (podkroví).

Při leteckém poplachu především zachovejte klid! Nezůstávejte na ulici — zvědavost zabíjí. Všichni do sklepa (do úkrytů), venku zůstane jenom požární hlídka. Na koho nezbude ve sklepě místo, ukryje se ve spodních patrech. Blízko oken

utíkejte, dýchejte jenom zlehka. Dejte si před ústa a nos navlhčený šátek. Postříkně-li vás puma (yperitem), svlékněte opatrně oblek co nejdříve, nikoli holýma rukama. Cítíte-li nevolno, zvláště na prsou, vyčkejte pomoc lékaře a samaritánů. Místa zasažená plynem označte nápadně až do vyčištění asanačními sbory, na které je nutno též včas pamatovat.

Vojenský skijöring za tanky

a dveří je větší nebezpečí. V noci zakryjte všechna okna, aby ani paprsek světla nepronikl ven. Před odchodem z bytu vypněte plyn i světlo, uhasťte oheň v kamnech. Požární stráž má místo na půdě.

Při výbuchu pumy. Výbušná puma: obrana proti střepinám a tlaku vzduchu pouze v úkrytu. Zápalná puma. Nikdy nehasťte vodou! Zasypte pumu pískem nebo ji odhoďte lopatou neb kleštěmi na suché, nehořlavé místo. Plynová puma. Opusťte místo nebo místnost pomalu, neběžte, ne-

Skutečný přítel míru ví, že válku nelze prozatím odstraniti a proto touží po míru ve stínu meče. Příprava na ni musí býti fysická, mravní i hospodářská. Zákon na ochranu pohraničí a úspěšná Půjčka obrany státu je důkazem nezlomné vůle národa uhájiti zemi i nebe. Je nutno mít neustále na paměti rozvoj státu, vojska, křidel. Náš voják vydá za několik nepřátel. Hrdinové od Zborova a Terronu jsou toho důkazem. Válka je zlo, ale horší je být otrokem!

Těžce a zvolna, jako nový lidský život, rodí se jaro pod jesenickými horami. Po šedém nebi se plouží cáry mračen; chvillemi zasvitne slunce, bleskne modrá obloha, světlo a radostná naděje zatřpytí se i v lidské duši. Ale pak zase přijde těžký mrak, kraj i srdce zesmutní, vlhká metelice se nese nad pahorky, všude je rozmoklý sníh, bláto, špina, chlad.

Někdy však přijde takový jasný, tichý den, že se rozveselí vše daleko široko. Na stromech a keřích není ještě ani lístku, tráva je ještě šedivá a spálená zimou. Z každé hroudy však opojivě voní probuzená země, dech její se nese vzduchem, tíží hlavu jako sladké víno. Obloha je čistá jako jen někdy ještě na podzim. Tak podobné jsou si ty první dny jarního procitnutí a jesenního umírání.

V noci se potom pojednou zvedne silný vítr, mnohdy tak silný, že až stromy ohýbá jako pruty. Lesy jsou černé a hučí jako vzdouvající se mořský příboj, jako vzdálená bitva, jako hřmící basy varhan. To není zimní vichřice, toť jarní víchř, po kterém se prý už zima nikdy na trvalo nezmoční vlády.

Takový den byl také v polovině března roku tisícího sedmistého šedesátého třetího od narození Pána našeho Ježíše Krista. Takový byl čas, když se chystali do krypty v kostelíku na návrší nad dědinou uložití pana Jana staršího z Vrbna a na Ruzyni, vládce Hrlíc.

Starý sluha pánův, Hanuš, hleděl do rozesmátého kraje a vzpomínal na svého pána. Myslil méně na to, že tam leží přichystán k pohřbu, nehybný a tichý, nýbrž vidí ho před sebou v životní síle, kterou zvolna a zvolna vyčerpávaly zápasy, nesnáze a smutky dlouhých let. Táhlá před ním rychle a zřetelně jako oblaka za větrného dne tato léta, naplněná boji a zkušenostmi.

Říkali lidé, že to není k dobrému, když na panovnícký stolec v daleké Vidni, kde Hanuš nikdy nebyl, ale odkud, jak věděl, se vládlo mnoha zemím a také těmto slezským krajům, usedla žena. Snad to byla hodná panovnice, snad měla více ráznosti a odvahy než leckterý muž. Ale přece jen — mohlo to vésti k dobrému?

A zakrátko zahřměla děla v zelené slezské rovině. Němci, ti Němci tvrdí,

bezohlední a silní, se zvedli a udeřili. Hanuš se jich vždy tajně bál, protože znal jejich krutou houževnatost a moc. U Molvic poznala vojska císařovna, jak těžko je odolávat této divoké síle. A opět zakrátko ohromný kus země byl oddělen od dědictví vídeňské panovnice, čistá říčka, plná pstruhů, jež i zlato kdysi valila v zrnech svého pisku, rozdělila nepřekročitelnou čarou od sebe dědiny, kde se mluvilo stejným jazykem. Ba odcizily se takto vsi a městečka, kde žili Hanušovi soukmenovci, kdežto na pravém břehu právě zůstaly obce, kde vládl ten jazyk, jehož Hanuš neměl rád, ale který vždy více nabýval půdy na tomto břehu.

Míjela léta. Znovu a znovu se pokoušela císařovna vojska urvatí zpět, co tak rychle ztratila, znovu a znovu útočili její protivníci, aby získali ještě více, než již dobyli. Umírali vojáci v ohni pušek a děl, ranami šavlí a kopí. Umírali klidní vesničané a měšťané nouzí a nemocemi. Zdálo se, že vojnám nebude konce.

Pan Jan se toho všeho života horlivě účastnil. Byl ze staré šlechty, která v Krnově bojovala s hrdými německými měšťany a byla pyšná na svůj jazyk, na korunu, k níž tato země příslušela. Táhl do válek, prošel roviny slezské i české. Měl své vymezené místo i při jednáních, jimiž byly války přerušovány nebo jimiž znovu začínaly. Vracel se unaven a vždy o poznání více stísněný, více umdlený na zámček v Hrlících. Byl to jednoduchý, jednopatrový zámček, jakých je hojně po venkově, a největší jeho ozdobou byl hlavně rozlehlý sad, s vlhkými, hustými křovisky a tlustými, starými stromy se zčernalou korou.

Teď, po mnoha letech, se zdálo, že se časy konečně uklidní. Ovšem bylo zřejmé, že to bude jen na jedné straně klid vítězství a spokojenost, kdežto na druhé tichá únava a marného úsilí. Teď se mělo trvale zpečetit vše, co hryzlo v samé hlubině duše, bylo nutno se navždy smířit s tím, co bylo tak nesmiřitelné, tak trpké a nesnesitelné.

Pan Jan věnoval těm zápasům o zemi, kterou miloval, léta mládí a léta mužné práce. Nyní, když se vše schylovalo k takovému žalostnému konci, ubývalo panu Janovi nápadně rychle sil. A starý Hanuš

už tak starý — vždyť byl laskavým opatrovníkem ještě chlapeckých let páně Janových — si musil říci, že snad je i dobře, že pana Jana aspoň už tu nebude, až to, proti čemu bojoval, se stane vskutku něčím trvalým a nezměnitelným.

Starý Hanuš věděl, co ještě bude znamenati páně Janova smrt. Jako vlnobití, jež chvíli prudčeji, chvíli pomaleji se valí k břehům a stále a stále udrobuje pobřežní skály, podmilá břehy a rve prsť, tak šířil se od severu ten cizí jazyk, jazyk toho útočného, slavného pruského krále, jazyk krnovských a bruntálských měšťanů. Tam, ještě blíže Vysokému Jeseníku, odkud se vždy blížily sněhové bouře nebo letní krupobití, byla také hnízda této nepřátelské síly. Byl to takový Bruntál, odkud prý již před staletími Tataři odvedli do zajetí německé horníky. Potomci těchto horníků prý posud žijí kdesi na Urale a mluví svou starobylostí řečí, němčinou minnesänggrů, jež se uchovala v záplavě sousedních Slovanů a Mongolů. Tak to aspoň Hanušovi kdosi vyprávěl. Ovšem, kdo to může ověřiti? Hanuš byl ve svém životě sotva v Opavě a kdež tam někde v Rusku a na Sibiři!

Pan Jan se statečně bránil tomu ostrému příboji. Ale teď je výspa prázdná, nebude to dlouho trvat, padne — a hltavý jazyk se posune hezký kousek k jihu, bude se roztékat jako ramena chobotnice, ovíjet slovanské dědiny a dusit.

To vše míjelo nitrem Hanušovým, když stál uprostřed polí, zalitých jarním světlem. Rozhlížel se bez cíle a tu spatřil správce Viléma. Patrně i jeho hnal smutek od mrtvého těla ven, do volné přírody, kde se vše chystá k novému životu.

Pozdravili se a správce řekl: »Na zámku je hlučno. Přijelo tolik smutečnických hostů, přijeli příbuzní, někde z Moravy, z mladší větve. Jistě se už začali dohadovat, kdo bude dědicem. Co nařídil pan Jan v té příčině, se ještě neví. Škoda, že neměl syna, který by byl tak dobrý a statečný jako on.«

»Neměl v těch bouřných časech ani kdy se oženiti. A teď k stáru už na to jistě ovšem teprve nepomýšlel. Býval ke mně otevřený — vždyť jsem ho opatroval jako malého hochy — ale o tomhle nikdy se mnou nemluvil. Jen kdysi jsem ho uviděl, jak drží pěkný, krajkový šátek a roztržitě hledí ze zámeckého okna někam do kraje. Když mne však zpozoroval, trhl sebou, rychle šátek zasunul, kousl se do rtů a trochu zčervenel. Ale to bylo vše, co mi dalo znáti, že asi poznal v životě také něco jiného než jen svou věčnou práci a zápas.«

»Dnes tam slyšíš mluvit italsky, francouzsky a ovšem německy. My, staří, kteří umíme jen tu jednu řeč, které jsme se naučili v téhle dědině, musíme se před nimi schovávat do koutka. Kdoví, zda na hrobce pana Jana nebude už také latinský nebo spíše německý nápis.«

»Ne, nebude, nesmí,« zvolal prudce Hanuš a bledá pleť mu náhle naběhla krví.

»A když to bude to panstvo, co dnes k nám přišlo a co se teď jistě u nás uhnízdí, chtít, co uděláš?«

»Udělám; půjdu a budu prosit, žádat, domlouvat. Jsem jenom panský sluha, ale nejstarší sluha na tomto panství a mám snad za to právo, aby mi aspoň v tomhle vyhověli. Pro sebe už nic nepotřebuji, ale tohle musí mít, slyšíš, musí, pan Jan, pro svou světlou paměť.«

Dlouho se o tom přeli oba dobří starci, pevný Hanuš i rozpačitý Vilém, ryzí srdce, avšak vždy více povolný a ochotný ustupovat tlaku, ať šel s kterékoli strany.

Vtom zazněly zvony; všechny zvony na věži vesnického kostelíka, k nimž se přidal zvoněk ve vížce zámecké kaple. Ještě jednou zvonili hrana a připomněli starcům, že je čas se vrátiti a přichystati k pohřbu. —

Nazítí po pohřbu v noci přišel vítr, který neklamně věští jaro. Lesy hluboce zahučely, zašuměly, jejich korunami šel nárek, pláč prchající zimy, ale také pláč kohosi, jenž pohřbil unavený, starý život

Veškerý školní

nábytek

dále kuchyňský, do
ložnice atd. vyrábí

HONĚK

Petřkovice, Hlučínsko

stavby

provádí

Rozpočty a rady na
požádání

a očekával nový, který však byl neznámý, cizí a vzbuzoval neklid a strach. Ve svých komůrkách starý Hanuš i Vilém naslouchali tomuto větru a jejich zvadlé rty neslyšně šeptaly úzkostnou modlitbu. —

Za několik měsíců završil pak ve zdi kostelíka nový náhrobní kámen. Zářil svou novostí a zároveň vypadal starobyle, po-

ve velmi mladém věku na dobrodružné cestě kdesi v Itálii.

Přešlo celé jedno století, pak nová desíletí. V obci už nikdo neznal jazyka, jímž psán byl nápis kolem vypouklé podoby páně Janovy. I písmena zašla a závěr nápisu se stal téměř nečitelný. Mnozí byli ochotni odpřisáhnout, že toho jazyka tu

Americké vězení na ostrově Alcatraz Island v zátoce u San Franciska jest dosud jediným vězením, z něhož dodnes nikomu se nepodařilo uprchnouti. Ostrůvek, na němž se věznice nachází, je pouze míli vzdálen od pobřeží, ale mezi ostrůvkem a pobřežím jsou tak silné proudy a mořské víry, že žádný plavec by je nepřekonával. Mimo to jest věznice obzvláště důmyslně zařízena na obranu před každým pokusem o útěk. Zdi vězeňské budovy jsou duté a plněny slzotvornými plyny, takže při prostřelení zdi ihned začne plyn unikat a každý pokus o útěk se musí zmařit

nevědž byla na něm po starém způsobu vytesána podoba nebožtíkova, téměř v životní velikosti a v nejkrásnějším šatě. Okolo pak byl nápis, český nápis. Toho jednoho starý Hanuš po dlouhém boji přece dosáhl. Vždyť konečně ten kámen byl jediným majetkem, který zůstal panu Janovi. Vše ostatní přišlo do cizích rukou, patřilo teď mladší větvi rodu, jež teprve začala poznávat zdejší kraj, přivykat mu, ale nemohla s ním srůst už tak dobře, jako ona, jejímž posledním výhonkem byl pan Jan a jeho mladší bratr, jenž zemřel

nikdy ani nebylo, kdyby jich neusvědčovala ze lži tato zvětralá, zapadlá, ale přece posud trvající písmena. Doby se podivně měnily. A nakonec obyvatelé jako zvláštnost a zajímavou památku ukazovali cizincům i starý kostelík, směsici slohů, kde gotický rámec naplněn byl barokními okrouhlinami, i pískovcový kámen, kde v kruhu stálo:

Léta Páně 1763, tu středu před svatým Řehořem, umřel jest pan Jan starší z Vrbna a na Ruzyni...

Za československou vlajku

Antonín Hořínek

I.

Dusno k zalknutí bylo na Těšínsku koncem r. 1918. Těžké chmury visely nad krajem, toužícím po volném výdechu hrdla, zmáčkutého světovou válkou.

Těšínsko, krásný drahokam, zasazený do koruny svatováclavské, měl být odloupen a odcizen. Polský bílý orel vznášel se nad Těšínskem, hotov vrhnouti se na kraj a zasaditi v něj své ostré drápy.

Světovou válkou vyssátý, vyždímaný a vyděšený lid s úzkostí a hrůzou díval se na kroužícího dravce, modle se, aby země oteu nebyla přičleněna k zemi cizí.

Na Kališově gruntě jakoby mūra se děla na prsou všech jeho obyvatelů. Sedlák Kališ, vysoký, ramenatý chlop, černých, dosud jiskřivých očí, s proředivěným plnovousem, hněvivě svrašťoval čelo a poškuoval husté obočí, procházejí těžkými kroky jizbou. Jeho žena, statná ještě padesátnice, seděla u stolu, vyděšená očima sledující muže. Osmnáctiletá dcera Maryčka, sličná a šumná děvčucha, jako postřelená laňka tulila se k matce.

»Aby hrom do nich, pěrúnů, udeřil,« vybuchl Kališ, nemoha snést dále tu nesnesitelnou tíhu dusného ticha. »Co chtějí po nás? Je to přece naše zem. Odjakživa nebylo slýcháno, že by tu bývali Poláci. Přišli tu za chlebem, usadili se mezi námi, my je přijali, bratrsky s nimi žili, a dnes vztahují ruku a sahají po majetku, který již od pradávných dob byl součástí zemí českých.«

»Co budeme dělat, vyženou-li nás od sud?« zahovořila selka. »Je nás tu jen hrstka. Všichni kolem jsou nepřátelé. Na náves bojím se vyjít, jak mračně se na mne dívají. Jako by mne na lžici vody chtěli utopit.«

»Francek Kalužů mne už ani nezdraví a veřejně vykládá, že naše rodina je pepická a že musí z dědiny pryč,« žalovala Maryčka.

»Nikam nepůjdeme!« rozkřikl se Kališ, dupnův těžkou botou o podlahu. »Grunt je můj. Já sem nepřišel jako Patiorek, Heczko, Krawczyk, Batko, Jaszczyk a jiní z Haliče. Já se na tom gruntě narodil, jako se v něm narodil můj tatík, staršík, prastaršík. Tam v té truhle je listi-

na, česky psaná z roku 1544, která prokazuje můj moravský původ. Běda tomu, kdo by se odvážil vztáhnouti na mne ruku, kdo by chtěl vyhnati mne z rodného gruntu!« Kališ napřímil svou mohutnou postavu. Oči metaly blesky.

»I farář z kazatelny už mluví, že to »polska ziemia«. Nemáme nikde zastání. Naše volání nikdo neslyší,« žalovala selka.

»Nemluv tak. Celý náš osvobozený národ stojí za námi. A bude-li opravdu zle, přijde naše vojsko a ochrání nás.«

»Kéž by to byla pravda...« zatoužila selka. »Po vojně už měsíc a o našich chlapcích ani slechu.«

»Vrátí se také.«

»Kéž by to Pánbůh dal a vrátili se. Bylo by nám veseleji.«

»Francek Kalužů by si už potom netroufal o nás se otírat,« dodávala Maryčka. »Jako pes do boudy by zalezl. Takový on je hrdina.«

Vzpomínka na chlapce prozářila Kališe. Tvář mu zjasněla, oči radostně zamžikaly. Vědomí, že má dva chlapce, kteří dnes jsou již ve službách svobodného státu československého a radostně konají svou povinnost, naplňovalo jeho otcovské srdce pýchou. Však také dal jim vychování takové, aby nikdy nezapomínali, že jsou příslušníci slavného národa českého. Nejstarší, Jiřík, budoucí hospodář na otcovském gruntě, absolvoval měšťanskou školu a nižší školu hospodářskou. Mladší, Václav, studoval matiční gymnasium v Orlové. Válka urvala oba od rodného prahu. Jiříka hned první rok války odvedli, Václava vzali v roce 1917, kdy vyčerpané Rakousko vrhalo před jícny děl sedmnácti- a osmnáctileté mladíky. O Jiříkovi dlouho nic nevěděli. Byl vržen do Haliče na ruskou frontu, kde šel z boje do boje. Prožíval denně peklo. Koncem roku 1915 přišel domů jako šikovatel na krátkou dovolenou. Pobyl nějaký čas u kádru a již z jara roku 1916 znovu odeslán na východní frontu, kde Rusové začali nový nástup pod vedením čackého ruského generála Brusilova. Tu a tam přišel od něho lístek polní pošty, na dovolenou však již nepřišel. Po uzavření míru s Ruskem v Brestu Litevském psal, že byl povýšen na »fährnricha«. Od těch dob nebylo

Razítko s Vaším jménem
(firmou) za Kč 12' — krásným moder-
ním písmem Vám vyrobí

Bohdan VEBER

České Budějovice

o něm zpráv. Václava dali do důstojnické školy a po absolvování odeslali na italskou frontu. Také o něm nebylo již dlouho zprávy.

Ukončení války a zřízení československého státu vyvolalo v rodině Kališově radostné vzrušení. Kališ ulehčeně vydechl; Kališová sepjala ruce a modlila se za šťastný návrat svých synů a Maryčka s rozjařenými očima dívala se na svět, který se jí zdál být najednou tak krásným, jako dosud nikdy.

A do těch radostných chvil náhle, jako hrom udeřila zpráva, že deputace Poláků v Polské Ostravě přišla jménem Rady narodowe převzít obec polskoostravskou pro polský stát. Rázem bylo jasno, že vztáhnutí rukou na nejčestější obec na Těšínsku nebyla pouhá demonstrace, ale že tu byl vážný a jasný úmysl, zabrat celé Těšínsko.

Následky tohoto polského zákroku objevily se na celém Těšínsku. Obyvatelstvo bylo vzrušeno a rozčleněno. Nebylo jinak ani v rodné obci Kališově. Nepatrná česká menšina stala se terčem útoků, útlaku a nadávek. Nervosita každým dnem stoupala.

Kališ o tom všem přemýšlel a uvažoval. Chápal, že je v těžkém postavení. Opory nebylo. Ostrava daleko. A všude ještě chaos, vyvolaný převratem.

Přecházejí jízbou, náhle se rozhodl.

»Půjdu do Ostravy. Musím se přesvědčit, na čem jsme. Poptám se také po synech. Snad se o nich něco dovím.«

II.

Ostrava žila v rozčarování. Radostný Den svobody pozdraven byl v Ostravě 28. října v deset hodin večer. Odtud ještě týž den přenesla se zpráva do celého kraje. A kam zpráva zapadla, všude vyvolala radost a nadšení.

Než práce volala. Radost musila ustoupiti povinnostem. Rostly nové úkoly, které musely být splněny. A nepřítel byl nejen na hranicích, ale také uvnitř

nově zrozeného státu. Bylo třeba všude pevné ruky, pořádku, rozvahy. A především práce, která rostla, kupila se a žádala pilných, svědomitých a odpovědných hlav a rukou.

Také Těšínsko pozdravilo radostně nově zrozený československý stát. Nikdo nepochyboval, že stane se jeho součástí. Staletá příslušnost Těšínska k zemím českým, historický fakt, že slavným aktem Karla IV. roku 1335 stalo se na věčné časy neodtržitelnou částí zemí českých, že obyvatelstvo smýšlelo a cítilo moravsky, to vše byly jasné a přesvědčivé důkazy o právním nároku na Těšínsko.

Na neštěstí v dobách předválečných nebyl už tento kraj krajem čistě moravským. Když v druhé polovici 18. století objeveno bylo na Těšínsku uhlí a začalo se dobývat, polský živel z Haliče valem hrnul se na Ostravsko a Těšínsko za chlebem. Poláci se tu usazovali, domáhali se školských a náboženských práv. Domácí obyvatelstvo, nevýbojné a poddajné, mlčky ustupovalo polskému tlaku. Jen chabě se tu a tam bránilo. Kraj se popolštěval a toho bylo pak využíváno jako důkazu polskosti Těšínska.

Na Polské Ostravě bylo rušno. Soustředily se tu všechny nitky českého života na Těšínsku. Osud Těšínska rozechvíval srdce každého věrného Čechoslováka. Národní hrdost se vzepjala. Osvozený národ, po staletí znásilňovaný a zašlapávaný, napíjil svou šíjí, jsa hotov brániti do nejzazších důsledků svých práv. Hrdinství legionářů na Sibiři, ve Francii a v Itálii, které tak mocně zasáhlo do osvobozovací akce, přelévalo se do krve i těch, kteří pod knutou rakouskou zapomínali, že v jejich žilách proudí krev českých táboritů.

Naše je Těšínsko! letělo národem.

Do kanceláře Národního výboru na Polské Ostravě vstoupil sedlák Kališ. Přišel s učitelem Foldynou. Přišli požalovat a dovolávat se pomoci.

»Neopouštějte nás! U nás je zle. Z chalup pomalu nesmíme, jak na nás dotírají...« žaloval Kališ.

»Českou školu nám zavřeli. Zášť a nenávisť proti nám šíří. Hanebnost na hanebnost hromadí proti našemu národu. Vyhrožují pověšením nás všech, jakmile přijde jejich vojsko a zabere zem. Pane předsedo, nevíte, jak těžko se nám tam žije. Den jak den čekáme to nejhorší.«

Předseda ztrnule zahleděl se na mluvčího. Byl už informován, jak poměry se vyvíjejí, jak štváči a provokatéři řadí a podněcují obyvatelstvo k zášti a nená-

čen, že k takové vzájemné dohodě musí dojít i na Těšínsku. Poměry, vyvolané ukončením války, způsobily chaos, hlavně pokud se týkalo zásobování obyvatel-

Televise na olympiádě. Na našem obrázku vidíme, jak televizní přístroj pro zachycení obrazů je před cílem běžecké dráhy na olympijském stadioně připraven k zachycení běhu. Na berlínské olympiádě byly po prvé v dějinách televise přenášeny obrazy současně odehrávaného děje, kdežto ještě na zimních olympijských hrách v Garmisch-Partenkirchenu bylo užito k přenosům obrázků filmů

visti proti Čechům. Neměl však ani zdání, že ovoce tohoto štvání vyvrcholilo už v takové důsledky. Povahou kompromisní snažil se, aby každý spor byl urovnán vzájemnou dohodou. Byl pevně přesvěd-

stva. Tato otázka nedala se řešit bez vzájemné dohody.

»Milí přátelé,« odpověděl předseda, »jsem překvapen; nemyslí jsem, že věci se vyhrotily už tak na ostří nože. Bohu-

žel, poměry se vytvořily tak, že nemůžeme na Těšínsku hnáti konflikt do krajnosti a krveprolití. Tomu musíme za každou cenu zabrániti a proto jsme učinili s Poláky určitou dohodu.»

»Dohodu?« vybuchl učitel Foldyna. »Dohoda znamená ústupek a my přece na Těšínsku ustupovati nemůžeme.«

»A také ani neustupujeme,« zdůrazňoval předseda. »Učiněná dohoda má povahu prozatímní a v ničem neprejudikuje konečné rozhraničení teritoriální, které ponechává se v celku k rozhodnutí povolaným činitelům, vládě české v Praze a vládě polské ve Varšavě. Jedině za účelem udržení klidu a pořádku v čase přechodném byla tato dohoda učiněna. Uvažte, přátelé, že nemáme ještě vojensky dobře organisovanou moc a že bychom za dnešních poměrů vojenským zásahem ničeho nedocílili, leda zbytečného krveprolívání lidu.«

»Máme legionáře,« upozorňoval Kališ.

»Jsou zaměstnání na Slovensku a ostatní ještě na Sibiři,« vysvětloval předseda. »Ostatně, mám pevnou víru, že sporné území obsazeno bude dohodovým vojskem. S tím předpokladem jsme uzavírali dohodu.«

»Neučiníme-li sami rázný krok, cizí nám nepomohou,« namítal Foldyna.

Předseda pokrčil bezradně rameny. Nechtěl potvrditi pravdu Foldynových slov. Věděl, že vláda dovolávala se zákroku Dohody a že všechny tyto snahy zůstaly bezvýsledné. V té době měla Dohoda sama sebou co dělat. Vojsko, vyčerpané dlouhou válkou, mělo jedinou touhu dostat se po skončení války domů. Doba byla zlá. Do Evropy valila se vlna bolševismu. Vítězství komunistů v Rusku opájele lid, který dychtivě přijímal nová hesla o zničení starého, prohnílého společenského řádu a vytvoření nového řádu, spočívajícího na vládě proletariátu. V takové době nebylo radno žádati po vojsku nových obětí.

»Buďte ujištěni, že učiníme pro vás všechno,« ubezpečoval předseda deputaci. »Prozatím pomáhejte si sami. Vyřešení musí přijíti co nejdříve.«

Kališ s Foldynou neuspokojení vyšli z radnice.

III.

Na Kališově gruntě se rozsvětlo. Do pochmurného prostředí, vyvolaného vzniklými událostmi, zazářilo trochu radosti.

Kališ, přicházející pozdě v noci v průvodu řídícího Foldyny z Polské Ostravy, zahlédl, že na gruntě se ještě svítí.

»Něco se u nás stalo,« prohodil k řídícímu. »Nestavíte se?«

»Škola je zavřena, času nazbyt. Půjdu!«

»Zatočili do nádvoří gruntu. Pes radostně zaštěkal a lísal se ke Kališovi. Pohladil psa a nakázal, aby dobře hlídal. Pes radostně zaštěkal a rozběhl se po nádvoří.

Kališ odemkl dveře. V síni zazářilo světlo. To selka přicházela vstříc muži. »Bože, to jsem vystála strachu, že tak dlouho nejdeš,« žalovala.

Kališ radostně se zasmál. Strach ženy o něho mu polichotil. »Žádné strachy na lachy, byli jsme dva,« řekl na uklidnění ženy. »Toť — pan řídící...«

»Vítám vás k nám! Pojdte dále!« zvolala a dodala: »Máme už jednoho hosta.«

»Proto to světlo. A kdo je tam?« zval Kališ.

»Uvidíš,« lakonicky odbyla ho selka a otevřela dveře do světnice.

»Tatínku!« zajásalo vstříc Kališovi radostné zvolání. Dvě silné mužské paže ho objaly.

»Františku!« Hlas se mu zlomil. Zavzlykal, prudce sevřel syna do svých mohutných paží a políbil ho na ústa. »Už jsem se obával, že se nevrátíš,« řekl po uvítání.

Radio

přístroje a
součástky.
Nabíjení
akumulátorů

Elektro-Stross

O R L O V Á , n ě m ě s t ě

Instalace

světla, motorů, telefonů, hromosvodů atd. - Velký výběr lustrů, žárovek

»Vítám tě i já, Františku,« srdečně zahovořil řídící, podáváje ruku Františkovi.

»Děkuji vám, pane řídící.«

»Tak sedněte, uvařím čaj. Však jste

»Co vám mám říci? Je toho mnoho. Sotva jsem se vrátil s fronty, už jsem musil na Slovensko. Ani času nezbývalo napsati vám o tom. Šlo to tam ráz na ráz.

Za revoluce ve Španělsku bylo zničeno proslulé Kristovo sousoší na Cerro de Los Angeles v Madridě. Na obrázku nahoře vidíme ostřelování sousoší, dole pak trosky, které zůstaly z umělecky cenného díla

cestou promrzli...« zahovořila selka. Maryčka záříc radostí, nečekala na vyzvání matky a ruče připravovala oheň ve sporáku.

»Tak povídej, chlapče, povídej,« pobízel Kališ Františka, když se byl vysvěkl a usedl ke stolu.

Teď už je po nebezpečí. Mluví se, že nyní obsadíme Těšínsko.«

»Nejvyšší čas, že páni nahoře se rozkývali. Už dnes nejsme tu jisti životem...« ozval se Kališ.

»Věc se zbytečně protahuje. Měli

jsme ihned uhodit a dnes by už byl pokoj a klid...« dotvrzoval řídící.

»Nevím, jaká situace tu je, ale tolik vám mohu říci, že s vojáky, vrátivšími se s fronty, nebylo řeči o nějakém vykonávání vojenské služby. Skoro všichni prohlašovali, že mají vojny dost a že chtějí domů. A přece nejednalo se už o Rakousko. Jednalo se o nás, o náš nový stát. Kromě italských a francouzských legionářů, kteří se vrátili jako ucelená vojenská jednotka, nebylo vojenského celku, na který bylo by možno spolehnouti. Bylo třeba všechno budovati od základů.«

»Veliká škoda, že ruští legionáři po skončení války nevrátili se domů jako ucelený vojenský útvar,« prohodil řídící.

»Bylo by to bývalo jistě mohutně zapůsobilo a povzbudilo líknavé. Dnes už jsou největší obtíže překonány. Tvoří se nová armáda, která v legionářích, i v těch, kteří pochopili nutnost obrany státu, má již pevný základ. Dá Bůh, že jak vítězně skončili jsme na Slovensku, vítězně skončíme i zde,« přesvědčivě pravil František.

»Kdyby to Páměť dal...« zatoužila Kališová. Dost už bylo vojny. Chceme zase klidně žít. Ještě Václav kdyby se vrátil.«

»Nevíš nic o něm?« dotazoval se Kališ syna.

»Nevím. Je-li živ, jistě dá o sobě vědět.«

Maryčka postavila na stůl čaj. Chutě popíjeli chutný, horký nápoj.

»Františku, a co Aneša? Nezapomněl jsi?« začala dobírat bratra Maryčka.

»To víš, že nezapomněl, stará láska nerezaví. Zítra se tam podívám.«

»Jej, ta bude mít radost...«

»Až se nadobro vrátíš, bude veselí,« sliboval Kališ.

»A za rok křtiny,« dodával řídící.

Všichni se hlučně zasmáli, jen Maryčka zrudla.

IV.

»Praho, zlatá naše máti. královnou měst budeš zas. Sláva tvoje opětně zaskví se v plném jasu...« zaníceně volal Václav Kališ, shlížeje s Hradčan na Prahu.

Tu před ním ležela, krasavice, o níž jako student sníval a toužil ji shlédnouti. Ležela jako by vykoupána, znovuzrozena. Zdálo se mu, že její zlaté vlasy rozprostírají se po celé osvobozené vlasti, že celý ten krásný československý kraj od Šumavy až k Tatráům je do nich zahalen a dýchá jejím dechem, sní její sny, myslí jejími myšlenkami, pracuje jejíma rukama.

Jak všechno se změnilo! Jak dlouho je tomu, kdy jako osmnáctiletý hoch musel přerušit svá studia na orlovském matičním gymnasiu a dát se do služeb tyranu, jehož staletým cílem bylo ubít a vyhladit český národ. Je tomu něco přes rok — a hle! Tyran leží poražen, zničen a na jeho prsou stojí nový, omlazený československý stát. Ještě před několika dny měl na sobě uniformu tyranu a dnes už má distinkce svého státu. Jak podivuhodné, jak úžasné!

A tam, v tom staroslavném sídle českých králů, tam, kde nohy cizích usurpátorů znesvěcovaly posvátnost místa, kde jedovatý dech rakouských úřadů otravoval celou českou zemi, tam zanedlouho vstoupí jako vítěz a vládce velký syn prostého panského kočího.

Srdce bouřlivě mu tlouklo.

»Jak jsem pyšný, že prožívám tyto velké doby našeho národa...« šeptal, už nesmí se nikdy vrátit doba naší poroby, už nikdy nesmí být náš národ zotročen! Toť svatý odkaz těch, kteří za svobodu národa zemřeli a jež my, mladí, do důsledku musíme plnit.«

Bylo mu nesmírně blaze.

Vzrušení pomalu odplynulo jako voda Vltavy, pod ním plynoucí. Vzrušení odplynulo, ale v srdci zůstala svatá a čistá přísaha lásky a obětavosti pro národ.

Zadíval se k východu. Tam, někde daleko, leží jeho rodný kraj, Těšínsko. Vystal tam nepřítel, usilující o kraj. O ničem se v Praze nehovoří. A tam v tom kraji tkví kořen jeho života. Tam jeho rodné hnízdo, rodiče, sestra, bratr, známí. A ta půda, posvěcená a zvlažovaná potem jeho předků, oplodňovaná prací jeho otce, bratra, matky a sestry, ta půda živící a udržující po staletí jeho rod, ta že má být urvána a odcizena?

Klobouky

čepice, kožišiny
koupíte nejvýhodněji jen
v odborném obchodě

I. PRAVDA

OPAVA, Ostrožná 16

»Ani píď této země nesmí nám býti odcizena!« zasípal zlobně. »Zítřa zažádám o dovolenou a odjedu domů. Psaní jsem už odeslal, že jsem v Praze«.

Pomalu sestupoval dolů po staroslavných hradčanských schodech a vracel se do kasáren. Nebývalý ruch v kasárnách ho překvapil.

»Co je? Co se stalo?« tázal se službu konajícího kolegy-důstojníka.

»Zítřa odjíždíme obsazovat Těšínsko!«

»Sláva!« vykřikl jásavě.

V.

Trochu skutečnost! Taková byla situace na Těšínsku:

»Nad námi byla Dohoda, jejíž jediné slovo by bylo stačilo, aby Poláci navždy opustili Těšínsko. Dohodové mocnosti mluvily už předtím o historických hranicích, mohli jsme tedy doufat v to nejlepší, a přece jsme přišli k závěru, že nemůžeme-li si sami, může dojít k nejhoršímu! Také bylo možno věřit v bratrské city, když sami jsme jimi překypovali, a ze strachu, že bude prolévána slovanská krev, vojenský zákrok stále oddalovali. Ale ukázalo se čím dále tím zřejměji, že na druhé straně rozhodují jen vlastní zájmy a egoismus, a že hrozí nám nenahraditelná škoda, nebudeme-li prodchnuti týmiž pocity starosti jen o sebe samy!

A tak k tomu kroku, jenž na první pohled mohl se zdát protismyslný a bratrovražedný, dojít muselo a došlo k němu opravdu ve dvanácté hodině! Do jisté míry již hodně pozdě!*)

Udeřila dvanáctá hodina. Polské vojsko obsadilo část Těšínska. Čsl. vláda žádala vládu polskou, aby polské vojsko bylo odvoláno.

Dne 23. ledna 1919 o 11. hod. dopol. dostavila se ke generálu Latinikovi v Těšíně, který byl velitelem polských vojsk u Rady Narodowe, deputace důstojníků dohodových a českých. Deputace ústy podplukovníka Šnejdárka žádala, aby generál Latinik vyklidil Těšínsko až po Białou během 2 hodin. Generál Latinik odpověděl, že podle rozkazu svého představeného nemůže požadavku tomu vyhovět. Kostky byly vrženy!

*) Dr. Pelc: O Těšínsko, str. 82.

VI.

Vesele rachotily vojenské vlaky zasněženým krajem na území Těšínska. Vojáci, většinou italští legionáři, vesele propěvovali. Jako by nová, omlazená krev proudila jim tělem. Tehdy, když před lety volal je císař pán, aby šli hájit a bránit celistvost rakousko-uherské říše, tehdy jen z obavy před následky přísného vojenského zákona chápali se zbraně a šli. Šli, aby při vhodné příležitosti utekli k nepříteli a tam v jeho řadách postavili se proti zotročovateli svého národa — Habsburkům. Dnes už nevlaje nad jejich hlavami dvouhlavý rakouský orel, dnes už neslyší surové a sprosté nadávky rakouských důstojníků, pronášené v němčině nebo úmyslně zkomolované češtině. Dnes vlaje jim nad hlavou československá vlajka a velí jim důstojníci Češi, synové z krve českého lidu. Nejsou již více otroky; nad jejich hlavami nesviští již více otrokářské dýtky. Volní a svobodní synové svobodného a samostatného národa jdou vesele a radostně do boje, aby zrozenou svobodu a samostatnost hájili a rázně zahnali drzého vetřelce, sahajícího násilnou rukou na svatá územní práva jejich státu.

Vesele rachotí vojenské vlaky zasněženým krajem. Kola vozů radostně se otáčejí. Zpívají vojákům: Nedejte se — nebojte se! Naše je tu zem! A lokomotiva dýmá a vyfukuje: Fu, fu — hr na nepříteli! Československá vlajka vesele vlaje, strojní pušky a děla hrozivě rozevírají svou pekelnou tlamu.

Osvobozená vlast radostně zdraví své vojáky. Vojáci se smějí, blýskají očima po švarných děvčatech.

»Držte se, chlape! Ukažte jim naši husitskou a táboritskou krev!« povzbuzuje lid vojáky.

Tisícový pozdrav »Nazdar!« letí za vlakem.

»Zaženeme je jako husy za Vislu« odpovídají vojáci.

Vlak uhání a do kraje nese se mohutný sborový zpěv vojáků: Spějme dál...

»Povídám, kluci« — praví voják Potyš — »plné čtyři roky jsem nebyl doma. Nyní tam jedu. Ne na dovolenou, ale práť se. Na mou duši, tak mě svědčí dlaně. Hrom ať do mne uhoří, nerozeženu-li se až do Krakova. Já těm Jaškům ukážu, strkat nos do věcí, do kterých jim nic není«.

»Ale je to hanba, chlapci, máme-li se bít s bratrským národem« — ozval se voják Pešat, odněkud z Čech.

»My nezačali. Nechceme nic, jen své. Vy, Češi, myslíte, kdovíjak honorový je Polák. Ale to je neznáte. Měli byste s nimi žít, jak my tu žijeme a poznali byste je lépe. Před šedesáti lety tu nebylo žádného Poláka a dnes už chtějí celé Těšínsko a křičí: Ostravica — Polski granica. Ja, psiakrev cholera, ty Čechu stul pysk, my páni. Taková je jejich řeč.« Potyš se rozhňoval.

»Nevím, k jakým koncům to povede« namítal Pešat. »Dohoda by měla přece jenom zasáhnout, škoda každé kapky krve!«

»Nepomůžeme-li si sami, jiní nám nepomohou!« rázně odrazil Potyš. »A bude-li prolito trochu té naší a jejich krve, pah! Za rakouské zájmy jsme cedili potoky krve a za naši zem jí lituješ? Chlapečku, s takovou na nás nechoď!«

»Viš, ona ta vojna už leze krkem! Z jedné vojny do druhé!«

»Styď se, Pešate! Máš v hlavě bolševické roupy a zapomináš, že jsi československý voják. Fuj! A to nás musíš otravovat ve chvíli, kdy jedeme chránit své!« Potyš zlobně odplivl.

»Pravdu máš, Potyši«, křičeli ostatní vojáci.

»Až bude po té výpravě, potom si ty své názory hlásej kde chceš. Možná, že najdeš dost podobných. Ale tady nám dej pokoj. My víme, kam jdeme a zač jdeme a nenecháme si foukat do kaše. A konečně, proč bychom se otravovali. Buďme raději veselí«. A Potyš ihned spustil:

»Já jsem synek z Těšínska,
kraje uhelného,
čeká tam již frajerka
synka havířského.
Do šachty se spustím,
uhlí budu kopat,
s frajerkou se ožením
a pivečko slopať.

*

V důstojnickém vagoně nebylo té radostné veselosti a bezstarostnosti jako mezi vojáky. Byli tu vesměs důstojníci čsl. vojska z Francie a Itálie, něco málo domácího vojska. Vesměs muži, kteří měli za sebou těžké boje světové války. Zkušenosti a stateční. Nebylo jim mnoho do řeči. Přišli před malou chvílí od velitele podplukovníka Šnejdárka, v jehož vagoně kořnala se porada. Bylo jim řečeno, že již

zítra nastane nástup. Přenocují v Ostravě a zítra... Co přinese zítřek, byl veliký otazník, na který nedovedl nikdo správně odpovědět.

Seděli zadumáni. Myšlenky bloudily po rodných nivách, zastavovaly se u rodičů, žen, dětí, milenek.

Přijeli z Francie, z Itálie, prodělali těžké boje, smrt se jim vyhnula a snad tu na domácí půdě neuhne.

Praporčík Kališ seděl u okna a vzhlížel do kraje.

»Ostrava«, vzkřikl náhle.

Důstojníci se vzrušili a přistoupili k oknům. Mnozí po prvé vzhlíželi do kraje Bezručovými písněmi proslaveného.

»Tam ten les komínů, to jsou Vítkovické železárny«, vysvětloval Kališ.

Vlak projížděl Svinovem a šinul se dále k Ostravě.

Na nádraží v Přívoze vlak stanul.

*

Na vojenském velitelství v Mor. Ostravě panoval čilý ruch. V operačním oddělení podpl. Šnejdárka vypracován byl nástup na Těšínsko. Bylo stanoveno, že Těšínsko se obsadí se tří stran. Jeden proud, který bude směřovati na Bohumín, obsadí za pomoci bohumínského praporu bohumínské nádraží. Pokračuje v pochodů na Dědice. Druhý proud vyrazí montanní drahou směrem na Orlovou. Třetí proud od Žiliny do Těšína.

Začal nástup. Vojsko radostně pozdravováno odjíždělo na místo určení. Bohumínský prapor, nevyčkáváje příchodu praporu z Mor. Ostravy, zahájil útok na nádraží. Nepřítel začal zběsile střílet. První oběť na naší straně. Četař Klimeš klesá mrtev. Nepřítel nevydržel však našeho náporu. Nádraží dobyto a celá nepřátelská posádka zajata. Vojáci jásavě zdraví první vítězství.

Praporčík Kališ, přidělený k praporu, nastupujícímu na Bohumín, napsal rodičům dopis, že chystá se do boje a že po jeho ukončení vyžádá si dovolenou. Prsa dmou se mu pýchou, že může bojovati za svou rodnou zem, za československou vlahku.

Po obsazení Bohumína postupuje vojsko dále k Petrovicím a Žibřidovicím. Orlovský proud dobývá Karvinné, obsazuje Fryštát a Albrechtice. Dochází zpráva, že Poláci vyslali silný oddíl vojska z Těšína vlakem do Louk a chtějí obsadit Albrechtice. Naši připravili nepříteli ta-

kově uvítání, že ve zmatku přechal k Těšínu. Těšín bez boje obsazen. Radost obyvatelstva v Těšíně projevila se v jásotu uvítání našeho vojska.

Stanice Žibřidovice!

Krátký, ale prudký boj se o ni rozpoutal.

Nepřítel houževnatě se bránil.

Praporčík Kališ bil se jako lev. Pronikl dopředu, zapomínaje na vlastní ochranu. Náhle roztáhl ruce a zvrátil se k zemi. Polská kulka projela mu srdcem. A s ním v boji o Žibřidovice padlo i sedm vojínů.

Zeměli za vlast, za rodnou zem, za čest československé vlajky!

VII.

Smutno, teskno bylo na Kališově gruntě.

Zpráva o smrti milovaného syna Václava dopadla jako blesk na rodiče a sestru.

Sedlák Kališ zafal pěst a mračně vzhlížel k zemi.

»Chtěl býti doktorem, advokátem, aby mohl kdysi hájiti naše zájmy. Chtěl připravovati lepší náš osud. Proč právě on, proč ne jiný?«

»Muži, nerouhej se —« okřikla selka Kališe. Bůh dal, Bůh vzal! Což jiný otec a jiná matka by netrpěli stejně jako my? Bůh tomu chtěl, je třeba podrobiti se jeho svatě vůli.

Kališ v pokoře sklonil hlavu.

Do světnice vešel řídící Foldyna.

»Bůh vás potěš ve vašem bolu«, zahovořil mírným, laskavým hlasem.

Selka s Maryčkou zavzlykaly. Kališ ještě nížeji se pohnul.

»Těžká rána na vás dopadla.

»Ba těžká. Takový nadaný a schopný hoch«, těžce vyrazil Kališ.

»Nešťastná vojna. Kolik schopných

lidí nám usmrtila, kolika dětem urvala otce, rodičům syna. Kdyby byl padl za zájmy Rakouska, byla by bolest ještě větší. Padl za svoji vlast, za rodnou hroudu, za lepší naše příští. A v tom je veliká útěcha. Věřím, že jeho krev netekla nadarmo. Dnes je Těšínsko volné a svobodné.

»Víte, pane řídící — Kališ se napřímil a zadíval na řídícího — nikdy bych si nebyl pomyslel, že mezi námi a našimi polskými sousedy dojde k bratrovražednému boji. Myslil jsem, že přece uznají naše práva a dobrovolně ustoupí při našem obsazování Těšínska. Neučinili tak. Sáhli k násilí. A to mne přesvědčuje, že obsazením Těšínska není ještě věc vyřešena. Bojím se, že vzplanou nové boje, horší nynějších. Oželím ztráty syna. Padl za naši věc, za rodnou hroudu, za československou vlajku, jak jste řekl. Ale toho neoželím, nebude-li naše právo ani nyní uznáno.

To není, bohužel, v naší moci. Musíme věřiti ve spravedlnost. O naší věci nebudeme rozhodovati sami. Jedno si však musíme uvědomiti, ať dopadne věc tak či onak. Jsme příslušníci československého národa. Přetrvali jsme staletí v porobě, přetrváme i to, co na tomto území ještě na nás přijde. Nikdy však nezapomeneme, že jsme Češi. Celé Těšínsko nám nevzmou. O tom jsem pevně přesvědčen. A tu část, která nám zůstane, budeme střežiti, hájiti a chrániti jako oko v hlavě. Je naší perlou a naší povinností je, činiti vše, aby nám nebyla urvána. Za svobodu národa, za rodnou hroudu, za čest a slávu československé vlajky. Toť odkaz těch, kteří položili za ně své životy a my ten příkaz splníme!

»Splníme!« ozvalo se ozvěnou z úst Kališe, selky a Maryčky.

MUDr. M. Bednářová-Kadrnková

odborná lékařka pro choroby vnitřní
v Českém Těšíně, Nádražní třída číslo 7, železářský obchod
EISENBERG

Ordinuje
od 9—11 h.

Roentgen, diathermie, horské slunce
Též pro léčebné fondy

Ordinuje
od 2—4 h.

Rozkošná bruneta hlubokých, svítivých očí již chvíli pozoruje svůj mužský protějšek. Rychlík žene se rovnou, jednotvárnou krajinou, která ani nemůže vzbudit zájmu, a v kupé náhodou sedí jen sami dva.

Dáma se zájmem a pozorně dívá se na několik zlatých prstenů na pánově ruce a přemítá, jsou-li opravdu z masivního zlata. Pak se jí zrak sveze k těžkému zlatému řetězu na jeho vestě, která se jí zdá častým asi cestováním nějak zánovní. Ale řetěz svou velikostí a leskem jí opravdu imponuje.

Také opatrně dívá se na brilantovou jehlici v pánově kravatě a v myšlenkách odhaduje svůj protějšek vysokým kursem. Pokud se týká osobního pánova zevnějšku, není dosud její úsudek ustálený. Nemůže se rozhodnout, má-li ho zařadit mezi milionáře, nebo jen tak mezi deseti tisícové rentiéry.

Skoro se v nitru zlobí, že dosud je ten pán vůči ní nezdvořile nevšímavý. A přemýšlí, jak by vzbudila jeho větší pozornost.

To právě blahobytný pán, proti brunetce sedící, upřel na ni své jiskrné oči a dokonce se i trochu příjemně poušmál. Bruneta ihned mu vrátila lahodný úsměv a jásavě se na něho podívala. Srdce jí nadějně zabušilo, ale opatrně nepromluvila ani nejvýšednější slovíčko.

Blahobytný pán právě zavřel obšírný zápisník, přešel si rukou růžovou pleť a jaksi obdivně se zadíval na rozkošnou brunetu. A jemným, ohleduplným hlasem přerušil mlčení: »Nebylo by slečně snad nemilé, kdybych si zapálil cigaretu?«

»Docela ne,« ochotně svolovala brunetka, a nedalo jí to, aby se trochu představila: »V rodině strýce sekčního šéfa velmi se kouří a nikdy mi to nevadí. Dokonce mám ve své vile zvláštní kuřácký salonek, kde také holduji nikotinu...«

Blahobytný pán je zřejmě potěšen a roztomile příznává: »Vida, dámy jsou obratnější, než my, staří mládenci! Ponechal jsem si ve svém vinohradském činžáku pro sebe celé poschodí, ale nenapadlo mi zařídit si kuřácký salonek. A to proto,« žoviálně se usmívá, »protože u mne se kouří ve všech pokojích.«

Rozkošná bruneta vžívá se do hovoru a stěžuje si: »Divím se pruderii někte-

rých pánů! Můj bratránek, ministerský rada, vůbec nemůže snést tabákového kouře a když přijede se svou chotí do mé vily, vždy prosí, aby se v jeho společnosti nekouřilo. A letos v Nizze jsem dokonce měla nepříjemný výstup...«

»Také si do Nizzy občas zajedu — připomíná blahobytný pán. »A z Nizzy zabloudím někdy do Monte Carla...«

Bruneta navazuje na ten svůj výstup v Nizze: »Seděla jsem na verandě a zapálila si papírosu. Ale vedle sedící dáma brskně mne upozornila, že ji kouř z mé papírosy dráždí ke kašli, ač to nebyla pravda, protože vypouštěla jsem dým na druhou stranu. Proto teď raději jezdím do jadranských lázní!«

Pán nabízí brunetě cigaretu, ale hned připomíná: »Jsou to ty obyčejné! Je to hrůza, že na menším městě člověk vůbec nekoupí dražší cigarety.«

Oba labužnický si zapalují a blahobytný pán lačně upírá oči na vnady rozkošné brunety.

Navazuje hovor: »Chystám se letos na zimu do Itálie! Strašlivě mne láká Sicílie, ačkoliv tam o prvotřídní hosty není náležitě postaráno. A já toužím po pohodlí, aniž bych se ptal, je-li drahé.«

Bruneta zamyšleně hovoří: »Já opravdu ještě nevím, jak se rozhodnu. Rozhodně tady v zimě nezůstanu — miluji žhavé slunce, žhavé víno a žhavé oči — jih mne nesmírně láká...«

Blahobytný pán se rozehřívá: »Právě totéž zbožňuji také já! Škoda, že nevím, pro které místo na jihu se rozhodnete, hned bych změnil svůj úmysl se Sicílií a jel bych tam, kde blízko budete vy!«

Brunetiny jásavé oči vděčně se upírají na pána. Rudé rty šeptají: »Nemohu se ještě rozhodnout! Mám hospodářské starosti, které musejí být dříve vyřízeny. Mám ve své režii velkostatek, a správce přijde se svými dispozicemi, mám dva domy, které chci zvýšit o jedno patro — to vše bude vyžadovat několik neděl mé pozornosti. Ach, ani nevíte, jak jsou někdy tíživými tyto starosti!«

»Uznávám,« souhlasí blahobytný pán. »Také já mám podobné starosti. Polovinu svého jmění mám uloženu v akciích a vůbec v dobrých papírech. A tak třeba dát bankéři určité příkazy, aby zbytečně přibírali neprodával. Pak mám velké reality,

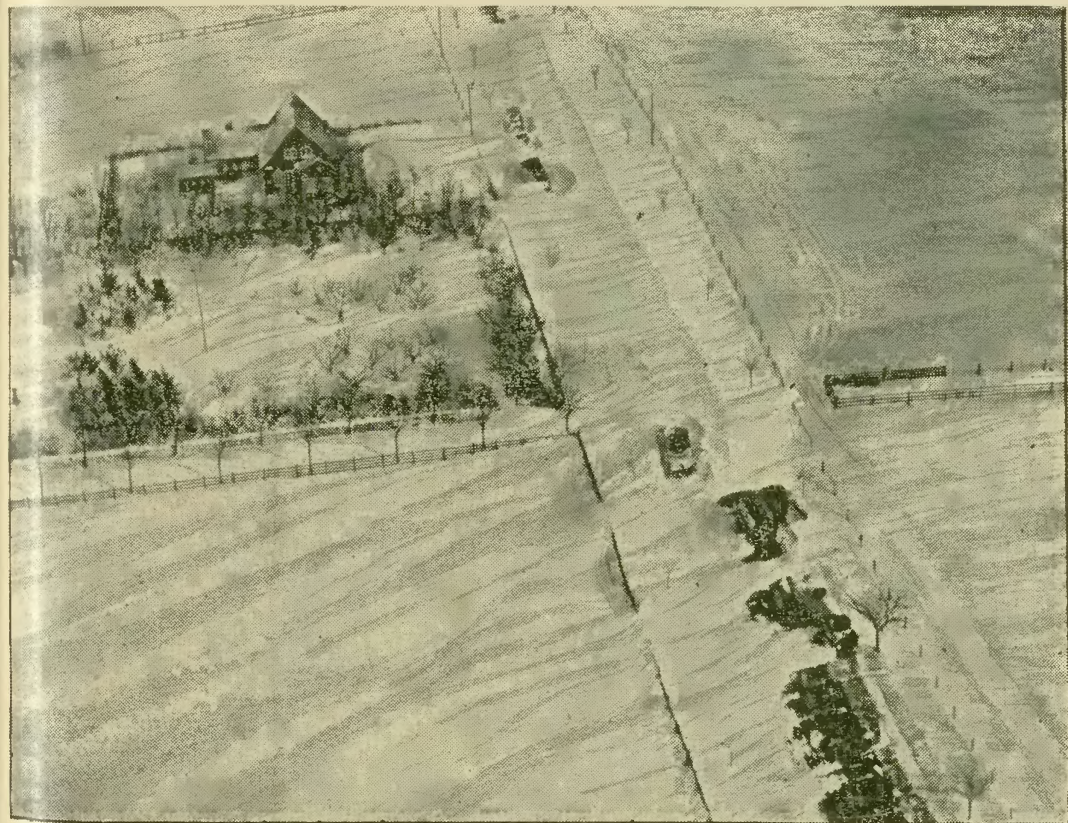
a to sama, slečno, víte, jaké jsou s tím starosti!»

Bruneta se laškovně usmívá: »A což naše starosti s toaletou! O tom vy, pání, nemáte nejmenšího zdání! Co času člověk promarní u švadlen, modistek a v krá-mech! Ale na Itálii se těším!»

rty a oči nabyly starostlivého výrazu. Ze-ptal se: »A kdybyste chtěla odjet?«

Odtušila: »Jestli mne to náhle chytne, odjedu třeba zítra nebo pozejtří...«

Blahobytný pán vzdychl, zesmutněl: »Škoda! Nemožno! Tak rychle si ne-opatřím dosti peněžních prostředků, pro-

Obrovské sněhové vánice zatarasily v Dánsku všechny cesty, takže doprava načisto ustala. Náš obrázek je vzat z letadla nad silnicí do Kodaně, kde zůstala auta a autobusy trčet ve vysokých sněhových závějích. Do-pravní spojení bylo tak silně ohroženo, že hlavní město se octlo bez mléka a zeleniny

»Jistě bude vás tam někdo očeká-vat...« smutně a jímavě šeptá blahobytný pán, jehož oči nemohou se odtrhnout od svůdné linie ňader a boků rozkošné brunety.

Resolutně odporovala: »Velice se mý-líte! Jsem úplně volná, s pány se velmi málo stýkám. Ale neřkám, že společnost pravého gentlemana byla by mně protiv-nou. Jistě by to bylo zábavnou novinkou.«

»Tedy mi řekněte, kam pojedete!« ho-roucně prosí pán.

Rozmýšlela se, a pak rudé rtíky vy-dechly: »Toužím po Benátkách, Římu a Neapoli...«

Blahobytný pán zachmuřil čelo, stiskl

tože jsem zvyklý jezdit pohodlně a draze. Ale...« náhle se napřímil: »slečno, dal bych si poslati peníze do Benátek, kdy-byste ráčila mi zapůjčit...«

Krásné oči jí zledovatěly, rty se stáhly v úšklebek: »Vidíte, právě jsem o cosi po-dobného chtěla požádat vás...«

Blahobytný pán se široce rozesmál, plácl se na koleno, a najednou novým, jaksi důvěrně taškářským hlasem řekl: »Slečno, nemáte vy tu svou vilu a velko-statek zrovna vedle mých dvou domů a vedle balíků mých akcií?«

Vstala, změřila ho opovržlivým po-hledem a zasyklo jí se rtů: »Dolesáku...!« a rychle zmizela v sousedním kupé.

Kosteliček na Hrčavě u Jablunkova

V neděli dne 5. července 1936 konala se pod protektorátem pana ministra veřejných prací inž. J. Dostálka slavnost posvěcení kostela sv. Cyrila a Metoděje na Hrčavě u Jablunkova. Slavnostní mši svatou celebroidl vdp. prelát St. Weissmann

Jaroslav Šulc:

Malá Morávka

Nahoře nad starou hospodou v Malé Morávce je stráž, plná slunce. Jak je to dávno, kdy jsme tam naposled lyžovali, rozhazující slova a úsměvy, jež marnotratně zapadly do závějí, nezachytnuvše se na nepozorných dívčích rtech a nevplynuvše do nevidoucích dívčích očí? Velká hostinská místnost se silnými trámy. Staré časopisy zjevují ztracenou krásu hor. Turisté se smíchem a jodlováním dávno odešli. Je dobře býti v hospodě sám! Venku crčí voda v okapě. Sníh taje v poledním slunci. Hostinský s šenkýřkou líbají se a objímají za průhlednými dveřmi kuchyně. Kukačka v hodinách kuká... Čas utíká, čas utíká...

Jak brzy přichází večer do údolí! Stíny padají na domy a cesty. Bílý masivní kostelík zesmutněl. Lyžaři se vracejí. Smích a cizí hovor. Neznámé zpěvy a dávný, velmi dávný hlas zpívá veselou horskou melodii...

Večer zelený měsíc visí na obloze. Studené, tajemné světlo rozlévá se nad zemí. Tmavé studené mlhy vystrkují fialová chapadla z údolí. Sníh je zelenavý a

lesy zestříbrněly jinovatkou. Mrzne a sníh chrastí pod nohama. Lokomotiva zapískne a kola vagonů zazpívají: Do města! Do města!

Malá Morávka ztápí se pomalu v mlhách jako tvář v zrcadle, na něž dýcháme teplo svých úst...

L. K. Karvinský:

Zrádce

Když tě všechno zradilo,
nejmilejší přítel,
nedělej si z toho nic,
hod' mu slávy pytel.

Kdyby toho málo měl,
dej mu hrnec medu,
by svou duši hnilobnou
lčil od zlých vředů.

Kdyby ještě šířil jed,
zaval na něj kámen:
»Světlo věčné tobě svit'!
Byl jsi trouba — amen!«

PRO ZASMÁNÍ

Členka Spolku na ochranu zvířat na procházce.

Dětská otázka. Jarča (když uviděla po první basu): »Mami, cožpak housle také rostou?«

Ušetřil. Paní Bínová napsala anonymní dopis. A hezky ostrý, aby ta klepna Vavřínová věděla, co a jak. Poslala svoji nejmladší ratolest s dopisem na poštu. Kluk se vrátí a zvěstuje radostně matce: »Heleď, já jsem ušetřil korunu za známku; já jsem ten dopis donesl paní Vavřínové do bytu, že se dávaš pěkně poroučet...«

V řeznickém krámkě. »Můžete mně ještě trochu rozsekati kosti?« — »Ale ovšem, milostivá paní! Františku, rozsekej milostivě paní kosti!«

U semaforu. Dopálený strážník: »Copak neznáte dopravní pravidla?« — Klidný šofér: »A co byste si přál z nich vědět, pane strážníku?«

Pochopil špatně nebo dobře? K obchodníkovi přišly dvě dámy: »Račte zajisté také přispěti na dobročinný účel. Jde o ústav pro nevylečitelné pijáky«. — Obchodník po malém přemýšlení šel ke skříni a otázal se: »Co vám bude milejší: láhev rumu nebo slivovice?«

Organisace. Novák a Nový rozprávějí v kanceláři o strastech a radostech v domácnosti. Když byl vyslechl Novákův nárek, stěžující si na přetížení prací doma, Nový se hrdě vypne a prohodí: — »To já to mám u nás jinak zorganizováno! Rozdělili jsme si práci v domácnosti se ženou zcela rovnoměrně. Tak moje žena má na starosti děti, chodí na koupi, připravuje a vaří snídani, obědy i večere, uklízí byt, pere, žehlí a vede účty...« — »A co děláte vy?« ptá se Novák. — »Já? — Já dávám žrát kanárovi a denně mu nalévám čerstvou vodu.«

Nebyl odmítnut. »Tak tě slečna Pětipeská odmítla?« — »To nemohu říci, přímo mne neodmítla, ale řekla, že se raději oběsí, než by si mne vzala!«

Těžké doby. Roda-Roda vypravuje: »Tak jsem včera chtěl jednou zase navštívit jednoho svého přítele, který má ve středu města obchod. Půjdu tam, rolety na výkladech staženy a na dveřích je nalepena cedule: »Pro nemoc obchodu — majitel zavřen.«

Síla zvyku.

Dopravní strážník na dovolené na venkově.

Nový anglický král Eduard VIII.

Alois Kopel:

Matčina bolest

Těžce jsem tě vychovala,
přemnoho se nastarala,
od úst sobě chleba brala,
jen abych jej tobě dala.

Do noci jsem často dřela,
na mysli jen tebe měla,
štěstí své jen v tobě zřela,
o lásce ti píseň pěla.

Přišla válka. Tebe vzali,
osudu mne ponechali.
Bouře pak se krajem hnaly,
mnohé ženy omdlévaly.

Zem se třásla, srdce chvěla,
na tvářích všech úzkost lpěla,
oheň planul, děla hřměla,
o smrti si píseň pěla.

Polnice jasné volaly,
přemnohé matky plakaly,
ranění hořce sténali,
na frontách smutně zmírali.

Tebe, synu, také t'ali,
srdce kulkou provrtali,
písničku ti zazpívali,
v chladném hrobě pochovali.

Srdce moje osiřelo,
bolem těžce zaúpělo,
štěstí moje odletělo,
na hrobě tvém odumřelo.

Odborná škola pro ženská povolání Slezské Matice osvěty lidové v Bohumíně

Dvanáctý rok školy.

(1935—36.)

Do dvanáctého roku svého trvání vkročila naše škola slavnostně — v novém hávu. Byloť provedeno všechno, co bylo v minulém škol. roce projektováno. Školní budova znovuzřízena a rozšířena rozsáhlou přístavbou. Bylo přistavěno 5 velkých učeben, 3 místnosti pro hudební školu, 2 kabinety, prostorná prádelna, zvětšen byt pro školníka. Do celé budovy bylo zařízeno ústřední topení, podlahy vyměněny za parketové, elektrické vedení vloženo do trubek a zazděno.

Slavnost otevření přístavby budovy konala se dne 10. listopadu 1935. Slavnosti se účastnili četní zástupci úřadů, korporací a spolků. Po uvítání a přečtení celé řady písemných projevů hostů zazpívalo hudební sdružení Smetana za řízení řed. A. Čecha Thomasovu hymnu »Vlasti«. Pak následovaly projevy: za ústřední výbor SMOL. pan řed. Boh. Klac, za město Nový Bohumín pan starosta J. Malcher, za Slezský okrsek Svazu uč. odb. ženského školství pan řed. J. Novák, za Těšínskou župu Sokola pan dr. V. Říha, za náboženskou obec žid. pan dr. Silbiger. I chovanky školy se čestně v pořadu uplatnily Smetanovým sborem »Západ slunce«. Pak proslovil prof. školy B. Pschürer přednášku, kterou pro její aktuálnost zkráceně uveřejňujeme.

O významu odborných škol pro ženská povolání.

Odborné školy pro ženská povolání jsou proti jiným školám školami nesrovnatelně mladými. Nemají takřka žádné tradice. Dodnes žije generace, která živě vzpomíná na doby, kdy o nějakých zvláštních školách pro dívky nebylo ani potuchy. Vrcholem vzdělání pro ženy bylo umět německy (ve vzácných případech také trochu francouzsky), hrát na piano, a ostatní bylo ponecháno mamince, někdy také klášteru. Jsme přesvědčeni, že tyto názory, omezující ženské vzdělání na mi-

nimum, vymrou, pokud ještě nevymřely, zároveň s těmi, kdo je zastávají. Lidská společnost došla již k názoru, že i ženy potřebují vzdělání rovnocenného sice se vzděláním mužů, přece však přizpůsobeného zvláštním potřebám žen.

Byla to choť známého politika Fr. L. Riegra, která před 50 lety přišla s myšlenkou, že pro dívky je třeba zvláštních škol, jež skýtají takové vzdělání, které ženu neoddaluje od jejího poslání, vzdělání, které ženu vychovává pro rodinu, domácnost i pro jiná vlastní ženská povolání.

Tato myšlenka, zvlášť v době rozkvětu emancipačního hnutí, se zdá na první pohled konservativní, ba zpátečnická; neboť copak je to, prosím vás, za ideál pro »módní« slečnu: rodina, domácnost. Leč při důkladnějším promyšlení poznáme, že myšlenka vychovávat dívky pro rodinu a domácnost je modernější než vyholené obočí a kalhotová sukně. Neboť tento názor žádá, aby nejen ty ženy, které se dostanou do veřejného života, byly náležitě vzdělány, ale i ty, co zůstanou v rodině, v domácnosti, v ženských povoláních, aby i ty byly pro svou práci náležitě připraveny, aby i ty se uměly vyznat ve všech životních situacích; i ty si musí umět vytvořit správný životní názor, který sahá rozhodně za kuchyňské zdi.

Že myšlenka odborného ženského školství byla správná, o tom svědčí rozvoj tohoto školství. R. 1884 byla založena první odb. škola pro ženská povolání v Praze. R. 1890 bylo jich 6. První rok po převratu bylo jich 38, a za 50 let od založení školy je jich u nás 83 se 16.339 žákyňmi. A příčina tohoto rychlého vývoje škol? Tkíví zajisté v účelné praktičnosti a životnosti těchto škol.

Dnes už začínají rodičové chápat, že dlouhé studium středoškolské i vysokoškolské u dívek se často míjí cílem. Studium trvá 8, respektive 13 až 15 let, stojí spoustu peněz, často celé věno »praskne« na studování, a když po letech stálého školského rozechvění, jak studentky, tak i rodičů, je konečně složena maturita či poslední státnice, nastává nejtěžší starost, co teď? Kde a jak opatřit vhodné místo?

Není třeba šířit se o tom, jak je to dnes těžké. Ale je třeba připomenout, že dívka, i když místo dostane, nevydělá zpravidla tolik, aby se mohla sama uživit a zůstává tak i nadále na krku rodičům. Ústřední soc. pojišťovna vykazuje, že 93% zaměstnaných žen je v nejnižších třídách mzdových, v nejvyšší třídě, t. j. v 10. (při středním denním výdělku Kč 36.—) je zařadeno jen půl procenta všech pojištěných žen. A při tom malém platu žije zaměstnankyně ještě v neustálém strachu, nebudeli z místa brzy propuštěna.

moudrosti a musí v nějakých kursech, či u sousedek, nebo ze všelijakých receptů shánět znalosti pro praktickou hospodyně nepostradatelné. Kolik při tom prohospodář, než se hospodařit naučí, to mohou říci jen ti, co to zkusili.

Hůře je na tom ovšem ta provdaná vystudovaná žena, která nemůže po svatbě svého zaměstnání nechat, neboť tím by vyhodila těch průměrně 60.000 Kč, které vysokoškolské studium stojí, které byly jejím jediným věnem a která se neprodala za tak situovaného muže, jenž by ze

Odborná škola pro ženská povolání Slezské Matice osvěty lidové
v Novém Bohumíně

A jsou i jiné důvody, které mluví proti dlouhému studiu dívek. Děvče vystuduje, dostane třeba i dobré místo — a prosím, paní a pánové — ptejme se jí, ptejme se jejich rodičů: je už cíle jejího života dosaženo? A tu vám většina děvčat i jejich rodičů, jsou-li upřímní, odpoví: nikoli. Neboť konečným cílem děvčete — a jistě správným cílem — je vdát se. A co si má pak ta studovaná dáma počít s těmi vědomostmi, načerpanými z rozsáhlých učebnic středoškolských či z lejšter universitních? Co s těmi »siny« a »cosiny«, s těmi »plusquamperfekty«, s těmi daty »velevýznamných« bitev?

Jestliže provdaná vystudovaná žena může a chce zanechat svého případného výdělečného zaměstnání, pak musí hledět, aby co nejdříve zapoměla ty abstraktní

svých prostředků mohl obstojně vydržovat celou rodinu i s chudými rodiči a sourozenci, které po případě i vyživil. Taková žena nemá postavení závidění hodné. Starosti v povolání, často i starosti s funkcemi veřejnými, starosti v domácnosti, kde jí hospodaří zpravidla osoba cizí; a nadto ještě často nedovede ani té hospodyně poručit, poněvadž domácím pracím náležitě nerozumí.

Není konec konců mým úkolem, abych tu dnes řešil otázku zaměstnání vdaných žen, chci jen ukázat, jak je dnešní doba nepříznivá dlouhému studiu žen a jak pohnáhlí ženy jsou zase vráceny domácnosti a hospodaření rodinnému.

A tu je ten nejhlavnější *raison d'être* (důvod k bytí) našich odborných škol pro ženská povolání.

Tyto školy vychovávají ke správnému chápání funkce rodiny, na níž záleží blaho, zdraví a šťastná budoucnost národa. A to, prosím — paní a pánové — není jen řečnická fráze. Jen se trochu zamyslete nad tím: rodina základem společnosti, národa, státu. Pak poznáte, že většina společenského zla má svůj kořen v životě rodinném. Neboť v rodině především se děti vychovávají a učí, v rodině se také děti, bohužel, kazí. A je to v první řadě matka, která ve svém dítěti má vytvářet správný charakter, která má pečovat o to, aby se dítě stalo poctivým člověkem, nehlalo a nekradlo. Na matce především spočívá i odpovědnost za tělesný vývoj a zdraví dítěte.

A tu bychom chtěli nechat ty, na něž klademe tolik odpovědnosti za příští svého národa, bez jakéhokoli odborného vzdělání? Jsou-li matky odpovědné za výchovu svých dětí, není celá veřejnost odpovědná za výchovu matek? Nemělo by se každému děvčeti dostati patřičných znalostí o vedení domácnosti a výchově dětí?

Než nemůže se každá žena provdat, nemůže každá žena se věnovat jen výchově dětí. Proto naše školy nevychovávají jen pro domácnost, ale vedou také k samostatnému podnikání. Absolventky III. ročníku (t. zv. živnostenské pracovny pro šití šatů) nabývají po roční praxi oprávnění k samostatnému provozování živnosti krejčovské pro dámy a dívky. Absolvování naší školy je podmínkou, nebo aspoň dává přednostní právo, k přijetí do školy sociální, do školy vychovatelek, do školy zdravotně-sociální, do ústavu učitelek domácích nauk a konečně i pro přijetí do ústavu učitelek odb. škol pro ženská povolání.

Jestliže se ještě dnes tu a tam vyskytují názory, které v odborných školách pro ženská povolání vidí něco méněcenného, či snad dokonce nepotřebného, něco, co si snad zaslouhuje více méně nejapného pojmenování, pak, myslím, paní a pánové, jsou to názory lidí neinformovaných nebo lidí zlé vůle. Budoucnost jim ukáže, že jsou na omylu. Ba, už v přítom-

nosti by se mohli, kdyby chtěli, přesvědčit. Přibývá stále našich škol, přibývá i žákyň, zatím co jiné odborné školy (tkalcovské, dřevařské, mlynářské, zahradnické a j.) zejí prázdnotou.

Odborné školy pro ženská povolání vychovávají pro rodinu i pro samostatnou existenci. Poskytují děvčatům vzdělání odborné i všeobecné. Odborné pro život praktický, všeobecné pro život vnitřní, duševní. Odborné školy pro ženská povolání jsou moderní pracovní dílny pro životní praxi i teorii, vzdělávají pro všechna zaměstnání, jež jsou ženám určena.

Po přednášce byly odevzdány klíče budovy řediteli Bedřichu Štětinovi, který učinil při této příležitosti tento projev:

Prejímám rád klíče od budovy odborné školy pro ženská povolání a vynasnažím se, aby tato školní budova stala se opravdovou dílnou lidskosti, v níž by svěřená nám mládež byla nejen vzdělávána pro potřeby praktického života, ale i vychovávána ve směru národním a státním, jak je nutno v důležitém místě na hranicích tří států.

Tato školní budova má v Novém Bohumíně svůj zvláštní význam. Před 25 lety byla tu postavena SMOL, proto, aby v ní mohla býti umístěna česká mateřská a obecná škola. Dne 2. listopadu 1910 konalo se svěcení staré části této budovy, v níž až do roku 1924 vychovávala se nejuťlejší česká mládež k lásce k národu a mateřskému jazyku. V době světové války byla v této budově vojenská nemocnice. Od r. 1924 byla stará část budovy adaptována pro roční školu rodinnou, v r. 1929 pro dvouletou školu rodinnou, při které v r. 1930 zřízena živnostenská pracovna pro šití šatů (třetí ročník).

Budova tato, vystavěná z peněz matičních, byla semínkem, z něhož ve 25 letech vyrostl mohutný strom českého školství v Novém Bohumíně. Dnes s pýchou patříme na mohutné budovy škol, neboť tu máme:

3 mateřské školy (1 matiční, 2 městské),

3 obecné školy státní,

2 měšťanské školy, chlapeckou a dívčí.

Turistům a návštěvníkům Frenštátu doporučujeme chvalně známou

RESTAURACI A KAVÁRNU HAVERLAND

Plzeňský prazdroj — Domáci kuchyně — ve Frenštátě p. R.

4 pokračovací (všeob., kup., pro dívčí živn. oděvn. a kovod.),
1 hudební — matiční,
1 odbornou školu pro ženská povolání — matiční,
1 státní gymnasium.

Před 25 lety bylo v české obecné škole 34 žáků a v mateřské 31, dnes všechny české školy navštěvuje 2187 dětí.

Nemůžeme říci, že v této budově byla první česká škola, neboť ta vznikla tu již v minulém století — nedlouho po zřízení bohumínského nádraží — v r. 1860, ale vlivem mocných a nám nepřátelských činitelů brzy zanikla — byla popoštěná a pak poněmčena. České děti chodily pak do škol německých. Prvním učitelem původní české školy byl Čech Josef Chochol.

Teprve před 25 lety byla česká škola přičiněním SMOL. a Ústřední matice školské znovu vzkříšena v této budově, o čemž svědčí letopočet v chodbě u vchodu. Z toho důvodu je nám stará část budovy tak milá.

Proč jsme přistavovali? Důvodů bylo několik.

1. Do odborné školy pro ženská povolání hlásí se v poslední době tolik žaček, že nemohly býti všechny přijaty. Pobočky nemohly se zřídit, poněvadž nebylo učeben.

2. Měšťanská škola má ve své vlastní budově pro 20 tříd pouze 9 učeben, a není naděje, že by státní správa budovu přistavěla, neboť po stavbě a přistavbě volají jiná místa, v nichž jsou poměry ještě horší. Bylo nutno se postarat o 3 učebny pro státní měšť. školu, ve které až do dneška byly 3 třídy stěhovavé. Nedostatek učeben školy měšť. je zřejmý z toho, že má 5 tříd v budově I. školy obecné, 3 v budově českého gymnasia, 9 ve vlastní budově a 3 se přestěhují zítra do této budovy.

3. MŠANO. ulehčilo vydržovatelce odb. šk. pro ž. pov. tím, že převzalo a platí z prostředků státních 4 členy učitelského sboru.

4. Matiční odbor v Nov. Bohumíně, ačkoli vyplácí každoročně značné částky na stravování chudých dětí a na vánoční

nadílku, zahospodařil si z výtěžku hostinské koncese a kina pěkný kapitálek. Nabídl předsednictvu, že na přistavbu věnuje v hotovosti Kč 120.000.— a zakoupí potřebný nábytek. Jedině tato okolnost umožnila přistavbu, neboť Matice ve Sl. Ostravě by nemohla sama věnovati pro Nový Bohumín Kč 300.000.—, kterých si přistavba vyžádala i s adaptacemi ve staré části budovy.

5. V přistavbě se zřídily kabinety pro hudební školy, čímž ušetří Matice ročně na 4.000.— Kč nájm. Mimo to i státní správa bude platiti za 3 učebny pro třídy měšť. školy přiměřený nájem, takže úrokování vypůjčeného kapitálu je zajištěno.

6. I snaha získati práci nezaměstnaným dělníkům a živnostníkům byla velmi vážným důvodem, proč se ústřední výbor SMOL. rozhodl, aby přistavbu zadal.

Přistavba je dokončena. Dobré dílo se podařilo. Nehleďte zde nádhery a přepychu, snažili jsme se v mezích finančních možností postavit budovu jednoduchou, která by vyhovovala nejnutnějším potřebám. Vše řešeno jediné se stanoviska účelnosti.

Přistavbou je dána možnost, aby odb. šk. pro ž. pov. mohla se rozvinout tak, jak toho žádají potřeby Bohumínska. V příštím roce zřídí se pobočka u I. roč. a v následujících letech pak u II. a III. roč., takže v několika letech bude tato budova sloužiti výhradně jen odb. šk. pro ž. pov.

A nyní dovolte mně, abych jménem předsednictva SMOL. i jménem učitelského sboru odb. šk. pro ž. pov. poděkoval všem činitelům, kteří umožnili jednak zřízení této školy a její vydržování, jednak přistavbu. Jsou to:

1. Ministerstvo školství a nár. osv., které v prvních letech přispívalo subvencemi a v poslední době převzalo a platí 4 členy uč. sboru.

2. Město Nový Bohumín, které platí otop, světlo, čištění a mzdu školnice; v poslední době 10.140.— Kč ročně.

3. I. odbor SMOL. v Novém Bohumíně, jenž každoročně vyplácí nemajetným chovankám studijní podpory; na přistavbu budovy vyplatil v hotovosti 120.000.—

Klobouky čepice

Opavy

koupíte nejvýhodněji
jen v odb. obchodě

J. Kolek

Místek, náměstí

Kč a zakoupil školní nábytek za 17.000.— Kč.

4. Moravskoslezský zemský výbor v Brně a obchodní komora v Opavě, které poskytují vydržovatele školy každoročně subvence.

Dovolte mi dále, abych poděkoval městskému staviteli inž. Modlovi za vypracování ideového náčrtku přístavby, panu staviteli Střelcovi za solidní a velmi svědomité provedení stavby a p. vrchní-

mu radovi a přednostovi odboru pro udržování dráhy inž. Šebkovi za různé rady a obezřelý stavební dozor.

Slezská Matice osvěty lidové zřídila nám v Novém Bohumíně ústav pro výchovu a vzdělání žen. Žena má v rukou výchovu dětí. Budeme-li mít na Těšínsku uvědomělou ženu, nemusíme se obávat o jeho osud.

Slavnost pak byla ukončena zapěním státní hymny a prohlídkou školy.

J. Šulcová:

Horský strom

Na horské louce pod Pradědem
zpívají zvonky pasoucích se krav,
divoký vítr od severu
ohýbá k zemi stébla tuhých trav.

Na horské louce pod Pradědem
zdá se tak krásný celý širý svět,
tu v krátkém létě nad kamení
zdvíná se k slunci každý horský květ.

Na horské louce pod Pradědem
divoký vítr vane se všech stran,
staletý smrk zde pevně stojí,
ostrými vichry shrben, celý zdrán.

Na horské louce pod Pradědem
staletý smrk se bouřím ubrání,
přes všechny bouře, nepohody
dál stojí, pevně vklíněn na stráni.

Na horské louce pod Pradědem
učí se člověk bouřím vzdorovat,
vždy na svém místě houževnaté
k boji se postavit a necouvat!

Frant. Černý:

Československo a Hlučínsko

Šestnáct let už na Hlučínsku
řídíme loď státu,
počítejme svoje šiky,
vypočteme ztrátu . . .

Oposice prapor zvedly
domorodé děti.
Počítají . . . Výsledek — zas
od desítky k pěti.

L. K. Karvínský:

Rozbitá loď

Odkudsi z dálky ji přivezli tady.
Spravovat budou jí boky.
Na břeh ji vytáhli, zbavili vlády.
Kdos' ji hned spočítal služební roky.

Sekery, dláta a dřevěné klíny,
konopí, dehet a smůla
spraví loď. Za pár dní má už vzhled jiný.
Loďař chce, aby hned plula. —

Co lidských korábů přešlo kol lodě!
Kolík z nich rozbitých zcela!
Všecko se napravit v mořské chce vodě.
Lidská loď aby zas jela.

L. K. Karvínský:

Terst

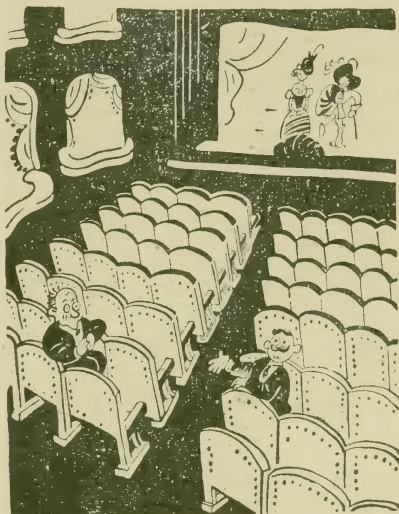
Vlak s námi uhání v neznámé dálky.
Spěchám s ním kupředu jak divý oř.
Neznámým krajem, kde řval kdys' běs války,
nebem kde planula krvavá zoř.

A než tak několik myšlenek hodím
za sebe v minulo, jak vlaku let,
už zas se blížíme k moři a lodím,
už zas se rozkoší zažihá hled.

To k Terstu vjíždíme — po prudkém svahu.
Na jihu obloha k moři se pne.
Chtěl bych tam pokleknout na onom prahu,
obejmout slunce, jež životem žhne,

Ó, být jen kozákem! Mít s křídly oře!
Letěl bych tam v ten bod tisíce verst.
Ke slunci vznes' bych se nad azur moře,
nad Miramare, nad hlučný Terst.

PRO ZASMÁNÍ

Až nastane konjunktura.

— Doufejme, že až se divadlům zase povede lépe, budeme si moci hodit aspoň marylásky ve třech.

»Odpusť nám naše viny...« Dva přátelé se setkají na Václavském náměstí. Jeden z nich, jenž je »známým« divadelním autorem, ptá se druhého: — »Ale, ale, příteli! Vypadáš nějak smutně. Copak se ti stalo?« — »Však mám také proč se tvářiti nevesele!« — »Otčíš tázaný. «Neboť tvou vinou moje snoubenka večera se mnou zrušila naše zasnoubení.« — »Mojí vinou? Ale ty šíliš!« — »Toho jsem dalek — ostatně hned to pochopíš. Včera večer šel jsem se svojí snoubenkou na tvoji premiéru do divadla... A od té doby o mně nechce ani slyšet!...« — »Ale proč, proboha, proč?!« — »Poněvadž se přesvědčila, že při spaní chrápe!«

Symfonie na rozloučenou. V jednom lázeňském městě hrál orchestr známou Haydnovu symfonii, při které hudebníci opouštějí jeden po druhém orchestr a odcházejí. Dvě dámy přihlížely s netajeným zájmem tomuto počínání a když došlo až na posledního, jedna z nich poznamenala: »Člověk by neřekl, co dovede ta naše minerální voda.«

Ve zmatku. Učitel: »Opouštíš, hochu, školu a vkročíš do života. Bud' ve všem pořádný, bud' poctivý a slušný.« — Žák (se slzami v očích): »Děkuju, nápodobně, pane učiteli.«

Překonán: Obchodník vínem: »Já vám povídám, že mám teď takového výtečného agenta, že se mu při jeho poslední cestě v jednom městě podařilo přemluvit všechny členy klubu antialkoholiků, takže teď u mne všichni objednávají!« — »Hm, to nic není«, na to úředník jedné pojišťovny, »to my máme u nás tak výmluvného agenta, že minulý týden pojistil celou obec proti vodovodním škodám, ačkoliv v celé obci není ani jeden vodovod!«

Využil svého práva. — Soudce k obžalovanému, který se všelijak vytáčí: »Myslíte skutečně, že vám to věříme? Považujete nás snad za omezené mladíky?« — Obžalovaný: »Na tuto otázku odpírám odpověď.«

Ze zkušenosti. — Soudce: »Jste vdán?« — Svědkyně: »Dvakrát.« — Kolik je vám let? — »Pěťadvacet.« — »Také dvakrát?«

— Prosím, dvě lóže. Jednu pro sebe a druhou pro mou paní.

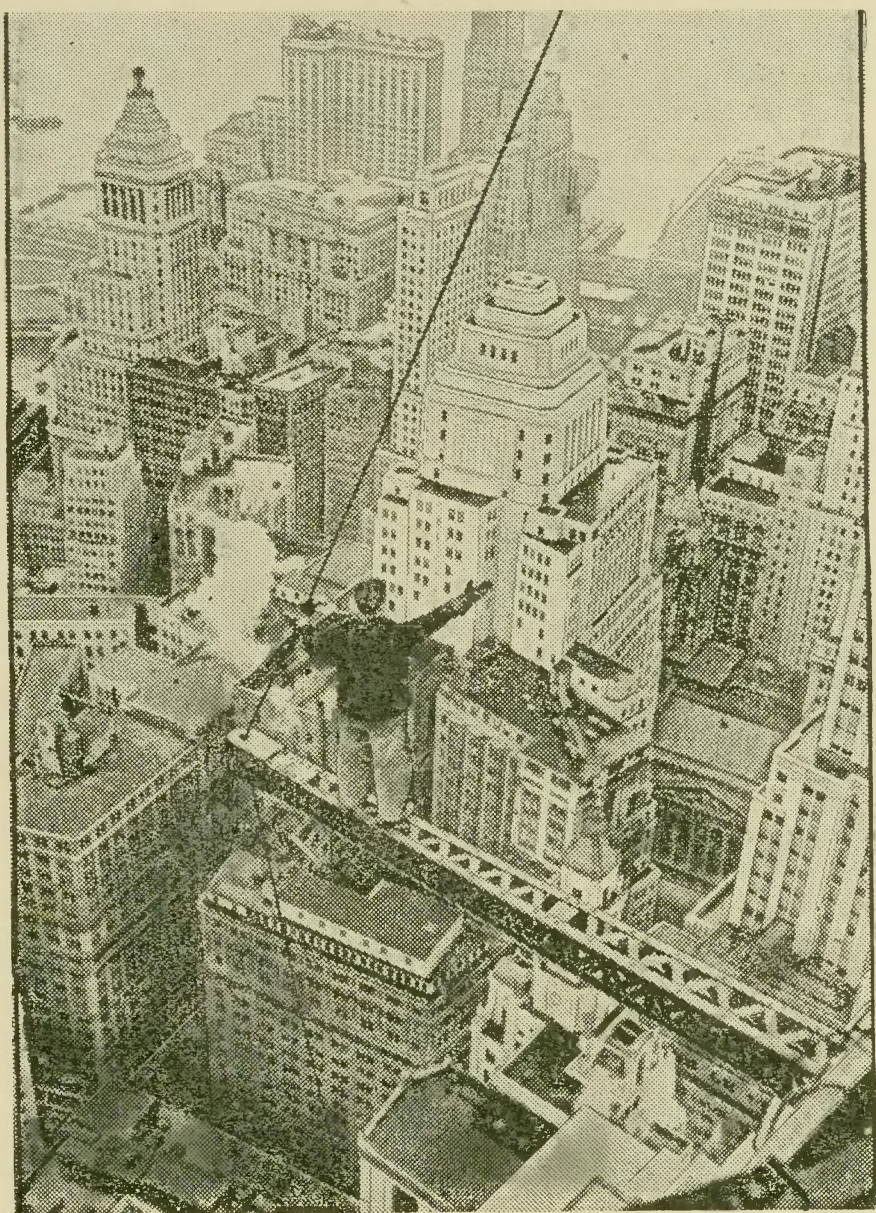
Co mohou dělnictvu poskytnouti obecní knihovny

Dr. Miloš Jirko

Dělnictvo samo již dávno si uvědomilo, co pro ně znamená vzdělání. Že vzdělání je nejmocnější zbraň v jeho zápase o lepší existenci. Že vzdělaný dělník může nabídnouti daleko kvalitnější výkon práce, za který má právo požadovati také daleko větší odměny, odpovídající tomuto výkonu. Nedostatek vzdělání je největším nepřítelem dělníkovým a největší překážkou v jeho snaze domoci se snesitelných existenčních podmínek a určitého hodnotného blahobytu. Odborové organizace a veškeré sociální zákonodárství mohlo vzniknouti jedině tam, kde dělnické vrstvy přestaly býti pouhým lidským materiálem, kde uvědomují si svou lidskou hodnotu, své zařazení v kolektivu lidské společnosti, svůj tvořivý význam a tudíž i svou sílu. Z tohoto poznání vyplynulo snažení dělnických vrstev a jejich zástupců o demokratické a dobré školství, přístupné každému bez rozdílu majetkových schopností, právě tak jako volání po knize, která je jen pokračováním školního vzdělání, ať už jde o knihu poučnou, odbornou, nebo o knihu zábavnou. Země sociálně nejpokrokovější uvědomily si nejprve nutnost toho, aby kniha, dobrá kniha, byla přístupna každému, nejen tomu, kdo si ji může sám koupiti. Je pýchou československé republiky, že vysoké mravní cíle, které vyznačovaly celý náš boj o osvobození a znovudobytí samostatnosti, vtěleny byly též v zákon o obecních knihovnách z roku 1919. Tímto aktem vyšinul se náš stát na první místo mezi evropskými státy v oboru lidovýchovy, neboť zákon o obecních knihovnách schválen byl předtím pouze v Anglii, kdežto státy evropské pevniny, které dnes rovněž již mají obecní knihovny zavedeny, následovaly teprve po nás, řídíce se naším příkladem a výsledky u nás dosaženými. Až do uzákonění povinného zřízení veřejných knihoven obecních v roce 1919 nebylo možno u nás v celku hovořiti o knihovnách, přístupných prostému dělnictvu. Neboť vědecké a studijní knihovny celým svým zřízením a pracovními organizací vymykají se z přístupnosti dělnickým vrstvám, jimž nemohou poskytovat v rámci svých možností dostatek péče, už proto ne, že jejich úko-

ly a cíle jsou příliš odborné a že nemají na zřeteli pokrok a vzdělání nejširších vrstev. Dělnická svépomoc sáhla tedy k zakládání spolkových knihoven. Ale tyto spolkové knihovny byly vždy vedeny příliš neodborně a nesystematicky, aby v nich dělník mohl naléztí ukojení svých vzdělávacích potřeb, a trpěly vždy trvalým nedostatkem finančních prostředků. Některé pokusy o zřizování závodních knihoven zůstaly zpravidla v začátcích. Ani vzdělávací dělnické kroužky, zřizované hlavně při odborných organizacích socialistických stran, nedostaly se z výše úrovně chvályhodných pokusů, které konaly své úkoly sice znamenitě s hlediska průkopnického, ale nedostatečně co do vývojových možností.

Teprve provádění zákona o obecních knihovnách umožnilo u nás nejširším vrstvám účast na bezplatném dalším vzdělání, právě tak jako nárok na dosažení přístupu velikého bohatství krásné světové literatury. Prováděcí nařízení zákona ustanovuje: každá politická obec zřídí a vydrží veřejnou knihovnu, která je přístupna všem obyvatelům. Účelem veřejné knihovny je doplňovati a prohlubovati vzdělání obyvatelstva četbou naučnou i zábavnou, mající skutečnou hodnotu vnitřní. Každá knihovna obsahuje díla významu všenárodního, aspoň 20 % literatury naučné, jakož i díla, která přímo odpovídají zájmům a zaměstnání obyvatelů místních i v okolí. Tímto programem, daným samotným zákonem, vyhovují naše obecní knihovny dokonale představě dělnických knihoven. Neboť toto prováděcí nařízení dává obecním knihovnám rámcovou možnost i povinnost poskytovat každému z duchové kultury to, co je v jeho vyšším zájmu, a tudíž v průmyslových střediscích literaturu, související přímo se zájmy stavu dělnického a s jeho uvědomováním odborným i sociálním. Funkci dělnických knihoven plní obecní knihovny žádoucím způsobem též proto, že půjčování děje se většinou bezplatně, nebo jen za nepatrný příspěvek na opotřebování knih, který v nákladech rozpočtu dělnické domácnosti pro svou nepatrnost nepřichází vůbec v úvahu. Kromě toho instituce knihovních rad, zřízených v každé obci

Charakteristický obrázek amerického velkoměsta

a složených ze zvolených zástupců lidu, čtenářů a knihovníků, a pověřených správou knihovny, umožňuje dělnické třídě mít demokratickým způsobem takový vliv na obecní knihovny a knižní nákupy, aby opravdu prospívaly potřebám dělnické třídy jak po stránce zábavné, tak po stránce dalšího vzdělání, které, jak již řečeno a jak politická zkušenost na celém světě v praxi dokázala, je nejsilnější zbraní dělnictva.

Další předností obecních knihoven je to, že aspoň v místech nad 10.000 obyvatelů mají kromě půjčovny knih čítárnu časopisů, příruční knihovnu a přednáškovou síň. To znamená další možnosti pro lidi, kteří dovedou ocenit příležitost a snadný přístup k vzdělání, takto volně dosažitelnému. A nadto přednášková síň, propůjčovaná zpravidla jen za úhradu režijních výloh (otop, světlo, úklid a pod.), představuje nejvhodnější prostředí pro pořádání menších přednášek, kulturních porad a osvětových podniků, které velmi často ztroskotávají o nedostatek vhodných, laciných místností, nebo nenalézají žádoucího prostředí tím spíše, že jsou-li pořádány v hostinských a restauračních místnostech, jak tomu velmi často bývá, jsou spojeny pro návštěvníky s dalším vydáním za nápoje a pod., což není žádoucí ani z důvodů mravních, ani hospodářských, zvláště v dobách výdělečných krizí. Tato druhotná činnost obecních knihoven považuje se za těsně souvisící s vlastní prací knihovnickou, která je pokračováním školy jako jiná forma občanské výchovy.

Jak čtou čtenáři dělnického prostředí?

Statistiky pražských městských knihoven i zkušenosti z větších měst ukazují hodně. Hlavně poslední doba, ve které zlá hospodářská situace nejširších vrstev lidových vyřaduje sociálně slabší z možnosti kupování knihy, znamená silné stoupnutí počtu dělnických čtenářů v obecních knihovnách. Otázka knihy stala se tu současně sociálním problémem, hlavně v období zvýšené nezaměstnanosti, kdy kniha a možnost čísti je do značné míry sou-

časné preventivní ochranou lidské společnosti před pesimismem, který nemá jiné myšlenky, než vlastní hospodářskou tíseň. Kniha stává se tu nejnázne přístupným prostředkem k uklidnění a zvýšení životního optimismu, jakož i nejlepším ochranným prostředkem proti nebezpečí špatně užitého času, jehož právě v dobách nezaměstnanosti je nadbytek. Ukázalo se, že nezaměstnaní opravdu uchylují se k dobrodiní knihy. V Praze v průmyslových čtvrtích a v částech, hustě osídlených dělnictvem, stoupá čtenářská potřeba nejvíce právě v oblastech, které jsou postiženy nezaměstnaností. Je to chvályhodné a důstojné, ačkoliv odborníci nejsou tím nijak překvapeni, neboť intelektuální výše českého dělníka a jeho kvality daly nám právo očekávat tento zjev.

Co čtou čtenáři z dělnických vrstev?

Pokud žádají literaturu tak zvanou dobrodružnou a limonádovou, nutno tento zjev vyložit jen touhou po jakémsi narkotiku, která je vytrhuje z každodenního prostředí, často nepříliš radostného, a poskytuje jakéhosi naplnění jejich touze po silnějším, vzrušujícím a bohatším životě. Záliba v této literatuře je společná i vrstvě úřednickým a studentským ve větší míře nežli je zdrávo, a jde ruku v ruce s úspěchem některých filmů, hovicích jak anarchistickému atavismu člověka, jeho potřebě nespoutaného dobrodružného vyžití se, tak i civilizační potřebě vítězství dobra nad zlem, vítězství mravnosti a veřejného pořádku nad zločinem. Je jisto, že kdyby obecní knihovny chtěly a mohly vyhovovat této touze čtenářstva po literatuře dobrodružné a limonádové, měly by ještě větší počet čtenářů, než mají nyní. Ale tu nutno si uvědomiti, že zachytiti co možno největší množství čtenářů není jediným účelem veřejné knihovny. Že je to sociálně nesmírně důležité, ale že je to jen prvním stadiem veřejného knihovnictví, které musí uvědoměle směřovati k tomu cíli, aby zhnětlo tvárnou čtenářskou masu k vyšší formě, aby ji zajistilo dobré knize. Nutno si uvědomiti, že zástupy špatných čtenářů nejsou valným ziskem pro

VAZBY KNIH A. Pokorný, Místek
umělecké knihařství Frýdlantská

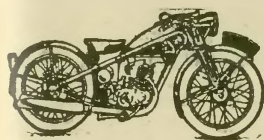
knihovnu. Že jsou nevěrné a že zatěžují, zabírají čas, způsobují značné rozpočtové výdaje a brání kvalitě práce knihovnickovy na úkor čtenářů lepších a pokročilejších. Proto je nutno zvýšiti kvalitu čtení soustředěním vši pozornosti knihovnickovy na čtenáře a hlavně na čtenáře, u nichž to má účel. Právě mezi prostými čtenáři a především mezi čtenáři z vrstev dělnických je tolik možností růstu, že nenápadně výchovná práce, vtipně a nevtrivě prováděná, přinese knihovníkům vnitřní uspokojení, že jejich práce má smysl, že je účelná, že je jedním z těch aktivních koleček, které jej pohánějí výše a kupředu. Upozorňování na dobrou knihu vyhláškami a plakáty nese své ovoce i v největších knihovnách, kde návaly a množství čtenářů omezují styk knihovníka a čtenáře na minimum. Tím ovšem je úspěšnější v knihovnách menších, kde knihovník má možnost poznati své čtenáře, sledovati je v jich čtenářském vývoji, pečovati o ně, individuálně vésti je a raditi jim. Tato žádoucí spolupráce obou složek — knihovníka a čtenáře — vede v praxi k nejkrásnějším výsledkům.

Z domácích autorů těší se největší oblibě v obecních knihovnách Jindřich Baar, Jan Vrba, Jan Morávek a jiní autoři, čerpající své náměty ze života venkovského. Je tak proto, že jejich knihy jsou psány poměrně dobrým lidovým slohem, jadrnou češtinou, každému srozumitelnou, je tak proto, že četba jejich knih pro obyvatele města a zajatce průmyslového prostředí je opravdu určitým návratem k přírodě. Neboť venkovské a selské prostředí jejich románů a povídek přenáší městského čtenáře do docela jiného, až románového okolí, ostře kontrastujícího se světem jeho městského života. Je to určitý návrat k prostým věcem, ze složitosti k sobě samému a rachotu kol a svistů běžícího pásu k přírodě, slunci, k zemi. Je to hlad dětí města po venkově a jeho prostých darech, zkrácených jich dálkou, tím spíše, zvážíme-li, že u nás průměrný oby-

vatel města, nepochází-li přímo z venkova, byl v něm domovem obyčejně již ve druhém svém koleně. Romantičnost lesa a jeho žhoucí erotism hrají v úspěchu jejich knih též značnou roli. Po ní v oblibě následují Rudolf Medek a Josef Kopta, jejichž díla přitahují hlavně tím, že jsou čerpána ze života našich legií za světové války a mají tudíž kromě hrdinských prvků a mravní síly dostatek romantičnosti, aby získávala srdce nejširších vrstev čtenářů. Kromě Aloise Jiráska jedním z nejvíce čtených autorů je Ignát Herrman, jehož oblibu vyvolala vroucná srdečnost, s níž líčí svůj čistě pražský svět malého člověka. Velké procento žen, které jsou mezi dělnickými čtenáři, způsobuje ovšem značnou oblibu autorů, kteří vyhovují městské potřebě idylčnosti a šťastného konce, nebo kteří poměrnou blahobytností líčeného prostředí dávají zapomenouti na tíživé sociální zakletí tak značného procenta čtenářů, hledajících v četbě spíše oddech, než cokoliv jiného. Z domácích autorů způsobily tyto okolnosti na příklad kdysi tak velkou oblibu B. Zahradníka-Brodského. Celkem však možno říci, že podle zkušeností obecních knihoven nejvíce žádáni jsou autoři dobří a nejlepší, pokud ovšem píší v dobrém smyslu lidově.

Vzdělávací literaturu žádají většinou jen muži. Je samozřejmé, že tito dělníci čtenáři zůstávají ve svém nejbližším světě, hledajíce především poučení o tom, jak se v něm zaříditi. Jsou daleko přístupnější knihám všeobecně vzdělávacím a praktickým příručkám než pouhému čistému poznání. Nejvíce z různých vědních oborů žádána jsou díla dějepisná, zeměpisná a technická, jako knihy, zabývající se aktualitami života, což dokazuje opravdovou snahu dělnictva po jeho dalším vzdělání.

Záleží jen na tom, aby tato snaha byla vhodně podchycena a usměrněna k prospěchu a vzdělání dělnictva a tím i nás všech.

Sklad motocyklů „ČZ“

Dílny České Zbrojovky, Strakonice

Telefon číslo 6

J. Kravčík, Kunčičky u M. Ostravy 403

PRO ZASMÁNÍ

Metamorfosa.

Milostivá paní před 20 lety a po 20 letech.

V půjčovně knih: První uředník: »Prosím tě, proč byl ten knihovník tak rozzloben?« — Uzenářský uředník: »Ale já jsem zapomněl v knize svou záložku«. — »No a?« — »Ale ona to byla kůže z vuřta«.

Mezi přítelkyněmi. »Včera mi říkal Pavel, že jsem nejhezčí děvče, které kdy viděl«. — »To mi říkal právě před rokem«. — »Já vím, ale od té doby se jeho vkus podstatně zlepšil«.

Nový živočich. Host se zuřivě rve s tuhým masem. Volá vrchního: »Poslyšte, pane vrchní, slyšel jsem už o zlatém teleti, železném oři, ale že existuje také gumové prase, to jsem poznal až teď!«

Dětský rozum. »Tetičko, ty nedoveď sama jíst?« — »Proč myslíš, Venoušku? Dovedu!« — »No, když jsi přijela, tatínek řekl: Zas musíme tu starou škatuli čtrnáct dní krmit!«

»To je strašné. Jeničku, co to, že máš na sešitě takovou obrovskou kaňku?« — »Víš, mamičko, já jsem tam měl nejdřív čtyři docela maličké. Dneska pan učitel říkal, že za každou skvrnku dostaneme pohlavek a tak jsem je honem spojil«.

Starý — mladý. »Považte si, on mi řekl, že jsem starý idiot!« — »Ale, ale! Neberte ty jeho řeči vážně, vždyť jste ještě mladý...«

Domácí koncert. »Jak se vám líbí hlas mé paní?« — »Co jste, prosím, říkal?« — »Co soudíte o krásném hlasu mé ženy?« — »Promiňte, co jste ráčil říkat? Ta ženská totiž řve tak příšerně, že není rozumět ani slova«.

Neklamný důkaz. »Chlapec, který mně u vás otevřel dveře, je váš syn?« — »Ano«. — »Viděl jsem to hned na podobě«. — »Ale můj synek mně přece vůbec není podobný!« — »Vám ne. Ale jeho oblek je podobný mému obleku, na jehož ušití jste potřeboval tolik látky!«

Vyzrála na něho. »Tak jsem překázila svému muži jeho postranní spády«. — Ale jdi, a jak jsi to dokázala?« — »Inu, má teď tolik práce, aby mne uhlídal, že mu na jeho choutky již nezbývá čas«.

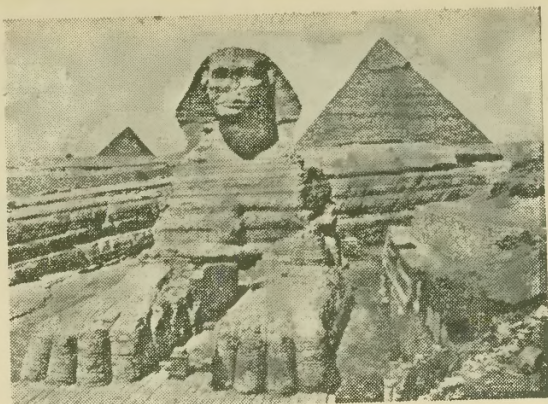
Na plovárně. Blouznílek: »Koukej, Pepo, jak ta dívka graciesně skáče do vody«. — Zkušený: »Jen si ji uvaž na krk a co nevidět skočíš do vody sám.«

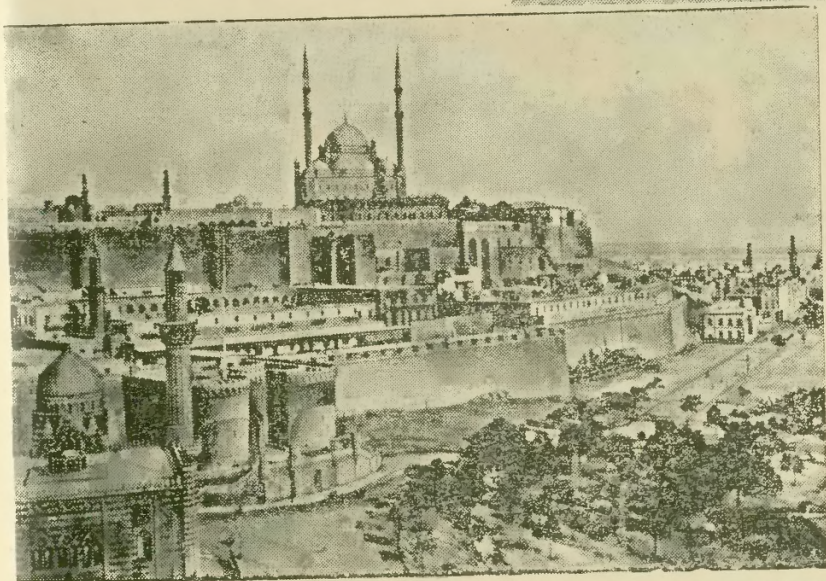
Nezná perspektivu.

»Vrat'me se, ta cesta nikam nevede.«

ZEMĚ SFINGY

Egyptská sfinga

Stará tvrz v hlavním
městě egyptském
Kahýře

Egyptská krajina za
pravidelných záplav
řeky Nilu

Jodově lázně DARKOV

nejsilnější
ve střední Evropě
s dětskou útulnou
a moderním
sanatoriem !

Úspěšně se léčí: Chirurgická tuberkulóza, arterioskleróza, vysoký krevní tlak, ženské choroby, kožní choroby, exsudáty, skrofulóza, reumatické nemoci, následky po mrtvici a pozdní projevy luetické, tabes, struma, následky po úrazech, zlomeninách kostí a vykloubeninách atd. Odborné lékařské ošetřování

Sezona:

v lázních od 1. května do 30. září, v sanatoriu po celý rok
Paušální léčby. Ujednání se všemi nemocenskými pojišťovnami a léčebnými fondy

Informace a prospekty:

● O lázních u správy lázní v Darkově ● O sanatoriu u ředitelství sanatoria

Jodobromové lázně Darkov, nejsilnější jodobromové lázně ve střední Evropě, jsou již více než 70 let známým léčebným místem. Po světové válce byly úplně nově upraveny, doplněny v roce 1932 moderním sanatoriem a takto vybaveny vstupují již letos do 74. sezony. Lázně se svým starým rozsáhlým a pečlivě udržovaným parkem leží na břehu řeky Olše a těší se od svého vzniku po celém světě značné pozornosti, zvláště u pacientů, potřebujících léčení jodobromovou vodou, která se jinde jen velmi vzácně v takovém množství nachází. Pro chirurgickou tuberkulózu, arteriosklerózu, vysoký krevní tlak, ženské choroby, kožní choroby, exsudáty, skrofulózu, rheu-

matické nemoci, následky po mrtvici a pozdní projevy luetické, tabes, strumu, následky po úrazech, zlomeninách kostí a vykloubeninách a jiné choroby je jodobromová darkovská voda nenahraditelným léčebným prostředkem. V sanatoriu, které je otevřeno po celý rok, je umístěna lékařská ordinace pro celé lázně a jest vybavena nejmodernějšími léčebnými prostředky. Také dětská útulna těší se každoročně značné návštěvě. Správa lázní zavedla nyní velmi výhodné paušální ceny léčby, na které zvláště ct. veřejnost upozorňuje. V rozsáhlé lázeňské restauraci je postaráno o prvotřídní a vydatnou stravu a o zábavu hostů každodenními koncerty.

Lázeňským hostům Darkova **HOTEL LANGER, DARKOV**
doporučujeme prvotřídní

Prvotřídní dietní, jakož i domácí kuchyně. — Odborná obsluha. — Denní pense od Kč 20.—. — Informace na požádání

LÁTKY

hedvábí, módní
zboží, vlna, pří-
pravy pro švadleny

koupíte dobře a levně u firmy

A. MERTOŮVÁ

Fryštát, náměstí

MUDr. Alois Žůrek

okresní lékař
D A R K O V

Horské slunce. — Ordinuje od 8 do 10 hodin dopol.

Co má každý vědět o nakažlivých chorobách

MUDr. E. Neumann, odb. dětský lékař, Č. Těšín

Záškrt (difterie).

Tam, kde se usadí zárodky difterické, mohou vyvolati zanícení a tvoření se povlaků barvy šedobílé až nahnědlé. Jindy zase, jsou-li zárodky silně působící (virulentní), nastává kromě těchto místních onemocnění účinek zárodků a jich jedů na celý organismus a pak mluvíme o těžkém záškrtu.

Nejčastěji bývá záškrt na mandlích a měkkém patře. Počíná horečkou, bolením hlavy, skleslostí, někdy vrhnutím. Upozorňuji, že někdy děti nenařikají na bolesti v krku. Úplně v začátku choroby vidíme při prohlídce kuku jen zanícené mandle a na nich menší bělavé skvrny, které ale někdy za několik hodin mohou splynouti ve větší povlaky. Proto musíme děti již včas zvykati na prohlížení krku (jak jsem to vylíčil v posledním článku) a zjistíme-li zanícení mandlí, případně povlaky na nich, zavoláme ihned lékaře. U těžkého záškrtu přistupuje ještě zduření uzlin podčelistních, nápadná bledost a skleslost dítěte, nasládlý zápach z úst, vysoká horečka, slabost srdeční, vrhnutí atd.

Ve věku kojeneckém do 1 až 2 let vyskytuje se často záškrt nosní. Onemocnění to záluďné, protože se někdy pozdě poznává. Charakteristický pro nosní záškrt jest výtok z nosu, řídký, hlenohnisavý, promísený krví, velmi rychle se tvoří oděrky dírek nosních a horního rtu.

Nejvážnější onemocnění jest difterický krup. Jest to vlastně záškrt hlasivek, počíná zachraptělostí, dunivým

kašlem (jako štěkot), chraptivost se někdy stupňuje až k bezhlasu, vdech a výdech se již za několik hodin stává velmi obtížným, dítě modrá v obličeji, nastává dušení, otupělost, spavost a smrt. V těchto těžkých případech může pomoci (kromě okamžité injekce protizáškrtové) pouze rychlý chirurgický zákrok.

Zřídka jsou tvary záškrtu, jako na spojivkách očních, na pupku u novorozence, na rtech a sliznici ústní.

Pro každé onemocnění záškrtu jest nejdůležitější okamžitá injekce protizáškrtové. Čím dříve přijde injekce, tím větší vyhlídka na uzdravení, čím později jest injekce provedena, tím větší jest možnost komplikací. Nejohrovanější jsou komplikace srdeční a oběhu krevního. Počínají náhlou bledostí, bolestmi břicha, vrhnutím, někdy nastane náhlá smrt srdeční mrtvicí.

Pozdní komplikace po záškrtu jsou ve 3. až v 6. týdnu:

ochrnutí měkkého patra (dítě mluví přes nos, tekutá potrava vytéká nosem zpět),

ochrnutí očních svalů (šilhání),

ochrnutí svalů dolních končetin (dítě nemůže vstáti na nohy). Tyto komplikace jsou dobrého rázu, vyléčí se obvykle za několik týdnů.

Pokládám za svou povinnost upozorniti rodiče znovu na t. zv. ochranné očkování proti záškrtu, které jest podle dosavadních zkušeností naprosto neškodné, chrání nám naše děti a ušetří rodičům mnoho žalu.

Darkovskou sůl jodovou Lázeňská drogerie
zasílá poštou a drahou **Felix Turka, Fryštát a lázně Darkov**

CUKROVÍ

všeho druhu k svatbám, křtinám,
do bufetu, na výlety, vždy čerstvé
koupíte výhodně u firmy

B. KREJSA
cukrář - FRYŠTÁT - náměstí

Prodej všech potřeb k ručním pracím a předtiskárna - Sběrna prádla a chemická čistírna

M. Čupová, Fryštát, Radniční
ulice

Spála.

Začíná obvykle náhle s vysokou horečkou, vrhnutím, zapálením mandlí (anginou), podčelistní uzliny zduří, jazyk jest značně povleklý a během 1.—2. dne objeví se spálová vyrážka. Jsou to drobné skvrničky (jako špendlíková hlavička), které mohou splynouti ve větší plochy, kůže vypadá pak sytě červená. Nejdříve ukazuje se tato vyrážka v obličeji a na krku, postupně se pak šíří na celé tělo. Některé spálové epidemie jsou velmi lehké, bývá tu jen zvýšená teplota, mírné zarudnutí v krku, vyrážka velmi sporá na břiše a na dolních končetinách, často se pak taková lehčí spála přehlédne aneb zamění. Jazyk, zprvu úplně povleklý, čistí se od okrajů a bývá ke konci 1. týdne typickým pro spálu, t. j. sytě červený s vzdviženými bradavkami (malinový, spálový jazyk). Teploty s počátku vysoké, za několik dnů klesají na normál, v 2. týdnu ale i mnohem později začíná nejdříve jemné olupování kůže (podle toho, kde a jak silná byla vyrážka), nakonec se kůže olupuje ve velkých cárech (nejvíce na dlaních a ploskách nohou).

Takto probíhající onemocnění jest nejlehčím tvarem spály, někdy ale probíhá spála velmi těžce, a to již od počátku, horečky jsou vysoké (septické), uzliny krční silně zduřelé, na mandlích záškrty podobný povlak, obluzení a pod. Mluvíme pak o spále septické.

Nejobávanější jsou komplikace, které se mohou (ale nemusí) dostavit v průběhu onemocnění a jsou to právě ony komplikace, jež činí spálu tak ošemetnou. V 1. týdnu je to zhnisání uzlin krčních, spálový kloubový rheumatismus, ve 2. týdnu zánět středního ucha, který potřebuje rychlé a pečlivé ošetření, poněvadž velmi rychle pokračuje na vnitřní ucho a mozkové blány a stává se životu nebezpečným. Ve 3. týdnu jest zánět ledvin,

nejobávanější (prozrazuje se zvýšením tělesné teploty).

Každé onemocnění spálou (i nejlehčí) musí se hlásiti okresnímu úřadu, musí býti izolováno. Udrží se určitá dieta v jídle, měří denně teploty, vyšetřuje se občas moč. Isolace trvá 4—6 týdnů.

Na štěstí nejsou komplikace obvyklým zjevem, za to ale často rodiče spálu zatajují aneb pokládají za jiné onemocnění, což se může státi dětem osudným. Jakému to nebezpečí vysazují své děti i děti druhých (přenos spály), když dítě zdánlivě již zdravé posílají v druhém aneb ve třetím týdnu do školy!

Spalničky (osypky).

Nejčastěji se vyskytují na jaře a na podzim, kdy mohou vzniknouti celé epidemie, šířící se z jedné obce do druhé, jak se podobně stává u ostatních nakažlivých chorob. Spalničky začínají rýmou, kašlem (někdy suchým, štěkavým), přistupuje pak horečka, zánět spojivek očních, obvykle třetího, někdy až šestého dne (i později), ukáže se vyrážka v podobě začervenalých skvrn velikosti čočky (větších než u spály) v obličeji, postupně pak na krku, trupu a končetinách. Jsou ovšem spalničky velmi lehké se sporou vyrážkou, opak zase těžké tvary, kde celkový stav nemocného jest vážný a vyrážka promění celý povrch těla v jedinou červenou plochu. V krku vidíme zarudnutí, někdy jest celý hltan i měkké patro poseto drobnými tečkami. Druhý aneb třetí den vyrážka počíná blednouti, také teplota tělesná dosti rychle mizí, koncem druhého týdne, někdy již dříve, začíná jemné olupování kůže, nejvíce tam, kde byla vyrážka nejsilnější.

Také u spalniček vyskytují se komplikace, jako zápal plic, zánět středního ucha, někdy kombinace se záškrtem, nesmíme proto spalničky pokládati za onemocnění úplně lehké a zvláště zesláblé a mladé děti (pod rokem) chraňme před nákazou.

Kupujte kvalitní výrobky

Telefon číslo 972.82

Centrální mlékárny v Moravské Ostravě

Používejte s důvěrou služeb

Městské spořitelny v Hlučíně

Sirotčí jistota. — Přísné obchodní tajemství. — Výplaty vkladů bez výpovědi.

O nakažlivé obrně vepřů, všeobecně »Těšínská nemoc« zvané

Dr. Berthold Drucker, zvěrolékař, Třinec

Těšínsko je v chovatelských kruzích vepřového bravu a u všech veterinářských odborníků známo a obáváno velmi zhoubnou nemocí, které se všeobecně říká »Těšínská nemoc«, neboť nemoc se ukázala po prvé v politických okresích Český Těšín a Fryštát a nyní se dále šíří skorem po celé zemi Moravskoslezské. Po prvé byla zjištěna v roce 1928 a v roce 1932 stavy vepřového bravu přímo zdecimovala a i nyní je hodně rozšířena a zase nejvíce v politických okresích fryštátském a českotěšínském.

Jde tu o chorobu vepřového bravu, probíhající za příznaků zánětu mozku a míchy. Jeden až tři týdny po nakažení dostaví se zmenšená chuť k žrádлу, malátnost a často zvýšená teplota. Brzy nato vidíme nepravidelnosti a poruchy pohybu, nejistou chůzi, potácivost, záškuby a křeče různého druhu a stupně. Kůže a svalstvo jsou na dotek velmi citlivé, vepř bolestivě kvičí, skřípá a seká zuby, pohybuje čelistmi naprázdno, kroutí očima a někdy i zvrací. Tyto příznaky trvají 1 až 2 dni, načež nastane v těžkých případech ochrnutí, vlastní obrna. Zvíře leží bezvládně, nemůže povstati a občas vidíme ještě křeče a nepřírozené kroucení očima.

Při prudkém průběhu nastává smrt v několika hodinách. Při velmi mírném průběhu vidíme jen nepatrnou slabost zadku. Vleklá forma choroby projevuje se obrnou částečnou nebo celkovou při neporušeném nebo jen málo porušeném vědomí a vepř obvykle dobře žere.

Dosud není znám choroboplodný zárodek a příčina onemocnění vůbec. Podle pokusů prof. Klobouka z Brna jde o neviditelný zárodek (virus), který je v mozkové a míšní tkáni. Proto není také známo, jak se nemoc rozšiřuje, neznáme způsob přirozené infekce a tím se tak těžko proti nakažlivé obrně vepřů bojuje. Vzhledem k výsledkům pokusů prof. Klobouka nutno po každé porážce neškodně odstraniti mozek a míchu, neboť nejhlavnějším šířitelem nemoci zdají se býti splašky, které s mozkem a míchou přišly do styku.

Každý si dá otázku: »Proč právě na Těšínsku ta nemoc u vepřů tak zhoubně řádí?« Někteří půdoznalci tvrdí, že na Těšínsku je v půdě a tím i v rostlinách nedostatek mineralií, nutných k harmonickému růstu zvířat. Tím se sníží odolnost zvířat, v našem případě vepřů, proti nejruznějším chorobám. To se potvrzuje také tím, že vepři, krmení s přísadou jaderných krmiv aneb různých správných mouček, jen v malých zlomech procentových onemocní, kdežto vepři nedostatečně krmení podléhají velmi často nakažlivé obrně.

Dále je zjištěno, že určité chovné prasnice plodí selata, která často onemocní v době, kdy se odstavují nebo mění krmivo. Velká část těšínských chovů je vlastně zamořena.

Jak léčíme? Dosud nemáme léčebného prostředku dokonale a spolehlivě účinkujícího. Ale řada léčebných pokusů má velmi příznivý výsledek a proto doporučuji každému chovateli vyžádati si rady a léčebného zákroku nejbližšího zvěrolékaře. Tím zachráníme mnoho cenných kusů a zabráníme mnoha ztrátám.

Jak zabráníme dalším onemocněním a rozšíření nemoci?

Doporučuji chovné svině, jejichž selata často onemocní, nepoužívatí více k chovu a po vykrmení je použijeme jako jatečný dobytek. Vychováváme si prasnice jen z dokonale zdravých a nákazou nepozičených chovů.

Vepře chováme ve vzdušných a světelných chlévech. I to zvíře potřebuje vzduch, světlo a ve zvláštních výbězích nutný pohyb! Vepře musíme správně krmit, aby tělo dostalo veškeré nutné látky k růstu a vývoji. Tam, kde se nedává potřebné jaderné krmivo, osvědčil se mi jako přísadek čsl. výrobek prof. dr. Bečky, který je směsí léčivých a výživných solí a jmenuje se »Miral«. Tím nechci říci, že jiné směsi se neosvědčují. Správným chovem a krmením zvýšíme odolnost zvířete proti nemoci.

V ohrožených dvorcích je možno zdravé kusy proti nakažlivé obrně vepřů

ochranné očkovati látkou, vyrobenou československým státním serotherapeutickým ústavem v Ivanovicích na Hané.

Jak se budu chovati v případě onemocnění vzhledem k nyní stávajícím úředním předpisům?

Vyhláškou zemského úřadu v Brně ze dne 24. srpna 1935 je v celé zemi Moravskoslezské stanovena povinnost oznamovati podle § 17. zák. čís. 177/1909 každé zjištěné onemocnění t. zv. těšínskou nemocí, nebo její podezření starostovi obce a ten učiní neprodleně hlášení příslušnému okresnímu úřadu. Další zařídí úřední zvěrolékař, respektive starosta obce. Povinnost oznamovací platí pro všechny chovatele vepřů, řezníky, prohlížitele dobytka a masa. Zabránění dalšího rozšíření nemoci a zjištění rozsahu onemocnění je

vlastně osobním zájmem každého chovatele vepřů, a proto ať učiní vždy předepsané hlášení.

V politických okresích českotěšínském a fryštátském je vyhlášena povinná kontrola masa u veškerých porážek vepřového bravu. Každé zamýšlené zabíjení vepřového bravu, tedy i zabíjení soukromníky pro vlastní potřebu, musí býti včas ohlášeno místnímu prohlížiteli masa a teprve po prohlídce smí býti vepří poraženi.

Tento článek jsem napsal proto, abych chovatele vepřů informoval o dnešním stavu zkoumání a potírání nakažlivé obrny vepřů. Úspěch bude jen tehdy, budou-li chovatelé odborníky a úřední činitele účinně podporovati, a to je možno, je-li chovatel správně informován. To je účel mých řádků!

Pro zasmání

Otcové a synové. »Já se dočkal malých radostí ze svého syna.« — »Co, co? Vždyť přece výtečně studoval a je nyní vysoce vážným lékařem.« — »To je, ale mně zakázal pít pivo!«

Profesorské. »... pánové, jezevčík náleží k zvířatům, která pouze v noci vycházejí z doupat na denní světlo...« — Profesor: »Milostivá, byla jste včera v opeře?« — Dáma: »Nikoliv, pane profesore, byla jsem unavená a šla jsem již v deset hodin do postele.« — Profesor: »Tak, tak, a jaká byla návštěva?«

Dětský rozum. Věruška je dítě velkoměsta a tuhle šla prvně kolem kovárny. Vrátila se domů a povídá: »Mamičko, dnes jsem viděla člověka, jak dělal koně.« — »Ale jdi, to přece není možné,« povídá matka. — »Ale jo, mamičko, už ho měl skoro hotového; když jsem šla kolem, tak mu přitloukal nohy.«

Risiko Silvestra. »Proč vás zatkli na Nový rok?« — »Protože jsem na Silvestra sléval olovo...« — »To není žádný důvod k zatčení!« — »Jak by ne? Mně se ulily samé dvacetikoruny«

Negalantní oplátka. Pan Tartignol se dověděl, že jistá stará koketa ho nazvala ve společnosti »starým hlupákem«. Řekl si tedy v duchu, že ji za tu urážku potrestá; při vhodné příležitosti ji navštívil právě, když měla společnost a žádal ji veřejně za promi-

nutí... — »Čeho?« tázala se udiveně stará koketa. — »Och, stal jsem se vám nepříjemný, bez mého vědomí«, pravil Tartignol s roztomilým úsměvem. »Bylo to, pamatujete-li se, při vašem prvním biřmování... Posvátný obřad byl rušen křikem novorozeňátka, které právě křtili v sousední kapli...« — »Nuže?« — »Nuže, tím novorozeňátkem jsem byl já! Maucta!«

Co je lepší? Protože vypuklo zemětřesení, poslali polekaní rodičové tři svoje ratolesti k dědečkovi. Za tři dny jim došel telegram: »Odvezte si děti, pošlete zemětřesení!«

Zázrak ve výcviku zvířat. »Měl jsem ohromný úspěch s aktem, ve kterém spolu vystupují tygr a ovce.« — »A snášejí se ta zvířata dobře?« — »Sem tam se přece ukáží rozdíly povah, ale to se jednoduše koupí potom nová ovce.«

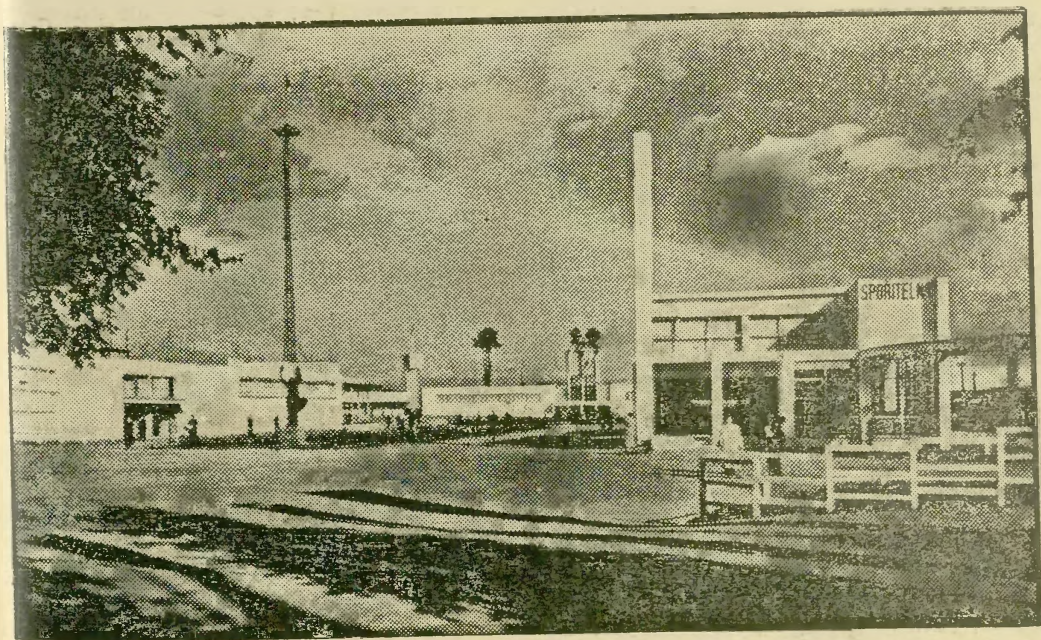
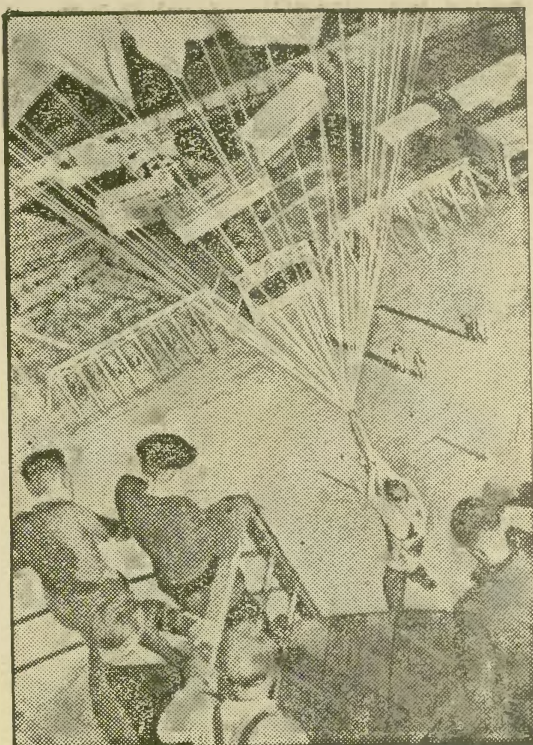
Vzácná památka. »Smím vědět, co ráčíte skrývat v tomto medailonku?« — »Drahou památku — kadeř svého muže.« — »Ale — vždyť je přece váš pan manžel naživu!« — »Ovšem, ale jeho vlasům je dávno konec.«

Jen se přesvědčit. »Na světě není nic tak nesnadného, aby to nemohlo býti vykonáno«, vykládá učitel. — Hlásí se Ferda: »Prosím, pane učiteli, už jste zkoušel dostat zpátky do tuby pastu na zuby?«

Výřečná manželka. »Pane doktore, prosím vás, co je tomu mému manželu? On doma nepromluví téměř ani slova. Co je to s ním? Porad'te, co mám dělat!« — Lékař: »Dělejte jen to, co dělá on. Však on pak bude mluvit!«

Středomoravská výstava v Přerově

Největší sensací na přerovském výstavišti byla padáková věž. Na obrázku vidíme seskok padákem s padákové věže

Hlavní výstaviště

PRO ZASMÁNÍ

Statečný muž. »Když jsem uslyšel, že v našem domě je lupič, běžel jsem po schodech na půdu. Co myslíš, kde lupič byl?« — »Nejspíše ve sklepe, jak tě znám!«

Má vřdycky štěstí. »Ona žena mě stála celé jmění.« — »A mne připravila docela o rozum.« — »Vy už máte takové štěstí, že vyjdete ze všeho bez velkých ztrát.«

Přání. Před Svrchovaností Boží se objevil katolík, protestant a žid. Bůh se jich ptal po radě, jaké je jejich nejvyšší přání. »Já«, odpověděl katolík, »chtěl bych mít všechno zlato světa!«. — »Já«, vece protestant, »já bych rád byl majitelem všech diamantových dolů na světě!«. — Posléze Bůh, poněkud rozmrzelý, se obrátil na žida: »A copak ty si přeješ, Iciku?«. — Žid klidně: »Nežádám na tobě ničeho, Hospodine, jenom adresu těch dvou pánů, až je obdaruješ!«

Neporozuměla. Statkářka k nové děvečce: »Anna, abys věděla, u nás se tyká«. — Anna: »Když to chceš, mně je to jedno.«

Malý Brehm. Učitel: »Šmíde, co je to mnohokopytník?«. — Šmíd: »Mnohokopytník je takové zvíře, co má moc kopyt...«. — Učitel rychle vyvolá nepozoru Ptáka: »Na příklad, ty, Ptáku, tam?«. — »Pták pohotově: »Sim, švec!«.

Pádný důvod. Učitel: »Pročpak napíšeš ve slově »býk« tvrdé y?«. — Žák: »Protože jinak bych od vás dostal pětku z mluvnice!«

Dobrý člověk. »Odvolal jsi se u toho krejčího na mne?«. — »Ovšem, že ano«. — »A co říkal?«. — »Chtěl mě rovnou vyhodit.«

Také pravda! »Jmenujte mi nějaké vzácné zvíře v Evropě!«. — »Prosím, slon!«. — »Ale slon přece v Evropě nežije, kromě v zajetí«. — »Prosím, proto je v Evropě vzácný.«

Na dobročinném bazaru. »Vy prodáváte, slečno, polibky?«. — »Ano, pane, 1 dolar za polibek«. — »Nebude později výprodej za snížené ceny?«

Musí to být. Šéf: »Ale, slečno, dovolil jsem už pana Čamrdu dnes na svatbu — cožpak musíte také vy?«. — Slečna: »Prosím, musím, pane šéf — já jsem totiž jeho nevěsta!«

Obchod. »Jak vlastně vznikl oheň ve vaší továrně, pane řediteli?«. — »O tom vám nemohu, bohužel, dáti vysvětlení!«. — »Ach, rozumím, obchodní tajemství!«

Rybářská. »Chytil jsi už něco?«. — »Ne, ale ochočil jsem už ryby tak, že žerou s udice!«

Venkovský strážník k automobilistovi: »Musíte se mnou na obecní úřad, vašnosti!«. — »A proč?«. — »Zapomněl jsem si tam brejle — a bez nich tu jejich licenci nepřečtu!«

Pokrok. »Zaplat' pánbůh, přece jsem se domohl vedoucího místa!«. — »Gratuluji. V jakém oboru?«. — »Vedu pejska na procházku!«

Ze školy. Učitel: »Pověz, Špuntíku, v které bitvě padl Přemysl Otakar I.?«. — Žák: »Prosím — prosím — v poslední bitvě, které se zúčastnil.«

Negalantní. Paní (ukazuje fotografii): »Nevypadám strašně?«. — »Na fotografii ani ne...«

Vlastně vydělal. »Pane doktore, váš účet za léčení mé ženy je nevyšedně veliký!«. — »Pomyslete však, kolik jsem vám ušetřil peněz tím, že jsem vaši choti zakázal jet letos do lázní!«

Žebrák-mecenáš. Žebrák, jemuž francouzský spisovatel Jules Sandeau dal půlfrank almužny, odvětil pohrdlivě: »Co chcete, pane, abych dělal s tímhle vašim půlfrankem?«. — »Ponechte si ho, příteli«, řekl Sandeau, »můžete ho dáti prvnímu skutečnému chud'asovi, který vás požádá o almužnu.«

Moje — tvoje! Věřitel, rozčileně: »Chci svoje peníze!« Dlužník klidně: »Vaše peníze? Bože, jak jste mi nahnal strachu! Já už myslel, že chcete moje peníze!«

Zkrátka! Učitel: »Já nejedl, ty jsi nejedl, on nejedl, ona nejedla... Kropáčku, opakuj, co jsem právě řekl«. — Žák: »Nikdo nejedl!«

Pomalů. »Kolik je vám let, slečno?« ptá se úředník. — »Dvacet devět«, odpovídá slečna váhavě. — »A kolik měsíců?«. — »Dvanáct«, odpovídá svědomitě.

Z domova i ciziny

Průměrný Angličan používá v denním životě nanejvýš 800 slov; na této skutečnosti a zkušenosti se zakládá světová řeč »basic english«; naproti tomu obsahuje nedělní vydání »Timesu« až 80.000 různých slov.

V jednom čtverečním metru ručně vázaného orientálního koberce jest, podle jakosti, až 120.000 uzlů.

Pítí černé kávy je národní náruživostí obyvatelů Bosny. Jsou Bosňáci, kteří po celá desetiletí pijí denně až 60 šálků turecké kávy, aniž to škodí jejich srdci.

Právě pod Budapeští je podle zjištění učenců solné jezero 35 kilometrů dlouhé; připravují se plány na využití soli a jodu, jež obsahují vody podzemního jezera.

V americkém průmyslu kráslicích prostředků rozeznává se 517 různých druhů červeně na rty.

Člověk má v životě průměrně devětnáctkrát rýmu.

Oděv moderního Evropana sestává, od knoflíku do niti, z materiálu, který pochází z 29 různých zemí.

Zdravý člověk dorostlý ztrácí denně průměrně 30 vlasů; churavý až 2000 vlasů denně.

Dvě stě milionů Evropanů nezná telefon a neumí s ním zacházet.

V roce 1935 bylo na světě vyráběno 4920 různých druhů cigaret.

Policejní pes »Viktor« zadržel během pěti let v Chicagu přesně tisíc zločinců; 1001. gangster jej zastřelil.

Severovýchod Afganistanu je proslulý přebytkem žen; na 1000 mužů připadá tam podle nejnovějšího zjištění 1934 žen.

Při muzice se nejen lépe kráčí, ale pracuje; zavedením hudby při práci v jedné hodoitalské automobilce stoupl výkon dělnictva o devět procent.

Ve Spojených státech severoamerických žije pětkrát tolik psů jako v Albanii lidí, totiž pět milionů.

Auto vyvine v pěti minutách dostatečné množství kyslíčnicku uhličitého, aby se jím mohlo otrávit sto lidí.

V žaludku vytvoří se za den 1—2 litry více kyselých šťáv.

Srdce dospělého člověka vykoná jedním tepem tolik práce, kolik by jí bylo zapotřebí k zvednutí 100 g do výše jednoho metru. Denně je to 10.000 kilogramometrů, t. j. 100 kg do výše 100 metrů.

Nejrychlejší běžec živočišné říše. Před několika lety měla jedna geografická expedice, která prováděla výzkum pouště Gobi, příležitost změřiti rychlost, jaké mohou dosáhnouti gazely. Na příznivém terénu pronásledovalo několik členů expedice pro zábavu gazelu v rychlém automobilu. Asi 15 km vydržela gazela běžeti stále před vozem, jedoucím rychlostí vyšší než 95 km za hodinu. Potom zvolnila svůj běh a dalších 12 km, než auto musilo zanechat jízdy pro překážku v cestě, běžela asi 40 km za hodinu. Tento závod ukázal, že gazela je nejrychlejším čtvernožcem, neboť kůň dosáhne nejvýše průměru 65 km za hodinu a zajíc 65 až 70 km za hodinu. Je podivuhodné, že tak útlé zvíře na štíhlých nožkách, jako gazela, dovede na poměrně dlouhou vzdálenost udržovati rychlost téměř 100 km za hodinu.

Přeměna stříbra ve zlato. O minci císaře Leopolda I., nacházející se ve vídeňském numismatickém muzeu, se tvrdilo, že se od roku 1677 působením času přeměnila ze stříbrné ve zlatou. Mikroanalýsa, provedená R. Strebingem, prokázala, že tu jde o směs 47 procent zlata, 44 procent stříbra, 7 procent mědi a 2 procenta cínu, zinku a železa. Tato slitina, která má stříbrnou barvu, ponořena do kyseliny solné, získává čistě zlatou barvu.

Škola rodičů. V Paříži byla založena škola rodičů za účelem šíření praktických zkušeností pro výchovu dětí. Bývají pořádány přednášky a debatní večery, ve větším rozsahu pak kongresy. Posledně konaný kongres za účasti význačných osobností řešil téma volby kamaráda dítěte a dohled nad četbou.

Egypt je kolébkou chemie. Podle A. Tschirche a E. O. Lippmanna je dokonce slovo chemie odvozeno od starého jména země keme (= černá). Výroba skla ověřena jest nástěnnými obrazy z doby kolem 1800 př. Kr. Indigo dokázáno bylo již na mumii z roku 1000 př. Kr. Čistili zvětralou

sodu (nitrum), připravovali sirník olovnatý z minia, dovedli vařiti různé druhy piva, znali umění pozlacovací, získávání papíru ze stonků papyrusového keře, výrobu inkoustu (z duběnek, modré a zelené skalice), připravovali voňavky, olejové masti a léky z rozmanitých látek. Egypťané byli nepochybně asi též vlastními tvůrci farmacie v užším slova smyslu. I. N.

Od kdy jsou známy brýle? V roce 1267 obdržel papež od Rogera Bacona spis, v němž bylo doporučováno usnadnit slabozrakým osobám vidění pomocí skleněných čoček. Podle zmínky kněze Fra Cierdano di Rivalto v benátských archivech se dovídáme, že brýle byly vynalezeny roku 1270 až 1280; vynálezce zůstal neznám; také k Čiňanům, kteří bývají považováni často za jejich vynálezce, přinesli je jesuité ve stol. XIV. Možná, že byly brýle vynalezeny v Benátkách, proslulých svým sklář. průmyslem. První lékař, který činí zmínku o brýlích, je Bernard z Gordonu, vyšedší ze školy salernské, profesor v Montpellieru. Ve svém spise »Lilium Medicinae«, z r. 1305. chvalořečí jakousi oční vodu, která je tak dobrá, že i starci nahradí brýle. I. N.

Zásoby uhlí vydrží ještě staletí. Němečtí průmyslníci nechali zkoumati svými odborníky na základě nejnovějších metod zásoby uhlí, uloženého pod zemským povrchem v říši. Tito odhadli celkovou německou zásobu na 280 miliard tun. Když počítáme s nynější roční těžbou 150 milionů tun uhlí ročně (v Německu), vystačily by tyto zásoby přibližně ještě na 3000 let. Protože situace je asi v celém světě podobná, nemusíme se ještě dlouho obávat, že vypotřebujeme »poslední kousek« uhlí. m.

Sláma jako užitečný materiál. Rolnictví jest jedním z nejméně racionálních odvětví výrobních. Sotva 20 procent sklizených rostlinných látek přijde na trh jako obilí — zbytek, sláma a plevy, jsou vlastně odpadkem. V posledním čase zabývala se chemická technologie zpracová-

ním těchto odpadků a hledala pro ně nej-různější upotřebení. Látky, tvořící stěbla a klasy, je možno přeměnit chemicky v tolik různých surovin, upotřebitelných v průmyslu, že se tyto odpadky rovnají možnosti svého využití vepří — o němž pěstitelé dobytka hrdě hlásali, že dává na 200 různých produktů.

Kolik je řečí na světě? Není snadno dáti správnou odpověď na otázku, kolika jazyky se mluví na naší zeměkouli. V údajích, kolik řečí je na světě, kolísají i statistiky, činíci si nárok na vědeckost. Podle zeměpisných a lidopisných znalostí statistiků, jakož i podle názoru, co považují za samostatnou řeč — řídí se konečná číslce různých statistik. Skutečnosti nejbližší bude však asi údaj, že v přítomné době existuje na světě okrouhle 2800 živých řečí. Z nich 860 je řečí nejdůležitějších. Z těchto pak připadá na Evropu 48 jazyků, na Asii 153, na Afriku 118, na Severní a Jižní Ameriku dohromady 424, na Oceanii 117. Jak viděti, je na zeměkouli »babylonské zmatení jazyků« dokonalé.

Levný zdroj vitamínu C. Podle zjištění dr. E. W. Henryho z university Toronto, je bílá řípa nejlevnějším a nejbohatším zdrojem vitamínu C. 1 metr. cent bílé řípy obsahuje 1100 vitaminových jednotek vitamínu C, citron 180, pomeranč 220 a rajská jablčka 170—180. Z bílé řípy připravuje šťávu, kterou doporučuje k pití hlavně starším, sešlým osobám. Vitamín C je antiskorbutický (protikurdějový). Jeho nedostatek projeví se sešlostí těla. s.

O lidském těle. Lidské oko váží šest až osm gramů. — Krev černocho z rovníkových krajín není ani o desetinu stupně teplejší než krev Eskymáka z ledového severu. — Nemocní cukrovkou mohou vyloučiti z těla moči v jediném dni půl až celý kilogram cukru.

O jablku. Požívání jablek se stává stále oblíbenějším. Někteří lidé si zvykli na pravidelné požívání jablek před spaním, jiní po obědě. Oba způsoby působí dobře na lidské zdraví. Zvláště požívání

Zemědělská záložna ve Frýdku

Jediný zemědělský ústav na Těšínsku. Bezpečné uložení peněz

**Dobře se nakupuje
v obchodním domě**

Ant. JIRKA-Petřvald

jablek před spánkem udržuje zdraví člověka. Jablko je nejen dobrou potravinou, nýbrž především dietním lékem. Obsahuje v sobě velmi mnoho fosforečné kyseliny v poživatelném stavu, a sotva který plod se mu v tom vyrovná. Proto také požívání jablek působí dobře na mozkovou činnost, na činnost jater; pravidelné požívání jablek před spaním působí klidný, zdravý spánek, desinfikuje ústní dutinu, váže přebytečné kyseliny v žaludku a zaživacím ústrojí a paralyzuje střevní poruchy. Jablka ale také ovlivňují velmi podstatně činnost ledvin a tím zamezují tvoreni kamínků. Také před chorobami krčními jsou jablka dobrou ochranou. Kdo si chce odvyknouti pití alkoholických nápojů, nechť pravidelně jí jablka po jídle a před spaním. Kdo večer pije pivo a nechce, aby škodlivě působilo na jeho organismus, nechť před spaním sní jedno nebo dvě kyselá jablka.

Znamení doby. V roce 1540 byl z Paříže vypověděn španělský lékař Michael Servet, protože tvrdil a dokazoval, že krev musí procházeti plicemi. — V roce 1807 byli v Londýně zatčeni dva muži, kteří se odvážili veřejně tvrditi, že je možno osvětlovati ulice plynem.

K historii germanisace osobních jmen v Čechách a na Moravě. Často překvapuje, že v rze české obci nalézáme téměř vesměs německá jména, ač není pamětníka, že se tam kdy Němci byli usadili. Před 50 lety — 1882 — psal farář F. D. v »Moravské orlici«: »Z matriky naší obce vysvítá, že poněmčení jmen provedeno bylo od naší vrchnosti během minulého století. Kdo se jmenoval Černý, stal se Schwarzem. Vlk Wolfem, Liška Fuchsem, ze Šedivého stal se Grau, z Jelínků Hirschové a ze Pšeničků učiněni podivným překladem Veitové.« Nebylo lze se pak diviti, že nalézali jsme před lety v národním táboře muže, kteří s největším zápalem Inuili k věci naší a v jichž srdcích kolovala přes německé jich jméno krev česká. Jak známo, stěžoval si kronikář český Pelzl na to, že jeho jméno bylo poněmčeno, neboť jeho děd se jmenoval ještě Kožíšek.

Nejlepší prostředek proti řečníkům, kteří mluví zbytečně dlouho a únavně, vy-

nalezli už dávno brasilští Indiáni, kde u jednoho z vnitrozemských kmenů panuje tento zvyk: ujmeli se slova svou povídavostí a žvanivostí známý člen náčelnické rady, vyzve ho náčelník, aby přednesl svou řeč na jedné noze. Tímto jednoduchým prostředkem je přinucen i ten nejvášnivější řečník, aby mluvil stručně, krátce a věcně. Myslíme, že i u nás by se tento prostředek velmi osvědčil.

Ženy a telefon. Je dobře známo, že muži vynikají daleko větší trpělivostí než ženy. Jen při jediné činnosti je trpělivost žen přímo zarážející — při telefonování. Potvrzuje to londýnská statistika: jednoho a téhož dne mluvily pozorované ženy ve Victoria Station průměrně devět minut, muži dvě a půl minuty, v Charing Cross ženy 8 minut, muži 2¼ minuty, v Trafalgar Square ženy 10 minut, muži 1½ minuty.

Co vypijí Američané. Podle nedávných statistik vypijí Američané průměrně dvakrát tolik mléka co piva, což je z velké části zásluhou vytrvalých a účinných reklam všech amerických mlékáren. Průměrná spotřeba mléka pro osobu a den dělá 0.55 litru. Je vyšší než ve státech evropských, vyjímajíc Švýcarsko a Skandinávii. Novoyorčan vypije ročně asi 201 litr mléka, 83 litrů piva a 75 litrů kávy.

Žebra, která pronikají stěnou tělní a tvoří svými volně na venek vyčnívajícími hroty jakýsi ostnatý krunýř, jsou jistě jedním z nejpodivnějších zařízení. Vyskytují se u žebrovníka (Pleurodeles) mloka, ježž možno nezřídka nalézt ve španělských a marockých cisternách. Dále se vyskytuje u jistého druhu žábv ze Šalomounských ostrovů, u níž pronikají čelistní kosti na venek po obou stranách ústních koutků.

Pancéřové sklo, bezpečné proti průstřelu, se vyrábí tak, že se spojuje několik desek různé tloušťky, mezi něž se vkládají desky celuloidové a z acetylcelulosity. Při nárazu střely se různé silné desky různé rozkmitají a kmitý se vzájemně ruší. Proto se zasažené místo pouze rozdrtí, ve skle vzniknou trhliny, ale sklo se neroztříští.

Tovární sklad
BAREV, LAKŮ
A FERMEŽE

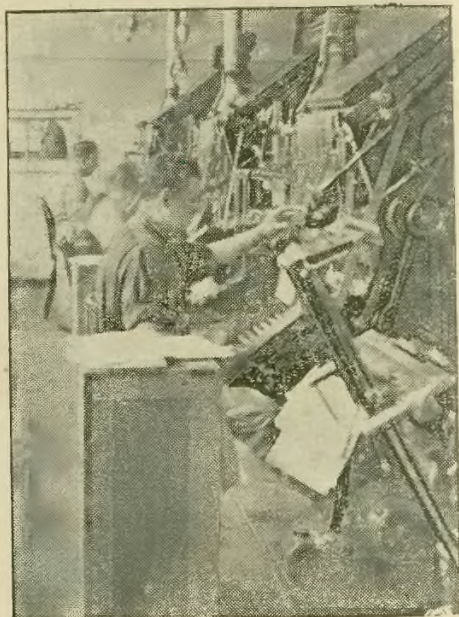
B. MORAVEC
HRUŠOV NAD ODROU

**Veškeré potřeby
pro malíře a
natěrače**

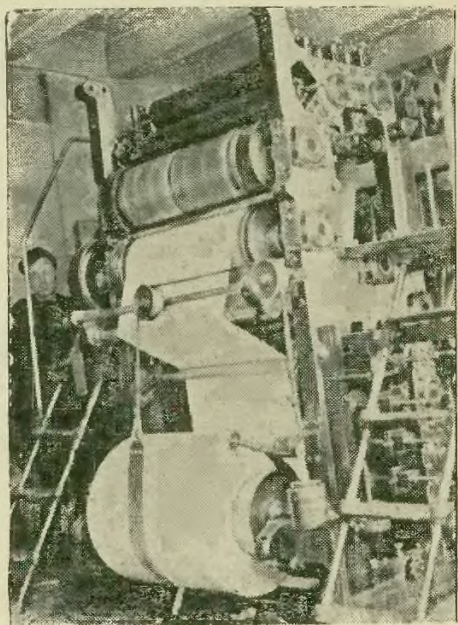
Pracovní ruch v moderní knihtiskárně

Kotouče s rotačním papírem, kterého se používá k tisku novin. Jeden kotouč má 8 až 10 kilometrů papíru, širokého 64 cm, a váží $2\frac{1}{4}$ metráku

Moderní sázečí stroje, na kterých se sázejí noviny

Část rotačky, na níž se denně tisknou noviny

Řezací stroje

Kuchyňské recepty

Selská polévka. Dvě mrkve, dva silné póry, 40 dkg brambor, menší celer, 10 dkg syrového uzeného bůčku, 5 dkg zeleného hrášku, 5 dkg fazolových zelených lusek, 8 dkg másla, 2 l vody, $\frac{1}{2}$ l svařeného mléka. — Postup: Zelenina kromě hrášku, lusek a póru nakrájí se na malé kostky, por na nudličky přes vlákno, lusky šikmo. Zelenina se dusí na polovině másla 10 min., zalije vodou, přidá uzený bůček a vaří na plotně. Jakmile je bůček měkký, lískovitě se nakrájí. Ostatní se vaří tak dlouho, až se brambory rozvaří. Polévka se necedí. Do odstavené přidá se procezené mléko a nakrájený uzený bůček. Zvlášť podává se osmažená žemle. Zelená petrželka se dá naposled.

Krupicová polévka. Na másle usmažíme krupici (pro 1 osobu 1 dkg krupice) do růžova. Nakrájíme na nudličky mrkev, celer, petržel a spařenou kapustu (pro 1 osobu čítáme 2 dkg zeleniny). Polévku zahustíme světlou jíškou, zavaříme do ní krupici a dobře vše povaříme. Přidáme málo květu a sekanou zelenou petrželku.

Polévka hrášková, bílá: Vyloupaný zelený hrášek dáme podusití na máslo. Uděláme světlou jíšku, rozředíme ji polévkou z kostí a zeleniny, přidáme podušený hrášek, osolíme a necháme povařit. Než polévku podáváme, můžeme přidat do ní žloutek v mléce rozkvedlaný.

Polévka chřestová: Oloupaný a na kostky nakrájený chřest se uvaří ve slané vodě. Udělá se světlá jíška s jemně usekanou zelenou petrželkou, přidá se k povařenému chřestu, osolí a nechá povařit. Naposled se vmíchají do polévky 2 žloutky, v mléce rozkvedlané.

Falešná želví polévka. Kus telecí hlavy dáme vařit do studené vody se vši zeleninou, 2 hřebíčky, 2 bobkovými listy, štipkou dymianu a kouskem uzeného masa. Šum pozorně sebereme. Hnědou jíšku zalejeme procezenou polévkou a dlouho vaříme. Když jest maso měkké, vyndáme hlavu, maso obereme, pokrájíme na úhledné kousky, rovněž i uzené maso nebo kousek šunky, dáme do procezené polév-

ky, přidáme trochu vína, podle možnosti vína madeirského, trochu pepře, z $\frac{1}{2}$ citronu šťávu a svaříme. Uvaříme 2 vajíčka na tvrdo a žloutky posekáme do polévky.

Dušená holoubata s hnědou omáčkou. Na kus másla dáme do kuthanu rozkrájenou cibulku a necháme ji hezky do hněda usmažit. Pak na ni vložíme vykuchanā, na polovinu rozkrájenā holoubata, osolíme je, přiklopíme poklicí a dusíme do měkka. Když vysmahují, podléváme hovězí polévkou. Jakmile maso změkne, přidáme do omáčky dostatečné množství polévky, šťávu z jednoho citronu, lžici páleného a kousek bílého cukru a zaprášíme hnědou jíškou, aby omáčka, když se povaří, byla zahoustlá. Pak holoubata upravíme na mísu, posypeme sekanou citronovou kůrou a omáčku na ně procedíme.

Pečený bažant. Jako koroptve a ostatní pernatou zvěřinu protáhne se také očištěný, k pečení připravený bažant hojně slaninou a na másle a slanině peče v troubě do zlatohněda. Upečeného bažanta rozkrájíme, na mísu urovnáme, šťavou podlejeme a se zavařeným ovocem nebo dušeným zelím podáváme. Mladý bažant a mladé koroptve se vloží na pekáč do rozpáleného omastku a pekou ve velmi horké troubě za nepatrného podlévání. Podle franc. předpisů se pekou pouze 20 minut a jsou křehké a šťavnaté.

Slepice na paprice. Měkkou uvařenou slepici (od předešlého dne) na kousky rozkrájíme. Na rendlíku na 1 a půl lžici másla 1 drobně rozsekanou cibuli zapění, přidáme špetku papriky a slepici necháme s cibulí dusit. Za čtvrt hodiny podlijeme slepici nabíračkou slabší polévky nebo vody. Do koflíku kyselé smetany rozkverláme vrchovatou lžicí mouky, ktedou do omáčky zavaříme a necháme zahoustnouti, načež podle potřeby osolíme. Maso vyndáme na mísu a omáčku na ně nalijeme. K tomu podáváme knedlík nebo noky. Kuře na paprice upravujeme stejně jako slepici. Podle stáří se dusí půl až 1 hodinu.

Kapr pečený se sledí. Dílek kapra se uprostřed na vyšší straně asi 2 cm od kra-

je slabě nařízne, aby se lépe propekl, mírně se osolí a peče v troubě na přiměřené pánvi s 1½ dkg másla 10—15 minut. Upečený se ze šťávy odstraní, šťáva vysmahne do tuku, aby se trochu zbarvila, zaleje lžicemi vody, povaří, stáhne na okraj plotny, aby se šťáva nevařila a váže 1½ dkg syrového másla, rozetřeného se sardelí. Vázati neboli zahustiti šťávu sardelovým máslem znamená, máslo tak dlouho v nevařící šťávě míchat, až se v ní rozpustí a šťávu zhutí. Ve vařící šťávě nemělo by to účinku. Šťáva vázaná máslem, kdyby se povařila, zřídla by. Nebo místo šťávy může se kapr přelíti pouze sardelovým máslem rozpuštěným, ne rozehřátým. Brambor za přílohu.

Štika podle českého způsobu. Dílek štiky 15 dkg těžký i s kůží vaří se ve slané vodě s dvěma plátky cibule a s pěti zrnyk pepře 10 minut. Na talíři přelije se 3 dkg rozehřátého másla a posype vařeným, jemně usekaným žlutkem a špetkou zelené petrželky. Brambory rohlíčky za přílohu.

Telecí játra na tyrolský způsob. Řízky z telecích jater protáhneme slaninou a v rozpáleném sádle upečeme. Jsou-li měkká, mastnotu z nich sebereme, posypeme je jemně sekanou citronovou kůrou, přilejeme osminu litru kyselé smetany (na půl kg jater), trochu polévky a omáčku necháme chvíli povařit.

Hovězí jazyk s křenem. Jazyk ve slané vodě do měkka uvaříme, kůži stáhneme, nakrájíme jej na plátky, srovnáme na mísu, ozdobíme zelenou petrželkou a strouhaným křenem a podáváme. Nebo upravíme k němu octový křen: Do rozředěného vinného octa dáme kus cukru, aby byl dostatečně sladký a přimícháme do něho nastrouhaný křen. Pro lahodnější chuť může se přidati též strouhané jablko.

Anglický roastbeef. Nízký bok se zbaví kostí, tuku, nasolí, opepří, naklepe a nechá dvě hodiny ležet. Na kastrole se

rozpálí hovězí lůj, maso se do toho vloží, čtvrt hodiny opéká na jedné straně, druhou čtvrt hodinu na druhé straně ve velmi horké troubě. K posledu se rozpálený lůj slijí a nahradí kusem čerstvého másla a ještě několik minut ve žhavé troubě opéká. Potom se přendá do jiné nádoby, zapráší moukou, podlijí polévkou. Roastbeef se nakrájí na tenké řízky a podlijí omáčkou. Zbytek omáčky se dá do omáčníku. Maso se obloží dušenou zeleninou.

Telecí maso dušené. Telecí plecko lehce opereme, otfeme a nakrájíme na kousky. V kastrolu rozpálíme máslo a olej, a když se z omastku kouří, vložíme do něho maso, osolíme je, opepříme a zprudka opečeme na všech stranách. Pak k němu přidáme očištěné, na nudličky nakrájené žampiony a vše smažíme ještě několik minut. Cibulku-šalotku jemně usekáme, přidáme ji k masu současně s moukou, kterou pražíme ještě, až zežloutne. Pak maso podlijeme bílým vínem a dusíme, často je podlévající polévkou z kostí nebo hovězí polévkou. Nato přidáme k masu prolisovaná jablíčka, kastrol přiklopíme poklicí a maso dusíme v troubě dobrou hodinu. Do hotového pokrmu zamícháme sekaný estragon, upravíme jej na mísu a posypeme sekanou zelenou petrželkou.

Vepřová játra s cibulkou. Vepřová játra očištíme, opereme a nakrájíme je na plátky. Každý opepříme, obalíme v mouce, pokapeme sádlem nebo olejem a upečeme na rožni do červena. Zatím usmažíme na másle jemně usekanou cibulku do červena. Upečená játra osolíme, pokapeme je octem, posypeme smaženou cibulkou a sekanou zelenou petrželkou a podáváme je.

Telecí kotlety na špeku s vínem. Kost na kotletách se odsekne, maso protáhne slaninou. Na rendlíku rozpustíme slaninu, dáme do ní zeleninu, kousek šunky, bobkového listu a dusíme. Pak do toho vlo-

Obchod zbožím smíšeným,
koloniálním a
zemským i plodinami

JAN KAJZAR
TŘINEC, TRŽIŠTĚ

Káva, čaj,
lahůdky,
likéry

O DĚ V Y ANT. PALIČKA Petřvald
pánské i dámské

zhotovuje
v nejjemnějším
provedení
u l é k á r n y za mírné ceny.

žíme maso, přilejeme sklenku vína, přiklopíme a dusíme. Podléváme. Měkké maso dáme na jiný kastrol. Omáčku zaprášíme, povaříme, přecedíme. Podáváme s makarony.

Vepřové kotlety s houbami. Vepřové libové kotlety naklepeme a nasolíme a lehce tlučeným pepřem posypeme. Do kuthánku dáme kus másla a drobně rozkrájené hříbky, necháme je chvíli podusit, načež vložíme k nim kotlety, přiklopíme poklicí a nedáme je dusit do měkka. Podle potřeby přilejeme hovězí polévku. Když jsou kotlety měkké, zapráší se omáčka moukou, nechá povařit, kotlety se pak upraví na mísu a omáčkou podlijí.

Beefsteak na čerstvý způsob. Svičkovou pečení zbavíme všech mázder a kůžiček, pak ji rozřežeme na řízky asi 2 cm tlusté, osolíme, hodně rozklepeme, omočíme v mouce, dáme na pánev na maslo a cibulku, do zlatova přizloutlou, a necháme na prudkém ohni pod poklicí dusit, jen co mouka trochu zčervená. Pak je obrátíme a necháme zčervenat i na druhé straně. Pak vyndáme na mísu, do cibulky dáme větší sběračku vody, povaříme, pak přecedíme a touto omáčkou beefsteaky podlejeme. Máslo (po př. smíšeného na 2 díly s 1 dílem loje) na pánvi budiž s dostatek.

Guláš se zeleninou, zalitý smetanou. Půl kg gulášového masa naklepeme, osolíme a hodíme na kuthan, kde jsme na másle osmažili kořínkovou zeleninu. Připravíme bobkový list, nové koření, větévkový tymián a lžici citronové šťávy nebo octa a dusíme pod pokličkou, do poloměkka. Pak zalejeme potřebným množstvím vody a dusíme do měkka. Maso a zeleninu vybereme, šťávu přecedíme, zaprášíme, zalejeme čtvrt litrem kyselé smetany, přihodíme 2 dkg sekaných kapek a maso s jemně pokrájenou zeleninou do této omáčky vložíme a necháme povařit. Příloha: houskový knedlík.

Špekové knedlíky. 4 žemle nakrájíme na malé kostky a necháme v troubě osmažit, 5 dkg slaniny na kostky nakrájené rozpustíme na pánvi a na tom osmáhneme trochu jemně sekané cibulky a trochu zelené sekané petrželky. Dále nakrájíme na malé kostky 25 dkg uvařeného uzeného masa. Vše dáme do mísy, osolíme, slabě opepíme, zalijeme trochou mléka, přidáme 3 celá vejce a tolik hrubé mouky, až

se nám to spojí v těsto. Z tohoto naděláme malé knedlíčky (jako malé pomeranče!) a tyto vaříme ve slané vodě. Uvařené mastíme sádlem a přidáváme přírodní zeli (t. j. 5 dkg jemně sekané cibule osmáhneme na 10 dkg sádla do růžova, pak přidáme ½ kg kyselého zeli, slabě podlijeme polévkou a zvolna dusíme).

Tvarohový závin z máslového těsta. Čtvrt kg mouky a 4 žloutky, citronová kůra, 10 dkg cukru, na špičku nože pečivového prášku se dobře prohněte. Máslo se rozdrobí do mouky a ostatního se přidává. Prohnětené těsto válečkem rozválíme na obdélník, třikrát přeložíme, válečkem poklepeme, rozválíme na 3 díly, přeložíme, naklepeme a dáme do studena na půl hodiny odpočinouti. Připravíme zatím tvaroh. Rozstrouháme dobrý, ne kyselý tvaroh, třeme jej s 1–2 žloutky, 4 dkg másla, trochou soli a citr. kůrou, přidáme 1 rozstrouhanou hořkou mandli a cukru tolik, aby byl tvaroh sladký, je-li snad nádivka hustá, přidáme trochu mléka. Těsto uválíme válečkem, jak je dlouhý koláčový plech. Položíme je na pomaštěný plech, kružítkem po stranách zařizujeme, aby se udělal okraj cívečkový. Okraje se 2 prsty od sebe po obou stranách as na 2 cm nakrojí. Potom dáme na prostředek rozdělený tvaroh, posypeme rozsekanými mandlemi, pohážíme hrozinkami, nařiznuté kousky položíme pěkně proti sobě na nádivku, na krajích dobře přeložíme těsto tak, aby nemohl tvaroh vytéci, závin pomažeme vejcem, do zlatova upečený posypeme pak vanilkovým cukrem.

Koblihy. Půl kila prohřáté mouky na pečivo prosijeme na misku, špetku soli, 4 lžice cukru, z půle citronu jemně usekanou kůru, 2 lžice rumu nebo punče (nemusí!), 7 dkg másla, 6 žloutků, 4 dkg droždí, smetanu přiléváme a zpracujeme na těsto, jež smí být polotuhé a dobře vypracováno, vyhněteno i vykynuté. Na vlažném, moukou posypaném vále těsto stejnoměrně vyválíme a klademe do stejnoměrných vzdáleností nádivku (zavařeninu meruňkovou, nejoblíbenější), malinovou, rybízovou, jahodovou, mák, jak komu chutná) na jednu polovici těsta, načež pokryjeme (překlopíme) druhou polovici těsta. Vyvýšeniny ukáží nám, kde máme koblihu ostrou sklenicí (sklenkou na víno) vykrojit. Koblihy klademe na ubrousek moukou posypaný a necháme, pokryté ubrouskem, zkynouti. Po vykrojení těsto zas

vyválíme a opakujeme vykrájení koblih, z těsta zbylého upečeme šišky. Na pánvi nebo rendlíku rozpustíme 1 díl másla, 1 díl sádla vepřového nebo rostlinného tuku (může to být však také jen jadrný hovězí lůj, jenž činí koblíhy křehkými, ale musí se jísti teplé, výtečné jsou i na stolním oleji), jehož nedáme mnoho (na prst silně), aby se necelá polovice koblíhy potopila, aby se totiž tak mohl utvořit známý bílý kroužek uprostřed koblíhy, a do horkého tuku koblíhy klademe volně vedle sebe, aby měly dost místa, a pokryjeme poklicí. Jsou-li do červena osmažené, obrátíme je a více nepokrýváme poklicí. Příliš dlouho je nesmažíme, aby tukem příliš nenatáhly. Usmážené koblíhy sype-me hned cukrem s vanilkou a dáme na kamna nebo do otevřené trouby, aby zůstaly vlažné.

Jahodový koláč. 4 žloutky, trochu citronové kůry a 6 dkg cukru řádně utřeme, pak přidáme ze 4 bílků pevně ušlehaný sníh, do kterého jsme zašlehali 10 dkg cukru a vše zasype-me 14 dkg mouky. Směs tuto dáme do dortového tvořítka a upečeme. Po vychladnutí dáme na mísu a zdobíme půl litrem ušlehané šlehačky, do které jsme vmíchali 10—15 dkg prolisovaných jahod. Celek zdobíme jahodami, pocukrujeme a dáme k ledu.

Třešňový koláč lehký: 12 dkg cukru se umíchá se 4 žloutky a citronovou kůrou. Se sněhem ze 4 bílků se lehce vmíchá 12 dkg mouky. Na pomaštěný a moukou vysypaný plech se těsto stejnoměrně rozetře, poklade opláchnutými a osušenými třešněmi a zvolna peče. Upečený se pocukruje a krájí na čtverečky.

Nastane doba zavařování. Povinností každé dbalé hospodyně je, aby si předem připravila věci, nutně potřebné k zavařování ovoce. Jsou to: nový kastrol (který by nebyl promaštěn), novou vařečku, lžici na vybírání ovoce, láhve a cukr. Jaké láhve si máme připravit? Předem si uvědomíme, že nezavařujeme pouze letos, nýbrž každý rok. Proto koupíme láhve takové, které vydrží mnoho let, uspoří nám mnoho cukru a ovoce v nich zavařené jest

mnohem chutnější. Jsou to láhve patentní, různých značek, založené na stejném principu.

Francouzský nákyp. Na misce se utře 5 žloutků do husta, přidá se k tomu 14 dkg tlučeného cukru, 5 vařených utřených žloutků a tře se to ještě čtvrt hodiny. Pak se k tomu dá 14 dkg strouhaných nebo sekaných mandlí loupáných, citronová kůra usekaná, tlučená vanilka a z 5 bílků sníh, který se zlehka s těmi mandlemi do hmoty zamíchá. Vlije se to pak do máslem vymazané a mandlemi vysypané formy a peče se v prostředně teplé troubě jednu hodinu. Pečený se polije vinnou pěnou nebo se pomaže bílým ledem. Poté se předkládá za studena jako dort.

Linecký dort pravý (bez vajec). 25 dkg másla se utře s 9 dkg cukru, přidá citronová kůra a při stálém tření 27 dkg mouky. Nyní slepí se bílé oplatky ve velikosti dortu, na ně dá polovina masy, tato potřeme marmeládou nebo celým zavařeným rybízem a z druhé poloviny masy udělá se silný okraj a mřížky. Zvolna se upeče a posype cukrem.

Zázvorky. 28 dkg mouky, 21 dkg cukru, 6 žloutků, 2 celá vejce, 1½ dkg mletého zázvoru a 1 prášek do pečiva. Vše zaděláme v těsto, z kterého děláme různé vzorky, klademe na mastný a moukou posypaný plech a necháme hodinu oschnout. Pak zprudka pečeme.

Švestkový trhanec. 5 dkg másla, 3 žloutky, 10 dkg cukru, $\frac{3}{16}$ l mléka, čtvrt kg mouky, špetku soli, citr. kůru, sníh, 3 dkg másla na pekáč; půl kg švestek, 4 dkg cukru na posypání. Do třešňového másla přidáme citr. kůru, cukr, žloutky a třeme 15 minut. Do utřené hmoty přidáme po lžících mléko s moukou, až všechnu mouku s mlékem do toho zatřeme, pak zamícháme zvolna tuhý sníh z bílků. Těsto nalejeme na rozpálený, vymazaný pekáč, pokládáme očištěnými, na nudličky rozkrájenými švestkami a dáme péci do horké trouby. Pečený roztrháme dvěma vidličkami a necháme ještě chvíli v troubě zapéci. Pak upravíme na mísu a posypeme cukrem.

JOSEF ŠIROKÝ odb. obchod kávou, kolon. zbožím a lahůdkami
ORLOVA, Obecní dům telefon 60
 čís. 60

Mandlový chlebiček. Tři půl hodiny 10 žloutků se 37 dkg jemného cukru a z půl citronu kůry. Pak přidej 32 dkg jemné mouky, 4 dkg loupaných a strouhaných mandlí hořkých, posleze z osmi bílků sníh. Lehce promíchej a vlej do pekáčku máslem vymazaného a houskou vysypaného. Hned za syrova posyp cukrem, když cukr zvodnatí, posyp sladkými mandlemi, na nudličky krájenými a vše peč zvolna ¾ hodiny.

Trubičky s krémem. Udělej na vále z půl kg mouky, 1 vejce, žloutku, půl citr. kůry, trochu vody a soli tuhé těsto, rozválej půl kg másla na placku, polož ji na rozválené těsto a nелеžitě promíchej jako máslové těsto a nech odpočinout. Po dvou hodinách to opakuj a nech zase odpočinout, potom rozválej na stébko tlusté, nakrájej dlouhé kousky, polož na formu trubičkovou, dej na plech, pomaz po vrchu vejcem a peč rychle v horké troubě. Když vychladnou, naplň je buď bílkovým sněhem (na 4 bílky ¼ kg cukru), míchaným vanilkovým cukrem nebo smetanovou pěnou.

Salát z mrkve. Mrkev skrájíme na jemné nudličky a hodíme do studené vody. As na 2 větší mrkve povaříme 4 dkg cukru s korou půlky citronu v malém množství vody, přidáme potom na skrájenou mrkev 2 dcl. bílého vína, trochu vody, šťávu z polovičky citronu a dusíme, až není skoro žádné šťávy. — Tento salát hodí se k hovězímu masu a pečením.

Salát z fazolových lusků. Lusky, zbavené nitek a opraené, nakrájíme na úhledné kosočtverečky a vaříme do měkka v slané vodě. Bereme hned vřelou vodu, aby vaření dlouho netrvalo, neboť čím rychleji se uvaří, tím spíš si ponechají pěknou zelenou barvu. Dlouhým vařením hnědnou a pozbývají chuti. Nejideálnější je proto vaření zeleninu na plynu nebo švédském vařiči. Měkké lusky necháme odkapat na sítku a poněkud vychladlé je narovnáme na skleněnou mísu a zalejeme

dobrym salátovým octem. Postavíme do studena a před podáním trochu opepříme, polejeme tabulovým olejem a nakonec pěkně ozdobíme kolečky vařené mrkve, marinované v octě, a drobnými růžičkami karfiolu.

Falešný kaviár. Jikry ze dvou slanečků očistíme, zbavíme vláken a blan a necháme půl dne močiti v octě; tím zbledí a lehce se dělí. Utřeme jednu sardeli s 20 dkg másla, uvaříme na tvrdo dvě vejce, necháme je vychladnouti, bílky na drobno rozsekáme a žloutky utřeme s výše uvedeným máslem, přidáme ty sekané bílky, jednu velkou lžici hořčice, 1 dkg sekaných kaprlat, jednu velmi jemně sekanou cibulku a ty jikry ze dvou slanečků a všechno dobře promícháme. Můžeme této hmoty upotřebiti i na mazání sandwichů. Pomazánka tato jest výborná.

Špenát s mrkví. Mrkev na tenké plátky nakrájenou vaříme pomalu a bez míchání ve ¼ litru vody, do které jsme přidali něco soli a dvě kostky cukru. Současně vaříme hrst špenátu ve slané vodě, dobře jej vymačkáme a jemně rozsekáme. Tmavou zápražku zalijeme vodou ze zeleniny anebo polévkou, přidáme mrkev a špenát a necháme přejíti var; nakonec přidáme malou špičku nože papriky, pepře a několik kapek polévkového koření pro chuť.

Kapusta se strouhanou houskou. Pěknou kapustu uvaříme ve slané vodě do měkka. Zatím usekáme jemně cibuli, dáme ji zpěníti na máslo, zaprášíme ji moukou a jíšku pražíme, až zežloutne. Nato ji zředíme po troškách vařícím mlékem, dobře omáčku zamícháme a vaříme ji asi 25 minut. Do hotové omáčky zamícháme strouhaný sýr a po kouscích čerstvé máslo. Uvařenou kapustu rozdělíme na čtvrtky, vložíme ji do omáčky, zamícháme a podle chuti vše osolíme a opepříme. Kapustu upravíme na máslem vymazanou pánev a kolem ní urovnáme na kolečka nakrájené, vařené brambory. Vše posype-

Přijdete-li do LAZU, navštivte
restauraci a kavárnu

Národní dům
v Lazích

Plzeňský prazdroj — Karvinské pivo
Útulná zahradní restaurace, kuželna

EMANUEL POSKER, restaurátor

me strouhaným sýrem, strouhanou houskou, pokapeme rozpáleným máslem a v prudké troubě kapustu zapečeme několik minut.

Dušený pór. Nakrájí se jako předsle, vloží do rendlíku, osolí, opepří, zalije bílým vínem, jen co by se dusil, přidají se k němu (na 5 silných pórů) dvě oloupaná, jader zbavená, hrubě rozsekaná rajská jablíčka a lžíce oleje. Dusí se do měkka. Podává se studený tak jak je.

Dušená mrkev. Na kolečka krájenou mrkev udusíme na másle s kouskem slaniny a šunky. Osolíme, opepříme a podle potřeby podléváme.

Smažená jablka. V hrnku upraví se z následujícího jemné lité těsto: $\frac{1}{2}$ litru mléka, $2\frac{1}{2}$ kg cukru, sůl, lžíce bílého vína nebo rumu, $\frac{1}{3}$ kg mouky, 1 žloutek. Do upraveného těsta namáčeji se loupaná jablka, kladou se do rozpáleného tuku, usmažená sypou se cukrem se skořicí.

Bezinková šťáva. Dobře zralé bobulky se otrhají, vyperou, polijí vodou, aby byly zatopeny a nechají vařit, až zblednou (hodně vařit). Pak se procedí lehce v sítku (nemačkat). Na 1 litr $\frac{1}{2}$ kg cukru a opět 20 minut povařit. Do horké šťávy nakonec se přidá trochu Oetker. prášku do zavařenin. Studenou pak plníme do lahví, a druhý den dobře uzátkujeme a zapečeme. Uchovává ve tmě a chladnu.

Konservování višní. Čerstvé, stopek zbavené višně řádně vypereme a po odkapaní naklademe do lahví. Tyto zalijeme 18° cukrovým syrobem (t. j. na 1 l vody 50 dkg cukru necháme svařit). Láhve uzavřeme celofánem, měchýřem neb patentní uzavěrkou a sterilisujeme v páře 15—20 minut. Doba sterilisace počítá se od bodu varu.

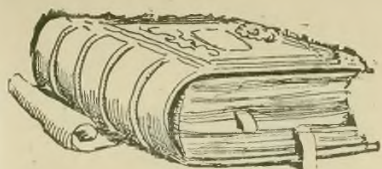
Pomazánka na chlebičky. Do umíchaného čajového másla zamícháme hořčici, lanýžovou paštiku, sekané francouzské sardinky i s olejem, strouhanou cibuli, sekaná sardelová očka a citronovou šťávu. Dlouhou žemli (veka) nakrájíme na sil-

nější plátky, potřeme je dobře umíchanou směsí. Pak složíme chlebičky na mísu ubrouskem vyloženou a podáváme k vínu, čaji a pod. — **Množství potravin na dlouhou žemli:** 1 krabice francouzských sardinek bez kostí, 12 dkg másla, 1 lžíčka hořčice, 5 dkg cibule, 25 dkg lanýžové paštiky, 4 očka (sardelová), 1 citron.

Paštika z husích jater. Potřeba: Půl kg bílých husích jater zbavených nervů (viz husí játra), $\frac{1}{4}$ kg vepřové krkovičky, $\frac{1}{4}$ kg slaniny, dva lanýže, šestnáctinka vína madeira, stopka koňaku, sůl, špetka pepře, neplná kávová lžička paštikového koření. — **P o s t u p:** Omytá játra nakrájí se na šest dílů, osolí, posypou slabě paštikovým kořením, pokropí vínem madeira a koňakem a nechají tři hodiny odležet. Vepřová syrová krkovička se rozkrájí, třikrát umele, drátěným sítem se umleté maso prolisuje, prolisované osolí, přidá pepř, paštikové koření, víno madeira, vypálený koňak a dobře promíchá. Porcelánový kelímek vyloží se na dně i stěnách páskovitě krájenou slaninou, potom dá se do něho třetina masa, na maso položí tři díly jater, mezi ně nasype se hrubě krájený lanýž, játra přikryjí druhou třetinou masa, opět se dají játra s lanýží a opět maso. Naplněný kelímek uzavře se slaninou, přikryje poklicí, postaví do rendlíku s vodou a v troubě dusí od bodu varu v rendlíku počítaje 1 a půl hod. Čas nelze přesně vyměřiti, protože je trouba nestejně vždy horká, ale paštiku dostatečně produšenou poznáme, když vystupuje na povrchu paštiky čistý tuk. Potom ji odstavíme a když trochu zchladne, poklopíme na kelímek hluboký talíř a pozorně ji vyklopíme, aby z ní vytekla šťáva, která se musí vyškvářit a nalíti zpět na paštiku. Nechá-li se tato šťáva v paštice nevyškvářená, působí na kysání paštiky nebo je paštika kyselá. Naposled se paštika zaleje rozpáleným vepřovým sádlem, nechá vychladnout a v chladné místnosti uschová. Ztuhlá pak vykrajuje se tence lžicí, v teplé vodě omočenou.

Čaj s pávem
také v plechovkách od firmy
J. FROMM V OPAVĚ

Žádejte jej
ve všech
obchodech

Domácí rádce

Světlé plstěné klobouky se snadno vyčistí kuchyňskou solí. Sůl se ohřeje, nanesou čistým kouskem flanelu na klobouk. Za chvilku sůl setřeme na čerstvém vzduchu a kartáčujeme ostrým kartáčem.

Perete-li po prvé nějaké nové barevné šaty, udělejte si tuto směs: naškrabte velmi jemně dva velké brambory, přidejte asi půl šálku octa a čtvrt šálku soli a nechte stát asi 10 minut. Pak přidejte čtyři a půl až pět litrů dešťové vody a v této směsi máchejte barevné šaty atd. asi 20 minut, než je perete.

Rez na plátně nebo na žehličkách odstraníte snadno rovněž obyčejnou solí.

Skvrny od nikotinu jsou velmi ošklivé, proto je odstraňte, neboť hyzdí vaše ruce. Do tří lžic peroxydu nakapejte asi 6 kapek čpavku, natřete tím nikotinové skvrny, nechte uschnout a pak vetřete nějaký cold cream. Odstraňte po 5–10 minutách a opakujte tento proces podle potřeby a síly skvrn.

Chléb nevysychá, vložíme-li k němu do mísy kousek jablka. Řez z jablka má dostatek vlhkosti, aby zabránil přílišnému vysychání chleba.

Máme-li doma větší množství cigaret, učiníme dobře, přiložíme-li k nim kousky kůry z pomeranče. Cigarety pak nevysychají a nevysypává se z nich tabák. Kromě toho mají příjemnou chuť.

Hlávkový salát ušetříme od zvadnutí, vložíme-li hlávky pevně do sklenice.

Zbývá-li nám pečeně, zalejeme ji šťávou a nádobu obložíme nějakými zelenými listy, nemáme-li ledničku.

Okurky a citrony zabalíme do pergamenového papíru a konce pevně zavážeme.

Maso nemá se nikdy nechat ležet ve vodě, zbavuje se tak mnohých výživin a ztrácí na chuť — ba nemá se ani klást na dřevo, neboť toto vssaje do sebe mnoho jeho chutné šťávy. Vypere-li se maso, má se ihned otřít čistou utěrkou. Sůl se do ně-

ho vetře. Čím rychleji se upraví, tím je výživnější.

Ovoce nemá rovněž ležet ve vodě. Ovoce i sušené obsahuje mnoho našemu tělu nutných látek a je nejlépe, jíme-li je syrové. Vařením a dušením ztrácí se mnoho z jeho vůně, chuti i výživnosti.

Prkna podlahy nesnesitelně vržou. Je to trýzeň zejména pro někoho, kdo důševně pracuje a při každém kroku je ze svého přemítání vyrušen ranou v podlaže. Tomuto malému zlu odpomůžeme, namažeme-li prkna aneb parkety v místech, kde praskají, trochou lněného oleje.

Kuchařka nechá denně utéci mléko a ráno místo libé vůně kávy táhne celým bytem protivně páchnoucí dým vykypělého mléka. Jak tomu zabránit, nedovede-li být kuchařka pozornější? Namažeme uvnitř hrnku okraj asi na dva prsty do hloubky tukem — a máme jakýsi magický kruh, přes nějž se mléko nedostane.

Květiny ve váze příliš rychle uvadají, ač se dává denně čerstvá voda. To však nestačí, je velmi dobře přidat do vody trochu kuchyňské soli a přirůznout stonky. Je však důležité, abychom při přirézávání stonků tyto drželi pod vodou.

Jak se nejlépe v zahrádce zbavíme dešťovek. Kdo chce najisto zbavit se dešťovek ze svých zahrádek, květináčů atd., nechť zkusi tento prostředek, který s určitostí a s výsledkem možno doporučit a při kterém nikterak rostlina neutrpí. Když byla země v zahrádce neb květináčích dosti vyschlá, zalijí se rostliny vodou, v níž jsme byli výtahem Aloe rozpustili. Zalití opakuje se po vyschnutí ještě jednou, avšak vydatně; po tomto prostředku zhynou jistě všechny dešťovky. Výtažek Aloe rostlině neškodí a dostane se v každé lékárně nebo u materialisty. Na litr vody bere se na špičku nože prášku a není třeba, leč několikrát zamíchat vodou.

DROGERIE
FOTO-PARFUMERIE

čisticí a lešticí přípravky pro domácnost. Barvy, laky, fermeže. Potřeby pro řemeslníky.
Veškeré přípravky pro hospodářství.

JAR. KOUŘIL
PETŘVALD, Hedvika

PRO ZASMÁNÍ

Uražená tetička. »Pepíčku, to si zakazuji, aby ses při Otčenáši díval na mne, když odříkáváš: »zbav nás ode všeho zlého: Amen«.

Otcovská pýcha. Panu Morgensteini se právě narodil první syn. Pan Morgenstein běhá pln radosti po pokoji a vtom tu někdo buší na dveře. »Kdo je to?«, ptá se rozčilený pan Morgenstein. — »Listonoš, nesu expres dopis!« — »A pro koho?«, zvidá šťastný otec, otvíraje dveře. — »Pro pana Morgensteina«, odpovídá posel. — »Nu ano, ale to musíte také říci, jestli pro Morgensteina otce nebo Morgensteina syna!«

Kolem půlnoci zaklepe soused u zuřivého radiofanouška. »Co je?« — »Prosím vás, příteli, nechtěl byste mi na chvíli půjčit váš amplion?« — »Ale s radostí. Chcete si zatančit?« — »Ne, ale chci se vyspat.«

»Znáte dobře paní z vedlejšího domu, totiž tak dobře, že s ní mluvíte?« — »Ó ano. Znam ji dokonce tak dobře, že s ní vůbec nemluvim«.

»Ženám se opravdu těžko zavděčím! Jdu-li večer ven, tak se urazím. — »A když zůstaneš doma?« — »Tak hraje na klavír!«

»Druzí mužové vynášejí své ženy až do nebe a ty nic«. — »Ale já bych to také udělal. Jenom kdybys tam chtěla zůstat«.

Paní k vandrákovi: »Říkám vám naposledy, abyste odešel; neposlechnete-li, budu muset zavolat svého muže«. — Vandrák: »No, no — snad ne toho chlapíka, který mi včera hrozil, že zavolá svoji ženu, nepůjdu-li ihned odtud?«

Chytrák. Harry k Marcelce: »Kéž bych měl tolik peněz, abych se mohl ženit!« — Marcela v očekávání: »A potom?« — Harry: »Koupil bych si auto a zůstal bych svobodem«.

Dnešní případ. Obvázaný muž v posteli: »Ženuško, prosím tě, pusť radio — rád bych věděl, jak dopadl fotbalový zápas, který jsem dnes začal soudcovat«.

Seriosní. »Tamhle ten podvodník mě připravil o dvacet tisíc korun. Dodal jsem mu zboží za čtyřicet tisíc a on hned ohlásil konkurs«. — »To jste mohl na něho udělat trestní oznámení pro podvod!« — »Nemohl, on zboží vrátil, ale prosím vás, kdo mně dá za takový brak víc než dvacet tisíc?«

Ve škole. Učitel: »Jmenuj mi nějaké slovo, které může být stupňováno!« — Žák: »Prosím, daně!«

Taktně. Po ulici kráčí vlasatý literát, pohroužený ve vážné rozjímání. Přistoupí k němu bratřko a nabízí mu šněrovadla. »Dejte mi pokoj s vašimi šněrovadly«. Já mám teď plnou hlavu jiných věcí«. — »Prodávám také hřebeny, pane«.

Mezi snoubenci. Erna vyzvídá na svém snoubenci jednu věc, o které on nechce hovořit. Ač Erna vynaložila všechno své umění, tajemství zůstává pro ni tajemstvím. Konečně na další naléhavé prosby zeptá se Ernin snoubenec důležitě se tvář: »Dovedeš Erno mlčet, ale opravdu mlčet?« — Erna již v duchu jásá nad svým vítězstvím: »Ano, drahoušku, jako hrob«. — »Tak tedy mlč a neptej se mne již«, zazněla odpověď.

Snadná mýlka. Pamatuješ se ještě, Maxi, pod tímto stromem jsme se po prvé políbili... Ale ne, to jsi nebyl ty«. — »Ale byl, Gusto, ale ty jsi to nebyla«.

ODĚVY HOŠEK KARVINNÁ

Telefon číslo 61

Lepší je pečení elektrinou

Vaření, pečení, uklizení a všechno to »děláni pořádku« v domácnosti je práce jistě ne právě nejllehčí. Po celý týden a ani v neděli, kdy pro ostatní je den odpočinku, nemají naše maminky oddechu. Zhusta bývá toho vaření a pečení ještě více než ve všední den, je piece neděle a milí svěřenci chtějí mít tabuli bohatější. Pak ovšem na chvilku odpočinku, na procházku na svěží vzduch, a nejenom »ten kuchyňský« nezbyvá kdy.

Proč si ženy samy tak ztěžují život? Proč se trápí, proč zápasí s námahou a dřinou, které se mohou hravě zbavit?

Technika vyrobila dnes celou řadu praktických strojů pro domácnost, které se dobře uplatní. Mimo jiné jsou to různé elektrické přístroje, jako elektr. žehlička, varič, vysavač prachu, leštič parket, elektr. pračka a j.

Velké usnadnění práce pro hospodyně je však elektrický sporák s troubou pro vaření a pečení.

Byl novinkou ještě před několika lety, ale dnes lze jej již spatřit v tisíci domácnostech.

Právem se táže hospodyně, že na tom elektrickém vaření a pečení musí být něco výjimečně dobrého, že jeho užití se šíří tak rychlým tempem. O vaření elektrinou byla na tomto místě již zmínka. Tentokrát chceme poukázat na velké přednosti pečení v elektrické troubě. Jak je sestrojena?

Elektrická trouba je zhotovena z ocelového plechu, který je uvnitř chráněn proti rzi buď smaltováním nebo stříkáním. Lišty, do nichž se zasouvají plechy na pečení, jsou u novějších provedení vytlačeny ve stěnách trouby, jsou oblé a trouba dá se snadno čistit. Topné články jsou dva po 600 wattch. Jeden je umístěn u dna, druhý u stropu, a to buď uvnitř trouby nebo vně. Teplotu lze regulovat dvěma přepínači na slabý, střední a silný žár. Regulace s jedním přepínačem není tak výhodná.

Pečení koláčů nebo masité pečeně v uhelné troubě je jistě tvrdou zkouškou dovednosti a trpělivosti hospodyně. Nemožnost regulace je zde velkým nedostatkem a vysoká teplota 1000 až 1500 st. C, jaká se vyvine při topení uhlím, je škodlivá, neboť ničí výživné látky

potravin, které se přehřívají a připalují, musí se pak přidávat více vody a tuku. Velkým teplem se z pečeně vypařuje 20 až 40 proc. vody, kdežto při pečení elektrickém jenom 5 až 15 procent.

Uhelná trouba vyžaduje stálého dozoru, což hospodyně unavuje, je takřka »k troubě uvázaná.« Běda, přidá-li se lopatka uhlí více. Tu bývá po radosti nad pěkným pečivem. Ne- ní proto divu, že mnohá maminka nerada peče, protože »trouba zlobí, dělá čertovinu.«

Jak velké výhody má naproti tomu trouba elektrická!

Zkouškami a měřením se zjistilo, že pro vaření není třeba větších teplot než od 50 do 100 st. C, pro pečení od 100 do 200, nejvíce pak 300 st. C. Ideální říditelnost elektrického tepla umožňuje pečení, při němž se pečeně nespeká, nevysychá a je tudíž o polovinu stravitelnější než z trouby plamenové. V elektrické troubě ušetří proti pečení na uhlí až 50 proc. všech tuků a 30 proc. bílkovin.

Elektricky pečené koláče a buchty jsou stejnoměrně hnědé, hebké a velmi chutné. I ti, kteří jsou »více masoví«, rádi sáhnou po koláči, elektricky pečeném.

Pěci v elektrické troubě je pro hospodyně opravdovou radostí a zábavou. A ta čistota a pohotovost! V kterékoliv době má hospodyně možnost bez zatápění, pouhým otočením vypínače, upéci všelijaké dobroty pro děti i pro hosty.

Elektrina pomáhá hospodyně a chvála elektrické trouby je jistě zasloužena, řekne-li pak: »Není jednoho dne, abych nechválila pečení elektrinou.«

Vhodným doplňkem samotné elektrické trouby je elektr. dvojité plotna pro vaření. Lepší je ovšem pořídit hned elektr. sporák dvou, tří nebo čtyřplotnový s troubou.

Pro vaření a pečení zavedly všeužitečné elektrárny a též některé městské zvláštní výhodné sazby pro elektrifikované domácnosti, podle nichž stojí jedna kilowattová hodina průměrně 50 až 70 haléřů.

Uvážíme-li všechny přednosti, úsporu práce a času, pak tato elektrická výbava stává se samozřejmou součástí moderní, ale též příjemné a útulné zařízené domácnosti.

Klavíry
pianina

Tovární sklad. Na mírné splátky
Opravy - Ladění - Výměna

A. Malý
Fryštát, Nákladní

Příjemný spánek jest požitkem a nutnou potřebou každému. Čím lepší postel, tím lepší spánek. Při koupi peří obraťte se tudíž na u-znanou a solidní firmu **S. Beniš, Praha-Vinohrady**. Neopomíňte proto a vyžádejte si před zakoupením peří bohatě **ilustrovaný ceník** výše uvedené firmy.

Harmoniky, heligonky, chromatické a pianové, jen ručně pracované od firmy K. Stibitz, jihočeská výrobní harmonik, České Budějovice, Široká ul. 5, mají světové jméno a těší se velké oblibě, jelikož jsou bezvadně zpracovány a odborně laděny. Rovněž i ceny umožňují každému jejich nákup. Dobrou dvouřadovou heligonku koupíte již za 450 Kč. Viz insert.

50 let vyrábí Josef Hlaváček, česká výrobní harmonik a heligonek v Lounech (Čechy), harmoniky a heligonky. V celém světě setkáte se s nimi a všude tam zní jejich krásný hlas. Padesát let zkušenosti a pilné práce chválí desetitisíce našich zákazníků ve všech zemích. Naše heligonky, harmoniky chromatické i pianové jsou pracovány z nejlepšího materiálu a nejlepšími odborníky. Pište nám o ceník, dostanete jej zdarma. Podporujte domácí průmysl! Ceny značně sníženy. Opravy všech druhů se přijímají. Školy pro samouky na jednořadovou harmoniku 2.20 Kč, dvouřadovou harmoniku 3.20 Kč, třířadovou harmoniku 4.20 Kč, chromatickou 16.90 Kč, větší 28 Kč. Zašlete obnos předem ve známkách. Veškeré opravy se přijímají.

Pro zasmání

O m l u v a. Učitel: »Že se nestydíš, chodit do školy v tak umazaných botách«. — Žák: »To jsou boty mého bratra«.

»Jsem se svými nervy u konce. Celou noc nespím a běhám po pokoji, cožpak není proti tomu žádný prostředek?«

»Ovšem, že je. Vysypte po světnici krabici rýsovacích hřebíčků a hned budete vyléčen«.

»Povídá se, že jste začal zcela s málem, pane generální řediteli!«

»Ano, pokud vím, když jsem se narodil, vážil jsem jenom 3 kila«.

Reporter: »Jak jste to, pane, udělal, že jste se dožil tak vysokého věku?«

Stoletý: »To je právě moje tajemství. Třikrát denně jsem jedl cibuli«.

Reporter: »Co to povídáte! A něco takového mohlo zůstat tajemstvím?«

Lovecká: Sváteční střelec: »Prosím vás, neviděl jste tady utíkat silně pokulhávajícího zajíce?« — Druhý sváteční střelec: »Neviděl, pane, neviděl. Vy jste ho postřelil?« — První: »Ach ne, ale připltl se mi do cesty, a já mu šlápl na nohu«.

Účinná pohrůžka. Jistá paní si dala u zubního lékaře udělat umělý chrup. Když však byla práce hotova a odevzdána, zapomněla paní úplně na placení. Ani upomínky lékařem zasílané neměly žádného účinku. I

rozzlobil se lékař velice velmi a zaslal paní upomínku poslední: »Vážená! Jestliže do čtrnácti dnů nezapravíte, dám do všech novin oznámení: »Pěkný, solidně vypracovaný zánovní chrup je na prodej. K nahlédnutí u paní N. N.« — Druhého dne prý paní zaplatila.

Hrdinové. »Prosím tě, neprozrad' mne mé ženě, že jsem si od tebe vypůjčil 100 Kč«. — »Dobře, ale nesmíš také říci mé ženě, že jsem měl tolik peněz«.

Originální nápad. »Ani nevíte, paní Roubíčková, jak jsem spokojena. Tři měsíce už můj muž nevytáhl paty do hospody«. — »Jděte?! A jak jste to zařídila?« — »Zcela jednoduše. Jednou, když zase přišel ke třetí hodině ráno domů, tu jsem zašeptala: To jsi ty, Otíčku? Můj muž se totiž jmenuje Bedřich«.

Obchodní politika. »Baťa se na své cestě do Indie prý také zastavil u papeže?« — »Co tam chtěl?« — »Prosil papeže, aby zrušil řád bosáků«.

Na to může přísahat. Soudce: »A naposled zvolal obžalovaný na žalobce: »Jste osel, pane starosto! — Souhlasí to, pane svědku?« — Svědek: »Ano. To klidně mohu odpřísáhnout!«

To by nestačilo. — Malý Oliček má zítra svátek. Právě přišlo psaní od jeho otce, který byl velmi dlouho na cestách, že zítra na Oličkův svátek bude doma. — Čte matka synkovi dopis a povídá: »Tak vidíš, Oličku, jaký to budeš mít hezký svátek, když k němu do-staneš tatíčka«. — Oliček však se ptá trochu nedůvěřivě: »Ale mami, dort a dárky snad dostanu také?«

Hned po polednách na prázdnou ještě silnici vyšly si slečna Věrka, Evka a Zdena. Kachními kroky opatrně našlapují do vypráhlé silnice a na všech třech obličejích je vidět velké vzrušení.

Časem některé z nich nervosně se zatoučí slunečník nad hlavou, nebo některá nožka zlostně zadupe do silniční dlažby.

A je slyšet Věrčin rozněvaný hlas: »Všichni muži jsou lotři! Ach, kdybyste věděly, jak nenávidím to mužské plemeno! Člověk se jich zrovna štítí a když si vzpomenu, jak mně velice ublížili, všem mužům na světě bych vyškrabala oči!

Všechny tři v chůzi přitiskly se k sobě ramínky. A to slečna Evka ze sebe nenávisťně chrlí: »Kolik mužů jsem na světě poznala, o tolika špatných povahách teď vím. Jsou zrádní jako kocouři, licoměrní jak hyeny a běda ubohému děvčeti, které jim uvěří!«

Přidává si i slečna Zdena: »Mají nás jen jako hříčku, v každém slově nám lhou a umí se tak přetvařovati, že obloudí i tu nejchytřejší ženu.«

Silnice je stále prázdná a jen slunce pere do světlých slunečníků. Znovu chápe se slova Věrka: »Přece jsme si takovými přítelkyněmi, že si můžeme svědčiti i ta největší tajemství. A já se konečně za své tajemství ani nestydím, ale od té doby jsou mi všichni mužští tak protivnými, že bych se ani neostýchala některého zavraždit!«

»Vypravuj, chudáčku Věrko!« prosí Evka a Zdena.

»Řeknu vám to!« energicky prohlašuje Věrka. »Vždycky jsem se varovala všech hochů, utíkala jsem před nimi, bála jsem se jim podívat do očí, ale jednou, — jednou jsem se přece spálila. A kdybyste ho byly viděly! Na pohled takový dobráček, takový cukrový panáček, že byste mu hádaly tak asi dvanáctiletý rozum. A kdybyste věděly, jak jsem ho měla ráda! Dala jsem mu celé své srdce, zasněbila jsem mu celý život, četla jsem mu každé přání na očích a věřila jeho přísahám a nesmírným slibům!«

»To tak dělají všichni!« smutně vzdychají Zdena a Evka.

Věrka podrážděně pokračuje: »Dokonce i svatbu mně slíbil, ke sňatku si již koupil knoflíky do košile, do poslední

chvilky klečel mi u nohou a přísahal, že mě bude věčně zbožňovat, jak tu nejkrásnější zlatou sveticí na oltáři! A věříte, že tu sobotu, když jsme měli jít na katechismus, načisto a nadobro mi utekl? Nemají mně býti všichni muži na smrt protivní, a díváte se, že jsem při krucifixu přísahala, že se do smrti na žádného muže neusměji a vlídně nepodívám?«

Slečně Evce planou oči sírově žlutými plamínky a chrlí ze sebe vzteklá slova: »To není nic, to se ti, Věrko, ještě nestalo to nejhorší, to já jsem poznala ještě většího ničemu! Ten člověk ani přede mnou nestál, ten neustále jen u mých nohou klečel, vzdychal a ubezpečoval mě, že jsem serafín a cherubín, ale když jsem ho jemně upozornila po třileté známosti, že bychom se mohli vzít, vypůjčil si ode mne peníze a utekl mi!«

Všechna tři děvčata planou šílenou nenávistí a oči se jim zapalují v divoký odpor proti mužům.

A korunuje to vyznání slečny Zdeny. Je z nich nejstarší a v očích koutcích již se jí objevují vráskové vějířky. Tlumeně a zlostně vypravuje: »Já sice chápu vaši nenávist proti mužům, ale můj hněv je ještě oprávněnější. Do smrti se nedám zlákat k intimnímu rozhovoru s mužem a kdyby mně některý nabídl doprovod, zavolám strážníka. A kdyby některý dovolil si na mě usmát a důvěrně se mnou hovořit, snad bych ho rozsápala. Já vím, že jsou vám muži protivní, ale tak protivnými jako mně, ani vám býti nemohou. Kdybych byla ještě tisíc let živa, neuvidí mě nikdo s mužem pohromadě.«

»Vidiš, my obě jsme se ti vyzpovídaly,« vyčítá Evka. »a ty nám svou historii s muži nepovíš?«

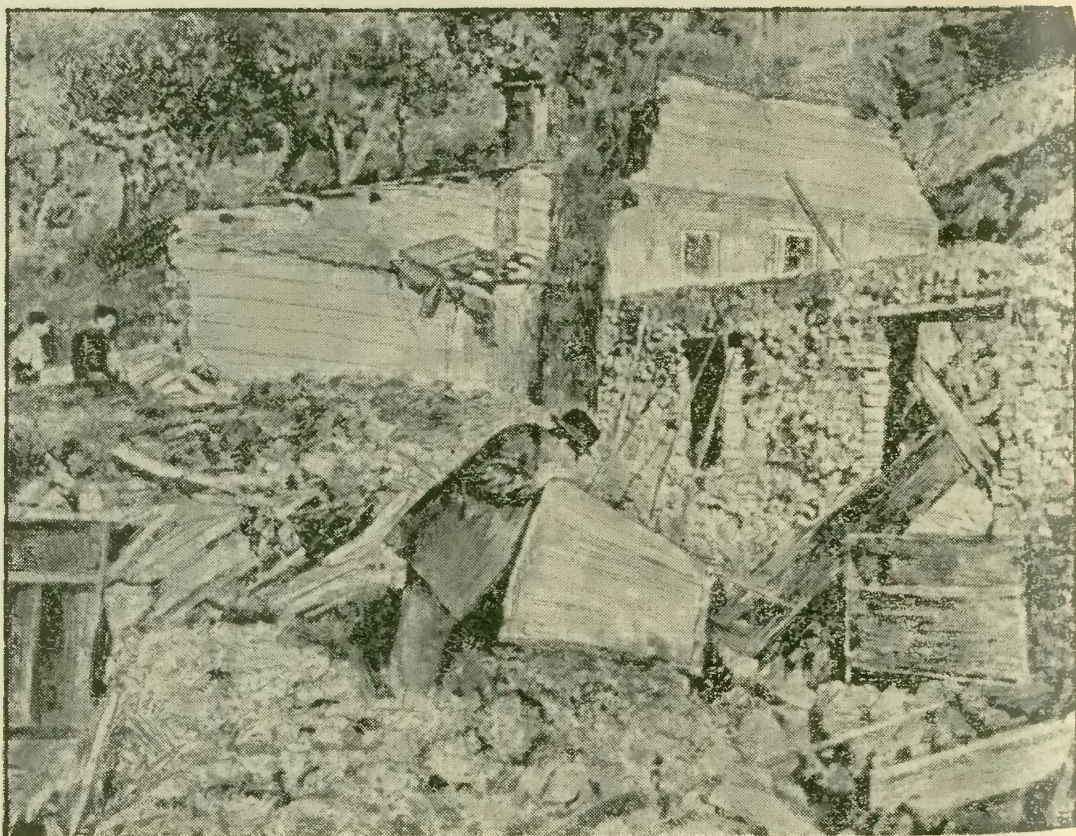
Zdena se sice trochu červená, ale přece jen resolutně vypravuje: »Přišla jsem do města jako hloupé kuře, dávala jsem se upřímně na svět a každému jsem na slovo věřila. A proto jsem také uvěřila hezkému mladíku, že mě má rád. To ani vypravovat nemusím, jak se títo mužští konipáskové dovedou kolem poctivého děvčete točit a jak dovedou básnit své city, aby děvče omámili. A nespokojí se jen stisknutím ruky, nebo hubičkou z lásky, ale chtějí na ubohé dívce všechno,« stále tišším hlasem zpovídá se slečna Zdena.

Evka a Věrka mstivě se vypoulenýma očima dívají do daleka se sbíhajících alejových stromů a Evka zlostně přiřkává: »Všichni muži jsou lotři, všichni jsou protivní a všichni by měli vyhnout!«

Zdena s utajeným vztekem přiznává: »Mě ten mladík také omámil. Věřila jsem

neřádi. My jsme jako ubohé ovečky, vydané v oběť těmto zlomyslným a falešným tvorům! Všem nám jsou muži tak protivní, že se to ani říci nedá...«

V zápalu rozčileného hovoru ani si nevšimly, že bystře a pružně je dohání elegantní mladík a všechny tři užasle se

Povětrnostní katastrofa v jižní Itálii. Průtrže mračen způsobily v jižní Itálii obrovské škody. Celé kraje byly zničeny vodními spoustami. Náš obrázek ukazuje, jak rozvodněná řeka zničila obec Catansaro

mu jako Pánubohu a kdyby mne byl poslal strhnout měsíc s nebe, byla bych vylezla na žebřík a pokoušela se ho odloupnout od oblohy. A když mě požádal i o to, pro dívku nejzávažnější, nemohla jsem mu nic odeprít. A když potom přišlo naše dítě, prohlásil u soudu, že nic nemá a že alimenty platit nebude. A já se teď dřu, šetřím s každým krejcarem, abych měla na vychování dítěte, o kterém šéf nesmí nic vědět.«

Věrka hlubokomyslně usuzuje: »Aby se po pravdě řeklo, jsou všichni muži

ohlédly, když se za nimi ozval jeho veselý pozdrav. A když ho uviděly, ve strašlivých rozpacích podívala se jedna na druhou, na tvářích rozkvetly jim plaché tulipánky a každá jen šeptla něco nesrozumitelného ostýchavým díkem.

Veselý pán svěže začínal hovor: »Šel jsem se projít naposled před svou dovolenou na Šumavu. A vidím tady tři krásné slečny, které se zde zajisté dobře bavily, a napadla mě smělá a odvážná myšlenka. Skoro se ostýchám ji projevít, ale ve vašich očkách předem čtu odpuštění.«

Všechny tři sice mají skloněné hlavy, ale po očku dívají se na hezkého pána. A odvažuje se slečna Evka ke chladné, ale přece jen demonstrativní otázce: »Nezávazně vás můžeme poslouchat.«

Mladý muž rozmarně hovoří: »Hledte, slečny, konečně se mi podařilo, že jsem

de protestovat a rozběhne se daleko od toho smělého pána.

A ten vesele pokračuje: »Proč by to nemohla být některá z vás, slečny? A dokonce nechci ani sám volit, ale prosím, rozhodněte samy, která se mnou pojede, neboť vaše mlčení svědčí o tom, že

Ve francouzském přístavu Boulogne propadlo zničení 200.000 kg ryb, uložených ve skladištích, protože pří-
stavní dělníci stávkovali. Aby bylo zamezeno hnití ryb, musely být bedny s rybami vhozeny do moře, což
obstareli vojáci, protože byl nedostatek pracovních sil

si mohl koupit auto. A abych ho náležitě užil, rozhodl jsem se, že v době své prázdně pojedu na Šumavu. A uznejte samy, že by to byla mnohem veselejší cesta, kdybych nejel sám, a kdybych mohl vézt s sebou roztomilého diblíka, jakým je každá z vás, slečny!»

Všechny tři stále se po sobě po očku dívají, každá z nich má na jazyku cosi naléhavého, ale přece jen jedna druhé se hrozně bojí, aby předčasně nevybuchla, neboť každá čeká, že její družka ostře bu-

všechny tři souhlasíte!»

Teď již všechny tři zvedly hlavy, jaksi mstivě podívala se jedna na druhou a skoro současně vykřikly všechny tři: »Já bych tedy jel!» a zároveň všechny tři zlostně na sebe se podívaly a v tom pohledu leželo věčné nepřátelství jedné k druhé.

A mladý pán velmi se divil, když náhle všechny tři se častovaly zlými nadávkami a v největším hněvu se rozběhly, každá na jinou stranu.

PRO ZASMÁNÍ

Kosa na kámen. Ona: »Žádný muž není tak starý, aby se ještě neohlédl za hezkou dívkou«. — On: »A žádná žena není tak ošklivá, aby si nemyslíla, že se ohlíží za ní«.

Velká starost. »Já jsem tu doživotně!« — »Já mám jenom třicet let!« — »Hele, kamaráde, to bys mi mohl potom venku něco vyřídit, až tě odtud pustí«.

Slavné sliby. Poslanec na venku: »Tak co, občane Matášku, jak to u vás chodí?« — Sedlák: »Ale nestojí to za řeč, pane poslanče... Slepice mi nechtějí sedět na vejcích«. — Poslanec: »Spolehněte na mne, přáteli, navrhnou ihned zákon, aby se takové nešvary už neopakovaly!«

Na pavlači. »Týhle Cibulkový to přejí«. — »Copak?« — »Včera šla s dcerou do bálu jako páv a domů šly jako zmoklý slepice«.

Vysvětlení. Mladý muž, sedící vedle kritika, pozpěvoval si dlouhou dobu tiše písničky, zpívané v naplněném sále skvělým tenoristou. Když už to kritik nemohl vydržet a nebyl odhodlán dát si takto kazit vytrvale požitky z krásného koncertu, zasykl zřetelně: »Blbec!« Mladý muž, zaslechnuv toto málo lichotivé zvolání, obrátil se na kritika s rozčilenou otázkou: »Platí to snad mně?« Kritik podal okamžitě vysvětlení: »Co vás napadá. Říkám to tomu zpěvákovi. Kazí mně svým příliš silným zpěvem požitky, jaký mám už půl hodiny z vašeho hlasu«.

Co ještě chybí. Domáci: »Tak jste si tedy byt prohlédl. Jakkak se vám líbí?« — Zájemce: »Je velmi pěkný. Jenom u něho postrádám stáj«. — Domáci: »Prosím vás, k čemu stáj?« — Zájemce: »Abyste měli kam uvažovat toho osla«. — Domáci: »Jakého osla?« — Zájemce: Toho, který vám dá za ten byt tolik peněz, kolik žádáte«.

Eva, z žebra Adamova stvořená. »Povídá se«, hovoří paní Kedlubnová, že Eva v ráji jediná mohla být jista svým manželem, že jí není nevěrný«. — »A přece jsem někde četl«, pan Kedlubna na to, »že Adamovi každý večer, než šli spát, počítala žebra, jestli mu ještě nějaké neschází«.

Lidumil: »Je to pravda, že tenhle pán nevyžene žádného chudáka od svého prahu?« — »Ano, nechá ho tam stát tak dlouho, až odejde sám«.

Pan N. stojí ve výklenku dveří a marně čeká, kdy přestane pršet. Tu přichází k němu pán s deštníkem a ptá se ho na nejbližší cestu na nádraží. »Doprovodím vás tam, pane. Račte jít se mnou«. Po půl hodině se zastavili. »To přece není nádraží«. — »Není. Zde totiž já bydlím. Chcete-li se dostat na nádraží, potřebujete se jen obrátit a jít do téže ulice, odkud jsme vyšli. Nádraží je za rohem«.

Bismarck měl dlouhá léta domácího lékaře Schweningera. Tento lékař, který mu byl zároveň dobrým přítelem, si dobyl přízně velkého pacienta nezvyklým způsobem. Když při první návštěvě se mu nedostalo na jeho otázky vůbec žádné odpovědi, zvedl se rozhorlený lékař a bez okolků řekl, co si myslel: »Jsem vám milerád k službám, excelenci, ale chcete-li, abych vás ošetřoval a při tom mne necháváte bez odpovědi, bude rozhodně lépe, když si zavoláte zvěrolékaře, ten odpoví, nepotřebuje«.

»To máš opravdu pěkné šaty. Nemohl bys mi dát adresu svého krejčího?« — »Dám ti ji, ale s podmínkou, že mu neřekneš moji«.

»Řekni mi, prosím tě, proč jsi dvě hodiny stála dole před vraty a mluvila s paní Plecháčkovou?« — »Poněvadž paní Plecháčková neměla čas přijít nahoru«.

»Řekněte mi, pane doktore, jak je to s mým srdcem?« — »Upřímně řečeno, pane Makovičko, není to právě nejlepší, ale budete-li velmi opatrní, tedy vám vydrží, pokud budete živ«.

»Pomoc, pomoc! Jeden dělník spadl do bahna!« — »No, snad nehoří. Jak hluboko tam spadl?« — »Až po kolena«. — »No tak, vždyť může vylézt sám«. — »Nemůže. On tam spadl po hlavě«.

Večer byl tichý, jasný a teplý. Slunce se blížilo cimbuří lesnatých vrchů na západě a polévalo kraj žlutým a vlídným svitem. Utichl vítr, zmírnila se palčivost rozhořelého májového dne. Nastaly takové chvíle, kdy se vše zdá prosté a jasné, co bylo dlouho příliš složité a neřešitelné, kdy přestává aspoň na chvíli bodat i nejhlubší bolest, kdy jsme ochotni každému podat přátelsky ruku a vyrovnat všechny spory.

Jaroš stál se Slávkem na břehu říčky, stíněné hustým olšovím a vrbovím. Byla to říčka vlídná a skromná v suchém období, nepřátelská a dravá po každé horské bouři. Ale i když rvala břehy zahrad a kusy silnice, vždy byla pěknější, nežli když ji po letech sevřeli při regulaci tvrdým, kamenným korytem a učinili z ní nemocnou strouhu, vlekoucí se namáhavě dnem tohoto nemilostivého lože.

Jaroš měl dvanáct let, Sláva deset. Opodál klečela na trávě a cosi ryla ještě desetiletá Svatava, dcera vesnického učitele. Byla to děvushka tichá a vážná, k jejímu klidnému a jemnému chování jako by právě patřily její tmavé oči oddané srnky a temné, hladké vlasy, sebrané nad spánky do něžných závitů. Její otec stále postonával a vesničtí proroci mu nevěstili dlouhého života. Žili doma velmi pěkně, ale do jejich dnů padal stále šedavý stín, stín čehosi, o čem nemluvili, o čem však byli přesvědčení, že přijde, snad po měsících, snad za nějaký rok.

Byla taková mírná a mlčenlivá, ale proto ještě raději s ní pobýval Jaroš, jenž miloval tu její až nedětskou vážnost, jemnost a dobrotu. Měl rád její uhlazené vlasy, temné oči, měl vůbec rád tuto dívku, která bývala častou družkou jeho her vedle divokého venkovského kluka Slávy.

I nyní chvílemi na ni pohlížel a hladil očima její bílé ruce.

Na bílé věži kostelíka zahlaholil zvon. Zval k májové pobožnosti. Sem tam se objevili lidé, kteří už kráčeli ke hřbitovu a do kostela. Jaroš vzpomněl na májové večery v chrámě velikého města, odkud přišel sem na venkov na zotavenou. Viděl plno kvítí na oltářích, štíhlé, planoucí voskovic, slyšel mladého, černovlasého varhaníka, jak zpívá a hraje »Salve, Regina«.

A stále se mu při tom vynořovala také podoba dívky, jež stávala právě pod varhanami. Měla okrouhlý, plný obličej a fialkové oči, v nichž se třpytil odraz světla. Bývalo mu jaksi zvláště teskno i sladko, když na ni hleděl. Někdy se také k němu obrátila s pohledem laskavým, jenž však jinak ničeho nechápal. Co věděla o jeho dětských snech, jejichž bývala princeznou? — Zdali pak tam dnes večer zase stojí a zpívá?

»Doma jsem často chodíval na májovou,« pravil posléze Slávovi. »Posílali mne tam a chodil jsem rád. Zde se mi nechce, protože ti venkovští lidé si mne tolik prohlízejí. Vy se tu všichni příliš dobře znáte, a když přijde mezi vás někdo nový, neumíte si ho všimnout tak, abyste mu tím nebyli nepříjemní.«

Sláva se na něj podíval trochu s neporozuměním, protože i on sám nebyl zcela prost té bezohledné vesnické zvědavosti. Potom řekl: »Také bych šel někdy na májovou, ale rodiče mne doma večer potřebují — a kromě toho se bojím.«

»Proč se bojíš?«

»Bojím se návratu. Protáhne se to někdy až do noci — a člověk neví, co všechno je v té tmě kolem nás a co se může stát.«

»A stalo se kdy něco podivného?«

»Roman Zahradník — znáš ho, je v učení — mi vypravoval, že prý kdysi byl zvonit na věži klekání. Pak zašel i dovnitř kostela, usedl do lavice a — možná z únavy po celodenní práci — usnul. Probudila ho hudba a zpěv. Varhany hrály, vedle něho seděli v lavici lidé, kterých nikdy neviděl, a u oltáře byl kněz, jehož neznal. Hořela světla. Hleděl na všechno vyjeveně, ale nikdo si ho nevšímal. Potom ho opět přemohla jeho veliká únava, a když se znovu probudil, svítalo. V kostele bylo ticho, prázdno, jako by nikdy nebylo ničím hnuto. Teprve za chvíli přišel kostelník připravit vše na ranní.«

»Myslíš, že to byli zemřelí, kteří se vrátili?«

»Jistě.«

»Nedivím se jim a neměl bych z nich ani strach. Snad chtěli také zase jednou vidět a cítit takovou teplou, milou noc, jako bude i dnes. Chtěli možná zase vidět růže, konvalinky a macešky, které donesli živí ve dne do kostela. Modlili se a zpívali z vděčnosti za to, že jim byl dovolen tento krátký návrat. Proč by ubližovali těm, k nimž se chtěli aspoň na chvíli opět přidružit?«

Kdoví, jak dlouho už je ten hřbitov zrušen.«

»Ano, už to ani není hřbitov, jsou tam ty okurkové záhony a větší část je oseta jetelem. Má bílé a růžové květy, na kterých je plno včel. Svítí slunce, váhy bzučí, je horko — a nechce se ani myslet na něco smutného a strašného.«

»Nemá se tolik mluvit o těch, kteří už odešli. To není dobře, to přivolává

Skok na lyžích na velkém olympijském můstku při zimních olympijských hrách v Garmisch-Partenkirchen

»Ale já bych se přece bál.«

»Proč? Hleď, tam nedaleko je starý hřbitov. Uprostřed stojí ještě rezavý kříž, ale jinak je všechno srovnáno a v rohu si pěstuje kostelník okurky. Už je vidět jejich žluté květy. Je to takové klidné a veselé. — Pamatuje snad tvoje babička — ona je přece už taková stará — že ještě na ten hřbitov pochovávali?«

»Ne; ptal jsem se jí kdysi, ale ani za jejich mladých let už tam nepohřbívali.

neštěstí. Snad právě proto může někdo i nám zemřít,« vmísila se pojednou do hovoru Svatava.

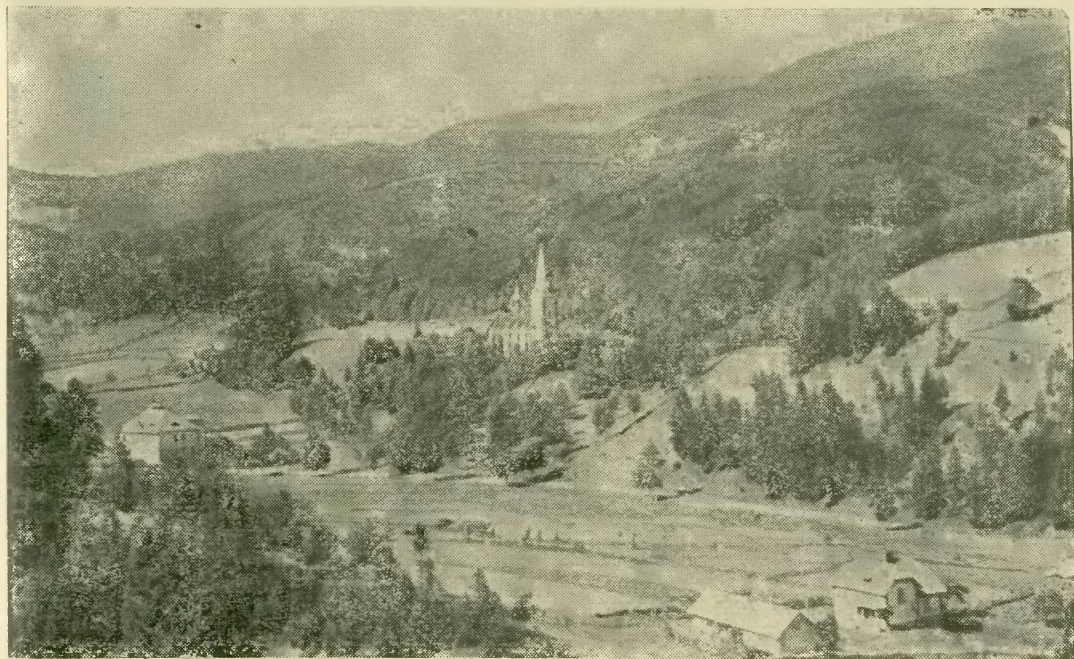
»Máš pravdu, Svatavo, nechme toho už,« přisvědčoval hne dhorlivě Jaroš, už proto, aby viděl, jak zasvitnou tichou vděčností její oči pod tmavými řasami.

Z polí zazněl vysoký svist píšťaly, jaké vyráběl starý jeden výměnkář v dědince. Jaroš často zkoumal, jak položit prsty na otvory píšťaly, aby zvučela sice trochu

příliš pronikavě, ale s takovým zvláštním, vpravdě venkovským, pastýřským zabarvením. V jeho ruce zněla sice jemněji, avšak obyčejně nevyvolal z ní těch svrchních tónů, které jí dodávaly teprve jejího vlastního zvuku. Zařinčely zvonce krav, zabečely kozy a ovce. Vše se vrátilo domů, co bylo v polích, na lukách a v lese.

natým vrchům na západě. Hrbolatá linie stromových vršků připadala mu jako písmena nějaké abecedy, kterou by bylo třeba rozluštit, abychom jednou konečně všichni věděli, jak získati trvalé štěstí, jak přemoci navždy strach před zánikem a smrtí.

Kostelní zvon dozněl, na hřbitově se ještě černali jednotlivci, kteří přicházeli

Údolí Lomné - perla jablunkovských hor. Pohled do údolí Horní Lomné
s kostelíčkem na Salajce

»Slávo, hned domů!« zavolala Slávova matka. Slávek prudce vyskočil a pospíšil k matce, jež rovněž přicházela s pole, kde celé odpoledne okopávala.

Jaroš osaměl se Svatavou, jež se mlčky dívala kamsi do daleka. Pohlédl na ni a pak se mimovolně počal dívati tímže směrem, někam k modře zamženým, les-

ke kostelním dveřím, a pak v nich mizeli. Za Jarošem a Svatavou pojednou zazněl měkký hlas její matky, jež sem neslyšně přišla po polní pěšině:

»Není ti zima, Svatavo? A nepůjdeš už domů?«

»Ano, půjdu; ale není mi chladno, nic mi není — bylo tu tak krásně!«

Upozornění. Obchodník s ovocem se neustále zlobí, že mají kupující dámy špatný zvyk, brát ovoce do rukou a mačkat je. »Jakpak nemám mít zlost! Taková panička veme hrušku, vomačkává ji, nechá ji ležet a jinej to má potom jíst! Dyt' moc lidí jí jablka a hrušky se šlupkou, protože je v ní slunce!« — A proto si dal ten dobrý muž s hygienickými

zásadami nad ošatky s ovocem nápis: »Velectěné dámy, když už omačkáváte ovoce, dělejte to u mne jen u kokosových ořechů!«

*

»Měl jsem se svými ženami špatné zkušenosti«. — »Skutečně?« — »Ano. První mi utekla...« — »A druhá?« — »Druhá zůstala«.

PRO ZASMÁNÍ

Lékařská. »Pane doktore, mám bolesti v pravé noze.« — »To dělá stáří, můj milý!« — »Nemluvte nesmysly, pane doktore, vždyť levá je stejně stará.«

Přísluví z manželského ráje. »Muž, který má ženu, je oženěný, který má choť, je ochočený.«

Roztržitý. Pepíček: »Tati, jak je to možné, že já mám dvacet osm zubů a Jaroušek jen dvacet pět?« — Otec, který čte: »Tak se o ně rozdělte a dejte pokoj!«

Jak se to vezme. Okresní soudce: »Pane Jahodo, vy jste obvinil pana Musila, že zatajil nález vaší peněženky! Co na to odpovíte?« — Jahoda: »Slavný soude, já nikoho neobvinil. Já řekl pouze, že kdyby mi nebyl pan Musil pomáhal hledat, že bych ji býval snad našel!«

Přiléhavá odpověď. Pán, který měl černé vlasy a bílé vousy, tázal se svého přítele: »Jak to přijde, že ty máš bílé vlasy a černé vousy?« — Přítel: »To je tím, že já jsem vždycky víc myslel a méně mluvil, kdežto ty jsi vždycky moc mluvil a málo myslel.«

Kam vede náruživost. Dva náruživí rybáři chytali po prvé ryby v najatém hlubokém potoce. Jeden z nich byl nepozorný a spadl do vody. Druhý rybář se namáhal, aby ho vytáhl. Trvalo to dost dlouho, než ho přivedl k vědomí. Hned jak otevřel oči, zeptal se ho jeho zachránce chvatně: »Poslouchejte, viděl jste tam dole hodně ryb?«

Domluvili se. Pan nadlesní: »Jak mi píše lesní správa, byl jste sem, pane Pryskýrníku, přesazen, poněvadž jste prý velký karbaník. Tak to teď musí přestat, rozumíte?« — Myslivecký mládenec: »Bohužel, je to tak! Kdyby moh člověk ty zatracené taroky nechat!« — Nadlesní: »Aá, tak vy hrajete taroky? Á to je dobrý! Nám chybí zrovna čtvrtý.«

Stupnice známek v životě. »Tak jak se vám líbí, pane řídící, na venkově?« — »Děkuji, velmi dobře.« — »A vaší paní?« — »Dobře.« — »Jak je spokojen pan syn?« — »Dostatečně.« — »Jste zásoben topivem na zimu?« — »Skoro dostatečně.« — »Jak vycházíte se svou starou pensí?« — »Nedostatečně.«

A tak se ptá v první třídě obecné školy pan učitel dětí, čím jsou jejich rodiče. Prvému hošíkovi položí tudíž otázku: »Čímpak je tvůj tatínek, Pepíčku?« — »Můj tatínek je profesorem!« — »Velmi dobře. To je vynikající povolání, a proto buď hodný, pilný a pozorný, abys i ty dosáhl vynikajícího povolání, až budeš starší!« — Potom se ptá druhého: »A čímpak je tvůj tatínek, Lebedo?« — »Můj tatínek je ševcem!« — »Snad chceš říci obuvníkem! Ale to je velmi hezké, a proto se musíš pilně učit, aby jedenkrát i z tebe byl přičinnivý živnostník!« — Pak ptá se třetího: »A čímpak je tvůj tatínek, Štolbo?« — Tu malý Štolba se dá do pláče a trhaným hláskem odpoví: »Můj tatínek... tatínek... je... on je... posluhou!« — »Nu, proto přece nemusíš plakat, že tvůj tatíček je posluhou. Jako taký, se musí po celý den těžce namáhati, ale když ty budeš hodný a poctivý, pak se také jedenkrát staneš užitečným členem lidské společnosti. A tak proto již neplač, že tatínek je posluhou!« — Odtuší chlapec: »Proto, že tatka je posluhou, přece neplač!« — ale když ona maminka zapomněla, jaké ten posluha měl číslo!«

Jak na to. Automobilistka se srazila s vozem a ohnula u svého vozu blatník, takže jej nemohla sama spravit. Zašla do autosprávkárny a ptala se: »Mohli byste mi opravit blatník tak, aby můj manžel nevěděl, co se stalo?« Mechanik: »Bohužel, to nemohu, ale mohu jej nastavit tak, že za několik dní budete se moci zeptat pana manžela, co dělal s autem.«

Ach tak. Ženuška: »Kdybych tě měla, Karle, porovnat s penězi, řekla bych, že jsi tisícovka.« — Mužiček: »Jak to?« — »Protože tě také nikdy nevidím.«

Rozhovor o charakterech lidských. »Člověče, praví pan Kastrolek, »který ustoupí, když je v nepravu, je moudrý, a člověk, který ustoupí, i když je v právu —« — »je ženatý«, přeruší ho pan Dušička.

Důvod. »Proč jsi přišel pozdě do školy, Kohn?« — »On jeden pán ztratil na ulici pětikorunu a hodně lidí ji tam hledalo s ním. Nikdo nechtěl odejít, dokud se ta pětikoruna nenajde.« — »A co ti bylo do toho?« — »Prosím, já jsem na ní stál.«

BÁŇSKÁ A HUTNÍ SPOLEČNOST

generální ředitelství

PRAHA II, LAZARSKÁ 7

Telefon 39241

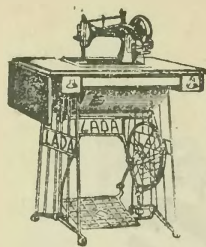
Železářny Třinec

Drátovna a hřebíkárna Bohumín

Mosťárna Karlova huť

Řetězárna Malá Morávka

Doly a koksovny v ostravsko-karvinském revíru

Jízdní kola, šicí stroje

a veškeré součástky koupíte nejlevněji i na splátky jediné u firmy

M. VÁLEK VDOVA

Dílna

pro opravu jízdních kol a šicích strojů

Mar. Hory, Opavská třída 162

Telefon číslo 833.16

**NÁBYTEK
DOBŘÝ, LEVNÝ**

vyrábí a dodává

Š. DOMBROVSKÝ

sklad Radvanice u nádraží

BRATŘI ŠPAČKOVÉ

provádějí veškeré inženýrské a stavitelské práce.

stavitel a úředně oprávněný civ. inženýr stavební

VE SLEZSKÉ OSTRAVĚ

Vaše úspory bezpečně uložíte
n „Spořitelního a záloženského spolku“
v Peřvaldě zapsané společenstvo s ruč. neobmezeným

Úřední hodiny: denně od 8 — 12.
2 — 4, v sobotu od 8 — 12.

ING. KAREL ZUBER STAVITEL

FRYŠTÁT - ORLOVÁ • Projektuje a provádí veškeré inž. a stavební práce

JOSEF KOHN, RADVANICE

Telefon číslo 840.12

Látky — Hedvábí — Bílé zboží — Módní zboží — Přípravy pro švadleny
Koberce — Vlastní výroba pánského prádla — Pletené zboží všeho druhu

ODIĚVY

dle míry v nejjemnějším provedení zhotoví Vám krejčovský atelier

• JAN KALINA • RADVANICE

Žádejte všude

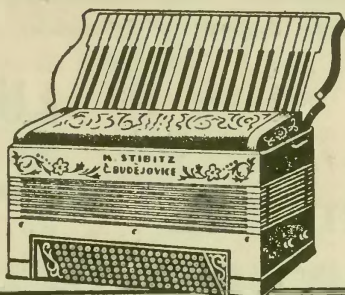
RADVANICKÉ PIVO

Podporujte náš slezský podnik!

Kdo se chce poučiti
o poměrech na Těšínsku,
nemůže se obejít bez
spisů, které vydala svým
nákladem

**Slezská Matice
osvěty lidové
pro Těšinsko
a Hlučínsko
ve Slezské Ostravě**

Objednávat lze možno prostřednictvím knih-
kupců nebo přímo v ústřední kanceláři
Slezské Matice osvěty lidové
ve Slezské Ostravě

NEJLEPŠÍ HARMONIKY

**CHROMATICKÉ
pianové a hellgonky**

*všech soustav, se 36 až 200 basy,
jen prvotřídní ruční práce vyrábí*

K. STIBITZ

ČESKÉ BUDĚJOVICE, Široká č. 5.

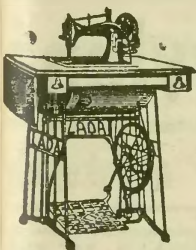
*Zásilkou do celého světa. Mnoho díkyvzdání.
Ceník zdarma.*

Podporujte jen dobrou českou práci!

**Ceny konkurenční, každému přístupné!
Kupujte přímo u výrobce!**

**Zkoušený
zubní technik**

JOSEF PETRÁŠ JABLUNKOV
náměstí

LADA

kvalitní šicí stroj koupíte jedině u fy

J. ONDRUŠ

M. Ostrava, Tyršova 28

Mírné měsíční splátky. Stále bezplatné kursy

Kupujte textilní výrobky solidních českých továren u firmy

F. DRAŠNER V TRINCI filiálka:
Bystřice n. Ol.

Obchodní dům

František Merta, Orlová

Kávu, kakao, čaj, lahůdky, vína, likéry, veškeré koloniální zboží,
nejjemnější deserty a čokolády nejlevněji a v nejlepší jakosti obdržíte u firmy

LUDVÍK BAŠISTA - MÍSTEK

Náměstí 28. října - Pod podloubím

Jakostní

semena

a zemské plodiny
vždy na skladě

velkoobchod zbožím koloniálním,
lahůdkářským a sklad vína - Telefon č. 63
Odb. obchod cukrovinkami „PRALINKA“

JINDŘICH WEBER

Moravská Ostrava, Nádražní 25

Provádí

veškeré opravy kancelářských strojů a fotoaparátů.

Telefon 44.28

Zastoupení psacích strojů zn. Continental

Laky, barvy
oleje, štětce

L. PUDZICH

Hlučín,

Ostravská ul.

Velkoobchod vínem. Obchod smíšeným zbožím,
zemskými plodinami — lahůdkářství

ING. FR. URBANCZYK, FRYŠTÁT

Strojní cihla a veškeré stavební a truhlářské řezivo

Telefon č. 22

Rud. Buryš

RADVANICE, Vilová čtvrť

Káva, čaj, kakao, likéry, cukrovinky, lahůdky, uze-
niny, nádobí, obuv, barvy, laky, krátké a gal. zboží

Cukrářství Fr. Gilka ★ Karvinná

Denně čerstvé jemné pečivo - Velký výběr bonbonů a čokolády

STAVITEL JAKUB MACH, PETŘVALD, SLEZSKO

projektuje a provádí stavby pozemní a silniční • Plány, rozpočty a odhady za mírné ceny

Kupujte

oděv Kořínek Místek
náměstí

Seznam trhů v Československé republice na rok 1937.

Pořádkář Jaroslav Velek, Praha 1449 — II., Trojická 4.

Otištění bez svolení pořadatele zakázáno a soudně se stihá.

UPOZORNĚNÍ. Seznam trhů zpracován bez záruky většinou na základě úředních zpráv, pokud pořadatele došli. Aby byl seznam trhů úplně správný, což jest nejen ve všeobecném, nýbrž v i v zájmu jednotlivých obcí, žádáme obecní úřady, aby zaslaly opravy anebo změny, jakož i sdělení nové povolených trhů nebo, případnou-li na neděli neb svátek, na kdy se odkládají, vždy raději hned, nejdéle vždy do konce února předcházejícího roku, pro který má kalendář vyjít, buď na adresu: **Sekretariát Svazu knihkupců a nakladatelův Československé republiky v Praze V., Vězeňská ul. 5** nebo na hofejší adresu pořadatele. Změny, obcemi včas nehlášené, jsou pro redakci kalendáře nezávazné.

Trhy pouze na dobytek označeny jsou písmenem **D.** — **Trhy na koně** písmenem **K**, **trhy na dobytek a koně** **DK**, výr. trhy **na zboží a dobytek** **VD**, **trhy na zboží, dobytek a koně** **VDK**.

V zemi české.

Abertamy: 13. čna.

Andělská Hora vše **VD:** 8. břez., 24. kv., 6. září, 29. list.

Arnultovice: 10. kv., 27. září.

Aš: 15. ún., 24. kv., 30. srp., 29. list.

Bakov nad Jizerou vše **VDK:** 25. led., 8. ún., 15. břez., 12. dub., 26. kv., 19. čce, 30. srp., 6. říj., 8. list., 6. pros.

Bavorov vše **VD:** 10. ún., 24. dub., 23. čce, 1. září, 22. list.

Bečov nad Teplou: 22. břez., 10. kv., 18. říj., 20. pros.

Bechyně vše **VD:** 19. led., 23. ún., 23. břez., 4. kv., 1. čna, 30. čna, 2. srp., 17. srp., 6. říj., 2. list., 7. pros.

Bělá nad Radbuzou: 1. břez., 10. kv., 9. srp., 29. list.

Bělá pod Bezdězem: 22. ún., 3. kv., 21. čce, 20. září, 24. list.

Bělčice vše **VD:** 19. břez., 18. čna, 10. čce, 24. září, 29. říj.

Bělohrad: 19. říj.

Benešov nad Ploučnicí: 20. břez., 3. kv., 6. list.

Benešov u Prahy: 25. led. **VDK**, 22. ún. **DK**, 19. břez. **VDK**, 9. dub. **DK**, 3. kv. **VDK**, 14. čna **VDK**, 26. čce **VDK**, 23. srp. **DK**, 21. září **VDK**, 25. říj. **VDK**, 30. list. **VDK**, 29. pros. **DK**.

Bernartice vše **VD:** 8. ún., 25. ún., 25. břez., 22. dub., 14. kv., 7. čce, 26. čce, 20. srp., 22. září, 15. říj., 11. list., 23. pros.

Beroun: 4. led. **VDK**, 15. ún. **DK**, 1. břez. **VDK**, 19. dub. **VDK**, 15. kv. **DK**, 15. čna **DK**, 8. čce **VDK**, 30. srp. **VDK**, 15. září **DK**, 15. říj. **DK**, 11. list. **VDK**, 15. pros. **DK**.

Bezdružice: 1. ún., 4. kv., 12. čce, 27. září, 13. pros.

Blatná vše **VD:** 20. led., 18. ún., 7. dub., 15. čna, 16. srp., 16. září, 22. říj., 25. list., 21. pros.

Blovice vše **VDK:** 2. ún., 17. břez., 12. kv., 14. čce, 8. září, 27. říj., 14. pros.

Blšany vše **VD:** 15. ún., 26. kv., 4. říj., 13. pros.

Bohdaneč vše **VD:** 11. led., 8. ún., 22. břez., 5. kv., 21. čna, 15. čce, 25. srp., 11. říj., 10. list. — 14. pros. **V**.

Bochoř: 19. led. **D**, 23. ún. **D**, 23. břez. **D**, 26. dub. **VD**, 18. kv. **D**, 22. čna **D**, 26. čce **VD**, 24. srp. **D**, 29. září **VD**, 19. říj. **D**, 9. list. **VD**, 23. list. **D**, 21. pros. **VD**.

Bor u České Lípy: 15. srp. (poutní).

Bor u Tachova: 16. ún. **K**, 2. břez., 11. kv., 28. čna **K**, 31. srp. **K**, 5. říj., 9. list. **K**, 7. pros. Mimo to trh **K** v úterý mezi prvním a druhým výročním trhem v Plzni.

Borohrádek vše **VD:** 8. břez., 4. kv., 7. čce, 2. list., 13. pros.

Borová u Příbravě: 16. ún., 16. břez., 3. čna, 21. pros.

Bozkov: 1. břez., 18. kv., 9. srp., 12. říj.

Brandýs nad Labem vše **VDK:** 26. led., 6. dub., 25. kv., 17. srp., 21. září, 23. list.

Brodce nad Jizerou: 9. ún., 18. kv., 11. říj., 27. pros.

Broumy: 1. dub., 10. čna, 16. srp., 14. říj.

Březnice: 11. led. **DK** — vše **VDK:** 15. ún., 22. břez., 18. kv., 19. čce, 26. srp. — 30. září **DK**, 3. list. **VDK**, 13. pros. **VDK**.

Březové Hory vše **VD:** 14. led., 14. kv., 31. čce, 15. říj.

Budyně nad Ohří: 9. ún., 15. čna, 9. srp., 5. říj., 26. říj.

Buškovice vše **VD:** 11. kv., 14. září, 18. list.

Buštěhrad: 2. led., 24. břez., 24. kv., 16. říj.

Bystré u N. Města nad Metují: 24. břez., 16. čna, 8. září, 27. říj.

Bystré u Poličky: 27. led., 7. dub., 4. srp., 22. září, 1. pros.

Byšice: 18. břez., 18. kv., 29. čce, 13. září, 4. říj., 4. list., 27. pros.

Čerekvice nad Loučnou vše **D:** 22. ún., 21. čna, 2. srp., 2. list.

Cerhenice vše **VD:** 24. ún., 23. dub., 15. čna, 29. září.

Cerhovice vše **VD:** 18. ún., 22. dub., 24. čna, 19. srp., 30. září, 4. list.

Cetviny: 20. led., 25. břez., 1. kv. (poutní), 11. list., 21. pros.

Cinčald: 13. čce, 4. říj.

Cvikov: 15. ún., 31. kv., 20. září, 22. list.

Čachrov: 7. čna **VD**, 29. září **VD**.

Čáslav vše **VD:** 4. led., 1. břez., 19. dub., 7. čce, 16. srp., 20. září, 18. říj., 6. pros.

Častolovice: 7. led., 15. čna, 22. čce, 9. září.

Čechovice: 28. břez., 14. kv., 20. říj. (neb 2. list. ?), 17. pros.

Čelákovice: 12. led., 23. ún., 27. dub., 7. září, 19. říj.

Čermná u Kyšperka: 4. břez., 24. čna, 29. říj.

Černošín: 8. ún., 24. dub., 7. čce, 29. září, 16. pros.

Černovice u Tábora vše **VD:** 3. ún., 25. břez., 3. kv., 24. kv., 7. čce, 8. září, 15. říj., 16. list., 23. pros. Mimoto 4 trhy jen **D**, jichž konání se každoročně ustanovuje.

Černý Důl: 18. led., 10. kv., 30. srp., 11. říj.

Červená Řečice vše **VD:** 23. ún., 16. břez., 11. kv., 15. čna, 22. čce, 24. srp., 5. říj., 2. list., 25. list.

Červený Kostelec: 14. led., 18. břez., 12. kv., 23. září, 13. pros.

Česká Bělá: 8. ún., 15. břez., 10. kv., 27. září.

Česká Kamenice vždy 2 dny: 15. břez., 10. kv., 11. říj.

Česká Lípa: 18. břez., 16. září.

Česká Skalice: 27. led., 5. kv., 11. srp., 27. říj.

České Třebová: 23. ún. **D**, 24. ún., 10. kv. **D**, 11. kv., 9. srp. **D**, 10. srp., 20. září **D**, 21. září.

České Budějovice: 11. led. **VDK** — vše **DK:** 11. ún., 4. břez., 15. dub., 13. kv. — 31. kv. **VDK**, 15. čce **DK**, 12. srp. **DK**, 13. září **DK**, 14. říj. **DK**, 11. list. **VDK**, 2. pros. **DK**.

České Velenice vše **VD:** 5. ún., 2. dub., 4. čna, 6. srp., 1. říj., 3. pros.

Český Brod: 5. led. **VDK** — vše **DK:** 8. ún., 12. břez., 9. dub., 14. kv.; — 24. kv. **V**; — vše **DK:** 7. čce, 26. čce, 23. srp., 20. září; — 11. říj. **VDK**, 8. list. **VDK**, 13. pros. **DK**.

Český Dub vše **VD:** 23. břez., 11. kv., 17. srp., 12. říj., 30. list.

Český Krumlov: 24. ún. **D**, 4. břez. **VD**, 12. kv. **VD**, 9. čna **D**, 11. říj. **VD**, 20. říj. **D**, 25. list. **VD**.

Chrast u Chrudimě vše **VD**: 7. led., 18. břez., 13. kv., 15. čce, 2. září, 27. říj.
Chrastava: 15. břez., 27. září, 6. pros.
Chřibská: 25. dub., 8. pros.
Chroustovice: 28. led., 29. dub., 12. srp., 25. list.
Chrudim: 18. led. **DE**, 15. ún. **DE**, 22. ún., 1. břez. **DK**, 15. břez. **DK**, 5. kv. — vše **DK**: 10. kv., 14. čna, 7. čce, 9. srp. — 16. srp. **V**, 20. září **DE**, 27. září, 11. říj. **DK**, 8. list. **DE**, 29. list. **DE**, 6. pros.
Chvalšiny: 24. ún., 4. kv., 10. srp., 29. říj.
Chyše vše **VD**: 19. břez., 13. kv., 19. čce, 13. září, 11. list.
Jablonec n. Nisou: 22. břez., 10. kv., 2. srp., 4. říj.
 Trhy jen pro domácí obchodníky.
Jablouná nad Orlicí: 25. břez., 13. kv., 19. srp., 14. říj., 23. pros.
Jáchymov: 19. dub., 19. čce, 27. září, 21. pros.
Janovice nad Úhlavou vše **VD**: 19. břez., 7. kv., 24. čna, 2. září, 29. říj.
Jaroměř: 11. led. **D**, 12. led., 18. kv. **D**, 19. kv., 16. srp. **D**, 17. srp., 18. říj. **D**, 19. říj.
Jesenice u Podbořan: 22. břez., 12. kv., 11. září, 2. list, 20. pros.
Jestřebí vše **VD**: 8. ún., 15. břez., 10. kv., 23. srp., 13. září, 8. list.
Jičín: 4. led. **DK**, 8. ún. **VDK**, 15. břez. **DK**, 19. dub. **VDK**, 24. kv. **DK**, 7. čce **DK**, 26. čce **VDK**, 13. září **DK**, 11. říj. **VDK**, 15. list. **DK**, 29. list. **DK**.
Jilemnice vše **VD**: 22. ún., 22. břez., 10. kv., 19. čce, 30. srp., 4. říj., 13. pros.
Jilové u Podmokel: 24. kv., 18. říj.
Jilové u Prahy: 11. led., 30. břez., 26. kv., 10. srp., 29. září, 22. list.
Jindřichovice v Krušných Horách vše **D**: 4. led., 25. led., 1. ún., 22. ún., 1. břez., 22. břez., 5. dub., 26. dub., 3. kv., 24. kv., 7. čna, 28. čna, 7. čce, 26. čce, 2. srp., 23. srp., 6. září, 27. září, 4. říj.; — 18. říj. **V** — vše **D**: 25. říj., 2. list., 22. list., 6. pros., 27. pros.
Jindřichův Hradec: 5. led. **DK**, 3. ún. **DK**, 15. ún., 3. břez. **DK**, 7. dub. **DK**, 5. kv. **DK**, 11. kv., 2. čna **DK**, 7. čce **DK**, 2. srp., 4. srp. **DK**, 16. srp., 1. září **DK**, 6. říj. **DK**, 18. říj., 3. list. **DK**, 1. pros. **DK**.
Jirkov vše **VD**: 8. břez., 21. čna, 30. srp., 25. říj., 20. pros.
Jičetín u Varnsdorfu: 26. dub. **D**, 25. říj. **D**.
Jistebnice vše **VD**: 11. led., 9. ún., 24. ún., 22. břez., 5. dub., 10. kv., 22. čna, 22. čce, 24. srp., 27. září, 15. říj., 8. list., 4. pros., 20. pros.
Josefov: 1. ún. **D**, 22. břez. **D**, 30. břez., 24. kv. **D**, 19. čce **D**, 20. čce, 30. srp. **D**, 4. říj. **D**, 5. říj., 8. list. **D**, 6. pros. **D**, 7. pros.
Kácov vše **VD**: 3. ún., 24. ún., 19. břez., 3. kv., 30. čna, 27. čce, 9. září, 29. září, 11. list., 17. pros.
Kadaň vše **VDK**: 15. břez., 28. čna, 20. září, 6. pros.
Kamenice n. Lipou: 4. led. **D**, 1. ún. **D**, 12. ún. **VD**, 1. břez. **D**, 30. břez. **VD**, 5. dub. **D**, 3. kv. **D**, 13. kv. **VD**, 7. čna **D**, 7. čce **D**, 22. čce **VD**, 2. srp. **D**, 6. září **D**, 29. září **VD**, 4. říj. **D**, 2. list. **D**, 8. list. **VD**, 6. pros. **D**.
Kamenický Šenov: 26. dub., 4. říj.
Kamýk n. Vltavou vše **VD**: 19. břez., 3. kv., 18. kv., 21. čna, 26. čce, 21. září, 4. říj., 29. říj., 19. list.
Kaplice: 2. led. **DK**, 6. ún. **DK**, 8. ún., 6. břez. **DK**, 3. dub. **DK**, 30. dub. **DK**, 4. kv., 5. čna **DK**, 7. čce **VDK**, 7. srp. **DK**, 4. září **DK**, 2. říj. **DK**, 6. list. **VDK**, 4. pros. **DK**.
Kardašova Řečice: 12. led. **VD**, 24. ún. **D**, 23. břez. **VD**, 30. břez. **D** — vše **VD**: 18. kv., 17. srp., 29. září, 16. list.
Kasejovice: 7. led. **VD**, 19. ún. **D**, 24. břez. **D**, 6. dub. **VD**, 13. kv. **VD**, 21. kv. **D**, 26. čce **VD**, 2. září **VD**, 17. září **D**, 21. říj. **VD**, 17. pros. **D**.
Kašperské Hory: 27. led. **VD**, 10. břez. **VD**, 20. kv. **D**, 3. čna **VD**, 13. čce **VD**, 2. srp. **D**, 21. září **VD**, 21. říj. **D**, 17. list. **VD**, 16. pros. **D**.
Kápný vše **VD**: 8. led., 2. dub., 11. čna, 27. srp., 3. pros.
Kladno: 11. led., 15. břez., 31. kv., 4. říj., 6. pros.

Kladruba u Stříbra: 1. břez. **D**, 17. břez., 5. dub. **D**, 3. kv. **D**, 31. kv., 7. čna **D**, 12. čce **D**, 26. čce, 2. srp. **D**, 6. září **D**, 21. září, 4. říj. **D**, 8. list. **D**, 6. pros. **D**, 21. pros.
Kláštarec n. Ohří vše **VD**: 8. břez., 10. kv., 23. srp., 8. list.
Klatovy: 19. led. **VD**, 2. břez. **VD**, 26. břez. (týd. jen pro místní), 6. dub. **D**, 27. dub. **VD**, 1. čna **D**, 20. čce **VD**, 3. srp. **D**, 7. září **VD**, 5. říj. **D**, 23. list. **VD**, 21. pros. (týd. jen pro místní).
Klinghart: 19. břez., 25. list.
Kolesovice: 3. ún. **D**, 23. břez. **VD**, 17. čna **VD**, 28. čce **D**, 23. září **VD**, 17. list. **VD**.
Kolín: 7. led. **VDK**, 8. ún. **VDE**, 15. břez. **DK**, 12. dub. **VDK**, 15. kv. **DK**, 14. čna **VDK**, 15. čce **DK** — vše **VDE**: 30. srp., 4. říj., 4. list., 6. pros.
Kolinec vše **VD**: 4. ún., 3. kv., 28. čna, 10. srp., 6. říj., 1. pros.
Koloveš vše **VDK**: 10. břez., 23. čna, 13. říj., 24. list.
Komárov u Hořovic vše **VD**: 26. led., 6. dub., 10. čna, 2. srp., 12. říj.
Kopidlno vše **VD**: 17. břez., 14. kv., 7. čce, 1. září, 15. říj., 1. pros.
Kosová Hora: 4. led., 4. ún., 30. břez., 26. kv., 8. čce, 16. září, 6. pros.
Kostelec nad Černými lesy: 26. břez., 3. září, 22. říj.
Kostelec nad Labem vše **VDK**: 23. ún., 27. dub., 20. čce, 7. září, 26. říj., 7. pros.
Kostelec nad Orlicí vše **VDK**: 6. ún., 18. břez., 10. kv., 17. čce, 24. srp., 4. list.
Kočetice: 8. led. **D**, 5. ún. **D**, 5. břez. **VD**, 2. dub. **D**, 7. kv. **D**, 4. čna **VD**, 2. čce **D**, 6. srp. **D**, 3. září **VD**, 1. říj. **D**, 5. list. **VD**, 3. pros. **D**.
Kouřim: 4. led. **VD**, 4. ún. **VD**, 22. břez. **VD**, 24. dub. **D**, 10. kv. **VD**, 18. čna **D**, 22. čce **VD**, 11. srp. **D**, 13. září **VD**, 14. říj. **VD**, 29. list. **VD**, 21. pros. **D**.
Kožalany vše **D**: 5. led., 2. ún., 2. břez.; — 1. dub. **VD**, 6. dub. **D**, 4. kv. **D**, 20. kv. **VD**, 1. čna **D**, 13. čce **D**, 3. srp. **D**, 10. srp. **VD**, 7. září **D**, 21. září **VD**, 5. říj. **D**, 2. list. **D**, 7. pros. **D**.
Králíky: 28. led., 8. dub., 21. čna **D**, 29. čce, 4. říj. **D**, 21. říj.
Kralovice: 14. led. **D**, 11. ún. **D**, 11. břez. **VDK**, 8. dub. **D**, 13. kv. **D**, 28. čna **VDK**, 22. čce **D**, 26. srp. **VDK**, 9. září **D**, 14. říj. **VDK**, 11. list. **D**, 9. pros. **VDK**.
Kralupy nad Vltavou: 24. břez., 14. čce, 22. září, 15. pros.
Kráslice: 28. čna, 11. říj.
Krásná Hora vše **VD**: 15. ún., 23. břez., 18. kv., 3. čna, 16. čce, 16. srp., 14. září, 12. říj., 25. list., 21. pros.
Krásná Lípa u Jindřichovic: 19. břez., 14. čna, 22. list.
Krásná Lípa u Bumburka: 12. dub., 30. kv. (3 dni), 15. list.
Kravaře: 16. břez., 2. list.
Krompach: 6. čna (poutní).
Krouna vše **VD**: 14. led., 13. kv., 12. srp., 8. list.
Krasy: 3. ún., 10. srp.
Krucemburk vše **VD**: 1. ún., 18. břez., 10. kv., 10. srp., 4. říj., 25. list.
Krupka: 22. břez., 10. kv., 27. září, 8. list.
Kryry vše **VD**: 10. břez., 29. dub., 16. září, 8. list.
Křemže vše **D**: 23. břez., 27. dub., 18. kv., 15. čna, 10. srp., 27. září.
Křinec: 4. ún., 25. břez., 20. kv., 29. čce, 26. srp., 2. pros.
Křivsoudov: 26. dub. **VD**, 6. září **VD**.
Krás: 19. břez., 21. pros.
Kukleny: 4. led., 5. dub., 21. čce, 2. list.
Kunratice u Cvikova: 15. břez., 18. říj.
Kunštát v Čechách: 26. dub., 2. srp., 25. říj.
Kunžak: 8. ún., 13. ún. **D**, 13. břez. **DK**, 12. dub. — vše **DK**: 22. dub., 20. kv., 17. čna, 22. čce, 19. srp. — 24. srp. **V**, 16. září **DK**, 27. září, 21. říj. **DK**, 2. list., 13. list. **DK**, 16. pros. **D**.
Kunžvart: 15. ún., 26. dub., 29. září, 15. pros.
Kuřívodky: 22. břez., 10. kv., 24. čna, 16. srp., 18. říj., 20. pros.
Kutná Hora: 16. led. **D**, 15. ún. **VDE**, 26. dub. **VDE**, 28. kv. **VDE**, 2. čce **D**, 2. srp. **VDE**, 27. září **VDE**, 13. říj. **D**, 15. list. **VDE**.
Kvílda vše **VD**: 31. břez., 24. čna, 6. říj.

Kynšperk n. Ohří vše **D**: 5. led., 20. led., 2. ún., 17. ún. — 1. břez. **V**, 2. břez. **D**, 17. břez. **DK**; — vše **D**: 6. dub., 21. dub., 4. kv., 19. kv., 1. čna; — 16. čna **DK**, 7. čce **D**, 21. čce **D**, 3. srp. **D**, 16. srp. **V**, 18. srp. **D**, 7. září **D**, 15. září **DK**, 5. říj. **D**, 19. říj. **V**, 20. říj. **D**, 2. list. **D**, 17. list. **D**, 6. pros. **V**, 7. pros. **D**, 15. pros. **D**.
Kynžvart: 19. břez., 12. dub., 19. čce, 8. list.
Kysperk vše **VD**: 8. ún., 12. dub., 19. čce, 27. září, 18. říj., 22. list.

Lanškroun: 12. led., 16. břez., 18. kv., 22. čce, 29. září.
Ledeč n. Sázavou: 26. led. **VDE**, 11. břez. **DK**, 25. břez. **VDE**, 6. kv. **VDE**, 10. čna **DK**, 29. čna (při pouti); — vše **VDE**: 20. čce, 7. září, 14. říj., 18. list. — 23. pros. **V**.

Leštkov: 19. břez., 7. říj., 29. list.
Lhenice: 6. list.
Lbáň: 2. břez. **VD**, 20. dub. **VD**, 25. kv. **VD**, 27. čce **D**, 31. srp. **VD**, 5. říj. **VD**, 2. list. **VD**, 7. pros. **D**.
Lábrec: 5. dub. **VD**, 18. a 19. říj. **VD**.
Lábřeš u Ústěku: 23. břez., 5. říj.
Ldbochovice: 3. břez., 5. kv., 25. srp., 29. září, 17. list., 22. pros.
Ldbořice: 18. břez., 8. čce, 27. září, 8. list.
Ldbštejn: 7. čna, 22. list.
Lidov: 30. břez., 18. kv., 24. srp., 30. list.
Litěň: 25. led., 12. kv., 22. čce, 22. září, 19. list.
Litoměřice vše **VDE**: 1. ún., 26. dub., 16. srp., 22. list.
Litomyšl: 25. led. **D**, 26. led., 9. břez. **D**, 3. kv. **D**, 4. kv., 7. čce **D**, 30. srp. **D**, 31. srp., 15. list. **D**, 16. list.

Lnáře vše **D**: 17. břez., 20. kv., 30. srp., 6. pros.
Loďnice: 9. ún., 18. kv., 14. září, 30. list.
Loket vše **D**: 4. led., 1. ún., 1. břez. — 25. břez. **V**, 5. dub. **D**, 3. kv. **D**, 8. kv. **V**; — vše **D**: 7. čna, 7. čce, 2. srp., 6. září, 4. říj., 2. list.; — 11. list. **V**, 6. pros. **D**, 23. pros. **V**.

Lomnice n. Lužnicí: 9. břez. **D**, 24. dub. **VD**, 11. kv. **D**, 24. čna **VD**, 13. čce **D**, 10. srp. **D**, 29. září **VD**, 12. říj. **D**, 9. list. **D**, 14. pros. **VD**.

Lomnice nad Popelkou vše **VD**: 21. led., 18. ún., 24. břez., 13. kv., 15. čce, 9. září, 21. říj., 16. pros.

Louny: 14. led. **D**, 3. ún. **VDE**, 11. ún. **D**, 11. břez. **D**, 8. dub. **D**, 3. kv. **VDE**, 13. kv. **D**, 10. čna **D**, 8. čce **D**, 12. srp. **D**, 9. září **D**, 15. září **VDE**, 14. říj. **D**, 3. list. **VDE**, 11. list. **D**, 9. pros. **D**.

Lovosice vše **VDE**: 8. břez., 24. kv., 13. září, 6. pros.
Lučany nad Nisou: 19. dub., 20. září, 22. list.

Lukavec: 19. břez., 1. pros.

Luka u Žlutic: 24. břez., 31. kv., 3. srp., 12. říj., 22. pros.

Luštěnice vše **VD**: 4. břez., 13. kv., 8. čce, 2. září, 11. list.

Luže vše **VD**: 13. led., 3. břez., 28. dub., 12. čna, 15. září, 2. list.

Lysá nad Labem: 11. led. **D**, 15. ún. **VD**, 30. břez. **D**, 3. kv. **VD**, 1. čce **VD**, 19. čce **D**, 16. srp. **D**, 13. září **VD**, 25. říj. **VD**, 22. list. **D**, 13. pros. **VD**.

Malšice: 2. břez., 1. čna, 7. září, 13. pros.
Manětín vše **VD**: 1. ún., 12. dub., 15. čna, 21. září, 4. pros.

Maršov: 18. břez., 14. srp., 23. září, 18. list.

Mařenice: 12. dub., 26. čce.

Maštov: 8. ún., 3. kv., 9. září, 2. list.

Mečín vše **VD**: 22. břez., 19. čce, 2. list., 13. pros.

Měděnec: 3. kv., 13. září.

Mělník: 7. led. **VDE**, 8. ún. **DK**, 11. břez. **VDE**, 1. dub. **DK**, 3. kv. **VDE**, 24. čna **VDE**, 19. srp. **VDE**, 16. září **DK**, 21. říj. **VDE**, 11. list. **DK**, 2. pros. **VDE**.

Merklin: 22. břez., 24. kv., 6. září, 8. list.

Městec Králové vše **VD**: 11. led., 3. ún., 5. dub., 31. kv. — 7. čce **D**, 24. srp. **VD**, 13. září **D**, 6. říj. **VD**, 24. list. **VD**.

Mikulov: 21. čna.

Miletin: 3. břez., 28. dub., 28. čce, 20. říj.

Milevsko: 28. led. **VDE**, 22. ún. **D**; — vše **VDE**: 19. břez., 26. dub., 24. kv., 13. čce, 12. srp., 13. září; — 5. říj. **D**, 21. říj. **VDE**, 18. list. **VDE**, 9. pros. **VDE**.

Mlín: 8. ún., 22. dub., 16. čna, 28. čce, 17. září, 30. list.

Mimoň vše **VD**: 12. ún., 24. kv., 27. září, 2. list.

Mírošov: 4. kv., 14. září, 2. list.

Mirotice vše **VD**: 1. ún., 3. kv., 23. čna, 6. září, 6. říj., 8. list., 14. pros.

Mirovice vše **VD**: 25. led., 8. břez., 23. dub., 26. kv., 7. čce, 5. srp., 9. září, 11. říj., 22. list. — 28. pros. **D**.

Mladá Boleslav: 12. led., 1. čna, 17. srp., 19. říj.

Mladá Vožice: 26. led. **VD**, 2. břez. **VD**, 30. břez. **VD**, 27. dub. **D** — vše **VD**: 11. kv., 13. čce, 27. čce, 17. srp., 5. říj., 19. říj., 9. list., 14. pros.

Mladkov: 19. led., 6. dub., 22. čna, 6. září, 23. list.

Mlázovice: 30. břez., 22. čna, 30. list.

Mnichov u Mariánských Lázní: 23. břez., 28. čna, 11. říj., 21. pros.

Mnichovo Hradiště: 3. ún. **D**, 4. ún. **VK**, 24. ún. **D**, 25. ún. **K**, 23. břez. **D**, 24. břez. **VK**, 21. dub. **D**, 22. dub. **VK**, 2. čna **D**, 3. čna **VK**, 11. srp. **D**, 12. srp. **VK**, 29. září **D**, 30. září **VK**, 3. list. **D**, 4. list. **VK**, 24. list. **D**, 25. list. **K**, 15. pros. **D**, 16. pros. **VK**.

Mníšek pod Brdy vše **VD**: 20. led., 19. břez., 3. kv., 2. srp., 24. srp., 4. říj.

Modřany: 13. led., 3. břez., 5. kv., 7. čce, 1. září, 3. list.

Moravany: 20. led., 24. břez., 19. kv., 7. čce, 8. září, 24. list.

Most: 7. led. **DK**, 4. ún. **DK**, 1. břez. **VDE** — vše **DK**: 4. břez., 1. dub., 13. kv., 3. čna, 1. čce, 5. srp., 2. září, 7. říj. — 18. říj. **VDE**, 4. list. **DK**, 2. pros. **DK**.

Mšec: 23. ún., 11. kv., 7. září.

Mšeno u Mělníka vše **VDE**: 20. led., 24. břez., 19. kv., 21. čce, 22. září, 17. list.

Mýto v Čechách vše **VD**: 30. břez., 25. kv., 17. srp., 5. říj.

Načeradec vše **VD**: 12. led., 23. břez., 20. dub., 18. kv., 28. čce, 15. září, 15. říj., 10. list., 21. pros.

Náchod: 4. ún., 15. čna, 11. list.

Nasavrky vše **VD**: 21. led., 18. ún., 22. dub., 1. čce, 26. srp., 21. říj., 16. pros.

Nečtiny vše **VD**: 15. břez., 3. kv., 26. čce, 4. říj., 8. list.

Nechanice vše **VD**: 22. ún., 10. kv., 12. srp., 4. říj., 22. list.

Nejdek vše **VD**: 15. břez., 6. září, 25. říj.

Nepomuk: 3. ún. **VD**, 13. ún. **D**, 23. břez. **D**, 21. dub. **VD**, 30. čna **VD**, 15. září **VD**, 13. říj. **D**, 9. pros. **VD**, 23. pros. **D**.

Nepomyšl vše **VD**: 22. ún., 15. čna, 18. říj. — 6. pros. poutní.

Netolice: 4. led. **DK**, 8. ún. **VDE**, 1. břez. **DK**, 30. břez. **DK**, 18. kv. **DK**, 23. čna **VDE**, 26. čce **DK**, 23. srp. **VDE**, 4. říj. **VDE**, 25. říj. **DK**, 22. list. **DK**, 13. pros. **VDE**. — Cizím obchodníkům dovoleno prodávati výhradně střížní zboží na velkém trhu při trzích dne 30. břez. a 18. kv.

Netvořice vše **VD**: 4. břez., 18. kv., 1. čce, 27. srp., 16. říj., 9. pros.

Neveklov vše **VD**: 3. ún., 17. břez., 18. kv., 4. srp., 29. září, 4. pros.

Německé, okr. Třeboň: 15. srp.

Německé Jablonné: 26. dub., 13. září, 29. list.

Německý Benešov: 30. břez., 26. čce, 15. říj., 14. pros.

Německý Brod: 19. led. **VDE**, 16. ún. **DK**, 16. břez. **VDE**, 20. dub. **DK**, 18. kv. **VDE**, 15. čna **DK**, 20. čce **VDE**, 17. srp. **DK**, 21. září **VDE**, 19. říj. **DK**, 16. list. **VDE**, 21. pros. **DK**.

Nová Bystřice: 12. led. **D**, 9. ún. **D**, 8. břez. **VD**, 14. dub. **VD**, 11. kv. **D**, 8. čna **D**, 7. čce **VD**, 13. čce **D**, 10. srp. **D**, 19. srp., 13. září **D**, 4. říj., 12. říj. **D**, 9. list. **D**, 25. list. **VDE**, 14. pros. **D**, 21. pros.

Nová Cerekve vše **VD**: 24. ún., 26. čce, 21. září.

Nová Paka: 5. led. **VD**, 16. břez. **D** — vše **VD**: 4. kv., 21. čna, 10. srp., 29. září, 15. list. — 14. pros. **D**.

Nové Benátky vše **VDE**: 8. ún., 1. břez., 22. břez., 10. kv., 31. kv., 26. čce, 6. září, 15. list., 20. pros.

Nové Dvory vše **VD**: 25. led., 11. břez., 5. dub., 13. kv., 26. čce, 20. září, 29. říj., 20. pros.

Nové Hradky v jižních Čechách: 8. břez., 14. čna, 21. září, 29. list.

Nové Hradky u Vysokého Mýta vše **VD**: 15. břez., 23. čna, 20. září, 29. list.

Nové Město nad Metují vše **VD**: 21. led., 24. dub., 26. čna, 14. září, 4. list.

Nové Město pod Smrkem: 11. led., 22. břez., 31. kv., 13. září, 15. list.

Nové Strašecí vše **VDE**: 1. ún., 18. břez., 4. kv., 1. čce, 30. srp., 11. řij., 4. pros.
Nový Bydžov: 5. led. **D**, 9. ún. **D**, 16. ún. **VD**, 30. břez. **D**, 11. kv. **VD**, 22. čna **D**, 13. čce **D**, 27. čce **D**, 6. září **VD**, 12. řij. **VD**, 16. list. **D**, 13. pros. **VD**.
Nový Hrádek: 18. břez., 5. kv., 16. srp., 4. řij., 17. pros.
Nový Knín: 7. led. **D**, 4. ún. **VDE**, 25. ún. **D**, 22. břez. **VD**, 10. kv. **VDE**, 15. čna **VDE**, 15. čce **D**, 12. srp. **VD**, 16. září **VDE**, 11. řij. **VD**, 18. list. **D**, 4. pros. **VDE**.
Nový Kostel: 1. srp.
Nový Bychov vše **VD**: 8. ún., 3. kv., 9. srp., 15. list.
Nymburk: 27. led. **VD**, 10. ún. **DK**, 3. břez. **VDE**, 7. dub. **DK**, 5. kv. **VDE**, 26. kv. **DK**, 30. čna **VDE**, 11. srp. **VDE**, 15. září **VDE**, 13. řij. **DK**, 2. list. **VDE**, 15. pros. **VDE**.
Nýrsko: 1. břez., 18. kv., 26. čce, 20. září, 21. pros.
Nýřany: 28. led., 13. kv., 19. srp., 4. list.
Olešnice v Orlických horách vše **VD**: 22. břez., 10. kv., 18. řij.
Oloví: 3. kv., 3. řij.
Opávaný: 1. ún., 1. břez., 3. kv., 1. září, 30. řij., 1. pros.
Opátov: 18. břez., 10. kv., 30. září, 16. pros.
Opočno u Náchoda vše **VD**: 25. led., 12. břez., 26. dub., 30. čna, 30. srp., 20. řij., 6. pros. Trh poutní 1. srpna 2 dni.
Osečná vše **VD**: 8. břez., 21. čna, 20. září, 25. řij., 20. pros.
Osek u Duchcova: 10. břez., 4. září, 4. list.
Ostrov u Karlových Varů vše **D**: 11. led., 8. ún., 8. břez., 12. dub., 10. kv., 14. čna — 21. čna **V**, 12. čce **D**, 9. srp. **D**, 13. září **D**, 11. řij. **VD**, 8. list. **D**, 13. pros. **D**, 20. pros. **V**.
Pacov: 4. led. **VDE**, 22. ún. **VDE**, 10. břez. **DK**, 28. dub. **VDE**, 12. kv. **DK**, 2. čna **VDE**, 28. čce **VDE**, 11. srp. **DK**, 27. září **VDE**, 13. řij. **VDE**, 17. list. **VDE**, 4. pros. **VDE**. Trhy bývají překládány dle vyhlášky.
Pardubice: 1. ún. **DK**, 3. ún., 22. ún. **DK**, 12. dub. **DK**, 3. kv., 24. kv. **DK**, 19. čce **DK**, 4. září, 18. řij. **DK**, 13. pros. **DK**, 14. pros.
Pečky: 25. ún., 13. kv., 19. srp., 18. list.
Pelhřimov: 2. led. **VDE**, 6. ún. **DK**, 6. břez. **VDE**, 3. dub. **DK**, 8. kv. **DK**, 5. čna **VDE**, 3. čce **DK**, 7. srp. **DK**, 4. září **VDE**, 2. řij. **DK**, 6. list. **VDE**, 4. pros. **DK**.
Pernink: 23. a 24. kv., 1. a 2. srp., 20. září.
Petrovice u Chabařovic: 10. kv., 4. řij.
Petrovice u Sedlčan vše **VD**: 15. ún., 16. dub., 4. čna, 19. čce, 20. srp., 27. září, 8. list.
Písek: 7. led. **VDE**, 10. ún. **DK** — vše **VDE**: 11. břez., 25. kv., 22. čce, 14. září, 19. list.
Planá: 13. led. **D**, 10. ún. **D**, 10. břez. **D**, 23. břez., 14. dub. **D**, 10. kv. — vše **D**: 12. kv., 9. čna, 14. čce, 11. srp., 8. září — 13. řij. **VD**, 10. list. **D**, 13. pros. **D**, 21. pros.
Plánice: 7. led. **VD**, 18. břez. **VD**, 26. břez. — vše **VD**: 8. dub., 20. kv., 22. čce, 9. září, 21. řij., 18. list. — 21. pros. **V**.
Plasy vše **VD**: 1. břez., 12. čce, 13. září, 2. list.
Plesná: 3. kv., 11. řij.
Plzeň: 11. led. **DK**, 3. ún. **DK**, 22. ún. **VDE** (2 dni), 7. dub. **DK**, 10. kv. **DK**, 14. čna **VDE** (2 dni), 12. čce **DK**, 4. srp. **DK**, 30. srp. **VDE** (2 dni), 4. řij. **DK**, 15. list. **VDE** (2 dni), 13. pros. **DK**.
Poběžovice: 19. břez., 3. kv., 7. čce, 13. září, 6. pros.
Pocinovice: 19. září, 9. pros.
Poříčsky: 5. led. **DK**, 2. ún. **DK**, 2. břez. **VDE**, 6. dub. **DK**, 4. kv. **VDE**, 1. čna **DK**, 13. čce **VDE**, 3. srp. **DK**, 7. září **DK**, 5. řij. **VDE**, 2. list. **DK**, 7. pros. **VDE**.
Podbořany vše **VD**: 24. břez., 23. čna, 13. řij., 22. pros.
Poděbrady: 12. led. **VD**, 15. ún. **D**, 22. břez. **VD**, 26. břez. (týd.), 9. dub. **VD**, 7. kv. **VD**, 15. čna **D** — vše **VD**: 12. čce, 27. srp., 20. září, 16. řij., 25. list. — 14. pros. **D**, 24. pros. (týd.).
Poleň: 13. čce, 2. list.
Police nad Metují vše **VD**: 4. led., 26. dub., 12. čce, 8. list.

Polička: 5. led. **D**, 7. led., 3. břez. **D**, 4. břez., 7. dub. **D**, 4. kv. **D**, 5. kv., 2. čna **D**, 7. čce **D**, 8. čce, 1. září **D**, 2. září, 6. řij. **D**, 3. list. **D**, 4. list.
Polná: 13. led. **D**, 17. ún. **VD**, 17. břez. **D**, 7. dub. **D**, 5. kv. **VD**, 9. čna **VD**, 21. čce **D**, 18. srp. **D**, 29. září **VD**, 20. řij. **D**, 17. list. **D**, 15. pros. **D**.
Postoloprty: 15. ún. **D**, 22. břez. **VD**, 24. kv. **VD**, 6. září **VD**, 11. řij. **D**, 30. list. **VD**.
Prachatic vše **VD**: 7. led., 25. ún., 29. dub., 29. čce, 23. září, 11. list.
Práslý: 15. kv. **VD**, 16. řij. **VD**.
Prčice vše **VD**: 8. ún., 8. břez., 7. kv., 21. čna, 16. srp., 29. řij., 13. pros.
Proseč u Skutče: 8. ún. **VD**, 24. břez. (týd.) — vše **VD**: 13. kv., 19. čce, 11. řij., 22. list. — 22. pros. (týd.).
Protivín vše **VD**: 17. ún., 21. dub., 26. kv., 30. čna, 1. září, 15. září, 13. řij., 10. list., 15. pros.
Přebuz: 8. ún., 3. kv., 30. srp., 8. list.
Přelouč: 5. led. **DK**, 11. ún. **DK**, 16. břez. **VDE**, 20. dub. **VDE**, 5. čna **DK**, 3. čce **VDE**, 6. srp. **VDE**, 14. září **VDE**, 30. řij. **DK**, 25. list. **VDE**, 14. pros. **VDE**.
Přeštice: 15. ún. **VD**, 25. ún. **D**, 25. břez. **D** (souč. **V** jen pro domácí), 10. kv. **VD**, 31. kv. **D**, 17. čna **D**, 16. srp. **VD**, 2. září **D**, 18. řij. **VD**, 18. list. **D**, 22. pros. **V** (jen pro domácí).
Příbram vše **VD**: 8. ún., 5. dub., 24. čna, 2. září, 8. list.
Příbyslav vše **VDE**: 13. led., 13. ún., 27. ún., 13. břez., 12. dub., 18. kv., 28. čna, 19. čce, 16. srp., 13. září, 25. řij., 6. pros.
Přidolí: 15. srp. poutní.
Přichovice vše **VD**: 19. dub., 2. srp., 11. řij.
Přimda: 25. dub., 11. řij.
Přísečnice: 3. kv., 16. srp., 14. řij., 21. pros.
Pýšely: 15. ún., 7. čce, 20. září, 8. list.
Rabí: 24. břez., 24. kv., 24. srp., 18. list.
Radnice u Rokycan: 15. břez. **VD**, 25. břez. (týd.) — vše **VD**: 10. kv., 19. čce, 13. září, 25. řij., 21. pros.
Radomyšl: 23. dub., 10. čna, 21. září, 26. list.
Radonice: 8. břez., 29. list.
Rakovník vše **VDE**: 25. ún., 28. dub., 15. čce, 16. září, 6. list., 17. pros.
Reichsdorf: 13. kv., 9. září.
Rejstějn vše **VD**: 20. led., 23. dub., 21. čna, 17. srp., 6. list.
Rokycany: 22. ún. **VD**, 2. dub. **D**, 24. kv. **VD**, 2. čce **D**, 9. srp. **VD**, 3. září **D**, 11. řij. **VD**, 29. list. **VD**.
Rokytnice v Orlických horách vše **VD**: 9. ún., 19. břez., 3. čna, 7. září, 9. list.
Ronov nad Doubravou vše **VD**: 11. ún., 25. břez., 13. kv., 15. čce, 16. září, 11. list., 23. pros.
Rossbach: 28. čna (2 dni), 27. září (2 dni).
Roudnice nad Labem vše **VDE**: 3. ún., 3. břez., 7. dub., 5. kv., 2. čna, 7. čce, 4. srp., 1. září, 6. řij., 3. list., 1. pros., 21. pros.
Rovensko pod Troskami vše **VD**: 26. led., 19. břez., 27. dub., 30. čna, 14. září, 11. list., 21. pros.
Rožďalovice vše **VD**: 28. led., 18. břez., 4. kv., 15. čce, 12. srp., 16. září, 21. řij., 18. list., 16. pros.
Rožmberk nad Vltavou: 20. led., 23. dub., 12. září, 6. pros.
Rožmitál na Šumavě: 2. kv., 25. září.
Rožmitál pod Třemšínem vše **VD**: 20. led., 15. břez., 3. kv., 31. kv., 10. srp., 27. září, 19. řij., 25. list.
Rumburk: 17. břez., 12. kv., 18. řij., 15. pros.
Rychnaburk: 3. čna, 26. srp., 27. září.
Rychnov u Jablonce n. Mlýsou: 15. břez., 3. kv., 19. čce, 28. září (pout.), 29. list.
Rychnov nad Kněžnou vše **VDE**: 3. břez., 3. kv., 7. čce, 21. září, 13. pros.
Rychnov nad Malší: 7. ún., 30. kv., 30. list.
Řevnice: 1. břez., 26. kv., 13. řij.
Říčany: 29. led. **DK**, 25. ún. **VDE**, 2. dub. **DK**, 3. kv. **VDE**, 2. čna **DK**, 8. čce **VDE**, 26. srp. **VDE**, 4. řij. **VDE**, 18. řij. **DK**, 18. list. **VDE**, 20. pros. **VDE**. — Trhy bývají překládány.
Šadská: 4. led., 28. čna, 30. srp., 18. řij.
Sangerberg: 20. břez., 3. čna, 14. řij., 6. list. (pout.), 18. pros.

Sázava vše VD: 20. břez., 14. čna, 22. září, 1. pros.
 Seš: 16. ún., 16. břez., 4. kv., 17. čna, 6. září, 16. list.
 Sedlářany vše VDK: 20. led., 3. břez., 24. břez., 19. dub., 12. kv., 30. čna, 28. čce, 1. září, 13. říj., 11. list., 22. pros.
 Sedlec na dráze Wilsonové: 18. led. VD, 18. břez. VD, 26. břez. (týd.) — vše VD: 26. dub., 18. kv., 26. čna, 12. čce, 29. čce, 2. září, 29. září, 19. list., 6. pros.
 Sedlec u Karlových Varů: 20. břez., 2. říj.
 Sedlice u Blatné vše VD: 15. ún., 18. břez., 26. dub., 24. kv., 7. čce, 24. srp., 29. září, 18. říj., 11. list.
 Semily vše VD: 25. led., 8. břez., 26. dub., 21. čna, 6. září, 18. říj., 30. list. — 21. pros. V.
 Senožaty vše D: 15. led., 19. ún., 19. břez., 16. dub., 21. kv., 18. čna, 16. čce, 20. srp., 17. září, 15. říj., 19. list., 17. pros.
 Sepekov vše VD: 1. břez., 28. kv., 4. září, 12. říj.
 Sezemice vše VD: 21. led., 17. břez., 12. kv., 24. srp., 29. říj.
 Schönbach u Chebu: 26. dub., 18. říj.
 Schönfeld v západních čechách: 21. břez., 11. čce, 15. list., 19. pros.
 Schönewald u Tachova: 20. břez., 27. list.
 Schwaderbach: 31. kv., 15. srp.
 Skalce u České Lípy: 30. břez., 10. kv., 2. srp., 2. list.
 Skapce: 14. ún., 23. kv.
 Skuteč vše VD: 23. led., 16. ún., 19. břez., 11. kv., 6. srp., 14. září, 11. list., 13. pros.
 Slaný: 3. ún. DK, 17. břez. VDK, 7. dub. DK, 12. kv. VDK, 21. čna DK, 13. čce VDK, 18. srp. DK, 24. září VDK, 30. říj. DK, 17. list. DK, 6. pros. VDK.
 Slatiňany: 8. ún., 19. dub., 28. čna, 23. srp., 18. říj., 13. pros.
 Smečno: 24. dub., 30. září.
 Smidary vše VD: 23. břez., 4. kv., 15. čce, 14. září, 2. list.
 Smiřice: 3. ún., 21. dub., 7. čce, 22. září, 24. list.
 Smržovka: 15. břez., 26. dub., 13. pros.
 Soběslav: 11. led. D, 8. ún. VD, 3. břez. D, 26. břez. (týd.), 12. dub. D, 10. kv. D, 14. čna VD, 12. čce D, 9. srp. D, 13. září VD, 11. říj. D, 8. list. VD, 13. pros. D.
 Sobotka: 7. led. VD, 20. břez. VD, 7. kv. D, 11. čna D — vše VD: 22. čce, 24. srp., 29. září, 25. list.
 Solnice: 8. ún., 1. dub., 24. čna, 1. září, 29. říj., 7. pros.
 Spálené Poříčí vše VD: 19. břez., 20. kv., 12. čce, 6. září, 22. list.
 Stádlec vše VD: 18. břez., 20. kv., 8. čce, 16. září, 14. pros.
 Stachy vše VD: 15. led., 24. ún., 31. kv., 10. srp., 24. září, 25. list.
 Staňkov vše VDK: 5. led., 23. břez., 11. kv., 26. čce, 5. říj., 16. list.
 Stanovice: 26. kv., 29. září, 9. pros.
 Staré Sedliště: 8. břez., 26. dub., 4. říj., 6. pros.
 Stárkov: 22. břez., 10. kv., 16. srp., 25. říj., 20. pros.
 Starý Plzenec: 30. břez., 28. dub., 16. srp., 1. pros.
 Stod vše VDK: 4. ún., 24. dub., 22. čce, 6. říj., 9. list.
 Strakonice vše VDK: 4. led., 4. břez., 12. dub., 4. kv., 22. čna, 20. čce, 7. září, 26. říj.
 Strašín: 2. dub., 15. kv., 24. čce, 29. září, 9. list.
 Stráž nad Nežárkou: 8. ún. VD, 15. břez. VD, 26. dub. D, 3. čna VD, 13. čce D, 24. srp. VD, 11. říj. VD, 13. pros. VD.
 Stráž pod Bálskem: 24. břez., 2. kv., 12. kv., 16. kv., 11. říj., 22. pros.
 Stráž u Tachova: 28. září, 25. list.
 Strážov na Šumavě vše VD: 25. ún., 29. dub., 29. čce, 16. září, 11. list., 16. pros.
 Strmilov: 2. led., 22. ún., 19. dub., 31. kv., 1. září, 16. říj., 1. pros.
 Stropnice: 2. ún., 6. kv., 6. list.
 Strunkovice nad Blanicí vše VD: 18. břez., 24. kv., 13. čce, 10. srp., 4. říj., 15. pros.
 Stříbrné Hory: 15. dub. VD, 31. kv. D, 7. čce VD, 29. září VD, 2. list. D, 6. pros. VD.
 Stříbro: 11. led., 12. dub., 16. srp., 18. říj.
 Suchdol nad Lužnicí: 5. led. D, 2. ún. VD — vše D: 2. břez., 6. dub., 4. kv., 1. čna, 13. čce, 3. srp., 7. září, 5. říj., 2. list. — 6. pros. V, 7. pros. D.
 Sunperk: 1. kv., 28. a 29. září.
 Sušice: 11. led. VDK, 25. ún. VDK, 22. břez. D, 26. dub. D, 10. kv. VDK, 2. čce D, 16. srp. VDK, 4. říj. VDK, 27. list. D.
 Světla nad Sázavou: 2. ún. D, 2. břez. D, 19. břez. (poutní) V, 23. břez. VD, 6. dub. D, 27. dub. VD, 4. kv. D, 1. čna D, 3. čce D, 3. srp. D, 31. srp. VD, 14. září D, 28. září (poutní) V, 5. říj. D, 2. list. D, 30. list. VD.
 Svoboda nad Úpou: 9. břez., 1. čna, 14. září, 18. říj., 30. list.
 Svatka vše VD: 25. led., 5. dub., 7. čce, 14. září, 10. list.
 Štáknov: 15. břez., 10. kv., 11. říj., 6. pros.
 Šmídeberk: 26. dub. VD, 9. srp. VD.
 Štěkeň vše VD: 16. ún., 7. kv., 1. čna, 31. srp., 23. září, 4. list.
 Štětí vše VD: 8. dub., 26. srp., 14. říj., 9. pros.
 Štoky vše VD: 4. ún., 25. břez., 17. čna, 12. srp., 4. list., 9. pros.
 Švihov: 8. ún. VDK, 8. břez. VDK, 3. kv. DK, 21. čna VDK, 2. srp. DK, 27. září VDK, 8. list. DK, 20. pros. VDK.
 Tábor: 21. led. DK, 16. ún. DK, 12. břez. VDK, 20. dub. DK, 25. kv. VDK, 10. čna DK, 20. čce VDK, 18. srp. VDK, 14. září DK, 18. říj. VDK, 2. list. DK, 24. list. VDK, 14. pros. DK.
 Tachov: 3. ún. D, 3. břez. D, 22. břez., 7. dub. D, 5. kv. D, 31. kv., 2. čna D, 7. čce D, 2. srp., 4. srp. D, 1. září D, 6. říj. VD, 3. list. D, 1. pros. D, 21. pros.
 Teplá: 24. břez., 1. září, 13. říj., 22. pros.
 Teplice-Šanov vše DK: 5. led., 2. ún., 2. břez., 6. dub., 4. kv. — 10. kv. V — vše DK: 1. čna, 7. čce, 3. srp., 7. září, 5. říj. — 11. říj. V, 2. list. DK, 7. pros. DK.
 Teplice nad Metují: 19. led., 11. kv., 17. srp., 2. list.
 Terežín: 10. břez., 16. čna, 15. září, 15. pros.
 Touškov: 14. led. D, 11. ún. VD, 11. břez. D, 8. dub. VD, 13. kv. D, 3. čna VD, 8. čce D, 5. srp. VD, 9. září D, 7. říj. VD, 11. list. D, 13. pros. VD.
 Tounáim: 5. led. D, 9. ún. D, 2. břez. D, 25. břez. VDK, 6. dub. D, 4. kv. D, 12. kv. VDK, 1. čna D, 13. čce D, 22. čce VDK, 3. srp. D, 9. září VDK, 5. říj., D, 2. list. D, 18. list. VDK, 7. pros. D, 23. pros. VDK.
 Trhová Kamenice vše VD: 7. led., 25. ún., 11. břez., 25. břez., 13. kv., 8. čce, 5. srp., 9. září, 4. list., 9. pros.
 Trhové Sviny: 13. led. D, 24. břez. VD, 6. říj. VD, 4. pros. V.
 Trmice: 29. a 30. břez., 12. a 13. pros.
 Trutnov vše VD: 22. břez., 13. kv., 4. říj., 22. list.
 Třeběchovice pod Orebem vše VD: 27. led., 30. břez., 3. čna, 6. srp., 27. září, 25. list.
 Třebenice: 3. ún. D, 26. dub. VD, 6. září VD, 2. list. VD, 20. pros. V.
 Třeboň: 7. led. D, 4. ún. D, 24. ún. VDK, 4. břez. D, 1. dub. D, 3. kv. VDK, 13. kv. D, 3. čna D, 1. čce D, 5. srp. D, 1. září VDK, 7. říj. D, 4. list. VDK, 2. pros. D, 21. pros. VDK.
 Tři Skery: 22. břez., 2. srp., 11. říj., 6. pros.
 Turnov vše VDK: 20. led., 10. břez., 14. dub., 23. čna, 4. srp., 1. září, 27. říj., 17. list.
 Týn nad Vltavou: 14. led. VD, 4. ún. D, 25. břez. VD, 8. dub. D, 13. kv. VD, 17. čna VD, 29. čce VD, 19. srp. D, 23. září VD, 14. říj. D, 2. pros. VD, 16. pros. D.
 Týnec nad Labem vše VD: 11. led., 16. ún., 22. břez., 11. kv., 28. čna, 17. srp., 4. říj., 16. list.
 Týniště nad Orlicí: 11. led., 12. dub., 31. kv., 16. srp., 25. říj.
 Údlice: 21. břez., 13. září, 23. list.
 Uhlířské Janovice vše VD: 1. ún., 1. břez., 30. břez., 10. kv., 15. čna, 19. čce, 16. srp., 6. září, 11. říj., 18. říj., 22. list., 13. pros.
 Uhlíněves: 22. dub., 24. čna, 16. září, 4. list.
 Úhošť vše VDK: 2. led., 19. břez., 23. dub., 30. čna, 6. říj., 15. list.
 Úpice: 2. ún., 23. břez., 11. kv., 27. čce, 7. září, 12. říj., 16. list., 21. pros.
 Ústí nad Labem: 15. břez., 20. září.

Ústí nad Orlicí: 8. ún. **DK**, 8. břez. **DK**, 9. břez., 26. dub. **DK**, 14. čna **DK**, 15. čna, 24. čce **DK**, 26. čce, 13. září **DK**, 14. září, 10. list. **DK**, 11. list., 23. pros. **DK**, 29. pros.
Úštěk vše **VD:** 10. břez., 23. čna, 25. srp., 20. říj.
Úterý: 16. břez., 13. kv., 24. čna, 14. říj., 18. pros.
Vamberk vše **VD:** 11. břez., 21. čna, 4. říj., 4. pros.
Varnsdorf: 3. kv., 1. až 3. srp., 29. list.
Vejprty: 10. kv., 19. čce, 13. září.
Velhartice: 3. ún. **VD**, 23. břez. **VD**, 5. kv. **VD**, 26. kv. **D** — vše **VD:** 22. čce, 15. září, 3. list., 13. pros.
Velichov: 22. břez., 19. čce, 8. list., 15. pros.
Velká Hleďsebe: 3. břez., 11. srp., 6. říj., 1. pros.
Velké Březno: 5. kv., 13. říj.
Velké Hamry vše **VD:** 15. břez., 10. kv., 27. září, 15. list., 13. pros.
Veltrusy vše **VD:** 17. ún., 21. dub., 23. čna, 13. srp., 13. říj., 22. pros.
Velvary: 16. ún. **VD**, 5. dub. **D**, 10. kv. **VD**, 7. čce **VD**, 25. srp. **VD**, 4. říj. **D**, 25. říj. **VD**, 25. list. **VD**.
Verneřice: 23. dub., 6. září, 11. říj., 30. list.
Veselí nad Lužnicí vše **VDK:** 3. ún., 3. břez., 25. břez., 5. kv., 7. čce, 3. srp., 2. září, 6. říj., 3. list., 15. pros.
Větrný Jeníkov vše **VD:** 7. led., 27. břez., 25. kv., 26. čce, 16. září, 11. list.
Vildštejn vše **D:** 12. led., 9. ún., 9. břez., 13. dub., 11. kv., 8. čna — 23. čna **V**, 13. čce **D**, 10. srp. **D**, 14. září **D**, 4. říj. **V**, 12. říj. **D**, 9. list. **D**, 14. pros. **D**.
Vimperk vše **VD:** 19. břez., 24. břez., 11. kv., 7. čce, 24. srp., 11. list., 21. pros.
Vlachovo Březí vše **VD:** 17. ún., 28. čce, 22. září, 7. pros.
Vlašim vše **VD:** 12. led., 8. ún., 22. břez., 4. kv., 22. čna, 30. čce, 1. září, 22. září, 2. list., 19. list., 13. pros.
Vodňany vše **VDK:** 12. led., 2. břez., 6. dub., 11. kv. — 8. čna **DK**, 15. čce **VDK**, 2. září **VDK**, 12. říj. **DK**, 4. pros. **VDK**, 21. pros. (týd.).
Vojanův Městec vše **D:** 13. ún., 27. břez., 29. kv., 11. září, 9. říj., 11. pros.
Volary: 13. led. **D**, 15. ún. **VD**, 3. břez. **D**, 18. břez. **VD**, 15. září, 18. říj. **VD**, 10. list. **D**, 6. pros. **VD**.
Volyně: 25. led. **VDK**, 19. ún. **DK**, 26. břez., 10. kv. **VDK**, 18. čna **DK**, 16. srp. **VDK**, 24. září **DK**, 3. list. **VDK**, 21. pros.
Votice vše **VD:** 6. ún., 18. břez., 5. kv., 3. čce, 10. srp., 9. září, 4. říj., 19. říj., 15. list., 21. pros.
Vrážy u Pernce: 22. břez., 5. kv., 24. čna, 25. srp., 22. září, 14. říj., 9. pros.
Vrchlabí: 3. kv., 20. září, 29. list.
Vroutek: 17. břez., 8. čna, 21. září, 14. pros.
Viezuby u Touškova: 3. ún., 3. kv., 13. čce, 29. září, 11. list., 6. pros.
Vřetaty vše **VD:** 25. břez., 15. čce, 13. říj., 20. pros.
Vysoké nad Jizerou vše **VD:** 5. dub., 3. kv., 7. čce, 16. srp., 13. září, 2. list., 6. pros.
Vysoké Mýto: 10. ún. **D**, 11. ún., 22. břez. **D**, 26. dub. **D**, 27. dub., 7. čce **D**, 8. čce, 16. srp. **D**, 17. srp., 27. září **D**, 29. září, 13. pros. **D**, 14. pros.
Vysoké Veselí vše **VD:** 24. ún., 24. břez., 23. dub., 6. kv., 24. čna, 17. srp., 29. září, 11. list., 21. pros.
Vyšší Brod: 19. břez., 24. kv., 24. srp., 25. říj.
Záblatí na Šumavě: 4. kv., 30. list.
Zahrádka u Ledče: 4. břez., 15. čna, 30. srp., 16. říj., 30. list.
Zákupy: 20. led., 1. a 2. srp.
Zbiroh vše **VD:** 24. břez., 18. čna, 24. září, 25. list.
Zbraslav nad Vltavou vše **VD:** 3. ún., 22. břez., 24. kv., 26. čce, 13. září, 25. říj. **V** proinici bývá povoleno trh na zvláštní žádost.
Zbraslavice vše **VD:** 9. ún., 16. břez., 27. dub., 25. kv., 7. čce, 16. srp., 5. říj., 26. říj., 25. list., 21. pros.
Zdice: 22. břez., 21. čna, 27. září, 22. list.
Zlonice vše **VD:** 15. ún., 23. dub., 16. srp., 30. list.
Zruč nad Sázavou vše **D:** 5. ún., 12. břez., 21. kv., 25. čna, 23. čce, 27. srp., 17. září, 29. říj., 19. list.
Zvíkovec: 9. břez., 4. čna, 30. srp., 6. říj.
Začlér: 9. ún., 26. břez., 17. srp., 11. list.
Žamberk vše **VDK:** 25. led., 22. břez., 10. kv., 2. srp., 4. říj., 20. pros.

Žatec vše **D:** 18. led., 10. ún., 4. břez., 14. dub. — 10. kv. **VDK**, 9. čna **D**, 14. čce **D**, 11. srp. **D**, 6. září **VDK**, 13. říj. **D**, 22. list. **VDK**, 7. pros. **D**.
Žebrák vše **VD:** 7. led., 18. břez., 18. kv., 16. srp., 27. říj., 15. pros.
Železná Ruda: 30. břez., 24. čna, 8. září, 20. říj.
Železnice vše **VD:** 23. břez., 12. kv., 6. říj., 22. pros.
Železný Brod vše **VDK:** 26. led., 16. břez., 4. kv., 8. čna, 20. čce, 5. říj., 16. list., 7. pros.
Žihle vše **VD:** 27. dub., 20. čce, 6. říj., 16. list.
Žirovnice vše **D:** 19. led., 16. ún., 16. břez., 20. dub., 18. kv., 22. čna, 20. čce, 17. srp., 21. září, 19. říj., 16. list., 21. pros.
Žiželice vše **VD:** 19. břez., 21. dub., 15. čna, 10. srp., 13. září, 8. list., 4. pros.
Žleby: 7. led., 18. ún., 24. srp., 2. list.
Žitčice vše **VD:** 18. břez., 5. kv., 1. září, 29. říj., 9. pros.

V zemi moravsko-slezské.

Albrechtice u Krnova: 11. led., 6. dub., 16. srp., 18. říj.
Andělská Hora: 18. led., 19. dub., 2. srp., 25. říj.
Archlebov: 26. dub. **D**, 27. dub., 9. srp. **D**, 10. srp., 18. říj. **D**, 19. říj., 13. pros. **D**, 14. pros.
Bánov vše **VD:** 10. břez., 30. čna, 15. září, 15. pros.
Batelov vše **VD:** 15. ún., 28. čna, 16. srp., 4. pros.
Bílavec: 14. led. **D**, 11. ún. **D** — vše **VDK:** 18. ún., 25. břez., 29. dub., 3. čna — 15. čce **D**, 1. září **VDK**, 14. říj. **VDK**, 11. list. **D**, 6. pros. **VDK**.
Bitov: 23. kv., 15. srp.
Blansko vše **VD:** 15. břez., 10. kv., 13. září, 8. list.
Blatnice, okr. Mor. Budějovice: 3. ún. **D**, 4. ún., 16. čna **D**, 17. čna, 29. září **D**, 30. září, 15. pros. **D**, 16. pros.
Bližkovice: 15. břez. **D**, 16. břez., 8. kv. **D**, 10. kv., 9. srp. **D**, 10. srp., 9. říj. **D**, 11. říj., 11. pros. **D**, 13. pros.
Blučina: 18. kv., 30. září, 7. pros.
Bojkovice: 1. ún. **D**, 2. ún. — vše **VD:** 11. ún., 18. ún., 25. ún., 4. břez., 25. břez., 19. kv. — 31. kv. **D**, 1. čna, 11. srp. **D**, 12. srp., 11. říj. **D**, 12. říj., 15. list. **VD**, 23. pros. **VD**. Při trzích **D** jen pro místní obchodníky.
Boleradice vše **VD:** 8. ún., 28. čna, 6. září, 15. list.
Boskovice: 1. ún., 21. čna, 27. září, 29. list.
Bošovice: 3. kv., 15. list.
Bozov: 18. led., 19. dub., 19. čce, 26. říj.
Brankovice vše **VD:** 1. ún., 3. kv., 4. říj., 6. pros.
Bretnov: 30. kv., 13. září.
Brno vše **K:** 15. ún., 10. kv., 6. září, 6. pros.
Brno-Královo Pole vše **VD:** 16. ún., 24. kv., 4. říj., 7. pros.
Brodek u Konice: 16. břez., 25. srp., 26. říj.
Brodek u Nezamyslic: 26. led., 14. září, 23. list.
Brtnice vše **VD:** 4. led., 1. břez., 3. kv., 12. čce, 6. září, 8. list.
Brunov vše **VD:** 10. ún., 24. břez., 23. čna, 25. srp., 29. září, 9. pros.
Bruntál: 26. led. **K**, 22. ún., 23. ún. **K**, 23. břez. **K**, 26. dub., 27. dub. **K**, 25. kv. **K**, 22. čna **K**, 19. čce, 27. čce **K**, 24. srp. **K**, 21. září **K**, 26. říj. **K**, 15. list., 23. list. **K**, 21. pros. **K**.
Brunceř: 30. břez., 5. kv., 30. srp., 11. říj., 13. pros.
Brusperk: 19. břez., 11. kv., 7. září, 30. list.
Břeclav: 9. ún. **VDK**, 27. dub. **VDK**, 1. čna **VDK**, 27. čce **DK**, 14. září **VDK**, 16. list. **VDK**.
Březová n. Svitavou: 18. led., 17. břez., 5. kv., 19. čce, 20. září, 6. pros.
Bučovice: 1. ún., 2. ún. **D**, 10. kv., 11. kv. **D**, 23. srp., 24. srp. **D**, 8. list., 9. list. **D**.
Budišov nad Budišovkou vše **VD:** 20. břez., 4. kv., 3. čce, 13. září, 30. list., 21. pros.
Bystřice nad Pernštýnem: 5. led. **D**, 8. ún. **D**, 9. ún., 2. břez. **D**, 6. dub. **D**, 26. dub. **D**, 27. dub., 4. kv. **D**, 1. čna **D**, 13. čce **D**, 26. čce **D**, 27. čce, 3. srp. **D**, 7. září **D**, 20. září **D**, 21. září, 5. říj. **D**, 19. říj. **D**, 20. říj., 2. list. **D**, 7. pros. **D**.

Bystřice pod Hostýnem: 8. ún. D, 9. ún., 26. dub. D, 27. dub., 14. čna D, 15. čna, 23. srp. D, 24. srp., 18. říj. D, 19. říj., 29. list. D, 30. list.
Bzenec: 11. led. D, 12. led., 1. břez. D, 2. břez., 26. dub. D, 27. dub., 28. čna D, 30. čna, 2. srp. D, 4. říj. D, 5. říj., 22. list. D, 23. list.

Čukmantl: 26. dub., 8. list.
Čejč vše VD: 3. břez., 26. kv., 29. září, 1. pros.
Čejkovice vše VD: 18. led., 26. dub., 13. září, 8. list.
Černá Hora: 19. led., 16. břez., 23. břez., 11. kv., 3. srp., 12. říj., 21. pros.
Červená Voda: 18. led., 4. kv., 13. čce, 11. říj.
Český Těšín: 4. led. K, 11. led. D, 1. ún. K, 8. ún. D, 1. břez. K, 8. břez. D, 5. dub. K, 12. dub. D, 3. kv., 10. kv., 7. čna K, 14. čna D, 7. čce K, 12. čce D, 2. srp. K, 9. srp. D, 6. září K, 13. září D, 4. říj. K, 11. říj. D, 2. list. K, 8. list. D, 6. pros. K, 13. pros. D.
Čule: 3. kv., 12. září.

Dačice: 13. led. D, 10. ún. D, 24. ún. DK, 25. ún., 10. břez. D, 14. dub. D, 3. kv., DK, 4. kv., 12. kv., D, 9. čna D, 14. čce D, 11. srp. D, 16. srp. DK, 17. srp., 8. září D, 4. říj. DK, 5. říj., 13. říj. D, 10. list. D, 6. pros. DK, 7. pros.
Dambořice vše VD: 27. led., 17. břez., 5. kv., 18. srp., 3. list., 15. pros.
Dolní Benešov vše VD: 27. dub., 28. čna, 7. září, 23. list.
Dolní Bobrová: 9. břez. D, 10. břez., 20. dub. D, 21. dub., 17. srp. D, 18. srp., 26. říj. D, 27. říj.
Dolní Dlouhá Loučka: 24. břez., 24. kv., 30. srp., 29. list.
Dolní Dunajovice: 20. pros.
Dolní Kounice: 20. led., 22. břez., 4. kv., 24. čna, 6. září, 23. list.
Dolní Věstonice: 11. led., 22. břez., 3. kv., 26. čce, 27. září, 6. pros.
Domamil vše VD: 23. led., 6. břez., 10. čce, 6. list.
Doubravice nad Svitavou: 25. led., 18. kv., 30. srp., 26. říj.
Doubravnik: 18. led., 4. kv., 21. čna, 23. list.
Drahany: 18. břez., 30. září.
Drnholec: 11. led., 12. led. DK, 19. led. DK, 16. ún. DK, 1. břez., 2. břez. DK, 16. břez. DK, 19. dub., 20. dub. DK, 18. kv. DK, 15. čna DK, 20. čce DK, 17. srp. DK, 30. srp., 31. srp. DK, 21. září DK, 4. říj., 5. říj. DK, 19. říj. DK, 16. list. DK, 21. pros. DK.
Dřevohostice: 22. břez. DK, 23. břez., 3. kv. DK, 4. kv., 12. čce DK, 6. září DK, 7. září, 8. list. DK, 9. list.
Dub nad Moravu: 27. led., 24. břez., 17. list.
Dvorce na Moravě: 9. břez., 24. kv., 21. září, 9. pros.
Dyjkovice: 25. led., 4. říj.

Frenštát pod Radhoštěm vše VD: 5. led., 6. dub., 30. čna; — 27. čce D, 5. říj. VD, 9. list. D.
Fryšperk: 8. ún., 30. břez., 2. čce, 18. říj.
Frydek vše VDK: 11. led., 15. břez., 3. kv., 21. čna, 26. čce, 4. říj., 22. list.
Frydlant nad Moravicí: 19. břez., 18. kv., 20. září, 21. pros.
Frydlant nad Ostraví vše VD: 24. dub., 7. čce, 27. září.
Fryšták vše VD: 18. led., 22. břez., 10. kv., 7. čce, 6. září, 4. říj., 6. pros.
Fryštát vše VD: 17. ún., 19. kv., 4. srp., 20. říj.
Fryvaldov vše K: 9. ún., 11. kv., 14. září, 9. list.
Fulnek: 16. břez., 26. dub., 7. čce, 11. říj., 6. pros.

Halenkov vše VD: 16. ún., 15. čna, 2. září, 14. pros.
Hanušovice: 6. břez., 5. čna, 4. září, 4. pros.
Havlin: 11. břez., 5. srp., 21. říj.
Hlučín: 5. kv., 7. čce, 6. říj.
Hlín: 3. břez. D, 4. břez., 19. kv. D, 20. kv., 22. září D, 23. září, 1. pros. D, 2. pros.
Hodonín: 15. ún. DK, 16. ún., 15. břez. DK, 16. břez., 5. dub. DK, 3. kv. DK, 4. kv., 31. kv. DK, 1. čna, 9. srp. DK, 10. srp., 20. září DK, 25. říj. DK, 26. říj., 22. list. DK, 23. list., 20. pros. DK, 21. pros.
Hodslavice: 8. břez., 18. kv., 19. čce, 11. říj.

Holešov: 7. led. DK, 4. ún. DK, 4. břez. VDK, 1. dub. DK, 13. kv. DK, 3. čna VDK, 1. čce DK, 5. srp. DK, 12. srp., 2. září DK, 7. říj. DK, 21. říj., 4. list. DK, 2. pros. DK, 16. pros.
Horní Bečva vše VD: 4. kv., 7. čce, 14. září, 2. list.
Horní Benešov: 3. břez., 28. dub., 21. září, 30. list.
Horní Bobrová: 12. led. D, 13. led., 15. čna D, 16. čna, 16. list. D, 17. list.
Horní Dunajovice: 18. břez.
Hostěradice: 2. ún., 3. ún. D, 4. kv., 5. kv. D, 10. srp., 11. srp. D, 14. září, 15. září D, 23. list., 24. list. D.
Hošťálková vše VD: 27. led., 17. břez., 7. čce, 13. říj.
Hovzí: 9. břez. D — vše VD: 27. dub., 22. čna, 27. čce, 5. říj. — 2. list. D.
Hrabyně vše VDK: 23. led., 19. břez., 18. kv., 2. čce, 14. září, 25. říj.
Hradec u Opavy vše VDK: 22. břez., 31. kv., 26. čce, 4. říj., 8. list.
Hrádek u Znojma: 16. břez., 17. srp.
Hranice: 1. břez. DK, 2. břez., 28. čna DK, 30. čna, 13. září DK, 14. září, 13. říj. D, 6. pros. DK, 7. pros.
Hrotovice vše VD: 24. břez., 2. čna, 25. srp., 9. pros.
Hroznová Lhota: 8. břez. D, 9. břez., 26. dub. D, 27. dub., 28. čna D, 30. čna, 20. září D, 21. září, 29. list. D, 30. list.
Hrušovany nad Jevišovkou: 7. led., 12. kv. D, 13. kv., 11. srp. D, 12. srp., 17. list. D, 18. list.
Hulín: 19. led., 24. kv., 30. srp., 19. říj.
Hustopeče nad Bečvou: 9. ún., 4. kv., 7. září, 2. list.
Hustopeče u Brna vše VDK: 23. led., 18. břez., 13. kv., 1. čce, 9. září, 14. říj., 23. pros. — Trhy bývalí překládány.

Chropyně: 12. dub., 6. září, 8. list.
Ivančice vše D: 7. led., 4. ún., 4. břez., 1. dub., 7. kv., 3. čna, 1. čce, 5. srp., 2. září; — 7. říj. VD, 4. list. D, 2. pros. D.
Ivanovice na Hané: 17. břez., 18. kv., 15. září, 30. list.
Jablunkov: 3. kv., 4. říj.
Janov u Jindřichova: 11. břez., 24. kv., 18. září, 9. pros.
Jaroměřice nad Rokytou: 25. led. D, 15. ún. D, 16. ún., 8. břez. D, 5. dub. D, 3. kv. D, 7. čna D, 8. čna, 19. čce D, 20. čce, 30. srp. D, 27. září D, 29. září, 4. říj. D, 15. list. D, 16. list., 27. pros. D.
Jaroslavice: 5. dub., 16. srp., 27. září.
Jedovnice: 8. ún., 5. dub., 24. kv., 4. říj.
Jemnice: 19. led. D, 9. ún. DK, 10. ún., 16. ún. D, 16. břez. D, 17. dub. DK, 19. dub., 20. dub. D, 18. kv. D, 29. kv. DK, 31. kv., 15. čna D, 20. čce D, 24. čce DK, 26. čce, 17. srp. D, 21. září D, 27. září DK, 29. září, 19. říj. D, 16. list. D, 4. pros. DK, 6. pros., 21. pros. D.
Jevíčko: 25. led., 26. dub., 30. srp., 22. list.
Jihlava: 27. led. D, 24. ún. D, 25. ún. (3 dni), 31. břez. D, 28. dub. D, 20. kv. (3 dni); — vše D: 26. kv., 30. čna, 28. čce, 25. srp.; — 16. září (3 dni); — vše D: 29. září, 27. říj., 24. list., 27. pros.
Jimramov vše VD: 15. břez., 10. kv., 27. září, 13. pros.
Jivová: 18. břez., 5. kv. (2 dni), 14. říj., 9. pros.

Kamenice u Jihlavy vše VD: 4. ún., 18. břez., 13. kv., 22. čce, 30. září, 29. říj., 21. pros.
Kelč: 15. ún. D, 15. břez. DK, 16. břez., 10. kv. DK, 11. kv., 12. čce DK, 13. čce, 20. září DK, 21. září, 11. říj. D, 22. list. DK, 23. list.
Klimkovice vše VD: 13. led., 8. břez., 3. kv., 24. kv., 10. srp., 29. září, 25. list.
Klobouky u Brna: 18. led., 19. led. D, 22. ún., 23. ún. D, 12. dub., 13. dub. D, 24. kv., 25. kv. D, 12. čce, 13. čce D, 16. srp., 17. srp. D, 4. říj., 5. říj. D, 6. pros., 7. pros. D.
Kněžice u Jihlavy vše VD: 7. led., 11. břez., 8. čce, 11. list.
Kojetín: 18. led. D, 26. led., 15. břez. D, 23. břez., 26. dub. D, 4. kv., 13. září D, 21. září, 15. list. D, 23. list.
Kolštejn: 15. břez., 7. čce, 8. list.
Komorní Lhotka: 26. dub. VD, 11. říj. VD.
Konice: 22. břez. D, 23. břez., 11. kv. D, 12. kv., 14. září D, 15. září, 15. list. D, 16. list., 20. pros. D, 21. pros.

Koryčany: 5. dub. D, 6. dub. 24. kv. D, 25. kv., 16. srp. D, 17. srp., 13. pros. D, 14. pros.

Kralice na Hané: 5. dub., 6. září.

Krnov: 1. břez., 16. břez. DK, 10. kv., 15. čna DK, 13. září, 21. září DK, 16. list. DK, 22. list.

Kroměříž: 26. led. DK, 23. ún. VDK, 23. břez. DK, 27. dub. VDK, 25. kv. DK, 22. čna DK, 27. čce DK, 24. srp. DK, 28. září (bude přeložen dle vyhlášky) VDK, 26. říj. DK, 23. list. DK, 14. pros., 23. pros. DK

Krumpky: 30. břez., 22. čce, 15. list.

Křenov: 8. břez., 24. kv., 2. list.

Křtiny: 19. břez., 2. čce, 2. list.

Kunovice vše VD: 4. ún., 8. dub., 2. září, 16. pros.

Kunštát na Moravě vše VD: 5. led., 17. břez., 7. kv., 30. čna, 29. září, 27. říj.

Kuřim: 25. led., 26. dub., 26. čce, 8. list.

Kvasice vše VD: 1. ún., 5. dub., 16. srp., 22. list.

Kyjov: 8. ún. DK, 9. ún., 8. břez. DK, 9. břez., 21. čna DK, 22. čna, 6. září DK, 7. září, 29. list. DK, 30. list.

Lanžhot: 11. kv., 31. srp., 2. list.

Lečnice: 11. led., 26. dub., 6. září, 29. list.

Letovice vše VD: 1. břez., 24. břez., 12. kv., 12. čce, 6. září, 15. list., 22. pros.

Lipník nad Bečvou: 7. led. DK, 26. led., 3. ún. DK, 3. břez. DK, 4. břez., 7. dub. DK, 5. kv. DK, 2. čna DK, 3. čna, 7. čce DK, 3. srp., 4. srp. DK, 1. září DK, 6. říj. DK, 26. říj., 3. list. DK, 1. pros. DK

Lipov: 5. dub. D, 6. dub., 31. kv. D, 1. čna, 6. září D, 7. září, 13. pros. D, 14. pros.

Líšeň: 25. led., 10. kv., 6. září, 15. list.

Litence: 8. břez., 14. čna, 11. říj., 13. pros.

Litovel: 26. led., 16. břez., 22. čna, 29. září, 30. list.

Litultovice vše VDK: 1. břez., 12. kv., 24. srp., 15. říj.

Lomnice u Tišnova: 11. led., 8. břez., 18. říj.

Loštice: 12. led., 15. břez., 13. čce, 2. list.

Luka nad Jihlavou vše VD: 1. ún., 5. dub., 7. čna, 2. srp., 4. říj., 13. pros.

Lysice vše VD: 9. ún., 27. dub., 31. srp., 23. list.

Malenovice vše VD: 15. ún., 28. dub., 28. čna, 27. září, 24. list.

Mělník vše VD: 23. břez., 21. září, 16. list.

Měřín vše VD: 24. ún., 23. břez., 11. kv., 24. čna, 23. říj., 14. pros.

Město Libavá: 4. led., 22. břez., 10. kv., 19. čce, 8. list.

Město Žďár: 11. led. D, 12. led., 8. ún. D, 8. břez. D, 9. břez., 12. dub. D, 10. kv. D, 14. čna D, 15. čna, 12. čce D, 9. srp. D, 10. srp., 13. září D, 11. říj. D, 8. list. D, 9. list., 13. pros. D.

Městys Rudoltice ve Sl: 19. břez., 26. dub., 12. čce, 26. říj.

Mikulov: 9. ún., 16. břez., 11. kv., 3. srp., 21. září, 2. list., 7. pros.

Mikulovice ve Sl: 19. břez., 29. září.

Míroslav: 4. led. D, 1. ún. D, 1. břez. D, 2. břez., 5. dub. D, 3. kv. D, 4. kv., 7. čna D, 7. čce D, 2. srp. D, 6. září D, 7. září, 4. říj. D, 2. list. VD, 6. pros. D.

Místek: 7. led. DK, 4. ún. VDK, 4. břez. DK, 1. dub. VDK, 13. kv. DK, 3. čna VDK, 1. čce DK, 5. srp. VDK, 2. září DK, 7. říj. VDK, 4. list. DK, 2. pros. VDK

Modrice: 11. led., 12. dub., 9. srp., 4. říj.

Mohelnice: 1. ún., 3. kv., 14. září, 15. list.

Mohelno: 18. kv., 27. září.

Moravská Nová Ves: 5. dub. D, 6. dub., 16. srp. D, 17. srp., 6. pros. D, 7. pros.

Moravská Ostrava vše K: 13. led., 22. ún., 22. břez., 19. dub., 18. kv., 21. čna, 19. čce, 16. srp., 20. září, 18. říj., 22. list., 20. pros.

Moravská Radiměř: 26. čce, 13. říj.

Moravská Třebová: 22. ún., 23. srp., 11. říj.

Moravské Budějovice: 12. led. VDK, 9. ún. D, 9. břez. VDK, 13. dub. D, 11. kv. VDK, 8. čna D, 13. čce D, 10. srp. D, 14. září VDK, 12. říj. VDK, 9. list. D, 14. pros. VDK

Moravský Beroun: 1. ún., 26. dub., 2. srp., 29. list.

Moravský Krumlov: 8. ún., 3. kv., 9. srp., 15. list.

Morkovice: 22. břez., 21. čna, 13. září, 20. pros.

Mrákotín vše VD: 9. ún., 3. kv., 26. čce, 29. září.

Mutěnice: 20. dub. VD, 24. srp. VD.

Náměšť nad Oslavou: 2. led. D, 5. led., 6. ún. D, 6. břez. D, 3. dub. D, 13. dub.; — vše D: 8. kv., 5. čna, 3. čce, 7. srp.; — 31. srp. V, 4. září D, 2. říj. D, 6. list. D, 16. list. V, 4. pros. D.

Náměšť na Hané: 15. ún., 20. kv., 25. srp., 10. list.

Napajedla: 8. ún. D, 9. ún., 23. břez. D, 18. kv. VD, 1. čce D, 6. září D, 7. září, 2. list. VD. Trhy bývají překládány.

Nedvědice: 16. břez., 20. čce, 7. září, 9. pros.

Nezamyslice: 11. kv., 21. září.

Němčice nad Hanou: 15. břez. D, 16. břez., 21. čna D, 30. srp. D, 31. srp., 8. list. D, 7. pros.

Německá Hůzová: 22. břez., 18. dub., 20. pros.

Německé Líbny: 20. ún., 8. kv., 21. srp., 30. říj.

Německé na Moravě: 22. břez., 7. čna, 4. říj., 6. pros.

Nivnice vše VD: 22. ún., 5. dub., 7. čna, 26. čce, 13. září, 22. list.

Nosilav: 27. dub., 16. list.

Nová Říše: 13. led. D, 22. ún. D, 7. dub. D, 8. dub., 3. čce D, 7. čce, 16. srp. D, 20. září D, 21. září, 25. říj. D, 26. říj., 13. pros. D.

Nové Hvezdlice vše VD: 8. břez., 31. kv., 6. září, 15. list.

Nové Město na Moravě: 2. ún. DK, 3. ún., 27. břez. D, 14. dub. D, 11. kv. DK, 12. kv., 20. čce DK, 21. čce, 23. srp. D, 5. říj. DK, 6. říj., 10. list. D, 1. pros. DK, 2. pros.

Nové Veselí vše VD: 16. břez., 7. čce, 29. září, 16. list.

Nový Hrozenkov vše VD: 16. břez., 1. čna, 17. srp., 24. list.

Nový Jičín vše VDK: 20. led., 21. dub., 11. srp., 3. list.

Odry: 4. led., 5. dub., 21. čna, 20. září.

Okříšky vše VDK: 13. led., 4. břez., 7. kv., 1. čce, 2. září, 4. list.

Olešovice: 28. čna, 23. srp.

Olešnice: 18. led. D, 19. led., 22. ún. D, 23. ún., 10. kv. D, 11. kv., 7. čce D, 10. srp. VD, 1. září D, 4. říj. D, 5. říj., 8. list. D, 9. list.

Olomouc vše DK: 4. led., 1. ún., 1. břez., 5. dub., 3. kv., 7. čna, 12. čce, 2. srp., 6. září, 4. říj., 8. list., 6. pros. — Výroční trhy se konají jarní, letní a podzimní po 3 dnech, jejichž data stanoví městská rada.

Opatov vše VD: 30. břez., 30. čna, 31. srp., 7. pros.

Opava vše DK: 5. led., 2. ún., 2. břez., 6. dub., 4. kv. — 24. a 26. kv. V — vše DK: 1. čna, 7. čce, 3. srp., 7. září, 5. říj., 2. list. — 15. až 17. list. V, 7. pros. DK

Orlová vše DK: 4. led., 1. ún., 1. břez., 5. dub., 3. kv., 7. čna, 7. čce, 2. srp., 6. září, 4. říj., 2. list., 6. pros.

Osoblaha: 8. břez., 6. září, 13. pros.

Ostrov nad Oslavou: 1. dub., 4. list.

Ostrov u Macochy: 12. čce, 6. pros.

Ostrozské Předměstí: 1. ún., 22. ún., 27. září, 13. pros.

Paskov: 24. dub., 7. září, 25. říj.

Písečné nad Dyjí vše VD: 23. led., 29. dub., 8. čce, 7. říj.

Podivín vše VD: 9. ún., 20. dub., 22. čna, 3. srp., 27. září, 23. list.

Pohořelice: 2. břez., 4. kv., 10. srp., 5. říj., 7. pros.

Polešovice: 26. led., 22. čna, 12. říj.

Potštát vše VD: 10. břez., 18. kv., 2. září, 18. list.

Pouzďany: 8. ún., 26. dub., 23. čna, 30. srp.

Pozlovice vše VD: 8. břez., 12. čce, 6. září, 6. pros.

Prostějovice: 22. břez., 6. září, 21. pros.

Prostějov: 12. led. DK, 9. ún. DK, 9. břez. VDK, 13. dub. DK, 4. kv., 11. kv. DK, 8. čna DK, 13. čce DK, 10. srp. DK, 17. srp., 14. září DK, 12. říj. DK, 9. list. VDK, 14. pros. DK

Protivanov: 9. břez., 22. čna, 19. říj.

Předín: 10. břez. VD, 14. čce VD.

Přerov po 3 dnech: 15. břez., 10. kv., 30. srp., 8. list.

Příbor vše VDK: 1. ún., 15. břez., 23. dub., 21. čna, 19. čce, 13. září, 11. říj., 15. list.

Radice: 30. břez., 15. list.

Radostín: 24. břez., 8. září.

Rájec nad Svítavou vše VD: 2. břez., 7. čce, 19. říj.

Bajhrad: 8. břez., 23. srp., 20. pros.
Bosice u Brna: 13. led., 28. dub., 28. čce, 18. řij.
Bouchovany: 23. břez., 24. břez., 15. čna, 16. čna, 7. září, 8. září, 21. pros., 22. pros.
Bousínov: 22. břez., 23. břez., 24. kv., 25. kv., 30. srp., 31. srp., 11. řij., 12. řij., 13. pros., 14. pros., D.
Božnov pod Radhoštěm: 26. led., D., 27. led.; — vše D.: 9. ún., 23. břez., 20. dub., 11. kv., 22. čna — 23. čna, 20. čce, 21. čce, 10. srp., D., 7. září, D., 26. řij., D., 27. řij., 23. list., D., 21. pros., D.
Buda nad Moravou: 20. břez., 3. čce, 9. řij.
Býmařov: 12. dub., 27. září, 8. list.
Slavičín-Mladotice vše VD: 18. led., 3. břez., 26. dub., 28. čna, 4. srp., 27. září, 8. list., 29. list.
Slavkov u Brna: 1. ún., 2. ún., DK, 12. dub., 13. dub., DK, 2. srp., 3. srp., DK, 27. září, 29. září, DK, 22. list., 23. list., DK.
Slavonice: 9. led., D., 11. led., 13. břez., D., 15. břez., 26. čna, D., 28. čna, 25. září, D., 27. září, 20. list., D., 22. list., Mimoto trhy D. v pondělí od počátku postu do sv. Martina každých 14 dní.
Slezská Ostrava: 18. ún., 8. dub., 14. řij., 23. pros.
Sloup: 2. čna, 8. září, 10. list.
Slušovice vše VD: 17. břez., 30. čna, 18. řij., 1. pros.
Solanec-Hutisko: 2. čna, VD, 29. září, VD.
Spálov: 24. dub., 25. řij.,
Stará Říše: 19. břez., VD, 30. dub., D., 15. čna, VD, 30. čce, D., 16. řij., VD.
Staré Hamry: 10. kv., VD, 12. čce, D., 13. září, VD, 11. řij., D.
Staré Město pod Sněžníkem: 26. dub., 26. čce, 25. list.
Starý Jičín: 8. břez., 29. list.
Stonařov vše VD: 8. ún., 5. dub., 10. kv., 12. čce, 23. srp., 4. řij., 13. pros.
Strachotice: 22. břez., 23. srp.
Strání vše VD: 9. ún., 4. kv., 7. září, 30. list.
Strážek: 23. břez., D., 24. břez., 8. čna, D., 13. srp., D., 14. srp., 12. řij., D., 13. řij., 1. pros., D.
Strážnice: 3. ún., D., 4. ún., 26. břez. (týd.), 31. břez., D., 1. dub., 12. kv., D., 13. kv., 11. srp., D., 12. srp., 15. září, D., 16. září, 17. list., D., 18. list., 24. pros. (týd.).
Střílky: 9. ún., 23. břez., 31. srp., 19. řij.
Studená: 25. led., D., 22. ún., D., 22. břez., VD, 26. dub., D., 18. kv., 24. kv., D., 28. čna, D., 26. čce, D., 23. srp., D., 21. září, 27. září, D., 25. řij., D., 22. list., D., 20. pros., 27. pros., D.
Suchdol nad Odrou: 23. břez., 13. řij.
Svitavy: 3. ún., 7. čce, 25. srp., 17. list.
Šafov: 2. led., D., 5. ún., D., 5. břez., D., 15. břez., D., 16. břez., 2. dub., D., 7. kv., D., 4. čna, D., 14. čna, D., 15. čna, 2. čce, D., 6. srp., D., 23. srp., D., 24. srp., 3. září, D., 1. řij., D., 15. řij., D., 16. řij., 5. list., D., 3. pros., D.
Šarátice: 15. břez., 6. září.
Šardice: 17. ún., VD, 17. list., VD.
Šliperk: 8. ún., VD, 24. břez. (týd.), 26. dub., VD, 12. čce, VD, 13. září, VD, 22. list., VD, 22. pros. (týd.).
Šlapanice u Brna: 8. ún., 9. ún., D., 19. dub., 20. dub., D., 16. srp., 17. srp., D.
Šternberk: 4. kv., 19. řij.
Štítary: 3. ún., D., 4. ún., 12. kv., D., 13. kv., 18. srp., D., 19. srp., 1. pros., D., 2. pros.
Štřamberk: 3. břez., 2. čna, 25. srp., 17. list.
Šumperk: 22. břez., 18. řij.
Švábenice: 8. ún., 7. čna, 4. řij.
Telč: 19. led., DK, 1. ún., DK, 2. ún., 16. ún., DK, 8. břez., DK, 9. břez., 16. břez., DK, 20. dub., DK, 10. kv., DK, 11. kv., 18. kv., DK, 15. čna, DK, 20. čce, DK, 17. srp., DK, 6. září, DK, 7. září, 21. září, DK, 19. řij., DK, 15. list., DK, 16. list., 21. pros., DK.
Těšany vše D: 10. břez., 9. čna, 8. září, 9. pros.
Tišnov: 1. ún., 2. ún., D., 15. břez., VD, 3. kv., 4. kv., D., 14. čna, VD, 7. čce, 8. čce, D., 16. srp., 17. srp., D., 27. září, VD, 22. list., 23. list., D., 20. pros., VD.
Tištín: 23. břez., 30. čna, 18. řij.
Tlumačov: 11. led., 12. dub., 6. září, 18. řij.
Tovačov vše VD: 5. led., 30. břez., 18. kv., 5. řij.

Troskotovice: 26. dub., 16. srp.
Třebonice ve Sl.: 23. břez., 22. čna, 21. pros.
Třebíče: 19. led., 19. kv., 15. září, 17. list.
Třebetov: 19. dub., 15. list.
Třebíč: 18. led., DK, 22. ún., DK, 15. břez., DK, 18. břez. — vše DK: 19. dub., 18. kv., 21. čna, 19. čce, 16. srp. — 19. srp., V, 20. září, DK, 18. řij., DK, 21. řij., 22. list., DK, 20. pros., DK.
Třešť vše VD: 1. břez., 12. čce, 11. řij., 20. pros.
Třinec vše D: 5. ún., 5. břez., 2. dub., 7. kv., 4. čna, 2. čce, 6. srp., 3. září, 1. řij., 5. list., 3. pros.
Tvrdonice: 8. břez., 20. září.
Uherské Hradiště: 25. led., DK, 26. led., 15. břez., DK, 19. dub., DK, 20. dub., 21. čna, DK, 19. čce, DK, 20. čce, 23. srp., DK, 24. srp., 27. září, DK, 15. list., DK, 16. list., 13. pros., DK.
Uherský Brod: 11. led., DK, 12. led., 17. břez., DK, 18. břez., 10. kv., DK, 11. kv., 24. čna, DK, 9. srp., DK, 10. srp., 15. září, DK, 16. září, 4. řij., DK, 2. list., VDK, 2. pros., DK.
Uherský Ostroh: 2. ún., 6. dub., 13. čce, 12. řij., 21. pros. (váb. trh).
Újezd u Sokolnic: 4. ún., VD, 26. srp., VD.
Uničov: 5. led., 9. břez., 11. kv., 13. čce, 7. září, 9. list.
Úsov: 7. kv., 2. září, 2. pros.
Valašská Bystřice vše VD: 30. břez., 31. kv., 16. srp., 25. řij.
Valašské Klobouky: 12. led., D., 13. led., 9. ún., D., 9. břez., D., 10. břez., 13. dub., D., 11. kv., D., 12. kv., 8. čna, D., 13. čce, D., 14. čce, 10. srp., D., 14. září, D., 15. září, 12. řij., D., 9. list., D., 10. list., 14. pros., D., 22. pros. (sladký trh), D.
Valašské Meziříčí: 11. led., DK, 12. led., 15. ún., DK (i v Krásnu), 22. ún., VDK (i v Krásnu), 15. břez., DK, 16. břez., 26. dub., VDK (i v Krásnu), 24. kv., DK, 25. kv., 12. čce, DK, 16. srp., VDK (i v Krásnu), 30. srp., DK, 31. srp., 4. řij., DK, 11. řij., VDK (i v Krásnu), 15. list., DK, 16. list., 13. pros., DK.
Velká u Strážnice: 8. ún., D., 9. ún., 17. břez., D., 18. břez., 12. dub., D., 13. dub., 7. čna, D., 8. čna, 26. čce, D., 27. čce, 4. řij., D., 5. řij., 2. list., D., 3. list., 29. list., D., 30. list.
Velká Bíteš: 7. led., D., 8. ún., D., 9. ún., 22. břez., D., 23. břez., 1. dub., D., 10. kv., D., 11. kv., 3. čna, D., 1. čce, D., 16. srp., D., 17. srp., 2. září, D., 4. řij., D., 5. řij., 4. list., D., 13. pros., D., 14. pros.
Velká Bystřice: 25. ún., 7. kv., 26. srp., 2. pros.
Velká Polom: 20. dub., VD, 11. řij., VD.
Velké Blatce: 1. břez., VD, 26. břez. (týd.); — vše VD: 14. čna, 23. srp., 8. list.
Velké Heraldice: 17. kv., 15. řij.
Velké Karlovice vše VD: 2. břez., 18. kv., 11. srp., 12. řij., 7. pros.
Velké Kunčice ve Sl.: 5. srp.
Velké Meziříčí: 4. led., DK, 5. led., 1. ún., DK, 1. břez., DK, 5. dub., DK, 6. dub., 3. kv., DK, 7. čna, DK, 12. čce, DK, 13. čce, 2. srp., DK, 6. září, DK, 4. řij., DK, 5. řij., 8. list., DK, 6. pros., DK.
Velké Němčice: 11. kv., 5. řij.
Velké Pavlovice: 30. břez., VD, 11. řij., VD.
Velký Újezd: 6. dub., 27. čce, 5. řij., 14. pros.
Veselí nad Moravou: 4. led., DK, 5. led., 8. ún., DK, 9. ún., 22. břez., DK, 23. břez., 24. kv., DK, 25. kv., 7. čce, DK, 8. čce, 16. srp., DK, 17. srp., 18. řij., DK, 19. řij., 8. list., DK, 9. list., 6. pros., DK, 7. pros.
Veverská Bítýška: 15. ún., 23. břez., 18. kv., 23. čna, 30. srp., 25. řij., 13. pros.
Vidnava: 11. led., 3. kv., 16. srp., 11. řij.
Vitkov vše VD: 28. led., 23. břez., 19. dub., 22. čna, 20. čce, 16. srp., 13. řij., 20. pros.
Vizovice: 11. led., D., 12. led., 8. ún., D., 8. břez., D., 9. břez., 12. dub., D., 10. kv., D., 11. kv., 14. čna, D., 12. čce, D., 13. čce, 9. srp., D., 10. srp., 13. září, D., 11. řij., D., 12. řij., 8. list., D., 9. list., 13. pros., D.
Vlachovice vše VD: 4. ún., 5. kv., 1. čce, 19. srp., 23. září, 27. řij.
Vlasatice: 31. kv., 20. září, 25. řij.
Vracov vše VDK: 30. břez., 19. čce, 2. list., 27. pros.
Vranov nad Dyjí: 3. břez., D., 4. břez., 5. kv., D., 7. kv., 4. srp., D., 5. srp., 6. řij., D., 7. řij., 3. list., D., 4. list.

Vranovice: 30. břez., 2. srp., 4. říj., 13. pros.
 Vratěnín: 19. led. D, 20. led., 30. břez. D, 31. břez.,
 10. kv. D, 19. čce D, 20. čce, 6. září D, 7. září,
 29. list. D, 30. list.
 Vrbo ve Slezsku: 1. ún., 5. dub., 23. čna, 4. říj.
 Vsetín: 8. ún. DK, 9. ún., 24. ún. DK, 25. ún., 24.
 břez. DK, 3. kv. DK, 4. kv., 11. kv. DK, 12. kv.,
 21. čna DK, 6. srp. DK, 7. srp., 13. září DK, 14. září,
 27. září VDK, 16. říj. DK, 18. říj., 17. list. DK,
 18. pros. DK.
 Vyskov: 12. led., 25. led. DK, 22. ún. DK, 16. břez.,
 30. břez. DK, 26. dub. DK, 4. kv., 31. kv. DK,
 28. čna DK, 20. čce, 26. čce DK, 30. srp. DK,
 21. září, 27. září DK, 25. říj. DK, 2. list., 29. list.
 DK, 27. pros. DK.

Zábřeh: 4. led., 8. břez., 31. kv., 30. srp., 25. říj.
 Zdounky: 17. břez. D, 13. břez., 12. kv. D, 13. kv.,
 25. srp. D, 26. srp., 17. list. D, 18. list.
 Zlín: 1. břez. D, 5. dub. D, 6. dub., 18. kv. D,
 21. čce D, 15. září D, 16. září, 25. říj. D, 29. list. D,
 30. list.

Znojmo: 4. led. DK, 1. ún. DK, 1. břez. DK, 15.
 břez. DK, 5. dub. DK, 19. dub. VDK, 20. dub.,
 3. kv. DK, 7. čna DK, 12. čce DK, 2. srp. DK,
 30. srp. VDK, 31. srp., 13. září DK, 27. září DK,
 4. říj. DK, 25. říj. DK, 2. list. VDK, 3. list.,
 29. list. DK, 6. pros. DK. Trhy upraveny dle jich
 povolení; městská rada stanoví ale pro každý rok
 data odchýlná, aby trhy nekolidovaly s trhy
 v okolních městech.

Žarošice: 12. led., 2. břez., 15. čna, 14. září.
 Žďánice vře VD: 22. ún., 3. kv., 30. srp., 15. list.
 Želstava: 13. led. D, 17. ún. D, 18. ún., 24. břez. D,
 12. kv. D, 19. kv. D, 20. kv., 28. čce D, 25. srp.
 D, 29. září D, 30. září, 10. list. D, 15. pros. D,
 16. pros.

Žeravice: 13. dub., 19. kv., 27. čce, 14. září.
 Židlochovice vře VD: 26. led., 30. břez., 22. čna,
 17. srp., 26. říj.

V zemi slovenské.

Bánovce nad Bebravou: 8. led. D, 11. led., 29. led.
 D, 1. ún., 19. břez. D, 30. dub. D, 3. kv., 21. kv. D,
 24. kv., 25. čna D, 23. čna, 13. srp. D, 16. srp.,
 1. říj. D, 4. říj., 5. list. D, 8. list., 10. pros. D,
 13. pros.

Banská Štiavnica: 15. ún. DK, 18. ún., 18. kv. DK,
 20. kv., 13. září DK, 16. září, 13. pros. DK, 16. pros.

Bardejov vře D: 7. led., 20. led., 3. ún., 10. ún.,
 17. ún.; — 24. ún. VD; — vře D: 3. břez., 10. břez.,
 17. břez., 24. břez., 7. dub., 5. kv., 2. čna; —
 23. čna VD; vře D: 7. čce, 21. čce, 4. srp., 1. září,
 15. září, 6. říj.; — 13. říj. VD, 3. list. D, 17. list. D,
 1. pros. D.

Bátorové Kesy: 25. led. D, 26. led., 3. kv. D, 4. kv.,
 12. čce D, 13. čce, 13. září D, 14. září, 8. list. D,
 9. list.

Bátovce: 21. led. D, 25. led., 13. břez. D, 22. břez.,
 29. dub. D, 3. kv., 24. čna VD, 5. srp. D, 9. srp.,
 30. září VD, 4. list., 9. pros. D, 13. pros.

Belá vře VDK: 12. led., 23. břez., 4. kv., 13. čce,
 21. září, 23. list., 21. pros.

Beluša: 24. ún. D, 25. ún., 23. dub. D, 29. dub.,
 23. čna D, 24. čna, 4. srp. D, 5. srp., 8. září D,
 9. září, 27. říj. D, 29. říj.

Beš vře VDK: 7. led., 25. břez., 13. kv., 5. srp.,
 21. říj.

Bíňa vře VDK: 25. ún., 26. srp., 25. list.

Biskupice: 29. list.

Bobrovce: 15. ún. VD, 16. kv. 1. září VD, 19. list. VD.

Bojná: 8. led., 23. dub., 25. čna, 19. list.

Bojnice: 7. led. D, 13. led., 3. břez. D, 21. dub. D,
 23. dub., 11. kv. D, 18. kv., 9. června D, 7. čce D,
 16. srp. D, 23. srp., 29. září D, 5. říj., 6. říj. D,
 3. list. D, 10. list., 9. pros. D.

Borský Svätý Jur vře VDK: 20. dub., 10. srp., 21.
 pros.

Borský Svätý Mikuláš vře VD: 6. dub., 21. září,
 14. pros.

Bratislava: dle každoročního určení městské rady.

Brezno nad Hronom vře VD: 28. led., 4. břez., 5. kv.,
 16. srp., 14. říj., 30. list. — 21. pros. V.
 Brezovica nad Toryson vře VD: 10. ún., 17. břez.,
 12. kv., 18. srp., 27. říj. — 22. pros. V.
 Budkovce vře VD: 3. čna, 5. srp., 7. říj.
 Bzovík vře D: 5. kv., 30. srp., 11. pros.

Cérová vře VD: 22. břez., 18. kv., 24. srp., 18. říj.
 Cífer vře VD: 17. břez., 23. čna, 29. září, 24. list.

Čadca vře VDK: 22. břez., 24. kv., 30. srp., 21. pros.
 Častá: 25. ún., 24. čna, 16. září.

Čata vře VDK: 2. ún., 4. kv., 7. září.

Cúz: 10. břez. VDK, 13. říj. VDK.

Detva vře VD: 4. ún., 23. dub., 24. čna, 12. srp.,
 23. září, 23. list.

Diakovce vře VD: 2. břez., 4. kv., 1. čna, 7. září,
 7. pros.

Diosek vře VDK: 7. led., 22. dub., 8. čce, 11. list.

Diviň: 13. led. VD, 10. břez. VD, 5. kv. VD, 27. čce
 V, 18. říj. VD.

Dlhá vře VD: 4. led., 1. břez., 31. kv., 18. říj.

Dobrá Niva vře VD: 1. břez., 15. kv., 20. září, 5. list.

Dobšiná vře VD: 22. ún., 10. kv., 2. srp., 6. pros.

Dolná Kubín vře VD: 1. ún., 22. břez., 11. kv., 21.
 čna, 13. čce, 10. srp., 13. září, 12. říj., 22. list.,
 21. pros.

Dunajská Streda vře VDK: 12. led., 16. břez., 4. kv.,
 22. čna, 20. čce, 7. září, 9. list., 14. pros.

Dvory nad Žitavou: 5. led. DK, 9. břez. DK, 20. dub.
 VDK, 1. čna VDK, 13. čce DK, 31. srp. VDK,
 5. říj. VDK, 16. list. DK.

Farkašd vře VD: 26. led., 16. břez., 25. kv., 17. srp.,
 2. list., 1. pros.

Feledince vře VDK: 8. ún., 5. břez., 3. kv., 4. čna,
 19. čce, 6. srp., 6. září, 5. list., 29. list.

Filakovo vře VD: 8. ún., 24. kv., 23. srp., 18. list

Gabolto: 25. led., 12. břez., 25. kv., 19. čce, 29. září,
 11. list.

Galanta: 16. ún. DK, 17. ún., 30. břez. DK, 31. břez.,
 22. čna DK, 23. čna, 17. srp. DK, 18. srp., 2. list.
 DK, 3. list., 14. pros. DK, 15. pros.

Gbely vře VD: 29. dub., 3. čna, 50. září, 25. list.

Gelnica: 16. břez., 22. čna, 7. září, 14. pros.

Gemer vře VD: 13. ún., 3. kv., 7. čce, 2. říj.

Giraltovce vře VD: 4. břez., 3. čna, 2. září, 4. list.

Gňazdá vře VD: 18. led., 8. ún., 8. břez., 26. dub.,
 21. čna, 30. srp., 4. říj., 8. list., 20. pros.

Guta vře VDK: 15. břez., 7. (neb 14.?) čna, 20. září,
 8. list, 27. pros.

Halič vře VD: 13. led., 13. břez., 7. (neb 14.?) čna,
 16. srp., 8. list.

Handlová: 4. led. D, 11. led., 22. ún. D, 1. břez.,
 24. kv. D, 31. kv., 7. čce D, 12. čce, 9. srp. D,
 16. srp., 13. září D, 20. září, 4. říj. D, 11. říj.,
 13. list. D, 20. list.

Hanušovce nad Topľou vře VD: 18. ún., 25. břez.,
 20. kv., 24. čna, 19. srp., 23. září, 29. říj., 30. pros.

Helpa vře VD: 1. břez., 3. srp., 30. říj.

Hidvág vře VDK: 7. led., 4. ún., 4. břez., 1. dub.,
 13. kv., 3. čna, 1. čce, 5. srp., 2. září, 7. říj.,
 4. list., 2. pros.

Hliník nad Hronom vře VD: 13. led., 19. dub., 21.
 čna, 23. srp., 8. list.

Hlohovec: 21. led. D, 20. led., 25. ún. D, 2. břez.,
 25. břez. D, 30. břez., 29. dub. D, 4. kv., 20. kv. D,
 25. kv., 24. čna D, 23. čna, 5. srp. D, 10. srp.,
 30. září D, 5. říj., 27. říj. D, 2. list.

Hnášťa vře VD: 20. ún., 14. dub., 20. čce, 20. září.

Hochštetno: 19. břez., 15. čna, 4. září, 6. pros.

Hokovce: 20. led. D, 21. led., 3. břez. D, 12. kv. D,
 13. kv., 30. čna D, 1. čce, 8. září D, 24. list. D,
 25. list.

Holíč vře VD: 19. led., 9. břez., 6. dub., 8. čna,
 24. srp., 12. říj., 16. list.

Hornia Štáňa vře VD: 27. led., 17. břez., 23. čna,
 11. srp., 20. říj., 15. pros.

Hornia Saliby vře VD: 20. led., 10. břez., 5. kv.,
 7. čce, 29. září, 1. pros.

Hranovnica vře VD: 13. led., 18. kv., 19. čce, 29. list.

Hriňová vře VDK: 4. led., 30. břez., 2. čna, 23. čce,
 31. srp., 4. list., 18. pros.

Humenné: 13. led., 3. ún., 17. břez. **D**, 7. dub., 5. kv., 21. čce, 15. září **D**, 3. list., 24. list. **D**, 15. pros. **D**.
Hyby vše VD: 25. led., 26. břez., 28. kv., 2. září, 2. list.

Chřtelnice vše VD: 25. led., 22. břez., 26. dub., 21. čna, 23. srp., 18. říj.

Ilava: 2. ún. **D**, 3. ún., 23. břez. **D**, 24. břez., 4. kv. **D**, 5. kv., 1. čna **D**, 2. čna, 20. čce **D**, 21. čce, 21. září **D**, 22. září, 2. list. **D**, 3. list., 14. pros. **D**, 15. pros.

Jablonica: 4. kv., 7. září, 7. pros.
Jasov vše VD: 12. břez., 3. kv., 24. čna, 29. září, 8. pros. (na ošipané), 13. pros.
Jelka vše VDK: 10. ún., 16. čna, 4. srp., 1. pros.
Jelšava vše VD: 8. ún., 26. dub., 24. čna, 31. srp., 19. list.

Kamendín vše VDK: 20. led., 17. břez., 5. kv., 30. čna, 1. září, 17. list.
Kamionka: 21. led., 21. říj.
Kapušany vše VD: 13. led., 3. ún., 3. břez., 7. dub., 5. kv., 2. čna, 7. čce, 4. srp., 1. září, 6. říj., 3. list., 1. pros.

Kert vše VDK: 3. břez., 16. čna, 4. srp., 6. říj.
Kežmarok: 13. led. **D**, 15. ún. **D**, 16. ún. **VDE**, 15. břez. **D**, 19. dub. **D**, 18. kv. **D**, 25. kv. **VDE**, 21. čna **D**, 19. čce **D**, 16. srp. **D**, 14. září **VDE**, 20. září **D**, 18. říj. **D**, 15. list. **D**, 14. pros. **VDE**, 20. pros. **D**.

Kláster pod Znievom vše VD: 24. břez., 13. kv., 24. srp., 29. září, 6. pros.

Klenovec vše VD: 5. ún., 24. čna, 26. srp., 26. říj., 14. pros.

Kobylkút vše VDK: 24. břez., 19. kv., 11. srp., 13. říj.

Kokava nad Rimavicou: 14. led. **VD**, 6. list. **VD**.
Komárno vše VDK: 22. ún., 3. kv., 23. čna, 16. srp., 4. říj., 29. list.

Komjatice: 19. led. **DK**, 21. led., 23. břez. **DK**, 25. břez., 11. kv. **DK**, 13. kv., 30. čna **DK**, 13. čce **DK**, 15. čce, 10. srp. **DK**, 12. srp., 26. říj. **DK**, 27. říj., 19. list. **V**.

Košice: 13. led. **D**, 20. led. **VDE**, 3. ún. **D**, 17. ún. **D**, 3. břez. **D**, 17. břez. **D**, 7. dub. **D**, 21. dub. **D**, 23. dub. **VDE**, 5. kv. **D**, 19. kv. **D**, 2. čna **D**, 16. čna **D**, 23. čna **VDE**, 7. čce **D**, 21. čce **D**, 4. srp. **D**, 18. srp. **VDE**, 25. srp. **D**, 1. září **D**, 15. září **D**, 6. říj. **D**, 20. říj. **D**, 3. list. **D**, 17. list. **VDE**, 24. list. **D**, 1. pros. **D**, 16. pros. **D**.

Kráľovský Chľumec: 11. led. **D**, 8. ún. **VD**, 8. břez. **D**, 5. dub. **VD**, 3. kv. **D**, 7. čna **VD**, 12. čce **D**, 2. srp. **VD**, 6. září **D**, 4. říj. **VD**, 8. list. **D**, 13. pros. **VD**.

Kremnica: 29. dub. **D**, 30. dub., 31. čce **D**, 1. srp., 30. září **D**, 2. říj., 16. pros. **D**, 18. pros.

Krompachy: 22. dub. **D**, 24. dub., 23. září **D**, 25. září.

Krupina: 29. led. **D**, 1. ún., 19. břez. **D**, 22. břez., 7. kv. **D**, 10. kv., 25. čna **D**, 28. čna, 16. čce **D**, 19. čce, 20. srp. **D**, 23. srp., 24. září **D**, 25. září, 22. říj. **D**, 25. říj., 19. list. **D**, 22. list., 17. pros. **D**, 20. pros.

Kunešov vše VD: 1. dub., 13. kv., 19. srp., 4. list.
Kúty vše VDK: 20. led., 21. dub., 9. čna, 28. čce, 22. září, 17. list.

Kysucké Nové Mesto: 2. ún., 16. ún. (týd.), 23. ún. (týd.), 2. břez. (týd.), 9. břez. (týd.), 16. břez. (týd.), 23. břez., 25. kv., 20. čce, 17. srp., 12. říj., 7. pros.

Leles vše VDK: 4. led., 15. břez., 3. kv., 9. srp., 13. září, 15. list.

Levice: 4. led. **DK**, 7. led., 1. ún. **DK**, 1. břez. **DK**, 3. břez., 5. dub. **DK**, 3. kv. **DK**, 5. kv., 7. čna **DK**, 7. čce **DK**, 8. čce, 2. srp. **DK**, 6. září **DK**, 8. září, 4. říj. **DK**, 2. list. **DK**, 3. list., 6. pros. **DK**.

Lievoča: 7. led. **DK**, 9. led., 24. ún. **DK**, 26. ún., 17. břez. **DK**, 19. břez., 30. čna **DK**, 2. čce, 12. říj. **DK**, 15. říj., 24. list. **DK**, 26. list.

Liptovský Svätý Mikuláš: 5. led. **D**, 2. ún. **D**, 22. ún. **DK**, 23. ún., 2. břez. **D**, 9. břez. **D**, 16. břez. **D**, 23. břez. **D**, 6. dub. **D**, 4. kv. **D**, 10. kv. **DK**, 11. kv., 1. čna **D**, 7. čce **D**, 3. srp. **DK**, 24. srp. **DK**, 25. srp., 7. září **D**, 5. říj. **D**, 26. říj. **DK**, 2. list. **D**, 6. pros. **DK**, 7. pros.

Lokca vše VD: 5. led., 16. břez., 25. kv., 20. čce, 21. září, 2. list., 23. list.

Lubica: 2. ún. **VD**, 6. dub. **VD**, 13. čce **VD**, 15. srp. (poutní), 17. srp. **D**, 2. list. **VD**.

Lubietová: 2. ún., 1. kv., 22. čce, 29. září.

Lubina vše VD: 3. břez., 2. čna, 4. srp., 15. září.

Lučenec: 7. led. **VD**, 8. ún. **VD**, 4. břez. **D**, 5. dub. **VD**, 10. kv. **VD**, 3. čna **D**, 1. čce **VD**, 2. srp. **VD**, 13. září **VD**, 4. říj. **VD**, 4. list. **D**, 9. pros. **VD**.

Maďar vše VD: 4. ún., 3. čna, 26. srp., 7. říj.
Malacky vše VDK: 7. led., 4. ún., 4. břez., 1. dub., 5. kv., 3. čna, 1. čce, 5. srp., 2. září, 7. říj., 4. list., 2. pros.

Málinec vše VDK: 3. ún., 26. břez., 3. kv., 18. čna, 16. srp., 10. list.

Mariková: 21. led., 1. čce.

Matejovce vše VDK: 4. ún., 20. kv., 5. srp., 18. list.

Medzilaborce: 7. led. **VD**, 4. ún. **D**, 4. břez. **VD**, 1. dub. **D**, 29. dub. **VD**, 3. čna **D**, 1. čce **VD**, 5. srp. **D**, 2. září **VD**, 7. říj. **D**, 4. list. **VD**, 2. pros. **D**.

Michalovce: 19. led. **D**, 1. ún. **VDE**, 16. břez. **D**, 22. břez. **VDE**, 20. dub. **D**, 3. kv. **VDE**, 7. čna **VDE**, 20. čce **D**, 9. srp. **VDE**, 21. září **D**, 11. říj. **VDE**, 16. list. **D**, 20. pros. **VDE**.

Mníšek nad Hnilcom: 1. ún., 5. dub., 14. čna, 13. pros.

Močenok: 3. kv., 14. září.

Modra vše VD: 2. ún., 27. dub., 30. čna, 24. srp., 29. září, 16. list.

Modrý Kameň: 19. led. **D**, 20. led., 9. ún. **D**, 10. ún., 9. břez. **D**, 10. břez., 20. dub. **D**, 21. dub., 4. kv. **D**, 5. kv., 25. kv. **D**, 26. kv., 13. čce **D**, 14. čce, 31. srp. **D**, 1. září, 5. říj. **D**, 6. říj., 9. list. **D**, 10. list., 30. list. **D**, 1. pros.

Moldava nad Bodvou vše VD: 22. ún., 25. břez., 13. kv., 12. čce, 6. září, 25. říj., 23. pros.

Moravský Svätý Ján vše VD: 20. led., 15. břez., 24. čna, 30. srp., 29. říj., 15. pros.

Mošovce vše VD: 20. led., 12. kv., 26. kv., 11. srp., 22. září, 3. list.

Muráň vše VD: 6. břez., 10. čce, 12. říj., 3. pros.

Mužla vše VD: 8. dub., 10. čna, 26. srp., 7. říj., 2. pros.

Myjava: 26. led. **D**, 27. led., 23. břez. **D**, 24. břez., 18. kv. **D**, 19. kv., 13. čce **D**, 14. čce, 27. čce **D**, 28. čce, 14. září **D**, 15. září, 2. list. **D**, 3. list., 14. pros. **D**, 15. pros.

Námestovo vše VD: 4. ún., 25. břez., 29. říj., 21. pros.

Nemce vše VD: 7. led., 11. ún., 11. břez., 22. dub., 20. kv., 15. čce, 2. září, 2. pros.

Nemecká Bupča vše VD: 25. led., 24. dub., 24. čna, 21. září, 21. pros.

Nemecké Pravno: 9. ún. **D**, 16. ún., 23. ún. **D**, 9. břez. **D**, 23. břez. **VD**, 27. dub. **D**, 4. kv., 17. čna **D**, 24. čna, 21. čce **D**, 26. čce, 25. srp. **D**, 31. srp., 27. říj. **D**, 5. list., 14. pros. **D**, 21. pros.

Nitra: 12. led. **D**, 14. led., 9. ún. **D**, 9. břez. **D**, 11. břez., 13. dub. **D**, 15. dub., 11. kv. **D**, 13. kv., 15. čna **D**, 13. čce **D**, 15. čce, 10. srp. **D**, 12. srp., 14. září **D**, 15. září, 12. říj. **D**, 14. říj., 9. list. **D**, 14. pros. **D**, 16. pros.

Nílní Medzov vše VD: 23. břez., 7. čce, 6. září, 29. list.

Nová Baňa: 9. led. **D**, 11. led., 11. břez. **D**, 12. břez., 4. kv. **D**, 5. kv., 23. čna **D**, 24. čna, 6. září **D**, 7. září, 18. list. **D**, 19. list.

Nové Mesto nad Váhom: 20. led. **DK**, 25. led., 17. ún. **DK**, 22. ún., 31. břez. **DK**, 5. dub., 19. kv. **DK**, 24. kv., 30. čna **DK**, 7. čce, 4. srp. **DK**, 9. srp., 8. září **DK**, 13. září, 3. list. **DK**, 8. list., 15. pros. **DK**, 20. pros.

Nové Zámky: 18. led. **DK**, 20. led., 22. ún. **DK**, 24. ún., 15. břez. **DK**, 17. břez., 19. dub. **DK**, 10. kv. **DK**, 12. kv., 21. čna **DK**, 23. čna, 19. čce **DK**, 21. čce, 16. srp. **DK**, 18. srp., 13. září **DK**, 15. září, 18. říj. **DK**, 20. říj., 16. list. **DK**, 17. list., 13. pros. **DK**, 16. pros.

Očová vŕe VD: 8. bŕez., 28. kv., 20. čce, 18. zář., 13. pros.
Ompitál: 2. bŕez., 11. kv., 10. srp., 19. list.
Oslany: 26. led., 27. led., 4. kv., 5. kv., 22. čna D, 23. čna, 24. srp., 25. srp., 5. řij., 6. řij., 2. list., 3. list., 14. pros., 15. pros.
Ožďany vŕe VD: 4. bŕez., 29. kv., 19. srp., 30. řij., 22. pros.

Parkan: 19. dub., 20. dub., 21. čna DK, 22. čna, 23. srp., 24. srp., 16. řij. (7 dní), 18. řij. DK, 13. pros. DK, 14. pros.
Pered: 17. bŕez. DK, 18. bŕez., 12. kv. DK, 13. kv., 4. srp. DK, 6. srp., 17. list. DK, 18. list.
Pezinok vŕe VD: 3. ún., 24. bŕez., 12. kv., 21. čce, 25. srp., 29. zář., 24. list.

Plešťany: 15. ún., 17. ún., 30. bŕez. D, 31. bŕez., 10. kv. D, 12. kv., 21. čna D, 23. čna, 16. srp. D, 18. srp., 20. zář. D, 22. zář., 18. řij. D, 20. řij., 6. pros. D, 9. pros.

Plaveš nad Popradom: 12. led. VD, 16. bŕez. VD — vŕe D: 13. dub., 11. kv., 8. čna, 13. čce — 5. řij. VD, 14. pros. D.

Plešivec vŕe VDK: 18. ún., 18. bŕez., 13. kv., 2. čce, 16. zář., 16. pros. — 22. pros. V.

Plešivce: 25. led. D, 11. bŕez. D, 12. bŕez., 20. kv. D, 14. čce D, 15. čce, 7. zář. D, 5. řij. D, 6. řij., 13. list. D, 15. list., 29. pros. D.

Podbŕezová: 15. led., 15. ún., 15. bŕez., 15. dub., 15. kv., 15. čna, 15. čce, 14. srp., 15. zář., 15. řij., 15. list., 15. pros.

Podolíneec vŕe VD: 21. led., 18. bŕez., 24. čna, 26. čce, 12. srp., 29. řij., 25. list.

Polomka: 9. dub. VD, 8. řij. VD.

Poltár: 11. led., 12. dub., 12. čce, 11. řij.

Poprad: 16. ún. DK, 16. bŕez. VDK, 22. čna VDK, 20. čce DK, 12. řij. VDK, 7. pros. VDK.

Považská Bystrica: 7. led. D, 11. led.; trhy týdnenní: 15. ún., 22. ún., 1. bŕez., 8. bŕez. — 18. bŕez. D, 22. bŕez., 20. kv. D, 24. kv., 12. srp. D, 16. srp., 23. zář. D, 27. zář., 4. list. D, 8. list.

Predmier: 7. led., 20. kv., 1. čce, 30. zář., 25. list.

Prešov: 8. led. DK, 18. led. DK, 22. led. DK, 25. led., 1. ún. DK, 15. ún. DK, 1. bŕez. DK, 15. bŕez. DK, 5. dub. DK, 12. dub. DK, 23. dub. DK, 26. dub., 3. kv. DK, 13. kv. DK, 7. čna DK, 11. čna DK, 14. čna, 9. čce DK, 19. čce DK, 2. srp. DK, 6. srp. DK, 16. srp., 3. zář. DK, 6. zář. VDK, 24. zář. DK, 4. řij. DK, 18. řij. DK, 8. list. DK, 15. list. DK, 26. list. DK, 29. list., 6. pros. DK, 20. pros. DK.

Previdza: 18. led. D, 25. led. 12. bŕez. D, 19. bŕez., 26. dub. D, 3. kv. D, 3. srp. D, 10. srp., 7. zář. D, 14. zář., 11. řij. D, 18. řij., 23. list. D, 30. list., 21. pros. D, 28. pros.

Pruské: 11. bŕez. D, 15. bŕez., 22. dub. D, 26. dub., 24. čna D, 28. čna, 5. srp. D, 9. srp., 18. list. D, 22. list., 23. pros.

Púchov: 7. led. D, 11. led., 1. dub. D, 5. dub., 13. kv. D, 18. kv., 15. čce D, 19. čce, 16. zář. D, 20. zář., 29. řij. D, 2. list.

Pukanec: 29. led., 26. bŕez., 16. čce, 3. zář., 3. pros.

Radošiná: 11. led. D, 13. led., 15. ún. D, 17. ún., 12. čce D, 14. čce, 6. zář. D, 8. zář.

Radošovce vŕe VD: 2. led., 15. ún., 24. dub., 18. kv., 4. zář., 25. list.

Radvā nad Hronom: 4. kv. VD, 20. srp., 8. zář. (3 dní).

Rajec: 16. ún. (týd.), 23. ún. (týd.), 25. ún. D, 1. bŕez. — Týdnenní: 2. bŕez., 9. bŕez., 16. bŕez., 23. bŕez. — 22. dub. D, 26. dubna, 13. kv. D, 18. kv., 24. čna D, 28. čna, 26. srp. D, 30. srp., 21. řij. D, 25. řij., 2. pros. D, 6. pros.

Revúca vŕe VDK: 19. bŕez., 14. čna, 21. zář., 16. pros.

Rimavská Baňa vŕe VD: 27. led., 18. čce, 30. čna, 16. zář.

Rimavská Seč vŕe VD: 25. led., 26. dub., 24. kv., 2. srp., 27. zář., 15. list.

Rimavská Sobota vŕe VD: 8. led., 24. ún., 19. bŕez., 14. kv., 12. čce, 28. srp., 20. řij.

Rožňava vŕe VD: 23. bŕez., 20. dub. 11. kv., 21. zář., 26. řij., 14. pros.

Ružomberok: 7. led. VDK, 4. ún. D, 4. bŕez. D, 19. bŕez. VDK, 1. dub. D, 7. kv. VDK, 3. čna D, 1. čce D, 5. srp. D, 2. zář. D, 29. zář., 7. řij. D, 4. list. D, 1. pros. VDK.
Rybník: 3. ún. DK, 4. ún., 17. bŕez. DK, 18. bŕez., 23. čna DK, 24. čna, 15. zář. DK, 16. zář., 1. pros. DK, 2. pros.

Sabinov: 17. ún. D, 18. ún., 21. dub. D, 22. dub., 16. čna D, 17. čna, 1. zář. D, 2. zář., 20. řij. D, 21. řij., 1. pros. D, 2. pros.

Salka vŕe VDK: 23. led., 6. bŕez., 24. dub., 26. čna, 21. srp., 13. list.

Sása: 30. bŕez. VD, 15. řij. VD.

Sebechleby: 25. led., 15. bŕez., 3. kv., 24. čna, 22. čce, 14. zář., 25. list.

Seldín vŕe VD: 11. led., 15. bŕez., 6. zář., 22. list.

Senec vŕe VDK: 11. led., 22. ún., 22. bŕez., 12. dub., 10. kv., 12. čce, 6. zář., 18. řij., 20. pros.

Senica nad Myjavou vŕe VDK: 25. led., 1. bŕez., 12. dub., 31. kv., 28. srp., 4. řij., 19. list., 21. pros.

Seňa vŕe VD: 9. bŕez., 11. kv., 14. zář., 9. list.

Sereď: 4. ún. D, 8. ún., 11. bŕez. D, 15. bŕez., 29. dub. D, 3. kv., 24. čna D, 28. čna, 12. srp. D, 16. srp., 16. zář. D, 20. zář., 14. řij. D, 18. řij., 16. pros. D, 20. pros.

Sielnica vŕe VD: 3. ún., 1. bŕez., 3. kv., 26. čce, 2. list.

Skačany: 19. led., 27. dub., 7. čce, 14. zář., 2. list.

Skalica vŕe VDK: 4. ún., 18. bŕez., 20. kv., 1. čce, 5. srp., 9. zář., 4. list., 16. pros.

Sklené: 4. led. D, 5. led., 15. ún. D, 16. ún., 22. bŕez. D, 23. bŕez., 24. kv. D, 25. kv., 12. čce D, 13. čce, 23. srp. D, 24. srp., 8. list. D, 9. list.

Slovenská Ľupča vŕe VD: 7. led., 18. bŕez., 13. kv., 22. čce, 7. řij.

Slovenské Pravno: 12. dub., 19. dub. D, 26. dub. VD, 18. kv. VD.

Smolenice vŕe VD: 18. bŕez., 5. kv., 7. zář., 25. list.

Smolník: 25. bŕez., 29. kv., 24. list., 21. pros.

Sobotište vŕe VDK: 24. ún., 5. dub., 16. srp., 21. zář., 18. řij., 9. pros.

Sobrance vŕe VD: 13. led., 10. ún., 10. bŕez., 14. dub., 12. kv., 9. čna, 14. čce, 11. srp., 8. zář., 13. řij., 10. list., 9. pros.

Sološnica: 9. ún., 27. dub., 5. řij., 14. pros.

Spíšská Nová Ves: 10. bŕez. D, 11. bŕez., 2. čna D, 3. čna, 29. zář. D, 30. zář., 1. pros. D, 2. pros.

Spíšská Sobota vŕe VDK: 7. led., 29. dub., 26. srp., 4. list.

Spíšská Stará Ves vŕe VD: 26. led., 23. bŕez., 18. kv., 22. čna, 27. čce, 21. zář., 30. list.

Spíšské Podhradie: 11. ún. DK, 18. ún. (týd.), 25. ún. (týd.), 1. bŕez. DK, 4. bŕez., 11. bŕez. (týd.), 18. bŕez. (týd.), 25. bŕez. (týd.), 3. kv. DK, 5. kv., 12. čce DK, 15. čce, 6. zář. DK, 9. zář., 6. pros. DK, 9. pros.

Spíšské Vlasy: 11. led. D, 25. led. D, 27. led., 30. bŕez. VD, 21. čna D, 24. čna (poutní), 2. srp. D, 13. zář. D, 2. list. D, 3. list., 20. pros. D.

Stará Bystrica: 25. kv. VD, 9. list. VD.

Stará Ľala: 3. bŕez. VD, 16. čna VDK, 4. srp. VD, 6. řij. VDK.

Stará Ľubovňa: 4. led. D, 1. ún. D, 1. bŕez. D, 22. bŕez. VD, 5. dub. D, 3. kv. D, 10. kv. VD, 7. čna D, 12. čce D, 2. srp. D, 6. zář. D, 20. zář. VD, 4. řij. D, 18. řij. VD, 8. list. D, 6. pros. D.

Stará Turá: 11. led. D, 12. led., 15. bŕez. D, 16. bŕez., 10. kv. D, 11. kv., 28. čna D, 30. čna, 16. srp. D, 17. srp., 4. řij. D, 5. řij., 29. list. D, 30. list.

Stráža vŕe VD: 24. ún., 23. čna, 1. zář., 10. list.

Stropkov vŕe VD: 2. ún., 4. kv., 25. kv., 21. zář.

Stupava vŕe VD: 24. ún., 25. bŕez., 26. čce, 23. srp., 8. list., 21. pros.

Suňany vŕe VDK: 18. led., 26. dub., 28. čna, 26. čce, 13. zář., 11. řij.

Svätý Benedik: 26. led. VD, 16. bŕez. VD, 26. bŕez., 3. kv. (pout.), 18. kv. VD, 1. zář. VD, 24. pros.

Svätý Jur: 25. ún., 22. dub., 24. čna, 2. zář., 4. list., 23. pros.

Svätý Kríž nad Hronom: 5. led. D, 7. led., 2. ún. D, 3. ún., 23. bŕez. D, 24. bŕez., 27. dub. D, 28. dub., 30. čna D, 1. čce, 17. srp. D, 18. srp., 29. zář. D, 30. zář., 23. list. D, 24. list.

Svätý Peter vŕe VD: 18. ún., 1. dub., 10. čna, 16. zář.

Šahy: 22. ún. **DK**, 23. ún., 22. břez. **DE**, 23. břez., 24. kv. **DE**, 25. kv., 12. čce **DE**, 13. čce, 9. srp. **DK**, 10. srp., 20. září **DK**, 21. září, 8. list. **DE**, 9. list., 20. pros. **DK**, 21. pros.

Šala: 3. ún. **D**, 4. ún., 17. břez. **D**, 18. břez., 19. kv. **D**, 20. kv., 14. čce **D**, 15. čce, 8. září **D**, 9. září, 13. říj. **D**, 14. říj., 24. list. **D**, 25. list., 15. pros. **D**, 16. pros.

Šamorín vše VDK: 8. břez., 19. dub., 23. srp., 4. říj., 25. říj., 6. pros.

Šandor vše VD: 22. břez., 18. kv., 24. srp., 18. říj. **Šaštin vše VDE:** 27. led., 17. břez., 12. kv., 30. čna, 11. srp., 15. září, 20. říj., 1. pros.

Štitník vše VDK: 8. břez., 24. kv., 16. srp., 25. říj. **Štrba vše VD:** 18. led., 26. dub., 12. čce, 8. list.

Štvrtok na Ostrove vše VDK: 4. ún., 29. dub., 1. čce, 2. září, 21. říj., 16. pros.

Šurany: 18. led. **D**, 20. led., 15. břez. **D**, 17. břez., 3. kv. **D**, 5. kv., 9. srp. **D**, 11. srp., 27. září **D**, 29. září, 25. říj. **D**, 27. říj.

Švedlar vše VD: 11. led., 26. dub., 28. kv., 4. říj.

Tallós: 4. ún. **VD**, 14. říj. **VD**.

Tekovské Šariuby: 15. ún. **D**, 17. ún., 22. břez. **D**, 24. břez., 10. kv. **D**, 12. kv., 28. čna **D**, 30. čna, 23. srp. **D**, 25. srp., 20. září **D**, 22. září, 2. list. **D**, 3. list., 13. pros. **D**, 15. pros.

Tisovec vše VDK: 18. led., 19. kv., 10. srp., 5. list.

Topolčany: 14. led. **DK**, 19. led., 4. ún. **DK**, 9. ún., 11. břez. **DK**, 16. břez., 15. dub. **DK**, 13. kv. **DK**, 18. kv., 24. čna **DK**, 22. čce **DK**, 27. čce, 26. srp. **DK**, 31. srp., 30. září **DK**, 5. říj., 21. říj. **DK**, 26. říj., 18. list. **DK**, 23. list., 9. pros. **DK**, 14. pros.

Topolčianky: 6. led. (poutní), 12. led. **VD**, 9. břez. **VD**, 18. kv. **VD**, 13. čce **D**, 7. září **VD**, 8. září (poutní), 23. list. **D**, 25. list. (poutní).

Tornaľa: 25. led. **D**, 22. ún. **D**, 15. břez. **VD**, 26. dub. **D**, 20. kv. **VD**, 21. čna **D**, 26. čce **D**, 17. srp. **VD**, 23. září **D**, 14. říj. **VD**, 22. list. **D**, 20. pros. **VD**.

Trebišov vše VDK: 21. led., 25. břez., 29. dub., 24. čna, 26. srp., 7. říj., 11. list., 16. pros.

Trenčín: 11. led. **DK**, 8. ún. **DK**, 9. ún., 15. ún. (týd.), 22. ún. (týd.), 1. břez. (týd.), 8. břez. (týd.), 15. břez. **DK**, 16. břez., 22. břez. (týd.), 18. kv. **DK**, 19. kv., 23. čna **DK**, 30. čna, 26. čce **DK**, 27. čce, 13. září **DK**, 14. září, 18. říj. **DK**, 19. říj., 22. list. **DK**, 23. list., 13. pros. **DK**.

Trhová Hradská vše VDK: 23. ún., 8. čna, 17. srp., 12. říj.

Trnava: 19. led. **DK**, 21. led., 9. břez. **DK**, 11. břez., 20. dub. **DK**, 22. dub., 15. čna **DK**, 17. čna, 20. čce **DK**, 22. čce, 31. srp. **DK**, 2. září, 19. říj. **DK**, 21. říj. 7. pros. **DK**, 9. pros.

Timovec vše VD: 24. ún., 18. kv., 10. srp., 16. říj., 13. pros.

Trstená vše VD: 8. ún., 24. dub., 18. kv., 16. čce, 16. srp., 15. list. — Mimo to trhy týd. každý první a třetí pond. v měsíci po celý rok.

Turčianský Svätý Martin vše VD: 7. led., 3. ún., 3. břez. — 25. břez. **V** — vše **VD:** 7. dub., 5. kv., 2. čna, 7. čce, 4. srp., 1. září, 6. říj., 3. list., 1. pros.

Turna nad Bodvou vše VDK: 23. led., 18. břez., 29. dub., 26. srp., 21. říj., 25. list.

Turzovka vše VD: 20. břez., 12. kv., 14. srp., 20. list.

Tvrdošín vše VD: 28. led., 7. kv., 17. září, 11. list.

Uhorská Ves vše VD: 1. břez., 22. čce, 4. říj., 26. list.

Uhrovec vše VD: 1. břez., 2. srp., 15. list.

Ujlak pri Nitre vše VD: 17. břez., 12. kv., 7. čce, 8. září, 24. list.

Ujlak pri Trebišove vše VD: 2. ún., 23. břez., 30. čna, 26. říj., 14. pros.

Varín: 13. led. **D**, 18. led., 10. ún. (týd.), 17. ún. (týd.), 24. ún. (týd.), 3. břez. **D**, 8. břez., 10. břez. (týd.), 17. břez. (týd.), 24. břez. **D**, 25. břez., 19. kv. **D**, 24. kv., 14. čce **D**, 19. čce, 8. září **D**, 13. září, 24. list. **D**, 29. list.

Važec vše VD: 4. led., 15. břez., 28. čna, 20. říj.

Velická vše VD: 7. led., 25. ún., 29. dub., 24. čna, 29. čce, 30. září.

Velká vše VD: 25. led., 22. břez., 14. čna, 4. říj.

Velká Bytča: 21. led. **D**, 25. led., 19. břez. **D**, 22. břez., 13. kv. **D**, 18. kv., 22. čce **D**, 26. čce, 9. září **D**, 13. září, 29. říj. **D**, 2. list.

Velká Ida vše VDK: 1. břez., 15. břez., 31. kv., 21. čna, 9. srp., 27. září, 25. říj., 6. pros.

Velké Hostolany vše VD: 8. ún., 10. kv., 27. září, 6. pros.

Velké Leváre vše VD: 11. led., 12. břez., 3. kv., 19. čce, 16. srp., 27. září, 15. list.

Velké Pole: 3. ún. **D**, 4. ún., 31. břez. **D**, 1. dub., 19. kv. **D**, 20. kv., 14. čce **D**, 15. čce, 1. září **D**, 2. září, 3. list. **D**, 4. list., 9. pros. **D**, 10. pros.

Velký Meder vše VDK: 27. led., 3. břez., 12. kv., 4. srp., 27. říj., 7. pros.

Veselé pri Námestove vše VDK: 19. led., 6. dub., 15. čna, 27. čce, 29. září, 9. list., 30. list.

Vondrišiel vše VD: 10. ún., 19. kv., 11. srp., 20. říj.

Vráble: 9. ún. **DK**, 11. ún., 16. břez. **DK**, 18. břez., 27. dub. **DK**, 29. dub., 24. srp. **DE**, 26. srp., 14. pros. **DK**, 16. pros.

Vranov nad Topľou vše VD: 18. ún., 22. dub., 1. čce, 19. srp. — 8. září (pout.), 2. pros. **VD**.

Vrbovce: 18. led. **VD**, 8. břez. **VD**, 10. kv. **VD**, 17. kv. (poutní), 21. čna **VD**, 6. září **VD**, 8. list. **VD**.

Vrbové: 29. led. **D**, 2. ún., 19. břez. **D**, 23. břez., 18. čna **D**, 22. čna, 23. čce **D**, 27. čce, 10. září **D**, 14. září, 5. list. **D**, 9. list., 17. pros. **D**, 21. pros.

Vrútky vše VD: 4. led., 1. břez., 3. kv., 7. čce, 6. září, 2. list.

Vyšní Blh vše VD: 2. ún., 6. dub., 8. čna, 16. list.

Vyšní Kubín: 24. kv.

Vyšní Svídník: 18. led., 1. břez., 7. čce, 7. září, 15. list.

Zákamenná vše VD: 9. ún., 27. dub., 25. kv., 17. srp., 14. září, 5. říj., 14. pros.

Zborov vše VD: 25. ún., 25. břez., 25. čna, 26. srp., 29. říj., 27. pros.

Zlaté Moravce: 25. led. **DK**, 26. led., 1. břez. **DK**, 22. břez. **DK**, 23. břez., 3. kv. **DK**, 4. kv., 21. čna **DK**, 22. čna, 2. srp. **DK**, 3. srp., 20. září **DK**, 21. září, 25. říj. **DK**, 26. říj., 22. list. **DK**, 20. pros. **DK**, 21. pros.

Zvolen: 11. led., 12. led. **VDK**, 22. ún., 23. ún. **VDK**, 19. břez. **D**, 25. břez., 19. dub., 20. dub. **VDK**, 7. kv. **D**, 26. kv., 28. kv. **VDK**, 24. čce, 26. čce **VDK**, 6. srp. **D**, 3. září, 4. září **VDK**, 8. říj. **D**, 18. list., 19. list. **VDK**, 21. pros.

Zvolenská Slatina vše VD: 30. led., 20. břez., 24. kv., 9. srp., 10. list., 20. pros.

Žabokreky nad Nitrou: 11. led. **D**, 13. led., 1. ún. **VD**, 22. břez. **D**, 25. břez., 3. kv. **D**, 6. kv., 24. kv. **D**, 26. kv., 12. čce **VD**, 9. srp. **VD**, 30. srp. **D**, 1. září, 25. říj. **VD**, 29. list. **D**, 1. pros.

Žarnovica: 25. led. **D**, 26. led., 22. břez. **D**, 23. břez., 3. kv. **D**, 4. kv., 24. kv. **D**, 25. kv., 19. čce **D**, 20. čce, 25. říj. **D**, 26. říj., 13. pros. **D**, 14. pros.

Želiezovce: 8. ún. **D**, 9. ún., 8. břez. **D**, 12. dub. **D**, 13. dub., 10. kv. **D**, 24. kv. **D**, 25. kv., 9. srp. **D**, 6. září **D**, 11. říj. **D**, 12. říj., 8. list. **D**, 9. list.

Zigard: 25. března, 8. září.

Žilina: 4. ún. **DK**, 8. ún. — trhy týdnenní: 11. ún., 18. ún., 25. ún., 4. břez., 11. břez., 18. břez., 25. břez. — 1. dub. **DK**, 5. dub., 26. kv. **DK**, 31. kv., 19. srp. **DK**, 23. srp., 14. říj. **DK**, 18. říj., 9. pros. **DK**, 13. pros.

V zemi karpato-ruské.

Berehovo: 7. led. **D**, 20. led., 3. ún. **D**, 17. ún., 3. břez. **D**, 17. břez. **VDK**, 7. dub. **D**, 21. dub. **D**, 5. kv. **D**, 12. kv. **VDK**, 19. kv. **D**, 2. čna **D**, 16. čna **D**, 30. čna **VDK**, 7. čce **D**, 21. čce **D**, 4. srp. **D**, 18. srp. **VDK**, 25. srp., 1. září **D**, 15. září **D**, 6. říj. **D**, 20. říj. **D**, 27. říj. **VDK**, 3. list. **D**, 17. list. **D**, 1. pros. **D**, 15. pros. **VDK**, 29. pros.

Bilky: 12. led., 2. ún., 2. břez., 20. dub., 11. kv., 1. čna, 13. čce, 3. srp., 7. září, 5. říj., 2. list., 7. pros.

Čop vše VDK: 20. led. 24. břez., 26. kv., 18. srp., 13. říj., 1. pros.

Dovhoje vše VDK: 1. dub., 13. kv., 22. čce, 26. srp., 23. září, 4. list.

Chust vše **VDK**: 8. břez., 10. kv., 19. čce, 23. srp., 4. říj., 15. list.

Malý Berezný: 16. kv. (poutní).

Mukačevo vše **VDK**: 18. led., 15. břez., 10. kv., 21. čna, 23. srp., 13. září, 8. list.

Neresnice: 8. ún. **VD**, 7. čna **VD**.

Nižní Verecko vše **VDK**: 13. led., 17. ún., 10. břez., 17. břez., 9. čna, 7. čce, 11. srp., 8. září, 20. říj., 10. list., 15. pros.

Rachov: 26. dub. **DK**, 27. září **DK**.

Selo Slatina vše **VD**: 5. led., 2. ún., 2. břez., 6. dub., 4. kv., 7. září, 5. říj., 2. list., 7. pros.

Sevluš vše **VDK**: 18. led., 15. ún., 15. břez., 19. dub., 17. kv., 21. čna, 19. čce, 16. srp., 20. září, 25. říj., 22. list., 20. pros.

Svalava vše **D**: 7. led., 4. ún., 4. břez., 1. dub., 13. kv., 3. čna, 1. čce, 5. srp., 2. září, 7. říj., 4. list., 2. pros.

Šalanky vše **VDK**: 26. kv., 7. čce, 11. srp., 22. září.

Ťáčova: 18. led., 1. ún., 8. břez., 5. dub., 10. kv., 28. čna, 12. čce, 9. srp., 13. září, 25. říj., 22. list., 20. pros.

Užhorod: 25. led. **VDK**, 8. břez. **DK**, 3. kv. **VDK**, 24. kv. **VDK**, 19. čce **VDK**, 5. srp. **DK**, 12. srp. **DK**, 6. září **VDK**, 8. září, 27. září **VDK**, 7. říj. **DK**, 22. list. **VDK**, 9. pros. **DK**.

Velké Komňaty vše **VDK**: 9. čna, 21. čce, 25. srp. **Velké Loučky** vše **VDK**: 11. ún., 1. dub., 9. září, 24. list.

Velký Berezný vše **VDK**: 1. ún., 17. srp., 19. říj.

Volové: 4. kv. **VD**, 7. září **VD**.

Výškovo nad Tisou vše **VD**: 25. led., 10. kv., 12. čce, 8. list.

NB. Z míst, kde by trhy nesouhlasily, nedošla odpověď na dotaz pořadatele seznamu.

PRO ZASMÁNÍ

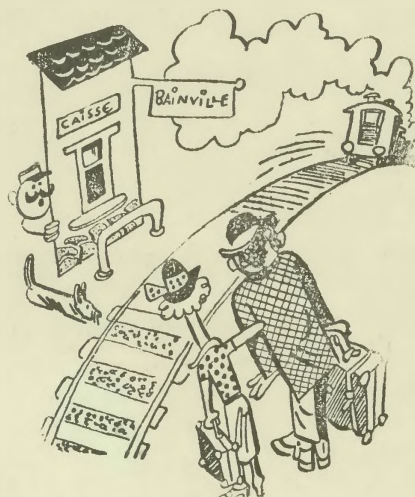
SRÁŽKA AUT.

— Proč se smějete?
— Ale, představte si to štěstí! Tamhle ten pán je ředitelem mé pojišťovací společnosti.

SPORTOVNÍ FOTOGRAF.

»Ohromné! Prosím vás, zůstaňte tak jednu vteřinu!«

POSPÍŠIL SE.

»Vidíš, Alfrede, jak je to dobré, že jsme si pospíšili. Přišli jsme jen o půl minuty později.«

ŠPATNÉ ČASY.

»Že tu chlapi vyloupili pokladnu, to není takové hrozné neštěstí, jen kdyby to někde nevybreptali, že tam nic nenašli.«

Doporučujeme tyto firmy a podniky na Hlučínsku

Oděvy

dle míry vkusně a **H. ZIMMER**
levně zhotoví Vám krejčovství, Hlučín

Školní a kancelářské potřeby

všeho druhu dobře koupíte v I. českém knihkupectví a papírnictví

Bohumil DYBEL, Hlučín, náměstí, filiálka u nádr.

Městská lékárna Ph. Mr. A. Sobotty v Hlučíně, náměstí

doporučuje svůj bohatý sklad všech léčiv, medicínálních vín, minerálních vod, kosmetických prostředků, mýdel, koňaků, parfumů atd.

Expeduje recepty všech nemocenských pokladen a léčebného fondu státních a veřejných zaměstnanců

AUGUST KLIMÁNEK, STAVITEL

PETŘKOVICE, okres Hlučín

Telefon: Ludgeřovice 7

Doporučujeme tyto firmy a podniky ve Velké Ostravě

Zkuste se státí členem družstva

„BUDOUCNOST“

a přesvědčte se o jakosti i cenách všeho zboží

Mimo to je každý člen účasten různých výhod.

Následujte kroku oněch 65.000 rodin, které již členy jsou!

Rozumný konsument nakupuje výhradně tam, kde je

plně uspokojen. Potřebné informace v každé prodejně.

Kamenoprůmyslový závod

Rudolfa Vávry, Moravská Ostrava

Opavská třída číslo 18 (proti katol. hřbitovu). Telefon číslo 44.96

Pomníky, kříže

ze všech druhů kamenů o 20 proc. levněji následkem zařízených strojů na opracování kamene. V neděli i svátek celý den otevřeno. Přesvědčte se o ceně. Rozpočty zdarma

Peníze bezpečně a výhodně uložíte u

Občanské záložny ve Vítkovicích

Ing. Vladimír Piskovský, Mor. Ostrava, Sokolská tř. 83

[projektuje a provádí ústřední topení a instalační zařízení]

Doporučujeme tyto firmy a podniky v Novém Bohumíně

Městský pohřební ústav || **Nábytek — Stavby**

provádí veškeré pohřby a převozy **vlastním autofurgonem** || vyrábí a provádí první bohumínské strojní stolařství

JOSEF TOMCZYKIEWICZ

Levné ceny

Bohumín - město

Levné ceny

Mezinárodní Jos. Srnec a synovci
zasílatelství

filialka v Novém Bohumíně

Při nákupu všech denních potřeb obraťte se vždy jen na známou firmu

Bohumír Mohelník, N. Bohumín

obchod smíšeným zbožím

Ostravská ulice

Jar. Vančura, Nový Bohumín

Instalace plyno-vodovodů a ústředního topení. Telefon 95.

OBČANSKÁ ZÁLOŽNA v Novém Bohumíně

přijímá **vkłady** a poskytuje **půjčky** za výhodných podmínek

ZIKMUND EICHENBAUM, Nový Bohumín. Telefon 64

Železo, barvy, kuchyň. nádobí, kamna, sporáky, materiálie, stav. a náb. kování, střelný prach, semena

Doporučujeme tyto firmy a podniky v Hrušově

Zkoušený zubní technik

NAT. WINDHOLZ, Hrušov n. O.

Žižkova ulice čis. 119

provádí veškeré práce zubotechnické ve zlatě a kaučuku

Doporučujeme tyto fy a podniky v Kunčicích n./Ostr. a v Kunčičkách u M.O.

Doporučujeme

řeznickví a uzenářství

V. Vašnovský, Kunčice n./Ostr.

u Mor. Ostravy

Oděvy

pánské a dámské zhotoví Vám v nej-
jemnějším provedení
pánský a dámský krejčovský salon

FR. FUKALA
Kunčičky u Ostravy

Bílé pečivo

pravorežný domácí chléb,
koupíte denně čerstvé u fy
Výměna mouky za chleba

JAN OŠŤÁDAL,
parní pekárna, KUNČIČKY u Ostravy

Doporučujeme tyto firmy a podniky v Radvanicích

Závod elektromechanický Jos. KroczeK, Radvanice
ve Slezsku

Káva, čaj, likéry, uzeniny, cukrovinky, laky, barvy, hřebíky, nádobí

Ant. Stafiniak, Radvanice

Zkouš. zubní technik B. Wasserberger, Radvanice
Provádí veškeré zubotechnické práce v kaučuku a ve zlatě — 9-12, 2-5 pro veškeré nemoc. pokladny

Zákazníci z Radvanic a jen v prodejně: Pedikura — Rychlosprávkárna
okolí kupují elegantní, **Rafa** Radvanice, vedoucí Jan Špára
trvanlivou a levnou obuv

Doporučujeme tyto firmy a podniky v Karvinné

Bílé a jemné **PEČIVO** všeho druhu, režný chléb **Jos. Fajkis** první parní
koupíte vždy čerstvé u firmy **Karvinná** a strojní
pekárna

Doporučujeme tyto firmy a podniky v Doubravě

ŽELEZO Š. ELSNER, Doubrava Vápno, cement,
Barvy, laky u Eleonory krycí lepenka,
dehet

JOSEF ŠUSTÍK, Doubrava Obchod smíšeným zbožím,
Knihkupectví, papírnictví — Obchodní dům lahůdkami a zemskými plodinami

Bílé a jemné **pečivo** všeho druhu, režný chléb, koupíte vždy čerstvé u firmy **Evžen KOMENDÍR v Doubravě**
parní a strojní pekárna

Obleky, stejnokroje zhotoví Vám za příznivých podmínek
všeho druhu v nejjemnějším provedení **ALOIS KIKÁ, Doubrava**

Nábytek všeho druhu koupíte dobře a levně u firmy **ADOLF ŠKUTA**
Stavby — Rozpočty na požádání z d a r m a **Doubrava**

OBČANSKÁ ZÁLOŽNA V DOUBRAVĚ ve vlastním domě proti
kostelu, založená r. 1899
Vklady, půjčky na směnky, hypotéky a cenné papíry. Ochotné porady ve věcech peněžních bezplatně

Obchod smíšeným a lahůdkářským zbožím Emanuel **SILBIGER, Doubrava** Střížní zboží
N A D O B Í Max Viderholec Barvy, laky

Doporučujeme tyto firmy a podniky v Jablunkově

MUDr. Josef Mentel

Ord. od 8-12 h. Jablunkov, Masarykovo náměstí 16

Doporučuje se
chvalně známé

Karvinské pivo

Sklad: Jan Paduch, výroba sodové
vody a syfonu, Jablunkov

Rata

elegantní, trvanlivá
a levná obuv
Prodejna a rychlosprávkárna

Jablunkov

Drogerie V. Zoufálek, Jablunkov

Barvy - Laky - Parfu-
merie - Fotopotřeby

Heřman WALDMANN, obchodní dům, Jablunkov
Látky - obuv - konfekce pánská a dětská. — Pánské módní zboží

Kupujte domácí výrobky!

Podporujte naše

obchodníky a živnostníky!

Slezská Matice osvěty lidové pro Těšínsko a Hlučínsko ve Sl. Ostravě

vydala svým nákladem tyto spisy:

„Těšínský, Moravský a Slezský kalendář
na r. 1936“, cena Kč 7.—. Starší ročníky
těchto kalendářů (od r. 1922), pokud jsou
na skladě, za zlevněnou cenu.

Dr. Ferdinand Pelc: „O Těšínsko“ (Boj o Těšínsko od r. 1918
do 28. VII. 1920), cena váz. Kč 20.—,
brož. Kč 12.—.

Evarist Piřha: „Národnostní a jazykový spor ve farnosti
v Horním Těrlicku“, cena Kč 5.—.

Jaroslav Zahradník: „Jak vznikla t. zv. vlastenecká legenda
na Těšínsku“, cena Kč 1.—.

Antonín Hořínek: „Mezi námi a Poláky“, cena Kč 4.—.

Bedřich Šimeček: „O národním ruchu na Těšínsku 1880 —
1900“, cena Kč 5.—.

Doporučujeme čtenářům našich kalendářů i širší veřejnosti. Ob-
jednávatí možno prostřednictvím knihkupců nebo přímo v ústřed-
ní kanceláři **Slezské Matice osvěty lidové ve Slezské Ostravě**

OBSAH

Hlasovací lístek	8	Milan Rusínský: Česká beseda v zemi pruského krále	106
Fr. Černý: Hlučínská — národní	37	Milan Rusínský: Staré noviny vypravují o Hlučínsku	111
Míla Pachnerová: Hra osudu	38	Jaroslav Šulc: Okolo Lysé hory	118
Josef Kalus: Tereza	40	Josef Hubeňák: Ze staré jablunkovské kroniky	122
Jan Petrus: Nezdařený rybolov	42	Val. Krpec: Z dějin dřevěného kostelíčka v Nýdku	125
Josef Kalus: Svatá povinnost	47	Jaroslav Šabata: Ze Slovenska	128
Josef Kalus: O lásce	47	Míla Pachnerová: Umění vyprávět anek- doty	138
E. Bolek: Jak Mokroša zlý duch honil	48	L. K. Karvinský: Měsíčná noc v Gorici	142
J. Šulcová: Domov	51	Jaroslav Šulc: Lysá hora	142
Mar. Najmanová: Vyznání	51	Alois Kopel: Kříž	143
Mar. Najmanová: Na Nerudův motiv	51	Adolf E. Vašek: Ze života starých učitelů v 18. století na Bolaticích na Hlučínsku	146
Jar. Šulc: Bouřlivý večer	51	Adolf Pokorný: Bratr Václav Štancel	153
Ludmila Hořká: Slezské dračky	52	— a: OPL. (obrana proti letadlům)	155
J. O. Bor: Othelo v pasti	56	M. Matula: Starý náhrobek	162
Jan Kolář: Zázraky Matěje Vokůrčičky	58	Antonín Hořínek: Za československou vlajku	165
J. Šulcová: Letní den	60	J. Jahoda: Vedle terče	174
J. Šulcová: Podzim ve Slezsku	60	Jaroslav Šulc: Malá Morávka	176
Pro zasmání 62, 70, 82, 87, 95, 105, 113, 116, 121, 124, 127, 136, 148, 150, 152, 177, 185, 190, 196, 198, 210, 212		L. K. Karvinský: Zrádce	176
J. P. Onyx: Rybičky	64	Alois Kopel: Matčina bolest	179
Jar. Šulc: Padesát let dr. Vojt. Martínka	68	—: Odborná škola pro ženská povolání Slezské Matice osvěty lidové v Bohu- míně	180
Lída Těšínská: Eva na Bezkydách	72	J. Šulcová: Horský strom	184
Fr. Černý: Kravařští hauzírníci	76	F. Černý: Československo a Hlučínsko	184
Fr. Černý: Kdy bylo zemětřesení na Opavsku a Hlučínsku	77	L. K. Karvinský: Rozbitá loď	184
Fr. Černý: O beznosé paní Maryši Tvor- kovské z Kravař	78	L. K. Karvinský: Terst	184
Fr. Černý: Po pohřbu	78	Dr. Miloš Jirko: Co mohou dělnictvu po- skytnout obecní knihovny	186
Fr. Černý: Nevryyvaj	79	MUDr. E. Neumann: Co má každý vědět o nakažlivých cho- robách	193
Fr. Černý: Hrudy a hrudečky, na Hlu- čínsku nasbírané	80	Dr. Berthold Drucker: O nakažlivé obrně veprů, všeobecně »Těšínská nemoc« zvané	195
Vojtěch Martínek: Ostravský večer	83	Z domova a ciziny	199
Václav Švec: Návštěvou v cikánské osadě	84	Kuchyňské recepty	203
M. Najmanová: Veselé vzpomínání	88	Domácí rádce	209
Josef Kalus: Janíček s ovečkami	89	Jar. Velek: Seznam trhů v Československé republice na rok 1937	213
Vilém Rajnoch: Slunci blíž	89		
Josef Kalus: Bezruč	89		
Dr. Vojtěch Martínek: Nejstarší slezský spisovatel	92		
Jaroslav Šulc: Na frenštátském hřbitově	97		
Josef Dostál: Vzpomínky z cest po Jugo- slavii	98		
Vojtěch Martínek: Zimní obraz	104		
Jaroslav Šulc: Domov a svět	104		
Fr. Černý: »Němci« a »komunisté« na Hlučínsku	104		

ÚSTŘEDNÍ VÝBOR SLEZSKÉ
MATICE OSVĚTY LIDOVÉ
A VÝBOR PRO VÝSTAVBU
KOSTELA NA HRČAVÉ ●

kladou si za čest zváti Vás na

SLAVNOST

POSVĚCENÍ KOSTELA SV. CYRILA A METODĚJE
NA HRČAVĚ U JABLUNKOVA

která se koná v neděli 5. července 1936

pod protektorátem pana ministra veřejných prací inž. J. DOSTÁLKA

POŘAD:

1. O 10. hodině dopol. posvěcení kostela a hřbitova vdp. prelátem Msgrem St. Weissmannem, arcib. komisařem v Karvinné + 2. Kázání před kostelem v jazyku českém, slovenském a polském prosloví: dp. P. Vašica, vrchní kaplan z Moravské Ostravy, dp. děkan Krautmann z Oščadnice a dp. děkan Hanzlík z Jablunkova + 3. Slavnostní mši svatou celebruje vdp. prelát St. Weissmann
4. Projevy: za výbor pro stavbu kostela p. K. Smyczek, řídící učitel a zemský poslanec v Jablunkově, za ústřední výbor SLMOL starosta pan Alois Holeš, za obec Hřčavu starosta obce p. Jurášek + 5. Státní hymna

ODPOLEDNE LIDOVÁ VESELICE + Na slavnosti účinkuje hudba stráže bezpečnosti z M. Ostravy + O jídlo a nápoje postaráno. Vstupné Kč 2,-

Upozornění. Konečná stanice Čierná,
zastávka u Čadce. Odtud 30minutový
výstup na Hrčavu s překrásným výhle-
dem na Těšínsko, Slovensko a Polsko

Nakupujte

své hospod. potřeby

Prodávajte

své hospod. potřeby

u svépomocného podniku slezského rolnictva

Centrálního hospodářského skladiště v Opavě

Uhelné a stavební
oddělení

Telefon 685.414

veškerého Jihlávka v Bilově, Sl. Bělá, Novém Bohumíně,
Č. Těšíně, Frýdku, Hlučíně, Klimkovi-
cích, Orlově, Sl. Ostravě, Mor. Ostravě
a Svinově a 20 detailních prodejen

Telefon 170.101

MINERVA

ŠÍCÍ STROJE

USPOKOJÍ VÁS SVOU KVALITOU

Založeno 1881

Dávejte
přednost
domácím
výrobkům!

Jízdní kola, motokola Č Z

JAN ŽIDEK

mechanický závod

OPAVA, Ratibořská číslo 6

Šicí stroje zn. Minerva

Dílny pro opravy

Stanice cyklistů

Architekt a stavitel

Telefon 33.47

STEJSKAL A DRÁBEK

Provádí veškeré práce stavitelské

SL. OSTRAVA, na Kamenci

AKCIDENČNÍ A OBCHODNÍ TISKÁRNA

pressa • sl. ostrava

tiskne vzorně, rychle a levně - nabídky obratem

majitel
PETR PAVLÁN ml.

časopisy a revue • plakáty • letáčky • obchodní potřeby • účty • dopisní
papíry • adresky • kувěry • tabele • prospekty • knihy • rozpočty • bilance
ceníky • ročenky • bibliofilie • tisky příležitostné • různé pozvánky a jiné

Telefon 20.71

**ZKUSŤE
MÝDLŦ
RUČKA**

TISKOPISY

Volejte číslo telefonu 42.39

Jízdní řády,
výroční zprávy,
brožury, knihy,
noviny, plakáty,
letáky, ročenky,
prospekty atd.

Moravskoslezská knihtiskárna
Mor. Ostrava, Tř. československých legií 36